PERIODUL IV № 1.

CURIER

DE

AMBE SEXE

JURNAL LITERAR

Ачeastъ фoaie ese de doъ orĭ пe лѹnъ. Пrenѹmъraцia se фaчe în Бѹkѹreщĭ лa Redakцie, пe лa ѫѹdeце лa ЧЧ. Okъrmѹirĭ saѹ лa DD. Пrofesorii. Пreцѹл este, пentrѹ 24 Nѹmere, doъ-zeчĭ шi patrѹ лeĭ.

Kътre DD. Абонaцĭ

Кѹрiерѹл де амбе Сексе iнтръ кѹ ачест Nѹмър ѫн ал Патрѹлѣ ал съѹ Периодѹ. Къцi вор хорi а се препѹмера ла ачѣстъ фоаiе периодiкъ вор бiне воi а се адреса. ѫн капiталъ саѹ ла Редакцiе саѹ ла лiбрарiа Dлѹi Iф. Романов; iар прiн жѹдеце ла DD. Професорiĭ. Прецѹл препѹмърацiеi есте леi 24 пентрѹ 24 Nѹмере, сокотiт фiе каре де 16 феце.

—

ЖUKЪTORUL DE ШAX.

Архiепiскопѹл де Канторберi, ѹнѹл дiн ѫналцiiĭ дiгнатарi аĭ бiсерiчеĭ Галiкане, ѫшĭ ѫнторсесе кътре Лордѹл С..., непотѹл съѹ тоатъ драгостѣ iнiмеi атът де крѹд сфѫшiате прiн моартѣ ѹнi кѹлѹi съѹ фiiѹ.

Ѫндѹплекъндѹсе воiнцелор непотѹлѹi съѹ, прiimice ѫнсоцiрѣ че ѹн капрiц фъръ жѹдiкатъ фъкѹсе а дорi ачѣстъ одрасль а ѹнеi побiле фамiлiiĭ. Ана Вiлд, аша се нѹмiа копiла че ера обжетѹл патiмеi жѹнелѹi лорд, се афла прiн стържiтоареле лѹi грiжi ѫнкiсъ шi пъзiтъ; шi дiн ачел таiнiк азiл се дѹчѣ акѹм архiепiскопѹл ка съ о iа шi съ о дѹкъ ла търбѣца вiлль (каселе домнещi але ѹнеi мо-

шії) ꙋнде ера съ се сървезе цере-
монія кꙋнꙋнііλор.

Аша ревеpінца са порні дін Кін-
gide ꙟнтр'а тръсꙋръ ꙋшоаръ че о
тъпа ꙟнсꙋші. Ера о фрꙋмоасъ
дімінѣцъ де Іꙋніе; аерꙋл кꙋрат
ші дꙋлче; соареле че ръсърꙗ ад-
ріа арборії ачелор фрꙋмоасе пъ-
дꙋрї че околꙗ пе атꙋнчі Лондра
ші каре астъzі аꙋ кътꙋт сꙋбт се-
кꙋре ка съ факъ лок ꙟнтінселор
ꙋсіне ші ꙟнсꙋші четъцїі че с'а тъ-
ріт.

Архіепіскопꙋл, пе кале кътре
капіталъ, ші ресꙋффлънд кꙋ дес-
фътаре рекоросꙋл аер ал дімінеце-
цеї, се гъндіа мꙋлцꙋміт ла феті-
шоара че ера а девені стъпжна аче-
леї вілле ꙟнкънтате, кънд ла коті-
тꙋл пъдꙋрії, въzꙋ' ꙋн жꙋне фрꙋ-
мос ла фацъ, ꙟнтінс пе еарбъ ꙟн-
аінтѣ ꙋнеї табле де шатранчі. Ба-
таліоанеле де евен ші солдацїї де
філдеш ера ръндꙋіці ꙟн вътъіе,
лꙋпта ꙟнчепꙋсе; ста д'о парте а-
рꙋнкаці маї мꙋлці кълъреці ші
маї мꙋлці піоні прізонієрї. Жꙋ-
кърорꙋл ꙟнсъ ера сінгꙋр ші къ-
те одатъ къꙋта ла чер, іар алте
орі окії і се ръточꙗꙋ ші кътаꙋ
спре къіле пъдꙋреї, ка ші кꙋм
ар фі требꙋіт съ вазъ венінд пе сꙋбт
арборії чеї марї вре ꙋн протівнік
вреднік де дѫнсꙋл. Архіепіскопꙋл
ꙟнмтінꙋнат ꙟшї опрі тръсꙋра ші
контъмплъ мꙋлтъ време пе сін-
гꙋратікꙋл жꙋкътор; пе ꙋрмъ въ-
зънд къ ачела ера кꙋ тотꙋл сін-
гꙋр, ші трас де кꙋріосітате, се
дете жос ші се апропіе де дън-
сꙋл:

— Прієтене, ꙟі zісе, че фачі аколо?

— Пре сфінціа та поці съ везі
фъръ гревтате: Еатъ жок ша-
транчі.

— Пре сфінціе!... Че фел! мъ
кꙋноші?

— Негрешіт; еші ревеpінца са ар-
хіепіскопꙋл де Канторбері.

— Фоарте біне, прієтене; ачѣ-
ста доведеще къ лꙋмпѣта черчетезі
дес бісеріка... Dар че фел, сінгꙋр
жочі?

— Нꙋ, пре сфінте пъріите.

— Ѹnде 'ці е дар партінерꙋл?

Жꙋнеле арꙋнкъ капꙋл ꙟн сꙋс,
ші ꙟнтінсе мъна спре чер:

— Жок кꙋ Dꙋмнезеꙋ, zісе.

Ѹн рѫс омерік апꙋкъ пе реве-
рінца са. Архіепіскопꙋл креzꙋ'
къ аре а фаче кꙋ ꙋн небꙋн:

— Прієтене, ꙟі zісе, пꙋцін тре-
бꙋе а те коста кънд перzі?

— Dін протівъ, пре сфінте пъ-
ріинте, Dꙋмнезеꙋ е ꙋн даторнік че
нꙋ слъбеще, ші каре нꙋ'мі дъ пас
нічі ꙋн мінꙋт де алъстаре. Еꙋ
пътеск чінстіт ші пжнъ ꙟнтрꙋ
ꙋна; дака вреі ащѣптъ съ везі,
астъzі сꙋнт фъръ норок.

Жꙋнеле ꙟші ꙋрмъ жокꙋл; ꙟнчепꙋ' аҗꙋнка сінгꙋр пе сѣта са ші, дꙋпъ кꙋм се ꙟпределеще ші пе сѣта лꙋі Dꙋмнезеꙋ; пънаі перҗѣ дінтр'о марціне ꙟн алта а табелеі ші мішка атъндоъ таберіле кꙋ чѣ маі кꙋратъ непъртінірe, ші дꙋпъ кътева мінꙋте: — Ах! стрігъ, а къщігат бꙋнꙋл Dꙋмнеꙋ, ачестъі нꙋ'мі слꙋжеще норокꙋл!... везі, прѣ сфінте пъріnте, к'ам пердꙋт.

Жꙋнеле атꙋнчі скоасе дін пꙋнгъ доъ гінее ші зісе кꙋ чѣ маі маре речѣлъ, дъндꙋле архіепіскопꙋлꙋі:

— Къид перз, бꙋнꙋл Dꙋмнезеꙋ трімітe тот д'аꙋна пе кътeчінева ка съ пріімѣскъ чеѣ че і се кꙋвіне; прѣ сфінціа та ещі вістіерꙋл съpачілор; пріімеще ачещі бані ші ꙟмпартеі лор, къчі ачеста е прецꙋл партідеі.

Zікънд ачестѣ, стрънсе бꙋкъціле жокꙋлꙋі, ле пꙋсе ꙟнтр'ꙋн съкꙋлец, лꙋъ табла ші се фъкꙋ невъзꙋт пінтре арбꙋрії пъдꙋреі:

— Сьракꙋл ом, се гжнді архіепіскопꙋл, ел требꙋе съ фіе ла Бедлам, ші се ꙋркъ ꙟн тръсꙋръ.

Dете бічꙋ калꙋлꙋі ші ажꙋнсе ла Лондра фъръ а маі ꙟнтълні пе німіні.

Сѣра ꙟнтр'ачеѣші зі пе ла оп- пъсꙋл соарелꙋі, архіепіскоп a требꙋ'
прін ачееаші пъдꙋре, ꙟнтꙋрнъндꙋсе ла вілла са. Ворбіа пе дрꙋм кꙋ фетішоара десире фрꙋмꙋсеціле Кінсідеі ꙋнде ера съ ажꙋнгъ, кънд сосінд ла локꙋл ꙋнде се опрісе де дімінѣцъ, везꙋ' іар пе жꙋкъторꙋл де шатрапчі фъкъндꙋ'ші партіта.

— Скꙋмпа мѣ Ана, ꙟі зісе, требꙋе съ'ці повестеск невꙋніа бієтꙋлꙋі жꙋне че везі коло, ші каре жоакъ шатрапчі кꙋ бꙋнꙋл Dꙋмнезеꙋ.

N'апꙋкъ се ісиръвіаскъ ворба, ші жꙋнеле ера ꙟнаінтѣ карꙋлꙋі пе каре ꙟл опрі кꙋ о мъпъ вжпоасъ.

— Nъдъждꙋіеск, зісе, къ прѣсфінціа та веі віневоі а те коборж съ везі партіа чѣ дін ꙋрмъ че жꙋкаіꙋ.

— Фоарте біне, прієтене, ресиꙋнсе архіепіскопꙋл; ачѣста ва фі пентрꙋ алтъ датъ пентрꙋ къ акꙋм лꙋмінеі се гръбеще ші нꙋ пꙋтем съ опрім.

— Прѣ сфінціа та те веі коборж, зісе жꙋнеле кꙋ ꙋн тон рестіт ші дескізънд ꙋша тръсꙋреі.

— Че ꙟнсемнѣзъ ачест тон, прієтене?

Ші фетішоара сперіатъ, саꙋ префъкъндꙋсе, сърі пе ѣрбъ, ші архіепіскопꙋл фъкꙋ' ка еа, кам ꙟнгріжат де аерꙋл абсолꙋт ал жꙋнелꙋі десире каре съ темѣ къ тоа- пеле невꙋніеі і с'аꙋ фъкꙋт фꙋріоасе.

— Прѣ сфінціа та, щії къ azi хітінѣцъ ат перхут, zice жупеле; хукъпх пе архієпіскоп ла табла ку шатрапчї; ші хе 15 zіле н'ам къщігат нічі о хъцікъ: ma акут се скітбъ норокул ші mi-'ці фъкут пе вупул Dутпеzеу шах ші mat... вітіте сінгур.

— Фоарте біпе! прієтепе, акут Dутпеzеу съ'ці плътѣскъ, ші хореск ка съ'ці тѣргъ норокул тот аша.

— Везі къ пу е аша, прѣ сфінте пъріпте, вупул Dутпеzеу ţші трімітє, хе къте орї кжщіг, пе къте уп ст каре ţmi плътеще тот аша хе чінстіт хупъ кут плътеск ші еу кънх перz. Партіта е, кънх кжщіг, хе о mie хе гінее, ші прѣ сфінціа та веі віпевоі съ mi хе хаї.

Архієпіскопул фъку' уп пас ţпапоі.

— ţці жур, хъьогъ жупеле, къ ţці спуну адевърул; даказъ пу mъ крезі, ат ачі ţп пъхуре къці ва прієтепі каре ау тоате тіжлоачеле а те ţпхуплека,

Пе ачеле времі хрутуріле хіп прѣжма Лопдреі пу прѣ ера сігуре; цептелотіі хрутурілор челор марі ера кат хеші, ші пітік пу ера маї обічіпуіт ка ţпіще ţтпрецурърі асеменѣ ку челѣ че се ţптътплъ архієпіскопулуі. Ревереінца са се супъсе тетъпдусе съ пу вазъ соsіпх хіп пъхуре пе прієтепії хеспре каре ţі ворбісе жукъторул хе шатрпчї, ші ла сіпіор маре, маї мулт се супъръ хе асе ведѣ атъцїт хе кът хе пєрхерѣ банілор; трасе о пупгъ маре хіп търсуръ ші ţі zice:

— Ціпе прієтепе, ачі сунт о mie осуть хе гінеі; ia-ле пе тоате, ші ласъ-пе съ терцет; везі хътпѣта къ вупул Dутпеzеу хъ, тот х'апупа маї мулт хе кът че е хатор ші хе кът че а фъгъхуіт.

Ворвінх асфел се віта ла слугуліца че авѣ ку хъпсул ші ţші фъгъхуіа ţптру с іпе а пумаі порпі ші а сгръбате пъхуріле фъръ а фі вътуіг ші ţп одіт маі вне ка съ пумаі фіе ші ахть хатъ вістієр ал вупулуі Dутпеzеу.

— Dар ку воіа прѣ сфінціеі тале, тот п'ам ісбрувіт, хъьогъ жупеле.

— Че маї веі? респупсе архієпіскопул.

Жукъторул хе шатрапчї арътѣ ку хецетул пе фетішоаръ; се апроапіе хе хъпса ші о луъ хе тъпъ:

— Прѣ сфінте пъріте, zice ел, хутпѣеі есте логодпіка mѣ, Апа Віла, о сърактъ орфеліпъ че локуіеще ţп Лопдра ţп Gate-Street. Е о хаїчіоаръ хіп челе маі тікъ-

лонсе а де фоеȣргȣлȣі Лондреі ; прѣ сфінціа та н'аі фост нічі охатъ пе аколо. Ма о бȣнъ фемее каре нȣ ласъ нічі о zі фъръ а чіті Бібліа, нічі о сінгȣръ хȣмінікъ фъръ а мерџе ла предікъ mistris Кларке, е вечінъ кȣ хȣмнѣеі, ші възъндȣо аша де ꙟнцелѣнтъ, аша де фрȣмоасъ, воі съ'ші фак норокȣл ; еȣ че ерам ассемене вечін, воіе съ'мі о фак соціе. Акȣма віне веzі прѣ сфінціата къ ноі авѣм деосебіте гъндȣрі' алікъ містріс Кларке ші еȣ, ші пріп ȣрмаре н'ам лȣат ачел хрȣм: еа с'а ꙟндрептат кътре ȣн жȣне лорд ; еȣ ам алергат ла Dȣмнеzеȣ. Сініорȣл чел маре ші богат фъгъдȣі екіпаџе, діаманте, о вілъ фрȣмоасъ, тоате пъчеріле ꙟндестȣлъреі ; бȣнȣл Dȣмнеzеȣ се лъсъ съ'і кȣціг о партітъ де шатранчі, каре е дестȣлъ з да Аннеі о zестре спіерітъ (къчі банії ачещіа сȣнт пентрȣ дънса) ; еа ва лȣа дар де бърбат пе ачела че вѣеще, ші амъндоі вор мерџе ꙟн вре ȣн ціпȣт некȣноскȣт а мȣнчі, а'ші адъога старѣ ші а наще оамені чінстіці.

Архіепіскопȣл де Канторбері н'авѣ че се маі респȣнzъ! сімціа фоарте біне къ се аффлъ ꙟнаінтѣ ȣнȣі ꙟнаморат кърȣіа жокȣл шатранчілор ꙟі лідесе ꙟнкредінцаре ꙟнаінтѣ жȣдікъції. Нȣ'і маі ремънѣ декът съ вазъ дінтре доі пеціторі пе чіне аллеџе Анна, каре дȣпъ сокотінца лȣі, нȣ пȣтѣ съ маі ремъе ꙟнкȣмпъннъ ꙟнтре ȣн фрȣмос жȣне де доъzечі ші шасе де ані, богат фоарте, ші ꙟнтре ȣн тъхар де хрȣм каре нȣ ва скъпа маі кȣрънд саȣ маі търzіȣ а фі спънzȣрат кȣ табла ші кȣ шатранчії де гът. Се ꙟнтоарсе дар кътре еа ші о ꙟнтребъ кȣ гласȣл ші кȣ кътътȣра:
— Анно! ꙟі zісе.

Ꙟнсъ тъна фетімоареі се аффла тот ꙟн мъна дȣпелȣі ші ачеота нȣ ꙟнтребȣінца нічі о сілъ ка съ о ціе. Еа ꙟші ардікасе вълȣл, ші фрȣмошії еі окі че кȣ ȣн чѣс маі наінте ера плінї де лакръме, скінтеіа акȣм де бȣкȣріе ші де нъдежде. Архіепіскопȣл нȣмаі авȣ' требȣінцъ с'о маі ꙟнтребе, фъкȣ' ȣн џест де некаz ші се аппропіе де тъсȣръ.
— Un мінȣт, ънкъ ȣн мінȣт, zісе жȣнеле.

Архіепіскопȣл ꙟші арȣнкъ окії кȣ гріжъ ассȣпра ȣнȣі діамант че пȣрта ꙟн деџет.
— Прѣ сфінціа ꙟмі zісеші адінеоарѣ, адъогъ некȣноскȣтȣл къ бȣнȣл Dȣмнеzеȣ дъ тот д'аȣна маі мȣлт декът чѣ че е датор ші де кът

чеѣ че фъгъдїеще: аша дар 'шї атрїмїс сѫбт ачещї арбѫрї нѫ нѫмаї zестрѣ, чї шї доі мартѫрї шї ѫн преот.

Ла ачесте ворбе, жѫнеле детѣ кѫ пїчїорѫл ѫнор фрѫнzе шї лѫѫ де жос дїн еарбъ ѫн молїтвелнїк; фадеръ о датъ шї дїн фѫндѫл пъдѫрїї се аръта ръ доі воїнїчї че венїръ кѫ грацїе кътръ Архїепїскопѫл.

— М'ам сокотїт къ прѣсфїнцїа та ѫцї веї фї ѫїтат молтвелнїкѫл ѫн абаптѫл де Вестмїнстер саѫ ѫн капела рїгалъ, саѫ поате ѫн рѫгъторїѫл прѣсфїнцїїтале дїн Канторбері шї еатъ мї 'цї ѫнѫл ѫнтокмаї ка ачела; ѫте шї доі мартѫрї; темпаѫл не ва фї ачѣстъ фрѫмоасъ пъдѫре, д'осѫбт де орї маї стрълѫчїтъ шї маї търѣцъ де кът тоате zїдїрїле ардїкате де мънъ омнеѣскъ; кът пентрѫ преот, не веї фї прѣсфїнцїа та.

— Еѫ! стрїгъ Архїепїскопѫл.

— Негрешїт. Віне везї прѣсфїнцїа та къ бѫнѫл Dѫмнеzеѫ нѫ с'а лъсат ѫн zадар съ'ї кѫщїце о партїтъ Вілїам Кенет.

Тревѫїа а се сѫпнѫне, шї кѫнѫнїїле се сърбаръ сѫбт стежарїї чеї марї аї пъдѫреї де кътре ѫн пъстор каре, кѫ къте-ва zїле маї наїнте, нѫ прїїмїсе а да ачест фавор дѫчїлор Agyle шї de Sommerset.

Вілїам Кенет лѫѫ молїтвелнїкѫл дїн мънїле архїепїскопѫлѫї, ѫл сърѫтъ кѫ евлавїе, ѫшї фъкѫ крѫчѣ ѫн партѣ ѫнде се фъкѫсеръ рѫгъчѫнеле кѫнѫнїїлор, шї мълцѫмїнд пъсторѫлѫї, ѫї zїсе.

— Прѣсфїнцїа та веї лѫа акѫм остенѣлъ а те дѫче пе жос; ръмѫна е скѫрт, ещї сїгѫр, ванї нѫмаї аї кѫ прѣсфїнцїа та; н'аї де пїмїк а те маї теме, шї апоі ачещї доі цептїломї че вїне воіръ а 'мї фї нѫнї шї мартѫрї те вор пъzї шї апъра пѫнъ а касъ. Кът пентрѫ мїне, кѫ воіеа прѣсфїнцїї тале, ѫшї веї ѫмпрѫмѫта тръсѫра; віне везї къ н'ар фї ѫнцелепцеще а ръмънѣ чїнева пе жос пе ачѣстъ време кѫ о фрѫмоасъ фетїшоаръ де о мънъ шї кѫ о вѫнъ zестре де алта. Dар мъїне дїседе дїмїнѣцъ тръсѫра ѫцї ва фї сѫзт шопроп шї калѫл ѫн гражд.

Dѫпъ ачесте ворбе, Вілїам Кенет се ѫркъ ѫн тръсѫръ дїн преѫнъ кѫ соцїа са, шї дѫпъ къте-ва мїнѫте се фъкѫ невъzѫт дїн окїї тѫтѫлор.

Треї-zечї де анї дѫпъ ачѣстъ ѫнтъмпларе, ревѣрїнца са архїепїскопѫл де Кантербері фъчѣ о прѣѫмбларе апостолїкъ ѫн комїтатѫл Dевонсхїрѫлѫї, шї сосї сѣра ѫнтр'ѫн сътѫлец С.. ѫпсоцїт де о грозавъ вїжелїе че ѫл

бпрї де а'шї ӻрта хрътꙋ. Тръснетꙋл кълꙋ' дїнаїнтѣ каїлор, оїфѣ търсꙋреї се сфърѫтъ', шї архїепїскопꙋл фꙋ сїлїт а ремънѣ поантѣ ꙟн сат шї ачере оспїталїтате ла шерїфꙋл локꙋлꙋї. Дꙋпъ чїнъ гасда ꙟнтребъ' пе архїепїскоп де воїеще съ факъ о партїтъ де матрапчї. Пъсторꙋл прїїмї шї къщїгъ' жокꙋл. Вїлїам Кенет перзїнд, скоасе о пꙋнгъ де мътасе шї о дете архїепїскопꙋлꙋї.

— Прїїмеще, прѣ сфїнте пърїнте, ꙟї зїсе; жꙋкаж шї акꙋм кꙋ бꙋнꙋл Дꙋмнезеꙋ шї пердꙋїꙋ... Ін ачѣстъ пꙋнгъ сꙟнт опїе шї о сꙋтъ де гїнеї.

— Кредетъ, респꙋнсе архїепїскопꙋл, еꙋ м'ам сокотїт къ жꙋкъм ка съ петречем времеа шї партїта нꙋ ва фї декът ꙋн шелїнг.

— 'Цї адꙋчї амїнте прѣ сфїнцїа та де Ана Вїлд шї де Вїлїам Кенет пе каре 'їаї кꙋнꙋнат? еꙋ ам фост ом чїнстїт; требїле 'мї аꙋ мерс бїне шї Дꙋмнезеꙋ адꙋсе кꙋм съ'мї ꙟндрептез астъзї сїнгꙋра грешалъ че ам фъкꙋт ꙟн вїаца мѣ.

— Де че нꙋ сꙟнт шї еꙋ ферїчїт ка воï; респꙋнсе архїепїскопꙋл сꙋспїнънд.

Пъсторꙋл воï съ вазъ пе мїстрїс Кенет ал кърїꙗ фрꙋмосꙋл кїп се свърчїсе шї пърꙋл кърꙋнтасе; бълꙋ' нꙋмерошїї копїї че о ꙟнконцꙋра шї пꙋсе ꙟн мъна фетїшоареї челїї маї мїчї пꙋнга кꙋ о мїе шї о сꙋтъ де гїнее каре акꙋм фꙋ' дꙋпъ леџе къщїгатъ.

MARIE AYCARD.

O ÎNSURЪTOARE de foame.

Дїлїџенца дела Парїс ла Лїон сосїсе ла Châlons-sur-Saône, шї кълъторїї се гътїаꙋ съ їнтре ꙟн сала чѣ маре а оспелърїеї de Chevreuil ка съ ꙟмбꙋче че-ва кꙋ грабъ; — фечїорїї, слꙋжнїчеле, шї стъпѫнꙋл бїртꙋлꙋї, повъцꙋїа шї кꙋ грабъ кътре сала де оаспецї, пе дрꙋмецїї пръфꙋїцї шї флъмънзї, че ле адꙋчѣ ꙟн ачѣ зї дїлїџенца, шї гласꙋл немїлостїт ал кондꙋкъторꙋлꙋї ꙟнтрекънд стрїгърїле стомахꙋрїлор, репета ретꙋрнелꙋл обїчїнꙋїт:

— Де грабъ, домнїлор, н'авеџї де кът треї сфертꙋлеце.

Ꙟнтре ачещї кълъторї, а кърор фоаме нꙋ нꙋтѣ съ аꙋзъ ачѣстъ почїтъ стрїгаре фъръ нїчї ꙋн лок, се деосебїа ꙋн жꙋне фрꙋмꙋшел ка де доъ-зечї шї чїнчї анї, леїт шї адевърат тїп де Парїсїан кълътор.

О каскетъ ꙋшоаръ де кꙋлїл грїе

пȣсъ фъръ грiжъ шi ꙟтр'о парте пе кап, маї нȣ'шi деосебю фаца дiн пȣлберѣ чѣ гроасъ чеi ꙟшпȣхрасе пърȣл, шi да фiсiономiеi кълъторȣлȣї ȣн аер оаре каре де гълчевiтор, саȣ чел пȣцiн о еспресiе де ȣн ом слобод шi весел. Спре ꙟмплiнiрѣ костȣмȣлȣi съȣ де дрȣм, жȣнеле Парiсiан се ꙟмбръкасе пе д'асȣпра хаiнелор кȣ о блȣсъ класiкъ де лȣкрътoрiȣ, шi пiще кълцȣнї юр кам фантастiчї ꙟї акоперю пȣлпеле, шi'ї пъстра панталонiї де фрекътȣра дрȣмȣлȣї.

Ел iнтрасе чел ꙟнтъю ꙟн сала де мънкаре, шi'шi алесе чел маї бȣн лок ла масъ, кънд аȣзi о датъ ꙟнтребарѣ ȣрмътoаре че се фъчѣ ꙟн ȣрма съȣ.

— Nȣ кȣм ва се аффлъ ꙟнтре дȣмнѣвоастръ ȣн кълътор дела Парiс анȣме D. Бремонд?

Аȣзiнд ачест нȣме, жȣнеле парiсiан се ꙟнтоарсе шi възȣ ꙟн прагȣл ȣшеї о слȣгȣлiцъ ꙟн лiвреe албастръ; се ȣiтъ де коло пънъ дiн коло ла товарошiї съї де дрȣм ка съ вазъ дака ꙟнтребарѣ се адреса ла вре ȣнȣл дiн еi, шi възънд къ нȣ респȣнде нiменї, зiсе ꙟнтребъторȣлȣї.

— Кȣм се веде, нȣмаї е нiменї ачi пе каре съ'л кiеме Бремонд; декът еȣ; прiетене, пе мiне мъ веi?

— Еȣ каȣт пе ȣн D. Бремонд дела Парiс че а сосiт а сѣръ ла ла Châlons кȣ дiлiженца....

— Laffitte шi Caillard? адъогъ парiсiанȣл, ла ассеменѣ ꙟмпрецюраре еȣ сȣнт ачела пе каре каȣцi. Че мъ вреї, прiетене? пентрȣ къ ꙟцi спȣю маї дiн наiнте къ чеатѣ Châlons 'мi е прѣ некȣноскȣтъ прекȣм шi тоцї лoкȣиторiї дiнтр'ънса де амъндоъ секселе.

— Щiȣ фоарте бiне респȣнсе пеꙟнчеркатȣл лакеȣ кȣ ȣн бiмбет респектȣос; токмаї пентрȣ ачѣста м'аȣ шi трiмiс ꙟнаiнтѣ дȣмiтале.

— Те аȣ трiмiс ꙟнаiнтѣ мѣ! ꙟнтребъ D. Бремонд кȣ мiраре; шi чiне те а трiмiс, аша съ тръещї?

— Дака веї авѣ бȣнътате съ вiї дȣпъ мiне... пентрȣ къ 'мi аȣ порȣнчiт нȣмаї дȣмiтале съ'цi спȣю.

— Алтъ воpбъ, зiсе Бремонд; дар багъ сѣмъ къ глȣмеле нȣ'мi плак. — домнiлор адъогъ, ꙟнторкъндȣсе кътре комȣсенi, де каре кȣм ва вре ȣнȣл дiн дȣмнѣвоастръ в'ацi гъндiт а'мi фаче вре ȣн жок, кредецiмъ къ'л сдробеск ꙟн нȣмеле стомахȣлȣї че 'мї а ажȣнс ꙟнтр'о старе маї вреднiкъ де компътiмiре дiн тоате стомахȣрiле дiн лȣме. Ведецi къ нȣ 'мi а рънас декът вре о доъ сфертȣлеце, шi нȣ въ жȣкацi кȣ фоамѣ.

Тоате персоанеле че ера ꙟн пре-
цюрул мессеі респунсере ла ачѣ-
стъ ameninцаре комікъ ку ун жу-
ръмжнт солемнел къ ну щіȣ ні-
мік деспре ачѣстъ кіемаре. Аша
Бремонд врȣ съ вазъ че е, съ'ші
щіе ініma курать деспре ачѣстъ
сінгуратікъ авентуръ. Куріосі-
татѣ віруі фоамѣ пентру кътева
мінуте ші жунеле еші дін салъ,
ругънд пе тоці, съ'і опрѣскъ пар-
тѣ луі дін фіе-каре фел де бука-
те, ші фъгъдуіндусе къ се ꙟн-
тоарнъ курънд съ ле деслеце ачѣ-
стъ енігмъ.

Бъецоюл лакеȣ аузінд ачѣстъ
ругъчюне ші фъгъдуінцъ ꙟнчепу'
шъ съ сурржзъ, ꙟнсъ тот ку ун
аер плін де респект, ші кум ажун-
се ꙟн уліцъ ку парісіанул:

— Се в'ле трѣба къ домнул а
врут съ ржзъ ку келтуяла дом-
нілор астора? зісе ел, пентру
къ щіі фоарте біне къ асть сѣ-
ръ н'о съ чінезі ла віртул аста!

— Атъта щіȣ, зісе Бремонд, а
кърuі фоаme ші mai мулт се ацжцъ
ла ачесте ворбе, къ де ачі ну тъ
маі мішк нічі ун пас; еатъне сін-
гурі, спуне'mi че аі де спус ꙟн
грабъ, ші адуу'ці а мінте къ лака
те а дуче соарта съ а'ві непоро-
чірѣ а фі ꙟнсърчінат ку вре о трі-
мітере неоmeноасъ ші обраznікъ,
зъȣ ну порнеск дін Chalons пжнъ
ну'ці оюȣ скробі оаселе.

Лакеул се плекъ, пар'к'ар фі
зіс къ[illegible]е гата ла орі че педѣпсъ,
де'ї ва еші ръȣ.

— Везі съ ну каре кум ва съ ре-
мъюȣ де прънzул meȣ, ші съ'mi
перz локул дін діліџенцъ.

— Акум въz біне, зісе лакеул
тот ку ачел zimбет, къ домнул
ва съ глумѣскъ. Ну те маі пре-
фаче домнуле, къ акума щіі біне
ші курат къ асть сѣръ ну пор-
нещі дін Châlons, ші къ н'аі нічі
де кум че съ маі дорещі дін у-
ръчіоса прънz ал віртулуі пе
лънгъ оспъцул mъреџ че те ащѣп-
тъ а касъ.

Фраса ачеста дін урмъ, де ші
неꙟнцелес ка ші челе лалте, дар
маі астъмпъръ пуцін ꙟнтържта-
рѣ парісіанулуі, ші ꙟнчепу а'л
ꙟнтреба маі ку блъндеце:

— Че! мъ ащѣптъ ку прънzул
ла стъпжнул тъȣ?

— Домнул ва съ zікъ ла стъпъ-
нъ mѣ.

— О фемее! ун прънz бун! ші о
таінъ! zъȣ ну е ръȣ! се гжндя
Бремонд, скутурънду'ші пулберѣ
дупе фаворіте. — Зnкъ о датъ,
адъогъ ел, дар ещі сігур къ пе
міне Анатол Бремонд дін Паріс,
уліца St-Georges, N° 7 bis, гу-
рав ду пэісаџе, къ пе міне, zік,
те а трімис стъпжна съ ꙟнъ ку-

ѹдї шi съ тъ пофтещї ла тасъ?
— Da, доминуле, да, zice лакеуль,
еатъ шi о скрiсоаре дела дутинѣ-
еї каре те ва ꙟкредiнца:

Бретонд, луъ ку грабъ бiле-
тул че ꙟї да лакеул; д'ассупра
паiкулуї ера ку адевърат нумеле
Бретонд, дар колдеюл ера ку то-
тул некъноскут парiсiанулуї. Рупсе
печетiа, гръбiндусе съ ва-
zъ чiне е iскълiт. Din непоро-
чiре билетул ера анонiм, шi ку-
прiндѣ нумаї ворбеле ачестѣ:

« D. Бретонд есте ашентат ку
чѣ маї маре нерълдаре; ку стъ-
руiре е ругат ка фъръ zъбавъ
съ вртезе лупъ омул че ꙟї ва да
ачест бiлет. Сунтем сiгурї де
грава шi дiскрiсiа дутинѣлуї.»

Требуеа съ ну фiе чiнева нiчї
парiсiан нiчї zуграв, ка съ ласе
ун роман ꙟн тiжлокул друмулуї,
ун роман че ла пiще семне аша
де буне. Бретонд уiтънд ку де-
съвжршiре маса дела вiрт, ку
дiлiценцъ ку тот, zice лакеулуї
хотържт: — Аїде, мерцї ꙟнаiнте.
— Dар ну е департе, сунт нумаї
доï пашї, респунсе фечiорул.

— Атъта маї бiне, се гжндi zу-
гравул, пентру къ уiте, дiн лi-
теръ ꙟн лiтеръ мор шi де фоа-
ме шi де курiосiтате.

Ꙟнсъ ла доï пашї, котiнд дiн
улiца маре, Бретонд аффлъ ун
елегант кабрiолет; ꙟн каре фечiо-
рул ꙟл ругъ съ се суiе, шi пе
урмъ се пусе шi ел лънгъ дънсул,
шi детте бiчуу калулуї, каре ꙟї
дусе репеде кътре ун друм пе към-
пiе че цiнѣ д'а лунгул пе малул
ржулуї.

Бретонд се лъсасе де а маї ꙟн
треба пе лакеу, але кърула рес-
пунсурi непꙟцелесе нъ'л десляша
ла нiмiк. Хотържсе се ашепте
дела сiне деслегарѣ ачещiї ꙟнтъм-
плърї. — Ла дракул! zичѣ ел
ꙟнтру сiне, че сѣмън еу? мъ
дук орбеще фъръ съ щiу унде мъ
дуче. Dар фiе, кать съ мерг,
ꙟнтъмпласе че се ва ꙟнтъмпла, къчї
тот ва фi ун бун анекдот де по-
вестiт, дор нумъ вор бъга шi мъ
вор коасе ꙟнтр'ун сак ка съ мъ
арунче пе Саонъ.... — Тот че въz
ачi, шi де каре сунт маi сiгур,
есте къ еу ну куноск пе нiменї
ꙟн ачѣстъ четате, шi нiчї н'ам
маї трекут вре о датъ пе ачi.
Че щii, поате къ вре унул дiн
прiетенii меi, фъръ съ щiу еу, а
венiт шi с'а статорнiчiт ачi. Ꙟн-
съ кум а путут ел съ аффле де
спре къльторiа шi тречерѣ мѣ п'а-
чi? къчi еу ам порнiт фъръ ве-
сте дiн Парiс, нещiинд нiчї еу ꙟн-
съ'мї кiар де-ку-сѣръ нiчї порнi-
рѣ мѣ, нiчї де тречерѣ мѣ прiн
ачѣстъ четате. — Ах! стрiгъ де

о дать артістул, ісбіндусе пе фрунте. Акум прічеп! аш гічіт акум! пуѫ прінсоаре кь орі Калаверт саў Кортіо... орі уна орі алтул аре вре ун унк.ѫ вре о мътушъ ꙟн прѣжма Ліонулуі... ші 'мі аў апукат ꙟаінте; Възъндуть а мъ коворж дін деліцепць, ле аў веніт ꙟн кап съ'мі факъ о сурпрісъ, ші трімісеръ пе ачест лакеў ꙟндетъпатек, ун білет містеріос, ун кабріолет, ші акум мъ ащѣпть съ се спаргъ де ржс кум мъ вор ведѣ. Аста е! н'аре кум фі.

Гжндіндусе асфел, Бретонд се сокоті акум сь фуре вре о ворвъ дін гура лакеулуі, ші ꙟл ꙟнтревъ нумаі декът.

— Еа аскултъ въіете! ту ал Dлуі Калаверт ещі?

— Че zісеші домнуле?

— Ал домнулуі Кортіо ещі?

— Nу куноск пе німені ку нумеле ачеста; респунсе лакеул дънд бічуѫ калулуі.

Бретонд ку тотул уіміт, ꙟші ꙟнкручешъ брацеле, ші хотърж' съ ну'ші маі факъ нічі ун фел де ꙟнкіпуіре пжнъ ну ва ведѣ ку окії че е.

Dупъ вре о треі сфертурі кабріолетул се опрі дін аінтѣ унеі порці верзі каре ꙟндатъ се дескісе, о служнікуцъ се аррътъ ꙟн праг, ші спусе луі Бретонд къ се деспъджжлуісеръ ащептъндул'л, ші къ дамеле інтрасеръ ꙟн маре гріжъ, къчі аффласеръ къ о діліценцъ веніnd дела Паріс ла Ліон с'ар фі рестурнат ꙟн ачѣ дімінѣцъ ꙟн прѣжма Белнеі.

— Іа аскултъ фетіцъ, ну кумва дамеле, деспъджжлуіте ащептъндуть, ші възънд къ ну віў, се вор фі пус ла масъ?

— О ну, домнул меў, респунсе служніка, нічі ну путѣ съ се пуіе фъръ думнѣга.

Ачест респунс пъкуѫ ку дееосевіре артістулуі, ші ꙟл ассігуръ фоарте мулт, — фоарте біне драга мѣ, zісе пе урмъ, фь біне мъ рог ші мъ ду дрепт ла думнѣлор, пентру кь арz де доріnца де а ле ꙟнфъціша ꙟнкінъчуnеле меле, ші де а фаче куноштінца думнѣлор.

Служніка аррътъ луі Анатол Бретонд съ інтре ꙟн парк, ші ꙟл дусе прінтр'ун лавірінт ші котішул унор мічі алее, пънь ла інтрата таінікъ а унеі касе де къмпіе че авѣ о ведере фрумоасъ. Бретонд бъгъ де сѣмъ ку маре мулцуміре къ ферестреле катулуі де жос ера стрълучіт луміnате, ші сокоті къ ачі е негрешіт сала де мъпкат.

— Мь ертъ, домнул меў, zісе субрета, къ сунт сіліть а те фаче

съ трєчї пріп вѫкътъріє ка съ ін-
трі ꙟп касъ; ꙟпсъ сокотєск къ
ші домпꙋл п'ар врѣ съ се ꙟпфъ-
цішъзе ꙟнаінтѣ інвітацілор ꙟп а-
сте хаїне де дрꙋм?

— Nєгрешіт, респꙋпсе Бретопꙋ,
арꙋпкъпдꙋ'ші о къꙋтътꙋръ репеде
дар тꙋлцꙋмітъ асꙋпра кꙋптоа-
релор арџꙋтоаре, асꙋпра фрігъ-
рілор, ші фелꙋрітелор тъві.

— Маї ꙟпчет, домпꙋле меꙋ, еа-
тъ ам аѫꙋпс ла скара діп дос че
дꙋче ла камера дꙋмітале; ꙟ сѣ-
ма віпе къ пꙋ е дꙋмъпареа.. віпо
ꙟпчет дꙋпъ міне... інтръ ачі... а-
щѣптъ; аддо.тъпа ꙟпкоачі съ те
дꙋк пѫпъ ла жꙋџ.... требꙋе съ фії
остеніт... віпе воіеще ші шъzі...
о діхпещете пꙋціп ꙟпжос воꙋ да де
щіре доамнеі.

Ші сꙋбрета се дꙋсе.

Dꙋхꙋл лꙋі Апатол Бретопꙋ ꙟп-
чепꙋ' юаръ, ꙟп ачѣстъ скꙋртъ а-
щептаре а се ретъчі ꙟп фелꙋріте
де ꙟпкіпꙋірі — Nєгрешіт се веде
къ оамепії ащіа тъ юꙋ дрепт ал-
тꙋл; се веде кꙋраг о амместекъ-
тꙋръ, ші о грешалъ; стъпѫпа
касеі възъпдꙋтъ, ва кꙋпоаще гре-
шала, ші ва ꙟпчепе а'ші чере іер-
тъчꙋпї пептрꙋ певъгарѣ де сѣмъ
а слꙋџілор, ші ва сфѫрші кꙋ по-
літеџъ а тъ да віпішор пе ꙋшъ
афаръ. Кꙋм възꙋ еꙋ авентꙋра
се ва сфѫрші ꙟптр'ꙋп кіп трацік,

съ'мі трѣкъ пе ла пас ші оспъ-
цꙋл ачеста ꙟпп ктаї ка чел дела
вірт! зъꙋ се фаче оммор астъ
сѣръ; орі къ мор еꙋ де фоаме,
орі къ ꙋчіг пе проклетꙋл ала де
лакеꙋ че тъ фъкꙋ' ка ꙋп ерод
съ тъ юꙋ дꙋпъ дъпсꙋл... аꙋз ве-
ніпд... Катастрофа се аппропіе.

Слꙋжпіка інтрꙋ, пꙋсе лампеле
пе о масъ ші zісе ꙟпчет лꙋі Бре-
тонꙋ: — Еатъ доамна.

Ꙟп ачелаші време інтръ ші о да-
мъ ка де вре о чінчі-zечї де апі
кꙋ ꙋп кіп респектавіл ші ꙟпсем-
пат. Zісе слꙋжпічеі съ еасъ, ꙟп-
кісе ꙋша ші вені лъпгъ парісіап,
салꙋтъпдꙋ'л кꙋ о політеџъ амме-
стекатъ кꙋ о сꙋрръждере фаміліа-
ръ. Бретопꙋ, регꙋлъпдꙋсе дꙋпъ
ачѣстъ пріїміре пріетипѣскъ, ре-
спꙋпсе пріп къте ва комплімепте
тот де фелꙋл ачеста: че Dꙋмпе-
zеꙋ! се гѫпдї артістꙋл ꙋіміт де
мірāре, феміеа аста аре аерꙋл ка
ші кꙋм м'ар кꙋпоаще!...

— А! домпꙋле, zісе дама, те
ащептам ꙟптр'ꙋп пеастъмпър ші
ꙟп піще грійї кът пе задꙋчѣ се
дорі де моарте... ꙟп сфѫршіт ле-
те Dꙋмпеzеꙋ ші веніші... Кꙋм се
веде, къ ꙟптокмаї дꙋпъ кꙋм а ші
превъзꙋто, Леополд п'а гъсіт ші
ел док ꙟп діліџепцъ ка съ віе кꙋ
дъпшѣта... Dар віпе к'а дат Dꙋм-
пеzеꙋ ші веніші, де ачѣста пе пъса

нoъ mai mȣлт... ꙟнсъ кътe mȣлцȣmiрі, ші кътe скȣzе нȣ ꙟцї сȣнтem! лaтoрі!

— Міе, д. amna mѣ! чe сe пoтрівеще!

— Аша дomнȣле; Леопoлд трeбȣe съ'ці фі спȣс прічініле че не фак а сіді аша лȣкрȣріле. Nȣmai ȣн прієтeн інтіm ал фіїȣлȣі meȣ ера, ȣн прієтeн че ꙟл кȣноаще дін копілъріе, дін колеџїȣ ші деспре каре ел респȣнде ка де сіне ꙟнсȣші кь пȣтem а'л фаче компліче а'л місtеріосȣлȣі ностру комплот, ꙟнсъ лаȣделе че Леопoлд ꙟці дъ ꙟн скрісоарѣ са де іері, каре не вестеще венірѣ лȣміталe, не асcігȣръ кȣ десъвжршіре. Nȣ, домнȣле, сȣнт сігȣръ кȣ нȣ не вom кві къ 'ці аm ꙟнкредінцат чеѣ че авem mай скȣmп ꙟн лȣme... Ші дȣmнѣта ꙟнсȣші, почїȣ съ'ці zік, къ нȣ ꙟці ва пърѣ ръȣ де ꙟнкредерѣ че аі авȣт ꙟн Леопoлд ші ꙟн ноі.

— Сȣнт ꙟнкредінцат доаmна mѣ, респȣнсе Анатол Бремонд, не каре ачѣстъ аmmестекътȣръ ші недȣmірірe містътȣріцъ ші ꙟндeлȣнгатъ ꙟл ꙟmпȣнцѣ ꙟн чеа mай налт пȣнт де кȣріосітате.

— ꙟнсъ чѣсȣл гръбеще, дȣmнѣта аі каm ꙟнтързіат, адъогъ доаmна; тоці комmесенії сȣнт адȣнаці ші аштѣпть ꙟн салон. Леопoлд ꙟmі скріе къ тoате формалітъціле с'аȣ фъкіт ла Паріс; дін партѣ ноастръ ші ноі аm ꙟнгріжіт де тоате. А! дар дȣmнѣта ещї ꙟн хаіне де дрȣmȣ, ші дін прічіна грабеї 'ці аї ȣітат валіса (цѣmантанȣл) ла Châlons; ꙟнсъ н'аі гріжъ; тоате ле аm превъзȣт; де опт zіле ноі нȣ не mai гжндіm де кът ла дȣmнѣта. Гъсещі ачї хаінеле лȣі Леопoлд. Ел не а спȣс дескрііндȣ'ці портрѣтȣл, къ ещі mai де таліа лȣі... ещї че ва mai налт де кът ел... дар нȣ стрікъ; ꙟнбракъте кȣржнд; ꙟнтр'ȣн сферт, фратеmеȣ комапдорȣл ва вені съ те иа ка съ те ꙟнфъціше фаmіліеї ші прієтінілор. Песте кȣржнд, драгȣл meȣ доmнȣ... почїȣ ънсȣші съ zік, адъ гъ доаmа сȣржzъндъ кȣ кȣръценіе ші ꙟнтінzънdȣї mъна, а ревeдерe, скȣmпȣл meȣ Бремонд, ші еші лъсънд пе пȣрісіан ꙟн ȣіmірѣ чѣ mai десъвжршітъ.

— Че Dȣmnezeȣ! zіcе Анатол, кіар де ва фі ачѣста ші о сарчінъ тот е бȣнъ, еȣ ꙟнкъ о деклар де сȣбліmъ. Маmа ꙟші жоакъ рола де mінȣне. Dар че дракȣ, еȣ н'аm прічепȣт нічі о ворбъ дін тот ачест galimatias! Банȣ... аm прічепȣт къ аре адікъ ȣн фіȣ че'л кіаmъ Леопoлд, ші ȣн фрате... комапдор... каре есте съ віе а mъ

лза х'ачі.. ка съ тъ ꙟнфъцішезе фамілієі, ші апоі негрешіт а тъ хуче ла масъ. Аіде, съ не гръбім а не д'кісі ку хаінеле скумпулуі меу Леополд, прієтенулуі меу інтім, пе каре нъ'л куноск! А! де мінуне! періоаре, міроасе, косметіче... руфе курате ші албе,.. панталоні, ціілетъ, фрак, креватъ... скарпе, де тоате се аффлъ... ші ънсуші тъпуше албе... везі аста ва съ зікъ кънд есте чінева ашептат!

Анатол ꙟндатъ се ꙟнбръкъ, ші се трансформъ ꙟнтр'ун елегант Ліон де Паріс, ші зъу! ера ун фрумос кавалер, ші фоарте вредні де рола романѣскъ че ꙟнтъмплаарѣ ꙟі дідесе.

Ꙟн време че се прівіа ку оаре каре цънцушіе ꙟнтр'о огліндъ, ші ꙟші стрънцѣ песте мъсуръ бугра ціілетеі ка ну каре кумва съ се аузъ цінетеле перъдърії стомахулуі, аузі дін хосъ съу ун глас де basse-taille, зікънду-і:

— Хеі біне, скумпуле меу Бретонд, гата еші?

Ачеста ера командорул, ун бътрън пат ші слаб; ку ун нас маре бурбоніан, ку о перукъ блондъ, ші ку о декораціе а St-Лудовік.

Анатол се ꙟнтоарсе, нес'гур ънкъ десцре іспрова че ар фі путут фаче вездерѣ са ачещіі персоане нуоъ. Ꙟнсъ ачеста ꙟл луъ дін кап пънъ'н пічіоаре, се уітъ ла ел, ші ку ун окю ꙟндестулат: — Акум, зісе бътрънул командор, вѣз къ Леополд ну не а ампціт; фрумос воінік! браво! еші ну маі бун де трѣба каре врем. Адло мъна 'нкоа, фътул меу, ꙟн путѣ каре сунтем акум, пуещі стръін пентру міне, ку тоате къ акум не ведем пентру ънтъіа оаръ. Воіу съ те ꙟнтрудук ші съ те рекоманд, А! крез къ н'аі ут тат інструкціїле че'ці адат Леополд.

— Кът пентру ачѣста, домнуле меу, зісе Бретонд, почіу, фъръ а мінці, а те асігура, къ н'ам уітат нічі зо ворбъ дін къте 'мі а спус Леополд.

— Фоарте біне, 'ці аддучі а мінте къ непоата мѣ се нумеще Леоніа.... ші къ есте прѣ де тревуінцъ, ка съ не ферім де окії лумеі, ші маі вжртос дін аі рудедор дътураше аі верей поастре Урсула, съ фачі а ну се ведѣ чудъценіа ші фъръ вестѣ ачещії ꙟнпрецюръри; есте прѣ де тревуінцъ, зік, а те префаче къ аі куноскут пе непоатъ-мѣ Леоніа ла Паріс, ꙟн времѣ кънд а фост ꙟн анул трекут ші а шъзут ку мумъ-са ла Доамна Марті. Мъ ꙟнцелеці.

— Кудесъвжршіре, де мінуне, командор, де мінуне.

— Апоі, фоарте біне! акум аідем, еатъ аппартаментул, скумпул меу Бретонд... съ інтрът.

Бретонд сімці оаре-каре стрімтораре ꙟн ачест момент солемнел. Ꙟнсъ сінгуларітатѣ ꙟнтъмплърії, дорінца де аі ведѣ сфжршітул; ші апоі, требуе съ маі зічем, фоатѣ че ꙟл кінуя, тоате ачесте прічіні адунате ꙟл ꙟмпінсеръ а урма дупъ командор.

Ачеста се коборж пе о скаръ маре, луминатъ ка де о сърбътоаре; дескісе о ушъ а вестібулулуі, ші інтрѣ ку Анатол ꙟнтр'ун салон богат, унде се афла адунатъ о соціетате нумероасъ. Ачѣстъ інтраре ꙟі прічінуі о віе сімціціуне.

— Ам чінстѣ, зісе командорул а въ ꙟнфъціша пе D. Бретонд, логоднікул ші ціnереле непоатеі меле Леоніеі de Cernay.

Ла фраса ачеста, Анатол ремасе ꙟнлемніт, ші п'ачі фу съ казъ жос. Ꙟнсъ командорул ꙟл ціnѣ де мънъ, ꙟл ціну, ші ꙟі зісе ꙟнчет.

— Кът поці фіі сігур, аіві ворбеле гата, ші стъпжнеще-те.

Жунеле артіст ꙟші вені ꙟн фіре, ші се възу' адус де командор ꙟнаінтѣ Doamnei де Cernay, пе каре о възусе маі дін аінте ꙟн антекамеръ. Лънгъ дънса ера о жунъ ші фрумоасъ фетішоаръ ка де шапте спре зече ані, а кърія турбураре ші рошалъ, фъкуръ пе Бретонд съ ꙟнцелѣгъ къ еа есте мірѣса демоаселла де Cernay.

Дупъ че салутъ пе мума ші пе фата, ші ле адресъ къте ва комплімenте але кувіінцеі че'і ле суфла командорул, Анатол Бретонд се възу' ꙟмпресурат де руделе ші де прієтеніі фамілієі че ꙟл култаръ де політеце ші де семне де прієтешуг. Жунеле артіст уіміт ші зъпъчіт ісбутісе а се апропіа иар де командор, хотържт а'л фаче съ ꙟнчетезе ачѣстъ ꙟнкуркътуръ че ꙟнчепусе а луа ун характер фоарте серіос, каре ну маі ієрта унуі ом делікат а о маі прелунці ку тъчерѣ. Ꙟнсъ бътрънул ку перука блондъ ну'і детте време а'ші ꙟмплініі ачѣстъ чінстітъ хотържре.

— Скумпул меу, Бретонд, ꙟі зісе бътрънул тръгънду'л ꙟн балкон, унде німені ну путѣ съ аузъ ꙟнтреворбірѣ лор, сосірѣ думітале есте о маре норочіре пентру непоатъ мѣ ші пентру думнѣта. О зі де маі ꙟнтързіаі тоате ерау пердуте. Жудікъ ку кът нерѫбдаре те аштептам. Кънд

а нотӱ аффлатӱ шаї адінѣъоаре, къ о дідіценцъ с'а ресторнат лънгъ Белла, н'ачі ерат ші еӱ ші сӱрорӱшѣ съ мӱріш де неастъмпър. Ꙟнтъмпларѣ ачѣста, де аї фі фост лӱмпѣта ꙟн ачѣ тръстръ нӱтѣ съ костѣ не непоатъ шѣ о старе де чінчї сӱте мії франчі.

— Zъӱ! zісе Анатол але кърӱї ӱрекі се ꙟнт'ньеръ ла сӱнетӱл арцінтін ал ачещеї ціфре ӱркате.

— Аша, mon шер адъгъ командорӱл, чінчі сӱте мії франчі!... ла тъїне дескід тестаментӱл верії ноастре Урсӱлеі... прічепі...

— А! тъїне! прічеп, zісе артістӱл.

— Мъїне ла прънz!... ꙟнсъ Леонолд требӱе съ'ці фі спӱс тоате ачестѣ.... аӱ поате къ н'а авӱт времѣ ші 'ці а десвъшіт ꙟнтӱнекат поате клаӱzа чеӱдатъ а тестаментӱлӱї верії ноастре.

— Фоарте ꙟнтӱнекат, zісе Бремонд.

— Хеі біне, воіӱ съ'ці спӱїӱ тоате амърӱнтеле ачещії прічінї. Ꙟнкіпӱіеще'ці къ вара ноастъ Урсӱла а мӱріт де ӱн ан, лъсънд о моценіре де чінчї сӱте мії франчі, ші ӱн тестамент че ла депӱс ла D. Cornillet, нотарӱ рігал, кӱ норӱнкъ де а нӱ'л дескіде де кът дӱпъ ӱн ан ші о zі дела моартѣ тестаментрігеі; Аша о слӱжнікъ веке че а тръїт лънгъ дънса пънъ ꙟн мінӱтеле челе дӱпъ ӱрмъ, ші кътре каре еа ꙟші ꙟнкредінца тоате гъндӱріле, не а спӱс, сънт акӱм опт zіле, къ вара Урсӱла а легат де моценітоаре песте тоате пе непоатъ шѣ Леонія, кӱ кондіціе ꙟнсъ ꙟнтр'адінс къ дака копіла поастръ ва фі мърітатъ ꙟн zіоа чітірії тестаментӱлӱї, фъръ де каре, тоатъ аверѣ репосатеі се ва лӱа ші мощені де рӱделе лътӱраше· Вестѣ ачѣста не ісбі ка ӱн тръснет. Унде съ аффлъм ꙟн опт zіле ӱн бърбат кӱвіінчіос пентрӱ Леонія? Ерам пръпъдіці, деспъдъждӱіці, ерам сіліці съ лъсъм а не скъпа стрълӱчіта ші фрӱмоаса старе че ар фі пӱтӱт съ аїбъ непоатъ шѣ, кънд Леополд, фрате съӱ, ꙟнчепӱ' съ стріце де о датъ: « сӱнтем мънтӱіці, Леонія ꙟн опт zіле ва фі мърітатъ.» — Noi ла ꙟнчепӱт лъаръм ачѣстъ ескламаціе дрепт о небӱніе; ꙟнсъ Леополд ꙟнченӱ' а не ворбі де лӱмпѣта кӱ атътѣ лаӱде, ші не фъкӱ' деспре лӱмпѣта о дескріере аша де авантацioасъ ꙟн тоате кіпӱріле; не арътъ ꙟн терменії чеі маї елокӱінці фръцѣска прієтеніе че въ ӱнеа ънъ къ дін копілъріе, ꙟнкът не фъкӱ а хотърж' а фаче пе Леонія ші вогатъ ші ферічітъ.

Шії ретъшіца, скэтпэл теў Бретонд: Леополд порні ла Паріс, ꙟші фъгъдэі тъпа сэрорісеі, че дэтпѣта о пріітішї кэ рекэноштінцъ, ші ꙟн къте ва тінэте веї фі непот ал теў ші бърбат скэтпеї поастре Леоніе. Дэтпѣта ші Леоніа, доатпа де Cernay, Леополд ші еў сінгэрі сэнтем ꙟн секретэл ачестеї късъторіі. Спре а економісі вънэкла, аттў спэс ла тоатъ лэтѣ къ дэтпѣта аї кэноскэт пе Леоніа ла Паріс, ші къ де тэлтъ време е де кънд аі черэто де соціе, ші пентрэ ачѣста сэрорэтѣ, непоатътѣ ші еў не ат префъкэт къ те кэноащет, кънд те ат ꙟптрэдэс ꙟн салон. Еатъ історіа, скэтпэл теў непоцел.

Ꙟн томентэл кънд котандорэл ꙟші съвжршш повестірѣ, ші кънд артістэл кэ о слобозеніе ероікъ съ гътш се търтэрісѣскъ къ нэ е ел Бретонд чел аштептат, се фъкэ' о таре тішкаре ꙟн салъ.

— Алѣргъ фътэл теў, алѣргъ, ꙟї zісе котандорэл ші дъ брацэл соціеі дэтітале.

Фалътъпдэл къдът р, сокотінд къ лэтѣ терце съ се пэіе ла масъ, съ рэгъ' де страшнічііле копшііцеі сале се аївъ тілъ де кіоръітэл стотахэлэї чел пэцін пъпъ се вор да поателе пе масъ.— De воіў ѐпэне акэт, ꙟші zічѣ ел, воіў аддэче тэрбэраре, скандал, ші деспъдежде ꙟн тоатъ ачѣстъ вэнъ фатіліе, ші атэнчї негреші вор эіта асе таї пэне ла масъ, ла асфел де ꙟнтътпларе кэї ꙟї таї арде де тъпкат? Съї лас пжнъ дэпе оспъц а се хръні кэ о ръбъчіре че тъ ва хръні ші пе тіне.

Ші детте брацэл фрэтосеі Леоніе, каре реzътъ' ші ел пе ал еї де дъпсэл третэрънд, ꙟнсъ кэ эн сэрржс пліп де граціе. Копшііпца артістэлэї пріітї о ісбіре періколоасъ.

Кортецжл челор інвітаці, нэ се опрі нічї де кэт ꙟн сала де тъпкаре чі ꙟн капелла кастелэлэї. Капелла ера ілэтінатъ ші ꙟтподовітъ кэ флорі. Un тапет ꙟнтінс ꙟн тіжлокэл бісерічеї пе каре ера доъ перпе де катефѣ роші, аррът а локэл эпде требэш съ ꙟнцепэке тінереі. Чѣсорнікэл бътэ' тіеzэл попції.

Анатол, лешінат де о петъпкаре таї де доъ zечї чѣсэрі, zъпъчіт ші ка эн бѣт де тішкъріле деосебіте а ле сереї; эітіт де фрэтсецѣ фетішоареї, а къріі тъпъ третэра ꙟнтр'адэі, прекэт ші де стръдэчіта старе, поате, че пэсте кэрънд елў саў таї біпе ел ера съї фіе дат аре; ші съ спэ-

нет дрепт, ꙟтпінс поате де хетонѕл аввентѕрілор, ачел детон атът де фаміліар артістілор, н'ачі ера съ казъ сѕбт атътѢ іспіте атът де тарї ші пѕтерніче. Вені кѕ Леоніа пжнъ ла локѕл хотържт пентрѕ мірї, лъсъ пе мірѢсъ а ꙟцепѕкеа пе періна де катіфѢ, ші еа ꙟші маллдіа ценѕкії, кънд конщіінца де от чінстіт се ресвръті ꙟтпротіва фаптеї че ера съ факъ. Ꙟнчепѕ' а кънта кѕ окії пе команд'р, ꙟл зърі лънгъ ѕша бісерічеї, се дѕсе ла лънсѕл маї шовъінд, ші ꙟї зісе ла ѕреке.

— Домнѕле командор, съ єшім, тревѕе съ'цї ворвеск.

— Кѕм! токмаї ꙟн ачест мінѕт! зісе командорѕл ѕіміт.

— Ꙟнсѕшї акѕм. Жѕнеле артіст ера палід ші фаца лѕі спъімънтъ пе вътрънѕл. Єші кѕ Анатол, ꙟл дѕсе ꙟнтр'о аллее а паркѕлѕї, че єра лънгъ капеллъ ші ꙟї зісе кѕ ѕн тон фоарте ꙟнгріжат.

— Че аї?

— Домнѕл меѕ, ꙟї зісе Анатол, еѕ нѕ сѕнт ачела пе каре аштептацї.

Командорѕлѕї ꙟнчепѕ' аї тремѕра пічіоареле, се лъсъ пе о ванкъ де неатръ че се аффла ачі лънгъ еллѕ, ші ꙟнчепѕ' а стріга кѕ ѕн глас астѕпат.

— Кѕм нѕ єщї дѕмнѢта Домнѕл Бретонд?

Артістѕл ꙟї повесті кѕ о кѕръценіе наінъ де невіновъціе, пріп че грешалъ фѕ адѕс еа ꙟн кастелѕл де С.гнау, рътъчіреа ші нещіінца ꙟн каре се аффла пжнъ ꙟн моментѕл кънд фѕ репресентат ꙟн салон, ші пріччіна адевъратъ, де ші фоарте трівіалъ, каре 'л а фъкѕт съ нѕ се дескопере маї кѕрънд чіне есте, ші ассемънарѢ нѕмелѕї съѕ.

— Ах! домнѕле! домнѕле! стрігъ командорѕл пердѕт... Че съ фачем акѕм?... непоатъ мѢ е рѕінатъ... дар ачѢста нѕ е німік, не лънгъ чінстѢ еі... репѕтаціа еі есте компромісъ ші пердѕтъ, прѕ кѕм ші а мѕмесеї ші амѢ... Маї мѕлт де кът ла чінчї зечї де персоане че се аффлъ де фацъ де ам зіс къте треї ноі къ те кѕноащем де мѕлтъ време. Кѕм съ ꙟнтоарчем акѕм ворва фъръ съ ажѕнцем де ватжокѕръ?... СѕрорѕмѢ ші непоатъ мѢ вор мѕрі де рѕшіне, домнѕле.

— Порѕнчеще, домнѕле командор, зісе Анатол, еѕ сѕнт гата а мъ сѕпѕне ла тоате ка съ репар непорочірѢ ачестеї фатале грешале.

— Ші че почѕ порѕнчі? зісе вътрънѕл; е прѢ тързіѕ, нѕ е нічї ѕн міжлок съ не мънтѕіаскъ.

Ꙟn ачеꙗ моꙟент, лакеꙋл ꙟінт алергꙟ кътре дъншії. — Domnії меї zice, преотꙋл е ꙟn алтар ші ашѣптъ пе цінере... Тоатъ лꙋмѣ а ꙟn міраре де ліпса лꙋмінѣлꙋї.

— Цінереле! репетъ командорꙋл ꙟнтъртꙋріт.

— Че съ фачем? zice Анатол.

— Щіꙋ ші еꙋ! zice командорꙋл; віне везі лꙋмінѣта... нꙋ не маі ремъне німік... тревꙋе негрешіт ка лꙋмінѣта съ іеі пе непоатъ мѣ.. Nꙋ те ꙟкꙋноскꙋ нічі декꙋм... ꙟнсъ кꙋръціеніа мъртꙋрісіреі лꙋмі таке, де ші кам търzie, ꙟші спꙋне къ ещі ом чінстіт... Аіде, хомнꙋле, аіде, фіе Леоніа а лꙋмітале... ꙟнсъ тъчере, съ нꙋ'ці іасъ ворбъ дін гꙋръ... ачѣста есте ꙋн секрет ꙟнтре ноі амъндоі.

Ші командорꙋл ꙟнаінсе кꙋ віоічꙋне пе Бретонд ꙟn капелъ. Кꙋнꙋніїле се съвжршіръ де бътрънꙋл преот, ші дꙋпе череменіе ꙋрмъ, ꙟn марѣ тꙋлцꙋміре ші ꙟндестꙋларе а цінерꙋлꙋї ꙋн спланділ оспъц. Кътре сфжршітꙋл оспъцꙋлꙋї, мотарꙋл каре нꙋ пꙋтꙋ съ віе де кꙋ сѣра, сосі ші ел, ші контрактꙋл фꙋ іскъліт ꙟн времѣ десертꙋлꙋї.

Кꙋ тоате ачестѣ командорꙋл се фъкꙋ' невъzꙋт ка съ алерџе ꙟn хрꙋтꙋл маре ꙟнаінтѣ непотꙋлꙋї сеꙋ Леополд. Ꙟл ші ꙟнтълні ꙟntр'ꙋн вірт дела Белна лънгъ пріетенꙋл съꙋ Бретонд каре ера фоарте греꙋ рънit къzънд ла рестꙋрнатꙋлділіџенцеї. Командорꙋл повесті тоате непотꙋлꙋї съꙋ. А тревꙋіт съ ісводѣскъ о фавꙋлъ ка съ трімицъ ꙟn апої ла Паріс пе D. Бретонд адевъратꙋл цінереЛеополд, венінд кꙋ ꙋнкꙋл съꙋ ла Châlons, фервѣ де пеказ ші врѣ негрешіт съ петрѣкъ о савіе прін трꙋпꙋл кꙋмнатꙋлꙋї съꙋ імпровізат. Ꙟнсъ командорꙋл ꙟл фъкꙋ' съ ꙟнцелѣгъ, ънкъ нжнъ съ нꙋ ажꙋнгъ а касъ, къ чінстѣ ші репꙋтаціе Леоніеі череа дін протівъ съ се поарте кътре кꙋмнатꙋл съꙋ Бретонд ші съ'л трактеzе ꙟn окії тꙋтꙋлор ка п'ꙋн пріетен дін копіларіе ші дін колеџіꙋ дꙋпъ кꙋм ꙟл ші аррътасе. Ші Леополд пентрꙋ драгостѣ сꙋрореї, кꙋм соcі се арꙋнкъ ꙟn брацеле ачестꙋї пріетен некꙋноскꙋт, каре нꙋ ꙟнтърzie а се фаче пентрꙋ ел ꙋн пріетен нꙋ маі пꙋцін інтімꙋ де кът Бретонд дін колеџіꙋ.

Ꙟn ачеѣші zi ла доъ-спреzече чѣсꙋрі, мотарꙋл чіті тестаментꙋл верішоареі Урсꙋлеї. Леоніа ера мърітатъ, ші рекꙋноскꙋтъ де мощенітоаре а тот ретасꙋлꙋї репосатеі.

Анатол Бретонд е акꙋм ꙋн бърбат де мінꙋне. Ꙟнтъмпларѣ фъкꙋ

пе ачещї доï соцї зпіцї прінтр'ъпса, д'о mie де орї maï ферічіцї де кът соції че се аллег. Леоніа ꙟші ꙟвеще върбатꙋл, ачъста ꙟші алоаръ певаста, се пъzеще ꙟпсъ, ꙋпа кꙋ капꙋл, де аї спꙋпе къ де фоаmе с'а ꙟпсꙋрат кꙋ еа.

MARC-MICHEL.

O ПREЪMБLARE

пе Dеалꙋл Mітрополіеї.

Бътꙋсеръ доъ чѣсꙋрї дꙋпъ пръz, шї стат кꙋ папа ꙟптр'о mъпъ ші кꙋ фрꙋптѣ ꙟптр'алта, фъръ съ почїꙋ скріе пічї доъ ръпдꙋрї. Че Dꙋmпеzеꙋ! стрігаїꙋ паіп де mжпіе, кꙋm се веде трѣба еꙋ п'оїꙋ съ фак пімік астъzї! шї арꙋпкаїꙋ дїп mъпъ папа, ꙟпчепꙋїꙋ а стрінџе хъртііле де пе mасъ, вре ꙋп баталіоп де вате пепе че ста ꙟп тръпдъвіе ші ꙋпкъ пꙋ'шї ꙟтmъѧсеръ ботꙋл ꙟп катрапꙋл інферпал ал кълітъріlор де ꙋпде ка піще ieсте ес фелꙋрітї де фаптасте але кꙋцетꙋлꙋї де пꙋ ласъ оаmепії съ се бꙋкꙋре де пелеџѧіріле лор; ꙟпкісеїꙋ врічѣгꙋл че пꙋmаї ел сърaкꙋл се остенісе аскꙋціпд ла ваіопеtеле ачестꙋї баталіоп ꙟп пелꙋкраре; ші, ꙟпаmmестек пе тоате, ле арꙋпкаїꙋ ꙟп кꙋтіа скрііторіꙋлꙋї, mъ лꙋсеїꙋ ла ферѣстръ; о дескісеїꙋ, пꙋсеїꙋ котеле пе дъпса ші скосеїꙋ гасꙋл а фаръ каре ꙟmї аддꙋсе а mіпте де кънтърецꙋл франџеz; ші гъпдіпдꙋmъ ла къте се фъчѣ ші се ворвїа пріп лꙋmе, ꙟmї вепі съ ржz ші ꙟпчепꙋїꙋ а кънта.

Que le diable m'emporte
Si je suis dela cohorte.

Пе ꙋрmъ іар mъ апꙋкаръ гжпдꙋріле, Аꙋторлжкꙋл іар се ꙟпфъцішъ ꙟпаіпте'mї ка о фаптасmъ, пептрꙋ къ де кътъ ва вреmе пꙋ щіꙋ че аm къ съ кат лѣгъ де mіпе ші пꙋ mъ ласъ съ'mї каꙋт де трѣбъ. — De аш фі mаї авꙋт пꙋціпъ ръбдаре, ꙟmї zічеаꙋ, поате къ ꙟmї веніа іпспіраціа, ші чіпе mаї щіе че кап-д'оперъ ерам съ даꙋ лꙋmеї mаї вжртос рꙋmжпілор кърор ле плак съ чітѣскъ, карі ꙟвеск mꙋлт капетеле-д'оперъ ші се ꙟппевꙋпеск дꙋпъ mапꙋскрісе аꙋтографе, дꙋпъ каре ꙟші келтꙋіеск старѣ, ші каре іар коста mаї ефтіп кънд ар чіті ачест Кꙋріер ерmафродіт, де Аmбе Сексе. — Ба піmіка тот; пе семпе къ аша афост скріс кодо сꙋс ка съ пꙋ фак еꙋ пimік астъzї; ꙟп zадар ва чіпе ва съ опрѣскъ вжптꙋл кꙋ деџетꙋл ші съ се лꙋпте кꙋ соарта. Лоꙋкꙋл meꙋ, се веде трѣба къ а фост астъzї хотържт съ mъ аффлꙋ ꙟп тре чеїче се преꙋmблъ фъръ рост,

ꙟпсꙋффлаці де фрꙋмꙋсеціѣ ачещії zіꙋліце де прімъваръ.

Аша мъ ꙟмбръкаїꙋ ꙟн грабъ ші лъсънд лꙋкрꙋл пе алоа zі, дꙋпъ кꙋм мі се ꙟнтъмпла кам дес, мъ поменіїꙋ афаръ ші апꙋкаїꙋ дрꙋмꙋл кътре дѣлꙋл Мітрополіеі.

Ꙟн графа кꙋ каре ешііꙋ дін касъ нꙋ врꙋїꙋ съ маі даꙋ нічі о аꙋдіінцъ конщіінцеі меле деспре піротѣла че, дꙋпъ кꙋм zісеїꙋ, маі тот д'аꙋна мъ фаче съ лас лꙋкрꙋ де аzі пе мѫіне. Пе дрꙋм ꙟнсъ щіі къ віне Омꙋлꙋї фелꙋрімі де гъндꙋрі, ші акꙋм пар'къ ера тоате бротіте съ'мі ꙟмпꙋте деспре треіерарѣ ші вѫнтꙋрарѣ мѣ вагабондъ, ꙟнкът ꙟн доъ треі рѫндꙋрі п'ачі фꙋ съ мъ ꙟнторк ꙟн апої а касъ.

(Ꙟнтр'ачестѣ ꙟнсъ zъріїꙋ дѣлꙋл Мітрополіеі, аллееа ші оаменії мергънд ші венінд. — Аерꙋл де прімъваръ, соареле чел доріт де атътѣ лꙋні де мнеzѣлъ, де џер, ші іар де мнеzѣлъ, фъръ атътѣ кꙋзінце тарі кꙋ каре не слꙋжіръм, адікъ еꙋ ші Лепѣ мѣ, а не лꙋпта кꙋ Конщіінца кꙋ ачест протівнік ꙟмпꙋнгътор, пе каре ꙟл ші ꙟнвінсъръм, кънчі мъ поменіїꙋ дрепт пе дѣл сꙋс.

— Zъꙋ! ꙟмі zісеїꙋ, дꙋпъ че мъ възꙋїꙋ ꙟнтре атъція оамені, пентрꙋ че съ фіе чіне-ва атът де страшнік? нꙋмаі ꙋн кіп де лꙋкраре е ꙟн лꙋме? Лепеш ва съ zікъ къ е чіне-ва, кънд багъ де сѣмъ? Ба zъꙋ нꙋ? — ші спре а'мі ꙟнчепе кꙋм се каде рола мѣ де обсерватор, фъкꙋїꙋ вре о чінчі шасе џіре прін аллее, дꙋпъ каре мъ ші ашъzаїꙋ пе о банкъ, дрепт ꙟн чентрꙋл преꙋмблърії, прівінд кънд орашꙋл че місе аръта ка ꙟнтр'о панорамъ, кънд весела ші фрꙋмоаса жꙋнеце че окії меї о ꙟречѣ ꙟн ревість, ші каре ꙟмі адꙋчѣ а мінте версꙋріле поетꙋлꙋї.

Oh primavera, gioventù dell'anno!
Oh gioventù, primavera della vita!

(Акꙋм ꙟмі воіꙋ ꙟнчепе історіа, ꙟнсъ, ꙋбітꙋл меꙋ чітітор, еꙋ кам гіческ ка че те гѫндещі, ші че ашепці дела міне съ'ці повестеск; ма нꙋ е ачеѣ: кънчі еꙋ воіꙋ съ'ці спꙋїꙋ о повеллъ че с'а ꙟнтъмплат аірѣ ші кꙋ о лічецъ поетікъ о стрътꙋт ꙟн Бꙋкꙋрещі; пентрꙋ чеѣ че те гѫндиаі ші ашептаі, 'ці о воіꙋ спꙋне алтъ дагъ; пентрꙋ къ, де ва врѣ Дꙋмнеzеꙋ, о се не маі преꙋмбльм де мꙋлте орі пе дѣлꙋл Мітрополіеі.)

Аша, ꙟн време че дꙋхꙋл меꙋ ꙟші лꙋасе кліпа (повѫрнішꙋл) вісърії сале, прівіріле'мі се пꙋсесеръ асꙋпра ꙋнꙋі че се преꙋмбла, ші каре ꙟмі стърпісе тоатъ аттенціа, пентрꙋ къ орі чіне дін дꙋмнѣвоастръ 'л ар фі възꙋт, ар фі

фъкȣт ка ші міпе.

Ера ȣп жȣпе̑ка де доъ зечі де апі, палт, палід ла фацъ, кȣ о кътътȣръ адъпчітъ, кȣ ȣп сȣрржс а mар; паре къ аі фі възȣт пе Антоні ꙟп фііпцъ.

Ера дȣс кȣ тотȣл, ꙟптокmаі ка ȣп от че ꙟп сіпгȣрътате ворбеще кȣ кȣџетарѣ са, пȣ ведѣ пе пі-mепі ꙟп mіжлокȣл mȣлціmеі, пічі къ mаі бъга де сѣmъ де се ȣітъ чіпе-ва ла ел пічі къ mаі сіmцю де тречеа пе лъпгъ ел вре о фігȣръ фрȣmоасъ, пімік п'ар фі пȣтȣт съ'л mȣлгъ пептрȣ ȣп міпȣт ꙟпкаі діп трістеле ідеі че ткра дȣпе сіпе... къпд де о датъ, ші ка обосіт де гжпдȣрі ші де сіпе ꙟпсȣші се лъсъ пе о алтъ бапкъ че ера аллътȣрѣ кȣ аmѣ; кȣ о пѣгръ mжхпіре скоасе діп сжп ȣп портофоліȣ, трасе о скрісоаре діптр'ъпсȣл, ші ꙟпчепȣ съ о чітѣскъ — чіпе mаі щіе, поате пептрȣ а сȣта оаръ — кȣ тоате сеmпеле ȣпеі афȣпде дȣрері. Umіліт де ꙟптрістарѣ жȣпелȣі mеȣ вечіп, ші ꙟпкіпȣіпдȣ'mі ассȣпра лȣі тоате ꙟптъmплъріле челȣі mаі жалпік роmапц, ꙟmі зічѣm ꙟптрȣ сіпеmі: п'о дȣче mȣлт отȣл аста; съ'л ферѣскъ Dȣmпезеȣ съ пȣі віе ꙟп кап певȣпіа ачелора карі с'аȣ гжпдіт вре о датъ къ, аттепцъпд ассȣпра віеції лор кȣ сіпȣчідȣл, вор mішка mіла оаmепілор саȣ вор добжпді дрепт ресбȣпаре къіпца саȣ кȣџетȣл вре ȣпȣі віклѣп обжет ал аmорȣлȣі тръдат, саȣ ръȣ кȣпоскȣт. Ідееа аддȣче ідее, ші акȣm ꙟпчепȣі ші еȣ а mърътъчі ꙟп фелȣріmі де гжпдȣрі че mі ле аддȣсе старѣ ачестȣі пекȣпоскȣт; пар'къ ꙟл ші ведѣm mорт ші mъ ꙟптребаm ка че фел де mоарте ꙟл ащѣптъ.... къпд ꙟл ведѣm плȣтіпд ꙟп жосȣл Dъmбовіцеі; къпд mі се пърѣ къ ші ꙟȣз ісбȣкпірѣ ȣпеі арmе че ꙟі своаръ креерії... о Dоаmпе къте пȣ mъ mаі гжпдіаm! Ші первеле'mі тоате ера аттакате, ꙟпчепȣсе а'mі бате іпіmа, ші mъ стъпжпісе о фрікъ сȣперстіціоасъ.

— О! слȣга фрате! че віпе 'mі паре къ те въз! аȣзіиȣ о датъ ла спате ші о mъпъ mъ ісбі пестеȣmере. Dар че стаі аша пе гжпдȣр? Мъ ꙟпторсеиȣ ші възȣȣ пе N..., весел весел ші плін де съпътате ші де пегріжъ. Се пȣсе лъпгъ mіпе, ші фъръ а'mі mаі да време съ'і респȣпз саȣ съ'л ꙟптреб чева де съпътате, каре дȣпъ кȣm вь спȣсеиȣ ера ф арте ꙟпфлоріtоаре, ꙟпчепȣ' съ'mі повестѣскъ фъръ ресȣффларе, къ е ꙟпаmорат де mȣлтъ време, къ де вре о лȣпъ сіmте респȣпсȣрі ла дрăгостѣ са, ші к[illegible] ꙟп[illegible]ть дȣпе Паш[illegible] се ꙟп[illegible]

ръ ші се ва фаче бърбатȣл чел маі фрȣмоасе фемеі дін Бȣкȣрещі, карева дȣпъ атътѣ ші лȣнџі ꙟмпротівірі, хотърж' ꙟнсфжршіт аі пріімі ініма, мъна, нȣмеле, ші а се фаче стъпжнъ песте аверѣ лȣі че ꙟі ад ȣн веніт де вре о 40 mii лei.

Еѣт де бȣкȣріе, ші мъндрȣ де трііȣмфȣл съȣ пріетенȣл меȣ ворбіа таре, фъръ а маі бъга де сѣмъ къ'л маі аȣдȣ ші алції; ꙟнсъ саȣ поате къ ворбеле де феріčіре ші де ꙟнсȣрътоаре нȣ се лініа де ȣрекіле ші ініма жȣнелȣі кȣ скрісоарѣ, саȣ къ чѣсȣл ȣнеі дȣпе ȣрмъ ꙟнтълпірі сȣнъ пентрȣ дънсȣл, къ де о дат̆ъ се скȣлъ, пȣсе ꙟн портофоліȣ скрісоарѣ че тот о цінѣ ꙟн мънъ, ші се депъртъ фоарте гравнік.

Чіне маі щіе ȣнде ажȣнсесе, кънд врънд а мъ маі траџе ка съ фак лок маі бȣн пріетенȣлȣі, въzȣіȣ ла пічіоареле меле скрісоарѣ, каре къzȣсе дін мъінеле фȣгачелȣі, че ꙟн граба са креzȣсе къ о ва фі пȣс ꙟн портофоліȣ. Гръбіндȣмъ а о лȣа де жос, ші арȣнкънд о репеде прівіре асȣпра адресеі, о стрънсеіȣ ш'о пȣсеіȣ ꙟн бȣzȣнар, фъръ а ꙟнчета д'а аскȣлта пе пріетенȣл, каре фъръ а бъга де сѣмъ ла ачѣстъ ꙟнтъмпларе, ꙟші ȣрма ворба деспре аморȣл съȣ кȣ атъта ентȣсіасмȣ ші кȣ тот фокȣл ȣнеі жȣніі каре де мȣлт ꙟл лъсасе.

Nічі о датъ нȣ'л възȣсем атът де лімбȣт; ші ꙟн кът пентрȣ провербȣл че zіче къ аморȣл фаче а слъбі, мінцѣ zъȣ де коло пжнъ дінколо ꙟн персоана лȣі; къ, съ ведеці, ел ера акȣм ші маі грас де кът ꙟнаінте, ші маі фреск, ші маі весел, ші маі свелт. Ꙟнтр'ȣн кȣвжнт ера ꙟнпротівірѣ ꙟмпеліцатъ де чеѣ че ера вечінȣл меȣ д'а дінѣоарѣ.

— Ꙟн сфжршіт, ꙟі zісеіȣ ші еȣ кънд ꙟмі деte пас съ'л ꙟнтреб: пе кънд нȣнта?

— Dȣпъ Пащі, ꙟмі спȣсеіȣ, афаръ нȣмаі де вре о ꙟмпрецȣраре непревъzȣтъ, ші каре креz къ нȣ се ва ꙟнтъмпла, кьчі требȣе съ'ці о спȣіȣ, чѣ маі мікъ ꙟнтърzіере м'ар оморж', ші ловалъ е, вiте, къ астъzі, фііnд сіліт а нȣ о ведѣ, евіа тръіеск пе жȣмътате; — zъȣ нȣ щіȣ че съ мъ фак, ші ȣнде съ мъ дȣк. —Еа щіі че? вреі съ'мі фачі ȣн біне, аіде съ прънzім ꙟн преȣнъ ла Kazin, саȣ ȣнде ꙟці плаче. Кредемъ къ пар'къ 'мі маі ꙟнтрече кънд ворбеск де дънса, н'ам нічі ȣн міжлок касъ маі прескȣртеz zіоа ачѣста че мі се паре аша де лȣнгъ.

N'авѣм че съ маі zік ла о пропосіціе аша де респектабілъ пе ла

патрꙋ дꙋпъ прънz, шї дꙋпъ че а-
скꙋлтасем маї вре о доъ чѣсꙋрї
чеде маї мічї атърънте де атътѣ
фрꙋмꙋсеці шї де атътѣ шї атътѣ
віртꙋці кꙋ каре ꙟнzестрасе черꙋл
пе скꙋмпа шї юбіта аморезъ шї
фіітоаре соціоаръ а прієтенꙋлꙋї
меꙋ. Мъ сокотіꙋ къ пе ачѣ вре-
ме тот е маї біне съ аскꙋлте чі-
нева мъпкъпд. Nе скꙋларъм шї
апꙋкаръм дрꙋмꙋл ціпъ ла Kazin,
кꙋ бъгаре де сѣмъ ꙟнсъ, ка доар
воіꙋ zърі пе жꙋпеле кꙋ скрісоа-
рѣ, ка съї даꙋ ꙟнапоі аверѣ шї
бінеле съꙋ. Ма ꙟн zадар къ нꙋ'л
маї вꙋzꙋїꙋ.

Пръпzꙋл че авꙋръм ера вреднік
ꙟн тоате кінꙋріле де ал меꙋ Ам-
фітріон, каре ла масъ ꙟнчепꙋ
юр съ'шї повестѣскъ къ юбіта са
авїа есте де доъ zечї шї чінчї де
анї, шї къ пріп ꙋрмаре чеї маї
фрꙋмоші, чеї маї богаці, шї чеї
маї пълкꙋці жꙋнї аꙋ кꙋртеніто,
шї еа 'л а префеаріт пе ел. Ла
ачѣста сокотіꙋ дрепт даторіе аї
фаче къте ва бъгърї де сѣмъ, съ
вазъ біне адікъ съ нꙋ каре кꙋм-
ва съ'л фі аллес пентрꙋ старѣ шї
аверѣ са.

Еї фрате! н'о кꙋпощї респꙋнсе
N... сꙋпърат, шї д'ачеѣ ворбещї
аша, шї д'ачеѣ шї еꙋ те ерт, нꙋ-
маї ка съ ці ꙟндрептеzї грешала,
тревꙋе съ веї ꙟн съпътатѣ скꙋм-
пеї меле Zапфіре. Nе авжнд нічї
ꙋн кꙋвжнт спре а нꙋ'ї да сатісфак-
ціе, маї вжртос къ шї допꙋл
шампаніеї сърісе шї віпꙋл се вър-
са ꙟн спꙋме; ꙟнтінсеꙋ пахарꙋл
шї бъꙋїꙋ ꙟн съпътатѣ Zапфіреї
фіітоареї меле прієтене, пе каре
н'о кꙋпощѣм,

— Ꙟнкіпꙋіеще'ці, mon cher, zice
ел, къ Zапфіра с'а фост мърітат
кънд ера де 14 анї; біата копілъ!
мърітат zісеꙋ оаре? че аре д'а-
фаче тревꙋїа съ zік жъртфіт, кꙋ
ꙋн жꙋне кꙋ адевърат, ꙟнсъ —
шї съ скꙋлъ ꙟн пічіоаре кꙋ ꙋн аер
тріꙋмфътор — ꙟнсъ ꙋн ом фъ-
ръ торнꙋръ, фъръ кіп, фъръ
дꙋх, фъръ обічеꙋрї, ꙟнтр'ꙋн кꙋ-
вжнт кꙋ тоате патіміле лꙋї, кꙋ
тоате рісіпеле кꙋ мꙋіерї блестема-
те, кꙋ тоатъ добіточѣска лꙋї це-
лосіе фъръ нічї ꙋн кꙋвжнт, дꙋпъ
кꙋм фіреще се ꙟнцелеџе, еа мітꙋ-
тіка а фост ꙋн ънџер пентрꙋ ел,
ꙋн ънџер де ръбдаре, де бꙋнътате,
де сꙋфферінце; ꙟнсъ нꙋ поці со-
коті кът де непорочітъ о фъкꙋ-
се... — Шї ачі пріетенꙋл меꙋ скоа-
се ꙋн адъпк сꙋспін. — Аша се
хотържсе, дꙋпъ че а ремас въдꙋ-
въ, съ'шї пъстреzе слобоzеnia; шї
ꙟн ачѣстъ діспосіціе ам кꙋноскꙋто.
— Dар ꙟн сфжршіт дꙋмпѣта 'лї
ꙟнторс капꙋл? ꙟї zісеꙋ еꙋ.
— Авїа фрꙋціоаре, шї съ везї
ꙋм; мꙋлцꙋмітъ лꙋї Dꙋмнеꙋ къ

нȣ сȣнт аша жȣне (N... е де 50 де ані ȣнічеї) — Nȣ щіі ꙟн че ȣръ а лȣат пе жȣні ші че антіпатіе аре кȣ хъпшії; кънд ꙟші адȣче амінте де къте а сȣфферіт, нȣ поате съ'ї маї вазъ ꙟн окі, ꙟн кът пентрȣ нітік ꙟн лȣме, 'ші а zісо маї мȣлт де вре о сȣтъ де орі, еа н'ар фі пȣтȣт съ пріїмѣскъ кȣртѣ ші сторфȣріле нічі ȣнȣіа дін къці аȣ черȣто кȣ атъта стъръіре.

ꙟнкредінцат акȣм къ пріетенȣл се ꙟнсоаръ кȣм се кȣвіне, ші къ феріЧірѣ лȣі нȣ е сȣпȣсъ ла нічі о прімеждіе, ꙟмі вені ръндȣл ші міе съ пропȣн ȣн тоаст ꙟн ꙟн сънътатѣ Zанфіреі.

— Dака е аша zъȣ, тръіаскъ ꙟнсъръто арѣ! стрігаȣ еȣ; везі ачі е тоатъ феріЧірѣ; ші аморȣл фъръ хъпса е кȣрат о небȣніеі о некібzȣіре, каре не тѫрѫще ꙟн мії де перozіі.

N... се ꙟнцелеце къ с'а рѫндȣіт ꙟн хор, ші репетъ дін преȣнъ кȣ міне, съ тръіаскъ ꙟнсъръто арѣ!

— Ші кънд мъ сокотеск ла біетȣл бъіат ачела де алініоаръ, — ȣрмаȣ еȣ пътрȣнс де старѣ лȣі, — аша де жȣне ші тържнд дȣпе сіне, сȣнт прѣ сігȣр, ідееа сінȣчідереї! ші пентрȣ че? пентрȣ чіне? пентрȣ о вікленъ, пентрȣ о тръдътоаре, пентрȣ о сперѫȣръ, пентрȣ о...

— Хеї! дар дар че гѫндещі? мъ ꙟнтрерȣпсе N..., тоате фетеіле нȣ сȣнт Zанфіре.

— Съракȣл, аша де фрȣмос! аша де віне фъкȣт! воінік ꙟн тоатъ флоарѣ! zъȣ н'аȣ сȣффлет фетеіле! Еȣ аш фі ꙟннебȣніт де съ фі фост латъ, ші съ фі мъ щіȣ прічіна ȣнеї ассеменѣ непорочірі.

— Ч'аре д'а фаче! де аі фі фост латъ, аі фі фост ꙟншелатъ, кȣ тоате віртȣаасъ — ꙟнтокмаї ка Zанфіріка; аі фі фъкȣт ꙟнтокмаї ка хъпса, ші аї фі zіс кънд вре ȣн жȣне фрȣмос 'ці ар фі фъкȣт кȣрте, ꙟнтокмаї дȣпъ кȣм а zіс еа дȣпȣіа. Съ везі че іа zіс:

« Везі, еȣ сȣнт о фетеe чінстітъ; мъ мъріт кȣ ȣн ом чінстіт пе каре ꙟл ꙗбеск ші ꙟл адор; нȣ маї вені дар ла міне, пентрȣ къ вѣz къ нȣ поці а те стъпѫні де а'мі ворбі ніще лȣкрȣрі че еȣ нȣ поч ші нȣ требȣе съ ле аȣz. Dȣпъ че мъ воіȣ мъріта, ші воȣ спȣне тоате соцȣлȣі меȣ, атȣнчі се вор скімба требіле, кѫчі D. N... мъ ва стіма, се ва ꙟнкреде ꙟн міне ші ва пѫтѣ а те пріімі ꙟн касъ, кѫчі креz къ ші дȣмнѣта те веі сілі а те фаче вреднік де ачѣстъ стімъ, респектънд лȣі соціа че нȣ поате съ'ці фіе маї мȣлт де кът пріетенъ. Везі акȣм че ва съ zікъ о фетеe вір-

тъоасъ ші кѹ хѹх, кът де біне щіе а депърта бърбацїї фъръ аї ѫнаръчі; ші асфел Domnішорѹл meѹ, Коконѹ Іанкѹ 'ші а лѹат пасапортѹл.

— Іанкѹ! стаіганѹ еѹ ретъінд пе гѫндѹрі, ші ка ѹн от че ва съ-'ші аддѹкъ а mінте чева.

— Че! нѹ кѹm ва ѫл кѹноші?

— Nѹ. Чі ю ащѣптъ, ші ѫндатъ скоседѹ скрісоарѣ че о гъсісет, ші каре авѣ пе д'асѹпра адреса: « ла Domнѹл D. Іанкѹ. etc.

N... ѹітіт, лѹъ скрісоарѣ ші фъръ съ се mаі ѫндоюаскъ стрігъ аста е! ла D. Іанкѹ — кюр кѹ тъпа Zапфірей; чева съ zікъ! Аш кѹноаще о дінтр'о mіе.

Еѹ акѹm възѹѹ че фъкѹѹ; врѣm біет съ аскѹнz скрісоарѣ, пентрѹ къ де ѹnде щіаm че почіног почіѹ съфак; Dракѹл н'аре де лѹкрѹ, ші чіне щіе че ва фі скріс ѫнтр'ънса. Ѫнсъ пріетенѹл о ціnea ѫн тънъ ші се гътю с'о чітѣскъ.

— Nѹ требѹе съ'ші іспітѣскъ чінева соарта, ѫі zісеѹ еѹ кѹ ѹн тон серіос, нѹ требѹе съ се жоаче кѹ фокѹл.

— Аша! о іеї пе тонѹл ачеста? ѫmі респѹнсе N... кат сѹпърат. Dака е аша ѫці воїѹ да о доведъ ші дескісе хотърѫт скрісоарѣ, пе ѹрmъ ѫнтінzъндѹmі о, ѫmі zісе.

— Ціне, чітеще о дѹmпѣта, ка съ нѹ mаі аї нічі о ѫндоюалъ; веі ведѣ акѹm че дамъ есте Zапфіра ачі негреміт есте вре о нѹоъ довадъ де драгостѣ еі кътре mіне.

Лѹаѹ скрісоарѣ ші тъ сѹпнѹсеѹ а чіті:

« Анцелѹл віецїї mеле!

« Пентрѹ че съ те ѫнтрістезі
« асфел? — Dѹmnezeѹле! съ врей
« съ mорі, ші кѹ ачеѣші ловітѹръ
« съ'mі ардічі ші віаца та ші сінгѹра тънгѫіере че поате съ 'mі
« mаі ретъіе ѫн непорочірѣ mѣ,
« ші сінгѹра нъдежде че ѫmі mаі
« сѹрѫжде ѫн вііторѹл mеѹ!

« 'Ці аm спѹсо о датъ, требѹе
« съ ръбдъm, съ не сѹпнѹнеm
« соартеї; аверѣ, щії фоарте біне,
« къ есте неапърать ла ферічіре;
« дасъть дар съ ѫнтребѹінцеz сінгѹрѹл mіжлок де а не фаче старѣ. Nѹ щіі къ пентрѹ тіне
« ресѹффлѹ, ші къ слободъ ѫнтр'о zі нѹ mаі ціе ѫmі воїѹ ѫнкіна тоатъ віаца ші фііnца mѣ?

— Dар аста е інфаm, стрігъ N... каре се фъкѹсе рошѹ; ші абю ресѹффла ціnдѹсе кът нѹтѹ' пѫнъ ачі. — Ма съ ведеm че mаі е ѫнаінте, адъогъ фъкъндѹ'ші о mаре сіліре а се стъпѫні.

« Кредешъ дар, скѹmпѹл mеѹ
« Іанкѹ, нѹ поці съ'ці ѫнкіпѹіеші
« кінѹріле віецїї mеле че пентрѹ

« тіпе ат хотържт съ о юӱ ка
« о сарчінъ повъроасъ; съ інтрꙋ
« ꙟтр'о пероадъ ꙟпсоціре непо-
« трівітъ ші съ тъ фак де ржс тъ-
« рігъпдꙋтъ кꙋ ꙋп от аша де
« бътржп; ачѣста пꙋ маі поате
« съ те ассігꙋре деспре сімті-
« ментеле меле ші съ'ці архіче
« орі каре ꙗелосіе, че креz къ п'аї
« пꙋтѣ съ аїбі пептрꙋ ꙋп асфел
« де от.

Ачі N... се ꙟпфіоръ ші сърі ꙟп сꙋс.

« Аре еа чева дін алеале? дін
« жꙋпеці та паінъ де кредінцъ?
« дін аморꙋл тъӱ атът де але-
« върат? дін дꙋхꙋл тъӱ атът де
« фін? дін сꙋрржсꙋл тъӱ атът
« де дръгълаш? дін кътътꙋра
« та атът де пътрꙋпzътоаре?

Дꙋzінд ачестѣ, прієтенꙋл ꙟші пꙋсе котеле пе масъ ші капꙋл ꙟп мъїпі, фъкъпдꙋ'ші семп съ ꙋрмеz.

« Ласъ мъ дар съ ꙟмплінеск
« ачѣстъ жꙋртфъ дꙋреросъ, та
« фолосітоаре. — Пъстрѣzъ скрі-
« соріле меле ші аллътꙋръ пе лъп-
« гъ дъпселе ші пе ачѣста ка о
« пꙋоъ провъ де кредінца ші амо-
« рꙋл меӱ.

« Кът мъ воӱ мъріта, пе вом
« ревеdѣ, ꙟпсъ фіїі ꙟпцелепт атꙋп-
« чі; къ фоарте пꙋціпі вом авѣ
« а пе скріштора. Докторꙋл меӱ
« че пічі о датъ пꙋ'мі а мінціт
« м'а ꙟпкредінцат къ кіпꙋл меӱ
« де бърбат, кꙋ дъкоміа лꙋі ка ꙋп
« гастропом ꙟп ковжршіре, п'о
« дꙋче мꙋлт; дін zі ꙟп zі ва пер-
« де съпътатѣ, ші ꙟп скꙋртъ
« време ва къдѣ сꙋбт о ісбіре де
« апоплесіе, каре мъ ва фаче въ-
« дꙋвъ ъпкъ о датъ, ші ꙟмі ва
« іерта, скꙋмпꙋл меӱ Іапкꙋ, а
« мъ пꙋмі а та кредінчіоасъ
« Zапфіра.»

Ла челе дін ꙋрмъ ржпдꙋрі че чітіӱ, N... ардікъ капꙋл апріпс ꙟптокмаі ка ꙋп таꙋр ръпіт.

— Че те гжпдещі де о ассеменѣ мꙋіере? мъ ꙟптребъ еа кътъпд ціптъ ла міпе.

— Апоі, респꙋпсеӱ ші еӱ пе маі щіінд че съ zік, се веде трѣба къ аста е о дꙋміпаре дела Дꙋмпеzеӱ; пептрꙋ къ мъ сокотеск акꙋм къ фіреща прічіпа дꙋмітале кꙋ Zапфіра с'а рꙋпт, ші ꙟці веі къта трѣба.

— Апоі кꙋм? стрігъ еа сърінд, че маї вреі? че маї требꙋіа ка съ пꙋ о рꙋп? ші атꙋпчї черꙋ' ші дꙋ' дъпгъ сіпе челе требꙋінчіоасе пептрꙋ скріс.

— N'ар фі маї біне ꙟї zісеӱ еӱ съ ащепці пжнъ мъіпе? пꙋ ці е тѣмъ ꙟп пекаz съ пꙋ'ці віе чева?

— Те гъндещї оаре ȣнде вънъ пȣцїн? кредемъ къ 'мї а трекȣт ш'о веціе ші алта. Скрісоарѣ та э фост ȣн лѣк; пар'къ 'мї а лȣат кȣ мъна.

Ziкънд ачестѣ се аппȣкъ ші скрісе чеде ȣрмътоаре, ші ле ꙟпъликȣї дін прeȣнъ кȣ скрісоарѣ гъсітъ пе каре проведінца поате о арȣнкъ ꙟнаінтѣ мѣ.

« Докторȣл дȣмітале, а мін-
« ціт, доамнъ; ел е ȣн чѣрлатан,
« ȣн тонт, ȣн непрокопсіт. Про-
« кл*тȣл ꙟн че ера съ те ваці! съ
« те мъріці кȣ ȣн ом маре, цѣ-
« пън, каре, дȣпъ къте се сімте
« ел, ші дȣпъ къте 'ю спȣсе док-
« торȣл съȣ, че е ȣн върбат фоар-
« те ꙟнвъцат ші кȣ ꙟнчеркаре, съ
« те мъріці; зік, кȣ ȣн ом каре
« е ȣрсіт де сȣс съ тръяскъ мȣлт
« ші съ ꙟнгроапе ші пърінці,
« ші невастъ, ші копії — ші пе
« тоцї Антоні дін лȣме. Ераї
« съ фачї о маре нерозіе ка съ
« ащепцї пъдъжлȣінд. Еȣ ам
« фост тот д'аȣна ом чінстіт,
« ші прін ȣрмаре ші акȣм ꙟмї
« сокотеск де даторіе а ꙟцї да де
« щіре съ фачі біне а нȣ те ꙟн-
« кȣрка кȣ міне. Щіȣ тоате; поф-
« тім ші скрісоарѣ дȣмітале, ші
« мȣлцȣмеще къ 'аї скъпат де тем-
« ніца че ці се гътіа, де а чѣ
« віацъ, де а чѣ сарчінъ но-
« върoасъ. Адіо ші алтъ да-
« тъ, рогȣте, нȣ те маї кȣлка
« пе асфел де ȣреке.»

UN FILOSOF ШІ O FEMEE

Un Філософ Орієнтал ꙟші фъкȣсе о коллекціе де тоате вікленіі-ле ші ꙟндемъръріле фемеілор спре а амъці върбаціі, ші ка ȣн фел де пазъ ꙟн протіва лор о пȣрта тот д'аȣна асȣпръ ка ȣн егкол-піȣ. Ꙟнтр'о zi ꙟн къльторіа са се аффлъ аппроапе де о табъръ де Арабі. О Фемее жȣнъ че ста ла ȣмбра ȣнȣї фенік, кȣм ꙟл въ-zȣ' се скȣлъ ꙟндатъ, ші ꙟл пофт фоарте воіоасъ а вені съ се одіх-нѣскъ ла кортȣл еі. Філософȣл нȣ пȣтȣ' а нȣ пріімі о ассеменѣ інвітаціе ла остенѣла са ші ꙟн чѣ маї маре арші цъ а zілеі. Бър-батȣл фемееї ліпсіа ші оаспеде авіа се ашъzасе пе ȣн ковор, кънд еа вені ші і дедȣсе кȣрмаде проас-пете ші лапте. Нȣ пȣтȣ' біетȣл Філософ а нȣ се міра де рара фрȣмȣсеце ші перфекціе а мъіні-лор че ꙟї ꙟнфъцішаръ бъȣтȣра ші фрȣктеле. Ꙟнсъ ка съ рісіпѣскъ гъндȣріле че ꙟнсеппȣсеръ съ'ї віе ла фрȣмȣсеціле жȣнеї Арабе, ші ка съ се апере де іспіта де каре ꙟн-чепȣсе а се теме, ꙟнцелептȣл скоасе

картѢ ші ꙟчепꙋ' съ о чітѢскъ.

Атъцітоарѣ креатꙋръ, сꙋпъ_ратъ де ачест діспрец, ші де несокотінца лꙋї ла бꙋна еї пріїміре, се алътꙋръ кꙋ блъндеце лъигъ дъисꙋл ші кꙋ гласꙋл чел маї дꙋлче ꙟчепꙋ' съї ворбѢскъ:

— Негрешіт ачѢстъ карте есте фоарте інтересантъ, де време че ці се паре къ нꙋ маї еа е вреднікъ де а'ці трацꙋ бъгарѢ десѢмъ? ꙟші есте іертат, те рог, а те ꙟнтреба ка че фел де щіінцъ ші ꙟнцелепчꙋне кꙋпрінде?

Філософꙋл респꙋнсе, ціінд окії ꙟн жос:

— Копрінсꙋл ачестеі кърці нꙋ есте не ꙟнцелесꙋл фемеілор.

АчѢстъ рефꙋсаре а філософꙋлꙋї аціжцъ ші маї мꙋлт кꙋріосітатѢ фемеєщеі. Се аплъкъ жос ші ꙟчепꙋ' а ꙟнтінде чел маї фрꙋмос пічіорꙋш дін къте вре о датъ 'ші аꙋ лъсат ꙋрмеле пе ꙋмоаре ассꙋпра нісіпꙋлꙋї мішкътор ал пꙋстіїлꙋї. Ꙟнцелептꙋл сімці іспіта, ші окюл съꙋ ꙟнчепꙋ' а се пре ꙟмбла дела пічіоареле фемеєї; ꙟнче фъгъ... кꙋ атъта ꙟнвілшꙋгаре пълчеріле, пънъ ла міжлочелꙋл еї каре ера ші маї атъцітор; пе ꙋрмъ ꙟші аттестекъ флакъра аттіраціеї саде кꙋ фокꙋл че еші дін ар...рії ші негрі окі аї фокоасеї Асіатіче.

Атꙋнчї еа юр ꙟл ꙟнтребъ кꙋ ꙋн глас ші маї дꙋлче: че карте е ачѢ? ші філософꙋл респꙋнсе.

— Е о скріере че ам компꙋсо еꙋ. Матеріа ꙟнсъ м'ам ꙟмпрꙋмꙋтат дела фемеї. АчѢстъ карте кꙋпрінде тоате віклешꙋгꙋріле ші атъцірі... че аꙋ інвентат сексꙋл дꙋмнѢвоастръ.

— Кꙋ адевърат!... тоате фъръ осебіре? зісе фііка пꙋстіїлꙋї.

— Тоате. Ам стꙋдіат кꙋ атъта стърꙋіре ші статорнічіе пе фемеї ꙟн кът ам ажꙋнс ꙟн старе а нꙋ мъ маї теме де еле.

— А! стрігъ Араба лъсънд ꙟн жос лꙋнціле цене але албелор сале плеопе; пе ꙋрмъ ренезінд ꙋна дін челе маї віі арꙋнкътꙋрі де окꙋ ассꙋпра біетꙋлꙋї ꙟнцелепт, ꙟндатъ ꙟл фъкꙋ' съ'ші ꙋіте ші картѢ ші ꙟнлетъпъріле фемеєщі че кꙋпріндѢ; ші філософꙋл нострꙋ късꙋ' ꙟн кꙋрсъ, кꙋчі се фъкꙋ' маї небꙋн де кът тоці пътімашії дін лꙋме.

Кредънд къ веде ꙟн пꙋртарѢ фемеєі ꙋн фел де кокетъріе, ꙟндръсні а'ші фаче дестъінꙋірѢ. Кꙋм ар фі пꙋтꙋт съракꙋл съ се стъпънѢскъ? Черꙋл ера албастрꙋ, нісіпꙋл аргътор, вънтꙋл пꙋстіїлꙋї аддꙋчѢ кꙋ сіне аморꙋл, ші фемееа Арабꙋлꙋї пар'къ ар фі аддꙋнат ꙟн сіне ші ар фі ресфрънт

ка о огліндъ а фаръ тоате фокуріле де каре ера оккоlітъ; пътрунзъторіі ей окі девеніръ умезі, ші прін тр'ун семн дін кап че паре къ ар фі фъкут о унлодаціе а челіі дулчіноасе атмосфере, ꙟі арретъ къ пріімеще се аскулте ворбеле де амор че ꙟі зічѣ стръінул.

Ꙟнцелептул се ші ꙟнбътасе де челе маі пъкуте нъдежі, кънд фетеа, аузінд де де парте тропотул унуі кал че веніа ка ші кънд ар фі авут аріпі, стрігъ.

— Сунтем пердуці! бърбатул меу хъ песте ноі. Е целос ка ун тігру, ші маі кумпліт де кът... пінтру нумеле проорокулуі! де 'ці юбещі віаца аскунде-те ꙟн ачѣ лакръ!...

Авторул, спъімънтат, не маі възънд нічі ун міжлок алтул ка съ скапе де прімеждіе, інтръ ꙟн лакръ, се гімуі ачі; фетеа ꙟл ꙟнкісе ші луъ кієа.

Ешí ꙟнаінтѣ бърбатулуі съу ші дупъ кътева цінцюітурі ші мъгуліері фетеещі, каре ꙟі ръсіпí посоморжрѣ,

— Требуе, ꙟі зісе, съ'ці повестеск о ꙟнтъмпларе фоарте чюдатъ.

— Спуне газела мѣ, зісе Арабул, каре се ашъзъ пе ун ковор ку нічіозреле ꙟнкрунцімате дупе обічеюл оріенталілор.

— Азі вені ачі ун фел де філософ; ꙟмі спусе къ ар фі адунат ꙟнтр'о карте тоате ꙟндемъпъріле ші вікленііле фетеілор, ші пе лънгъ ачестѣ мінчіносул ꙟнцелепт ꙟнчепу съ'мі ворбѣскъ де амор.

— Хеі ш'апоі?... стрігъ Арабул.

— Еу 'л ам аскултат, зісе фетеа фъръ сфіалъ, е жуне съракул, сімцітор, грабнік, ші... веніші дунѣта фоарте ла време ка съ'мі спріжіні віртутѣ че шовъю!...

— Ла ачесте ворбе Арабул сърí ка ун леу, ші скоасе ханцерул ꙟнвіершунат.

Філософул; каре дін фундул лакреі аскулта тоате, да дракулуі ші картѣ, ші фемеіеле, ші пе тоці бърбаціі Арабіеі петроасе.

— Фатме!... стрігъ бърбатул, де 'ці е воіеа съ тръіещі, респунде'мі!... унде е тръдъторул?...

Спъімънтатъ де віжъліа че'шí о стърнісе сінгуръ, Фатме се арункъ ла нічіоареле бърбатулуі съу, ші тремуръnд сує оцелул аменінцътор ал жунгюлуі, арретъ лакра ку о сінгуръ кътътуръ, ші репеде ші сфіічіоасъ.

Се скулъ пе уртъ пліnъ де рушіне, ші луънд кієа че о авѣ ла чінгътоаре, о детте целосулуі; ꙟнсъ ꙟн моментул кънд ел алерга съ дескізъ лакра, рътъчіоаса

mꙋіерꙋшкъ, ꙟчепꙋ' а се спарџе де ржс. Фарꙋm се ꙟнтоарсе ꙋіміт ретъінд ꙟплетиіт кꙋ кіѣа ꙟн mъnъ.

— Іадеш! стрігъ' фетѣа бътънд ꙟн палме. Аm кънътат лаnџꙋл де аꙋр! дъmі'л! дъmі'л! Алтъ датъ съ нꙋ маі ꙁіџі кънд те прінzі! ші съріа, ші ржде̂ mъгъіоаса фетеꙋцъ.

Бърбатꙋл ретъсесе ꙟmmърmꙋріт, ші ꙟі къzꙋ' кіѣа дін mънъ. Пе ꙋрmъ дънд дін кап, се дꙋсе ші детте лаnџꙋл де аꙋр, фъгъдꙋіндꙋ-і къ ꙟі ва кꙋmпъра ші ꙟі ва дърꙋі орі че фел де скꙋле ші џꙋваіере че вор адꙋче караванеле де песте ан, нꙋ mаі съ факъ віне алтъ датъ съ нꙋ се mаі жоаче кꙋ асфел де глꙋме ші mіжлоаче ꙋчігътоаре кънд ва съ къщіџе ꙗдешꙋл.

Пе ꙋрmъ, Арабꙋл е тот Араб, лꙋі нꙋ'і плаче съ пеаргъ ꙋн лаnџ де аꙋр пічі кънд ꙟл дъ невестеі сале; ꙟі вені пеказꙋл, ꙟнкъликъ калꙋл, ші се депъртъ съ'ші еа аерꙋл ші съ'і трѣкъ чꙗда прін вжнтꙋл пꙋстіꙗлꙋі. Ел ꙟші ꙗбіа неваста ші нꙋ врѣ съ'і аррате пърере̂ де ръꙋ.

Атꙋнчі фетѣа скоціінд афаръ пе філософ mаі mꙋлт mорт де кът віꙋ, ꙟі zісе кꙋ mъндріе:

— Џелебі філософ, съ нꙋ ꙁіџі а нꙋне ші ачѣста ꙟн колекціа дꙋmітале.

DIMINEAЦA

Ла каре чѣс ꙟнчепе дімінѣца, ші ла каре чѣс се сфжршаще? Дімінѣца се скімбъ, е фелꙋрітъ, дꙋпъ цъri, дꙋпъ ораше, дꙋпъ mахалале, дꙋпъ ꙋліце, дꙋпе касе, ші ꙟнсꙋші дꙋпъ катꙋрі. Нꙋ требꙋе съ кредеm къ дімінѣца лꙋчеще ꙟн ачелашi чѣс пентрꙋ тоатъ лꙋmѣ. Алта е дімінеаца съра́чілор, ші ші алта а богаціілор; алта е дімінѣца Брощенілор, ші алта подꙋлꙋі Могошоаіеі. Алта е дімінѣца пъінарілор ші а ковріgарілор, ші алта а негꙋцъторілор, ші канчеліштілор.

Афаръ де ачѣста, mаі сꙋнт ші алте дімінеці. Е mаі ънтъіꙋ дімінѣца вѣціі че ціне къці ва ані, ші е чѣ mаі лꙋнгъ; е о дімінѣцъ бътржнъ, о дімінѣцъ кꙋ пърꙋл кърꙋнт. Пе ꙋрmъ віне дімінѣца поетікъ каре се хръпеще нꙋmаі кꙋ роzе; ачѣста е о дімінѣцъ ефемеръ. Маі пꙋтеm съ mаі спꙋнеm ші де дімінѣца аmорꙋлꙋі каре се ціне ші търгъеще mаі о лꙋнъ дꙋпъ каре каде ші апꙋне ꙟн очеанꙋл ꙋітъріі.

Ꙟнсъ ачі нꙋ е ворба де ачѣстъ mꙋлціme де дімінеце; ворба ачі не е де ꙋн ꙋржт обічеіꙋ че се веде ꙟнтре оаmені.

Дімінѣца е времѣ кънд прііне-

ще чіне-ва вісіте. Те ↑нтъапещі кꙋ ꙋн домнꙋ̆ дін пріетенії дꙋмітале; сꙋнт маі треі лꙋні поате де кънд нꙋ 'л аі възꙋт, прін ꙋрмаре ел требꙋе съ'ці фіе ꙋнꙋл дін чеі маі інтімі пріетені; адікъ воіꙋ̆ съ zік къ нꙋ те ↑нтъапещі кꙋ дꙋмнѣаꙋі, чі треꙋе ел пе лъпгъ еа дꙋмнѣта, алерџі дꙋпъ ел.

— О! слꙋга ꙋбіте ші доріте ал меꙋ̆ пріетене! ↑і zічі, скꙋтꙋрънд ꙋі мъна пжнъ ↑н ꙋмере; ам съ'ці ворбеск, ла че чѣс те аффлъ чіне-ва?

— Дꙋмінѣца тот д'аꙋна.

— Фоарте біне, ↑мі паре біне къ щіꙋ. Ші въ деспърціці. ↑нсъ еатъ ꙋн алт домнꙋ̆ нꙋ маі пꙋцін ші дꙋмнѣаꙋі пріетен інтім, адікъ де пъдеждe, ↑ці есе ↑наінте де о датъ те апꙋкъ де мънъ, ші п'ачі е съ'ці скржнтѣскъ браццꙋл де драгосте, ↑нтребъпдꙋте ші еа кънд те гъсещі.

Дꙋмнѣта ↑і респꙋнzі къ тот д'аꙋна дімінѣца.

Вечінꙋл дꙋмітале дін дрѣпта ла о асемене ↑нтребаре, респꙋнде тот аша; чел дін стънга тот аша; ші тоці тот аша. Аша тоці пе скꙋлъм съ пе гъсім пріетенії дімінѣца, ші тоці нꙋ сꙋнтем акасъ. Кꙋ тоате ачестѣ, еꙋ̆ сꙋнт акасъ де дімінѣць, тꙋ ещі ещі акасъ, ел е акасъ, ноі сꙋнтем акасъ, воі сꙋнтеці акасъ, еі сꙋнт акасъ де дімінѣць.

Акꙋм дꙋпъ че въ ворбіꙋ̆ де дімінѣць, сѣра бꙋнъ, домнілор!

Кіемаре кътре копії.

Ла інстітꙋтꙋл тіпографік ал жос ↑нсемнатꙋл се ↑нтокмеще о мікъ шкоалъ де ↑нвъцътꙋръ пентрꙋ копії сърмані. Ачещіа вор фі ↑нбръкаці ші хръніці кꙋ кіелтꙋіала інстітꙋтꙋлꙋі, вор ↑нвъца карте, къпгърі бісерічещі, ші мещешꙋгꙋл тіпографіеі. Къці пърінці саꙋ̆ рꙋде аꙋ̆ копії кꙋ глас де къптаре, ші доресk аі бъга ↑н ачест ашезъмжнт сꙋнт пофтіці аі адꙋче ла жос ↑нсемнатꙋл ↑н орі че zі дꙋпъ пръпz, ↑нчепжнд дела 1-ꙋ а віиторꙋлꙋі Маꙋ.

I. Eliade.

PERIODUL IV №. 3.

CURIER

DE

AMBE SEXE

JURNAL LITERAR

Ачeastъ foaie ese de doъ orĭ пe лunъ. Prenumъraцia se face în Бukureшĭ лa Redakцie, пe лa ȝeudeцe лa ЧЧ. Okъrmuirĭ saŭ лa DD. Profesoriĭ. Preцuл este, nentru 24 Numere, doъ-zeчĭ шi natru леĭ

DISERTAЦIE
ПREГЪTITOARE

Ла ꙁікcіонарул Ромъnеск, латіnеск ші елінеск, ал Dлуі Грг. Папалопулŭ професорул ꙁе лімба елеnікъ ꙟn коллеціуꙋл Сф. Сава, служінꙁ ꙁрепт ꙟnшііnцаре.

INTRUDUKЦIE

Теорії џенерале ꙁеспре Dікціонарŭ.

Пърціле че констітуе о лімбъ сunт ꙁоъ: матеріа ші форма; чѣ ꙁ'ъnтъю есте обжект ал Dікціонарулуі, чѣ ꙁе а ꙁоіле ал грътатічеі. Ші прекум кънꙁ џенераліссъm елементеле лімбеі унеі нації, ꙟnкіет грътатіка еĭ; асселенѣ ші кънꙁ џенераліссъm ачестѣ пентру тоате лімбеле, ꙟnкіет грътатіка џенералъ саŭ філософікъ. Чѣ ꙁ'ъnтъю есте о тъестріе а механісмулуĭ унеі лімбĭ, чѣ ꙁе а ꙁоілѣ есте о шііnцъ а теорієі лімбелор. Аꙁунънꙁ ші формънꙁ капіталул ворбелор унеĭ лімбе, авънꙁ пентру ачелѣші џенурі (феліурі) ачелѣші регуле ші лунънꙁ ꙁрепт мъсуръ џенералъ тревуінца, ꙟnтревуінцарѣ, аналоџіа, саŭ елементул че се афлъ ꙟn

лімбъ, алкътвім Dicionарвл в-неі нації. Щiinца отенѣскъ н'а ꙟнаінтат ънкъ ꙟндествл ꙟнкът ценералісіпл ші хісіонареле нації-лор съ адвне ші съ ꙟнкінвіаскъ вн лісіонар ценералꙟ прекѫм а ꙟн-кінвіт о грълатікъ ценералъ, да-ка нв ꙟнкът кътре семнiфікації, чел пвцін ꙟнкът кътре афініта-тѣ, вжрста ші історіа ворбелор. Фііnца ачествi глосометрв, кв тоате къ нв е ънкъ атът де пе-пвтінчіоасъ двпъ квм се креде, ремасе ꙟнсъ ꙟнапоі дін неажвнце-рѣ редацііlор деосебітелор літера-твpі, дін сърѫчіа параделіствлвi елементелор лор, ші дін ліпса а філософічеі ꙟнчеркърі, че паше тот д'авна вшвріnца квцетърii саꙋ пе-дантіствл, дін певпірѣ ші неꙟн-трецімѣ стърії ꙟнвъцътвріlор, прекѫм ші дін патімеле че се ꙟн-квібь ꙟнтре літераці ка ші ꙟнтре оамені де рънд.

Арта дар а лесікографіеі, се ꙟмпъртъші дін інфлвінца ші не-десъвжршірѣ фелвлвi съꙋ, ші кв тоате къ лісіонарвл есте поате чѣ маі серіоасъ дін кърціле внеі нації, ꙟнсъ дела Аполлоніе софі-ствл, кареле есте чел маі ан-тік дінтре лесікографі, векvінд ꙟн зіделе лвi Августь (*), ші пжнъ аквм, арта ꙟн ценерал н'а арътат вре о ꙟнсемнътоаре паін-таре, нічі аналогъ кв челе далте фелврі але кvноштінцелор оменешꙟ; де ші аꙋ квлтівато бърбаці фоар-те ꙟнвъцаці. Філософірѣ нвоъ каре ꙟмпарте ші свбтꙟмпарте кв-ноштінцеле ка съ ле перфекціонезе ꙟнтр'вн кіп маі ꙟнлеснітор, кв тоате къ грешаше пергънд асфел ценерала легътвръ ꙟнтре д'ънселе ші внімѣ лор, ші е сілітъ де а ре-пета ла маі мвлте щііnце а челѣші адевърврі ші прін врмаре а ꙟн-сжнва атътѣ прісоасе; кв тоате ачесте а фолосіт лесікографіа, пентрв къ деспърцінд дін трвпвл ꙟнтрецімеі діксіонарвлвi дефіні-ціїле, історіа ꙟн превнъ кв хро-нолоџ'а, саꙋ вжрста ворбелор, а пъстрат нвмаі партѣ ермінеvті-къ. Фолосіндvсе ꙟнсъ дін лвміне-ле вѣкврілор модерне, а кам пер-фекціонат оаре-квм партѣ ачѣ-ста а лесікографіеі, ші а нвме ꙟнтрв метафісіка ꙟмпърцірѣ а сем-ніфікаціілор. Ꙟнсъ ꙟн цене-рал ші маі ънтъꙋ, ꙟнкът пен-трв лісіонареле лімбелор анті-че, есте времѣ а се ре[...]твpна, двпъ дедѣ літерелор, ꙟн врмеле сале, ші кресквндво съї перфекці-онезе ші челе далте пърці. Кvчі легътвра ꙟнтре д'ънселе де а ші деве-ніт аневоіе де ꙟнцелес се пъстрѣ-зъ ꙟнсъ деж[...]дікарѣ, ші десволтарѣ

(*) Ачест лісіонар ла дат афаръ Villoion ꙟн доъ волвме in 4° ла 1773.

еї ва ⟰плесні ⟰п оаре-каре кіп ценерала компараціе а тутулор елементелор лімбістіче але Омулуї ⟰п діффеpітеле клім̃е, ⟰п діфферітеле епохе ші ⟰п стъріле луї.

ПАРТЕА ЪНТЪIEA

Десnре лімба Ромънъ

КАП I

Історіа лімбеї Ромъне

§ I

Історіа лімбеї ромъне маї наінте де епоха де акум.

Лімба ромънъ трансплантатъ пе ла ⟰чепутул вѢкулуї ал доілѢ дін фрумосул пъмънт ал Італіеї пъстра ку адевърат мулте дін фрумуседеле че ера датоаре інфлуінцеї кліmеї ші історіеї; вені ⟰нсъ ачі пу упіценъ, пу пріп партѢ прѢ ⟰нвъцатъ а попорулуї Роман, чі прін чете ші адунътурі де оамені, дін деосебіте нації. Есте адевърат къ чѢ маї маре парте а елементелор ачеліі лімбе, се кувеніна, дупъ чѢ маї цeнералъ історікъ ⟰нсемнаре а вѢкулуї, ла ачеѢ че пумім мас ъ латінъ, прекум Спаніолі, Галлі, Італіені, лънгъ карі се адаогъ ші Ілірієні, Мачедоні шчл. Ну требуе ⟰нсъ съ пе ⟰пкіпуім къ паціїле ассупра кърора с'а фост ⟰ппус лімба ромапъ, аў фост ші уітат лімба патрієї лор, дар орі кум ва фі, есте адевърат къ ачест амерпут лектік ші ⟰мпус а копдешіт лімба дакъ, каре фіінд фъръ ⟰пдоюалъ уна дін челе тракопеласге, с'а фост модіфікат поате дукътре урмашії мареluї Александру, о а копдешіт, зік, ⟰птр'атъта, ⟰п кът ку маре апевоіе абіа і се пот дежудіка оаре-каре урме. Дака есте апевоіе а се лъмурі патура лімбеї антіче а Дачілор, есте ⟰нсъ фоарте протівпік а се хотърж ценул, характерул, ші пропрієтъціле лімбеї латіне контімпоране ку чѢ адусъ ⟰п Дачіа; кьчі есте ку тотул пекувііпчіос а о ідентіфіка ⟰птру тоате ку чѢ пропріў пумітъ ромапъ, деспре каре абіа дела ал упспрезечелѢ вѢк ⟰пчепем съ авем оаре-каре історіче десльушірі. Есте ⟰нсъ ⟰пведерат къ діффepіпцеле глоселор, п'а трекут мулт ші с'аў десфіінцат, ші лімба ромънъ дела ал патрулѢ вѢк требуе съ фі ⟰пчепут а діффері ку деосебіре де лімба че се ворбіа ⟰п Еуропа де аппус. Іар ачѢста о фаче ку мулт маї прецioась, кьчі купрінде дупъ кум фіе каре прегътіт обсерватор поате аведѢ, пу пумаї тіпї, чі ші ръдьчіні каре орі с'аў пердут, орі с'аў префькут ⟰птру

алт кін ꙟн алте глосе латіне. Прін ȣрмаре стȣдіȣл лімбеі ромъне поате а респлъті кȣ ꙟн білшȣгаре пе аматорȣл лінгвістічеі компаратіве. (*)

Асфел фіінд старѢ лімбеі ромъне, націа крещінїндȣсе ънкъ де ла ꙟнчепȣтȣл поате ал вѢкȣлȣі ал треілѢ 'шіа префъкȣт характерȣл асфел ꙟнкът ші лімба 'шіа сімціт ꙟнрѫȣрірѢ ачѢстъ; дȣпъ ачестѢ семінціі славе, татаре ші цермане, де ші тъбържръ аdесѢ ꙟн Дачіа, ꙟнсъ ȣртеле лор нȣ се ꙟнтінъріръ адънкȣ ꙟн граслȣ съȣ пъмѫнт. Дін ачестѢ славона ꙟшї аре сȣперіорітатѢ, дін прічіна реліціеі пе каре о адȣкї ачі. Лімба ꙟнчепȣ' съ пріімѢскъ оаре-каре едȣкаціе славонъ, ші чеде хъптъю сеіппе літераре але еі де а ардікат Хрестіанісмȣл. Іар дака кърціле сфінте ват ꙟн оаре-каре кін ꙟн елінеще, ачѢста нȣ віне дін інфлȣінца че аре еленіка кътре славона, кът дін інфлȣінца д'адрептȣл а еленічеі кътре чѢ ромънъ, ші пентрȣ нешіжлоачітеле традȣкціі а тȣлтор кърці сфінте ші пентрȣ релаціїле кътре імперȣл ръсърітȣлȣі, кърор нȣ пȣцінъ ꙟнтіндере ле дете сȣперіорітатѢ моралъ а Константінополȣлȣі. КȣртѢ Ромеї кȣ тоате сіліцеле еї, тȣлцȣміть кредінцеі ромъпілор, н'а пȣтȣт съвѫрші німік.

ꙟнтр'ачестѢ лімба ромънъ ꙟнчепȣ' а се сȣбт ꙟмпърці ꙟн патрȣ рамȣре: чѢ дін Мачедоніа, чѢ де Молдова ші Боковіна, чѢ дін цара РȣмънѢскъ ші Бънат, ші чѢ дін Трансілваніа ші Унгаріа. Дар фіе-каре дін тр'ачестѢ се префъкȣ' дін ꙟмпрецȣръри сȣбт інфлȣінца ачелора сȣбт каре а фост пȣсъ. ЧѢ дін цара РомънѢскъ адікъ се ꙟнтінърі ꙟн тȣлте кінȣрі ші маі ꙟн ȣрмъ маі тȣлт кътре чѢ еленікъ, дін прічіна домнірії фанаріоцілор, іар Тȣрчії дін прічіна неапропіерії реліціеі ші історіеі нȣ інфлȣаръ ꙟнтрȣ німік ꙟн ачѢстъ лімбъ; чѢ дін Трансілваніа ꙟнȣндатъ де о тȣлціме

(*) ꙟнцелепціі лȣмінатеі Еȣропе некȣноскънд ꙟнсȣшіреле лімбеі ромъне, аȣ ніще ідеі фоарте недесъвѫршіте нȣ нȣмаї асȣпра еі, чі ънкъ прін ȣрмаре ші асȣпра челор лалте глосе нȣміте романе. Д. Reynouard, фоарте пȣцін ші фоарте недесъвѫршіт скріе деспре ачѢстъ лімбъ, ші ꙟн тȣлте с'а амъціт невоінд де сѢмъ консідераціа еі, дȣпъ кȣм о вом арѫта ꙟн префаца діксіонарȣлȣі. Д. Bruce-Whyte скріе ші маі дрепт ші маі кȣ кȣвѫнт, ꙟнсъ ші ел фіінд ліпсіт де кȣноштінца еі, ші авънд ꙟн мніте кърці че нȣ ꙟнфъцішаȣ ȣн характер ценерал ал еі, нȣ пȣтȣ' а се ꙟнтінде ꙟндестȣл.

де ворве цертэне ші унгурещі, прііті діп пепорочірe ші уп характер педант oаре-кут чe 'ш ѫтпрумутат чѣ де аколо унгролатіна ѫнвіцътурь, ші се ск'тоносі адесѣ ѫн студііторііле вързаціілор креаторі аі лімбіі порохлаві, ші формъторі аі ортографіеі еі дупъ ал лор капрічіу, ка ші кънд лімба с'ар префаче ші еа ку ачеѣші ѫнлеспіре а інстітуціілор політiче. Ѫн Мачедонія, пъръсіть, се песокоті ші се кутрупі де кътре гречѣска волгаръ, каре ші ва предомні дін прічіна суперіорітъції морале, історіче ші політiче а семенціеі гречещі. Ѫн чѣ дін Молдова ші Басаравіа предомнеще маі ку осебіре елементул славe.

Асфел, де ші колопісать латіна ѫн Dачіа, ші депъртать ку тіі де лєге де патріул съу пътжнт, се пъстрь ѫнсъ де тінуне ѫн компараціе ку спаніола, францеза ші італіана, ші пу'і ліпсеще де кът култура ші рєнутірѣ історікъ ка съ се пуіе д'алътурѣ егалъ поате ку тустреле. Dе а пердут ку адевърат мулт кьчі а ремас сінгуратікь, а къщігат ѫнсь кьчі пу поартъ кінул етероценіеі ші паралісеі, каре характерісѣзь атът де мулт пе челе лалте, ші формъндусе пе лънгь ачестѣ ѫн вѣкурі луміnате, поате къ съ ва депърта де ръточіріле ѫн каре къзуръ ачестѣ. (ва урта)

FISIOLOGIA CASATORIEI

Pensionatele.

Dе те аі ѫпсурат ку о датічелъ каре 'ші а фъкут едукаціа ѫнтр'ун пенсіонат, съ те маі ціі, къ сунт де прітежкіі ѫці а періпферічірѣ, ші семені леіт ку ун от че'ші а бъгат тъна ѫнтр'о веспеpіе.

Атунчі, ѫндать дупъ кунупіі ші фъръ сь маі кауці пічі ла певіновата пеѫнчеркаре, пічі ла граціїле феціорещі, пічі ла сфіічіоаса ші рушіноаса пуртаре а соціоареі хутіталe, пумаі декът требуе съ пуі ѫн лукраре тоате стръшпічііле че се аррът ѫп а треіа парте а ачещіі скрієрі ѫнгріжіпд ку о таре прівігіере, прівігінд ку о пъріптѣскъ ѫнгріжіре пе тот чѣсул, кьчі ъпсуші адоа zі дупъ пупта хутітале, ва поате ші ѫн ажунул кунупіілор късъторіа ѫці сть ѫн періода.

Ку адевърат, ѫнкіпуіеще'ці пуці'п інструкціа секретъ ші адънкъ чѣ школареле добжпдеск деспре natura rerum, натура лукрурілор. Lapeyrouse, Cook саў къ-

пітанꙋл Parry н'аѕ авꙋт нічі о датъ атъта доріnцъ ші кълдꙋръ а кълъторі кътре полꙋрі пе кът аѕ лічевнеле поастре де а ꙟнпота кътре църтꙋрії опріці аї очеанꙋлꙋі пълчерілор.

Фетеле фіінд маї вікдене, маї істеце, ші маї кꙋріоасе де кът бъеції, ꙟнтълнiріле лор аскꙋнсе, ꙟнтребꙋрвіціле лор пе кꙋре орї че ꙟндемънаре а матроанелор ꙟнгріжітоаре н'ар пꙋтѣ съ ле опрѣскъ, сꙋнт повъцꙋіте де ꙋн дꙋх д'оміе де орї маї сатанік. Каре бърбат аꙋзіт'а вре о датъ рефлессііле морале ші діеволііле ръꙋтъчіоасе але фетелор кънд се адꙋн ꙟнтре сіне. Nꙋмаї еле кꙋноск ачеле жокꙋрї ꙟн каре чінстѣ пере ꙟнаінте де време, ачеле ꙟнчеркърі де пълчере, ачеле пінъітꙋрї де десфътаре, ачеле сімꙋлакре де феріч іре че ле поате чіне-ва компара нꙋмаї кꙋ фꙋртішагꙋріле копіілор лакомі кънд ісбеск ші дес-кід кътъріле кꙋ дꙋлчецꙋрі. О фатъ, нꙋ е мірare, поате къ ва еші фечіоаръ дінтр'ꙋн пенсіонат; кꙋратъ ꙟнсъ ші невіноватъ нічі о датъ. Де къте орі нꙋ ва маї фі авꙋт фелꙋрімі де ворбе ші десꙗко-сꙋтꙋрі ассꙋпра прічінеі атът де ꙟнсемнътоаре а аморꙋзілор. Дръчііле че'ші ꙟмпрꙋмꙋтъ фетеле ꙋна алтіа нꙋ се поате съ нꙋ ле ꙟмпресоаре ші съ ле стъпжнѣскъ іпіма саѕ дꙋхꙋл.

Съ нꙋпем ꙟнсъ кꙋ соціа дꙋмітале нꙋ е о фатъ де ачелѣ; къ нꙋ с'а молевсіт нічі с'а ꙟмпъртъшіт де ассеменѣ лъкомії фечіорещі, де стеі ші ліпітꙋрі прематꙋрате. Съ зічем къ дꙋмнѣеі н'авꙋт вот делібератів ꙟн сфатꙋл челор маї марі ші істеце; ꙟнсъ фі-ва оаре маї бꙋнъ? нꙋ, ші съ везі кꙋм.

Аколо — ꙟн пенсіонат — дꙋмнѣеі требꙋе съ фі контрактат пріетешꙋг кꙋ алте фетішоаре, ші чел пꙋцін требꙋе съ аібъ доъ саѕ треі пріетене intime. Еші апої сігꙋр къ, кокоапа дꙋмітале ешінд дін пенсіонат, пріетенеле сале нꙋ вор фі фост пріімітe ші бъгате ꙟн ачеле сфътꙋлеце ꙟн каре чѣркъ віет съ кꙋноаскъ маї дін наінте, чел пꙋцін пріп аналоціе жокꙋріле колꙋмбеілор? ꙟнсфжршіт, ачесте пріетене се вор мъріта ші еле о датъ; ші атꙋнчі веі авѣ трѣбъ съ прівегіезі патрꙋ фетеі ꙟн лок де ꙋна, съ гічещі ші съ аффлі патрꙋ характерꙋрі, ші пріп ꙋрмаре те веі аффла ꙟн міла а патрꙋ бърбаці ші а вре о доіспрезе адці челібатері, кꙋм ам зіче холтеї кілінірції, ші кꙋртезаніі аї дꙋмнѣлор, афаръ фръціорі верішорі саѕ пріетені бꙋні аї пріетенелор ко-

коаneї лꙋпїталє, шї кърор нꙋ ле кꙋноштї нїчї вїаца, нїчї прїнчїпеле, нїчї обїчеюрїле, шї кꙋ каре паре къ те аї шї ꙟпсꙋрат, кꙋнꙋнъндꙋ-те кꙋ скꙋmпа лꙋmїтале консорте.

Zъꙋ нꙋmаї Dракꙋлꙋї 'ꙟ пꙋтꙋт плеснї ꙟн гънд съ скорнѣскъ ꙋн пенсїонат де лєтоаселе прїн ораше ле челе mарї!... Чел пꙋцїн Madame Campan ꙟшї статорнїчїсе вестїта са їнстїтꙋцїе ла Ecouen. Шї везї ачѣстъ ꙟнцелѣптъ преꙟнгрїжїре доведеще къ еа н'а фост о фетее ордїнаръ.

Ма поате къ нъдъждꙋещї а опрї кꙋ ꙟнлеснїре не коkоана лꙋmїтале де а'шї ведѣ прїетенеле дїн пенсїонат? Nꙋ mаї креде шї лꙋmнѣта тоате алѣ! Dꙋmнѣеї се ва ꙟнтълнї кꙋ ѫнселе ла бал, ла театрꙋ, ла преꙋмбларе, ꙟн лꙋmе, шї че де mаї слꙋжбе нꙋ'шї пот фаче фетеїеле ꙋна алтеїа!...

Пе лъногъ ачестѣ, дака коkоана соакра лꙋmїтале 'шї а пꙋс не фїе-са, кънд ера фатъ, ꙟн пенсїонат, крезї оаре къ о ва фї фъкꙋт ачѣста пентрꙋ драгосте де а'шї креще копїлꙋл лънгъ кꙋвїїнцъ? Nꙋ mаї креде нїчї ачѣста, кѫчї mꙋmа каре ꙟшї ꙋбеще кꙋ адевърат фата шї веꙁѣзъ пентрꙋ вїїторꙋл еї, н'о депъртѣзъ де лънгъ сїне. Съ везї прїчїна: о фетїшоаръ де ла доꙋї спрезе ннъ ла чїнчї спрезече анї е ꙋн грозав аргꙋс (паzнїк); шї дака соакра лꙋmїталє нꙋ ва фї воїт съ аїбъ паzнїк пе лънгъ лꙋmнѣеї, кредеmъ зъꙋ, къ еꙋ ꙟнчеп а бънꙋї къ коkоана соакра лꙋmїтале есте дїн ржндꙋл чел mаї бънꙋїт ал фетеїлор чїнстїте. Ачѣста е о бънꙋѫлъ а mѣ, дар лꙋmнѣта ещї стънжн, поцї съ гжндещї орї че ꙟцї ва плъчѣ. Прїн ꙋрmаре ꙟн орї че оккасїе лꙋmнѣеї ва фї пентрꙋ фїе са ꙋн фатал есеmплꙋ саꙋ ꙋн прїтежꙋїос сфътꙋїтор. Съ стъm ачї... деспре соакръ вom ворбї алтъ датъ. Аша ꙟнкътро те веї ꙟнтоарче, патꙋл конжꙋгал, ꙟн асеmенѣ ꙟнпрецюраре, есте тот аша де спїнос.

Маї наїнтѣ револꙋцїеї, кътева фаmїлїї арїст кратїче — дїн Франца — ꙟшї трїmїтѣ фетеле ꙟн кꙋвенте (mънъстїрї). Нїлда ачѣста фꙋ ꙋрmатъ де о mꙋлцїmе доаmенї че ꙟшї ꙟнкїнꙋѫ къ нꙋїнлꙋ'шї фетеле аколо ꙋнде се аффла шї але ꙋнꙋї доmнꙋ mаре, вор лꙋа шї еле тонꙋл шї mанїереле лор. Ачѣстъ ръꙋчїре а трꙋфїеї ера ла ꙟнчепꙋт фаталъ ла ферїчїрѣ доmестїкъ. Апої кꙋвентеле шї еле авѣꙋ тоате некꙋвїїнцеле пенсїонателор. Лепѣ ꙟнтр'ѫнселе доmнеще шї mаї грозав. Грїлеле клаꙋстра-

де аппрінд імаџінаціа. Сінгурътатѣ есте уна дін провінціїле челе маї пъкъте діаволулуї, ші ну поате чіне-ва креде пжнъ унде ꙟнтъмплъріле ші феноменеле челе маї обічінуіте дін віацъ, пот съ аппрінзъ ші съ дерапене суффлетул фетішоарелор гжндуроасе, не ꙟнчеркате ші фъръ трѣбъ.

Унеле, пентру къ ле аў пъткат хімеріле, фак ніще воробоаце кънд маї чудате кънд маї оменещї. Алтеле, фъкъндуꙟші о ꙟнкіпуіре фоарте коважршітоаре деспре ферічірѣ конжугалъ — пентру къ с'аў депъртат дін каса пърінтѣскъ кънд аў ꙟнчепут а маї сімці — кънд се търітъ ꙟнчеп аші зіче ꙟнтру сіне: н'ам авут норок, късъторіа мѣ ну е кум 'мі о ꙟнкіпуіам. ꙟн орі че кін інструкціа некомплектъ че пот съ іа фетеле крескуте ꙟн десвѣце, ꙟші аре тоате прімеждііле унуі неꙟнвъцат ші тоате непорочіріле унуі ꙟнвъцат.

О фетішоаръ крескутъ а касъ де о мумъ саў де о мътушъ віртуасъ, вігоцъ, амабілъ саў плінъ де мънгжіетурі; о фетішоаръ че н'а кълкат нічі о датъ прагул касеі афаръ, фъръ а фі ꙟмпресурат де пазнічі; а къріа компаніе остенітоаре с'а обосіт де мулкъ орі кът задарнікъ; каре нітік ну куноаще нічі ꙟнсуші театру, есте уна дін ачеле которі че ле аффлъ чіне-ва ічі коло, прін лунке, ꙟнтокмаї ка ачеле флорічеле дін пъдуре, ꙟмпресурате де туфе, че ле а пъзіт де а фі възуте де окі де ом. Ачела каре, е стъпжн о датъ песте о асфел де флоаре аша де куратъ, аша де фрацедъ, аша де рекороасъ, ші о ласъ апоі с'о култіве алціі, ачела д'о ціе де орі а фост вреднік де непорочірѣ са. Ачела е ун пътъръў ун... монстру.

FASELE KASATORIEI.

Късъторіа аре деосебіте фасе, ꙟнтре каре інтръ ші луна де міере. Ам вугат де сѣтъ къ омул е ꙟн късъторіа са ші ꙟн прімеждііле еі ꙟнтокмаї кум се аффлъ ші ку перука са. Ші поате къ перука е о емблемъ мінунатъ пентру віаца оменѣскъ ші пентру епохеле сале.

Ънтъіеа епохъ. — Се паре омулуї къ н'о съ маї аівъ нічі о датъ пері албі.

Адоа епохъ. — ꙟн орі че ꙟнтъмпларе, ꙟші зіче омул, ші кіар де воіў авѣ пері албі, ну воіў пурта перукъ. О Думнезеуле! че уржт лукру е перука!

Те сколі ꙟнтр'о зі де дімінѣцъ ші аузі ун глас, ун глас ла каре де атътѣ орі 'ці а сълтат ініма, ші ꙟці стрігъ ку мірare: ах! фръціко! аі ун пър алб!

Атреia епохъ. — Петрꙋ че еъ н'аївъ чінева о перꙋкъ віне фъкꙋтъ, кꙋm съ н'о кꙋноaскъ німенi? Zъꙋ е ꙋн мерiт съ поатъ чінева ашъцi лꙋmѣ. Апоï, перꙋка maï аре ꙋн лꙋкрꙋ бꙋн, къ цiне калд, те скапъ де гꙋтꙋраïꙋ, шча.

Апатра Епохъ. — Перꙋка е фъкꙋтъ, шi аша де віне ꙟцi віне пе кап, ꙟн кът поцi ꙟншъла пе тоцï къцi нꙋ те аꙋ кꙋноскꙋт.

Перꙋка акꙋm е о гріжъ mаре; дimineцеле, чѣ д'ънтъiꙋ трѣбъ ꙟцi е кꙋ лъпса, с'о пептенi, с'о нетезещi, с'о дікісещï, с'о 'нкꙋрлiоцеzi, ꙟн кът ꙟi афлi тоате атърнътеле maï віне де кът чеï maï meщерi перꙋкерi. Кънд ꙟцï віне перꙋкерꙋл ворбещi кꙋ ел кꙋ ꙋн артiст.

Ачінчѣ Епохъ. — Ꙟнчепе а цi се ꙋръ кꙋ гріжа перꙋкеï: сѣра съ'цi о скоцi дін кап, шi дimiнѣца съ'цi перzi атъта време. О Доамне! че сꙋпърътор лꙋкрꙋ е перꙋка!

А шасѣ епохъ. — Ꙟнчеп а се ведѣ пе сꙋвт перꙋкъ къте ва фіре албе. Перꙋка нꙋ'цi стъ віне пе кап; се тот плѣкъ кънд ꙟн дрѣпта кънд ꙟн стънга, кънд пе чѣфъ, кънд пе фрꙋнте. Ꙟнчепi а ведѣ оаmенiï, кънд ꙟцi ворбеск, къ лi се кат піронеск окiï пе сꙋвт ꙋрекiле хꙋmiтале. Пе чѣфъ се веде о лꙋнгъ албъ аï кърia перi нꙋ сѣmънъ кꙋ фаца перiлор перꙋкеi, че віет ел се кат ласъ ротꙋнд асꙋпра гꙋлерꙋлꙋï хаінеi хꙋmiтале, дар н'аре че'цi фаче къ пърꙋл хꙋmiтале е прѣ алб.

А шаптѣ епохъ. — Перꙋка хꙋmiтале сѣmънъ... щiꙋ шi еꙋ кꙋ че maï сѣmънъ, къ шi хꙋmпѣта ꙟнчепi а ржде де лъпса.

— Доmнꙋле, тъ ꙟнтребъ о дать фоарте кꙋ дꙋх, че а віне воіт съ'mi хѣ maï mꙋлте деслꙋшірï шi повеце асꙋпра ачещiï скрiерï, че ꙟнцелеqi хꙋmпѣта кꙋ перꙋка?

— Доаmна mѣ, кънд ꙋн оm каде ꙟн ачѣ непꙟнгріжiре ꙟн кът съ нꙋ'ï maï песе де локꙋл ꙋнде се поартъ перꙋка, ачела есте... есте.... ачѣ че, негрешiт, бърбатꙋл хꙋmiтале нꙋ есте.

— Ꙟнсъ бърбатꙋл meꙋ нꙋ е.. — i се ръгъчѣ міntѣ, къта съ аффле ворба — нꙋ е... атабiл; нꙋ е... токmаï аша съпътос; нꙋ е... т. т ꙟнтр'ꙋн кiп; нꙋ е...

— Атꙋнчi, доаmна mѣ, хꙋmпѣлꙋï ва фi...

Ꙟнчепꙋръm а не ꙋiта ꙋнꙋл ла алтꙋл, ел кꙋ о дiгнiтате жꙋкатъ фоарте віне, шi еꙋ кꙋ ꙋн zimбет фоарте аскꙋнс.

— Въz, zicеiꙋ еꙋ, къ требꙋе кꙋ

деосебіре съ респекте чіне-ва аȣ-zъл сексȣлȣї тітȣтел; пентрȣ къ атъта лȣкрȣ аȣ ші фетеіле маї кȣрат.

Ші лȣанȣ о шъдере а ȣнȣї от че аре съ дескопере ȣн лȣкрȣ оаре каре прѣ ѫнсемнътор, ші фрȣмоаса дамъ ѫші лъсъ окіі ѫн жос ка ші кънд с'ар фі темȣт съ нȣ'ї віе рȣшіне де кȣвжнтарѣ мѣ.

« — Doamna мѣ, ѫн zioa де астъzї н'ар спънzȣра чіне-ва ȣн міністрȣ, ка алте дъці, пентрȣ ȣн німік, пентрȣ ȣн да, саȣ пентрȣ ȣн нȣ; ѫн zioa де астъzї нȣ пȣртъм ка алте дъці фіе-каре къте о сабіе ла коапсъ ка съ фіе гата а ресбȣна о нечінсте. Прін ȣрмаре ѫнтр'ȣн вѣк ѫн каре чівілісаціа а фъкȣт ніще наінтърі аша де репеzї, ѫн каре не поате чіне-ва ѫнвъца орі че щіінцъ ѫн доъzечі ші патрȣ де лекціі; тоате аȣ требȣіт съ'ші іа ачелаші авжнт кътре перфекціе. Нȣ нȣтем даръ съ маі ворбім лімба аспръ ші гроасъ а стръмошілор ноштрі. Вѣкȣл ѫн каре се фабрікъ цесътȣрі аша де фіне, аша де сȣбцірі ші аша де стрълȣчіде, мобіле аша де елеганте, порчелане аша де богате, негрешіт ар фі требȣіт съ фіе вѣкȣл періфраселор ші ал чірконлокȣціілор. Требȣе дар ші ноі съ не черкъм а фъȣра вре о ворбъ нȣоъ ка с'о нȣнем ѫн локȣл ачелеї комічe еспресіі кȣ каре се слȣжіа Молієре; пентрȣ къ, дȣпъ кȣм а zіс ші ȣн аȣтор контімпоран, лімбаціȣл ачестȣі маре ом есте прѣ слобод пентрȣ даме, кърор гаzȣл лі се паре прѣ бътȣт ші прѣ нетранспарент пентрȣ вестінтеле лȣмнѣлор.

« Ѫн zioa де астъzї жȣніі, оаменіі де лȣме кȣноск ші еі ка ші ѫнвъцаціі гȣстȣл ѫнпъскȣт ал Гречілор пентрȣ містере. Ачѣстъ націе поетікъ а фост щіȣт съ дѣ ніще колоре фабȣлоасе антічелор традіціі але історіеі сале. Ла гласȣл ачелор рапсоdі, поеціі ші романціері ѫн прозъ, ріціі девеніа zеі, ші авентȣріле лор галанте се трансформа ѫн немȣрітоаре алегоріі.

« D. Chompré, лічєнчіат ѫн дрепт, аȣтор класік ал дікціонарȣлȣї де Мітолоціе, zіче къ лабірінтȣл « ера о пъдȣре ръточітъ ші ѫнкісъ, ѫн полобітъ кȣ zідірі ѫнтоктіте ші ашъzате асфел, ѫн кът дака ȣн жȣне ні'ці інтра о датъ, нȣ маі пȣтѣ съ'ї маї аффле ешірѣ.» Ічї ші коло, дȣмбраве ѫнфлоріте і се ѫнфъціша ȣ ѫнсъ ѫн міжлокȣл ȣнеї тȣлȣцімі де але че крещѣ ѫн тоате пърці-

де ші ꙟн тоате кінꙋріле, і се ꙟнфъцїша о кале ассеменѣ ші ꙋніформъ; пінтре рꙋці, стънчї ші спіні, вієтꙋла пътімаш че інтра ачї, авѣ съ се лꙋпте кꙋ ꙋн добіток нꙋміт Мінотаꙋрꙋ.

« Аша, доамна тѣ, де веї вої съ'мї фачї чінстѣ а'цї аддꙋче амінте къ Мінотаꙋрꙋл ера дін тоате добітоачеле корнꙋте, добітокꙋл пе каре Мітолоџіа ꙟл аратъ де чел маї прімеждіос; къ, ка съ се скапе де грозъвііле ші пагꙋбеле че фъчѣ ачест добіток, Атенієнії се абонасеръ аї трімітє пе тот анꙋл, ан бꙋн саꙋ ан ръꙋ, къте чінчї зечї де фечіоаре ꙟн кап; сꙋнт сігꙋр къ нꙋ веї маї фі атꙋнчї де ръточіта ідее а прієтенꙋлꙋї ностру D. Chompré, къ алікъ лабірінтꙋл ар фі фост ꙋн фел де гръдінъ енглезѣскъ, чі веї рекꙋноаще кꙋрат ꙟн ачѣстъ фабꙋлъ інџенїоасъ о алегоріе делікатъ, саꙋ, маї біне, о ікоанъ фоарте потрівітъ ші грозавъ а прімеждііилор късъторієї.

« Піктꙋріле че с'аꙋ дескоперіт де кꙋрънд ла Еркꙋланꙋм, не аꙋ ꙟнкредінцат деспре ачѣстъ опініе.

« Кꙋ адевърат, ꙟнцелепції мꙋлтъ време аꙋ фост крезꙋт, дꙋпъ къці ва аꙋторі, къ Мінотаꙋрꙋл ера ꙋн добіток жꙋмътате ом ші жꙋмътате таꙋр; ꙟнсъ ачінчѣ табла а антічелор піктꙋрї а Еркꙋланꙋлꙋї не ꙟнфъцїшазъ ачест монстрꙋ алегорік ꙟнтрег ꙟнтрегꙋлец кꙋ трꙋпꙋл де ом ші нꙋмаї кꙋ капꙋл де таꙋр, ші, ка съ не редіче орі че фел де бънꙋіалъ, ꙟл ведем ꙟмпілат ла пічіоареле лꙋї Тесеꙋ.

« Акꙋм доамна тѣ, пентрꙋ че съ нꙋ алергъм ла Мітолоџіе ка съ не ажꙋте ꙟн ачѣстъ іпокрісіе че не а стъпжніт ші каре не опреще съ нꙋ маї рждем кꙋм рждѣ пъріінції ноштрі?

« Асфел, кънд ꙟн лꙋме, о фемее тжнъръ н'а прѣ щіꙋт біне съ ꙟнтінзъ вълꙋл кꙋ каре ꙟші аккоперъ нꙋртарѣ о фемее чінстітъ, ꙋнде стръбꙋнії ноштрі кꙋ о ворбъ сінгꙋръ, ар фі спꙋс кꙋрат пе нꙋме ші нꙋртарѣ ші фелꙋл фаптеї, дамеле дін зіоа де астъзі ꙟнчеп а'ші тъліа трꙋпꙋл, а стръпце бꙋзеле, ші фоарте рꙋшіноасе алікъ а зіче:

— Dар, е фрꙋмꙋшікъ, е амабілъ, ꙟнсъ...

— Ꙟнсъ че?

— Ꙟнсъ, адесѣ е прѣ неконсекꙋнтъ....

« Че маї де време; 'мї ам бътꙋт капꙋл, доамна тѣ съ аффлꙋ ꙟнцелесꙋл ачестеї ворбе, ші маї кꙋ деосебіре фігꙋра реторікъ прін каре дꙋмнѣвоастръ о фачеці съ ꙟнсемнезе ꙟмпротівъ де адевъра-

та еї семпіфікаціе, ꙟпсъ тоате кꙋцетъріле меле ші бътъіле де кап фꙋръ zахарпіче.

« Dꙋмпѣвоастръ авеці акꙋт ачѣстъ ворбъ пептрꙋ дате, ші кънд о фемее есте некопсеквентъ, атꙋпчі пе біетꙋл бърбат съ'ші даї воіе а'л пꙋмі ші еꙋ mіпотаꙋрісат.

« Dака mіпотаꙋрісатꙋл есте ꙋп галапт, дака аре оаре-каре стімъ ꙟп лꙋме, — ші пептрꙋ ачѣста, тꙋлці бърбаці меріть де а фі плъпші — атꙋпчі дꙋмпѣвоастръ, кънд ворбіці де ел, ꙟпчепеці кꙋ ꙋп глас мікшорел; « Domпꙋл А.. есте ꙋп om фоарте стімабіл, — певаста ꙟі е фрꙋмꙋшікъ; ꙟпсъ лꙋмѣ zіче къ п'ар фі феріčіт ꙟп касъ.»

« Акꙋт, доампа мѣ, юртъмъ съ ꙟпкіеꙋ; омꙋл стімабіл ші пеферічіт ꙟп касъ, омꙋл кꙋ о фемее некопсеквентъ, саꙋ бърбатꙋл mіпотаꙋрісат, сꙋпт, ꙋіте пічі маі мꙋлт пічі маї пꙋціп, кꙋрат бърбаціі дꙋпъ феЛꙋл лꙋї Молієре.

« Акꙋт, стъпжпа мѣ, zее а гꙋстꙋлꙋі модерп, еспресііле ачестѣ пот съ ці се паръ де о трапваріпцъ ꙟпдестꙋл фечіорѣскъ?

« — О Doamпе! zіче zімбінд, се тот скімбе чіпева ворбеле, дака лꙋкрꙋ ремъпе, zікъї чіпева кꙋ доъ сілабе саꙋ кꙋ о сꙋтъ, е тот ꙋпа.»

Аша мъ салꙋтъ кꙋ о мікъ ревеpіпцъ іропікъ ші се фъкꙋ' певъzꙋтъ....

Ꙟп кът пептрꙋ дꙋмпѣвоастръ, чітіторіі меі, де се ва аффла чіпева съ се сꙋпере ші съ се ꙟптрісте zе де ачест кампіоп копжꙋгал ал меꙋ, еакъ вꙋ спꙋѫ маі ділпаіпте, къ аша, токмаї де о датъ пꙋ се фаче чіпева пеферічіт ꙟп касъ. Un om ажꙋпце ла ачѣстъ температꙋръ копжꙋгалъ ꙟпчетꙋл кꙋ ꙟпчетꙋл ші трептат. Ба ꙟпкъ че маї де бърбаці мі'ці аꙋ фост ші мі'ці аꙋ ремас пеферічіці ꙟп каса лор, ꙟп тоатъ віаца, ші фъръ съ щіе! Ачѣстъ револꙋціе доместікъ се фаче ші еа дꙋпъ оаре каре регꙋле; кьчї револꙋцііле Лꙋпеі де Міере сꙋпт аша де сігꙋре ка ші фаселе лꙋпеі черꙋлꙋї, ші се потрівеск ла тоате късъторііле.

Съ щіі къ кокоапа дꙋмітале, пꙋ'ші ва фаче ꙋп амореz, фъръ а'ші фаче маї ꙟптъѫ піще серіоасъ рефлесіі.

Моментꙋл кънд Лꙋпа де Міере ꙟпчепе а дескреще, есте кънд дꙋмпѣта аі десволтат ꙟп дꙋмпѣеі сімтіментꙋл пъчеріі че пꙋ 'л аі ꙟпдестꙋлат; есте кꙋм ам zіче кънд дꙋмпѣта 'ці дескіс картѣ вієціі. Кокоапа дꙋмітале атꙋпчі ꙟпцелеце де міпꙋпе пріп просаісмꙋл аморꙋлꙋї дꙋмітале челꙋї атът де лесне, поесіа че тре-

бъе съ ѫртезе дін аккордъла съффлетелор ші десфътърілор; ѫнтоктаі ка о пъсърікъ фрікоасъ, сперіатъ ънкъ де тръснетъл ѫнчетат ал ѫпеі пъшче, аша ші дъмпѣеі, ѫнчепе а скоате капъл афаръ дін къібъл съѹ, прівеще ѫн прецюр, веде лъмѣ, ші ѫнвъцатъ, ѫнчеркатъ акъм деспре ворба дескоперітъ а шарадеі че аі жъкат дъмпѣта, ѫн чепе а сімці секъл патімеі дъмітале остепіте; ѫнчепе а гічі къ пътаі къ ѫн аморез акът ва пътѣ съ редобъндѣскъ воіеа слободъ, адікъ кът ат зіче кавалкада імспіратъ ѫн кътпіа ші дътбрава аморълъі. Че съ маі зік, дътпѣта п'аі фъкът алта де кът съ ѫесъчі ѫп лемп верде пептръ ѫп фок фіітор.

Ѫп старѣ каре въ аффлаці акът ші ѫпъл ші алтъл, адікъ дътпѣта ші кокоапа дъміталє, пъ е нічі о фемеє, ші ънсъші чѣ маі віртъасъ, че пъ с'ар гъсі пе сіне вредпікъ де о патімъ маре, каре пъ о ар фі вісат, ші каре пъ ар креде къ есте фоарте фокоасъ; пептръ къ тот д'аъпа авем ачѣстъ слъбічюпе, ачѣстъ юбіре де сіне, де а зіче адікъ къ връжмашъл ѫнвіпе, а фост маі пътерпік де кът ар фі фост.

Атъпчі маі ѫнаіпте ънсъші де а се ѫнфъціша вре ѫп амант, фемеа ѫнчепе а се гжпді де есте пъкат саѹ пъ а фаче о асеменѣ порпіре; чѣркъ ѫп феа де лъптъ че се рескоалъ ѫнтре еа, ші ѫнтре даторіі, леці, реліціе, ші доріпцеле сѣкрете але ѫпеі патърі, че пъ маі креде алтѹ фръѹ де кът пе ачела че'ші ѫнпъне сіпгъръ. Ачі ѫнчепе пептръ дъмпѣта алтъ рънадъіалъ къ тотъл пъоъ; ачі се аффлъ чѣ д'ънтъю даре де щіре че патъра, ачѣстъ бъпъ ші ѫнгъдъітоаре тътъ, фаче тътълор фъптъределор че аѹ съ дѣ пестъ вре о прімеждіе; еа а пъс де гжтъл Міпотаѹръл ѫп клопоцел, ѫнтоктаі ка ші ла коада ачелъі грозав шерпе че есте спаіма кълъторілор. Атъпчі се вѣдеск ѫа кокоапа дъміталє ніще семпе че де вот пъті челе д'ънтъю сімтоамє, ші ваі де ачела че п'а щіът съ ле ресвъюаскъ! Чітіторії каре ѫші вор адъче амінте къ ле ар фі вѣзът ѫп каса дъмпѣлор, пот съ трѣбъ ла копкалсіа ачещіі скріері ші вор аффла маре ліъпгжіере.

Ошъл къ дъх требъє съ щіе а ръкъпоаще семпеле таіпіче, івіріле аскъпсе ші пеѫпцелесе, ші дескоперіреле че фъръ воіе скапъ атъпчі дін пъртарѣ фемеєі. Ачестѣ сънт ніще семпе фоарте імпортапта че пъ требъє съ скапе дін ведерѣ пеофетълъі че інтръ ѫп щіінца чѣ

ӂпалтъ а Късътоаріеї.

Ӂп Нѹмъръл віітор вом да чітіторілор ноштрі ші ачѣстъ медітаціе а *Dлѹі* Балzак, деспре челе д'ъптъїѹ сімтоаме.

MAGISTER.

Am aѹzit мѹлцї oamenї нoroчiцї kъrtind înпrotiва прoвeдінцeї; am вьzѹt ъаръ мѹлцї алцїї, пe kari її ші плънг, съ askѹлte, kѹ ironia пe вѹzе, повеstirea вреѹнеї фапте џeнeroase ші desinteresate. Insъ, ачестѹї kлаs нѹmeros de ненорочiцї imaџinarї ші de sчeнтічї de kъte доъ-zeчi de anї, 'iar treвѹi съ dea kѹ adeвърат песте ненорочiре, съ îнчеапъ а sѹфeri în фантъ, ka съ'шї віе în фire ші съ îнчеапъ а џѹdika drept. Din norочiре пентрѹ омeniре kъ tot se maї aфлъ eсемпле de вirtѹte, ші нѹ треѹе а skotoчi sѹвeнiріле nomпoase алe istorieї ka съ addѹчem доveзї despre дънsa. De мѹлте орї aфлъм ніще eroiче dѹрерї askѹnse sѹвt manta oamenілор de miџлок. Kъте mѹmї kѹвіoase aфлъm, kare în ѹmiлita лор sфeръ, aѹ întreвѹinцat ші kѹraџiѹ ші ръвdare ші siлiнцъ orї kът a treвѹit ka съ dea soцietъцїї ѹn върваt mare.

Персонаџiѹл despre kare воїѹ съ ворвеsk era dintr'ачел kлаs ал soцietъцїї kare trъieште nekѹnoskѹt, ші але kърѹї smerite вirtѹцї arare orї аџѹнг ла ѹrekiле лѹmeї; ші ачеasta, poate, kъ ші este ѹnѹл din kѹвінтеле че мъ фak kѹ atъta kълdѹръ a'mї фi skѹmпъ memoria ачеstѹї eroѹ de sat. Tot d'aѹna 'mї a плъkѹt maї mѹлt o флoare din dѹmвръвiле noastre, kѹлeasъ din earвъ ші din roъ, de kът челе maї фрѹmoase плaante esotiче че kresk înkise într'o temniцъ de stikлъ.

Ачest om era înвъцъtorѹл satѹлѹї din вaллea do Bas-Boulonnais; нѹмеле нѹ і'л щiѹ съ ві'л spѹнѹ, пentrѹ kъ tot d'aѹna am aѹzit kiemъndѹл D. Maџister. Ел învъца фъръ плaтъ a чiti ші a skrie, пе koпiїі лokѹлѹї, пре kѹm ші пре aї sateлор вечіне, ші пе лъngъ ачеste ѹmeлite îndeлetnічiрї maї adъoga ші slѹџва de medik ші de veteriнar; нѹ maї sinчеръ aktiвitatea лѹї пѹtea съ'л аџѹте a îmпліні datoriiле oвositoare але ачещїї întreite insърчінърї. Maџister era ѹn om векїѹ, sъnътoѹ, naлт, ші de ѹn xarakter serios ші meлanxoлik; ворвіа пѹ-

цin; sȣrrîdea фoarte rar, ші kънd ĭ se întъmпла ȣna ka aчeasta, sȣrrîsȣл sъȣ semъna, oare-kam ȣneĭ raze de soare de toamna. Пe лъngъ aчestea manieriлe лȣĭ era пліne de влъndeцe ші de dirnitate; eл ȣn лeak aвea пentrȣ toate dȣreriлe trȣпȣлȣĭ, ші nȣ maĭ o вorвъ mîngъitoare пentrȣ toate mîxniriлe sȣфлetȣлȣĭ, ші фiind kъ nȣ вiodea niчĭ пe ȣneлe niчĭ пe aлteлe, oamenіĭ aвea maĭ mȣлtъ înkredere într'ънseлe.

Lokȣinцa лȣĭ era între пresвiter (kasa пreotȣлȣĭ) ші între вiserikъ; era o kъшчioarъ фoarte simплъ ші assemenea kȣ aчea чe o вisa J-Jacqes, înвълitъ kȣ oлane, ші okoлitъ kȣ adъпostiri вerzĭ. Umiлita kъшчioarъ a Maцisterȣлȣĭ aвea nȣmaĭ o фereastrъ чe kъta deспre пartea morminteлor, ші kare da drept în фaцa ȣneĭ пetre mormîntaлe фъръ niчĭ o inskriпцie. Пe aчeastъ пiatrъ' koпiiĭ satȣлȣĭ вenia пrimъвara sъ se жoaчe лa soare ka niцe лazaroпaшĭ фъръ grijъ; ші kънd Maцisterȣл îĭ вedea жȣkъndȣse asфeл пe aчeл mormînt, nȣ'ĭ goпia вieтȣл om, чe înkidea фereastra ші îшĭ askȣndea плeшȣвa фrȣnte în amъndoъ mъîneлe.

Kътre aпџȣsȣл ȣneĭ kълdȣroase zілe de вara, mȣmъ-mea, sorȣmea ші eȣ пe пreъmвлam пe пrȣnteлe ȣmвroase aлe Lianeĭ, kънd лa kotiшȣл ȣnȣĭ kot aл rîȣлȣĭ пe въzȣrъm d'odatъ kȣ doĭ пaшĭ aпroaпe de Maцister, kare sta пe marцinea aпeĭ пe ȣn maл ȣnde adesea eл вenia sъ se odixneaskъ kъte ȣn чeas; ші sпre aчeasta aлeцea вremea kънd soarea înчeпe a se înkлina kътre orizont ka sъ фie maĭ înлinіцe kънd чitia saȣ medita. Бътрънȣл пe фъkȣ' o îл kinъчȣne, akъria deoseвita пoлiteцe nȣ semъna niчĭ de kȣm kȣ simплitatea вesminteлor saлe; пe ȣrmъ înчeпȣ iar sъ чiteaskъ. Ne aшъzarъm ші noĭ nȣ пrea deпarte de eл, ші eȣ въgaĭȣ de seamъ kъ adesea eл îшĭ ȣĭta чitirea, oпrindȣшĭ kъȣtътȣriлe assȣпra noastrъ. Nȣ шiȣ чe se пetreчea atȣnчĭ în eл, însъ kъȣtътȣraĭ îndatъ лȣa o strъinъ esпresie de dȣrere, de draroste ші de dor. Фъръ îndoiaлъ kъ sȣфeria mȣлt, kъчĭ oвrajiĭ i se пългia, okiĭ îшĭ пerdea seninъtatea oвiчiȣitъ ші eл tremȣra asфeл în kът îĭ kъzȣ' kartea din mъпъ, ші se rostoгoлi пъпъ лa mine. Eȣ o лȣaĭȣ kȣ o neвinoвatъ indiskresie de koпiл, ші mъndrȣ de a пȣtea arrъta kъ шiȣ ші eȣ sъ чitesk, înчeпȣĭȣ aĭ sлomni titлȣ în în гȣra mare. Atъцia aшĭ пin-

сеrъ пreste kапȣл meў d'atȣнчї, înkът нȣ'mї oddȣk aminte de a-чeл titлȣ; însъ нȣ am ȣїtat къ kartea era de ачелеа че нȣ se пot чiti de kът de oameнї kȣ o înaлtъ înцелецere, шi kȣ o înвъцътȣrъ maї adînkъ de kът a ȣнȣї înвъцъtor de sat. Мirarea мȣme-meї фȣ пrea mare, шi eў нȣ dam a-чeasta de kът ла minȣнatȣл taлent kȣ kare eў слomнisem titлȣ, iar kънд вътаў de seamъ în че kiп ea пrivia kънд ла karte kънд ла Мацister, вътзȣў къ mirarea i se пrичiнȣia kȣ totȣл din aлt чева, Мацisterȣл вътъ шi eл de seamъ ла mirarea мȣme-meї, шi înчeпȣ' a ворвi însъ kam ȣїmit.

« O Doamne! мъdamъ, кътътȣriлe dȣmitaлe, фъръ воiea-'цї пarkъ 'mї чer o desлȣшire oare-kare; венirea dȣmitaлe шi a kопiлашiлor deщentarъ atъtea sȣвveнirї înгroнate în фȣndȣл inimeї meлe în kът нȣ почiў a мъ oпri съ нȣ ворвesk despre чeлe trekȣte. Воiў dar a'цї поvesti o istorie, kare ва фi поate tristъ, însъ dȣmneata aї înainteцї, — шi ne arъtъ kȣ okiї, — o пazъ фoarte dȣлчe ka съ'цї гoneaskъ meлanхoлia че se naщe ла vederea ȣнȣї taвлоў dȣreros.

« Sȣnt akȣma вre o treї zeчї de anї, de kънд se ворвia în Пaris de ȣn жȣne шi вогаt eлегант. Îmї veї da voie a'л нȣmi simплȣ Artȣr. Niчї ȣn фeл de невȣnie нȣ rъмъsese în kare съ нȣ se фi dat; repezit în goanъ dȣпъ фeriчire ka ȣn kaл de înkȣrare în arenъ, eл trekȣse semnȣл фъръ съ'л ажȣngъ. Пrin ȣrmare 'л aȣzia oameniї плънгъndȣse amar înпrotiва вieцeї, шi de пȣtem a ne слȣжi kȣ aчea assemъnare sпaniолъ, eл avea în inimъ o taвлъ пe kare dеsvȣstȣл îшi ȣrîtȣл жȣka kȣвї. Dȣпъ че îшї keлtȣi asфeл treї пърцї din starea шi жȣнeцea sa, se фъкȣ' în sфîrшit înцелеnt шi înчепȣ' a se rîndi съ trъiaskъ. Îшї addȣнъ rемъшiцeле averiї saлe, se însȣrъ, devenї tatъ, шi шi dовîndї în sфîrшit toate kaлiтъцiле statorniчe, despre kare kънд aȣzia kȣ kъцї va anї înainte, înчепea съ rîzъ.

« Artȣr de aчi îndatъ îшї konчентrъ repezȣnea sȣффлeтȣлȣї într'o sinгȣrъ draгoste, nimik нȣ maї avȣ' sȣвt soare съ maї пȣвeaskъ de kът пe soцia шi doї kопiлашi aї съї. Însъ Dȣmnezeў фȣ пrea straшnik kȣ eл шi îл nedensi kȣ o мънъ grea шi groзавъ, Întȣгнъndȣsъ dintr'o kълъtorie че фъкȣse în Enглitera kȣ фamiлia sa, amъцit de фrȣмȣseцea aчestei въї, vrȣ съ o viziteze шi se oпri în sat

(ȣrmeazъ)

ꙋnde o eпidemie пꙋstia ачeastъ пarte de лok, ші eл o aфлъ пrea tъrziꙋ. Insꙋші în seara sosireĭ saлe, soцia ші amъndoi koпiлаші de o datъ фꙋrъ isвiцĭ de ачea вoaлъ пrimeжdioasъ чe în kъte вa чeasꙋrĭ addꙋчea ші moartea. Kъtarъ ꙋn medik, ші nꙋ se aфлъ nikъirĭ пe aппroaпe; treвꙋia sъ trimiцъ пînъ лa Бoлoнia adikъ într'o deпъrtare de пatrꙋ лeгe пrin niщe drꙋmꙋrĭ фoarte гreлe. Era o noaпte întꙋnekatъ ші вiжiлioasъ. kꙋ toate ачestea se trimiserъ kъцĭ вa oamenĭ kълъrĭ. Гrozaвъ ші лꙋnгъ noaпte фꙋ ачeasta! o noaпte de aщeпtare ші de aгonie.. Kъnd sosí medikꙋл desпre zioъ era пrea tъrziꙋ!».

Глasꙋл Maцisterꙋлꙋĭ tremꙋra aша de tare kъt фꙋ siлit a se oпri, ші въzꙋrъm niщe пikъtꙋrĭ de sꙋdoare reчe kꙋrгъnd dꙋпъ пaлida лꙋĭ фrꙋnte.

«O! Doamna mea, înчeпꙋ' iarъ dꙋпъ ꙋn minꙋt de tъчere, nꙋ пoчꙋ sъ'цĭ sпꙋꙋ toatъ гrozъвia a вedea ачea фemee în флoarea вîrsteĭ лꙋпtъndꙋse kꙋ moartea, пaлidъ ші îngrieцatъ, чerkъnd ъnkъ a sꙋrîde soцꙋлꙋĭ sъꙋ пe kare îл strъnцea de mъnъ kꙋ o mъnъ ꙋskatъ ші konвꙋлsiвъ, saꙋ arꙋnkъndꙋ'шĭ adesea kъte o kъꙋtъtꙋrъ плinъ de dꙋrere ші oвosítъ asꙋпra koпiiлor în aгonie! Rozeлe oвrazilor лor se skimвaserъ în krinĭ; eĭ sꙋrîdea ші плъnцea într'ачeaші вreme, ші întinzъndꙋ'ші вrъцішoareлe kъtre mꙋma лor, iĭ ziчea: «Nꙋ плъnцe mъmꙋшoarъ, nꙋ плъnцe, kъ nꙋoъ nꙋ ne maĭ e nimik!» Kꙋ ачeste kꙋвinte îшĭ deterъ sꙋфлetꙋл... Mititeĭ ъnцerĭ mꙋrirъ, чe пꙋtea ъnkъ пъdъжdꙋi în вiitor atъцia anĭ вълъiorĭ! Mꙋma nꙋ maĭ aщeпta пoate de kъt ачest minꙋt, ka sъ i se sфъrame tot чe aвea de mꙋritor. Kꙋm лe aꙋzí sꙋsпinꙋл dꙋпъ ꙋrmъ, kꙋ ꙋn sꙋrîs îшĭ det te ші ea sꙋфлetꙋл. Artꙋr remase sinгꙋr în лꙋme, remase doъ ziлe împetrit ші фъrъ лakrъme. Aвia dꙋпъ чe se deпꙋserъ sꙋвt o пeatrъ mare din dosꙋл вiserichеĭ toate чe aвea eл maĭ skꙋmп în лꙋme, atꙋnчĭ se sпarse ші desпъdeжdea лꙋĭ. Nꙋ maĭ era aшa жꙋne ka sъ пoatъ плъnцe, ші însъ dꙋrerea ĭ era фoarte straшnikъ. Eшí seara din kamera ꙋnde se ꙋrmase ачeastъ dramъ, ші se dꙋse пe пrꙋnteлe Lianeĭ. Atꙋnчĭ eл îшĭ isвí пeпtꙋл, atꙋnчĭ 'л aĭ фi пꙋtꙋt aꙋzí ka Manfred; «Oх! ꙋi-

tarea!... иitarea!...» Апоĭ înчепи' a rekanitила ина kъte иеа toato викиriiле trekиte, toate dиreriлeĭ пresente, шi пentrи ъntъea oarъ iĭ вeni în minte ideea иnеĭ krime. Inчепи' a пriвi лokил riилиĭ... Mi se пare kъ era ъnsиші ачі иnde sиntem akиm... Se reпezí sъ... Ma în ачелаші minиt o mъnъ tare îл цinи' în лok. Se întoarse, шi въzи' иn om înвestat kи sиtanъ лиnгъ neагrъ. Era пreotил satилиĭ. Ministrил лиĭ Dиmnezeи лиъ пe Artиr de mъnъ шi îл trase în пresвiterил sъи. Nи въ mai sпиn kъte iĭ maĭ zise aчest om kивios; însъ kивinteле лиĭ aвиrъ o mare пиtere, kъчĭ adoa zi în reвъrsatил zioriлor Artиr porní din aчеastъ валлe ла Пaris. Kи toatъ înaintarea вîrsteĭ saле, stиdié mediчina kи o kълdиrъ че aвea în sine иn че шi пosomorît шi strъin. In sfîrшit dиnъ treĭ anĭ kъnd se fъkи' doktor, se întиrnъ în aчеstaшĭ лok, иnde кивiцii sъĭ mиrisкrъ пoate din пriчina лinseĭ иnиĭ doktor... Insъ iertaцĭ, adъogъ Maцisterил skиlъndиse, aиz kлoпotил че sиnъ чеasил шkoaлeĭ, treвиie sъ въ лas.

— Шi akиm, îл întreвъ mиmъmea иmiлitъ, че s'a fъkиt Artиr?

— Akиm e пrea вътrъn, resпиnse, sinгиra mъnгîiere че'iа maĭ remas, este de a щi kъ e de foлos ла чеĭ лaлцĭ nenoroчiцĭ, шi kъ вa merцe пeste kиrъnd a se иni kи aчеea че 'л aщeaптъ în чер.

Sъвîrшind aчеste вorве, Maцisterил ne saлиtъ însoцindи'шĭ adio kи иn sиrrîs влъnd шi meлaпхолik; пe иrmъ îл въzиrъm depъrtъndиse de noĭ kи иn пas greи шi zъваvnik.

C. Hippolyte Castille.

---

§ 2.

Starea Limвeĭ Romъne.

(иrmare)

Фiinд къ старѣ поліtікъ înфаuеазъ пу пуцin шi ⁞n літере, вреmелnіка къртuіре ⁞n цара Romъnѣскъ че се възу' ⁞n вреmіле діn урmъ, фу прічіna a преaunцi nестаторnічirѣ літвеi; iaр tiнктура грегѣскъ, фiinд оареkуm ⁞mпunсъ шi neпutъnд ста де сіне, о ръtъчi maĭ mulт декът съ'i ⁞ndрeпteze еducaція. Ліnca інфлuinцеi історiче, шi a уne

пречедентє чівілісації, саȣ ꙋнꙋї іс-
вод оаре-каре ꙟн віаца літера-
рѣ, аддꙋсе кꙋ сіне ші ліпса де
монꙋменте літераре оріџінале, пре-
кꙋм ші ліпса націоналеї едꙋкації
а щіінцелор саȣ а ꙟнвъцътꙋреї лор
ꙟн лімба патріеі, аддꙋсе ꙟн џене-
рал ліпса кърцілор. Пе лънгъ
ачестѣ некібзꙋіта ꙟнтрꙋдꙋчере а
чівілісаціеі стръіне, фъръ нічі о
сістемъ, фъръ нічі о ꙋніме, ад-
дꙋсе о маре конфꙋсіе ꙟн номен-
клатꙋра лімбеі, ші ꙟн сфжршіт
непотрівірѣ ші неꙟнвоірѣ кꙋно-
щінцелор літераціілор дін цара Ро-
мънѣскъ, ші десꙋнірѣ ші десчен-
трарѣ лор пъстрѣ нестаторнічіа
лімбеі чеі скрісе. Дін ачѣстъ
теоріе фоарте пе скꙋрт а історіеі
църіі ромънещі че еспꙋсеръм ачі,
се вор деслꙋші тоате феноменеле а-
ле лексікографічеі сале лꙋмі.

Ꙟнведерат есте къ фіе-каре лім-
бъ се ꙟмпарте ꙟн ворбітъ ші скрісъ.
Чѣ ворбітъ се префаче, дꙋпъ по-
сіціа џеографікъ, адікъ мꙋнтѣнъ
пъдꙋрѣцъ, кꙋмпѣнъ, ші прꙋнтѣ-
нъ; дꙋпъ вечінътатѣ націілор,
адікъ тꙋрчі, џермані, славі шча;
ші дꙋпъ фіреска темперамент ал
націеі че о ворбеще. Пре лънгъ
ачестѣ се деꙁвѣлѣ діфферінце ші
ꙟн месерії прекꙋм ші ꙟн кіпꙋл тра-
ꙟналі, ꙟнкът с'а обсерват къ ші дін
конлокꙋіре ꙟн конлокꙋіре (ма-
хала) се ꙟнтраде ꙟн оаре-каре
кіп характерꙋл фрастік. Ꙟнсфжр-
шіт обічеюріле ші едꙋкаціа челꙋі че
ворбеще префак ꙟнсꙋшіріле лімбеі
ші прін ꙋрмаре діфферінцеле лім-
беі ворбіте ремън пентрꙋ тот д'а-
ꙋна нерегꙋлате, аȣ ꙟнсъ оаре-
каре інфлꙋінцъ ꙟн лімба чѣ скрі-
съ, каре де ші добжндеще ꙋн ха-
рактер џенерал, се префаче ꙟнсъ
ші еа дꙋпъ матеріа че трактъ.
Іар ꙟмпърціріле еі џенерале сꙋнт:
поетікъ, літераръ, щііnціфікъ,
історікъ, технікъ шча; се креазъ
ꙗр прін аꙋторі спеціалі ші прін
опере спеціале; ꙟнтре каре се ꙟн-
пꙋтъръ ші аꙋторітатѣ гꙋвернꙋлꙋі.

Лімба конверсаціеі есте ачѣ пар-
те дін пърціле лімбеі ворбіте, ка-
ре есте оаре-кꙋм ка о віе літера-
тꙋръ а еі, ші се перфекціонѣзъ де
трептеле челе маі ꙟналте а ле че-
тъценілор, каре ші дꙋпъ едꙋка-
ціе, ші дꙋпъ кꙋнощінце ші дꙋпъ
обжете че трактъ, ші дꙋпъ депрін-
дерѣ дꙋхꙋлꙋі ші інімеі че до-
бжндеск, сꙋбтінъреск ꙟнтр'ънса
ніще леџі ла каре кꙋ бꙋкꙋріе
се сꙋпꙋне вꙋлгꙋл. Ші ачеста
есте ꙋнꙋл дін ісвоареле лексіко
графіеі. Ꙟнсъ ꙟн цара Ромъ-
нѣскъ, фіінд къ класеле челе маі
налте кꙋлтеваȣ ꙟн конверсаціе
пънъ маі деꙋнъзі пе чѣ гречѣскъ,
ші дела о време ꙟн коачі пе чѣ

францоꙁѣскъ, прін ȣрмаре пар-
тѣ ачѣста а лімбеї ажȣнсе ревелъ
ші імперфектъ; кьчї лімба кла-
селор маі де жос, дȣпъ кȣм ꙁі-
сеѵ, нȣ кȣпрінде еспрітъріле об-
жетелор че трактѣꙁъ чеї карі тръ-
ієск кȣ ꙟплеснірe ші се контінг
кȣ фрȣмоаселе арте. Лімба сътѣ-
нȣлȣї маі мȣлт се поате сокоті
ка о парте технікъ а лімбеї; кȣ
тоате ачестѣ аверѣ, ші фелȣрімѣ
лімбацїнȣлȣї сътенілор дін цара
Ромѫнѣскъ есте кȣатъта маі ам-
мірабілъ, кȣ кът класеле че-
ле маі де сȣс деспреціȣіеск ші
коррȣмпѵ лімба конверсацієї, ші
се арратъ ꙟтрекъндȣсе нȣ нȣмаі а
нȣ се гѫндї ромъне́ще, чі ші а ам-
местека ші а конфȣсіа треї лімбі
ꙟн конверсація лор. Індȣстріа
юръ, прекȣм комерчюл, ꙁідъріа,
лемнъріа, феррьріа, аръмъріа,
шча: ꙟн чѣ маі маре парте се
лȣкрѣꙁъ де стрьіні, ші прін ȣрма-
ре мȣлціме ші де ворбе ші де фра-
се, пъстрѣꙁъ ȣн характер стрьін,
ші акконере лініа де хотар каре
требȣе а деспърці лімба ромъпъ
де челе лалте лімбі парасіте.
Термеії історієї натȣрале, пен-
трȣ къ нȣ с'аѵ кȣлтіват нічі о да-
тъ ка о сістемъ де номенклатȣ-
ръ ȣнеї осебіте щіінце, ші прін ȣр-
маре фіінд къ нȣ аѵ нічі о ко-
лекціе скрісъ, копрінд ꙟн сіне о
маре бъгъꙋалъ ші неꙟпвоіре. Про
вербіі сȣнт о матеріе ꙟндестȣл де
богатъ, ші фоар те фрȣмоасъ ꙟн
лімба ромънъ. Де ші чеї маі мȣл-
ці дін еі се кȣвін лімбелор ꙟмпрȣ-
се. Обсервъм ꙟн сфѫршіт къ
характерȣл фанаріотік ал кон-
версацієї ші ал етікетеї, нȣ нȣ-
маі ворбе а ꙟнтродȣсе дар ші
нȣ пȣцінъ інфлȣінцъ авȣ' ла фор-
марѣ елементелор де ачедаші фел
але лімбеї ромънеші де конверсаціе.

Ін лімба чѣ скрісъ, дȣпъ че
вом скоате кърціле челе сфінте.
ші вре о къте ва бісерічещі, дака
нȣ теологіче, ремъп фоарте пȣці-
не оріціпале дін каре маі нічі ȣ-
на нȣ е нічі щііпціфікъ, нічї спе-
ціалъ, ремъп ȣпкъ ші къте ва
традȣкції маі тоате дін францо-
ꙁеще, ꙟн каре ꙟнтіпнінъ чіне-ва
ꙟн фелȣл еспрітърії нȣ пȣціне
контрадікції ші неꙟпвоіелі десто-
їніче а адȣче конфȣсіе ші чітіторȣ-
лȣї челȣї маі фъръ бъгъꙋалъ. Мȣл-
те літтеръпселе се кȣвін ла шкоала
саѵ літератȣра романтікъ. Кȣрі-
оасъ, кȣ адевърат, есте ші поате
сінгȣратікъ ꙟн історіа літератȣреї,
чѣ пѫнъ акȣм лінсъ де поесії о-
ріціпале паціонале, фіе епіче фіе
ліріче, каре съ се редȣкъ ла сім-
тіме те ші ла історіа націеї. Креꙁ
къ асеменѣ оріціпале аѵ фост
вре о датъ, дар с'аѵ пердȣт саѵ

стаӱ некѹноскѹте, пентрѹ къ афаръ де орацiй, де історii ші де кънтечеле хаідѹчещї, каре ші ачестѢ нѹ се аффлъ ънкъ адѹнате ꙟн вре о колекціе скрісъ, алт nimik нѹ се mai кѹноаще,

Лimба гѹвернѹлѹї есте оарекѹm формать, де ші тѹскъліпд ꙟн челе mіліtаре ші францоzіпд ꙟн челе алалте, прекѹm о парте дін лimба трібѹналелор каре ші еа кътe о дать о лъ прін тѹрчіе ші алте орї прін гречіе. Кѹ тоате ачестѢ дела ꙟнтокmірѢ шкоалелор націонале, формъпдѹсе ші о парте оаре-каре а лimбеі дідактіче, лimба ромъпѢскъ лѹъ ѹн карактер ші mai серіос ші maї стѹдіос, еспрімъпд ші адесѢ фоарте ꙟнемперіт, mѹлте адевърѹрї серіоасе.

КАП II.

Прівірea асѹпра лексікографіеї Ромъпещї.

§ 1. ꙟпчеркърї де лексікографіе есте кѹ непѹтінць съ нѹ се фі скріс де тimпѹріѹ ꙟн Daчіа че адесѢ фѹ асідѹа mѹлтор ꙟпвъцаці. Вреднік де ꙟнсеmпат ꙟнсъ есте кѹm гречіі атът де mъндрі де лimба лор, нѹ лъсаръ нічі ѹн діксіонар Елено-ромъпеск, саѹ Ромъпо-еленеск, ꙟн вреmе че тот д'аѹна се аффларъ ачі бърбаці дестоїнічї де а'л лѹкра. Dар с'аѹ аmъцiт, ші аmъцiръ ші пе ромъпі десирецѹід лimба лор ші скріінд пѹmaї гречеще. Пе лъпгъ ачѢста тражѹ лор авѢ ѹп че де венетік ші вреmелпік ꙟн царъ, кѹчі ші еї авѢѹ тревѹінць прѢ mаре съ факъ дін цара ромъпѢскъ ѹн вреmелпік асіл ал челії де атѹпчї а лор прівеще літератѹрї. Аша нічі гръmатікъ Ромъпо-гречѢскъ алкътѹіръ, нічі вре ѹн алт moпѹmепт вреднік де zъбовірѢ лор лъсаръ, де ші се ꙟпдеаетнічѢѹ кѹ mѹлцѹmіре ꙟн гръmатікъ ші теолоціе, сіmпmоть де ꙟпапоіере, че се веде ші ꙟн Трансілваніа, ѹнде ꙟн локѹл еленічеї с'а ꙟнкѹібат латіна. Тревѹе ꙟнсъ съ спѹнеm адевърѹл, доъ діксіонаре еліно-ромъпещї се алкътѹіаѹ де о соціетате де бърбаці ꙟнчеркаці, ші ѹвіторі де біне, ꙟнсъ, дін непорочіре, mанѹскріптеле лор се перд ѹръ ꙟн чѢ дін ѹрmъ ресвръmіре а църіі ші пѹmеле лор реmъсеръ некѹноскѹте, поате ші деспрецѹіте.

§ 2 Кѹ тоатъ ѹржга едѹкаціе а лimбеі Ромъпещї ꙟн Трансілваніа, Лініщѣ де каре с'а бѹкѹрат ачѢ царъ, проселітісmѹл преоцілор апѹсені, ꙟн чѢ mai mаре парте алъпаці де ꙟпвъцътѹръ, інфлѹін-

ца ꙟнъѹнтрѹлѹї австріаче, летеръ оаре-каре ꙟнтінлере лімбеї, ші ле аколо креꙁ къ ресърірь челе д'ъпнтъю діксіонаре. Ші кѹ тоатѣ къ ла ꙟнчеркарѣ орі кърѹї лѹкрѹ се чере о маре інвъцѫтѹръ, ꙟнсъ старѣ педантъ а кѹноштінцілор ꙟн Трансілваніа, коррѹпц'а латінеї, каре стрікъндѹші тоатъ вредніча, девені о лімбъ волгаръ ꙟмплъндѹсе де варварісме, ші фъръ гѹст ѹнгѹрінд, ші дрепт морле авънд ніще лімбѫції теологиче саѹ фраселе ꙟмпопѫтѹлѹї логіотант ачестѣ контрібѹіръ фоарте мѹлт ла неперфекціа челор доъ діксіонаре че ѹнѹл дѹпе алтѹл се арътаръ аколо.

Ѹнѹл се детте ꙟн Клаѹсенбѹрг ал Трансілваніеї, ла 1822 ꙟн доъ волѹме in 8° де Іоан Бобб, тълмъчінд фіе-каре ворбъ ромънѣскъ ѹнгѹреще ші латінеще; фіінд ꙟнсъ къ дѹпъ треї ані ла 1825 се арътъ ꙟн Бѹда діксіонарѹл ромънеск, латінеск, ѹнгѹреск ші немцеск, лѹкрат де о соціетате, ꙟнтр'ѹн волѹм in 8°, воїѹ ворбі чева пентрѹ амъндоъ, авънд ꙟн ведере пе чел дін ѹрмъ. Лѹкрарѣ ѹнѹї діксіонар пе скѹрт пресѹпѹне деплінъ демаркаціа матеріеї. Пентрѹ ачѣста Діксіонаре ꙟн прескѹртаре аколо се фак вѹне ѹнде се аффлъ лъмѹрѣ маї пе ларг; іар паралелісмѹл а доъ лімбѣ се фаче фолосітор, кънд тълмъчірѣ пе де о парте прівеще кътре кѹноштінца амбелор лімбе, іар афінітатѣ матеріеї а формеї ші а характерѹлѹї лор вор фі кѹ ꙟндестѹларе ꙟнтокміте. Ідееа ꙟнсъ де а ѹні чіне-ва патрѹ лімбе атът де діфферіте ка ромънѣска кътре ѹнгѹрѣскъ ші немцанъ, латіна кътре чѣ ѹнгѹрѣскъ ші немцанъ, ші ачестѣ ꙟнтре сіне, ꙟн Діксіонарѹл ѹнеї лімбе че есте а о дефіні, ші а ле къріа дефініцїї нічї о датъ нѹ с'аѹ скріс, ідееа ачѣста зік мі се паре фоарте грешітъ ші аратъ о маре неdesъвѫршіре а авторілор. Кѫчї де не вом ꙟнкіпѹі къ воіеще съ адаѹгъ вре о трѣптъ де перфекціе ла лѹкрарѣ са, ва требѹі, ꙟндатъ дѹпъ ворба ромънѣскъ ші дѹпъ ꙟмпърцірѣ еї ꙟн прімітіве ші метафоріче семніфікації, дѹпъ че о ва традѹче ꙟн тоате семніфікаціїле прімітіве ші дерівате ꙟн латінеще ші ле ва адевері прін есемпле ші чітаціі де авторі ꙟнчеркаці, съ адаоге ші діфферітеле фрасе латінеші каре традѹкъндѹсе ромънеще коріндѹ ворбѫ ромънѣскъ пропѹсъ. Дѹпъ че ва репета ачеѣші лѹкраре ꙟн ѹнгѹреще, ва бъга де сѣмъ къ ѹне-орі ачелѣші фрасе ші ачелѣші есемпле, пескімбъндѹсе;

ꙟн ꙋнгꙋреще фак адаосꙋл чꙋлор де прісос ка о сарчінъ Dікціонарꙋлꙋі, ші алте орі къ фрасе че копріндь ворба ромънѣскъ се традꙋк кꙋ алте фрасе ꙟн чѣ ꙋнгꙋрѣскъ. Dꙋпъ че дар ва адъога пе ачестѣ ꙟн чѣ ꙋнгꙋрѣскъ, ва ведѣ къ ліпсеск дін пречедента тълмъчіре латінъ. Прін ꙋрмаре е требꙋінцъ съ ле традꙋкъ латінеще ші съ ле адаоце гъсіндꙋле ꙋнтъїꙋ ꙟн аꙋторіі ꙟнчеркаці, іар ачестѣ нескімбъндꙋсе нꙋ арать нічі о греꙋтате, кьчі алтфел с'ар фі аффлат копрінсе ꙟнтълмъчірѣ латінъ: сꙋнт дар атътѣ поверї дікціонарꙋлꙋї пентрꙋ партѣ чѣ латінѣскъ. Dꙋпъ че ва реꙟнчепе ачѣші лꙋкраре ꙟн чѣ церманъ, ꙋнде адоъціріле требꙋе а се фаче ꙟнтреіте ꙟн лок де ꙟндоіте, пентрꙋ къ треї сꙋнт акꙋм ші лімбеле ꙟн каре требꙋе съ ле пріімѣскъ, ва ведѣ къ лꙋкрарѣса аре кꙋ ꙟдевърат оаре-каре метод ші десъвжршіре, дар есте десꙟнтребꙋінцатъ ка ꙋна че копрінде мꙋлте прісоасе че а фост сіліт съ пріімѣскъ дін прічіна ꙟнтреітеї тълмъчірі. Іар де ва воі ка фіе-каре тълмъчіре съ фіе неатърнатъ де чеѣ алтъ, атꙋнчі нꙋ фаче ꙋн дікціонар чі треі, дін каре ꙋнꙋл е де прісос ла челалалт, ші нꙋ сꙋнт ꙟнпреꙋнъ де кът де пісмъ. Іар де ва воі а се мърџіні ꙟн ачѣ тълмъчіре каре е комꙋнъ ла кьте патрꙋ лімбеле, атꙋнчі поате фъръ прімежліе адъога ші славона, ші араба, кьчі тоате лімбеле аꙋ оаре-че де комꙋн ꙟнтре сіне; ꙟнсъ атꙋнчі нꙋ щіꙋ чіне ар фі ꙟнтребꙋінцат дікціонарꙋл лꙋї. Іар де ва кꙋцета съ'ші факъ дікціонарꙋл ꙟн прескꙋртаре, атꙋнчі се ва мърџіні ꙟн чѣ д'ънтъїꙋ семніфікаціе а ворбеї тълмъчітъ ꙟнтреї лімбі, дін каре кьнд ꙋна кьнд алта о ва традꙋче кꙋ метафоръ де се ва пързі о есактітате. Dікціонарꙋл ачеста ар авѣ атꙋнчі оаре-каре кꙋвжнт, ꙟнсъ чеі ꙟнчеркаці кꙋ ачесте треі лімбі нꙋ'л ꙟнтребꙋінцѣзъ, ші пентрꙋ чеі неꙟнчеркаці ар фі де прісос ка несъвжршіт. Пентрꙋ ачестѣ, дікціонареле поліглоте аппліката ла ꙟнвъцътꙋра сходастікъ, с'аꙋ десаппробат дін тоате академііле, ші с'аꙋ сокотіт ка ꙋн лꙋкс літерар. Аша дар радікала імперфекціе а дікціонарꙋлꙋї дін Бꙋда есте некібзꙋіта ідее де а гръмъді треі лімбі лънгъ чѣ ромънѣскъ ꙟн време че дікціонарꙋл еї чел д'ънтъїꙋ есте, ка съ зік аша, маі ачеста, ꙟнсъ се сокотіръ къ аꙋ ꙟнвоіт ачесте къжршітоаре греꙋтъці прін хотържрѣ че кꙋ мꙋлцꙋміре ꙟші фъкꙋръ д'а пріві пе латіна ка о лімбъ а рігатꙋлꙋї Uнгаріеі, ші прін ꙋрмаре ꙟші лꙋаръ дрептꙋл

а ↑нтребуінца ворбе ші фрасе че кунощѢў дін аузіре нъmaĭ, съ креезе алтеле нуоъ, рестурнънд пе челе ↑нфіінцъ, фъръ ↑нкаĭ съ ↑нгріжѢскъ дака се аффлъ ачестѢ ↑н оперіле пъстрате латіне саў де с'аў аффлат вре о датъ. Адевъруа ачеста есте атът де ↑нведерат ↑н кът поате чіне-ва съ'л аффле де атътѢ орі ↑н ачеѢші пацінe, ↑н чѢ д'ънтъю спре есеmплу: се традуче a lungu saў d'a lungu romънеще, ку in longum, in longitudinem латінещі. Мъ сокотеск къ ші школаруа класелор д'ънтъю латінещі ну ар фі креат атът фъръ бъгуіалъ ачест фрас препосіціал, каре ↑н латінеще се традуче ку препосіціїле secundum саў trans ші ку аккусатів.

Ръъчірѣ тълmъчіріі ну е maĭ пуцін вреднікъ де обсерват. Се паре ↑н адевър къ редакторіі (дікціонаруаві) нічі къ аў бъгуіт вр'одатъ къ ну се аффлъ сіноніmе. Гръmъдеск дар ворбе адесѢ контрадікторії саў чел пуцін ку maĭ mікъ релаціе ↑нтре сіне, каре де ші се аффлъ ↑нтре прімітіва сеmніфікаціе роmънѢскъ ші ↑нтре тълmъчірѢ латінъ, требуе съ се кауте ↑н вре о латінѢскъ mетафоръ саў ↑н вре ун фрас. Ачѣста чел пуцін аратъ къ н'аў фост ку тотуа неціїторі аї латінеї, чі аў фост логіотаці. ↑н асфел де ↑mпрецюрърі школаруа требуе съ куноаскъ атът де біне латіна, ↑н кът съ ші щіе фрастіка ↑нтребуінцаре атерmенуаві латін, ші атунчі Dікціонаруа ачестор Domні есте нетребінік; саў требуе съ о гічѣскъ, ш'атунчі н'аре дарул гічіторіеі. Ка ші кънд Dікціонаруа с'ар фі фъкънд нуmaĭ пентру латіністі стръіні, нічі о декліnабілъ ворбъ, ну се декліnъ, ценутівуа ші цену сувстантівілор, ажектівілор, проnуmелор ші партічіпілор ну се аффлъ; нічі тіmпії прімітіві чел пуцін аї вербілор нерегулаці; іар школаруа требуе съ ле ↑нвеце тоате ачестѢ maĭ наінте де а ↑нчепе се ↑нтребуінцезе ачест Dікціонар. Фоарте рар вре ун есеmплу традус ад літерат дін роmънеще ↑н латінеще ↑нтунекъ maĭ mулт п чітітор. Ші іар нічі о датъ нічі о mъртуріе, нічі о чітаціе ну десаушаще ну ↑mбунъръцеще тълmъчірѣ, къчі с'аў сокотіт поате редакторіі къ студіул челор класічі есте де прісос, ші е деступ съ ↑нвеце чіне-ва а ↑нвъца а ворбі латінеще ші maĭ вжртос латіна че традуче ад літерат фраселе унгурещі, ↑н сфжршіт поате чіне-ва спуне къ фапта ачѣста есте фолосітоаре орі кърві Роmън лексікограф,

шї пентрꙋ каре тревꙋе съ се депъртезе, ворбеле шї тълмъчїрїле че тревꙋе съ ле възꙋяскъ.

Ла къте-ва артїколе се сокотїръ де тревꙋїнцъ редакторїї съ адаоце шї деревацїа. Мїраре маре м'а копрїнс де къте орї 'мї ам арꙋнкат окїї ꙟн ачѣ парте, ꙟн кꙋцет кꙋрат мъ ꙟндоюам дака жꙋкъндꙋсе саꙋ стꙋдїїнд аꙋ скрїс, кънд възꙋй къ a l a i u вine din a u l a, b a n i дела p e c u n i a, b a r d â дела d o l a b r a, b e c i s n i c u дела i m b e c i l l i s, b a r b i ţ â дела v e r t o, b i s n â дела a b y s s u s, b i c a o дела p e d i c a, b i o s u дела d i v e s, b o g a t u дела b u c a t a, b r a d u дела a b i e t e, b r î n z a дела p r a n d i u m, c a d e s c u дела $\vartheta \upsilon \mu \iota \acute{\alpha} \zeta \omega$, ceasu дела caedo (*) шчл. шчл. Esemплеле aчestea пе rînd шi дꙋпъ întъmплаre лꙋate, dobedesk непъrtinirea kritiчеї меле, къчї мъ sokotesk de пrisos пentrꙋ читиtorї съ adaoг шi алтеле; îndestꙋл въzꙋ' къ sлabone, ꙋнгꙋрещї, гречещї вꙋлгаre, прекꙋm шi тътърщї ворбе, per syncopen, per metathesim, per apocopen, per mutationem, шi нꙋ маї щїꙋ кꙋm алт фел, se фak орї че voiesk domniї ачещїа. Poate съ aффле читиtorꙋл o desлꙋшire ачещїї enigme în чea дела înчепꙋt mꙋлt фелꙋritъ a korifeꙋлꙋї Petrꙋ Maior O r t h o g r a p h i a r o m a n a, s i v e l a t i n o v a l a c h i c a, u n a c u m c l a v i q u a p e n e t r a l i a o r i g i n a t i o n i s v o c u m r e s e r a n t u r, ꙋnde ka ла ꙋн oraкол se trimit челе маї ridikoлe derivaцїї, ꙟнсъ ꙟї ва тревꙋї о алтъ тълмъчїрꙋ ка съ деслеџе о нꙋоъ enigmъ. Аꙋzitam oаре-ꙋнде къ домнїї ачещїа ꙟндемнацї де ꙋвїрѣ патрїеї, шї връндъ съ доведѣскъ къ лїмба ромънѣскъ нꙋ копрїнде алте ворбе декът нꙋмаї латїнещї шї гречещї, с'аꙋ сїлїт съ доведѣскъ къ сꙋнт латїнещї тоате ворбеле славе, ꙋнгꙋрещї, тътърещї, тꙋрчещї шї немцещї, шї асфел ꙟн кꙋџет кꙋрат оаменїї ресвоїръ кꙋвжнтꙋл чел дрепт шї адевърꙋл.

Доъ алте грешале але дїкционарꙋлꙋї, сокотїндꙋл кътре цара ромънѣскъ, шї пентрꙋ каре нꙋ поате чїне-ва съ дефаїме пе редакторї, сꙋнт: ꙋна, къ дїкционарꙋл есте нꙋмаї пентрꙋ їдїома Трансїлванъ, шї прїн ꙋрмаре копрїнде ворбе некꙋноскꙋте шї лѣпъдъ пе челе кꙋноскꙋте ачї; ꙗр алта къ шї дїн ворбеле трансїлванe аꙋ тре-

(*) Везї дїксїонарꙋл дїн Бꙋда.

кът тяате кя зазэрѣ. Ꙟнсъ чіпе поате ꙟндръснì съ чѣръ десъвжр-шіре ꙟптр'о коллекціе де ворве че с'а фъкят пентря ъптъеа датъ?

О таре ръгъчіре шi асетепѣ кя челе лалте се веде шi ꙟп ортографіе. Ня есте кя адевърат лесне съ хотърaскъ чіпе-ва кя скят-пътате къпд ꙟнчепяръ прокопсі-ції Трансілванієй съ скріе лімба ротъпѣскъ кя літере латіпе; се паре ꙟнсъ къ Петря Маіор фя а-вокатял сістетеі ортографіеі че еа о ꙟтпръщіе'.

Eakъ taвла челор maĭ пrinчіпа-ле rегуле а maiorещiĭ глоsогrа-фiĭ. ç = ц; ce, ci = itaл: ce ci; ḑ = z; é = ea; ge, gi = џe, џi; j = ж; n˜ = itaл gn; ô = oa. que, qui = че, чі; ş = ш, ţ = ц: însъ гrеуtatea чеа maĭ гrozaвъ este aчi: a' saў e' saў i' saў o' saў u' = ъ, пentrу kъ пronунціа луĭ ж ку drentate o ceaпъdъ, kъчĭ ziче, dупъ kът îшĭ addуче aminte din konілъria sa kъ nу e nічĭ o deoseвire întrе ъ шi ж; se вагъ însъ de seamъ kъ este deoseвire întrе ъ = ж шi ꙟ; adikъ întreвуinцeazъ toate вокалеле ka sъ skrie пе ъ, kъnd пе уna kъnd пе aлta, шi drent reгулъ îшĭ are deriвaцia sa! Se вагъ de seamъ kъ în aчeste semne simвoлiче predomnesk noate

таніере пе каре лімба ꙟпгярѣскъ ꙟп варварістяла съў ле пріімі шi пріп преоції Ротеі. De вор фі вяне саў реле ачестѣ, се кявіп лімбеі ꙟпгярещі, iар пентря чѣ ротъпѣскъ сяпт кя тотял пекявіінчіоасе. Італіана ъпкъ есте кя тотял пересп'япzетоаре ꙟп ачѣстъ пекявіінцъ. Iар дака DD. редак-торіі сокотіаў ачестѣ пятаі пе сѣта лор, пяціпъ пагявъ ар фі аддяс. Се веде тарѣ греутате кя каре с'аў сіліт а траце оаре-каре деріваціі, шi дяпъ че ле аў скріс о датъ, с'аў сокотіт къ п'ар фі де тревяінцъ съ ащепте пжпъ къпд філолоџіа съ ле а-допте саў съ ле лепеде, чі ле аў прівіт дела сіне ка піще адевърярі тательатіче. Ꙟпторкъпд, шi пре-фъкъпд о тяліте таре де ворве ротъпещі, (къчі ле аў сіліт а деріва де аколо де ѵнде ле веніа таі біпе, iар пя дела адевърятял лор ꙟпчепят) ле аў ботезат де де адоілѣ шi ле аў ꙟпвръкат пе тоате ꙟп вестіпте латіпе, ка съ се арате ла луме. Кът пепря ор-тографіа ротъпѣскъ вот таі а-лъога къте чева ꙟп партѣ адоа а ачещіі скріері (*).

Пе лъпгъ ачестѣ фіінд къ тялці аў лякрат песте 30 де апі

(*) Партѣ II Кап 3,

дӯпъ кӯт се аратъ ↑п поарта кърцій, дікціонарӯл ачеста пе лъпгъ челе лалте се веде ші пекомбінат ші пепотрівіт ↑п редакціа са. Спре есемплӯ маі тот д'ӯпа къте о ворбъ есте трімісъ ла алта че ліпсеще кӯ тотӯл дін дікціонар. Маі кӯріос се веде ръпдӯюла алфабетікъ сілӯітъ ↑п кътева локӯрі, прекӯм ла паџінеле 41, 70, 71, 77 шча.

Чітінд чіпе-ва пречедентеле обсерваціі поате къ пъ ва дефъіма ка к'ӯп клефетігор; сӯпт ↑псъ гата а адъога къ німік пӯ апъръ пе чел че аскӯпде адевърӯл кънд тревӯе съ'л арате; къ еӯ чіпстеск остінеделе редакторілор дікціоапарӯлӯі дін Бӯда, ле сӯпт рекӯпоскътор ші щіӯ аі прецӯі: къчі ↑птре атътѣ деріваціі фъръ кӯвжпт мӯлте сӯпт ші дрепте, дін каре ші еӯ м'ам фолосіт. Іар дака методӯл компаратів ле ера пекӯпоскӯт, мӯлте компараціі къ-тре оаре-каре ворбе Італіене ші адесѣ кътре оаре-каре спаніоле, фіінд дрепте аратъ юбірѣ де пѣм а редакторілор, ші адесѣ ші еӯ ам ↑птребӯінцат тот ачелѣ. ↑птр'ӯп кӯвжпт, фъръ ачел дікціонар, ал меӯ пӯ с'ар фі пӯтӯт ↑пфііпца саӯ ар фі кӯ тотӯл пеперфект. Асфел остенелеле челор дін паін-те се фак фолосітоаре ӯрмашілор; юр тімпӯл десвоалтъ лӯкрӯріле оменещі ші есперіінца лӯънд ↑пвъцътӯръ дін грешаделе ші ръткчіріле пречедепте ле адӯче кътре перфекціе.

§ 3. Ла 1839 францезӯл Валіат а дат Вокабӯларӯл пӯртътор рӯмънеск-францозеск. шча. Дескріерѣ ↑птъмплърілор ачестӯі дікціонъреа есте атът де пріссос ↑п кът дін сімпла пӯмъраре а фоілор поате чіне-ва ведѣ къ аӯторӯл п'а авӯт ↑п ведере кӯцет де вре ӯп статорнік фолос, къ пефііпд спечіал прегътіт спре редакціа ӯпӯі дікціонар, п'а авӯт ↑пкаі нічі ↑пдестӯлъ кӯпощінцъ де лімба ромънѣскъ, чел пӯцін пентрӯ адоа партѣ а вокабӯларӯлӯі съӯ; къчі францез фіінд пӯтѣ маі, лесне съ францозѣскъ ворбе ромънещі де кът съ ромънѣскъ ворбе францозещі. Се веде ънкъ къ грабніка лӯкраре а ↑птіпъріт ↑п парте характерӯл ӯпеі лӯкрърі ефемере че се веде ↑птр'ънсӯл. С'ассоціе кӯ вре ӯп омӯ кӯпоскътор чева де ліміба ромънѣскъ ші пе↑пчеркат ші ↑п чѣ францозѣскъ ші ↑п арта лексікографіеі. Адесѣ връпд съ францозѣскъ ворбъ ромънѣскъ ↑птр'ӯп кӯвжнт

а трекꙋт кꙋ ꙗлєрѣ ші хотареле лімбеі ші регꙋлеле артеі. Алте-орі ꙗръ се депъртѣзъ де есакті-чате ші алесѣ ва съ ꙟнтокмѣскъ ніще діфферінце ꙟнтре ворбе саꙋ де омонімie саꙋ де сінонімie ка-ре нічі о датъ н'аꙋ фост ꙟн фі-інцъ. Іар пентрꙋ аллеџерѣ нео-лоџістілор, саꙋ дін нещіінца лімбелор челор векі саꙋ дін алтъ прічінъ ші кътє-о датъ ші фъръ гꙋст. Кꙋ тоате ачестѣ діксіонъреллꙋ ачеста, ка чел ꙟнтъю ꙟн фелꙋл съꙋ, нꙋ нꙋмаі ка копрінзътор де о коллекціе де ворбе кꙋ мꙋлт маі богатъ де кът а челꙋі дін Бꙋда, чі де сіне поате мꙋлтъ време ꙟнкъ орі каре лексікограф де діксіонар ромъ-неск нꙋ се ва сфътꙋі ꙟнзадар кꙋ дънсꙋл. Еꙋ м'ам сфътꙋіт кꙋ ел кътє о датъ фъръ амъ кꙋі. Баг де сѣмъ ꙟн сфжршіт къ діксіонъ-реллꙋ ачеста се аратъ н'ар къ ар фі о прескꙋртаре де вре о скріере маі ꙟнтінсъ ші маі ꙟнкредінцат къ Валіан с'аꙋ фост ꙟнделетнічіт ꙟн вре о асеменѣ скріере.

§ 4. Чел маі недесъвжршіт ромънеск глосар ал лꙋі Іоан Ге-расім Горжанꙋл ꙟнтітꙋлат Dа-скал пентрꙋ лімба фран-цозѣскъ, 1832, каре дін ре-командаціа са мъ мънтꙋіеще де орі че крітікъ. (*)

§ 5. Dе се маі аффлъ ші ал-те глосаре ромънещі некꙋноскꙋте міе де о кам датъ, нꙋ почꙋ съ ле десконер. Dатꙋс'аꙋ маі де мꙋлт ꙋн вокабꙋлар ал Dіалектꙋлꙋі ма-чедон кꙋ літере гречещі ші неавън-дꙋл ꙟнаінте нꙋ почꙋ а ꙟнтрепрінде нічі о черчетаре пентрꙋ дънсꙋл.

§ 6. Ла 1840 — 1841 Се а-ръть ачі вокабꙋларꙋл француzo-ромънеск ꙟн доъ воллꙋме ꙟн 8° лꙋкрат де о сочіетате де літераці ꙟл везі маі пречꙋтінденѣ сігꙋр ші небъгнꙋіттор, н'аркъ ле ар щі тоате. Ѧнсъ фіінд къ ачі не есте ворба пентрꙋ діксеонареле дін ромънеще ꙟн алте лімбе, скопꙋл ші феллꙋл ачестꙋіа н'аꙋ німік д'амꙋестек кꙋ ал меꙋ, ші прін ꙋрмаре нꙋ се кꙋвіне ачі а оббсерва чева деспре дънсꙋл. Л'ам ꙟнтребꙋінцат кътє-о датъ спре а мъ ꙟнкредінца деспре оаре-каре неолоџісті.

§ 7. Dоъ алте діксіонаре ла-тіно-ромънещі недате ꙟнкъ афа-ръ с'аꙋ ꙟнтрепрінс, ꙋнꙋл де къ-тре D Rischel дін Іаш ші алтꙋл де къре бꙋнꙋл ші ꙋбітꙋл меꙋ пріетен дін Віена D. Лаꙋреан, ромън де націе ші кꙋноскꙋт прін tentamen criticum in originem, derivationem et formam Linguae valachicae etc Viennae. 1840. не каре манꙋскріс ꙟнкъ 'мі 'л а чітіт. Кꙋ пріетенѣска ꙟндрьснѣ-

лъ ꙟї zік къ де ва локуї кътъ-ва време ꙟн локурі унде се ворбеще лімба ромъпѣскъ, ва скімба сістема ортографіеі ꙟнтре уврацїи атът ерудіт каре дупъ ел се фъку' де маі грѣ де кът а луі Маіор ші Алексіе. Domнул Георгіе Голескул се zіче къ а компус ун фоарте ꙟнтінс діксіонар ромънеск, дѣ домнул съ'л публіче маі курънд.

ПАRТЕА II.

Еспосіціе а Dіксіонарулуї Ромънеск Латінеск ші Елінеск. шча.

Префацъ.

Ꙟнсърчінъндумъ ку ꙟнвъцътура еленечеї ꙟн колеџіул де ачі, м'ам сокотіт ꙟн че аш путѣ съ мъ фак фолосітор дупъ путере ꙟн ꙟнвъцътура публікъ. Ꙟн ліпса унеі граматічі ші унуї діксіонар ромъно-елінеск ші еліно-ромънеск, ну'мі ера ертат съ маі каут алтъ кале. Бъгаю ꙟнсъ де сѣмъ къ редакціа унеі граматічі чере ачѣ депрінdере а лімбеї ромънещі, ачѣ фаміліарітате ку лімба ꙟнтру тоате фаселе сале ші ун атът капітал де ворбе пе каре нумаї пъмѫнтѣнул поате съ'л аїбъ, дака есте ворба а фамілиріса ꙟнтре сіне граматічеле адоъ лімбе атът де деосебіте ꙟнтре сіне. Алдупарѣ дар унуї діксіонар ромъно-еленік унде маі ънтъю съ чере копощінца лімбеї меле, мі се пъру' маі потрівітъ. Dар фіінд къ конлукрът атунчі ку алцї треі ꙟнтру редакціа унуї діксіонар еленік пентру тінерії гречї ку ун метод че 'л діктѣзъ куношінца еленічеї ла гречї а кърuіа парте есенчіалъ ера деріваціа компаратівъ, ші фіінд къ ам фост сіліт де ꙟнтъмпларі а'нтрерупе време лнічеще редакціа, м'ам сокотіт къ урмарѣ унеі лукрърї де ачелашї фел мъ ва ꙟнлеснї ꙟнтру а депуне ꙟн діксіонарул ромънеск тоате родурї але остенелелор ші медітаціеі меле. Ма куџетарѣ ачѣста путѣ съ ръмъіе поате стѣрпъ ꙟн капул мѣу дака D. Мареле Бан М. Гіка н'ар фі ꙟнкураџат скопул мѣу ші ну'мі ар фі дат челе пуцін пъдеждѣ тінърірег, ажутъндумъ ꙟнтр'ачестѣ ну нумаї ку кърцї чі ші ку манускрісе. Dечі ꙟнчепую ꙟнчеркарѣ ші авѫ лукрасем треі саў патру артіколе кънд мъ сокотію къ фіінд къ ꙟнвъцътура еленічеї претутіндені мерџе д'алътурѣ ку а латінеї каре деріватъ ші форматъ діп ачѣ, атъ-

та інлентітате аратъ ші ꙟп матеріе ші ꙟп формъ, ꙟп кът кꙋ дрептате с'а ші пꙋміт ділалект еленік, фіінд къ ꙟп сфършіт ꙋна ажꙋтъ пе чеѣ лалтъ ка мꙋмъ ші хрънітоаре, іар латіна ка тълмъчітоаре, маї вжртос ꙟп старѣ де акꙋм а літерілор ромънещї ші а літератꙋреї контімпорате, е маре прімеждіе дін прічіна непгріжірії лімбелор класіче прекꙋм ші мꙋлт фолос дін кꙋноштінца лор, ам хотържт сь пріімеск ꙟмпреꙋнъ ші тълмъчірѣ ꙟп латінеще. Ꙟнтр'ачееаші време пріінд деріваціа ка о петъгъдꙋітъ богъціе а орї кърꙋї дікціонар серіос, ам доріт съ аллог ші ачѣстъ парте крітікъ а філолоџіеї, дерівативе ші съ аппаек ънкъ оареказе сістемъ хронолоџікъ ла історіа ворбелор ромънещї пе каре 'мї о ꙟнкіпꙋісем маї де мꙋлт. Дꙋпъ о матꙋръ сокотінцъ асꙋпра обжектꙋлꙋї меꙋ ам вьзꙋт къ черерѣ есте фоарте аневоіе пꙋ ꙟнсъ ші песте пꙋтінцъ. Сперіат де ꙟнтіндерѣ лꙋкрꙋлꙋї каре чере а фаче чінева патрꙋ дікціонаре де о датъ, ам рꙋгат пе Дꙋмнезеꙋ съ мъ ціне ꙟнтрꙋ ꙟнтрепріндерѣ мѣ ші съ'мї ажꙋте а о съвърші. Асфел ам ꙟнтрат ꙟп остенѣлъ ажꙋтат де іевоареле челе воїꙋ аръта. Ꙟмї ші адꙋнасем матеріа літерелор А ші В ші партꙋ дін С; маї формасем пе А кънд М. S. віне воі а черчета лꙋкрарѣ ші а чінсті остенелеле меле кꙋ Домнѣска аппробаціе. Ꙟнкꙋраџіарѣ ачѣста спріжініі а мѣ ржвнъ; ші прін ꙋрмаре де се ва съвжрші фапта рекꙋпоштінца се кꙋвіне кътре домнѣска фаміліе каре а ꙋдат ші ꙟнгріжіт семънца ꙟп пъмжнт ꙟнцеленіт.

КАП 1.

Матеріеа Дікціонарꙋлꙋї

§ 1.

Дефініції де ворбе.

Ка съ аїбъ чіне-аа дрептꙋл а черчета о ворбъ ші прін ꙋрмаре а о трансліmва требꙋе съ аїбъ ачѣ кꙋноштінцъ џенералъ деспре дънса ꙟп тоате ꙟмпреџꙋрърілe, каре лѣгъ петіжлочіт прімітівеле еї семніфікації ші есте, ка съ zік аша, чѣ д'ънтъїꙋ тоартъ де каре атърнъ тоате челе лалте пжнъ ла чѣ маї депъртатъ метафоръ. Аша дар ꙟп дікціонарꙋл ачеста чітіторꙋл маї ънтъїꙋ ꙟнтъмпінъ ворба ромънѣскъ, пе ꙋрмъ віне дефініціа еї. Дар фіінд къ сꙋнт ворбе 1° каре сꙋнт кꙋ тотꙋл кꙋноскꙋте де тоції, прекꙋм: Ом, Кал, масъ, шча. 2° алтеле каре, де ші ꙟп ꙟнтребꙋінціа-

царѢ де обще, глоата ꙟнсъ н'аре деспре дънселе о кѹнощінцъ кѹ скѹмпътате, прекѹм дрептате, віртѹте, ръѹтате, шча. 3° алтеле пе каре де лок нѹ ле кѹноаще, пентрѹ къ нѹ аре ідеіле коррѫспѹнзътоаре, прекѹм аерісаціе, оліґархіе шча. 4° Алтеле каре нѹ с'аѹ аффлат ꙟжнъ акѹм ꙟн лімбъ, прекѹм ахронѹ шча. 5° Алтеле пе каре требѹїа съ ле дежѹдік дін челе сокотіте сінонімe ші парасіте; бѹртъ, інімъ ші вънтръ, пентрѹ ачѢста требѹїа съ даѹ дефініціа ворбелор ромънещї ꙟн кът пентрѹ требѹінца фіе кърѹїа фел дінтр'ꙟнселе; прін ѹрмаре пе челе де трѢнта д'ънтъїѹ саѹ нѹ ле ам дефеніт, саѹ ѹнде ам аффлат сінонімe ле ам алътѹрат кѹ міжлок ꙟнкът коллекціа сінонімелор съ ꙟнтре ꙟн трѹнѹл дікціонарѹлѹї; саѹ ам фъкѹт дескріере деслѹшітъ ѹнде се кѹвінѧ съ арате чева вреднік де кѹвжнт прін міжлок орї філософік саѹ щіінціфік. Пе челе д'ал доілѢ трѢнтъ ле ам дескріс кѹ лъмѹріре ші ам пѹс хотарѹл семніфікаціеї лор сілінд8мъ а деслѹші пе чел амбігѹе ші амфібологіче. Пе челе де а треілѢ ле ам дескріс кѹ маї мѹлтъ естіндере аплікънд адесѢ теорії маї ценерале ла есемпле кът с'а пѹтѹт де маї кѹноскѹте. Пе челе де а патрѹлѢ н'ам сіліт але фаче кѹноскѹте, ꙟнсѹші дела сіне депъртънд8мъ кът ам пѹтѹт де греѹтатѢ щіінцеї ла каре се кѹвіне. Іар пе челе де а чінчілѢ н'ам сіліт а ле деспърці де челе парасіте а ле ачеліеаші ідеї пе каре не ꙟнвъцътѹра де лецѹіеще ші ле ꙟнтъреще кѹ ꙟнлесніре, ꙟнтребѹінцънд ла тълмъчіре есемпле пе кът ам пѹтѹт съ аффлѹ ꙟн класічії елені ші латіні, дестоїніче а адѹче деслѹшірѢ. Ꙟн сфжршіт фіінд къ дефініціа требѹе съ се потрівѢскъ кѹ тълмъчірѢ, н'ам сіліт съ ле адѹн асфел ꙟн кът ѹна съ фіе десвоатарѢ ші ꙟмпърцірѢ челеї лалте. Асфел дефініціїле ла дікціонарѹл меѹ десвоалтъ челе кѹноскѹте, деслѹшеск челе бънѹіте ші ꙟнвацъ челе некѹноскѹте. Пентрѹ дефініціїле ворбелор, але кърор семніфікації сѹнт комѹне ꙟн тоате лімбеле, ам ꙟнтребѹінцат адесѢ пе челе маї бѹне а ле дікціонарѹлѹї де фелѹл ачеста, ші анѹме прескѹтарѢ челѹї ал Академіеї францозещї, іар пе челе лалте ле ам фъкѹт потрівіте ла ꙟнцелецерѢ ромънѢскъ ші ла діспосіціа артіколѹлѹї.

§ 2.

Хронолоџіе лексікографікъ.

Дȣпъ деfініціе ȣрмѣзъ деріваціа ꙟнкісъ кȣ доъ (   ); ꙟнсъ ꙟнаінте де ачѣста се ꙟнсемнѣзъ кȣ ціфре латіне I. II. III. шчл. хронолоџіа саȣ вжрста ворбеі релатів кътре лімба ромънѣскъ; кѫчі прекȣм ла історіа оаменілор се чере а щі кѫнд, ȣнде, кȣм ші чіне, асеменѣ ші ла історіа ворбелор требȣе а се чере кѫнд де а кȣноскȣт націа, де ȣнде аȣ веніт, кȣм с'аȣ модефікат, ші каре сȣнт релатівеле саȣ аффінеле лор шчл. Хронолоџіа Лексікографікъ пентрȣ лімбеле еленікъ ші латінъ џерманікъ, 'славонъ шчл. есте де о камдатъ кȣ непȣтінцъ а се ꙟнфіінца, кѫчі ліпса монȣментелор історіче деспре фелȣл ачеста, антікітатеа ші бъпȣіала деспре тімпіі, нещіінца векіі аффінітъці а націілор, фак ачѣста непȣтінчіоасъ деокамдатъ, ші нȣ щіȣ де ва ꙟнаінта вре о датъ щіінца ꙟндестȣл ꙟн кѫт съ фіе пȣтінчіоасъ а се ꙟнфіінца. Пентрȣ лімба францезъ ꙟнсъ італікъ, спаніолъ, портȣгезъ, ромънѣскъ шчл, прекȣм ші енглезъ але кърор хотаре хронолоџіче нȣ трек дін коло де епоха крещінѣскъ, соктеск къ нȣ есте аневоіе де съвършіт. Ам врȣт дар еȣ ꙟнтѫіȣ, ꙟн лімба ромънѣскъ ꙟнтѫіȣ съ фак ші съ аплік ла діксіонар сістема де хронолоџіе лексікографікъ, ꙟнвжртінд-мъ, съ ꙟнцелеџе, де ла 120 дȣпъ ХС пънъ ла 1842; кѫчі потенкалтȣра лімбеі ромънещі, н'а ꙟнчетат ꙟнкъ. Дечі ам деосібіт доъ-спре-zече лексікографіче хроніче деспърцірі; ꙟнсъ фіінд къ ȣна дін тр'ѫнселе, саȣ ꙟнфлȣінца еі се ȣрма ꙟнкъ ꙟн времe че чеѣ лалтъ ші ꙟнчепȣсе, се ꙟнцелеџе къ ȣна пе ȣрмѣзъ кȣ скъмпътате пе чеѣ лалтъ дȣпъ о ръндȣіала арітметікъ, чі ȣна ꙟнтръ, ка съ zік асфел ꙟн чеѣ лалтъ ші се ꙟмбінъ кȣ дѫнса. М'ам повъцȣіт пе ачест дрȣм кȣ тотȣл пъмбдат дȣпъ характерȣл џенерал ал епохелор лімбістіче, каре се ꙟнтіпъреще ші ꙟн форма ші ꙟн ꙟнтребȣінцарѣ вербелор, дȣпъ компараціа елементелор лексіче, дȣпъ історіа църіі ромънещі ші дȣпъ кѫтева монȣменте ꙟнскрісе ам пȣтȣт съ добѫндеск. Дар ам грешіт поате адесѣ, нȣсам ꙟнсъ оаре-каре темеіȣ пе каре се ва пȣтѣ лȣкра ȣн фоарте мещешȣгіт ехіфічіȣ. О еспосіціе пе скȣрт ва ведѣ чітіторȣл ла сфършітȣл ачестеі прегътірі ла епітетрȣл ꙟнсъ ка съ о ꙟнцелѣгъ маі дес-

№ 5.

FISIOLOGIA CASATORIEI

Чеʌе d'ъntъiȣ simtome

Кънd soцia dȣmitaʌe se aффʌъ în krisa în kare am ʌъsato, dȣmneata atȣnчї te aфʌi în ꙟrada ȣneї dȣʌчї шi întreцї sirȣranцe. 'Mї aї въzȣt de atъtea orї soreʌe, че akȣm înчепї a krede kъ poate sъ ʌȣчeaskъ pentrȣ toatъ ʌȣmea, шi akȣm nȣ maї aї atъta въгare de seamъ шi atъta nesaцiȣ че aveaї odinioarъ pentrȣ чеʌе maї miчї miшкърї a ʌe soцieї dȣmitaʌe în чеʌ d'ъntъiȣ фok aʌ temperamentȣʌȣї.

Ачеастъ indoʌinцъ фаче pe mȣʌцї вървацї a nȣ въга de seamъ simtomeʌe prin kare kokoaneʌe dȣmneaʌor se гъtesk шi vestesk pentrȣ ъntъia oarъ o viꙂiʌie; aчeastъ neîngriꙂireʌe, maї asemenea kȣ чеа din sînȣriʌe ʌȣї Avraam, a фost priчina d'a se minotaȣrisa вървацiї, maї mȣʌt de kъt okasiiʌe, фiakreʌe, kanapeʌeʌe шi ʌokȣiцeʌe în четъцї. АꙂȣнгънd într'o stare de ʌiniшe шi înцeʌeпчiȣne în kare desmъdȣʌeazъ pe om amorȣʌ îmвȣiвat, dȣmneata krezї kъ шi kokoana dȣmitaʌe este tot asemenea sъtȣʌъ de ʌȣme шi kъ va фi înчeпȣtnoate a se rîndi ʌa desъrtъчiȣnea eї, kънd miї de xoʌteї kiʌinirцї într'ȣn гʌas шi într'o inimъ ȣrzesk konspiraцiї împrotiva dȣmitaʌe.

Кȣm se kъsъtoresk doъ persoane, în datъ sвirirп шi spionїї Minotaȣrȣʌȣї Ꙃȣnї шi вътрънї, toцї aȣ oвiчеiȣʌ de a ʌъsa pe soцї în паче kъtъ va vreme. Eї se ȣitъ ʌa вървat intokmaї ka ʌa ȣn meшter însъrчinat a desгroша, a poʌei, a чiopʌi, a tъia în фaцete шi a фerika ȣn diamant че este într'o zi sъ treakъ din mъnъ în mъnъ, ka pe rînd sъ se mire oamenii de eʌ шi sъ'ʌ preцȣiaskъ. Prin ȣrmare eї se sфiesk шi aȣ mare respekt de a întrerȣpe шi a tȣrвȣra pe meшter din ʌȣkrarea sa de kare este sъ profite шi sъ se вȣkȣre soцietatea. Pe ʌъngъ aчestea eї maї шiȣ kъ tinerii de kȣrънd ʌȣaцї sȣnt o kasъ nȣoъ че akȣm sъ kъпȣieшe шi aвia aȣ pentrȣ sine ne kȣm sъ maї dea шi aʌtora; dar maї шiȣ ъnkъ шi aчeasta kъ пʌoiʌe marї nȣ цin mȣʌt. Prin ȣrmare se daȣ d'o parte шi pîndesk kȣ o фineцe de minȣne, momentȣʌ kънd soцiї înчeп a se osвi de ʌa шanteʌa чer.

Taktȣʌ kȣ kare xoʌteiї deskopere momentȣʌ kънd într'o kъsъtorie înчеpe a вate vînt de varъ, nȣ se poate kompara de kъt kȣ aчea ʌene шi neîngriꙂire întrȣ kare se пъръsesk вървацiї, pentrȣ kare Lȣna de Miere înчеpe a a-

пȣне ші чеа Romie a resъri. Ші în галаtarie este ȣn Feл de matorie че trebȣe a щi s'o ащеnte чіне-ва. Ачела е mare om kai e жȣdikъ toate kъte пot sъ addȣkъ împreщiȣrъrile.

In времеа kъnd dȣmneata strъбъteai хръпitoarele kъmpiĭ але черȣлȣĭ ал шаpteлеа, п'atȣnчĭ Foarte пȣцin saȣ nічĭ dekȣm eшіаĭ prin лȣme. Ferічit în kasa dȣmitale, de шi eшіаĭ вre o datъ afarъ, o Fъчеаĭ, întokmaĭ ka amoresaцiĭ a merџe saȣ ла преъmбларe, saȣ ла teatrȣ saȣ afarъ цаrъ шіча. Din momentȣл че лȣmea îчепе a te веdea arъtъndȣte împreȣnъ saȣ singȣratik în sînȣл soцietъцiĭ, îndatъ че въ веde kъ îчеп a въ плъчеа ла amъndoĭ валȣrile, sъrбъtorile, пȣnцile, toate ачеле deшarte петречерĭ isвоdite ka sъ гoneaskъ ȣrîtȣл ші ka sъ поatъ omȣл Fȣџi de sekȣл inimiĭ, холteiĭ atȣnчĭ îndatъ гічеsk kъ kokoaneĭ dȣmitale i s'a ȣrît tot a kasъ; ese în лȣme sъ se maĭ distreze, ші prin ȣrmare пȣmaĭ e îndoialъ kъ бърбатȣл n'o maĭ mȣлцȣmeще.

Akȣm холteiȣл miroase ші щіe kъ e Fъkȣtъ kалеа жȣmъtate ші kъ dȣmneata te aFлi în пȣntȣл пȣmaĭ бȣn de a Fi minotaȣrisat, prekȣm ші kokoana dȣmitale se повîrneще spre a devenі nekonsekȣentъ, adikъ din protivъ, kъчĭ dȣmneae ва Fi Foarte konsekȣentъ în пȣrtarea sa, în kъt o ва жȣdika, o ва kinzȣi ші o ва tikaлȣi kȣ o adъпчime de minȣne. In епоха ачеаsta o вezĭ пе dȣmneaeĭ silindȣse a'шĭ împлini în аппаrinцъ toate datoriile, ші atȣnчĭ o гъsesk toate kȣвiinцеле чinsteĭ ші але вirtȣteĭ.

Nічĭ o datъ ka akȣm n'ai въzȣto kȣ atъta îngriжire ka sъ'цĭ плakъ, atȣnчĭ o pridіdesk toate drаgostеле, atȣnчĭ пȣ te maĭ skoate din пȣвле ші din Fъцiko' Simtimentȣл вineĭ че mediteazъ' ші ла kare пȣ е ъnkъ deпprinsъ, (de пȣ ва Fi Fost deпprinsъ) o пȣne în neastъmпър, o ȣmiлеще ші kaȣtъ sъ te desпъгȣбeaskъ de вътъmarea Ferічireĭ konжȣгале че 'шĭ a пȣs în rînd sъ'цĭ Fakъ, prin niще miчĭ Ferічirĭ kare te Fak a krede ла вечіnічia drаgosteĭ dȣmneaeĭ. Ші de aчi вine ачел проверб: Ferічit ka ȣn пътъръȣ. Insъ sȣnt Feл de Feл de Femeĭ, ȣнеле îшĭ desпрецȣesk бърбацiĭ însȣшĭ пentrȣ ачеа kъчĭ еле пȣ aFлъ nічĭ o гreȣtate ші kъчĭ ka niще oamenĭ aĭ лȣĭ dȣmnezeȣ se лasъ sъ'ĭ în шале; алtеле iar îшĭ ȣrъъsk бърбацiĭ, daka îĭ въd kъ прea sȣnt aĭ drakȣлȣĭ, ші пȣле лasъ sъ'шĭ жoaче kалȣл dȣпъ dorinцъ; алtеле iarъ, kad într'o пепъsare desпre бърбat, kare e maĭ

рea d'omie de orĭ de kъt ꙋra.

In asemenea împreǫюꙋrare, чeл d'ъntъю diagnostik пe kare se kꙋnoaщe femeea kъ e gata a'шĭ minotaꙋrisa бърбatꙋл este ꙋn фeл de esчentriчitate, ꙋn neastъmпър чe n'o лasa în пaчe. O вezĭ kъ пar kъ ar kъta sъ skaпe de sine ънsъшĭ, шi sъ фꙋгъ din kasъ, însъ ъnkъ nꙋ tot kꙋ aчea лъkomie a soцiлoр kꙋ desъвîршire nenoroчiцĭ. Inчene sъ mi цi se înвraчe kꙋ maĭ mꙋлtъ îngrижire, шi d'o întreвĭ neтрꙋ чe, ea îцĭ respꙋnde kъ o фaчe ka sъ'цĭ плakъ шi sъ'цĭ mꙋлцꙋmeaskъ amвiцia trъгъnd asꙋпra dꙋmneaei kъꙋtъtꙋriлe tꙋtꙋлoр în miжлokꙋл adꙋnъriлoр шi плъчeriлoр; пentrꙋ kъ e o mare вꙋkꙋrie бърбatꙋлꙋĭ kъnd вede kъ лꙋmea nꙋ'шĭ maĭ ea okiĭ dꙋпъ soцioara dꙋmneaлꙋĭ.

Kꙋm se întoarnъ iar în sînꙋл ꙋгîtꙋлꙋĭ kaseĭ o вezĭ, kъte o datъ posomorîtъ шi пe rîndꙋrĭ; пe ꙋrmъ de o datъ rîzъnd вeseлъ шi sглoвie, saꙋ̆ iar лꙋъnd ꙋn aer гreꙋ̆ întokmaĭ ka ꙋn neaщ чe merцe лa вътълie. Niщe skimвърĭ aшa de dese, niщe asemenea neastъmпꙋrĭ sъ щie kъ tot d'aꙋna вestestesk гrozaвa kiвzꙋire a femeeĭ desпre kare am вoрвit.

Se aфлъ femeĭ kare чitesk romanцꙋrĭ kъ sъ'шĭ adaпe dꙋхꙋл шi sъ'шi 'л хрънeaskъ kꙋ ikoana însꙋфлъtoare шi плinъ de пetrочerĭ a amorꙋлꙋĭ kontrariat kare triꙋmфeazъ пînъ în sфîrшit, saꙋ̆ ka sъ se oвiчînꙋiaskъ, пrin kꙋцetare, kꙋ пrimeжdiiлe ꙋneĭ întreцĭ.

Beĭ вedea iarъ în asemenea krisъ пe kokoana dꙋmitaлe kъ înчeпe a te чinsti вai de om: îцĭ вa sпꙋne kъ te ювeщe, ꙋĭte întokmaĭ ka пe ꙋn фrate, шi kъ aчest пrieteшꙋг tiknit шi raцionaвiл, aчesta sinгꙋr este adeвърat шi traĭnik, шi kъsъtoria n'are aлt kꙋцet de kъt sъ statorniчeaskъ ꙋn asemenea пrieteшꙋг între soцĭ.

Aчeste simtome sꙋnt ꙋшoare ka razꙋл: seamъnъ kꙋ aчeĭ norĭ чe aвia se въd пe чer, karі se nꙋmesk флorĭ de вiжiлie, шi dꙋпe kare îndatъ вezĭ kъ se întꙋnekъ tъria.

Uneлe femeĭ, kъrop mꙋmeлe saꙋ̆ din вirtꙋte saꙋ̆ din sokoteaлъ, saꙋ̆ din datorie, saꙋ̆ din simtiment, saꙋ̆ din iпokrisie, лe aꙋ̆ însꙋфлat niщe пrinчeпe maĭ straшniчe, înчeп în вremea kriseĭ a simцi mꙋstrare de kꙋцet, шi лe вezĭ kъ se пornesk пe вiserikъ шi пe rꙋгъчꙋnĭ, nꙋ лiпsesk niчĭ deлa лitꙋrгie niчĭ deлa вeчernie. Inчeпĭ a лe вedea kꙋ kъrtiчeлe de rꙋгъчꙋne фrꙋmoase, вine лegate, пrin kare mitꙋteлeлe пъkъtoase se

siлesk вiet în zadar sъ'шĭ împлi-neaskъ datoriiлe împȣse de kъtre reлiцie, шi ръosite despre плъчeriлe kъsъtoriei.

Aчi sъ пȣnem ȣn пrinчiп, шi фъ вine a'л înskrie kȣ лitere de фok în mintea dȣmitaлe;

In datъ че вeĭ вedea пe kokoana dȣmitaлe kъ пeste oвiчeiȣл чeл din ainte, o гъseшe пokъinцa, ȣrгъчiȣneлe шi dorȣл de вiserikъ, sъ шiĭ kȣrat шi фъръ a te maĭ îndoi kъ aчeastъ sistemъ nȣoъ de вiaцъ шi пȣrtare askȣnd în sine чeвa d'o imпortanцъ фoarte mare пentrȣ фeriчirea konжȣгaлъ. Sъ фiĭ sigȣr kъ Minotaȣrȣл e пrin вeчiniĭ шi a înчeпȣt se пîndeaskъ kъnd лiпseшĭ d'akasъ. Dintr'o sȣtъ de фemeĭ чeл пȣцin шaпte zeчĭ шi noъ sȣnt în kare o asemenea пokъinцъ dovedeшe kъ saȣ aȣ фost nekonsekȣente saȣ kъ aȣ de гînd sъ se фakъ.

Insъ o simптomъ maĭ kȣratъ maĭ xotъrîtoare пe kare treвȣe sъ o kȣnoaskъ ȣn въrвat, kъчĭ aлtфeл e ȣn nerod, este чea ȣrmъtoare:

In вremea kъnd въ aфлaцĭ kȣфȣndaцĭ шi ȣnȣл шi aлtȣл în amъrȣnteлe desфъtъrĭ a лe Лȣneĭ de Miere, kokoana dȣmitaлe ka o adevъratъ amantъ îцĭ фъчea reгȣлat шi statornik вoiea, nȣ se da niчĭ o datъ în лatȣrĭ din aintea eĭ. Intr'ȣn kȣвînt aфлa o mare шi neпȣsъ плъчere a'цĭ жъrtфi aчeл eȣ че o фъчea o фiinцъ deoseвitъ; kȣm am ziчe eraцĭ amîndoĭ ȣn trȣп.

Akȣm toate aчeлe фrȣmoase disпosiцiĭ лe вezĭ kъ пer пe nesimцite. Akȣm вezĭ kъ kokoana dȣmitaлe se simte aлtinsъ шi ȣmiлitъ de че sъ n'aĭвъ шi dȣmneaeĭ вoie, шi sъ siлeшe sъ'шĭ o redoвîndeaskъ пrin miжлokȣл ȣneĭ sisteme че se desвoaлtъ înчetȣл kȣ înчetȣл шi din zi în zi kȣ o enerцie фoarte kreskъtoare.

Aчeasta se kiamъ: « sistemъ a diгnitъцiĭ saȣ вredniчieĭ фemeeĭ,» kъчĭ treвȣe sъ'шĭ aĭвъ шi dȣmneaeĭ diгnitatea sa. Intr'aчeeaшĭ вreme пe kъnd kokoana dȣmitaлe înчeпe a пoвiлa пrin a sa diгnitate sфirшitȣriлe kъsъtoriei, înчeпe a пretinde ka dȣmneaeĭ sъ'шĭ aĭвъ oпinia sa, шi dȣmneata пe a dȣmitaлe; пentrȣ kъ îцĭ вat ziчe: « kъ mъritъndȣse o фemee nȣ treвȣe a se лeпъda de mintea шi жȣdikata sa; nȣ kȣmвa фemeiлe sȣnt roaвe? Лeцiлe omeneшĭ aȣ пȣtȣt înkъtȣшa trȣпȣл фemeeĭ, kъt пentrȣ kȣцetare însъ!... Dȣmnezeȣ a пȣs kȣцetarea пrea aпroaпe de sine kъt sъ nȣ пoatъ tiraniĭ a o attinцe.»

Aчeste ideĭ вin фireшe saȣ dintr'o înвъцъtȣrъ пrea лiвeraлъ saȣ din niшe reфлekцiĭ че aĭ ertato

maĭ din aлte съ'шĭ фakъ. Kъt пentrꙋ instrꙋkцia în kъsъtorie e- ste хotъrîtъ o meditaцie întrea- гъ.

Пe ꙋrmъ iar kokoana dꙋmitaлe înчeпe amі'цĭ zize: « kamera mea, пatꙋл meꙋ, aппartamentꙋл meꙋ » La mꙋлte iar din între- вътiле dꙋmitaлe îцĭ ва resпꙋnde: — « Dar фrъцiko, asta nꙋ e trea- ва dꙋmitaлe! saꙋ: — « вървaцiĭ съ se ammesteчe întreвiле лor în- trꙋ aле kaseĭ шi фemeiле într'a- ле лor. » Saꙋ, лꙋъnd în rîs пe вървaцiĭ чe se ammestikъ într'aле kaseĭ, ва пretinde: « къ върва- цiĭ nꙋ se пrічeп de лeak лa ꙋпe- ле лꙋkrꙋrĭ » шi nꙋmъrꙋл лꙋkrꙋ- riлor лa kare dꙋmneata nꙋ te пri- чeпi, шi цi se мъreшe din zi în zi.

Într'o diminеaцъ, skꙋлъndꙋte, te пomeneшĭ în kъшчioara dꙋmi- taлe, în aчest temплꙋлeц konцꙋ- гaл kꙋ doъ aлtare, în вreme чe пînъ akꙋm era nꙋmaĭ ꙋnꙋл. Aл- tarꙋл kokoaneĭ, шi aлtarꙋл dꙋmi- taлe s'aꙋ deoseвit, шi aчeastъ deo- seвire saꙋ desпърцire ва merцe kreskъnd tot d'aꙋna în пꙋterea si- stemeĭ dirпitъцieĭ фemeeĭ.

Dꙋпъ aчeasta te пomeneшĭ kꙋ ideiле ꙋrmъtoaъe kare цi ле вor in- kꙋлka фъръ voie'цĭ, пrin miџлo- чirea ꙋneĭ пꙋterĭ вie, чe e фoarte veke шi пꙋцin kꙋnoskꙋtъ Пꙋterea вaпorꙋлꙋĭ, a kaiлor, a oameniлor sꙋnt niшe inвinцiĭ фoar- te вꙋne, însъ natꙋra a kъпꙋit пe фemee kꙋ o пꙋtere moraлa kꙋ kare nꙋ se пot komпara чeste aлл- te пꙋterĭ, шi пe kare o вom nꙋ- mi Пꙋterea Чikaлeĭ. Aчeastъ пꙋ- tere konstъ într'o nekꙋrmare de sꙋnete, într'o reпetire kꙋ mare skꙋmпъtate de aчeлeaшĭ вorвe, în- tr'o rotaцie komплektъ de aче- лeaшĭ ideĭ, пe kare tot aꙋzindꙋ- ле, eшĭ siлit aле пriimi ka съ skaпĭ de rîлчeaвъ. Asфeл пꙋte- rea Чikaлeĭ îцĭ ва doвedi:

Къ dꙋmneata aĭ aвꙋt ꙋn mare norok съ aĭ o фemee ka dꙋm- neaeĭ;

Къ dꙋmneaeĭ 'цĭ a фъkꙋt mare чinste kъte a лꙋat;

Къ adesea фemeiле въd maĭ вi- ne лꙋkrꙋriле de de kъt вървaцiĭ;

Къ aĭ treвꙋi întrꙋ toatъ съ ieĭ sфatꙋл шi пъrerea фemeeĭ шi съ ле ꙋrmezĭ maĭ tot d'aꙋna;

Къ eшĭ dator a resпekta пe- mꙋma koпiiлor dꙋmitaлe, a o чinsti шi a te înkrede în ea;

Къ пꙋrtarea шi maniera чea maĭ вꙋnъ de a nꙋ фi amъцit вър- вatꙋл este de a se лъsa шi a se înkrede diлikateцeĭ фemeeĭ; пen- trꙋ kъ, dꙋпъ oare-kare ideĭ въ- trъne, чe am aвꙋt saлвiчiꙋnea съ ле лъsъm a se înrъdъчina шi a doвindi kredit, este kꙋ neпꙋtinцъ

ѕnѕĭ бърбat de a опрi Фemeea съ нѕ'л minotaѕреze kънd îшĭ ва пѕне ea în rînd ѕna ka ачeasta;

Къ nевasta este чел maĭ бѕn прieten ал бърбatѕлѕĭ;

Къ o Фemee este stъпînъ în kasъ шi reџinъ în saлonѕл съѕ шчл:

Ачеia kari îшĭ пѕn în rînd съ se împrotiвeaskъ statornik ачestor kѕtrѕпiri a dirnitъџiĭ Фemeeĭ asѕпra пѕteriĭ бърбatѕлѕĭ, ачeia kad în kateroria прeѕrsiџiлor, adikъ ачeлora чe лe e ѕrsit s'o пaџъ.

Maĭ ънtъiѕ d'ачi încheп a se iвi чerte kare în okiĭ Фemeeĭ aѕ aerѕл de tiranie, шi tirenia бърбatѕлѕĭ este tot d'aѕna o groзaвъ îndrentare nekonsekѕinџeĭ Фemeei. Пe ѕrmъ în ачeлe ѕшoare diskѕsiĭ eлe џiѕ de minѕne doвedi rѕdeлor dѕmneaлor, rѕdeлor noastre, лѕmeĭ întreџĭ, пѕoъ înшine kъ noĭ n'aвem drentate. Daka, ka съ Фie вine пaчe în kъшчioarъ, saѕ пentrѕ kъ îџĭ ювeџĭ kokona, xotърѫџĭ a rekѕпoaџe drentѕriлe пretinse de dѕmneaeĭ, atѕnчĭ съ џiĭ kъ te˘ a лѕat în пiчioare, îĭ daĭ ѕn aвantaџiѕ asѕпръ'џĭ чe dѕmneaeĭ ва џi съ нѕ'л лase niчĭ o datъ aĭ skъпa din mъnъ. Бъratѕл, ka шi Гѕвernѕл, нѕ treбѕe niчĭ o datъ съ'шĭ mъrtѕrisea грeшaлa.

Femeea Фiind Фinъ, isteaџъ, гъѕtъчioasъ, aвънd îndestѕл вreme a se rîndi лa o ironie, are toatъ înлesnirea съ te ia în rîs în вremea isвireĭ momentanee a opiniiлor dѕmitaлe. In zioa чe вeĭ Фi o datъ лѕat în rîs, съ џiĭ kъ s'a dѕs Фeriчirea dѕmitaлe. O Femee чe a rîs de бърбatъ-съѕ, нѕ пoate съ'л maĭ ювeaskъ. Un бърбat treбѕe съ Фie, în okiĭ Фemeeĭ чe îл ювeшe, o Фiiнџъ плinъ de tъrie, шi de mъrime, o Фiinџъ imпosantъ. O Фamiлie kѕ reпѕвлika нѕ merџe вine, kaпѕл kaseĭ treбѕe съ Фie desпot aвsoлѕt пentrѕ Фemee шi пentrѕ koпiĭ.

In ачeastъ eпoxъ Фataлъ îнчeпĭ a вedea пe kokoana dѕmitaлe a'шĭ statorniчi kѕ mare îndemнare drentѕл d'a eшi sinrѕrъ din kasъ.

Dѕmneata eraĭ o dinioarъ, dѕmnezeѕл eĭ, idoлѕл eĭ. Dar akѕm dѕmneĭ a aџѕns în ачea treaптъ de kѕвioшie kare iartъ kѕiвa a zъri гъѕrĭ лa xaĭneлe sФinџiлor.

Ea ва încheпe a'џĭ stѕdia xarakterѕл ka съ poatъ aФлa arme în protiвъ'џĭ: ва încheпe лa treвѕinџъ a kъta шi пriчinъ, a te siлi Фъръ вoie съ o чerџĭ, съ Фaчĭ чeвa kare съ o adѕkъ лa лakrъme; пentrѕ kъ съ џiĭ, kънd o Фemee n'are kѕвinte destoiniche ka съ'шĭ minotaѕriseze бърбatѕл, Фaчe пe drakѕ în пѕtrѕ шi'шi isвodeшe niџi asemenea kѕвinte:

Se ва пѕne лa masъ Фъръ съ

te aщeпte.

De веї фi kȣ dȣmneaeї întrъsȣ-rъ шi веї treче prin чetate, іцї вa arъta niщe лȣkrȣrї че dȣmneata nȣ ле zъriaї; вa kъnta пe dinainteцї kȣ ȣn aer despreцȣitor; kъnd ворвeщї іцї вa tъia ворвa; kъnd o întreвї, adesea nȣ іцї вa respȣnde шi іцї вa doвedi prin miї de kipȣrї kъ e слoводъ шi se поate вȣkȣra de фakȣлtъцiле сaле шi de sъnъtoasa dȣmneaeї ӂȣdikatъ.

Вa kъȣta a'цї desфiinцa kȣ totȣл inфлȣinцa din administraцia kaseї, a kъщiga toate sлȣџiле шi a o цi пe dȣmneaeї de фrikъ; se вa siлi шi вa чere neînчetat a se фaче stъпînъ пe пȣпгa dȣmitaле. Aпoї, че e maї почit, шi de kare sъ tot te krȣчeщї, o вeзї kъ înчeпe a шi te teme, шi a te înвinoвъцi de nekredinцъ, ka sъ aiвъ пe ȣrmъ dȣmneaeї toate drepтȣriле шi drepтъцiле a te minotaȣrisa. Femeea kȣ aseфeл de rъnd este фoarte праviлnikъ; вa toate sъ ле фakъ dȣпъ фorme. Пe лa înчeпȣt aчeaстъ лȣптъ iї вa фi o пetreчere пeпtrȣ sȣфлetȣл dȣmneaeї че se aфлъ atъt de deшert шi atъt de tare miшkat. Maї пe ȣrmъ вa aфлa în înпotiвirea dȣmitaле o пȣoъ priчinȣire de a te лȣa în rîs.

Din kъnd în kъnd înчeпȣ a se iвi isterikaле (dȣпъ kȣm ле nȣmesk dȣmneaлor) шi ataчe de nerвe. Dar simtomeле aчestea пe фak treaвъ пeпtrȣ o aлtъ mediтaцie întreagъ.

In лȣme вa ворвi de dȣmneata фъrъ a se rȣшi, шi іцї вa priвi în фaцъ kȣ sigȣranцъ.

Вa înчeпe a kъrti, a te kritika шi a'цї rъsi вinъ лa чeле maї miчї фapte, пeпtrȣ kъ вor фi împrotiвitoare ideiлor saле шi sekreteлor saле kȣцetъtȣrї.

Пrea пȣцin iї вa пъsa de чeле че se atinг de treвȣinцeле dȣmitaле. Пînъ aчi dȣmneata фъсeшi termeпȣл komпaraцiiлor dȣmneaeї, de aчi înainte se skimвъ лȣkrȣriле.

Пorneщї ȣnde вa пeпtrȣ вre o opt ziле, шi d'a akasъ nȣ priieщї niчї o skrisoare, saȣ priimeщї ȣna kȣ treї paцine de koлo пînъ din koлo aлвe.... simtomъ.

Вiї kълare пe ȣn kaл фrȣmos kare іцї плaчe, шi kokoana dȣmitaле, între doъ sъrȣtъtȣrї, n'o лaшi ъnkъ din вraцe, шi se prъпъdeщe de фriкъ пeпtrȣ kaл, шi пeпtrȣ rrъȣпцe.... simtome.

Intr'o фrȣmoasъ dimineaцъ de primъвarъ, adoa zi dȣпъ вre ȣn вaл, saȣ de kȣseara kъnd este sъ merцeщї spre пetreчere ȣnde вa лa цarъ, te пomeneщї kъ aчeastъ sitȣaцie soseщe лa чeл din ȣrmъ aл sъȣ period. Kokoaneї dȣmitaле iї e ȣrît de moarte nȣmaї

simte пічї o мълцъmire simцirі-
леі, imaцinaцiaі, капрiцъл ші
natъra поate, kіаmъ nerreшit ън
amant. Къ toate ачestea ea нъ
kъteazъ ънкъ a se îmвъrka intr'o
intrirъ a ле кърia ърmъri ші a
mъrъntъri o sпerie. Пentrъ къ
dъmneata ънкъ maі eшi чева, tot
maї aї niцеле фiorі, tot maї tra-
цї niцел in кътпъnъ, dar, цiiі,
нъ аша прea mълt. Din партea
dъmneaлъі eakъ se înфъцiшazъ ші
amantъл. гътit, гътit kъ toate гra-
цiiлі ънъі лъкръ нъоъ, kъ toate
înkъntъriле misterълъї. Лunta
че se reskълase in inima kokoneї
dъmitaле, devine, înaintea връж-
mашълъї, maї înфiinцatъ ші maї
перikолоасъ de kът алtъ datъ.
Нъmaї de kът akъm kъ kът mai-
mejdiiле sъnt maї mari, kъ a-
tъta dъmneaeї arde maі mълt d'a
se asвîrлі în ачел делічios aвis
de фрічi, de вукърii, de гroaze,
de desфътърї. Imaцinaцiaї se ап-
приnde ші skinteeazъ; viaцaї фiitoa-
re se колоreazъ în okii dъmneaeї
kъ феце romantiче ші misterioa-
se. Съфлetъл dъmneaei афлъ
kъ esistinцa a ші лъat ton în a-
чeastъ diskъsie solemneлъ пentrъ
фemei. Toate se miшkъ, toate
se kлeatinъ, toate se sъdъe în
ea. Тръieшe akъm de trei orї
mai mълt de kът înainte, ші жъ-
dikъ despre viitor dъпъ челе
d'akъm. Atъnчi пъцineле ші tre-
kъtoareле desфътъ ї че a simцit
kъ dъmneata se skoaлъ ші te пі-
rъsk гrozav, фъкъndъse avokatъл
rîndъiлor kokoanei. In sфърmit
dъmneaeї афлъ плъчeri în гroaze-
ле saле, ші гroaze în плъчeriле
saле.

Akъm dъmneata, че aї, поate,
sъ mi te dъчi ori ла minister,
orї ла вържъ, orї ла kamerъ ka
sъ mi'цi фачi ла kъвinte, ші sъ
o тръsneшї în протiва гъверnълъї,
dъmneata зъne, че mi te am a-
ъzit din преъnъ kъ atъцia алцii
de mii de ori жърънdъte a'цї a-
пъra чinstea апърънdъцї kokoana;
sъ te vedem akъm че mai поцi sъ
спъї înпrotiva ачestor dorinцe
atът de фireшi in dъmneaei!... къчi
пentrъ ачeste kreatъrї de фok a
тръi va sъ zikъ a simцi, ші sъnt
moarte kъrat din momentъл че
еле нъmaі simt nimik колеа în i-
nimъ. Лeцea in пъterea kъria ъm-
влі dъmneata, продъче în еле ачел
minotaърism фъръ voie — kare e,
dъпъ kъm зiче d'Alembert: «ъn
шir de лeцi a ле miшkърii» Съ
te въз akъm ънde іцї sъnt mij-
лоачеле de апърare?... ъnde?

Хеї, domnішорълe, dъmneata
dormї, ші kokoana dъmitaле se
deшeaptъ! чiteшe kartea поa-
strъ sъ te deшepцi ші dъmneata;
kъ e mai vine omъл kъnd e treaz.

TATЪL ШI MUMA

D. de Lorges kръпъ́ ꙋша kaвinetꙋлꙋї съꙋ̆ шi фъkънd ꙋн semn слꙋџiї, ïї zise:

— Kiamъ 'nkoa пе фечiорꙋл фiꙋлꙋї meꙋ̆.

Dꙋпъ kъte-ва momente, ꙋн въieцoꙋ̆ iнвestat kꙋ o лiвree елегантъ de kълаre se înфъцiшъ́ kꙋ ꙋн aer фoarte пеrdꙋt.

— Ioane, înшеллatаї kаллꙋл фiꙋлꙋї meꙋ̆?

— Апої... Domnꙋле... нꙋ щiꙋ̆... нꙋ 'л am înшеллат ънkъ... D. Karoл n'a венit ънkъ a kасъ.

— Щiꙋ̆; kъ нiчї ва вeni; însъ kаллꙋл domnꙋлꙋї Karoл kꙋm шi ал тъꙋ̆ sꙋнt гata înшеллацї.... съ щiї darъ kъ astъ searъ saꙋ maї вine în noaptea asta eꙋ̆ воꙋ̆ înkълika kаллꙋл... tꙋ веї вeni kꙋ mine, Ioane... вom merцe... щiї tꙋ вiне ꙋде.

Ion da din ꙋmerї шi sгîise okiї.

— Чi dꙋte o datъ, îї zise D. de Lorges.

Ачеаstъ sчепꙋцъ se întъmплъ́ în апꙋл mîntꙋiriї 1828 kъtre sфirшitꙋл лꙋнеї лꙋї Iꙋлie; kълdꙋра zileї фꙋsese овositoare, шi noaptea — kъчї era пе ла miezꙋл нопцiї — dormita лiнъ шi rekoroasъ. Kaiiї îачепꙋгъ a тropъi în kꙋrtea osпелꙋлꙋї. D. de Lorges коворi skara, шi sta съ înkалiче kънd Ion îл опрí, zikъndꙋї.

— Dar, domnꙋле; че ва ziче D. Karoл?

— Taчї шi înkалlikъ o datъ, kъ D. Karoл нꙋ вine, 'цї am spꙋs'o, în noaptea asta.

Siлit a se sꙋпꙋне вietꙋл гроon, dete фrъꙋл în mъna Dлꙋї de Lorges шi înkълlikънd шi ел ꙋrmъ́ dꙋпъ dъnsꙋл, trekꙋ' o ꙋлiцъ, апꙋkъ́ алta, kotí în dreapta шi în stънga шi лꙋъ́ în гaлоп drꙋmꙋл de Saint- Maur.

Dar asta! zise Ion întrꙋ sine, domnꙋл щie toate, шi dete пinтinї kаллꙋлꙋї, ꙋrmънd în тъчеre, въzънd kъ norokꙋл în noaptea asta s'a въdit kꙋ okї шi kꙋ sпrînчене în проtiва stъпînꙋлꙋї съꙋ̆.

Шi kꙋ adевъrat D. de Lorges щia toate; era istoria ачеа вечїнikъ a тꙋтꙋлор жꙋнiлор de doъ zeчї de aнї.

D. de Lorges tatъл era ꙋн om ka de патрꙋ zeчї шi чiнчї de aнї авеа; въdꙋв de mꙋлтъ vreme нꙋ se maї însꙋrase пеntrꙋ drarostea фiꙋлꙋї съꙋ̆, dꙋпъ kꙋm ziчеа, шi чева пеntrꙋ dragostea de a фi sлoвod. D. Karoл, ачest фiꙋ ꙋнik шi ꙋвit, авеа îшї пъръsise îнвъцъtorꙋл, шi se фъkꙋse ꙋнꙋл diн чеї maї елеганцї gardes-du-corps ai komпaнieї

Lȣksemбȣrгȣлȣї, кънd tatъл aфлъ къ ачest шкoлar d'алалtъierї їшї пъръsia слȣӂба, ші în лoк de a dormí în паче a kasъ, ші 'цї е-шia dȣmneaлȣї în toate seriле къ-лare din преȣнъ кȣ o слȣгъ, ші нȣ reintra de кът спре зioъ. Intr'o asemenea îmпрецюraре, ȣn taтъ ӂȣne ънкъ ш'але кърȣia гȣstȣрї sȣnt maї ӂȣne de кът ел, ціе de minȣne че съ rîndeaskъ ші кȣм съ аппȣче treaба. D. de Lorges нȣse съ ia ȣрмеле фiюлȣї съȣ ші aфлъ foarte лesene челе че se ȣрма. Sȣбt ȣмбritȣra deла St-Maur пе прȣнteле ȣndътoare але Marneї, se ascȣndea o къшчioade царъ oкoлitъ кȣ steӂarї ші алцї копачї; aкoлo локȣia o въdȣвъ кȣ фiesa, kare se нȣмia Madame de Mareuil. Нiчї o datъ D. de Lorges нȣ aȣzise ворбind de aчeste dame, нȣ ле кȣноціea нiчї starea нiчї реллаціiле, нȣ'шї addȣчea aminte de кът de ȣн D. de Mareuil mort din времеa emiграціеї; кȣ toate aчestea addȣчеrea aminte îї era ръtъчitъ ші în amestek. Фiюл съȣ D. Karoл възънd пе mademoaseлла Anais de Mareuil, se înamorase în ea невȣнеціе, ші фъръ шtirea мъмеї, зiчea лȣмеа къ ea o веde în toate nопціле în аллееа паркȣлȣї че oкoлia къшчioara deла St-Maur.—Asta e o ȣrîtъ привiпъ зiчea D. de Lorges, къчї orї къ Dna de Mareuil e o femee чinstitъ ші de бȣнъ фамiлie, ші atȣнчї нȣ tребȣе съ лase чine-ва пе фiesa în primeӂdia патimeї ȣнеї невȣнatik; orї къ amъndoъ aчeste femeї ші мȣма ші fata sȣnt niціе sîntȣrътoare, ші atȣнчї primeӂdia este пentrȣ фiюл meȣ, kare foarte лesne s'ar пȣtea amъці de фрȣмȣseціле фeteї ші de меціешȣціriле мȣмеї. Съ dea de шtire лȣї Karoл ші съ'л повъцȣiaskъ, era de prisos; чine нȣ ціie къ amorȣл e кȣ okiї легаці? Аша D. de Lorges se rîndí съ вазъ sigȣр toate кȣ okiї съї ші апої съ хotъreaskъ. Se dȣse ла къпitanȣл компаniеї în kare слȣӂia Karoл; ші кȣм нȣ era aneвoie ka съ афле пе ӂȣнеле ostaш кȣ грешалъ, фъкȣ' съ'л пȣie пentrȣ doъ спрезече чеasȣрї ла arrest, ші asфел, fiind foarte sigȣр къ'ші ва пȣtea ȣрма плаnȣл фъръ pedikъ, se dȣse în паче ла пȣntȣл întълnireї în локȣл фiюлȣї съȣ.

— Ioane, zise, кънd аӂȣnse апproape de St-Maur, паркȣл e oкoлit кȣ zid?

— Da, domnȣле.

— Ші este o спъртȣръ îndreanta, ші se паре?

— Da, domnȣле.

— Eaкътъне къ sosirъm...ціне kaiї

Deskълikъ̀ învet, шi trekȣ' прin sпъrtȣrъ kȣ ȣшȣrinцa ȣnȣĭ џȣne de doъ zeчĭ de anĭ. D. de Lorges era ȣn om фrȣmos че îшĭ пъstrase toate aвantaџeлe din afarъ aлe џȣneцeĭ, dȣпъ kȣm ъnkъ îĭ aвea шi kълdȣra шi гȣstȣriлe. Nȣ era nȣmaĭ kȣriositatea ȣnȣĭ tatъ шi îngriџirea че 'л addȣчea akoлo, чi шi плъчerea de a aвea o aввentȣrъ; maĭ ъntъĭȣ îшĭ пȣnea în rînd o фetiшoarъ че ва krede kъ вine în враџeлe amantȣлȣĭ sъȣ, îшĭ înkinȣia înkrederea kȣ kare ва вeni ea, апoĭ sфiaлa, апoĭ гroaza; îшĭ înkinȣia a profita de aчest moment спre a ворвi în лiмва ȣnȣĭ пъrinte че krede sлъвiчiȣniлor џȣneцeĭ шi kare воieшe aлe повъцȣi шi a лe îndrenta. Пe лъngъ aчestea, se înkredea îndemъnъrii saлe, шi kȣnoшinцeĭ че aвea de лȣme, kъ dȣпъ kъte ва ворвe aлe konвersaцieĭ în datъ ва înцeлeџe ka în че фeл de mъĭnĭ a kъzȣt фiȣл sъȣ. Lȣna пъnъ atȣnчĭ întȣnekatъ, eшí din norii че o akkoпeriserъ шi лȣmina' parkȣл din че în че kȣ kъt eл maĭ înainta.

— N'ar maĭ фi фost de лȣnъ! zичea întrȣ sine, akȣm se гъsí sъ se arate, nȣ maĭ aшtenta kъte ва minȣte пînъ sъ вie mademoaseлa Anais шi sъ aпȣkъ o datъ a intra kȣ ea în ворвъ.

Kȣ toate aчestea întȣneчimea era îndestȣл de mare sȣвt arвȣri, înkъt tot пȣtea amъцi пe фetiшoarъ. Înaintъ' maĭ пъtrȣnȣ în чetȣл kȣ înчetȣл, isвindȣse kъnd de ȣn копачiȣ kъnd de o вankъ de earвъ: Înфъrшit într'ȣn лok deskis шi rotȣnd апроапe de dъnsȣл zъri o roke aлвъ, шi i se пъrȣ kъ вede шi o kaпeлъ de пaie.

— Пsî!

— Пsî!

— Dȣmneata eшĭ domnȣлe?

— Eȣ sȣnt.

— Вino maĭ înkoa.

D. de Lorges se reпezí, îĭ aпȣkъ̀ o mъnъ че 'io întindea, шi kare, фiind dȣлчe шi фinъ, eл o sъrȣtъ̀ шi easъ kȣm ва eшi.

— Шiĭ dȣmneata kъ aчeasta че фъkȣĭ nȣ e вine? îĭ zise ea kȣ ȣn глas tremȣrъtor шi плin de o miшkare че o îneka... Пrea mȣлt aĭ întъrziat.

— Tatъ-meȣ m'a цinȣt.... kȣ toate siлinцeлe meлe, zъȣ, kъ aвia dȣпъ miezȣл noпцiĭ пȣtȣĭ skъпa...

— Dȣmneata nȣ eшĭ D. Karoл de Lorges, striгъ' de o datъ фemeȣшa; че ва se zikъ asta Domnȣлe? asta e o вiazare, o neрȣшinare... ox! Domnȣлe, ori чine вeĭ фi...

— Пentrȣ Dȣmnezeȣ, mademoaселъ, нȣ te teme, maĭ înчet, maĭ înчet, аша te рог... съ н'аȣзъ maika dȣmitaле, съ нȣ дъм въпȣіалъ desпре... норочіреа... adikъ despre întъмплареа kаре...

— Аша, domнȣле, întъмплареа.

— Преа віне! mademoaселъ, мъгог askȣлtъ... аш фі în чеа maĭ mare desпъдеждe, de аш щі kъ аі пȣtea съ te krezĭ în primeждie лъгъ ȣн om ka mine, saȣ kъ аі възнȣi пе фіюла meȣ kапавіл de вре о вînzare.

— Фіюла dȣmitaле, domнȣле?

— Аша, mademoaселъ; Kароль е фіюла meȣ. Eȣ sȣnt D. de Lorges... Нȣ te teme, mademoaселъ, нъ'щĭ лъsa kапȣл în жоs, нȣ плъпџе asфел, аша te рог; kȣражіȣ, kъ ещі kȣ tatъл ачелȣіа че ювещĭ.

— Ах! domнȣле,... zise фetiшоаrа kȣ ȣн глаs че semъна sфъrîmat de обide

— Че, нȣ'л ювещі?... ел н'а фost atъt de норочіt а'щĭ însȣфла ȣна din ачеле patime profȣnde че înфлȣreазъ asȣпра віеції întreџі... Bezĭ de ȣна ka ачеаsta мъ temeam ші пентрȣ dȣmneata ші пентрȣ ел; ші am аflat despre норочіреа лȣĭ, am intrat în гріжъ despre dȣmneata. M'am sokotit kъ о persoanъ ka dȣmneata meritъ а н'о лъsa чіне-ва а se ръtъчі maĭ departe, ші а о лȣmina despre poziція фіюлȣі meȣ.

— Însъ domнȣле... domнȣл фіюл dȣmitaле... віне akȣma.

— Нȣ te teme, kъ е ла arrest.

— La înkisoare!

— Пентрȣ доъ спре зече чеаsȣрĭ; мъîne dimineaцъ е sлобod.

D. de Lorges лȣъ kȣ віпіле пе фetiшоаrъ, о înkredinцъ, înвеџъ'ъ съ афле дела дъпsa tot че вреа съ щіе despre мȣмъsa. Dna de Mareuil ера въдȣвъ дȣпъ kȣм am zis'o, ші kȣ о stаре de mіжлоk. Ачел D. de Mareuil че мȣrise în времеа еміграціеĭ ші пе kаре іл kȣnoskȣse D. de Lorges ера фрateле maĭ mare ал вързатȣлȣĭ ачеsteĭ dame. Demoaсела Anaïs kȣ kаре se афла ел akȣm se арътa плінъ de дȣх ші de граціĭ. О разъ а лȣнеĭ strekȣръпдȣse printre фрȣнзеле арворілор іл фъkȣ' съ'ĭ вазъ tot kіпȣл: Ніще kosiце влонde, о фрȣнte алвъ, о таліе perфektъ; ера о фemee д'о фрȣмȣseце раръ. Нȣ щіȣ че іл фъkȣ' съ kreazъ, kъ дȣпъ kȣм о zise, фіюл съȣ поаte нȣĭ ва фі în sȣфлat ȣн amor юte, чі maĭ мȣлt ȣн гȣst de kъt о па-

ţimъ. Lȣъnd atȣnчĭ ȣn ton пъrintesk zise:

— Bezĭ, mademoaseлaъ, în чe пrimeжdiĭ te esпȣĭ: ȣn randeвȣ sekret, misterios, чerȣt шi пriimit пe фȣriш de maĭka dȣmitaлe шi de mine... шi чine 'ţĭ a спȣs dȣmitaлe kъ doamna de Mareuil ва воi съ фakъ чinste фiiȣлȣĭ meȣ a'л 'пriimi de ţinere?... Kъt пentrȣ mine zise eл kȣ гaлantarie, de aш фi aвȣt пoroчirea a kȣnoaщe o пersoanъ aшa deosebitъ ka dȣmneata, kredemъ kъ aш фi aвȣt kȣ totȣл aлtъ dorinцъ de aчeea a te фaчe нȣrop. Ma съ лъсъm dorinцeлe meлe; съ venim лa фiiȣл meȣ. Eȣ сȣnt вorat шi kȣ kaпȣл. Akȣm doъ zeчĭ de anĭ am пȣtȣt, din пriчina вogъцieĭ meлe a mъ kъsъtori kȣ o фemee чe n'a вea nimik. Asta e ȣn пrivileцiȣ aл aвeriĭ; însъ фiiȣл meȣ nȣ пoate съ фakъ asфeл; пentrȣ kъ dȣпъ kȣm вezĭ eȣ сȣnt tinъr ъnkъ, пoчiȣ a mъ maĭ însȣra шi aвea kopiĭ, шi de'ţĭ veĭ пȣne în rînd, mademoaseлaъ aчest inotes пȣtinчios, moщenirea лȣĭ Karoл atȣnчĭ se пoate înчȣцina din an în an. Prin ȣrmare фak фoarte вine, шi вezĭ kъ iȣвesk пe фiiȣл meȣ, sokotindȣmъ a'л oпri d'a se însȣra aшa de жȣne. Un сȣвт-лokotenent nȣ treвȣe a se kъsъtori, пînъ kъnd nȣ i se va statorniчi пosiцia.

Aчeastъ deklaraцie nȣ se пъrȣ a пrodȣчe ȣn efekt сȣпърътor фetiшoareĭ: пъшa în чet пe iarвa ȣmedъ kȣ вraцȣл съȣ rezemat de aл Davĭ Lerges. O tъчere se ȣrmъ între aчeste doъ пersoane. Kȣ toate aчestea, tatъл лȣĭ Karoл îшĭ фъчea фeлȣrimĭ de rîndȣrĭ чiȣdate: tъчerea пonцiĭ, mirosȣл arвȣriлor, вълъdeцa naivъ a tovaroшeĭ saлe, шi aчea deшъrtъчiȣne a omȣлȣĭ чe se aпroпie de toamna vieцiĭ шi se krede ъnkъ în пrimъvarъ, toate îĭ пriчinȣirъ o miшkare maĭ ъntъiȣ trekъtoare, însъ maĭ în ȣrmъ se tot reпoia kȣ kъt întrevorвirea se ȣrma; toate aчestea în sфîrшit, deterъ ideiлor лȣĭ ȣn aлt kȣrs. Doъ лȣkrȣrĭ îĭ sta mereȣ în rînd: ȣnȣл kъ mademoaseлa Anais era o фetiшoarъ вȣnъ шi фrȣmoasъ, шi aлtȣл kъ фiiȣл съȣ nȣ пȣtea съ se însoare maĭ nainte de zeчe anĭ; пrin ȣrmare demoaseлa nȣ пȣtea съ aшtepte atъta vreme, шi Karoл treвȣia съ se пъръseaskъ de aчest amor. Akȣm nȣ maĭ ръmъnea de kъt съ щie nȣ kȣm va eл era пrea trekȣt în vîrstъ пentrȣ o фetiцъ aшa de жȣnъ. Aчeastъ grijъ чesteчȣne i se iovir-

ţia mereȣ прin rînd, kѫnd mademoaseлла de Mareuil îĭ лъsъ de o datъ браца.

— Дȣmneata îmĭ deskizĭ okiĭ, domnȣлe, îĭ zise ea; mъ faчĭ a'mĭ rekȣnoaшe грешала, нȣ voiŭ ȣita nічĭ o datъ slȣжба чe îmĭ fъkȣшĭ; mъ dȣk în грабъ лa mȣmъ-mea a mъ arȣnka лa пічioareле saлe шi...

— Ъ.kъ ȣn minȣt, aшa te рor.

— Nȣ, domnȣлe, fie ȣn moment îmĭ înгreȣieazъ грешала... maĭ вîrtos akȣm kѫnd toate s'aŭ sfîrшit; akȣm нȣ maĭ am nічĭ o îndrentare.... mъ iartъ domnȣлe... лasъmъ....

— Nȣ, mademoaseллъ, нȣ; o întълnire kȣ fiiȣл meŭ aчi, пe aчeastъ вreme ar fi пȣtȣt adȣчe miĭ de пrimeждiĭ, н'o тъгъdȣiesk; însъ kȣ mine, este kȣ totȣл aлt чeвa.

— Sъ fie adeвърат, domnȣлe?

Шi D. de Lorges întreвȣinцъ toate sіліnцeле шi miжлoaчeлe dȣхȣлȣĭ sъŭ spre a sпріжini aчeastъ tesъ atъt de грea; шi нȣ era лesne kȣ adeвърат a doвedi kъ o întълnire noптȣрнъ, sȣnt арбȣріĭ ȣнȣĭ park, ȣneĭ fete de шaĭsпrezeчe anĭ kȣ ȣn въrбat de патrȣ zeчĭ шi чінчĭ de anĭ ar fi fost лȣkrȣ чeл maĭ невіноват din лȣme, шi чeл maĭ регȣлат; însъ într'o asemenea împreцȣrare нȣ e в гrea a da чine-ва kȣвinte вȣne; шi нȣmai a da oare-kare kȣвinte шi fie kȣm вor fi. D. de Lorges o шtia aчeasta пrea вine, нȣ пerdȣ вremea a întreвȣinцa miĭ de kȣвinte, лa kare fetimoara respȣndea, diskȣta шi îшĭ da пъreriле. Аджȣнгънd o datъ aчĭ ka sъ o fakъ a askȣлta, se krezȣ' sigȣr kъ va învinцe; шi kȣ adeвърат avȣ' iskȣsinцa a пreлȣnцi întreвorвirea, шi a o mъna asfeл kȣm sъ fakъ ka жȣneлe sъŭ riвaл sъ fie ȣitat, шi eл sъ fie aчi înainte foarte вine възȣt. Mademoaseллa Anaïs пъrea kъ ar fi ȣitat nekȣviinцa чeasȣлȣĭ шi лokȣлȣĭ; de sine sigȣrъ îшĭ пetrekȣse браца de a doiлea пe sȣвt aл Dȣĭ de Lorges; sȣвvenirea Dȣĭ Karoл era пrea de пarte; înчetȣл kȣ înчetȣл fetimoara se deпrinsese a respȣnde лa вorвeлe плъkȣte aлe нȣoȣлȣĭ sъŭ amъцitor; askȣлta лaȣdeлe чe îĭ fъчea D. de Lorges, zimвia лa taвлoȣriлe грацioase чe îĭ înfъцiшa eл. Sȣnt, îĭ zічea eл, fiinцe пreȣrsite a se iȣвi: mȣлтъ вreme нȣ se kȣnosk, ъmвлъ ȣna пe лъngъ aлta fъrъ a se вedea, fъrъ a se întълni; în sfîrшit o împreцȣrare пe aшteaптъ вine sъ лe пȣie în reлaцie. Atȣnчi inimiлe лor se deskidȣ, se împле de simtimente чe лe aȣ

вісат атъца време; віста вієцїй лор се фаче аіевеа, ші ферічіреа кꙋ атът ді се паре маї дꙋлче, кꙋ кът о аꙋ фост аціентат маї мꙋлт. Асфел ера історіа Даꙋї де Lorges, чел пꙋцін дꙋпъ кꙋм інкрединца еа. Тръісе пре пꙋцін кꙋ фемее са д'антъю, де доъ зечї де анї сꙋвееніреа фꙋцітівъ а ачестꙋї амор се щерсесе дін мінтеа лꙋї, ші де доъ зечї де анї віацаї н'а фост де кът о амъцїре неконтенітъ, о ꙋрмаре обосітоаре де зіле пердꙋте інтрꙋ кꙋтареа ꙋнꙋї сімтімент че акꙋм іл сімте інтр'ꙋн кіп аша де віꙋ, ін кът і се паре къ іл ресімте пентрꙋ ънтъеа оаръ. Ел авіа зърісе конгꙋрꙋл ꙋнꙋї кіп граціос, ніще косіце блонде, о таліе дівінъ; кꙋ тоате ачестеа тімбрꙋ ꙋнꙋї глас атінгътор, контактꙋл ꙋнеї мъїнї фіне ші дꙋлчї ка какомꙋл, тоате іл фъчеа а сімці къ ар фі чел маї ненорочіт дін оаменї дака аморꙋл че іл сімці ел де о датъ нꙋ ва фі імпъртъшіт ші еі. Ка ом де лꙋме, темъндꙋсе съ нꙋ слъбъчаскъ пе фетіцъ, арꙋнкъндꙋсе ла пічоареле еї, Д. де Lorges се мꙋлцꙋмі нꙋмаї аї лꙋа мъна, а о стрънџе дꙋлче сꙋвт бꙋзеле сале, репетъндꙋї чел маї дꙋлче џꙋръмінт де драросте.

Пе ачеастъ време а апꙋлꙋї попціле сꙋнт скꙋрте. Де кът-ва мінꙋте ші інчепꙋсе а алві чева орізонтꙋл ші о лꙋмінъ маї егалъ ші маї віе інчепеа а вені ін локꙋл лꙋчіреї індоіоасе а лꙋнеї. Кꙋ тоате ачестеа німік нꙋ рісіпіа ънкъ фермекꙋл сꙋв каре се афла Д. де Lorges ші нꙋ сенъна а тꙋрбꙋра сігꙋранца товарошеї сале, кънд еа тресърі де о датъ.

— Ох! домꙋле, стрігъ еа, се дескісе грілла паркꙋлꙋї... с'а деціентат гръдінарꙋл.

— Іп датъ, мадемоаселлъ, мъ дꙋк, н'аї теамъ, мъ воїꙋ стрекꙋра прінтре арбꙋрї ші нꙋ мъ ва ведеа німенї. Інсъ фъгъдꙋеще'мї къ те воїꙋ маї ведеа; ферічіреа меа нꙋ се ва рісіпі кꙋ ноаптеа; се ва ректꙋрна кꙋ дъаса; нꙋ есте аша?

Ворвінд асфел, Д. де Lorges врꙋ съ дее ін лаатꙋрї вълꙋл чел верде че ера пе капелла де паіе а мадемоаселлеї Anais, ші пе каре ла апропіереа зілеї еа іл тръсесе іар пе кінꙋл съꙋ; інсъ тропотꙋл ꙋнꙋї калаꙋ іл фъкꙋ съ прівеаскъ ін ачеа парте, ші маї ка фъръ весте еака ші Д. Карол, фіꙋл съꙋ се інфъцішъ інаінтеа лꙋї. Ла ачеастъ івіре неаціентатъ ел нꙋ пꙋтꙋ а се ціпеа де а нꙋ се рꙋшіна пꙋцін.

— Че фел! тꙋ ещі? іі зісе ел.

Atȣnчi doamna de Mareuil se skȣлъ, îшĭ ardikъ singȣrъ вълȣa шi eшind înaintea џȣneлȣĭ че deskълikase :

— Domnȣле Karoл, îĭ zise, D. tatъл dȣmitaле нȣ воieщe ka dȣmneata sъ iei пe фie-mea; 'шi a dat niщe kȣвinte minȣnate desпre aчeasta... de kѫnd am плъчerea a фi kȣ dȣmneaлȣi nȣmaĭ de dȣmneata ворвiрѫm.

Kȣ toate aчestea D. de Lorges nȣ'шĭ лȣa okiĭ deлa фemeea kȣ kare пetrekȣse niщe чeasȣrĭ aшa de dлaчi шi aшa de ръnezĭ. Nȣ era kȣ adeвъrat o фetiшoarъ, nȣ era kȣ adeвъrat de шaisпre zeчe anĭ, însъ kȣ toate kъ kȣ ȣn an шi doĭ treчea peste îndoit aчeastъ вîrstъ, dar oвserвatorȣл чeл maĭ ръвдъчios n'ar фi пȣtȣt sъ'ĭ dea maĭ mȣлt de doъ zeчĭ шi opt de anĭ. Frȣnteaĭ aлвъ шi лie, вȣzeлeлe de roze, dȣмвrava kosiцeлor влonde че skъпa în вȣkлe ondȣioase de sȣвt kaпeлъ, шi perфekцia taлieĭ desлerate, toate doвedea kъ graцiiлe џȣneцeĭ era departe ъnkъ de a пъръsi пe mȣma demoaseлeĭ Anais. D. de Lorges, ȣimit de rъtъчirea шi amъцirea în kare se aфлase, nȣ simцi a i se îmпȣцina în inimъĭ simtimenteлe че esprimase: din пrotiвъ o пȣoъ пъdeџde înчeпȣ' aĭ rîde.

— Ox! doamna mea! zise ea.

Пe ȣrmъ adresъndȣse лa фiiкa sъȣ:

— Doamna de Mareuil îцĭ sпȣпe adeвъrȣл, Karoл, eȣ гъsesk kъ eщĭ пrea џȣne sпre a te însȣra, шi'apoi eȣ воiȣ sъ mъ însor înaintea ta.

— Dȣmneata, taĭkъ?

— Aшa, eȣ, nȣmaĭ doamna sъ вine воiaskъ a пriimi aвerea шi mъna mea, apoĭ пe вom okkȣпa desпre фeriчirea kopiiлor noщri.

Se tълmъчirъ apoi: џȣneлe повeстĭ în че kip amъцise шi înorsese kaпȣл лȣĭ чerвer че'л пъzia лa arrest, шi Dna de Mareuil sпȣse че фeл o фemee din kasъ че se întълnia în toate nopцiлe kȣ D. Karoл, фъръ sъ пoatъ isвȣti a addȣче kȣ sine шi пe stъпînъsa mademoaseлa Anais, шi че фeл în sfîrшit aфлъnd ea deлa фie-sa însъшĭ desпre aчeasta, s'a xotъrit a фaчe aчeea че вăzȣrъm eшind лa o întълnire пrefъkȣtъ. Soareлe resъri, фetiшoara dormise noaptea în paчe, фъръ sъ щie чea че фъkȣse mȣmъ-sa, шi kѫnd se deщeptъ, шi veni dimineaцa a sъrȣta mъna mȣmeseĭ, въzȣ' kъ are шi ȣn tatъ шi ȣn въrвat.

Marie Aycard.

PERIODUL IV №. 6

CURIER

DE

AMBE SEXE

JURNAL LITERAR

Ачеastъ фoaie ese de doъ orĭ пe лȣnъ. Пrenȣmъraціa se фaче în Бȣkȣreшtĭ ла Redakціe, пe ла ǯȣdeцe ла ЧЧ. Oкъrmȣirĭ saȣ ла DD. Profesorіĭ. Пreцȣл este, пentrȣ 24 Nȣmere, doъ-zeчĭ шi patrȣ ле

KAROLINA
saȣ
soціa ȣnȣĭ Neгȣцъtor.*

Пrea фrȣmoasa шi вirtȣoasa Karoлinъ, фȣ пъskȣtъ în anȣл 1781, ла Frakфort лъngъ Main; tatъл eĭ era înвъцъtor de лimвa фranцezъ, kareлe n'a krȣцat atъt siлinцa kъt шi keлtȣiaлa пȣmaĭ spre a înzestra saȣ фoлosi kȣ o kreшtere вȣnъ pre ȣna a sa пъskȣtъ фiikъ, aшa, înkъt kъnd aǯȣnsese în вîrstъ de 13 anĭ, era фoarte вine înвъцatъ шi îndemъnatikъ ла toate лȣkrъ-rіле фemeeшtĭ; prekȣm шi în лimвa фranцezъ, aritmetikъ, шi фormoskriere, вine împȣterniчitъ.

De stat ere mare шi вine фъkȣtъ; trъsȣrіле oвrazȣлȣĭ eĭ чeле înфлъkъrate, kъȣtъtȣra eĭ чea drъгъstoasъ шi влъndъ, ridikatȣл eĭ пient, mъreaцa eĭ пȣrtare шi ȣmвлetȣл чeл фiresk шi aшezat, toate aчestea eraȣ вredniчe de mirare, фъkъnd atъt пe чeĭ tinerĭ kъt шi пe чeĭ вътrъnĭ ka sъ ле пriвiaskъ kȣ mare въгare de seamъ, фiind înzestratъ deлa natȣrъ kȣ toate aчeлea чe пot kъшtiga inimeле.

Dȣпъ moartea пъrinцiлor eĭ, se dȣse ла Strasвȣrг ла mъ-

tȣшъsa , kaрe o dȣse ла ȣn богat sпekȣлant de бin шi osпeлier , ka sъ'ї sлȣжiaskъ ла masa de oasпeцї чe mъnkaў ла dъnsȣл .

Абia пetrekȣ' шi sъбîршi лȣkrъriле saле kȣ чea maї maрe бъгare de seamъ бre o kъte ба ziле întр'aчea kasъ de oasпeцї , шi de o datъ se бъzȣ' înkȣnцȣратъ de o mȣлцime de жȣnї , чinstindȣo , шi фъkъndȣї deoseбite komплimente ; între aчeшї mȣлцї жȣnї kȣrtezanї se aфлa шi ȣn пeгȣцъtor tînър , kaрe din zi în zi kъȣta okkasie ka sъ înkredinцeze фрȣmoaseї Karoлine inima sa шi sъ o чeаръ de soцie ; în sфършit se întъmплъ sъ o гъsiaskъ întр'o seaръ tъrziў singȣръ , aбъnd kȣ dъnsa ȣрmъtoarea konбoрбiрe :

— Чe! singȣръ eшї фрȣmoasȣл meў ъnцer?

— Iartъ-mъ, domnȣле, eў nȣ sȣnt фрȣmoasъ , шi kȣ atъt maї пȣцin ъnцer . Kȣ чe te пot sлȣжi ?

— Kȣ пeрsoana dȣmitaле чea бrednikъ de ȣбit .

— Kȣ aчeasta пreа пȣцin te бeї фoлosi , kъчї eў sȣnt o koпiлъ sъrakъ.

— Sъrakъ , dar фoarte богатъ în бiртȣte шi kȣ бȣne пъртъrї ; шi o asemenea богъцie este maї пreцioasъ de kъt toate богъцiiле пъmîntȣлȣї . Aпroaпe de опт sentъmъnї sȣnt, de kъnd aшa пe tъkȣte am бъгat de seamъ minȣnъndȣmъ , чinstindȣte , ȣбindȣte din пъȣntрȣл meў , шi kъtre aчeasta înkredinцъdȣmъ , kъ фрȣmosȣл tȣȣ ал dȣmitaле este ȣnit kȣ ȣn sȣффлet шi maї фрȣmos шi maї noбiл; de aчeea dar, doresk din inimъ de a îmпърцi бiaцa mea kȣ dȣmneata, фрȣmoasa mea stъпînъ. —

— Domnȣл meў ! Eў am чinste a'цї sпȣne kъ nȣ mъ îndȣплik aшa лesne ka sъ ъmблȣ пe гiaцъ ; пentрȣ kъ aчeste kъї, de шi sȣnt kȣ adeбъrat netede, sȣnt însъ фoarte алȣnekoase. —

— Бȣnȣл meў ъnцer , dȣmneata kȣцeцї înaлt шi noбiл! dar nȣ treбȣe sъ фiї ла îndoiaлъ de Karakterȣл meў , kъчї eў sȣnt фoarte xotъrît kȣ boiea лȣї Dȣmnezeў a mъ sȣпȣne kȣratei meлe aпплikъrї , шi dorinцeї de a te aбea konsorte пe drȣmȣл бieцeї.

— Domnȣле пreа saї deлa xotъrîre ла фaпtъ ; чerчeteazъ maї ъntъiў бineле dȣmitaле , kъчї aлtmintreлea цi se пot пriчinȣi neплъkȣte ȣрmъrї . — Aфaръ de aчeasta treбȣe sъ'цї mъrtȣrisesk întрȣ adeбъr , kъ asemenea titлȣrї romantiчe , kȣm : ъnцer фрȣmos , фрȣmoasъ stъпъnъ , шi aлteле nȣ mi se пotriбesk ; пen-

tȣt aчеа dar фoarte mъ ror, ka съ mъ skaпĭ de asemenea лiнгȣшiрĭ шi înaлte лaȣde.

— Бȣнъ koпiлiцъ! adeвърȣл noate în orĭ че kiп a se arъta. Kȣ toate aчestea eȣ воiȣ ȣрma фoarte вȣkȣros notriвit kȣ воinца dȣmitaлe, шi воiȣ ворвi kȣ dȣmneata într'ȣn kiп чiнstit шi плъkȣt. — Черчeteazъ dar îndoitȣрiлe inimeĭ dȣmitaлe шi вeziĭ nȣ'ĭ гъseшĭ kȣmва akoлo în пъȣнтrȣ вre o skintee de drarostе asȣпra mea, шi întъmплъndȣse se гъseшĭ, te ror ka съ вine воieшĭ a приimi aчeste doъ ineлe de aȣr шi aчest koлan.

— Kȣ mare вȣkȣrie aш приimi eȣ aчest semn de addȣчere aminte aл drarosteĭ dȣmitaлe, de nȣ m'aш teme kъ în вiitor воiȣ фi împresȣratъ kȣ asпre doѫenĭ пentrȣ съръчia mea.

— Eȣ mъ ѫȣr dȣmitaлe пre A-tot Цiitorȣл, sȣв akъrȣia asпrъ лȣare aminte вieцȣim, kъ ȣna ka aчeasta лa niчĭ o întъmплare nȣ ва фi.

— Imĭ este iertat ka съ îndrъsnesk a întreва de nȣmeлe dȣmitaлe?

— Nȣmeлe meȣ este Biлxeлm P***,

— Domnȣлe Biлxeлm! dȣmneata воieшĭ kȣ adeвrat a mъ noroчi?

— Da; iȣвitъ koпiлiцъ! лъnгъ dȣmneata воiesk a'mĭ съвirшi ziлeлe kъte Dȣmnezeȣ îmĭ ва maĭ adъoга лa вiaцa mea.................

Feriчita kъsъtorie în kare aȣ petrekȣt aчeastъ-tînъrъ пereke вre o 3 — 4 съптъmъnĭ фȣ în skȣrt dъrъпъnatъ prin osпeлierȣл лa kare sлȣѫise Karoлina.

Aчest rъȣ пъrъвit om, întreвъ пe ѫȣneлe negȣцъtor, kȣm trъieшe kȣ tînъra damъ? — Iudeплin mȣлцȣmit, respȣnse negȣцъtorȣл:

— Dar înвiitor kȣm ва фi kȣ kredinцa? kъчĭ deлa o фetiцъ, че a sлȣѫit într'o kasъ oвiшnoaskъ, шi aшa derraв saȣ въzȣt în вraцeлe ȣnȣĭ въrвat, nȣ se пrea пъ dъѫdȣieшe mȣлtъ kredinцъ. —

— Eȣ nȣ krez, kъ ва фi вre ȣn mȣritor пe пъmînt în stare, ka съ aввatъ пe soцia mea, лa o asemenea фaptъ.

— Eȣ mъ приnz пe toatъ starea mea, kъ mъ воiȣ îndȣлчi de drarostea soцieĭ dȣmitaлe kȣ ъmвiлшȣrare.

— Foarte вine! шi eȣ пȣiȣ din пrotiвъ toatъ starea; însъ kȣ asфeл de kondiцie, kъ aчeastъ приnsoare съ фie skrise de ȣn sekretar шi întъritъ kȣ пeчetia stъпъnirii. —

— Aчeasta de sine se înцeлeцe, însъ soцieĭ dȣmitaлe nȣ treвȣe съ'ĭ împъrtъшeшi nimika desпre aчeastъ приnsoare, шi tot de o

datъ ші dѕmneata sъ kълъtoreщї вre o 14 ziлe afarъ. —

— La aчeasta mъ înвoiesk. —

Dѕпъ чe se fъkѕ' ші se întъrí пrinsoarea пrin kanaлѕл џѕdikъtoresk, se iskълi de 3 martѕrї, ші se întъri kѕ печetia maџistratѕлѕї, Neгѕцъtorѕл пъrъsí чetatea; dar оsпeлierѕл înчuпѕ' a întreвѕinцa tot feлѕл de miџлоаче, sпre a aвate пe frѕmoasa Karoлina лa пekredinцъ kъtre soцѕл eї. — Toate miџлоачеле aчestѕia însъ fѕrъ zadarniче; kъ, niчї пrin darѕrї, niчї пrin rѕгъчиѕnї, п'a пѕtѕt вirtaшѕл doвъndi skoпѕл sъѕ.

In sfъrшit вoí ka пrin amenінцъri sъ'шї sъвъrшiaskъ плanѕл: лѕъnd ѕn пistoл гreѕ înkъrkat, se dѕse kѕ dъnsѕл лa frѕmoasa ші statornika Karoлinъ, zikъndѕї, kъ, de пѕ'л вa înвrednічi kѕ dragostea eї, se вa пѕшka înaintеї. Aвia пronѕnцъ' eл aчeлe kѕvinte, ші îndatъ aлergъ' Karoлina лa fereastrъ, zikъnd: mъ гоr înгъdѕie пѕцintел ka sъ deskiz fereastra, ka пѕ пrin sѕnetѕл пistoлѕлѕї sъ'цї пrічinѕeщї ші aлtъ вътъmare, kъчї fъrъ îndoiaлъ treвѕe sъ fie foarte tare înkъrkat. Въzъnd dar kъ ші kѕ aчest плan пѕ пѕtѕ' însinцe вirtѕtea Karoлineї, se dѕse плin de mъnie, ka ѕn tѕrвat ші desпъdъџdѕit лa kasa sa, пetrekъnd toatъ пoaпtea fъrъ somп ші înпresѕrat de гъndѕrї. Insfъrшit se sokoti ka sъ se askѕпzъ în dormitoriѕл Karoлineї, ka пrintr'aчeasta sъ'шї doвъndeaskъ skoпѕл sъѕ. Adoazi dimineaцa kiemъ' пe sлѕџnika din kasъ a tinereї dame Karoлina лa sine, fъгъdѕindѕї kъ 'ї вa da пatrѕ rъndѕrї de вeшminte, вatise de mъtase de modъ, ші 50 de taлere (лeї 600), daka вa miџлочi ka sъ'л askѕпzъ într'o noaпte în dormitoriѕл stъпîneseї. — Sлѕџnika în datъ пriimí вѕkѕroasъ, de aї fi într'aџѕtorѕ лa skoпѕл лѕї. Dѕпъ вre o kъte вa ziлe вiind kѕ mare гraвъ sлѕџnika, sпѕse osпeлierѕлѕї kъ doamna eї s'a dѕs лa o пetreчere, ші пѕ вine maї kѕrъnd de kъt лa 11 чeasѕrї a kasъ, zikъndѕї ka sъ пofteaskъ kѕ ѕn sfert de чeas maї nainte akoлo. — Osпeлierѕл merse лa orъndѕitѕл чeas лa kasa Karoлineї ші fiind kъ пѕ пѕtѕ' sъ гъseaskъ ѕn лok maї пotrivit sпre sъвъrшirea гъndѕлѕї sъѕ чeлѕї вikлean, se askѕnse sѕвt пatѕл Karoлineї. Nѕ trekѕ' ѕn sfert de чeas ші вení ші Karoлina karea desвeшmъntъndѕse de xaїneлe saлe, se înвrъkъ' kѕ kamaшъ de noaпte, вikлeanѕл însъ de sѕвt-

пat kънd se desвrъka ea zъrí пe trȣпȣл чeл гoл aл Karoлineĭ în пartea stънгъ ȣn semn din naщere aшa de mare kъt o лinte. —

Dȣпъ чe addormi Karoлina фorte tare în somnȣл чeл d'ъntъiȣ ; eшí de sȣвt пat, шi лȣŏ kȣ sine 2 ineлe шi ȣn koлan aл Karoлineĭ, шi фȣџi фъръ sъ щie nimenea nimik. Adoazi; въzъnd Karoлina kъ'i лipsesk aчeлe лȣkrȣrĭ, шi neщiind пe kare din slȣџiniчe sъ'шĭ въnȣeaskъ, лe trekȣ' kȣ вederea, шi ka sъ nȣ пriчinȣeaskъ sȣпъrare mȣлt iȣвitȣлȣĭ eĭ soц лa вenirea лȣi a kasъ, se dȣse kȣ чea maĭ mare гraвъ tot лa aчeлaшí Iȣвeлier ka sъ'i фakъ doъ assemenea ineлe шi ȣn koлan.

Dȣпъ treчerea aчeлor 14. ziлe se întȣrnъ шi neгȣцъtorȣл, шi merse maĭ ъntъiȣ лa osпeлier ka sъ aфлe kȣm ș'a пȣrtat soцia sa într'aчea пrinsoare. — Inцeлese însъ, spre maĭ mare mъhnire a sa, пrekȣm kъ osпeлierȣл a dormit kȣ soцia sa deлa kare a шi kъпъtat drept sȣвvenire doъ ineлe шi ȣn koлan; maĭ adъoгъnd ъnkъ osпeлierȣл шi aчeasta, kъ eл a deskoпerit шi ȣn semn, чe'л are лa пartea stънгъ, aшa de mare ka o лinte, пe trȣпȣл eĭ; krezi akȣm, zise osпeлierȣл, kъ eȣ m'am îndȣлчit de draгostea soцieĭ dȣmitaлe kȣ îmвiлшȣgare? Neгȣцъtorȣл respȣnse: despre aчeasta sȣnt akȣm depлin inkredinцat. Dȣmnezeȣлe! strigъ eл, pentrȣ чe îmĭ фȣ ȣrsita ka sъ въz шi sъ iȣвesk вatџokȣra tȣtȣлor nevredniчeлor фemeĭ!

Kȣ toate kъ, printr'aчeasta ȣriчioasъ фaptъ шi nekredinцъ îmĭ pierz toatъ starea mea, dar maĭ вine voiesk a фi sъrak, de kъt a trъi kȣ o вînzъtoare. — Dȣпъ sъвîrшirea aчestor kȣvinte, se dȣse îndatъ лa soцia sa; stъпъnindȣшĭ însъ mъnia, iaȣ zis: Askȣлtъ draгa mea, eȣ kȣ чea d'ъntъiȣ întrare înчetate, фȣiȣ poфtit лa o petreчere aфarъ лa цarъ deчĭ îmвrakъte kъt maĭ îgraв, kъчĭ n'avem vreme de întъrziat. — Dama nȣ пȣtȣ' sъ пriчeapъ pentrȣ чe въrвatȣл sъȣ лa întȣrnarea sa se aratъ kъtre dъnsa aшa de reчe; nȣ въnȣia însъ чeva rъȣ. — Dȣпъ чe se îmвrъkъ Karoлina porní kȣ dъnsȣл, шi eшind a фarъ din чetate apȣkarъ drȣmȣл kъtre o пъdȣre mare, шi merгъnd prin пъdȣre ka ȣn sфert de чeas, îĭ porȣnчí sъ шazъ пe ȣn trȣnkiȣ de kopaчiȣ, zikъndȣĭ ȣrmъtoareлe kȣvinte: Щiȣ, kъ tȣ îцĭ addȣчĭ aminte, kъ eȣ 'цĭ am fъгъdȣit шi m'am џȣrat цie,

ла чea d'ънтъю întълnire шi îndemнare a dragostei noastre, kredinцъ вечinikъ. — Uitъte ла inелеле шi колаnул тъу, че abia de вре o kъte ва sentъmънi sunt луate dела Iувелier, maï mult nu maï zik nimik... Karoлiна воí съ ворвеаskъ вре o kът -ва ku minte spre апъrarea sa; însъ tre-вуí съ takъ, въzъndu'л kъ tot maï tare se апрinde d' mъnie.

In sфъrшit ел îi aruнkъ în поалъ 100. de галвенi, ku aчeastъ kondiцie, ka съ se dukъ ku dънсul aшa departe, în kът o ва пurta пiчioareлe, шi nici o datъ съ nu maï îndrъsneaskъ a se întorna ла Strasвург, daka nu voieшte съ petreakъ în ruшine шi în defъimare.

Невinoвata Karoлinъ лешinънd kъzu' жos de пe tuakьу, шi вiindu'шi maï tъrziu iarъшi în sine, ювitул ei soц Biлxeлm перise din naintea okiлor eï dar îл зъri în oare-kare depъrtare; Karoлina алергъ dupъ dънсул, strigъnd шi suspinънd kът putea: пentru nuмeлe луi Dumnezeу aчeaнтъ пуцintел ювitul meу Biлxeлm! eу nu sunt вiноватъ. — Ax Dumnezeuлe! Tu kunoшti невiновъцia mea, miлostiвeшte asupra nenorочirilor meлe, шi întoarче iiima пrea mult doritul meу soц iarъшi asupra mea. — Ku asemenea suspinuri шi цinete алerga dупъ dънсуl пънъ ла miezuл nопцiї — Adoa zi dimineaцa nu шtia че съ фakъ шi inkotro съ mearгъ, съ se î toarkъ înapoї, saу съ апуче drumuл înainte? Dar, фiind kъ soцул ei îi porunчise ka съ nu se maï întoarne înapoї, aшa xotъrî съ se dukъ ла Oлanda, апukънd drumuл kътre oraшуl nuмit Xerцогеnвuш, unde îшi вънdu' xaineлe saле шi съ îmвrъkъ în xaine въrвътeшцi dупъ rusтул чел maï nouу. Intr'aчeastъ îmвrъkъminte фiind, xotъrí съ пъръseaskъ aчел oraш. — In treakът însъ, въzu' în piaцa aчeлui oraш ал 4-леa reцiment фranцez de xusarï, ла kare priвi maï multъ вreme ku mare луare aminte. Цeneraлуl, Destemuвiлe, въzънd пe aчest тънър kаваler îл шi întreвъ, nu kuмва voieшte a фi în slujвъ ла reцimentул луi? Karoлina respunse kъ nu se împrotiвeшte, însъ aшa ka singurъ din вaniï ei, съ'шi kumпere xaine, kaл, шi toate чeле trевuinчioase, kare i se шi înгъдui din partea Цeneraлuлui. Dupъ че se înфъцiшъ, шi îшi фъku' toate чeле trевuinчioase unui xusar, treвuí съ înveцe шi ekserчiцia ла kare avea mare siлinцъ, пъ-

strъndѫшĭ xaĭnele sale kѫ totѫл кѫrate шi фrѫmos în kъt în skѫr-tъ вreme îшĭ doвъndi drarostea шi stima maĭ mariлor eĭ. Deчĭ фi-ind kъ цiia вine лimвa nemцeaskъ шi фranцezъ, kѫm шi вine deпrinъ фiind în sokotealъ, o фъkѫ' Џeneraлѫл лa anѫл 1806 sѫв-oфiцer; tot într'aчeлaшĭ an лa resвoiѫл deлa Saaлфeлd, ea se фъkѫ' de Imп. Naпoлeon лa 10 Oktoвrie — лokotenent (пarѫчik). In anѫл 1812 se фъkѫ' în Rѫsia Kъпitan, шi în anѫл 1813. Iѫлie 4. kъпъ-tъ' пatentъ de koлoneл. Dѫ-пъ че dar фranцezii în anѫл 1813 Oktomвrie 18. лъngъ Linska se вirѫirъ, ea se trase kѫ вre o kъцĭ вa oфiцerĭ în четъцѫea Mardemвѫrг, ѫnde straѫa че era лa пorцiлe din aфarъ de astraѫъ i se пъrѫ kѫnoskѫtъ, шi пe kare de лok o шi întreвъ' în-tr'aчest kiп: Пrietene! eѫ пa-kъ te kѫnosk, kѫm te kiamъ?

— Пe mine mъ kiamъ Biлxeлm. P***

— De ѫnde eшĭ?

— Din Strasвѫrг.

— Kѫ че te îndeлetnichaĭ akoлo?

— Kѫ negoцѫл.

— Kъsъtorit eraĭ?

— Da. Iusъ пe.tr'o пrinscare m'am desпъrцit.

— Sъ viĭ mъĭne лa 11 чeasѫri în пiaцa de пaradъ.

Adoa zi dimineaцa se dѫse soлdatѫл лa чeasѫл xotъrît în пiaцa чea пѫsъ, лa лokѫл orъndѫit.

Aвia aѫѫnse лa лokѫл aчeлa шi îndatъ îл întimпinъ' koлoneлѫл веseл zikъndѫi, kъ dѫпъ amiazъ лa лa 3 чeasѫri sъ se aфлe лa kвartirѫл sъѫ kѫ N° 136, în ѫлiцa чea лatъ, лa kare фѫ ѫrmъtor soлdatѫл întokmaĭ лa чeasѫл xotъrît.

Deчĭ kѫm a intrat în kasъ лa koлoneл; îĭ zise ka sъ шazъ ѫos dъndѫi шi ѫn пaxar de вin; dѫпъ aчeea îл пoфti kъ sъĭ пoвesteaskъ пe лarг toatъ istoria soцieĭ лѫĭ. Sъвъrшind dar istoria zise koлoneлѫл kъtre dъnsѫл, deka вoieшe a фi sлѫгъ лa dъnsѫл? Soлdatѫл resпѫnse: kъ фoarte вѫkѫros вa пriimi aчeasta.

Koлoneлѫл în kѫrsѫл aчeĭ пoвestiri aвia пѫtѫ' a se цinea de лakrъme, dar kѫ toate aчestea arъ-tъ' o mare вървъцie. Trimise îndatъ dѫпъ ѫn kroitor ka sъ ia mъsѫrъ шi sъ фakъ sлѫцi xaĭne: adikъ, ѫn sѫrtѫk de пostaв vinъt фin, ѫiлetkъ roшie, шi пantaлonĭ лѫnцĭ de пostaв sѫr.

Dѫпъ isпrъвirea aчestor xaĭne, kълъtori koлoneлѫл лa 12 Aпriлie 1814 ka kѫrier лa Strasвѫrг; aфлъnd dar шi sлѫгa kѫm-

kъ domnѵл sъѷ o sъ kълъtorea-skъ лa Пatria лѷ, îл rѵгъ ka sъ nѵ'л ia kѵ sine; пentrѵ kъ în Strasбѵrr este фoarte kѵnskѵt. Kолonелѵл zise: пentrѵ aчeea nѵ este nimik. eѷ îmѷ вoiѷ лѵa akoлo лatъ sлѵгъ kѵ плatъ, kѵm шi înчetate вom întra înserat. — Sara лa 7. чeasѵрѷ aџѵnserъ лa Strasбѵrr în чetate, zikъnd sъ trarъ лa osпeлierѵл ѵnde sлѵџise Karoлina. Aџѵnгъnd akoлo лa вirt stъtѵrъ înaintea пorцiѷ; în datъ eшi osпeлierѵл kѵ kaпѵл гoл, deskise пorцiлe, шi dete џos din trъsѵrъ пe D. koлonелѵл kѵ фoarte mare цeremonie, шi'л întreбъ dѵпъ чe addѵse o stiклъ de вin, kѵ чine are чinste a вorбi; koлonелѵл resпѵnse. Eѷ sѵnt koлonел лa aл 4-лea reцiment фranцez de xѵsarѷ, iar nѵmeлe îmѷ este Bettфort, (în deпъrtat din пrinsoare.)

Sпѵnem domnѵлe osпeлier, de mѵлtъ вreme лokѵeшѷ în kasa aчeasta?

— Aпroaпe de 26 anѷ.

— Dѵпъ kѵm mi se пare, aѷ вѵnъ вînzare aiчѷ, шi шezi шi лa ѵn лok вѵn; ѵлiцa aчeasta are фrѵmoase kase; a kѵѷ este kasa aчeasta mare шi фrѵmoasъ din пrotiвъ?

— Шi aчeasta tot amea este.

— Kѵ kъt aѷ kѵпъrato?

— Aчeastъ kasъ, domnѵлe koлonел, 'mi a вenit într'ѵn kiп пrea deoseвit.

— Kѵm aшa?

Osпeлierѵл пoвesti toatъ intъmплarea фъrъ чea maѷ mikъ tъinѵire; шi însфъrшit adъoгъ: kъ, пeгѵцъtorѵл, din пreѵnъ kѵ soцia sa фѵцirъ de aiчea, лъsъndѵѷ dѵпъ пrinsoare toatъ starea sa.

Dѵпъ isпrъвirea aчeшiѷ пoвestirѷ zise koлonелѵл ka sъ'i addѵkъ o trъsѵrъ kѵ плatъ, kѵm шi o sлѵгъ, шi se dѵse лa пresidentѵл Triвѵnaлѵлѷ de akoлo; фъkѵ' kѵnoшtinцъ sпѵindѵ'i чine este, шi'л пoфti ka sъ'i фakъ o вizitъ într'aчea searъ din пreѵnъ kѵ aлцi doѷ џѵdikъtorѷ, însъ, sъ вie îmбrъkaцѷ în xaine фemeeшѷ.

Пresidentѵл îi фъгъdѵi kъ îi вa îmплini aчeastъ чerere.

Dѵпъ чe se întѵrnъ koлonелѵл iarъшѷ лa вirt, фъkѵ' kѵnoskѵt, kъ ъokъ într'aчea searъ вa sosi шi soцia sa, dinпreѵnъ kѵ doъ фete aлe saлe; пentrѵ aчeea zise kъtre osпeлier, ka sъ пѵie masa пentrѵ шase пersoane.

La 8 чeasѵrѷ шi џѵmъtate stъtѵ o trъsѵrъ înaintea вirtѵлѵѷ, koлonелѵл aлeргъ în datъ aфarъ, deskise пorцiлe, шi пriimi пe aчeѷ treѷ domnѷ îmбrъkaцѷ în xaiпe фemeeшѷ, în лok de soцia шi

Фeтeлe лѕї, аѕзнd de мънъ пe ѕnѕл kъte ѕnѕл din trъѕѕrъ, ї'ї dѕѕe în kamera sa, шi порѕнчї ka sъ пѕie лa лѕмъnare o пerdea, zikънd, kъ soцia sa are слъвiчѕne de okї. La masъ фiind, zise kъtre osпeлier, маї повestешe мъ roг ънkъ o dатъ шi soцieї мeлe, пriчina doвîndireї aчeлeї kase.

Dѕпъ kѕm порѕнчeшї воїѕ sпѕne, respѕnse osпeлierѕл, шi повestí toatъ întъмпларea întokmaї dѕпъ kѕm kѕ adeвърat aѕ фost. Dѕпъ повestire лѕъ koлoneлѕл ѕn пistoл, îл пѕse пe masъ, trirъ пe sлѕra лѕї, шi îї zise ka sъ'л desвраче, desфъkѕ' жiлetka шi тъie o вѕkatъ de kъмаше din пartea ачеea ѕnde se aфлa ачeл semn din naшtere, strirънd asпrѕ kъtre osпeлier: везї, ѕitъte neomenitѕлe, oвraznikѕлe, aiчea este semnѕл kare 'лaї deskoперit пe trѕпѕл meѕ de sѕѕt-пat, dar kѕ мъїнeлe taлe чeлe тълхърeшї nѕ 'лaї attins. — Eѕ sѕnt ачеa фemee kare tѕ dѕпъ o skѕrtъ noroчire шi фeriчire kasnikъ o aї smѕлs din враțeлe ПРeа ѕвitѕлѕї eї soц, aiчea este вѕnѕл meѕ възвat, пe kareлe tѕ tîлxarѕлe шi sпъргътор de kase 'л aї amъцit; înцeлeпe dar îndatъ, tѕ netraвnikѕлe шi лeпъdatѕлe de Dѕmnezeѕ шi de oameni, шi roагъ пe Atoate Цiitorѕл ka sъ se miлъstivească asѕпra църъneї taлe, kъчї пeste вre o kъte ва minѕte веї sta înaintea tronѕлѕї sъѕ, шi веї da sokoteaлъ de фanteлe taлe чeлe гrozaвe.

Dar! лѕ.... Eѕ te пredaѕ aiчї în мъїneлe dreptъцiї. Domniлor! мъ roг ka sъ aвeцї вѕnъtate a пѕne пe aчest om netreвnik лa înkisoare.

Dѕпъ чe sъ înkredinцъ osпeлierѕл kъ aчeste treї dame sѕnt жѕdikъtorii, kъzѕ' лeшinat лa пъmînt, dar îndatъ фѕ шi dѕs лa temniцъ, în sфършit îmвrъцiшъ koлoneлѕл ka фemeea пe soцѕл e, шi îї zise: Akѕma ѕвitѕл meѕ Biлxeлm! sѕnt iarъшї sѕвt komanda ta; dar, în вiitor nѕ-мi menea din sѕпѕшї тъї sъ вѕ'i osъndeшї фъръ de o kѕвenitъ чerчetare.

Dѕпъ вre o kъte-ва sentъмънi se фъkѕ' xotъrърea osпeлierѕлѕї de kъtre жѕdikatъ, ka toatъ starea лѕї, sъ rъмъie лѕї Bixeлm neгѕцъtorѕл шi върватѕл Karoлineї, iar osпeлierѕл sъ пъръsiaskъ пentrѕ tot d'aѕna чetatea. — Intr'aчеa zi kънd sъ xotъrîse ka sъ sѕrrѕneaskъ пe osпeлier, îї dete Karoлina 1000 de taлere, zikъndѕ-ї: ka sъ'шi addѕkъ amin-

te, ши ничї о datъ sъ нѫ маї фа-
къ о asemenea netrebnikъ prin-
soare ши прокълецenie.

Inцелегънд dar ïnsфършит ши
Џенералул Destembrie, toatъ
ачеasta ïntъmплare ши прекум
къ колонелул съў a fost soцia
унуї негуцътор, ïi тримисе ïnda-
тъ o кавалерie moщенitoare ла
konii din konii ши непоцi din
непоцiï съї. tradus de

Konstandin Петровичи.

AI TREBUINЦЪ

D'UN PRIETEN?

Ai тревуinцъ d'ун приетен,
маї путерnik ka съ te апере,
маї вогат ka съ te ajute, маї
вun ka съ kompътimeaskъ ku
tine ши kare съ se ïndeлetni-
чiaskъ a te ïngriji неnчetat, маї
ïnцелепt kare съ te sфътuiaskъ? de
ун приетен kare съ te iuвeaskъ
маї mult de kът ун frate (Про-
вербурї, xv 24)? аї тревуinцъ
d'ун приетен ла kare съ поцї a-
лerгa ïn toatъ времea, ïn tot
лokул, ши ла орї че ïntъmплare?
d'ун приетен кърuia съ'цї поцї
deskonери toatъ inima, kare съ
фie вредnik de toatъ dragostea suф-
фletuluї тъў, пе kare съ'л поцї
чinsti, ши ïn kare аї путеа гъsi
плъчере? de ун приетен вредnik
de a'цї ïndestula ачеа dorinцъ пе
сълцioasъ de фериchire че аї, kare
съ поатъ веni ïntru ajutorул тъў,
кънд еї фi лinsit de тоцї чеї-лал-
цї приетенї, съ te sпrijine ïn a-
roniea ta, ши se te ïnsoцеаskъ
prin mijлokул вьеї умбрелор мор-
цiї? ïn sфършit аї тревуinцъ de
ун приетен, а кърuї путере se ïn-
tinde пiнъ dinkolo de mormînt,
sinчер вредnik a te skъпа de фо-
kул ladуluї, ши a'цї da ун лok
printre фiiї луї Дumnezeў?

Читорule, de пофтещї съ аiвї
ун asemenea приетен, афлъ къ
kunosk eў unул kare, нѫ нумаї
къ respunde ла чеea че зисеiў,
чи este ъnkъ de omie de орї
маї прецuit, маї вun ши маї de
dorit! Nумеле луї este Isus.—
Ел este п u t e r n i k ka съ te апе-
re; къчї este Fiул луї Dumnezeў
челуї вiў, ши тоатъ путерea da-
tu-i-s'a ïn чер ши пре пъмънт
(Mat. xxviii. 18). — Este во-
р a t ka съ te ajute; къчї Ел e-
ste Dumnezeул чел че a фъкут
toate, ши kare ïndestuлează дупъ
a sa пофтъ toate zidiriле sале.
In Ел sunt askunse toate вistieri-
еле Inцелепчиunei ш'але Kuno-
щinцеї (Kолоs, ii. 3) Ешї n e-
n o r o ч i t, t i k ъ л o s, съrak шi
гол? Чере'ї луi, k a съ te
фачї в о р a t, ши веї приimi
dела Дънсул; Ел iцi-ва da ши

îmврѣkъminte алве ka sъ фiĭ înврѣkat (Apk. III, 18) Ел te ва îmврѣka kȣ Дȣхȣл-Sфънt kare îцĭ ва deskoperi слава чеа mare a Прietenȣлȣĭ despre kare îцĭ ворвesk, шi kare te ва îndemna sъ 'л нȣмещĭ Domn, чеа че nimenĭ n'o поate фаче фъръ Sфънtȣл-Дȣх, шi kънd веĭ фi вirȣit de simtimentȣл kopȣпцieĭ natȣpeĭ taлe, ачеst слъвit Мъпгiitop (Sф.—Дȣх.) ва пȣртȣriși пe Isus Xristos sȣфлетȣлȣĭ tъȣ, шi ast-фел te ва înkredinца kъ sъnцеле sъȣ пе kȣръцъ de tot пъkatȣл (Ioan, I. 7) în kът веĭ aфла лiniщеа шi пачеа. Sфънtȣл-Дȣх ва апліka asemenea sȣфлетȣлȣĭ tъȣ toate ачеле марĭ шi skȣmpe фъгъдȣелĭ але лȣĭ Дȣмпезеȣ, kare s'aȣ фъkȣt ачелора че kred în Isus Xristos, шi kare въ ва фаче sъ фȣџiцĭ de strikъчȣnea че îmпъръцеще în лȣme prin плъчерĭ neрȣшinate.

Orĭ-kare ar фi лȣkрȣрiле лȣmeщĭ kare îцĭ вор лinsi, ачеst tinъpȣ prieten, поate sъ цi ле akkorde, шi цi ле ва da neрeушit daka sȣnt ka sъ'цi фie фoлositoare.

Ел este kompъtimitor. Aĭ trebȣinцъ ka sъ kompъtimeaskъ чine-ва kȣ tine? Adreseazъ-te kъtre Domnȣл Isus, ka ла ал tъȣ prieten; înkredinцеazъte între чеа че a фъkȣt шi a sȣфферit пentrȣ tine; krede întrȣ лȣkрarea (пȣterea) џертфireĭ saлe чеĭ kȣръцitoare, шi într'însȣл веĭ aффла ачеа tiпъръ simpatie, че aĭ kъȣtao în zadar într'ачеste фъпtȣрĭ (în oamenĭ). Ел este în stare a пътimi împreȣnъ kȣ чеĭ че пȣ щiȣ шi se ръtъчesk, de вreme че шi ел este kuprins de пепȣtinцe (Евреĭ. v. 2). Kъ n'авем пn Arxiereȣ kare sъ пȣ poatъ пътimi împreȣпъ kȣ пепȣtinцеле noastre, чi ispitit întrȣ toate дȣпъ asemъnare фъръ de пъkat (Евр. IV. 15.) Ел tot d'aȣna înгрiџеще de воĭ; ачеа dragoste kȣ kare s'a koворit din чер, este tot ачеа, шi n'a пeredȣt nimik din mъrimea sa.

Ел este îпцелепt ka sъ te повъцȣеаskъ, kȣnoaще пosiцia ta, nekazȣрiле taле шi primeџdiiле taле; ел щie че цi se kȣвine maĭ вine.

Este kredinчios, ел este ачел prieten че не ȣвеще maĭ mȣлt dekът ȣп фrate; niчĭ o datъ пȣ se sȣпъръ фъръ o priчinъ dreaptъ; niчĭ o datъ пȣ se depъртеazъ dȣпъ гȣst saȣ kapriцie; Ел îцi ва sȣфферi slъвiчiȣпеле kȣ ръвdare, поцi aлerga ла дънsȣл în orĭ-че

време ші ла орі-че întъмпларе; ші фiind-къ аръtarea Лsї nѕ este хоtърitъ în кѕtare saѕ în кѕtare лок, поці орї ѕnde веї фi, съ te аппропії de Ел. Nѕ este nічї-о skimваre a воarteї kare se поатъ attinџe drarostea Лѕї; ел te ва ѕвi ла воале ka ші ла сънъtate, ла въtrineџe ka ші ла tinereџe, ші în nenоrочiie ka ші în феріqire.

Поцї аї deskопері тоатъ inima ta; къчї дѕпъ довезеле челе mѕлte че'цї a аръtat dedesпре drarostea sa, nѕ тревѕе съ te maї îndoieцї. Прiвеще'л ka пре Dѕmnezeѕл чел вѕdit, ka Ачела че a mѕrit пентрѕ пъkateле поаstre, ka съ nѕ перim, чі ka съ авеm вiaца чеа вечiniкъ; ші te веї ведеа în х търîre de a'цї da inima ta лѕї, аї ворві desпре toate nekazѕriле тале, a te îakr-dinца în drarostea лѕї, ші a te odixni în sinѕл лѕї.

Este ѕn приеtеn вредnik de тоатъ drarostea ta, пе kаре'л поцї чinsti ші în kаре поцї афла пъчере. Drarostea sa kътре noї, nѕ чере оаре ші дела noї toатъ drarostea kътре дънsѕл? Frate чititor! приiмеще пе Isus de Приеtеnѕл tъѕ, ші îndatъ îцї ва ревърsa вѕнътъціле Saле înainteа okiлор tъї, ші tot че'ї este maї фрѕmos ші maї плъкѕt; de'л веї ѕвi, te веї вѕкѕра întrѕ дънsѕл de о вѕкѕріе nesпѕsъ. — Доreщi съ фii фeрічit? Ещі însetat de феріqire? Алеаргъ ла ачест приеten, ші'цї ва da апъ вie; îцї ва da sънъtatea чеа sѕфлеteаskъ; Ел te ва фаче съ афле о феріqire desъвършitъ întrѕ împъртъшiреа лѕї Dѕmnezeѕ. Isus Хristos фie приеtеnѕл tъѕ ші Dѕmnezeѕ ва фi вѕкѕріа ta ші аџѕtorѕл tъѕ totd'aѕna (Псал. LXXIII. 26)

Ва вені вреmea kънд чеї пъmînteщї приеtенї nѕ вор пѕtea фаче nimik пентрѕ tine; nѕ te вор пѕtea spriџini în челе din ѕрmъ але tале minѕte, нічї a te însoцi; прin întѕnekoasa вале a ѕmвреЛор moрцiї. Приеtеnѕл desпре kаре îцї ворв sk, Isus, поаte înkъ съ'цї фie într'аџѕtor, atѕnчї kънд тоцї приеtенii nѕ'цї вор пѕtea фолоsi nimik, Ел ва прiimi sѕфлеtѕл tъѕ, îл ва повъцѕi, îл ва въга întrѕ феріqireа чеа вечiniкъ че пе a kъщigat kѕ пreцѕл Sinџелѕї Sъѕ. Ел a mѕrit пентрѕ пъkateле поаstre; krede într'însѕл; înkredinцеазъte în̆чеа че a фъкѕt ші a sѕфеrit; роагъ пе Dѕmnezeѕ întrѕ Nѕmele Лѕї съ'цї erte пъkateле ші съ'цї dea Sфîntѕл sъѕ Dѕх; ші веї skъпа de пеgѕра întѕnerekѕлѕї (Iѕda. 13). Fокѕл mînieї nѕ te ва attinџe, ші веї петрече totd'aѕna

întrȣ лȣminъ ши întrȣ славъ Dȣmnezeiaskъ аша а iȣbit лȣmea, îнкъ ши пре Fiȣл Sъȣ̆ ȣnȣл нъskȣt л-а dat, ka tot чел че krede întrȣ Ел съ нȣ пiаръ чi съ аiбъ вiаць вечinikъ (Ioan. III. 16).

Ioan Zalt II.

D. I. Zalt II. Елев ал колеџиȣлȣi din St-Sава, în времiле сале de odixnъ s'a okkȣпat kȣ алеџерea ши tradȣkџia ȣнор isteriette ши повъцȣiri foarte морале пентрȣ întrеbȣinџarea орi kъръi om ши maĭ вirtos a tinerилор. Una din aчeste повъцȣiri este ши чea de sȣs, în kare поate чiне-ва ведea ши пъtерile îndeлetnichirилор aчестуi tinere, ши гȣstȣл алеџериилор сале ши kȣръцъnia stилȣлȣi. Dорind a ле пȣблika aлеаргъ ла kon-aлергарea ши ajȣtorȣл пȣбликȣлуi iȣбitor de чitire ши de însȣшiрea kъrџiлор în лimба патriei, rȣгъndȣse ka doritorii de a se пренȣмъра съ se adreseze ла лiбрърia Dлȣi I.F. Romanов, ла jȣdeџe ла DD. Профеsorii saȣ̆ ла лiбрърiiле intokmite. Прецȣл ȣнеi kъртiчеле este treĭ леi.

OAMENII VIITORULUI

saȣ̆

PERUCHIERI.

Fost'a o datъ, în времiле maĭ depъrtate, o sektъ oare-kare лiтерarъ че se нȣмia sektъ romantikъ.

Kъte-ва ани îшi авȣ' ши ea ȣн фeл de esistinцъ; ȣн фeл de gazete, ȣн фeл de partizanĭ; пe ȣрмъ d'o datъ перi, ши нȣ se maĭ пomeni despre romantichĭ ka ши de doбitoачеле ante-diлȣвiene (din aintea потопȣлȣi). Era trebȣinцъ de ȣn Cuvier ka съ'i maĭ restatorniчeaskъ; ши din нenорочire Cuvierii нȣ se прea фъръмъ kȣ firea пентрȣ asфeл de лȣmе.

Dȣпъ romantichĭ eшiръ прогresiшiĭ, ȣн алt фeл de soiȣ̆ biskornȣt fea-te лȣmeц ши amȣsant a'л priвi ши a'л stȣdia чine-ва. oameniĭ aчiia aveaȣ̆ o ворбъ de ordin, ши фeлȣл aчesta de ворбъ era: Прогрес, sȣбstantiв nichĭ прea грос nichĭ прea лȣнг, are însъ aerȣл de a пȣne mȣлte, maĭ mȣлte ши de kъt se гъndeшte.

Nichĭ o datъ, dar nichĭ o дъшikъ прогреsiшiĭ нȣ s'a întъмплat съ fetъ nichĭ чea maĭ mikъ kъrtichikъ, nichĭ чea maĭ mikъ пoeмъ, nichĭ чел maĭ пiшiгъiat ши kosteлiв bodiвiл. Atъta нȣmaĭ tot repeta biet ши ei пъnъ regȣшa. Indъrъt чeĭ веkĭ, stasionarii, чeĭ biatȣratichĭ, ши мъrire Прогресȣлȣi! съ înaintъm, înaintaцi, înainteze!

Atъt ши aшa de bine înaintaръ, în kъt ши ajȣnserъ iȣte iȣte ла

mormînt dупъ кътe ва sentъmъnї; шi пe romantiчї шi пe прогре-siвї ачеiaшї пeatrъ mormîntaлъ iї akkoperí.

Akум вeni rîndуa шi oamenilor viitoрулуї; шi aцia niцe гaуmeцї кът şe поaтe; eї aў рупт шi п'aў înтру nimik a maї фaчe ку чeлe trekуte, skуїпъ шi despreцуesk чeлe de фaцъ, шi пу лe плak пу se înkinъ de кът лa чeлe фiitoare.

Nу'ї întreвaцї niчї de kум чe воiesk думnealor, чe пot; пeпtру къ пу вор nimik, пу пот шi maї nimik, чi пу maї aцeantъ шi se пъstreazъ пeпtру viitor.

Toate кътe пу sупт вiitor, лe пут, ai se пар уrite, aвsуrde, ireцioase. Пentру oamenii viitoрулуї, a фi чe-ва este ka шi кънд п'ар maї фi. Ку думnealor a se пaшe чe-ва ва sъ zikъ a муri; пeпtру думnealor, пin' апу se пaшe nin'aпу вeni уп лукру, atупчї e чe e, atупчї este виват!

Zi упуї om aл вiitoрулуї, o приetene, чe пъреre aї deспre Omer, Demosten, Вирцiлie, Чichero, Corneille, Molière, Racine, Rousseau?

Eл îцї ва resпупde — sekътурї, rokoko, Помпaдур!

— Mъї! фъръ indoiaлъ къ преферї кум sъ веdе treaвa maї вine пe D. Victor Hugo пe D. Alfred de Muset, пe D. пу цiў чiпe?

— Ба zъў пу; atъta преферim noї пe aцia кът шi пe чeї д'ъпtъiў, шi eї, фръцioare, aў treкут, 'шi aў фъкут веakуa, лi s'o цers лъskaiea. Timпуa nostру, веakуa nostру e вiitoрул — O вiitor! ax вiitor; вiitoрул e aл nostру, кънd пe ва вeni шi поъ вremea, atупчї o sъ вezї ч'o sъ вezї, atуdiї o sъ вezї de чe sупtem шi noї destoїniчї. Ръвdare, ръвdare пумaї пъп'atупчї, în вiitor kaпete-d'опере, oр sъ плоъ, пу aлt чeва, шi цeniурї гrozъвie! o s'аузї trosnind въпчiле шi skaупeле akademiiлор, п'o sъ лe maї inkaпъ лokуa.

In adeвър, oamenii aцia aї вiitoрулуї mъ фak sъ mъ îmфлe rîsуa, mъ фak a'mї addуче aminte o insemnъ чe am въzут претутindeni în кълъториiле meлe, шi лa St-Cloud ka шi лa Пaris, într'уп кувънт претутindeni d'aсупра упiї зпуї пумър nesokotit de вървierї saў de пeруkierї:

« Aчi radem astъzї пe вaпї шi mъїпe гratis.»

Sъ въ спуїў пe къцї maї înшaлъ insemnеле astea, este neste путinцъ. In adeвър, пe уп om kare iцї фъгъduieшe sъ te razъ

мъїne ǵratis, închizi okii шi 'л лаш біеt съ kъщiџе шi ел astъзi къџї ва банї. Iї пльтеџї kв адеверat astъzї, dar мъiне, мъї-,en o! мъїне е ел дvmitaле, неrешit kв totвл ал дvmitaле.

Adoa-zi mi te дvчї ла ел, шi пе вrmъ вreї сь іешї фъръ а пль-ti. Omвл біitorвлвї (adikъ бърбіервл воїв съ zik) te o преџе шi kв вn zimбеt ръвtъчios : « dar « domniшorвле astъzі е astъzї « slавъ domnвлвї! eв пentrв мъi-« не мъ фърьdвiesk a rade гra-« tis, вezї, siлеџеte de mi 'џї « вino înt'o zi пе kare s'o поџї « nвmi мъiне iar нв astъzї, шi atвнчї....»

Inzadar te свпеri шi striџї къ te aв îншьлаt, кьчї ел te ia бі-niшor de мъпъ, шi te двче съї maї чiteџї o datъ insemna —

« Radem astъzї пе банї....»

Leџia asta e бвнъ, шi фолоsiџiвъ. Кънd oameniї біitorвлвї въ ворбеsк de біitorвл дvmnеалор, че zikв къ treбве съ фie atъt de богаt în фante minвnate, аша de продвktiв, аша de фъкъtor de minвнї, аша de параskовеnos, addвчеџiвъ atвнчї aminte de мъi-ne a л бърбіеriлор.

ASUPRA ARMENILOR ŞI LITERATUREI LOR.

Naџia armeneaskъ este arъtatъ прin aktiвitatea, правiлнiчia sa шi двхвл сьв indвstrios. Ачеастъ reпвtaџie ле aв dato toџї ачеia kare 'iaв кvnoskвt d'апроапе шi 'iaв stвdiat. Armeniї че s'aв staornічit прin колонiї îndeoseбite пърџї але Евроnеї шi în Молдова ла 1400, свnt respъndiџї astъzї maї întoate пърџiле Orientвлвї, вnde se okkвпъ шi îmбвнъtъџesk deoseбite ramвre але коммерчівлвї întrв kare se siлesk прin вnirea ла вn лок a miжлоачелор лор a îi da чea maї mare întindere.

Ma афаrъ de аппліkarea sa пentrв спікwлаџiiле коммерчiaле, naџia armeneaskъ se deoseбеџе ъnkъ întrе toate noroadeле Orientвлвї прin zелвл шi drarostea sa kъtre stвdiвл літеrелор шi џiinџелор. Шkoaле, коллеџеле tiпографiiле saле se îmвлџesk în мвлte четъџї însemnъtoare. Коллеџеле saле челе maї вestite свнt în Italia, коллеџiвл Мвrat шi Рафаел; în Тврчia, чеа din Smirna шi чеа din Skвtari (ла Константinопол); în Indostan чеа din Калквta, în Рвsia, чеа din La-

zareф ла Moska ші чел din Ber-
ses ла Tiфлis шчл:

Tiпографiiле armeniлор челе маї însemnate sȣnt, în Italia, чea din Beneцia, în Asstria, чea din Biena: în Rssia челе din St-Петербȣрг, Moska, Tiфлis шч.: în Indostan чea din Kaлkȣta, ші în Тȣрчia челе din Smirna, Konstanтiнопол, Skȣtari, ші Oetakioi.

Literatȣra armeaeaskъ se kȣлтiвъ kȣ kълdȣrъ de kъtre o жȣnime stȣdioasъ ші пе toate ziлеле фаче înaintъri însemnъtoare. Afarъ de ȣn mare нȣмър de skrierї kлasiче вestite, armenii aȣ astъzi грamatiчi ші diksionare пentrȣ лimвeле францезъ цermanъ, енглезъ, italianъ, рȣseaskъ, persеanъ ші тȣрчеaskъ, пrekȣm ші toate skrieriлe eлementare пentrȣ învъцъtȣra aчestor лimвї.

S'a format de kȣrъnd ла Konstantinoпол o soцietate лiterarъ, ал къria skoп приnчiпал este de a tradȣче în лimвa armeneaskъ челе маї вȣne skrieri але челор лaлte naцiї. Intr'ȣn kȣvint aчest вord nȣ лasъ nimik пentrȣ a doвindi kȣnoщinцe ші a profita de лȣminiле че ръsпъndesk atъta strълȣчire asȣпra Eȣроpeї.

La Smirna se пȣвлikъ de kъtъva вреme ȣn жȣрнал armenesk sȣвt titлȣ de Arxaлaȣs Araradian, (Aȣrora Araratȣлȣї) че se ръspnediazъ în toatъ Тȣрчia, în Eцiпt, în Siria, în Moлdaвia, Цara roмъneaskъ, ла Biena ші în Indostan пînъ ла Бомваї. Kъt пentrȣ хъrtie, format ші фрȣмȣseцea tiпarȣлȣї, жȣрналȣл aчesta întrȣ nimik nȣ e маї пe жos de фoiле Eȣропeї, ші persoaneле че kȣnosk лimвa armeneaskъ фаче чea маї mare лaȣdъ redakцieї saле.

Чititorii noщri вor фi mȣлцȣmiцї dъndȣле o лistъ de skrieriле приnчiпале atъt oriцinaле kъt ші tradȣkцiї, пȣвлikate de къцiвa ani în armeneщe.

Komпosiцiї oriцinaле: Bosritar, Xaistani (traktat asȣпra вeakȣлȣї de aȣr în Armenia) în versȣri; Arniaran Xaiastani, (traktat asȣпra Armenieї чеї марї ші asȣпra вieцeї Sf. Григорie) în versȣri; traktat istorik asȣпra antikitъцiї Armenieї; idem asȣпra Indostanȣлȣї; idem asȣпra artei poetiче; idem asȣпra Miтолоцieї; idem asȣпra komeцiлор; istoria Armenieї de Moise Kornese tradȣsъ în itaлieneщe шчл. шчл.

Skrierї приnчiпале tradȣse: Rollin, Milton, Bossuet, Moartea лȣї Aвeл deлa Gessner, пastȣрих вieцiле oameniлор iлȣstri, o parte din operiле лȣї Metastasio. шчл. шчл:

(Journal. de Smyrne).

PERIODUL IV № 7.

CURIER DE AMBE SEXE

JURNAL LITERAR

Ачеastъ фoaie ese de doъ orĭ пe лунъ. Пrенумъраціа se фаче în Бukуreщĭ лa Redakціe, пe лa жуdeце лa ЧЧ. Okъrmуirĭ saу лa DD. Профesoriĭ. Пrеціул este, пentru 24 Numere, doъ-zeчĭ шi patru лeĭ

SUVVENIRI DELA VIENA 1814.

Dупъ o seratъ петrekутъ лa teatru Порцiĭ Karintieĭ, мъ înturnam a kasъ, siгуr kъ nу воиŭ întълni пe nimenĭ; kъчĭ în ачea seаrъ, ku toatъ аффлуinца strъiнiлoр шi мулцimea sъrвъtoriлoр лukru neовiчinuit, toate era în лiniще în Biena ku мулt maĭ na-înte de miezул поnцiĭ. Noantea era marnifikъ. In adъnчimea unuĭ вastion че se întinde asупра шанцуriлor, zъriŭ o фiгurъ лungъ, пe kare ar фi луat'o чinева пrea віnе drent умвra луĭ Xamлet. Inчeпу sъ мъ stъпъniaskъ kуriositatea шi мъ аппропiaŭ; мъ купrinse mirare, рекunoskъnd пe прinцул de Ligne.

— O! Domne! Прinцул meŭ îĭ ziseŭ, че фачĭ ачi пe ачeastъ вreme шi пe ачest фrir?

— In пrichinъ de amor, numaĭ înчeпutул este плъkut, prin urmare, афлу плъчeрe tot d'auna sъ reînчeп; însъ kъnd eram în вirsta dumitaлe фъчeam sъ мъ аштепte, шi în вîrsta de akum a mea, мъ фak sъ аштеnt eŭ, шi чe e maĭ rъŭ, uite, kъ nu вine nimenĭ.

— Te афлi în вре un randevu, прinцулe meŭ.

— Аша, însъ вezĭ kъ mi'цĭ

sѫnt sinгѫr. Kѫ toate aчestea ѫnѫĭ гieвos i se iartъ skosъtѫra ѕпateлѫĭ, mie de чe sъ nѫ mi se ierte a вîrsteĭ meлe?

— A! daka e adeвъrat kъ ферiчirea фemeiлor stъ în resфrъnцerea razeлor ѕлaвeĭ вървatѫлѫĭ, kare n'ar фi mъndrъ kъчĭ 'цi e datoare фeriчirea sa?

— Non, non, tout fuitdans le viel âge
Tout fuit jusqu'a l'illusion;
Ah! la naturè aurait été plus sage
De la garder pour l'arrière-saison.

— Пrinцѫл meѷ, te лas nѫ te oпresk maĭ mѫлt.

— Dar шi eѷ, n'aцent maĭ mѫлt; în dъ'mĭ вraцѫл dѫmitaлe, шi dѫmъ пînъ a kasъ.

Lѫarъm kѫ înчetѫл drѫmѫл sпre kasъ. Пe drѫm konвersaцia лѫĭ avea o tintѫrъ de meлanхoлie чe nѫmaĭ въzѫsem пînъ aчi în eл.

— Maĭ îmĭ вine a krede, zise eл, kъ în viaцъ reфлekцia (rîndirea) вine Omѫлѫĭ ka чea dѫпъ ѫrmъ nenoroчire. Пînъ akѫm eѷ nѫ eram ditr'aчeia чe se rîndesk, kъ a în въtrîni este ѫn merit. In aѫrora вieцeĭ, вisѫл amorѫлѫĭ îшĭ вaлanцъ iлѫsiiлe saлe asѫпra пrimъвъriĭ noastre. Dѫчem лa гѫrъ kѫпa плъчeriлor, шi kredem kъ e veчĭnikъ; ma вîrsta soseшe, шi îndatъ toate se deskъntъ шi se veшeжesk. Aчeasta e o idee kѫ kare treвѫe sъ mъ oвiчînѫiesk.

— Insъ, пrinцѫл meѷ, пrea mare imпortanцъ daĭ ѫneĭ kontrarietъцĭ; treвѫe s'o пѫĭ în sokoteaлa пretenцiiлor soцietъцiĭ.

— Niчĭ de kѫm, nѫ voĭ sъ'mĭ фak iлѫsiĭ; toate îmĭ daѷ de шtire шi îmĭ aratъ aniĭ чe se гrъmъdesk în ѫrma mea. Nimenĭ nѫ mъ maĭ krede вѫn de nimik. Odinioarъ лa Versaлiĭ, лa Пetreвѫrг se sфъtѫiaѷ kѫ mine asѫпra пriveлiшiлor, asѫпra sървъtoriлor; akѫm пѫцin лe пasъ de пърerea mea. Imĭ veĭ ziчe kъ nimenĭ nѫ e пroorok...; eѷ nѫ maĭ zik remъшiцa, sпѫiѷ nѫmaĭ kъ tót чe mъ sѫпъrъ лa пroorochiiлe meлe, este вîrsta пrorokѫлѫĭ. Insъ kare e astъzĭ meritѫл жeѫneцeĭ în kъt sъĭ reversé лѫmea astфeл toate фavoriлe saлe? Niчĭ o datъ пînъ akѫm inвidia (пisma) nѫ s'aпroпiat de inima mea...

— O krez, пrinцѫл meѷ, ma чine are ka domnia ta darѫл шi arta de a плъчea, ѫnite kѫ esпeriinцa шi kѫ mintea?

— Nѫ treвѫe atъt sъ aĭвъ чineva minte ka sъ плakъ.

Atѫnчĭ venĭ asѫпra vieцeĭ saлe, îmпins de aчeл simtimenţ de плъчere meлanхoлikъ чe aфлъm a ne rentѫrna kъtre чeлe trekѫte, шi

kiaр kънd aȣ фost еле окoлite de спiнї. Кȣ atъta maї мȣлt, trebȣia съ'ї плakъ лȣї a'шї ad- dȣче aminte шi a ворbi de виaцaї trekȣtъ, ел kare tot d'aȣna a въ- зȣto împodobitъ de славъ шi de плъчере.

— Eрam пasionat пentrȣ arta ресбоюлȣї, adъогъ ел, шi почїȣ зiче къ din zioa kънd intraiȣ în реџimentȣл драгонiлор de Ligne, toate граделе mi ле am къштiгat în вiрфȣл сабiеї меле. Din ачeastъ штiinцъ 'mї am фъkȣt toatъ okkȣпaцia виецеї. Оstенелеле меле 'mї aȣ addȣs kъ- te ва нобiле прieteшȣгȣрї. Sол- dat saȣ џенерал, 'mї am фъkȣt datoria.

— Istoria, прinцȣл meȣ нȣ ва уїta нiчї баталia дела Maxen, нiчї лȣarea Белградȣлȣї, нiчї глориoasa парte че aї лȣat într'ън- sa, нiчї strълȣчita domniei тале прiimiре ла Версалiї, kънd Ma- ria Teresa te trimise ka съ дȣчї вestea.

— Aшa e! eakъ ниште сȣвенiрї че нȣ поate nimeнї съ mi ле ar- diче, шi în kare воюȣ kȣ întreџime a тръi. Kънd трȣпȣл ameninцъ дъръпъnare, memoria sinгȣръ спрiжinъ edifiцiȣл, шi bine a не înштiinцa kъ трьim ънkъ... Пiнъ în momentȣл din ȣrmъ воюȣ фi мъndrȣ, ka o resплътiре a непо- рочiрiлор виецiї меле, kъчi am фost în релацie intimъ kȣ върва- цiї, asȣпra kърора okiї лȣmiї aȣ фost мȣлtъ вreme aцintaцї. О мъrtȣrisesk, tot d'aȣna am юбit слава; indiфферinцa saȣ непъsarea пentrȣ дънsa e o префъkътorie, шi ȣїte, în toate зiлеле reкȣно- штeam sekȣл ачелȣї лȣkрȣ че s'aȣ înвoit oamenii a'л нȣmi челебритate.

— Че фел! прinцȣл meȣ, дȣм- neata ворбештї ast фел? дȣmneata kare eштї ачi обжеtȣл чinstiрiлор шi ал ammiraцieї ȣniверsaле?

— Фъtȣл meȣ, oрї kare ва фi a- чел deшърt sgomot de reнȣmire дȣпъ kare Omȣл алеargъ atъta, мъiне поate se ammestekъ kȣ sgomotȣл тȣчюлȣї че вesteште къ Omȣл нȣ e maї мȣлt.

In sфiрштit se пȣse a'mї ворbi deспре momentеле дȣлчї че a фost dator amорȣлȣї.

— Шi eȣ am trekȣt asemenea прin ачeasta епохъ делiчioasъ a виецеї, în kare жȣнецea se îmвatъ kȣ tot фелȣл de фъгъдȣinцe весе- ле шi adȣлътoare че вiрsta matоръ ле are atъt de rare. Зiлеле atȣнчї aȣ repeзюнea minȣтелор шi minȣ- tеле прецȣл веакȣрiлор. Feriче de ачела kare штie a se фолоsi de дън- sеле! Пiнъ în sфiрштit Omȣл so- seште ла mormînt ka шi kълъторȣл

пе rîndȣrĭ din naintea порцiĭ kaseĭ. Eakъ-mъ шi eŭ ла поarta kaseĭ меле. Noaпte вȣnъ, фътȣл meŭ, шi dȣmneata kaрe îцĭ înчепĭ akȣm kariera, întreвȣinцeazъ'цĭ maĭ вine momentеле; къчĭ шi челе triste сȣnt шi еле sokotite de soartъ ka шi челе maĭ фeriчite. Atȣфел mъ despърцiŭ de esчелентȣл ачеsta принц, de ачеst вървat estraodinar, че n'авеа поate алтъ слъвiчiȣne, de kът a нȣ'шĭ ȣпnȣne шi a нȣ'шĭ поtрiвi гȣstȣrile dȣпъ вîrstъ, шi a воi съ se лȣпte îппротiвa ачестȣĭ atлеt neînвins пе kaрe nimenĭ нȣ'л'a вiрȣit ъnkъ. Ваĭ! ел kredea în фавȣла луĭ Anekрon aĭ kъpȣia amorĭ korona kȣ roze перiĭ алвiцĭ de опт-zeчĭ de iernĭ!

Ачеst рandевȣ' d'amor ал принцȣлȣĭ de Ligne фȣsese чел dȣпъ ȣрmъ. Кънd îmĭ ворвiа ел de mормînt ȣnde soseшe Omȣл фъръ a se rîndi, нiчĭ нȣĭ treчеа прin rînd, поate, къ ел era kȣ ȣn пiчior întр'ънsȣл. De atȣnчĭ m'am tot rindit ла ачеа tristeцe че se ведеа în фie-kaрe din ворвеле лȣĭ, шi 'mĭ a венit se kred къ în ел era ȣn фел de înшiinцare профеtikъ; însъ прinцȣл de Ligne нȣ s'a опрit нiчĭ o datъ ла ideea morцiĭ, шi нȣ de фrikъ doaръ; къчĭ ел n'a kȣnoskȣt фrika în нiчĭ o вîrстъ, чi пентрȣ къ, daka ворвia къ te o datъ de вътрънеце kȣ ȣn фел de меланхолie, причina era къчĭ нȣ пȣtea съ sȣффere възъndȣse къ нȣ maĭ плаче лȣmeĭ чеĭ нȣоъ, dȣпъ kȣm плъчеа odinioaръ prietenilor жȣнеціĭ sале.

Imĭ ȣрmaiŭ sinгȣratik преъmвлаrea поntȣрnъ шi mъ афлаiŭ ла поarta оsпелȣлȣĭ îmпъратȣлȣĭ роman în momentȣл кънd konteле Z... sta съ intre aчi. Ka съ risinesk пȣцin ideile nosomorîte че tristeцеа принцȣлȣĭ ле resфрънsese asȣпръ'mĭ, приimiŭ пропȣнеrea че konteле îmĭ фъkȣ a вeni съ iaȣ ȣn tasȣ de ponчiŭ kȣ dънsȣл, шi intraiŭ kȣ ел în аппаrtament tȣл лȣĭ.

Z... фiȣл ȣнȣĭ ministrȣ фавоrit ал Ekaterineĭ II, пеrdȣse de kȣrънd пе tatъл съȣ, че îĭ лъsase o stare insemnъtoare, kare se sȣia maĭ mȣлt neste 30 miĭ ровĭ. Il възȣsem фoarte mȣлt ла Петревȣрг, ȣnde дашеreaĭ, o mare вълndeцe a karakterȣлȣĭ шi kȣноштiнцеле sale întinse îл фъчеа съ фie reчerkat шi вine приimit прin adȣнърiле deосевite але kапitaлеĭ. Nȣmit de kȣрънd kамвелан, îшĭ пропȣнеа de a'шĭ desъвîrшi edȣkaцia прin kълъtoriĭ, kare ле înчепȣ dела Biена. Inчепеа adikъ dела o пре-

фацъ фoarte interesantъ în kartea лꙋmeĭ че воia, дꙋпъ kꙋm ziчea, съ o чitiaskъ' din пaцinъ în пaцinъ.

— Петrekꙋĭ astъ searъ лa въrꙋ-meꙋ Razumowsky; палатꙋл лꙋĭ e ънkъ плin de moвiлe, драпеrii, флорĭ, remъшiцелe strълꙋчiteĭ сървъtorĭ de iarnа. In adевър rꙋinелe ꙋnꙋĭ вaл ꙋnt aшa de instrꙋktiвe, kънd ле prívеще чineва, ka шi rꙋinелe îmпърълiiлор.

Ĭĭ ворвiꙋ шi eꙋ despre întълnirea че aвꙋꙋ, шi почiꙋл rîsind пꙋцin kъte пꙋцin мелaнхолia че mъ stъпînise, intrarъm în eroismꙋл nostrꙋ de жꙋнĭ a rîde пꙋцin de чеĭ вътрънi че aꙋ претенцia de a mъrita гieцелe вirsteĭ kꙋ фokꙋriле amorꙋлꙋĭ.

Ащentam adoa zi trimiterea a doĭ kaĭ ꙋнгꙋрещĭ че mъ înkredinцаръ kъ ꙋnt чеĭ maĭ вꙋnĭ tronoitori din Вieна. Dorind съ'ĭ kꙋmпър întreвaꙋ пе Z... daka поate вeni adoa zi лa Пrater ka съ'ĭ черче din преꙋнъ kꙋ mine, eл îmĭ фъгъдꙋi, шi se пꙋse în пat, kъчĭ îmĭ zise kъ e прea ostenit de mazꙋрчелe че de-kꙋ-seara înвъцase пе kъte-вa dame цermane kare kꙋ mare гreꙋtate în лokꙋл ленеĭ minꙋetꙋлꙋĭ nemцesk se пꙋtea deпrinde kꙋ елastiчitatea граціоasъ a danцꙋлꙋĭ полonez.

— Noaпte вꙋnъ dar, skꙋmпꙋл meꙋ konte, te лas съ te odixneщĭ, шi îцĭ stinг лꙋmъпъriле; dormĭ în паче: ma dimineaцъ лa zeче чеasꙋrĭ съ фiĭ gata.

La zeче чеasꙋrĭ dimineaцa, kaiĭ че ащentam era gata în хъmaцĭ лa karikꙋл meꙋ, шi лa пrънz eram лa poarta лꙋĭ Z...; ma kънd вrꙋꙋ съ intrꙋ:

— Konteле doarme, îmĭ zise слꙋга.

— Че фел! doarme лa пrънz, kънd s'a kꙋлkat, înainte de miezꙋл попцiĭ? O! intrꙋ лa ел съ вedem че e леnea asta.

Шi intraꙋ îndatъ în kamera лꙋĭ, пердeлeлe era ънkъ înkise.

— Чi aĭde, aĭde o datъ, леneшꙋле; тrъsꙋra te ащeaптъ; че! воллав eщĭ?

Se skꙋлъ ел шi stътꙋ' пе шъzꙋt, шi пꙋindꙋ'шĭ mъîniле лa okĭ ka kꙋm ar фi вrꙋt съ'шĭ щearгъ лakrъmeле:

— O! tatъ! zise ел; вaĭ! пentrꙋ че am пердꙋt пе tatъ-meꙋ?

— Dar asta! че вis aĭ aвꙋt? че e d'amestek akꙋm între tatъ-tъꙋ, шi între kaii че merцem съ'ĭ черкъm?

— Вaĭ, îmĭ zise, нꙋ e niчĭ ꙋn вis prietene, e o гrozавъ ленea, am пердꙋt doъ miлioane astъ noaпte.

— Че înneвꙋnit'aĭ? нꙋ вeзĭ kъ eшi tot în патꙋл ꙋnde te лъsaĭꙋ a-

stъ noapte. Eȣ 'ці am stins лȣmъ-пъriлe kъnd eшiȣ. Nȣ kȣmва eщї somnamвȣл saȣ dormї ъпkъ?
— Nȣ, фrate, чi mъ skoл dȣпъ ȣп somn че aш фi dorit sъ фi фost чeл dȣпъ ȣrmъ: Kȣm eшiшї de-лa mine mъ пomeniї kȣ S., шi kȣ konteлe B...; aпprinserъ лȣmъ-пъriлe, шi пe пȣserъm лa џok kare цinȣ' toatъ noaptea; am пerdȣt doъ miлioane de rȣвлe, пentrȣ kare îmї aȣ вiлetȣriлe. Ia kaȣtъ шi вeзї.

Mъ dȣseiȣ лa фereastrъ, trъseiȣ пerdeлeлe, kamara era плinъ de kъrцi че лe лȣaserъ de aчi din osпeлъrie, шi derъпъnarea aчestȣї nenoroчit џȣne era rata пînъ ъnkъ a nȣ nȣ se фaчe zioa.
— Ia лasъte 'nkoлo; daka e treaва asфeл, џokȣл asta nȣ poate sъ фie de kъt ȣn фeл de глȣmъ din пartea лor. Nȣ te 'ntrista, kъчї nȣ e kȣ пȣtinцъ sъ stъrȣiaskъ eї în rîndȣл de a desпoia astфeл пe пrietenȣл лor. Amъndoi îmї sȣnt пrieteni, шi mъ пerd kȣ totȣл îndatъ че воiȣ вeдea kъ maї staȣ пe rîndȣrї шi nȣ вor воi пȣmaї dekъt sъ desфiinцeze пînъ шi пomenirea aчesteї пopцї aшa de rȣшinoase.

Zikъnd aчestea îл шi лъsaiȣ ka sъ sъ mъ dȣk лa S... Intreвȣinцaiȣ toate kъte џȣdikata'mї пȣtȣ' sъ'mї înлesneaskъ sпre a'л îndȣплeka шi a'л siлi a se лъsa de nedreпteлe saлe пretenцiї; îл фъkȣiȣ sъ înцeлeagъ ȣrmъriлe sȣпъrъtoare че пȣtea sъ'ї вie din aчeastъ пriчinъ, daka вa вeni пînъ лa ȣrekiлe Impъratȣлȣї; пȣ'ї askȣnseiȣ kъt treвȣia a se teme kъ în ȣra че aвea Aлeksandrȣ asȣпra џokȣлȣї, sъ nȣ kȣmвa sъ kazъ soarta пe eл a xotъrî o datъ aчest Impъrat sъ dea ȣn eseмплȣ de пedeaпsъ; însъ toate kъte mъ înчerkaiȣ a'ї sпȣne ka sъ'л addȣk sъ înцeлeagъ, шi лa niшe simtimente omeneшї, фъrъ zadarniчe; eл mъ лȣa în rîs шi пȣrtarea mea o пȣmia patos simtimentaл, шi sфîrшi a'mї пroпȣne kъ e rata a'mї kъшiga шi karikȣл шi kaiї meї, ka sъ am înkaї пentrȣ че sъ пroповъdȣesk atъta moraлa. Iл лъsaiȣ sȣпъrat.

Deлa aчestȣ miлitar mъ dȣseiȣ лa diплomat, пe kare îл aфлaiȣ шi maї reчe; îmї фъkȣ' niшe фrase лȣnцї ka sъ'mї doвediaskъ kъ nimik nȣ era maї пraвiлnik niчї maї чinstit, de kъt a deшenta пe лa miezȣл пopцiї ȣn џȣne de doъ zeчї шi ȣnȣ de anї ka sъ'ї ieї toatъ starea înkъte вa чeasȣrї.
— Шi maї e вorвъ sъ ia чine-вa osteneaлa a фaчe atъta sgomot пentrȣ пerderea a вre o kъцї вa вȣ-

maskĭ (1), adъorъ́ eл, kъnd вedem aчi atъtea rekлamaцiĭ пentrȣ tronȣrĭ kare sвȣrarъ de sȣвt kaпete înkoronate nȣmaĭ kъчĭ пerdȣrъ ӂokȣл! шi eĭ aппeлъ ka шi dȣmneata, dar te sokoteшĭ oare kъ'ĭ askȣлtъ чine-вa? Въzȣшĭ adinioarъ kъnd intraшĭ kъ maĭ eшia deлa mine ȣn Domnȣ̆. Era markizȣл de Brignole; 'mĭ a вenit aчi în Вiena sъ rekлame indeпendinza Џenoвeĭ, Amвasador aл aчesteĭ reпȣвлiчe esпirante, 'mĭ a вenit kȣ aчeastъ пrotestaцie eнerџikъ adresatъ kъtre konгres: чiteшe o шi вezĭ. Kȣ toatъ лoџika eĭ, îл trimiserъ sъ se пreъmвлe: Imпъraцiĭ daȣ̆ Џenoвa Пiemonцȣлȣĭ, kare o kъшiгъ în ӂok шi e a лȣĭ вȣnъ вȣnъ вȣnikъ. Вeneцia se фaчe neвъzȣtъ kȣ toatъ вekimea шi înцeлeпчȣnea eĭ. Nȣ kȣm вa o înгite Adriatikȣл? Aȣstria, фrъцioare, o kъшiгъ шi e вȣnъ a eĭ. Пrȣsia kъшiгъ Saksonia; Norвeџia пe Sвeџia; Rȣsia пe Пoлonia. Eȣroпa întreaгъ este aчi înпreџиȣrȣл ȣnȣĭ taпet, шi mi'шĭ ӂoakъ statȣriлe, o arȣnkъtȣrъ de kȣвĭ kъшiгъ ka лa o пara чinчĭ o sȣtъ de miĭ, doъ sȣte de miĭ, ȣn miлion de kaпete; шi eȣ̆ пentrȣ чe sъ nȣ kъшiг kъte вa пetiчe de xъrtiĭ kъnd soarta mъ фaвorisъ?

— Dar deлa пrietenȣл dȣmitaлe, domnȣлe konte?

— A! ша, krezĭ oare kъ шi лa tronȣrĭ se maĭ ȣĭtъ чine-вa kiar лa rȣde: Lasъ-mъ, фrate, în пaчe; вietȣл Firaro a desлeгat de mȣ̆лt пroвлema: « Orĭ-чe e вȣn de лȣat e вȣn шi de џiоȣt. »

Пȣtea чine-вa sъ resпȣnzъ лa niшe asemenea maksime de kъt kȣ desпreцȣл? Îл лъsaȣ̆ шi mъ dȣseȣ̆ лa Z... ka sъ'ĭ sпȣiȣ̆ de вȣna isпraвъ чe фъkȣȣ̆ kȣ чerkъriлe meлe.

— Eram siгȣr, îmĭ zise eл. Ax! шȣшkъtȣra serпeлȣĭ este kȣ mȣлt maĭ пȣцin krȣdъ de kъt inгratitȣda ȣnȣĭ пrieten. Nȣmaĭ ȣn miӂлok este kȣ astфeл de oamenĭ, шi îл вoiȣ̆ întreвȣinцa.

Se лiniшise kȣ totȣл, se îmвrъkъ шi eшí dȣkъndȣse лa mareлe kamвeлan, de kare шi atъrna în sлȣӂвa sa de kȣrte, шi kъrȣia, фъrъ îndoiaлъ, вrea sъ'ĭ dea de шire desпre restriшea sa шi desпre dreпtatea чe aвea de rind sъ'шĭ фakъ siгȣr. Mъ oпrí de aвeni kȣ dъnsȣл, шi mъ dȣseȣ̆ sъ 'mĭ чerk siгȣr kaii a kъror reпezȣne am фi dorit sъ фakъ a mъ skъпa de dȣreroasa sȣввenire aчeлor doъ-sпrezeчe чeasȣrí чe aвȣiȣ̆.

(1) Банĭ în xъrtie rȣseшĭ.

Nище asemenea enіsode nѕ era rare în Rѕsia шi în Полоnia: ѳa-taла natimъ a жokѕлѕї se împinsese пînъ ла koвîrшire; deвenise, ѕn deлir шi adeвeria kѕ desъвîrшire ачea sentinцъ a Dneї Déshoulières:

On commence par être dupe,
On finit par être fripon.
Іnчепem amъцindѕne,
Sѳîrшim însъ amъцind.

Пe toatъ zioa însoцietate înтълnia чine-ва жъrtѳe чe doвedia kъ în kъte ва чеasѕrї stъrї шi aвerї întreцї îшї skimвa stъпînѕл.

Imї addѕk aminte kъ dѕпъ moartea konteлѕї Potocki, ла Toulchim, ѳiiї sъї din паtѕл d'ъnтъї remaserъ stъпînї пeste marea шi întinsa лѕї aвere. Doї din tr'ъnшiї, kreskѕцї în ѕniвersitatea de Linska, nѕ пriimia kъt ţrъí tatъл лor de kъt nѕmai kъцї ва dѕkaцї пe sъпtъmъпъ. Kѕm se ѳъkѕrъ stъпînї пe aчeastъ moшtenire, se deterъ kѕ totѕл în koвîrшirea жokѕлѕї. Frateлe лor чeл mare konteлe Schesny пerdѕ în treї anї treї-zeчї miлioane de ѳлorinцї, жѕkъnd ѳaraon kѕ intendenцiї sъї. Nѕ dѕпъ mѕлtъ вreme пrietenѕл sъѕ D. de Fontenay, чe nѕ'л пъrъsise niчї de kѕm; treвѕí ase îmпrѕmѕta o sѕtъ de лѕisí, kѕ kare sъ'л poatъ înгroпa ла Aix-la-Chapelle ѕnde mѕrі.

Kъte o datъ iarъ ѕndeлe aчestѕї жok desѳrъnat înѳъцiшa чeлe maї minѕnate reвoлѕцiї, din kare eatъ ѕna: Пrinцѕл G..., ѕnѕл din чeї maї вoгaцї domnї aї Rosieї se înkѕrkase într'o пartitъ în kare пerdea moшiї, domene, цъranї., benitѕrї, пaлate, moвeлe, nestimate, skѕлe, într'ѕn kѕвînt toate era înгiцite; nѕ'ї maї remъsese de kъt trъsѕra чe'л aшtenta ла пoartъ. O жѕkъ шi în kъte ва kъrцї trъsѕra era пerdѕtъ.

— Шi kaii! striгъ eл.

Пeste kъte-ва minѕte se ѕniгъ шi kaii kѕ trъsѕra.

— Nѕ mї am жѕkat xamѕriлe, xamѕriлe плakate kѕ arцint чe 'mї aѕ sosit ierї deлa Пetreвѕrг.

Se жѕkarъ шi xamѕriлe; ma în aчeл moment жokѕл se skimвъ kѕ desъвîrшire, шi deвení aшa de ѳeвoraвiл пrinцѕлѕї, în kъt în kъte-ва чeasѕrí kъшtiгъ nѕ nѕmaї kaii, trъsѕra, skѕлeлe, чi ъnkъ шi toatъ aвerea чe пerdѕse atъt de rъпede, mѕлцѕmitъ xamѕriлor чe пentrѕ eл semъna kъ ar ѳi ѳost пѕse шi ar ѳi цinѕt de karѕл Fortѕneї. Пrinцѕл G... nѕ ѳѕ inгrat kъtre instrѕmentѕл ѳeriчirїї saлe.

La Moska în saлonȣл sъȣ am въzȣt atъrnate în лokȣл чeл maĭ ərъtos шi протeцiat de o oглindъ aчeste фeriчite xamȣrĭ ka niщe прецioase moaщe, ka o mъrtȣrie de чea maĭ stranie џȣkъrie a џokȣлȣĭ.

In вremea zъвoвiriĭ meлe în Rȣsia, tot aчest принц G... фȣsese џъrtфa ȣneĭ îndemъnatiчe skrokeriĭ, din kare nȣ пȣtȣ' sъ skane tot ащa de noroчit. Eл era mare amator de diamante шi de петre nestimate, шi aвea ъnkъ pretenцia kъ e вȣn kȣnoskъtor. Intr'o zi în saлonȣл џokȣлȣi kлȣвȣлȣĭ eнглez din Moska, вine шi ȣn itaлian, în deцetȣл kъrȣia strълȣчia ȣn ineл îmnodoвit kȣ ȣn diamant de чea maĭ фrȣmoasъ anъ, шi d'o mъrime фoarte rarъ. Принцȣл se anpronie de aчesta шi'ĭ чere вoiea sъ вazъ ineлȣл.

— Шi dȣmneata, принцȣл meȣ, zise itaлianȣл, шi dȣmneata aĭ remas în mirare! чeea чe цi se nare diamant, e kȣrat ȣn stras, чe e drent, фoarte фrȣmos.

— A! шa! kȣm se noate? kare stras вre o datъ a пȣtȣt s'arȣnчe asemenea фokȣrĭ. Фъ вine шi mi'л dъ nentrȣ kъte-вa чeasȣrĭ. Boiȣ sъ'л arъt цioлierȣлȣĭ (цivвaerцiȣлȣĭ) îmnъratȣлȣĭ, sъ вazъ nъnъ лa kare гrad de nerфekцie a aџȣns arta imitaцieĭ.

Itaлianȣл se arrъtъ фoarte вȣkȣros, шi'ĭ dette ineлȣл.

Принцȣл aлergъ îndatъ лa цioлier шi îл întreвъ kare noate sъ фie прецȣл aчeлeĭ ȣnнetre. Neгȣцъtorȣл priveщe, drъmȣieщe, чerчeteazъ, шi resnȣnde kъ nrea rar i s'a întъmnлat sъ вazъ ȣn asemenea diamant.

— Dar e ȣn stras! strigъ принцȣл kȣ totȣл вeseл.

Din nȣoȣ цioлierȣл чerчeteazъ, întoarчe neatra de toate nъrцiлe, o drъmȣieщe iarъ, шi stъrȣieщe kъ e diamant, ȣn diamat de miлȣne kare лa o vînzare ar nreцȣi чeл пȣцin o sȣtъ miĭ rȣвлe, шi ne kare eл însȣшĭ ar da ne лok, de 'л ar вinde, oпtzeчĭ de miĭ. Принцȣл G... iar îĭ sнȣne kȣ înkredinцare kъ e ȣn stras шi se întoarnъ în saлonȣл џokȣлȣĭ. Itaлianȣл kȣ sънцe reчe sta înaintea ȣnȣĭ tanet вerde шi фъчea o nartitъ de niket. Принцȣл îĭ dъ ineлȣл, шi îл roagъ ka sъ i'л вinzъ. Jȣkъtorȣл îĭ resnȣnde kъ n'are treвȣinцъ de вanĭ, шi anoi, ineлȣл sъȣ n'are niчĭ ȣn npeц. G... stъrȣieщe; Itaлianȣл îĭ sнȣne kъ nȣ'л are de вînzare, maĭ вirtos kъ tot прецȣл лȣi e nȣmaĭ nentrȣ nersoana sa, kъчĭ îл are drent

sꙋвenire, прііmindꙋ'л дела мꙋмъ-sa, ші фъгъдꙋindꙋ de a нꙋ'л în-strъina nічї o datъ. Rezemъndꙋse întrꙋ'ꙋn фолос mape че ва авеа, прінцꙋл її пропꙋне zeче miї рꙋбле, пе ꙋрmъ doъ zeчї de miї, însфîршit treї zeчї de miї. Itaлianꙋл stъ греꙋ, neînчetънd a'ї спꙋне къ пеatra iнелꙋлꙋї e ꙋn straс. Impismꙋit рꙋсꙋл se sꙋie aї da пînъ ла чінчї-zeчї miї рꙋбле.

— Daka stъrꙋeщї atъta, прінцꙋл meꙋ..., zise Itaлianꙋл, ші dꙋmneaвoastrъ, domniлор, adresъndꙋse kъtre ӂꙋkъtori, sꙋnteцї martꙋri къ прінцꙋл mъ siлеще a'ї вinde пentrꙋ чінчї-zeчї miї рꙋбле ꙋn iнел de straс.

— Lasъле astea toate; ші dъ mi'л, щiꙋ eꙋ че фak.

Itaлianꙋл skoase iнелꙋл din deцet, ші îл dette прінцꙋлꙋї, kare kꙋ totꙋл înkъntat de tîргꙋл съꙋ, її dette пе лok o полiцъ, a прiimi deла intendentꙋл съꙋ чінчї-zeчї de miї de рꙋбле. Dꙋпъ ꙋn чеас sꙋma фꙋ ші нꙋмъratъ.

Adoa zi de diminеaцъ G... se dꙋче din нꙋоꙋ ла цioлiерꙋл Impъratꙋлꙋї, ші'ї спꙋне къ ва съ'ї вinzъ diamantꙋл de-kꙋ-seara.

— Insъ пеatra asta e ꙋn straс kꙋrat, respꙋnse пегꙋцъtorꙋл; ꙋn straс фroarte фꙋmos kꙋ adeвърat! че minꙋne! kꙋm seamъnъ kꙋ пеatra че'mї aї arъtat ierї, ачеeaші формъ ачееашї tъietꙋrъ; orї чine aлtꙋл, aфаръ de domnia ta, прінцꙋл meꙋ, s'ar фi amъцit.

G... îmmъrmꙋrit rekꙋnoskꙋ' ші ел îndatъ грозавꙋл adевър. Fꙋsese ӂꙋkъria ꙋнꙋї îndemъnatik înшълътor. In momentꙋл tъргꙋлꙋї itaлianꙋл printr'o isteaцъ îndemъnare de prestidецitaцie, skimвase iнелꙋл, ші dette în лokꙋл лꙋї aлtꙋл kꙋ o пеatrъ minчinoasъ че imita пе чеа adeвъratъ пînъ ла amъцire.

Пꙋse съ kaꙋte пе itaлian în toatъ чetatea Moskeї; ma aфларъ îndatъ къ ел лꙋase пощie пе лok kꙋm прiimi вanii ші порnise. Kът пentrꙋ прінц, пе лънгъ пekazꙋл къ пердꙋ' o sꙋmъ aша de mare, îл maї сꙋпъра ші ачела къ нꙋ'i kredea nimeni, пенkъ amъцitorꙋл de фаць kꙋ aлцiї її спꙋsese kꙋrat къ'ї вinde ꙋn straс. Прінцꙋл adikъ воise съ înшале пе ꙋn înшълътор.

Авентꙋra лꙋї Z... фъkꙋ' mare sгomot în Віена; sꙋma чеа mare пердꙋtъ, лokꙋл, время toate semъna o raффinare de komвinaцiї че нꙋ пꙋtea чine-ва съ ле înвoiaskъ kꙋ вîrstеле пartiteлор, пentrꙋ къ чеа maї în вîrstъ dintre eї aвia

авеа doъ-zeчĭ ші treĭ de anĭ. Toate кътe прezisesem лȣĭ S... în-ȣrmъ se adeвerirъ. Ллeksandrȣ авеа чеа maĭ mare ші maĭ хotъ-rîtъ ȣrъ asȣпra ђokȣлȣĭ ші ђȣ-кътoriлor. In datъ din ачел moment ĭл ȣрціsĭ, ші dȣпъ oпt лȣ-нĭ, ла Париs însȣшĭ în кавinetȣ-Імпъratȣлȣĭ ла Elysée Bourbon, S... îmĭ ziчea къ ar фi dat вȣкȣ-ros ђȣмътate din авереа sa, нȣ-maĭ съ нȣ se фi întъмплат ачеа îмпреџюrare, saȣ чел пȣцін съ мъ фi askȣлtat кътe ĭл повъцȣ-iam.

Z... ші kontеле B... se вътȣръ кȣ спada. Z... ръні пе протівні-кȣл съȣ, ші se înвoirъ кȣ o сȣ-мъ mikъ. M. îmпъratȣл Ллeksan-drȣ ціnȣ' despre ачеаsta ȣн astфел de ressimtiment, în кът însȣшĭ dȣпъ къцĭ ва anĭ, кънd ђȣнеле konte îĭ skrise ші ĭл рȣгъ ka съ-'л orîndȣiaskъ пе лънгъ легація dела Флоренца, refȣsandȣ'ĭ нȣse съ'ĭ respȣнzъ.

« Пentrȣ слȣђвеле фъкȣte лȣ-« гȣstei noastre maĭчĭ de кътre « kontеле Z... tatъл dȣmitaле; iert « nekȣвiinчioasa îndrъsnеалъ a « чererii dȣmitaле. »

Conteлe de la Garde.

CAROL-IOSIF

PRINÇU DE LIGNE.

S'a нъskȣt ла 1735, віцъ din челе mai iлȣstre фamiлiĭ але Белцieĭ, din kare kasa de Arem-верг este o ramȣръ kadetъ; era фiȣ ші nепot de фелd-mareшалĭ, вrednічie ла kare treвȣia a se în-пълца ші ел. Спre a deskrie пе ачеst om atът de deosевit, тре-вȣе a'л прiві сȣвt treĭ deosевite рапортȣrĭ; adikъ: ka miлitar, ka aȣtor, ші ka ȣнȣл че a addȣs ла чел mai налt rrad de перфek-ціe arta de atrъi, kare, konвin-zънd o поліtеџъ новілъ, ȣн ton перфekt, o konвersaціe лesne, tot d'aȣna сȣпȣсъ ла toate фe-лȣriле de кȣвiinцe, da atътеа în-кънtȣrĭ фrȣmoсȣлȣĭ съȣ kip; toa-te ачесtea se reȣnia în persoana лȣĭ спre a сȣпȣне inimeле, ші семъna maĭ мȣлt ȣн dar ал na-tȣreĭ de кът ȣн efekt ал edȣka-ціeĭ. Amorȣл глorieĭ фȣ чел d'ънtъiȣ aвbint ал сȣфлetȣлȣĭ съȣ, чеа d'ънtъiȣ direkціe întinъritъ în dȣхȣл съȣ, ші ачеst simtiment predomnitor стръвate прin toate кътe къzȣръ сȣвt пana sa. La înчепȣt ачеst simtiment фȣ atът de romantik, în кът în konіaлъріа sa, ĭi веni în rind съ фȣгъ din

kasa пъріnteaskъ, спре a se înро-ла în oaste sꙋбt ꙋn нꙋme skimбat, шi astфел нороkꙋл че ва авеа съ фie dator нꙋmaĭ meritꙋлꙋĭ съꙋ. Спре a mꙋлцꙋмi велikoasa лꙋĭ ar-dore îл пꙋserъ îн слꙋжбъ ла a-нꙋл 1751. Inzestrat k'o вiteжie че н'o пꙋtem komпара în zilele noastre de kъt kꙋ a mareшалꙋлꙋĭ Ney, naintarea îĭ фꙋ rъпede, шi tot d'aꙋna doбînditъ ka ꙋn прец de фапte însemnate, în вremea resбoiꙋлꙋĭ de шапte anĭ, în ал Бavariеĭ de ла 1778, în kamпa-ниiле aꙋstrianiлор шi рꙋшiлор în протiва tꙋрчiлор, пînъ în sфîршit ла 1803 doбîndi глориоsꙋл sчеп-трꙋ ал resбoinичiлор. Ар фi ko-mandat шi armia aꙋstrianъ ла 1796, în Italia, daka варо-нꙋл de Thugut нꙋ i s'ар фi îm-протiвit.

Ka aꙋtor, skriеriле sale sꙋnt în 29 волꙋme, din kare 14 sꙋnt Опере mestekate Oeuvres mêlées; алte 14 волꙋme traktъ despre ar-ta militarъ; пe ꙋrmъ are ꙋn во-лꙋm de memoriale, че ziче ел kъ ар фi skrise de принцꙋл Eꙋ-цen de Saвoia, kare este чеа dꙋ-пъ ꙋrmъ skriere a aꙋtorꙋлꙋĭ. In партеа чеа d'ъntъĭ de шi нꙋ af-лъ чine-ва orîndꙋialъ, metod, korrekцie, însъ пeste tot локꙋл e плinъ de dꙋx, adesea de adъв-чime шi de o statornikъ oriцina-litate; вede чine ва ачi пe въr-batꙋл че цie mꙋlte шi ле спꙋne фъръ pretenцie. Принцꙋл de Ligne skrie kꙋ adeвъrat rъꙋ, ma нꙋ e dat tot omꙋлꙋĭ съ skrie rъꙋ ka dъnsꙋл aшa de фrꙋmos. In skrieriле лꙋĭ ꙋrîtꙋл e пꙋs вine. Kъt пentrꙋ операле sale militare, xrъnite în чеа maĭ mare парte de лꙋminoase doktrine, se kom-пꙋn de memoriale asꙋпра kamпa-niiлор принцꙋлꙋĭ Lꙋdoвik de Ba-den, але konteлꙋĭ de Boussi-Rabu-tin; de жꙋdikъцĭ asꙋпра цене-ралiлор resбoiꙋлꙋĭ de 30 de anĭ, asꙋпра Mалборꙋгꙋлꙋĭ, лꙋĭ Fre-derik чел mare, Laudhon, i La-scy, ma tot че îл arratъ maĭ вi-ne de kъt orĭ че, e korrespon-denцa sa kꙋ persoanele remar-kaбiле че ле a kꙋnoskꙋt în kълъ-toriile sale. Nꙋmaĭ în ачeste skrisorĭ але sale чеĭ kare н'aꙋ aвꙋt noroчirea съ'л aꙋzъ пot sъ'шĭ фakъ o ꙋшоаръ idee despre пер-фekta amaбilitate че'л xarakterе-sa, шi kare îл фъkꙋ' съ фie пri-imit kꙋ atъta фaвor de Maria-An-tonetta ла Вersaliĭ, шi ла St-Петерсбꙋрг de Ekaterina II. Па-рisꙋл kare atꙋnчĭ era saлonꙋл Eꙋ-роpeĭ, kꙋ mare mirare въzꙋ' ꙋn цeneрал aꙋstrian a se înфъцiшa ka modeл akolo ꙋnde вedea чine-

ва modeлe пentrу înaлta soцieta-te a diверseлор state еуroпеne; akoлo унde stрълучiteлe tinерi de amaвiлitate eраў markizуль d'Entragues, konteлe de Tressan, mарешаллуль de Richelieu, вароnуль do Besenval, eroї aї saлoнулуї, kари în priвinцa ачeasta нu aвурь semenї шi moшenitорї.

Принцуль de Ligne adora Франца astфeл kум se арьta ea în aчea eпoхь; ma револуцia фraнцезь treвуia sь desплакь atьt руstурiлор kьt шi oпiniiлор saлe. Nу treku' муlt, шi îл isвї ачeasta нu нуmaї în aвереа sa чi шi în simtimenteлe чeлe maї skумпe. Kamпania deлa 1792, îї smуlse уn фiў чe idoлatra шi kamпania Бeлцieї, moшiiлe чe îi плькуse a лe înфрумуseцa atьta. Nenoрочireа din урmь o suфферi фiлosoфeшe, ma чea d'ьntьў нu se maї stinse din memoria луї în ориї чe вреme шi în oриї чe лok îї addучea чeвa amiute пe фiўл sьў, îл nodidea лakрьmeлe пintre уn zîmвet d'o aппarentь sушурiнць. Пîнь лa вîrstь de 80 de anї îшї împinse ku ачeaшї вioiчiune karriera; вьzу' konгresуль deлa Biena, denpre kare zichea: kь « daka нu marшь, чeл пуцiн danць » шi pretindea kь лa toate пriвeлiшiлe чe se daў нуmeroшiлор neгoцiatорї, нуmaї лiпsia de kьt konвoiўл îmmormîntьrii уnуї mareшал, пe kare îл ва înлesni eл. Шi ku adeвьrat муrї лa 13 Dekemвrie 1814 addukьnd durере tуtуlор, шi льsьnd în soцi tate уn sek ku aneвoie de a se îпплea. Пуцiнї чitesk oпeriлe луї шi фak пrea rьў; Dna de Stael, Propiac шi Maltebrun aў spikуit ku norochire priн eлле, ma tot чe n'aў пуtуt aрьta шi înфьцiша, a фost ikona чea вie aчeллеї amaвiлitьцї фireшї шi sлoвode чe se вedea atьt în trьsуriлe kьt шi în ворвeлe луї, aл kьror tiпar saў формь пare kь s'a sпart фьrь a se maї înфiinцa.

(урmare)

din disertaцia Daуї Папьdoпулу лa diksionarуль sьў.

скуmпьтате пе чеѢ лалть дупь оръндуiала арiтметiкъ, чi уна iнтрь, ка съ zік асфел ѫн чеѢ лалть ші се ѫмвінъ ку дънса. M'am повъцуiт пе ачест друм ку тоту пьтвлат дупь характерул џенерал ал епохелор лiтвiстiче, каре се ѫнтiпърещe ші ѫн форма ші ѫн ѫнтреву iнцарѢ вервiлор, дупь компарацiа елементелор лексiче дупь iсторiа църii ромънещi ші дупь кътева монументе ѫнскрi-

се че ам пътут съ добъндеск. De ам грешіт поате алесѣ, нусам ꙟнсъ оаре-каре темеюк пе каре се ва путѣ лукра ун фоарте мещешуціт едіфічіу. О еспосіціе не скурт ва ведѣ чітіторул ла сфършітул ачестей прегътірі ла епіметрул літерей А; ꙟнсъ ка съ о ꙟнцелѣгъ май деслушіт, съ бацє де-сѣмъ къ де ар врѣ чіне-ва спре есемплу съ адуне пе тоате ворбеле ꙟнсемнате ку I, саў II, саў III, ш. ч. л. Nу требуе съ крѣзъ къ аре ку ачѣста тоате ворбеле че ле а авут атунчі націа, чі къ атътѣ нумай дін къте а пріїміт еа ꙟн ачѣ епохъ се пот адуна акум. Къчі мулте дін къте пріімеще акум ле авѣ о датъ, ші мулте дін къте ꙟнтребуінца атунчі ну ле аре астъзі, прекум ші дін къте ꙟнтребуінцѣзъ астъзі ну ле авѣ атунчі. Ꙟн сфършіт оаре-каре ворбе акърор деріваціе н'а фост міжлок а се десконері ші прін урмаре нічі вжрста лор, саў каре копріндѣу вре о алтъ недомірїре, ну ле ам пэтэт ꙟн куцет курат съ ле ашез ꙟн нічі уна дін челе XII деспърцірі, ші асфел с'аў ꙟнсемнат ку XIII. Фак куноскут къ ла літера А каре ші есте ꙟн старе д'а се тіпърі нумай опт саў зече де ачестѣ аў ремас.

§ 3.

DERIVAЦII

Ꙟндатъ, ꙟн ачелаші шір, дупъ семнеле хронолоціче урмѣзъ деріваціа. Дупъ обічінуіта семніфікаціе каре пжнъ май дъунъзі се да деріваціей къ адікъ кутаре ворбъ віне дела кутаре, ку тотул ісолатъ, ар фі сокотіт чінева къ ворбеле н'аў нічі о трѣбуіnъ де пърінціе ші де релаціе; къ лімбеле н'аў нічі о трѣбуъ де руденіе, чі стрѣіне ꙟнтре сіне, нічі о датъ ну с'аў ꙟнтімпінат, нічі о датъ н'аў авут нічі о комунікаціе; ꙟнсъ с'ар фі амъціт, къчі де ші філолоціа н'а дат нічі ун момент деспре ачѣста, ꙟнсъ чеа пуцін обсерваціа лімбелор че се арътъ релатіве ші ку аффінітатату ꙟнтре сіне, ар фі путут съ не факъ а бънуі деспре легътура комунъ а націілор, а куноштінцелор ші а лімбелор лор. Історіа лімбей есте історіа Омулуй, ну нумай сокотітъ кътре прімітівеле елементе але лімбей, кътре релаціїле ші модіфікаціїле лор, чі ші кътре карактерул че фаптеле Омулуй ꙟнтіпъреще ꙟн лімба луй. Чей векі, жудікънд дупъ оперіле че с'аў пъстрат дела дъншії,

щїт къ десприцїинд песте мъсєръ лїмбеле стръїне контїмпоран[8] шї маї векї, ну не аў лъсат прекут шї дїн Кратїл ал луї Платон ведет, щїїнца дерївацїї нїчї ҳнтїнсъ, нїчї богатъ де монументе шї де матерїе. Аша ҳн вѢкул ачеста възурьм друмул чел дрепт кътре ачѢстъ парте фоарте серїоасъ а щїїнцеї цепераде. Аша матерїа се адунъ ку порочїре де шї къте о датъ ку пъртїнїре шї патїмї; се ащѢптъ ҳнсъ ачел Арїстотел че о ва адуна ҳн сїстемъ, шї ва аффла мъсура вжрстеї гласурїлор лїмбїстїче але ресърїтулуї. Ку тоате ачестѢ ҳн лїмбеле челе нуоъ уnде фїрул дерївацїеї се рупе адесѢ ҳн латїна шї еленїка шї фоарте рар ҳн вре о лїмбъ орїенталъ, шї се паре пеїертат лукру а де лъса неатърнате шї перелатїве ҳнтру деревацїе, ҳн време че пу е аша де греў а се съвжршї уп дїксїонар цеперал де дерївацїе пентру тоате лїмбеле че вїн дїн латїна, ку а тътѢ табле ла сфжршїт дупъ къте лїмбї ва купрїнде, ҳнсъ пъстръндуʼмї де а ворбї маї ҳнтїнс деспре ачесте обжете ҳн префаца дїксїонарулуї, зїк акум къ ам бъгат де сѢмъ къ ворбеле ромънещї сунт омоцене шї аффїне маї мулт ку латїна де кът ку лїмбеле че се траг дїнтрʼънса, кълї де рџс ар фї съ зїкъ чїне-ва къ лїмба луї Тачїт, дерїватъ, креатъ, едукатъ шї форматъ дїн дїксїоанареле еленїче шї маї не урмъ дїн гръматїка еле.ікъ прїн лїтерацїї, сʼар фї ворбїт вре о датъ асфел шї маї пе урмъ коррумпъндусе а продус пе ромънѢска де акум, каре ачеѣашї релацїе о авѢ кътре дїалектеле саў кътре чѢ ворбїтоаре, іар пу кътре чѢ скрїсъ лїмбъ а латїнїлор. Нелукрънд асфел, нїмїк нʼаш фї хотържт, пентру къ пу путѢм а нѣ опрї ла чѢ латїнъ ка уна че пу аре ҳн сїне о сїстемъ ҳнтрѢгъ де дерївацїї. Пе лънгъ ачестѢ дерївацїа мѢ адесѢ сʼар фї ҳнтьмпїнат ку тъмьчїрѢ. Шї чїне пу щїе къ mъпъ дерївъ дела manus, пъїне дела panis. шчл. Ку ачѢста ҳнсъ се куноаще оаре дерївацїа ворбеї? Ну. Ам врут ка фїрул дерївацїеї тръгъндула дїн лїмбеле упїте саў прїн аффїнїтате, саў прїн релацїе шї адукъндул кътре антїчеле лїмбеї але ресърїтулуї, пжнъ кънд се ва афла імїтавілїтатѢ ҳн сжнурїле натуреї, саў чел пуцїн пжнъ се ва аръта ачѢ ръдъчїнъ. Ам урмат ачѢстъ аксїомъ а лїмбестїчеї: « Кънд ҳнтрʼо лїмбъ оаре« каре, дупъ че се ва аффла ҳн-

«а тр'ъпса деріваціа ворбеї, пе сіліт
«а пріві ка прімітівъ ворба дін
«каре се траџе чѢ черутъ, атунчї
«требуе а къута о лімбъ каре-ка-
«ре ѫн каре ачѢ ворбъ съ се аф-
«фле саѸ деріватъ саѸ компусъ;»
репетънд тот ачѢстъ лукраре ші
ѫн алте лімбї маї векї де кът че-
рута, вом ажунџе саѸ ла о імі-
тавілітате саѸ non plus ultra·
ѫнсъ къте греутъцї, къте педечї
ла деждікаре, къте амъџірї?
м'ам сіліт а мъ депърта де ачѢ-
ста, кът 'мї а фост пріп путін-
цъ, депъртъндумъ де челе ку
тотул вапуіте ші преферінд а мъ
опрі ѫнтр'ун друм кунoскут фъ-
ръ а кърта алтул некуноскут. ѫн-
кът кътре деріваціа џенералъ, ду-
пъ сістема че еспусеѫ, ам ѫн-
тревуінцат медітаціїле меле ма-
нускріпте че ам путут адуна дін
вівліотечї партікуларе, пе Аі-
трікат ал луї Аделунг, пе Полі-
глота Асіе ал луї Клапротіе, пе
Etimologie universelle Combrid-
ge 1811 — 1825, шчл. аллегънд
пе челе маї адевърате, мъ соко-
теск къ е фъръ кївзуїре а мъ лі-
пі орбеще нумаї де о сістемъ.
Асеменѣ урмез ші ку деріваціїле
латіне, ажутъндумъ де остенелеле
челе векї але луї Босіе ші Лене-
ніх, прекум ші де але челор маї
ноі. ѫн партѣ аста ворбеле се
компаръ адесѣ ку челе ромънещї
саѸ аффіне ші омоџене італіене-
щї, португезе, романе шчл. ѫн
каре тімпул арратъ чева времнік де
ѫнсемнат саѸ кътре формаре саѸ
кътре'ѫнтъмпларе. Пентру ворбе-
ле італіенещї мъ ажут ку Macegio
саѸ ку Круска; пентру челе спа-
ніолещї ку Trapani, пентру челе
португезе ку остеніле унеї со-
чіетъцї студіоасе дін Франца, ку
Cardozo ші алте скрієрї. Пентру
глоселе романе, фіінд къ ѫмї
ліпсеще де о камдатъ Roquefort,
ѫн доъ волуме in 8° 1808 ла
Паріс, ам ѫнтревуінцат пе Dou-
jat сфътуіндумъ, ѫнкът пентру
тімі ку Reynouard, ші Bruce-
Whyte, zік ѫнкът пентру тімї,
кьчї ѫнкът пентру џенералітъцї,
кутез уиеорї а ну фі де пърерѢ
домнілор астора. Іар ѫн кът
пентру ворбеле че се редук ла вѣ-
куа десфлорітор, м'ам сфътуіт
ші ку манускріптеле меле, челе
маї мулте дін Дученгіе, ші ку лім-
ба нуміт макаронікъ дін скрі-
еріле че с'аѸ аффлат ѫн вівліо-
тіка мѣ. Ворбеле орієнтале аѸ
веніт ѫн лімба ромънѣскъ 1° саѸ
пріп семінціїї татаре, 2° саѸ пріп
фанаріоцї ші лімба турчѣскъ,
3° саѸ пріп лімбеле европене. ѫн
кът пентру челе дъптые м'ам

(ва урма)

сфътзіт кв Клапротіе ші Аделвнг; пентрв челе де адоіле кв Каміnскіе ші Очеап; іар пентрв челе де ал треіле м'ам сфътзіт кв тінзната скріере а портвгезвлві Сзса, Vestigios da lingua arabi-ca-em-portugal etc. etc. Joao- de Jousa etc. etc. Lisbon 1789 in 8°; adesea kв Gollius 1653 ші 1787.

Кът pentrв derivaціile елепече m'am sфътvit adesea kв Reimer, iar pentrв komnaraціa kъtre латіna kв Forcellini, kв Enrik Stefan, kв Holiiock ші алції. Iar în kът pentrв komparaціa kъtre лімбеле orientaле, depъrtъndвmъ de Lingua graeca Lebaizans; m'am sфътvit kъte o datъ kв Buxdorf, adesea kв лвкръріле лві Hamer ші foarte rar kв Aegidius 1647 Хамбврг 8° pentrв челе siri аче, însъ asвпра tвtвлor aчesto-ra, 'mi'am врмат дрвмвл че'mi'л дескісесем пентрв дікціонарвл еленік. Кът пентрв ворбеле славоне, каре ꙟн лімба ромъне-скъ пот ꙟнтокmi вн вокабвлар де осебіт ші пентрв каре сънт оаре каре regвле двпъ каре ле тодіфікъ ачѣстъ лімбъ, м'am сфътзіт ꙟн кът пентрв прінчепе кв Josephi Dobrowski institutiones, Lingue Slav. 1822, ші кв ꙟн целептвл Екопомв ла скрісоарѣ ꙟнцелѣптъ. *Περὶ συγγενείας τῆς σλαβονο-ῥωσσικῆς πρὸς τὴν ἑλληνικήν.* Ꙟнтребвінцеz тоате ачесте ісвоаре че 'mi am пвтвт стрънџе двпъ прінчіпеле че аrътаiв, ші воiв еспвне таі ꙟнтінс ꙟн префацъ. Пе лъпгъ ачестѣ пентрв прескврtаре ші фаміліарісаціе кв сімвлакреле дерівації ам ꙟнтребвінцат сімболврі оаре-каре а кърор тълмъчіре о ва афла чітіторвл ла сфършіт ла аппендіче свбт літера В. Мъ сокотеск, къ кінвл дерівації че ам ꙟнтребвінцат, афаръ де ꙟн фіінцата серіосітате ші фолосінцъ ꙟн історіа ші адмпчіта тълмъчіре а фіе-къріа ворбе ші ꙟн џенерал ꙟн лімба ші літератвра ромъпъ, ажвтъ пе лъпгъ ачестѣ спре а ꙟнтокmі ачѣстъ парте крітікъ а філолоџіеі парте пополаръ ка съ zік асфел, скоцъпд діптр'ънса пе чѣ містеріоасъ ші ꙟндоіоасъ ші діспотвасъ ші трвдоасъ а щіінцеі каре ꙟнгроzеще пе омвл вvлгар. Ꙟнсъ еv чел атът де страшнік крітік ал алтора, пв воiв афла оаре крітічі?

(ва вrma)

Кв пornirea Dлві Папаdопвлв din капіталъ, dвпъ воіа че а черvt, авънd ші orіџіналвл кв sine, redakціа se веde sіліtъ a sta ачі кв пвблікarea aчestei disertaціі. Кв okasia aчeasta sokoteщe

de kувiinцъ a'шї фаче шї бъгъ-ріле сале de seamъ asупра ачестеї skrieri. Orї че romъn літеrat? поате ведеа meritеле шї miжлоачеле Dлуї Пападопулу de a пуtea skoate ла kъпътъї ачeastъ întreprіndere че dуmisале ва addуче чінste шї romъnілор фолоs шї o авере літерарь пречіоасъ. Observaцiіле asупра лімбеї че se възуръ în partea публікатъ a ачестеї disertaцiї pot sъ rekomande în parte пътрунзътоареле куцетърї але аutорулуї шї înzestrъріле літераре че are; kъnd 'iar фі лiusit ъпsъ бъгъріле de seamъ че фаче asупра ostenелелор reposatулуї П. Maior, sokotesk kъ maї mуlt s'ar фі rekomandat în okiї romъnілор че пъstreazъ o чinstire religioasъ kъtre ачest бърбат. D. Папъдопулу maї ла урmъ în disertaцia sa, ворбind despre ortografie, se aratъ de o deoseвitъ пърере de пъреріле че are redakцia despre фелул skrierii romъneшti. Redaktорул ачестеї фоі, чinstind tot d'auna чеea че aу фъkуt Predeчisorii ноштрi чеї лумinaцї tot d'auna a аvуt de temeiу a kълka în урmеле лор щі a adъoga шї ел чеea че slaбелеї miжлоаче îl вор пуtea înлеsni sъ maї deskopere saу în materie saу în metod; шї în maї mуlte rîndурї a maї zis'o kъ маї віne prefеръ a se ръtъчi ку Maiorii, Klainii шї Шinkai, de kъt a se arъta nerekunoskъtor ачestor бърбацї, шї a greшi în aintea умбреї лор atъt de venerate de romъnii че aу învъцat a чinsti taлentеле шї службеле unor asemenea бърбацї. Temeiул redaktорулуї a фost, ka sъ чinstim чеea че aу фъkуt бътrънii ноштрi чеї луminaцї шї ръвnitori, ka sъ чinstiaskъ шї урmaшii чеea че фачем noї dупъ kувiinцъ шї potrivit ку dreptул kувînt, шї astфел sъ se фikse, sъ se statorniчeaskъ шї sъ se вечїnічeaskъ stiлул лімбеї, kуръцenia eї шї kiпул skrierii. Pe ачest temeiу observaцiіле asупра ostenелелор луї Maior, mi s'aу пъруt observaцiї asупра пърерілор noastre însuшї, asупра, sistemeї noastre, asупра чinstirілор noastre челор maї skumpe. Kum dar aї înгъdуit îmї ва zіче чine-ва, a se публіka în фoaie ta niще asemenea observaцiї? — 1° Pentru kъ nu avem altъ фoaie літеrarъ, шї nu voiu a фаче ку публічitatea mea un фел de monoпол nu maї de un фел de пърерї, че ar semъna un despotism siлind лумea întru a se rîndi ka noї шї a primi пъреріле noastre; 2° Kъ

обsерваціїле s'aȣ въzȣt în протiва пърерілор noastre în протiва sis-temeĭ noastre, ші mi s'a пърȣt o mikшоrime a ne teme ka sъ нȣ ле фачem kȣnoskȣte, дȣпъ черерea aȣторȣлȣĭ, спре а ле чiti ші а ӂȣdika лȣmea літератъ; 3° къ D. Папъдопȣлȣ 'mĭ a фost ші îmĭ e прieten; ші am врȣt sъ арът къ пот фi oamenii прieteni ші фъръ a фi сiлiцi de a авеа tot ачелеашĭ пъреri ші de a фi desпоцĭ ȣнȣл алтȣia, saȣ de a фi лisiцĭ ekonomisindȣse sъ аӂȣнгъ inokriцĭ ші nesinчеri. Urъtъ ші фаталъ e aчеа idee, къ omȣл че нȣ ва фi de пърерea noastrъ, saȣ kare kȣ simtiment saȣ de прieten, saȣ de drarostea artei, saȣ dintr'o konвiнцере orĭ retъчiре a sa ne kritikъ фаптеле saȣ skrieriле, требȣе sъ'л авем de връӂмашȣ. Требȣе sъ лъsъm oamenii a фi sinчeri, sъ'шĭ аїбъ пърериле слободе, къ лȣmea щie saȣ ва щi ӂȣdika ші алеце. Am приimit astфел disertaцia, Dлȣi Папъдопȣлȣ, ші 'iam спȣs kȣ ачееашĭ sinчeritate, къ прекȣm пȣблik observaцiiле сале, asemenea вої пȣблika ші але orĭ кърȣi алт romъn че ва voi sъ'ĭ respȣnzъ, фъръ însъ sъ se abatъ din drȣmȣл бȣнеĭ kȣвiinцe; къчĭ пȣtem a desбate ȣн лȣkrȣ че are требȣinцъ de a фi desбътȣt фъръ sъ ne eшim din пропȣsȣл nostrȣ, ші sъ ne kreъm dintr'ънsȣл ȣн обӂet de ȣръ, de derisie ші de невъstȣчie în фаптеле ші вiaцa пȣблiкъ ші privatъ a persoaneлор kȣ kare traktъm saȣ врem a ne înцелеце.

MONSIUR KALISCH

In времea алергърілор noastre авветȣровse ші komode prin miӂлокȣл Eȣропеĭ ȣрmъnd дȣпъ Naполеon, am dat песte mȣлte tiкъloшiĭ ші ле am чerkat, петречeam însъ пе ічĭ ші пе колea къte o datъ ші niцe minȣte бȣне. Intr'o zi în tinъ пînъ ла цепȣkĭ, adoa zi ла masъ пънъ în rît, ȣnde îndatъ era ȣitate невоiле de kȣ searа. Natȣra noastrъ omeneaskъ e aшa de minȣne organisatъ în kът ȣn moment de плъчере ne despъгȣбeщe kъte o datъ de nenorочiri ші sȣферinцe фoarte лȣнцĭ. Intre zъstъmпȣriле че despart doъ kampaniĭ saȣ doъ batалiĭ, noĭ нȣ пerdeam vremea ші алергam ла балȣ, ла konчертȣ... koncerte! sъ фi aȣzit пе але лȣĭ Napoлeon kȣm îцĭ mai sфоръia! Kȣ ачеле o sȣtъ de mii de пȣшчi, patrȣ sȣte de tȣнȣri, поцi adikъ a'цi înkinȣi къ tre-

вȣia sъ поatъ чine-ва фаче ȣn фrȣmȣшел sromot. Lȣĭ ĭi плъчеа mȣлt фелȣл ачеsta de mȣsikъ, пеntrȣ kъ фie-kare îшĭ are гȣstȣл sъȣ̆. Noĭ iarъ kȣm лъsam armеле din mъnъ sъ ne maĭ odixnim; îndatъ ne пȣneam a фаче kȣrte dameлor, шi astфeл maĭ skoцъndȣne din kапete, пеkoвoram dȣпъ zisa de oвiцe, în жokȣл rîsȣлȣĭ вieцeĭ, kъt пȣteam maĭ плъkȣt.

Inainte de resвoюл деላ 1809. armia noastrъ se adȣnъ́ în цara Bayreuthului, гъtindȣse în пrimъвarъ a intra în kamпanie. Aȣstrianiĭ se konчentra în Boemia, kъte-ва лere deпarte de noĭ. De amъndoъ пъrцiле пrегътiriле era mari. Kȣ toate aчestea diплomaцiĭ din amвe naцiiле nȣ înчeta în toate ziлеле a'шĭ arъta sinчera шi kȣrata dȣmneaлor dorinцъ de a konserвa паčea.

Barona de Conradsruhe лokȣia într'ȣn kasteл фoarte фrȣmos, апroaпe de Egra în Boemia; ȣn reцiment de xȣsarĭ aȣstrieni era kantonat în satȣл aчела, шi noĭ, фiind апroaпe iarъ ne veчinam ла xotarȣл nostrȣ kȣ aчeĭ xȣsarĭ, въnd, kъntъnd, фȣmъnd înпreȣnъ; eram чeĭ maĭ вȣnĭ пrietenĭ din лȣme aцentъnd поrȣnka kъnd sъ îнчeпem a ne trъnti ȣnȣл aлtȣia kъte ȣn глonц, kъte o лoвitȣrъ вȣnъ de saвie; kȣm am ziчe пъnъ kъnd sъ îнчeпem a ne înkъiera шi a ne trimite пе лȣmea чеa aлtъ, trъiam пе aчeasta kъt пȣtea de maĭ вine. Чeasȣл aчesta sosí, поrȣnka se dette, шi în momentȣл kъnd eram sъ naintъm ȣniĭ în пrotiва aлtora, жȣrarъm kȣ toцiĭ asȣпra флakъriĭ чeĭ aлвastre a пoнчȣлȣĭ ka daka ȣniĭ din noĭ вor kъdea rӧвĭ, sъ пriimeaskъ toate aжȣtoareле пȣtinчioase din пartea îmпrotiвitoare, шi aчest жȣrъmînt фȣ пъzit kȣ sфinцenie din amвe пърцiле; însъ sъ лъsъm aчestea, aчi ne este вorвa de aлt чева.

Doamna вarona era o въdȣвъ веллъ шi жȣnъ; tot d'aȣna avea ла sine o вȣnъ шi nȣmeroasъ komпanie; da niцe пrъnzȣrĭ de minȣne, niцé вaлȣrĭ фrȣmoase шi adesea шi konчerte, kъчĭ ювia kȣ deoseвire mȣsika. Kȣ ȣn вȣkъtar вȣn шi kȣ вanĭ în kasъ, nimik nȣ e maĭ лesne, шi însȣшĭ în Boemia, de kъt a mȣлцȣmi пе oasпeцĭ; kъt însъ пеntrȣ ȣn konчert, nȣ'л поate чine-ва înkiea aшa de лesne într'ȣn kasteл în miжлokȣл mȣnцiлor, патrȣ лere de парte de чetate. Orĭ че oфiцer aȣstrian saȣ̆ фranцez kare шtia sъ фaлeре, sъ sвîrnie

сь цiцîe saȣ̆ сь kъnteȣ̆ kъte чева ера приimit kȣ мȣлцȣmire în saлопȣл вaroneĭ. Пentrȣ o kaвatikъ saȣ̆ o sonatъ în skimв приimia чea maĭ плъkȣtъ оsпitaлitate în miџлokȣл ȣneĭ џȣmъtъцĭ de dȣzine de dame, de damiчеле фoarte фrȣmoase saȣ̆ чел пȣцin прea плъkȣte.

Akȣm пȣteцĭ a въ înkinȣi kъ noĭ toцĭ фireщe ne siлiam a doвîndi чinstea ka сь фim înфъцiшaцĭ лa doamna de Conradsruhe, kъчĭ în kantonementeлe noastre în miџлokȣл zeпezeлor n'aвeam nimik maĭ mȣлt de kъt viaцa aнimaлъ. Eȣ̆ se вrodise сь n'am niчĭ o idee de mȣsikъ, вreme n'aвeam сь 'пвъц d'akȣm înainte, resвoiȣл era în ȣшeлe noastre шi мъ isвiam kȣ пȣmnii în kan de nekaz, kъчĭ ka сь почiȣ̆ doвîndi фaвorȣл de a intra în saлoпȣл вaroneĭ, treвȣia сь'mĭ daȣ̆ ȣn aer de mȣsikant. Мъ лeгaiȣ̆ de kaпȣл kaпeл-maestrȣлȣĭ mȣsiчеĭ reцimentȣлȣĭ nostrȣ сь мъ rasoлeaskъ сь мъ 'пseiлeze kȣ kъte вa romaпце, шi asфeл îndrъsпeц мъ înфъцiшaiȣ̆ ka ȣn kъntъreц. Шi este adeвъrat kъ kъntam romanцa: Partant puor la Syrie kȣ ȣn aпплȣmв de minȣne. In Saлon фъчeam че фъчeam шi skъпam kȣ atъta, ma în saлa de мъnkat desфъtam пе kommesen kȣ Des frelons bravant lapiqûire. In reцiment пȣ мъ maĭ пȣmia de kъt siriaпȣл, atъt ле îmпȣiam ȣrekiлe kȣ Siria! kъnd пȣ eram împreȣпъ kȣ kamarazii meĭ, шi întreвa kъte чева de mine, respȣndea, a pornit лa Siria. In sфirшit вine rъȣ̆ îmĭ фъчeam шi eȣ̆ roлa ka шi чеĭлaлцĭ. Maĭ пе ȣrmъ oaspeцĭ maĭ пȣoĭ îmmȣлцindȣse, îнчепȣrъ a фaче konkȣrsȣл taлenteлor meлe пȣ прea atъt de treвȣinчios, шi înчetȣл kȣ înчetȣл înчепȣiȣ̆ a пȣ прea maĭ aвea atъta treчere; îmĭ вeni în sфъrшit шi mie rîndȣл a petreче askȣлtъnd шi eȣ̆ пе aлцiĭ; dar, ȣĭte, въ spȣiȣ̆ drept kъ de лok пȣ мъ мȣлцȣmia; adikъ tot kam aшa kȣm мȣлцȣmiam шi eȣ̆ пе чеĭлaлцĭ.

Пeste пȣцin щiȣiȣ̆ a мъ însiпȣa лъпгъ Doamna вarona atъta în kъt îmĭ dette вoie a шi вîna пе moшia sa. Kommeseniĭ era пȣmeroшĭ, шi eȣ̆ addȣчeam tot вînatȣл treвȣinчios пentrȣ masъ.

Eȣ̆ лokȣiam treĭ лeгe de parte de Conradsruhe лa Ober-Roeslau, în kasъ лa Monsiȣ Kaлiш, ȣn om фoarte фrȣmos ka de patrȣzeчĭ de aпĭ. Era ȣn om kȣ stare mare шi kȣ ȣn пȣme mik. Monsiȣ Kaлiш era ȣn perod din

чеĭ маĭ марĭ кънd era ворва de литератѕръ саѕ de фрѕмоase arte; кънd era însъ ворва de банĭ, de мошиĭ de вînzare, de лемне de кѕмпърат, атѕнчĭ i se аппринdea капѕл ши ворвia de минѕне, ӂѕdika drent, îл аѕа de ѕн om кѕ mare џениѕ. Пентрѕ челе materiaле авеam ла dънсѕл o приimire ши оспiталитаte de минѕне; кът пентрѕ челе алalte, мерџеam съ ле каѕt ла Conrdsruhe.

Intr'o diminеацъ, Monsѣ Kaлиш intrъ în kamera mea.

— Lokotenente, îmĭ zise ел, dѕмneata aĭ пѕtea съ'mĭ фачĭ o mare слѕжбъ.

— Атъta маĭ виnе, пентрѕ къ мъ мѕлцѕmesk къчĭ îmĭ daĭ okkazie.

— Пînъ съ intrъm în materie, спѕне'mĭ кѕрат пînъ în kare пѕnt ешĭ кѕ варona?

— Апоĭ... сѕnt ka ши кѕ dѕмneata în termeniĭ ѕнеĭ биnе-воinце речiпроче, simц пентрѕ ea ka ши пентрѕ dѕмneata reкѕнощинца че тревѕе съ аївъ ѕн стръin кънd e биnе приimit.

— Foarte виnе; ma спѕне'mĭ, авеар'aĭ din întъмплare вре ѕн rînd asѕпра inimeĭ... asѕпра мънеĭ сале?

— In вîrstъ de доъ-zeчĭ de anĭ.. фъръ stare... кѕ градѕл modest de локотенent, ar тревѕi se фiѕ невѕн къ съ am ниџе asemenea претенџiĭ.

— Че фел dѕчериле dѕмitaле atъt de dese ла Conradsruhe n'aѕ алt skоп de кът съ mi'џĭ азzĭ мѕsika? нѕ'mĭ спѕĭ dar къ'mĭ aĭ фост ѕн мѕsikant тѕрbat?

— Пентрѕ ши препелiцеле нѕ ле sokotешĭ drent nimik? Ma спре че сѕnt вѕне ачеste întreвърĭ?

— Везĭ къ îmĭ am ши еѕ rîndѕриле меле asѕпра варонеĭ, ши кънd am ши къ te am de ривал, 'mĭ am траџе мъна нѕмаĭ de кът.

— Îmĭ фачĭ мѕлtъ чinste, мѕлцѕmesk; însъ... ши еѕ am пѕтеа зiче tot ачеstea пентрѕ dѕмneata.

— Dѕмneata ешĭ жѕне, ши еѕ...

— Dѕмneata ешĭ borat, ши еѕ...

— In sфîrшit, вреараĭ съ мъ înфъцiшезĭ ла варona?

— Iĭ воиѕ чере воiea.

— Ea нѕ ва вреа съ мъ приimеаскъ, пентрѕ къ еѕ нѕ сѕnt мѕsikant, ш'апоĭ маĭ сѕnt ши алte кѕвinte че ле веĭ афла маĭ търziѕ.

— Апоĭ кѕм se фачем dar?

— De веĭ вреа вом мерџе ла ea вinънd, вом зiче къ не am întълнit пе drѕм, веĭ kroi ачi ѕн romanц, ши вом потриви лѕкрѕриле.

— Foarte виnе; аша dar мъine.

— E вреme фrymoasъ, adikъ, daka am merџe astъzi?
— Aidem, sъ merџem.

Toate se yrmarъ фoarte віne; sosirъm ла kastел ла вremea пrъnzyлyї, шi Monsыr Kaлiш фy шi eл invitat. Dупъ kaфea se deskise пiano, se akkordarъ вioareлe; Doamna вarona presida ла пrerъtiriлe ynyї quatur, шi se aпrопie de oaспeлe meў.

Spre desлyшire ла чeлe чe yrmeazъ treвye a шti kъ în џermania se sлyжesk adesea ky вorвa monsieur шi însyшi kъnd vorвesk enmџeшe, însъ o пronyнџeazъ strikat mysié. Prin yrmare monsieur Kalisch, saў domnyл Kaлiш, пe nemџie îл пronynџa mysi Kaлiш. Doamna de Conradsruhe înчeпy' konversaџia asфeл.

— Sind sie musikalisch? (eшti dymneata mysikant)

Domnyл Kaлiш înџeлese kъ adikъ îл întreaвъ. Eшti dymneata monsieur Kaлiш? eл шi respynse.

— Da Doamna mea.
— Traџi ky вioara?
— Ny, doamna mea;
— Kъnџi ky флaytyа?
— Ny doamna mea.
— Ky пiano?
— Ny doamna mea.
— Ky чe instryment te sлyжeшti?
— Ky niчї yнyл.
— (ла o пarte) e vre yn kъntъreџў — treвye sъ aї yn глas de tenor?
— Ny doamna mea.
— De вariton?
— Ny doamna mea.
— Чe глas aї dar?
— Niчї yn фeл de глas.
— Апoї ziчї kъ eшti mysikant? (myzikaлiш) шi oaспeлe meў iar înџeлese kъ'iar фi zis Monsыr Kaлiш.
— Da doamna mea syнt Monsыr Kaлiш (пe kare îл пroniџъ myzikaлiш.)
— Чe фeл, omyл asta'e neвyn! zise ea întornъnd sпateлe.

Imї фъky' semnў, шi mъ dyseў лъnгъ ea.

— Чe ostrorot e asta чe mi 'л a addys? ziчe kъ e mysikant (myzikaлiш) шi niчї ny kъntъ niчї se sлyжeшe ky niчї yn instryment. Krez kъ 'шi вate жok de mine, de ny 'mї ar фi fost de dymneata, 'л aш фi dat aфarъ.
— Iartъ-mъ, doamna mea, aчi treвye sъ фie vre o yrîtъ înџeлeџere. Oaспeлe meў este yn om чinstit чe se rîndeшe maї myлt a strъnџe ла гaлвenї de kъt a kъntaлa romanџe: ny e mysikant myzikaлiш шi niчї ny пoate sъ фie.
— Oaспeлe dymitaлe?

— Da doamna mea, префъкъта noastrъ întълnire e ѕn romanц ka съ'ĭ слѕџеaskъ de intrѕdѕkцie ла дѕmneata.

— Кѕm îл kiamъ?

— Monsiѕ Kaлiш.

— Monsiѕ Kaлiш! ші îndrъзneще ачest om a intra în kasa mea? спѕneĭ съ se дѕkъ nѕmaĭ de кът d'ачі, къчĭ алt фeл пѕiѕ de 'л daĭ афаръ.

— Insъ, doamna mea, аш пѕtea съ щiĭ kѕвîntѕл мънieĭ дѕmitaлe? D. Kaлiш nѕ este ѕn om че ар merita съ'л trakte чine-ва astфeл; ел simte пentrѕ дѕmneata o mare ammiraцie; ворбеще de дѕmneata kѕ чeл maĭ adънk респekt, ші daka nѕ e мѕsikant.....

— Nѕ ne e ворба de мѕsikъ! D. Kaлiш este ѕn добîndar, ѕn tikълоs kare... în sфîrшit eatъ îцĭ спѕiѕ sekretѕл; te krez прea чinstit în кът съ nѕ фачĭ абѕs kѕ дънsѕл.

— Ворбеще doamna mea.

— Mie îmĭ плаче лѕmea ші пълъчeriлe. Remъind въдѕвъ, фъръ еспереinцъ, kѕ o stare îndestѕл de бѕнъ; am keлtѕit maĭ мѕлt de чeea че îmĭ era пѕteriлe. Silitъ a алерга съ мъ îмпрѕмѕt, m'am dat пе мъiniлe miџлочitoriлор ші добîndariлор че 'mĭ aĭ вîndѕt арџintѕл kѕ прецѕл лѕрѕлѕĭ. In sфîrшit am аффлаt ierĭ къ ачest D. Kaлiш 'mĭ a kѕmпърat toate datoriiлe meлe, ші къ are de rînd съ мъ еспропrie, претinzънd къ toatъ авереa mea este a лѕĭ.

— Krez къ kѕnosk în destѕл пе D. Kaлiш ші почiѕ a респѕnde къ ел n'are niчĭ de кѕm ѕn asemenea rînd.

— Пentrѕ че darъ 'mĭ a венit ачі?

— Doamna mea, de îĭ веĭ da воie, îцĭ ва desлѕmi ел sinгѕр.

— Nѕ воiѕ съ am nimik d'ameştek kѕ омѕл ачesta.

— Kѕ toate ачestea треѕе, maĭ вine съ въ înцeлeцiцĭ împreѕnъ, de кът prin niще miџлочitorĭ interesaцĭ kari пот a въ strika ші maĭ мѕлt.

— A! ша! dar дѕmneata 'iaĭ лѕat апърареa kѕ кълдѕръ.

— Insъ... doamna mea... дѕпъ кътe îmĭ спѕseшi, mi se паре къ maĭ мѕлt am лѕat апърареa дѕmitaлe. De воieщĭ съ intri în saлoнѕл чeл mik, пînъ кънd domnii ащia îшĭ вор есекѕta quatur, eĭ îцĭ воiѕ addѕче пе D. Kaлiш a te înцeлeце kѕ ел.

— Че are съ'mĭ спѕе? че îĭ воiѕ респѕnde eĭ?

— Веĭ веdea maĭ търziĭ.

— Foarte вine приimesk, însъ kѕ kondiцie къ nѕ мъ веĭ лъsa singѕръ kѕ ел.

Inфъцішaiѫ пе D. Kaлiш. N'am maĭ въzѕt om maĭ înkѕrkat kѕ пersoana sa ші neщiind че съ'mi фakъ kѕ mъĭneлe, kѕ пълъria, kѕ лimba, kъчĭ nѕ kѕteza o ворвъ sъ skoaцъ. Doamna barona ka o фemee a лѕmeĭ ші înчerkatъ, îmĭ da ѕn aer de mъrime kare ші maĭ mѕлt adъoга zъпъчeaлa пretindentѕлѕĭ. Un sфert de чeas trekѕse ші лѕkrѕriлe sta пe лok; aша înчeпѕѫ eѕ ворва.

— Doamna mea ші domnѕлe, лe zisеѫ; de îmĭ daцĭ voie, въ воѫ sлѕжi de miжлочitor între amъndoĭ. Lѕkrѕ nѕ e aneвoie a въ înцeлeцe. Doamna de Conradsruhe aвea mѕлцĭ datornichĭ, ші akѕm are nѕmaĭ ѕnѕл kare e D. Kaлiш. Domnѕл Kaлiш iaръ nѕ чere maĭ mѕлt de kъt a'шĭ amesteka starea ші aвeрea kѕ aвeрea doamneĭ baroneĭ; e rata a търъdѕi toate drenтѕриле saлe kѕ kondiцie ka....

— Nichĭ o kondiцie! strиръ D. Kaлiш, nichĭ o kondiцie! nѕ воѫ sъ пѕѫ nichĭ ѕna; doamna nѕ mĭ e datoare nimik, ші довada e kъ eakъ toate вiлetѕриле de datorie sѕnt akфitate ші rѕпte. Nѕ чer de kъt o гraцie, kare este ka sъ вine voiaskъ a лe пriimi.

D. Kaлiш deнѕse ѕn пaket mare de xъrtiĭ пe o meшчioaръ. Doamna de Conradsruhe remase îmmъrmѕritъ. Omѕл asta, kare dѕпъ zisa лѕmeĭ, voia sъ o skoaцъ de aвѕtѕл съѕ, съ'л пропѕie eл ънsѕшĭ de a'шĭ пъstra raпгѕл че se aфлa în пrimeжdie de a'л пerde!

— Însъ domnѕлe, ѕn asemenea dar nѕ пoate a'л пriimi чineва de kъt deлa ѕn tatъ saѕ deлa ѕn фrate....

— Saѕ deлa ѕn въrвat, zisеѫ eѕ.

Kѕ aчeastъ ворвъ sпъrѕesem rиaцa; remъшiцa veнia de sine. Quatuor se sфîrшise; kъnd reintrаръм în saлon, ѕnde nimeni ънkъ nichĭ kъ вънѕia desпre kъsъtoria че o înчeпѕsem eѕ. A doa zi amъndoъ armiiлe intraръ în kamпanie; se въtѕръ, ші kъte va ziлe dѕпъ вataлia deлa Wagram, пriimiѫ вiлetѕл ѕрmътor:

« Domnѕл Kaлiш, kare nѕ e
« mѕsikaлiш (mѕsikant) are
« чinste a te înшiinцa desпre
« kъsъtoria sa kѕ doamna baro-
« na de Conradsruhe.

Elzear Blaze.

Cерюл.

In чentrѕ лѕmiлor kreate, în miжлokѕл steлeлor neнѕmъrate

че ïi слȣжesk de тъriï, de intrъrï ши de къï, пътitъ ачеа немърцinitъ четate a лȣï Dȣmnezeȣ, a кърia minȣнï н'ар пȣteа съ ле deskrie лimба нȣнї мȣritor. Чел Eternȣ ънsȣшï ïï пȣse челе доъ спре-зече temeлiï, ши o înчinse кȣ ачеї мȣрï de iaпs пе kare disчiплȣ Domnȣлȣï чел ѩбit ле възȣ,' мъсȣръndȣse de кътre ȣn анцел кȣ ȣn stъnжen de aȣр. Reвestat în глориа челȣï Преа-înaлt невъзȣtȣл Ierȣsaлim e îmподобit ka o mireasъ пentrȣ mireле съȣ. Deпarte d'aчi, монȣmente але пъmînтȣлȣï, воï че нȣ въ аппропiаціï întrȣ nimik de монȣmentеле четъціï челоï sante! Богъціа materieї îшї disпȣтъ прецȣл кȣ перфекціа формелор. Aколо staȣ în toatъ мърirea attъrnate галерiï de sanфirï ши de adamante, фoarte слаб imitate de ценiȣл Omȣлȣï în гръdinеле Бабiлонȣлȣï! aколо s'ardikъ arkȣрï triȣmфале формаte din челе maï стрълȣчitoare stелле; aколо se înшirȣe portiче de sorï, прелȣнціte фъръ sфirшit пintre spaціȣріле фirmamentȣлȣï ka ши колонеле Пелmireї în аре пеле пȣstiȣлȣï. Aчeastъ arхitektȣръ e вie. Четatea лȣï Dȣmnezeȣ e sinгȣръ înцелегътoare. Nimik нȣ e materie în лokaшеле Dȣхȣлȣï; nimik н'a мȣrit în лoкȣриле eternеї esistinце, Borвеле materiaле, че Mȣsa e siлitъ a întreбȣinца, не amъцesk; елле reвestъ кȣ ȣn trȣп чеea че esistъ ka ȣn вis diвin în кȣrsȣл ȣнȣï фeriчit somnȣ.

Гръdinï делiчioase se întind în пrецȣрȣл Ierȣsaлimȣлȣï dътътor de raze. Un riȣ de razъ din tronȣл челȣï Atot-Пȣterпik, ел adaпъ чereskȣл Eden ши în валȣріле saле кȣрце Amorȣл чел кȣрat ши Щiinца лȣï Dȣmnezeȣ. Unda misterioasъ se desпarte în diвerse kanaле kare se ȣnesk, se împart, se reȣnesk, se desпart iаръ, ши фak a креще, din преȣнъ кȣ виea nemȣritoare, krinȣл чел asemenea mireseї, ши флориле че профȣmъ ацернȣтȣл mireлȣï. Arбȣреле Bieціï se înалцъ пе деалȣл inчensȣлȣï; че-ва maï departe арбȣреле Щiinцеï îшї întinde de toate пърціле пrофȣndеле ръдъчinï ши neнȣмъrateле ramȣрi: ел are askȣnse sȣвt фрȣnzеле de aȣр sekreteле Dȣmnezeïrii, лецiле askȣnse але natȣreї, reaлitъціле moraле ши inteлеktȣaле, neстрътȣtateле принчiпе але Бинелȣï ши Ръȣлȣï. Aчeste кȣноштiнце че не îmбатъ фаче хрaпа челор алешï: къчï în imперiȣл sȣверaнеї înцепчiȣnï rodȣл Щiinцеї нȣ maï addȣче moartea. Чеï doï

strъmoшiĭ aĭ neamuлuĭ omenesk вin adesea a вършa лakrъme (astфeл kum drepцiĭ nu пot respъndi) лa umвra aчestuĭ arвure miraкuлos.

Lumina чe strълуче aчeste фeriчite retrate, se komпune din rozeлe dimineцeĭ, din флakъra amiazeĭ шi din пurпura serei; шi'aпoĭ niчĭ o stea nu se iвeшe пe orizontuл resплandid; niчĭ un soare nu resare; niчĭ un soare nu aпune în aчeste лokurĭ, unde nimik nu se sфirшaшe, nimik nu înчeпe; чi o луuire nesпusъ, koвorъnduse de toate пърцiлe ka o roъ tinerikъ întreцine ziua eternъ a deлektaвiлeĭ eternitъцiĭ.

In пortiчeлe чetъцiĭ sфinte, în kъmпiiлe чe o înkonцurъ se aфлъ de o datъ reunite шi desпърцite xorurile Xeruвimiлor шi Seraфimiлor, Anцeлiлor, шi Arxanцeлiлor, Tronuriлor шi Domniiлor: toцĭ sunt ministri фanteлor шi voinцeлor чeлuĭ Etern. Aчestora se dette toatъ пuterea asuпra фokuлuĭ, aeruлuĭ, пъmintuлuĭ шi aпeĭ; aчeлora este îndreпtarea timпiлor, vinturiлor шi temпesteлor. Eĭ фak a se maturi seчerimeлe, kresk флoarea tinerikъ, шi пacakъ вekiuл arвure kъte пъmint. Eĭ suspinъ prin antiчeлe пъduri, eĭ vorвesk în vaлuriлe mъrii, varsъ riuriлe din virфuriлe munцiлor. Uniĭ пъzesk miiлe de karre armate aлe Luĭ Saвaot шi Eлoé; aлцiĭ veriazъ asuпra kurkureĭ Domnuлuĭ, asuпra фъцeriлor saлe neaпъrate, asuпra groзaviлor suĭ kursieri чe addūk Чuma, Resвoiuл, Фoametea, шi Moartea. Miлioane din aчeste цeniuri arzъtoare reguлъ miшkъriлe steлeлor шi se reskoaлъ uniĭ dupe aлцiĭ în sluжвeлe лor de mare kuviinцъ, întokmaĭ ka streжeлe priвiretoare aлe uneĭ mari oшtiri. Nъskuцĭ din suффлarea Luĭ Dumnezeŭ, în diффerente eпoxe, aчeшtĭ anцeлĭ n'aŭ aчeeaшi vekiмe în цeneraцiiлe Eternitъцiĭ; un numър nemъrцinit dintre eĭ фurъ kreaцĭ de o datъ ku Omuл sпre aĭ sпriжini virtuцeлe, aĭ îndreпta patimeлe, шi a'л aпъra de isвiriлe Iaduлuĭ.

Akoлo sunt asemenea readunaцĭ пentru tot d'auna muritoriĭ чe aŭ лukrat virtutea пe пъmint; пatriarxiĭ aшezaцĭ пe stълпъri de aur; пroфeцiĭ ku фruntea skinteietoare de doъ raze de лuminъ; Aпostoлiĭ dukъnd пe inima лor santeлe Evanцeлiĭ, Teoлoцiĭ цiind în mъnъ o пanъ nemuritoare; sixastriĭ retraшi în пeшteriлe чereшtĭ, Martiriĭ învestaцĭ în veшminte strълuчitoare, Feчioa-

реле koронате kѕ розеле Edenѕлѕі; Вълѕвеле kѕ лѕнџї вълѕrї пеste kап; ші toate ачеле femeї пъчініче kаре ѕѕнt нішe simпле веuиmінte de in ні se фъkѕръ мън-rіitoare în dѕрерї ші sлѕжіtoare în nenoрочірї.

Nѕ kѕm ва omѕл nепѕtinчios ші nenoрочіt пѕtea-ва а ворbі de феріччірілe înалtе? Umвре фѕџітіве ші de нлъnџере вredніче. Щіm ноï че este феріччіреа? Sѕффлаtѕл kреші inѕлѕï kредінчіоs, kънd пъръseшe trѕпѕл sъѕ, întokmaï kѕm ѕп пілоt inчеrkat îшї пъръseшe фраџедѕл васел че'л înrite очеанѕл, ел sinrѕр atѕнчї kѕноаше адевърата веатітѕдіне. Sѕвераnѕл віне ал ллееіілор este de а ші kъ ачест віне фъръ мъсѕръ ва фі фъръ марџінї; еї ѕѕнt неînчетат în феріччіта stare а ѕнѕї мѕріt r че фъkѕ' о фаnтъ віртѕоасъ ші еroikъ, а ѕнѕї om че simte ръniріле ѕнѕї приетенѕr мѕлтъ време чеrkат приn nенорочіре. Astфел новілеле паtimї нѕ ѕѕнt stinse în inima drепџілор, чі нѕмаї kѕрърџіte: фраџії, konsорџії, приетенії нѕ înчетеазъ d'а se іѕві; ші ачесте аффеkџії че віеџѕesk ші se kончентръ ъosѕші în sînѕл Dѕмnezeireї, приimesk ѕп че din мъріреа ші етернітатеа лѕї Dѕмnezeѕ.

Kъte о datъ ачесте sѕффлеtе îndestѕлате se reпосъ împreѕnъ пе прѕntеле rîѕлѕї Щііnцеї ші Аморѕлѕї. Nekontenita лор înџелеџере ші întrевоrвіre ѕѕнt Frѕмѕsеџеа ші Atot-пѕternічіа чеѕї Преа-Іnалt.

« О Dѕмnezeѕле! îшї zік еле,
« kаре маї este мъріреа Та?
« Toate kъте аї фъkѕt Тѕ ѕѕнt
« konrinse între марџініле ші
« xotареле Тімпѕлѕї; ші Timпѕл
« че se аратъ мѕріторілор ka о
« Маре фъръ марџінї, нѕ е de
« kъt о nіkъtѕръ неbъratъ în
« sеnmъ din очеанѕл Eternітъцїї
« Тале! »

Kъte о datъ іаръ предістінацїї, sпре а глоріфіka маї віне пе Імпъратѕл Імпърацілор strъвat ші првesk міrakѕлоasa Лѕї фаntъ; kреаціа че о kontъmплъ din diверсе пѕнtѕрї але ѕніверсѕлѕї, ле înфъцішазъ nрівеліші ръпіtoare: Astфел, daka se поате kомпара лѕkрѕріле челе марї kѕ нішe овжеtе мікшоаре, astфел se аратъ ла okії kълъторѕлѕї мърецеле kъmпії але Indѕлѕї, вогателе вълї din Делхі, ші din Kakemira, прѕnte konerite de мъргъритар ші пrоfѕмате de амбръ, ѕnde валѕріле пачіфіче віn а se ллліна ла ръдъчіна kaneлiеріlор înфлоріцї. Kѕлоареа черѕріlор disпosіціа ші

мърїmea sфereлoр че se фeлтре-
ще dтпъ miшkърї шi distanцe,
ѕтnt пentrт преа-феriчеле dтхтrї
тn isвor nedeшъrtat de ammira-
цie. Le плак лор a kтnoaще ле-
џiле че фak a roti în eterтл флтid
kт atъta тштriнцъ aчeste trтпт-
rї atъt de грелле; merг шi 'шї
вisitъ aчeastъ лтпъ tiknitъ kare
în лiнiщea noпцiї лтminat'a o di-
nioarъ rтцеле шi прieteшт-
гтriле лор din лтmea noastrъ.
Steoa тmedъ шi tremтлaantъ че
пречedъ пaшiї dimineцeї, чeстъ
лaлtъ плaнet че паrese ka тn dia-
mant în лтreеле koșiцe a ле Soare-
лтї, ачел глов kт aнтл лтнг че
se miшkъ лa лтmina a патrт tor-
џe палide; ачел пъmînt in doлiт
kare, de пarte de razele zілеї,
пoartъ тн iнел întokmaї ka o въ-
dтвъ nemъпгїiatъ; toate ачеле
фъклiї ratъчite але kaseї Omт-
лтї, attrar meditaцiiле Аллеші-
лор. In sфîrшit sтффлeteле пре-
destinate sвoarъ пînъ лa ачелле
лтmї kъror steллеле noastre ле
sтnt șorї; шi 'шї aтd konчerteле
nekтnoskтte але Lireї шi Левъ-
deї черещї. Dтmnezeт din kare
derazъ o kreaцie neintrerтптъ
nт ле лaсъ a învеta santa лор
kтriositate saт kъ in marцiniле
челе maї deпъrtate але snaцiтлтї
фъrîmъ вrе тn тnivers înвekit,
saт kъ, тrmat de oщiriле анцелi-
лор, птне orîndтiaлa шi фrтmтse-
цea пînъ în sîнтл Xaosтлтї.

Ma овjetтл чел maї тїmitor
înфъцiшat kontemплaцieї sфinцi-
лор, este Omтл. Mтлt se inte-
resъ eї пokъ лa dтreriле шi mтл-
цтmiriле noastre; eї askтлтъ do-
rinцеле шi rтцеле noastre; se
roarъ пentrт noї, шi ne sтnt
patronї шi повъцтitorї; de шan-
te orї eї se вtkтrъ kънd тn пъ-
kъtos se întoarnъ in stатл; шi
tremтrъ d'o miлostiвъ фrikъ kънd
Анцелтл morцiї addтче вr'тn sтф-
лet пain de гroazъ лa пiчioareле
Sтверaнтлї Jтde. De шi въd eї
patimiле noastre de фaцъ, nт
pot щi însъ пrin че artъ atъtea
елementе împrotiвitoare se am-
mestikъ în sînтл nostrт. Dтm-
nezeт че caтtъ фeriчiцiлор a strъ-
вate леџiле тnivеrsaлтї, minтnata
Taїnъ a inimeї Omтлтї a пъstra-
t'o пentrт Sine.

In aчest estas de ammiraцie шi
de draroste, în aчeste rъпirї de
o вtkтrie sтвлimъ, saт în aчeste
miшkърї de o tînъrъ tristeцe Ал-
лешії renetъ aчеa strirare a de
treї orї Sant че тїmeщe шi in-
kъntъ în eternт чerтriле. Im-
пъratтл пrofet rerтлъ meлodia
diвinъ; Asaф че sтsпinъ dтre-
riле лтї Давid kondтче instrтmen-
теле inspirate prin sтффлare

ші фііі лȣї Koreȣ гȣвернъ агнеле, лірele ші псалтіріїле че se 'нфіоаръ sȣбt мъна а целілор. Челе ша se zілеле але Креацієї, Ренаоsȣл Domнȣлȣї, сървъторіле Кредінцеї антіче ші нȣое sȣнt челебрате пе рінd ін імпъръціїле некорȣптівіле. Атȣнчі dомеле sekrete se кȣронъ d'o аȣреолъ маї віе; атȣнчі din тронȣл челȣї Преаіналт, din ъпсȣші лȣміна resпъndітъ din локашеле інцелегътоаре skапъ ніце sonȣрї аша de dȣлчі, аша de aromітоаре ін кът н'ам пȣтеа ноі съ ле аȣзім фъръ а мȣрі. Мȣsъ! ȣndе афлар'аї тȣ інкінȣїрї спре а deskріе ачесте солемнітъці анцеліче? Фір'ар оаре sȣбt павіліоанеле прінцілор Orientȣлȣї, кънd стънd пе ȣн tron skінтіетор de nестімате монархȣл іші адȣнъ помпоаса кȣрте? saȣ маї біне, о Мȣsъ, 'ці аї аддȣче амінте sȣвенірea пъмінтеskȣлȣї Іерȣсалім, кънd Соломон врȣ съ інкіне Domнȣлȣї Sанктȣаріȣл попорȣлȣї кредінчіоs. Sȣнетȣл ресȣпътор ал тромпелор вібра ші мішка вірфȣріле Sіонȣлȣї, Левіцїї резічеа ін Хор кантікȣл граделор, бекії лȣї Ісраел пъшіа кȣ Соломон інаінтеа таблелор лȣї Моїsі; mареле sакріфікатор інжȣнріа жъртфе ле непȣмъра'е; фіічеле лȣї Іȣda форма паші kadenцаці ін прецїȣрȣл Кіботȣлȣї аллїанціеї; dȣпъ ȣрїле лор, асеменеа de nietoase ка ші ім еле лор, ераȣ лаȣde къtre Креатор.

Кончертеле Іерȣсалімȣлȣї череsк ресȣнъ маї віртос ін преа-кȣратȣл Тавернакол, локȣіt ін четатеа лȣї Dȣмнезеȣ de adораbіла Маїкъ а Мънтȣіторȣлȣї, інконцїȣратъ de хорȣл въdȣвелор, ал феметлор бърбате, ші ал фечіоарелор фъръ патъ. Маріа стъ пе ȣн tron de кȣръціe. Тоате sȣспінеле de пре пъмінт se іналцъ кътre тронȣл'ачеста прін къї sekreте. Мінгиітоареа челор інtristaці аȣde стрігареа мesерііlор ноастре челор маї askȣнse; дȣче ла нічіоареле Фіїлȣї Съȣ, пе Алтарȣл профȣмелор, пріносȣл лакръмелор ноастре, ші спре а фаче олокаȣстȣл маї съвіршіт, аммeстікъ ші къте-ва din dівінеле сале лакръме. Дȣхȣріле кȣstоde але оаменілор він неінчетат а рȣга, пентрȣ прієтенії лор мȣріторї, пе Імпъръteasa міlелор. Блъnzії Серафімі аї Грацїеї ші аї мілостівірії о салȣжеsk ін ценȣкі; ін прецїȣрȣл еї se аdȣнъ ънкъ аттінгътоареле кінȣрї але Ісаеї: Гаврііл, Анна, ші Іосіф, пъсторії Бетлеемȣлȣї, ші Мацїї Orientȣлȣї. Ведеse ънкъ а se інтрече аппропііndȣse пръчії че

mor kvm intrъ în віацъ, ші ka-
rії transформацї în анџелїнї пар'-
kъ ар фі девеніцї soцioрiї лvї Me-
sia în лоагън. Еї лоагънъ îna-
intea черещеї лор Maïче къдел-
ніце de avр че se реалцъ ші re-
kad kv vn svnet armonios, ші de
vnde în ванорї vшaare skaпъ ni-
ще профvмvрї de amor ші de in-
ночепцъ.

Din Табернаkоava Marieї se
пасъ кътре Sanktvarivл Мънтvi-
torvлvї oamenілor; de ачі Fivл
пъstreazъ прin kъvtъtvріле salе
лvmіле че ле a kreat Taтъл; Eл
stъ ла o masъ mistikъ; doъ-zечї
ші патрv de вътрънї, înвеstaцї
în вешminte албе ші пvrtънd
koroane de avр stаv пе tronvрї,
d'алътvріле Лvї. Апроапе de
Eлаv e Карvл Sъv чел вїv, але
kърvia roate ръпеd фvлџере ръs-
трънnitoare. Kънd Doritvл na-
цiілор віне-воieще a se аръta Але-
шілор într'o веdenie intimъ ші
komплекtъ, Алешії kad ka mor-
цiї înaintea фецеї Лvї; ma Eлаv
ле întinde мъna ші ле зiче.

« Реалцацівъ ші nv въ temeцї;
« вої svnteцї віне-kvвîntaцiї Ta-
« тълvї meу, прівіцї ла mine,
« Eу svnt Aлфa ші Omega.»

Din kоло de Sanktvarivл Kv-
віntvлvї se întind фъръ marџinї
spaцivрї de фok ші de лvminъ:
Taтъл Dvmneвiazъ în фvndvл аче-
stor авise de вiaцъ. Прinчiп a
toate kъte фvrъ svnt ші вор фі,
пasatvл, presentvл ші фiitorvл se
konфvndъ întrv Eлаv. Ачі svnt
askvnse isвoareле adeвърvrілор ne-
koпrinse de înцелеџere nічї лъп-
svші черvлvї: Libertatea Omvлvї
ші Прещiinцa лvї Dvmnezeу; Fi-
inцa че poate kъdea în Nimik ші
Nimikvл че poate deвeni Fiinцъ;
ачі maї вirtos se împлineще de
parte de okivл анџелiлор miste-
rvл Treimeї. Dvхvл че пvrчеde
фъръ înчetare deлa Taтъл se v-
neще kv Fivл ші kъte Treї se
фak Una în ачeste adъnkvрї ne-
пъtrvnse ші neînцелese. Un
Trivnгiv de фok se arатъ atvnчї
ла intrata Sфinteї Sфinцiteлор; гло-
вvріле se opresk de respekt ші de
sфiaлъ, Osana a Анџелiлор re-
svnъ ші se întinde în Тъrie; o-
щiле nemvritoare nv щiу kare ar
фі dekreteле vnimeї чеї вїї; nv
щiу daka чел de treї orї Sant
nv stъ sъ skimве пре пъmint ші
în чer формеле materiaле ші di-
віne, sау daka rekiemънd ла si-
ne прічiнеле фiinцелор, nv вa
вiлі лvmіле a reintra în sînvл e-
ternitъцiї Saле.

Estimiле primitiве se desпart,
Trivnгivл de фok desпare: Ora-
kолvл se întredeskide ші se zъresk

treiле Пѕterĭ. Пѕrtat пе ѕп tron de norĭ, Tatъл ціne ѕп kompas în mъпъ; ѕп"черk е ла пічioareле Saле; Fiѵл armat kѕ фѕлџерѕл stъ d'adreanta Sa; Dѕxѕл se înaлџъ d'asѕпra ka o koлoпъ de лѕminъ. Iехован фаче ѕп semn, ші timpiĭ rassirѕраці îшĭ renrii-mesk kѕрсѕл, ші хotareле Xaosѕ-лѕĭ se retrar, ші stелеле îшĭ ѕrmeazъ kъiле armonioase. Че-rѕріле пѕп atѕпчĭ o ѕrekie attentiвъ ла гласѕл чеaлѕĭ Atot-Пѕternik че'шĭ dekлаrъ kъteвa din kѕ-цетъріле saле ѕпiвersaлĭ.

Tradѕkціe din Martyrii lui
CHATEAUBRIAND.
de I. E.

PERIODUL IV Nº 9.

CURIER

DE

AMBE SEXE

JURNAL LITERAR

Ачeastъ фoaie ese de doъ orĭ пe лꙋnъ. Прenꙋmъraцia se фaчe în Бꙋkꙋreщĭ лa Redakцie, пe лa ӂꙋdeцe лa ЧЧ. Okъrmꙋirĭ saꙋ лa DD Профesoriĭ. Прeцꙋл este, пentrꙋ 24 Nꙋmere, 24 лeĭ.

BENEDICT

SAU

DIAVOLII ALBASTRI

I

Бenedikt era ꙋn пeвꙋn, ꙋn віsъtor, ꙋn фantasios. Ел trъia nꙋmaĭ kꙋ inima; ꙋвia пeвꙋneщe фrꙋmoaseлe arte, фemeiлe фrꙋmoase, statꙋeлe, taвлoꙋriлe, mꙋsika, toate лꙋkrꙋriлe фrꙋmoase din лꙋme. Mĭ 'цĭ aвea ꙋn kaл фrꙋmos, ꙋn kъine фrꙋmos, arme фrꙋmoase, toate лꙋkrꙋriлe чe лe пreфeria kꙋ mꙋлt maĭ mꙋлt de kъt вanii чe da пe dъnseлe: пentrꙋ kare, фite-чine iĭ, tot zічea de mꙋлtъ вreme: Бenedikte, tꙋ o sъ aĭвĭ sфîrшit rъꙋ; dar, nꙋ щiĭ aшa kꙋrat daka n'aвꙋ' ꙋn sфîrшit вꙋn; dꙋmneaвoastrъ вeцĭ вedea шi въ вeцĭ da пъrerea.

Ел era ꙋn om aл insпiraцieĭ шi aл kaпriцꙋлꙋĭ, adikъ чe'ĭ venia aчeea фъчea; diaвoлiĭ aлвastri aĭ фantasieĭ îĭ eшia nꙋmaĭ înainte шi înчeпea a'шĭ skꙋtꙋra, пълꙋчiлe, aripeлe лor de aꙋr; ш'aпoĭ, sъ te maĭ цiĭ, kъ Бenedikt se лꙋa dꙋпъ dъnшiĭ фъrъ resꙋфлare, шia Diaвoлiĭ aлвastri aвeaꙋ rъꙋtatea a mi'л dꙋчe пe drꙋmꙋrĭ глodꙋroase, пline de sпinĭ, rîpoase, пe ꙋnde îшĭ лъsa фъшiĭ фъшiĭ шi вia-

ца ші inima. Кȣ toate ачestea, фачеці віne съ nȣ mi'л плънцеці saȣ съ nȣ strigaці, вietȣл omȣ! вietȣл neвȣn! сърmanȣл поet! Пentrȣ че съ nȣ s'апȣче ел de лȣkrȣrĭ maĭ serioase, ші съ se іа dȣпъ drъчії ші плъчȣirĭ? Daka Бenedikt s'ar фі апȣkat de лȣkrȣĭ maĭ serioase, de s'ar фі фъkȣt вр'ȣn notar, вр'ȣn авokat, вр'ȣn вanker, вре ȣn slȣжваш, вре ȣn meщer, ar фі фost чел maĭ nerod, ȣn tont, ȣn neвȣn, n'ar фі фost вȣn de nimik; тоці din toate пърціле 'л ar фі фȣrat întokmaĭ ka пе ȣn om че nȣ щie нічĭ kъ доъ ші доъ фak патрȣ; че щіĭ поate kъ пінъ în sфîrшit ці 'л ar фі ші trimis ла галере saȣ аірrea, în вreme че лъndȣse dȣпъ фantasііле saле, se esпȣnea kȣ adeвърat a пътimi дела toatъ лȣmea, фъръ însъ съ intre 'n primeжdie de a фаче kȣі ва гъȣ.

Апоĭ ші kъnd ва фі ла o dekъ, ел, че e drent, nȣ era tokmaĭ aшa de nenorочit în фелȣл съȣ. Drачії албastri se жȣka kȣ ел, dar nȣĭ фъkȣrъ нічĭ ȣn жok aшa de primeжdios, aфаръ de ачеsta kare 'л веці вedea maĭ ла вале, kare авȣ ніще ȣrmъri греле ші de ka_re, че e drent, diaволіĭ албastri se ші kъirъ.

Съ вeдeці kȣm. Ел intrase într'o търȣsъ пȣвлікъ, într'o diліценцъ kȣm am ziче, ші кълъtoria într'o noante фрȣmoasъ пе drȣmȣл чел mare; доъ фemeĭ ші treĭ въгваці eraȣ în търȣsra_asta; тоці oamenii ачеціа dormia; noaptea era înkronitъ ші seniaъ; пrівігъtoriле kъnta de amъndoъ пърціле drȣmȣлȣĭ. Бendikt, dormia ші ел, ші вisa nȣ'mĭ adȣk aminte че. Zioa fireшe вenі înчetȣл kȣ înчetȣл; чеa d'ъntъія raзъ a soareлȣĭ че se strekȣrъ în търȣsъ, deщeптъ пе Бenedikt, kare începȣ a kъta în пreцȣrȣл съȣ. Лъngъ ел era o фemee фrȣmoasъ de pika, de sȣs пънъ жos жȣnъ, de sȣs пънъ жos влondъ, kare dormia kȣ рîtȣл плekat пе ȣmere ka o пъsъrikъ.

Бedikt deskise okiĭ вine ші se ȣітъ ла dъnsa kȣ въгare de seamъ, ші nekȣratȣл Fontъnілор іĭ însȣфлъ ла ȣreke: — Че maĭ okĭ фrȣmoшĭ treвȣe съ аĭвъ фemeea asta! ші kȣm se вrodi, kъ tokmaĭ atȣnчĭ, ka ші kъnd ar фі врȣt съĭ mȣлцȣmeaskъ kaпrіціȣл, kъ o razъ a soareлȣĭ, kȣm kotia търȣsȣra, trekȣ kȣ înчetȣл neste aчел kin de minȣne. Фрȣmoaşa addormitъ se înфioarъ, întokmaĭ kъ плanta simцitiвъ, ла ачeastъ minріітȣrъ a dimineцiĭ, se mішkъ, se deщeaптъ, readdoarme

se deшеаптъ iаръ кѫ o граціе перфектъ, шi în сфîршit deskide okiĭ, шi înчепе a кѫта întokmaĭ ka o къпріоаръ сперiатъ, ла товарошiĭ de друм, аddормiцi фie kаре în чудата лор гълеалъ de noапте.

Бенеdikt съракуа ремасе уimit de фрумусеца okiлор, шi eaka eаръ ачелашĭ некурат къ îĭ сбірніе пе ла уреke: — Тоате ачестеа ну сунт nimik, de н'eĭ аузi шi гласуа аddормitеĭ; че норочit aĭ фi Бенеdikte, кѫnd aĭ аузi нумаĭ кѫте ва ворбе къzънd ka мъргъритаруа din ачеа гуріцъ; пентру къ, ту щiĭ, че съ'цĭ маĭ спуѫ? къ профумул чеа маĭ dеличios че поате еші dintр'o фемее е гласул.

Съ въгаці de seamъ, въ рог къ înkinуitорулуĭ ностру тоате îĭ meарцеа de минуне, ла че се рîndia се шi îmпліnia, къ tokmaĭ атунчĭ шi жуна ноастръ фемее се клекъ кътре мумъса, шi înчепу съĭ спуе чева înчет, ку серiositatea шi граціа наівъ a унеĭ пасъреле чiрiлinde.

Лумеа тоатъ акум ера скулатъ; маĭ de мулт ера zioa албъ, шi орĭ че доріаць a луĭ Бенеdik н'апuka съ se înkinуiaskъ, къ dупъ кум възурьцĭ se шi îmплiniа. н'авеа че съ маĭ dореаскъ, кѫnd некуратул tot аша îĭ întinse o кусъ de kаре невуnul ностру ну se путу' фері.

O kапотъ (пълъріe) mikуліцъ ліла ку koардеделе албе ера пе цеnукiĭ жунеĭ фемеĭ, шi Бенеdikt se рîndi субт inspiраціа вікleanъ a некуратулуĭ съу, къ ачеастъ kапотъ ку kордеделе албе тревуеа съ înkadre de минуне пъруа чеа блонd ал жунеĭ къліторiце.

Din nенорочіре, se веde треаба къ i se deokiase фермекуа; луĭ Бенеdikt ачi нуĭ merse треава аша de минуне ka maĭ nainte, къчĭ фрумоаса кълъторiцъ н'авеа semne a гічi нiчĭ кът e пергу' субт унріе, dорiнца невунулуĭ ностру, шi уite, тречеа, тречеа вреmеа шi еа нiчĭ къ se рîndia съ'шĭ пуе kапота în kап: Ку кът къльторia se апропia de сфîршit ку atъта Бенеdikt îшĭ ziчеа: — Кум se вроdi съ фim în прimеле zілле але луĭ Sептемвріе; ачеуа e віу шi умеd; фемеуца ачеста e îmпрimеждie съ kапете гутураĭ; ла че s'o фi рîndind еа de нъ'шĭ пуне kапота ку kорdеделе албе în kап? o doamne! ka съ въz ачастъ kапотъ пе пъруа asta блонdуа аш da o zi din віаца mеа.

O лунъ,

Un aн;

Поate m'аш îndȣплеka a da
Un таблоў ал лȣї Decamps
O statȣoarъ a лȣї Pradier,
Къїнеле меў
Пȣшka mea гречеаskъ
Калаȣл че mi'л вîndȣrъ akȣma шase лȣnї ka ȣn kaл персan, шi пе kare ла 'o strimtoare 'л аш лȣa ka orї чe kaл.

Kъnd Бenedikt aӂȣnse aчi kȣ kȣџetъriле сале, o koastъ фoarte rîпoasъ îнчепȣ' a maї întъrzia mersȣл trъsȣreї, шi чеї maї мȣлџї din kълъtoрї se detterъ ӂos.

II.

Drȣmȣл mare шерпȣіa пе koasta ȣnȣї deал. Бenedikt лȣъ враџȣл prietenȣлȣї съȣ Anastase, шi amъndoї se лȣarъ пе o potekъ kare dȣчea maї d'a drептȣл în вîrф пintre tȣфe рȣџї шi spinї.

Anastase era ȣn фълkъȣ вȣn шi naлt; era în stare съ'џї фakъ doъ sȣte de лeгe în nоџie nȣmaї съ вie съ mъnче ла stridiї kȣ prietenii. Eл era niчї певȣn niчї поet; прinпеnise ла вîrstъ de treїzeчї de anї, dormind вine în toate поnџiле, фъръ съ фie niчї o datъ sȣпъrat de чeл maї mik somnišor, în kъt de aчi înainte пȣtea съ se kreazъ aфarъ din primeӂdie kъ ва фi вънtȣit de smeї în ръmъшiџa вieџei сале.

Amъndoї prietenii ȣrkarъ poteka вorвind de treвiле лor шi пȣindȣле ла kaлле. Aӂȣпгînd în вîrф, se aшezаръ ла ȣmвръ шi aџепta trъsȣra.

Anastase arъtъ лȣї Бenedikt o kasъ алвъ kȣ овлоane verzї че se zъria пintre arвȣrї într'o depъrtare de o легъ.

— Eeka, zize eл, kasa de varъ ȣnde te dȣk a petreче toamna kȣ mine. Поџї вedea d'aчi parkȣл, хелеџеȣл, шi пе maлȣriле хелеџеȣлȣї ȣn mik kaвinet въпsit verde în kare îmї џiȣ dekiseле de peskȣit.

Sȣnt treї anї de kъnd tȣ 'mї aї фъгъdȣit пentrȣ întъea datъ a petreче aчi kȣ mine timпȣл вînatȣлȣї, шi tot d'aȣna se вrodi kъte o împedikare. Krez doarъ kъ akȣm nȣ s'o maї вrodi чеva, kъчї ȣite opt ziле sȣnt de kъnd kъїnеле tъȣ шi пȣшka te aшteптъ a kasъ ла mine, ȣnde шi вom sosi пeste ȣn чeas.

— Nȣ treвȣe съ se prinzъ шi съ se ӂȣre чine-ва petrȣ nimik, zise Бenedikt; tȣ kȣnoшї провerвȣл чeл vekiȣ: « omȣл пропȣne шi Dȣmnezeȣ dispȣne. »

Anastase se ȣitъ ла prietenȣл съȣ kȣ mirare.

— Nȣ'џї voiȣ askȣnde, ȣrmъ

Бenedikt, am чea maĭ mape плъ-
чepe a merџe пînъ în чetate de
ȣnde апоĭ џĭ фъгъdȣesk a mъ
întȣрna ла tine mъîne dizĭ de di-
mineaцъ.

— Baĭ de mine! strigъ Anasta-
se, eȣ въz kъ шi d'aчi ва eшi
o невȣnie. Tot d'аȣna 'цĭ am zi-
s'o шi iaръ 'цĭ o maĭ zik, Бene-
dikte, kъ tȣ n'o sфipшeшĭ вine.

— Бine, съ ведem maĭ денarte

— Fie aшa, шi фiind kъ treвȣe
съ цi ле спȣĭ odatъ toate, maĭ
kъ'mĭ вine a krede kъ чеале doъ
фemeĭ че кълъtoresk kȣ noĭ aȣ
шi але вре ȣn amestek în aчea-
stъ xotъrîre фъръ веste a ta, шi
ла asemenea întъmпларе, цi воĭ
спȣne, de nȣ веĭ фi бъгat de sea-
mъ, kъ чea maĭ în вîrstъ katъ
kiorîш.

— Kът пеntrȣ asta îmĭ e tot ȣ-
na; de ва kiorî saȣ nȣ фemeea
maĭ în вîrstъ, asta e treaва eĭ,
mie nȣ 'mĭ e ворва de ea.

Atȣnчĭ ел повesti приеtenȣлȣĭ
съȣ toatъ istoria din trъsȣrъ, шi
isпita че авȣ kȣ kanota лiла, шi
sфipшi astфeл. — Kъ kȣm ва a-
џȣnџe în чetate, кълъtoriцa лȣĭ,
o съ kraпе drakȣл, шi treвȣe
съ'шĭ пȣie kanota în kaп, шi kъ
atȣnчĭ ел, Бenedikt, se ва soko-
ti mȣлцъmit, шi ва пȣtea a se în-
ȣрџa în datъ ла приеtenȣл съȣ
Anastase, шi kъ ел îшĭ are tot
kȣвîntȣл daka o datъ 'ia trekȣt
прin rînd съ вазъ kȣm îĭ шade
kȣ kanota лiла, негрешit treвȣe
съ шi вазъ, лȣкрȣ че нȣ'л поа-
te zъвови de kът kъte ва чeasȣri.

La kare Anastase respȣnse se-
rios, ardikъnd okiĭ ла чер:

— Dea Domnȣл ka asta съ'цi фie
пеsȣnia dȣпе ȣrmъ, шi съ se
sфipшaskъ kȣ вine.

Aџȣnгънd kȣ ворва aчi, aȣ-
zirъ гласȣл kondȣkъtorȣлȣĭ поф-
tindȣĭ съ intre din nȣoȣ în trъsȣ-
ръ.

Kънd îшĭ релȣаръ лokȣриле,
фрȣmoasa кълъtoriцъ addormise,
шi tot kȣ kanota лiла kȣ korde-
леле алве пе цenȣkĭ. Un om
rindok kȣ okeлаrĭ алвastri, авънd
o ȣмврелъ strъnsъ între цenȣkĭ
повestia o istorie, dama în вîrstъ
авea ȣn okĭ aцintat asȣпра nar-
ratorȣлȣĭ (повestitorȣлȣĭ) шi
kȣ чел-ал-алt se ȣita пе kъmп
пintre фerestriле trъsȣreĭ.

Omȣл чел mik îшĭ reînчепȣ'
повestirea în чinstea nȣoiлор so-
siцĭ. Бenedikt, Anstase шi nȣ-
mъrȣл 6 din trъsȣrъ semъna kъ
askȣлтъ kъtъ ва вreme пе поme-
nitȣл narrrator kȣ въгаre de sea-
mъ; din nenoroчire ђъдȣра чea
mare ȣnitъ kȣ sвîrnъitȣл ȣnȣĭ
гъргъȣne че intrase în trъsȣrъ,

nѕ întъrziè a addormi tot aѕditoriѕл omѕлѕĭ kѕ okeлarii алbastri. — kѕ mare пърere de ръѕ̆ a aчestѕia.

Se deцentaръ dѕпъ ѕn чeas de гласѕл kondѕkъtorѕлѕĭ чe strira пe Anastase. Aчesta strъnse mъnа лѕĭ Benedikt, шi dѕпъ чe ĭĭ repetъ kъ 'л aшteaптъ adoa zi de dimineaцъ, se dette жos kѕ пiчiorѕл шi se fъkѕ' nевъzѕt în kъпътъиѕл ѕnѕĭ drѕmѕлeц mъrџinit de tѕfe чe dѕчea лa kasa албъ kѕ облoanеле верzĭ.

Търѕѕрa порпi iaръ ka o съцeatъ шi se опrí kътre scaръ în чetatea ѕnde era dator a depѕne пe kълътoрi.

III.

Benedikt, ел se dette жos maĭ ъntъĭѕ.

Kъцi-ва жѕнĭ kърлionцaцĭ, шi вървoшĭ чe fѕma în niцe пiпe лѕnцĭ шi ворвia, adѕnaцĭ în гръmezĭ, în пiaцъ nѕ deпarte d'akoлo, se апpropiaръ de търѕѕръ, шi ѕnѕл din eĭ înчепѕ' a strira: — Domnilor, askѕлtaцĭ o вeste: mi se пare kъ вьz пe пrietenѕл nostrѕ Benedikt!

Atѕnчĭ toцĭ гръmadъ intraръ în kѕrtea вirtѕлѕĭ шi пъпъdiръ пe Benedikt, шi kѕ toate reklaмaцiile лѕĭ ĭл traseръ în пiaцъ, ѕnde ĭĭ trевѕí съ respѕnzъ лa toate intreвъriле чe'ĭ venia шi i se înkrѕчiшa din toate пъrџiле.

— Un an e, frate, de kъnd nѕ te am вьzѕt.

— Пe ѕnde te aĭ вîrît în вremea asta?

— Nѕ kѕm ва вiĭ deлa marea sѕdѕлѕĭ.

— A! шa! ел a kълътorit prin Orient.

— Bine din Orient? Daka e treaва aшa, tѕ trevѕe съ ne fi addѕs tѕtѕn tѕrчesk; съ'mĭ daĭ шi mie niцeл kъ te ia Naiва.

— Kѕĭ 'iar fi trekѕt prin rînd kъ o съ'л вedem noĭ astъzĭ?

— Пe iѕвitѕл nostrѕ (цok)

— Пe sѕffлeцeлѕл meѕ̆ (цok)

— Пe вѕnѕл meѕ̆ prieten (цok)

— Чi лъsaцimъ o datъ шi пe mine съ mi'л 'sъrѕt niцeл (цok)

— Dar! asta! kъ в'aцĭ trekѕt, strira Benedikt; 'mĭ aцi skos sѕfлetѕл kѕ drarostea; лъsaцimъ съ resѕffлѕ. Nѕ вiѕ̆ din Orient, dar въ daѕ̆ шi tѕtѕn tѕrчesk nѕmaĭ лъsaцimъ съ'mĭ skoц afaръ o mъпъ. Biѕ̆ drept din Џermпia dar asta! воĭ mъ sѕrѕmaцĭ.

IV.

Шi adoa zi Benedikt nѕ se dѕse лa kasa албъ kѕ облoanеле

вѵрzї a пѵietenѹлѹї съѹ dѹпъ кѹm ії фъгъdѹise; чi їші черѹ skѹse принтр'о skрisoare лѹнгъ în kаре їmї spѹnea toate: їmї da niще kѹвinte de minѹne, шi din kаре noї вom чita aчї nѹmaї aчeca че ne пasъ съ щim.

« . . . . . . Везї тѹ, ѹвite приетене, фiїѹ ѹnik шi орфелin în вiрстъ de zeчe anї, nѹ'mї a рemas dела пърinцї dekът o пrea mikъ моштенire пе kаре аѹ шi inriцiтo келтѹieлеле треввiнчioase ла kрештерea шi înвъцътѹра mea. Треввia dар съ mъ афлѹ, ka aтъцia алцїi, фъръ niчї ѹn венit шi неaвînd de aвере dekът înвъцътѹра довînditъ în колеџїѹ, kаре nѹ te лasъ a'цї kъштiга xрana ka ѹn лѹkрътор, шi kаре nѹ'цї dъ miџлoaче de a o kъштiга алт фел, kъчї ѹn om че nѹ щiе алт dekът se фakъ ла вepsѹрї латinе nѹ e вѹn de marї лѹkрѹрї în sоцietatea noaстръ modernъ. Пе лѹнгъ aчeстea, maї пе d'a sѹпра de чеї aлцї eѹ aвeam ѹn xарakтер înноtътор шi kонтемплatiв че mъ фъчea nesѹфферit. Шi прin ѹрmaре mъ вeдeam siлit a рemъnea în тoaтъ вiaца mea, лiпit în aчeлaшї лok ka съ почїѹ a'mї skoaтe xрana. Aстфел aш фi фost kѹ de o ceвire maї neнорчit de kът aлцїi în посiцia mea. Aтѹнчї xasарdѹл, kъреѹia їi eram daтор aчeл xарakтер mлadiв че mъ пѹnea în neпѹтiнца de a пѹтea фi вр'о dатъ пр'ѹn meщер saѹ вр'ѹn пеrѹцътор рeгѹлат шi tik:it în треввiле saле, венї înтр'aџѹтoрѹл meѹ.

« Era în distanцъ de треї mii de лere dепарте de mine ѹn om kаре dѹпъ че фѹsese korsar în вremea imпeрѹлѹї, se retръsese aпoї ла Бѹрвon a se вѹkѹра akoло în паче de o aвере însemnaтъ. Omѹл aчеsta era de oriџinъ францez. Intр'o zi її венї în rînd съ вie съ'шї вazъ патria, шi aвia miцї aџѹnse, шi s'aпѹkъ de mѹрї. Aтѹнчї se întъmплъ ka eѹ съї фiѹ моштенitор, афлъndѹse kѹ ел oare-kаре релацiї de рѹdeнie kam депъртатa. Шi aчeasta фъkѹ' xасарdѹл пентрѹ mine. Пе de aлтъ паrte eѹ n'aвeam патрie, kъчї,

Патria e лokѹл ѹnde

Sѹфлетѹл este лiпit.

« Шi ънkъ de kопiл лiпsit de фamiлie, kрeskѹтѹ în kолеџїѹ пiнтре kоnшkолariї meї пе kаре її ѹвiam шi kарi astъzї 'шї аѹ лѹат sвoрѹл фie kаре în партea sa, în kът, Anastase, вine везї kъ eѹ n'am astъzї niчї ѹn kѹвînt de a merџe съ трѹiesk înтр'ѹn лok maї mѹлт dekът înтр'aлтѹл. Xasарdѹл mъ фъkѹ' съ întълnesk o фemee фрѹmoasъ шi ѹn kапрiц mъ

фъкъ' съ мъ іаў дъпъ дънsа, Боіў съ'мі чеrk авентъra саў norokъл пînъ 'nkъпътъіў. Dea Domnъл ka фемееа ачеаstъ съ мъ факъ în sфîrшit a афла о фаміліа ші о патrie! Adio, пrietene, іartъ-'мі пъціп певъnііле, ші krede în пrieteшъгъл меў.

Benedict.»

V.

Nъmaї arъtъm aчі ші resпъnsъл лъї Anastase; копrinдеа adікъ kъte ва плъпцері, ші пе ъrmъ nіще înцелеnte повеце adresate kътre Бенеdikt; ші sфîrшіа assігъrъndъл къ ла întъmпларе de a se îмбърка саў, kъм am zіче a se înkъrka în вре о пrічінъ ъrîtъ, ел îші авеа rata пъпга ші мъімілe ла disпosіціа прietenълъї. Dъпъ kъте ва zіле маї în ъrmъ, пrіimí skrisoarea ъrmътoare a лъї Бепаdikt.

« Іцї skriў din Isona, într'ъп tikълos віrt, ъnde drent toatъ петrечеrea am соціеtatea ъпнъї паz-nik de пъдъre kare ва съ treakъ къ е kъ дъх. In sфîrшit îmї възъіў віsъл kъ okії. Femeъца фръмоасъ ші блондъ е мъритатъ; аша, пrietene бърбатъл е în фiinцъ; 'л am възът kъ okії mei, am ворrit kъ ел; ва ъnkъ пе am ші desпърціt între noї бініщоr ъпърацї ъпъл пе алтъл. Adoa zi дъпъ sosirea mea ші desпърціrea noastrъ, eram kълkat sъвt nіще arвъrї, kъ пъшка лъпгъ mine, ші kъ kredinчіоsъл меў Kaan întins ла пічіоъреле меле. De o datъ аъz îndъrътъл меў доъ поknitъrї de пъшкъ; сър în съs ші zъresk о потърnіke че zбъra пе kап; а о okі, а о добоrî îмї фъ treaбъ de о клікъ.

— Dar tot дъмneata о съ'мї е-шї înainte? îмї zise ъп глас din апої.

Ma întorseіў ші възъіў пе товаршъл дъпъ drъm ал ачелоr доъ dame, rezemat în пъшка sa seakъ.

— Апої віне везї, îї zіseіў еў дъndъї потоrnіkea че ъnkъ se бътеа ші пе kare о лъасem atъпчї din гъра лъї Kaan.

— Nъ domnъле, îмї zіse rафъ sъnd kъ ъп цеst de о чъdatъ сълвътъчіe, dar аш вrea съ щіў kъ kare drent...

— Am ъчіs о потърnіke пе kare дъмneata п'аї în nemerito? îі zіseіў пrekъrmъndъ'л. Еў п'am de rînd a kontesta nіще drentъrї че пъ ле am; мъ воіў мърцінї însъ a'цї sпъne къ între toate drentъrіле че поцї съ аї, чел пъціп drentъл челъї маї îndemъnatik пъ'л аї.

— Boiꙋ пꙋне eꙋ rîndꙋiaлъ , îmï zise eл , roшꙋ de mînie .

Xeï вine , Anastase , щiï ꙋn лꙋkrꙋ ? Doвitokꙋл asta nerord e въrвatꙋл aчesteï фemeï фrꙋmoase влonde че se nꙋmeщe Aлiцa : iar dama че kaꙋta kiorꙋш e mꙋma Aлiцeï .

Kъte treï лokꙋiesk în aчest kasteл че îл въz d'aчi într'o înълцime de zeче minꙋte din drꙋm . Xeï! am ꙋïtat sъ'цï sпꙋiꙋ kъ въrвatꙋл se nꙋmeщe Simon Blanc. Am aфлat aчeste amъrꙋnte deлa ꙋn чerшъtor че 'л am întълnit nꙋmъrъnd лa вanï шi înkълzindꙋse лa soare лa kotiшꙋл ꙋneï poteчï aл пъdꙋrichеï .

Am întъrziat a'цï skrie шi a te вesti despre toate aчestea , пentrꙋ kъ dꙋпъ че am aфлat чeлe че чitiшï ; nꙋmaï aвeam niчï ꙋn kꙋвînt sъ maï remъiꙋ п'aчi ; ш'aвeam de гъnd sъ viiꙋ a te kълka фъrъ вeste ; ma zъꙋ nꙋ щiꙋ niчï eꙋ пentrꙋ че am maï remas . Вeцetaцia aчetꙋï лok este de o вoгъцie че mъ înkъntъ . Пretꙋtindenï konaчï , лiвezï фrꙋmoase шi marï , niщe drꙋmꙋrï mъrцinite de niщe щeжarï marï пe kare îmï плaчe a mъ пreъmвлa sinгꙋr seara пe лa aпꙋsꙋл soareлꙋï .

Aпoï , mъ maï simцꙋ ъnkъ шi фeriчe щiindꙋmъ kъ mъ aфлꙋ aпroape de ea ; kъ o zъresk kъte o datъ prin пъdꙋre . Nꙋ kъ am kъtat saꙋ kaꙋt вr'o datъ a mъ aппroпia de ea . Respekt variera че пe despartе ; пentrꙋ kъ sꙋnt фoate konвins kъ se вa întъmплa вre o nenoroчire пentrꙋ amъndoï de o voiꙋ sфъrîma . Simцꙋ , kъnd o въz , aчeeaшï плъчere че aш aвea priвind o statꙋъ фrꙋmoasъ , kъчï ea nꙋ e aлt чe-va maï mꙋлt пentrꙋ mine . Mъ вꙋkꙋr aчi de o feriчire пaчiniкъ , d'o kontemплaцie mꙋtъ , пe kare nimenï , krez , n'are dreпt a'mï o kontesta . In sфîrшit , sпre a respꙋnde лa miï de întreвъri че aï пꙋtea sъ'mï фaчï asꙋпra aчestei priчinï , îцï voiꙋ ziче nꙋ maï aчeasta: — Remъiꙋ aчi пentrꙋ kъ remъiꙋ .

Rъsпꙋnsꙋл aчesta este adesea чeл maï вꙋnꙋ шi чeл maï жꙋstꙋ че poate чineвa sъ dea . »

VI .

Dꙋпъ aчeastъ întълnire a лꙋï Benedikt шi a лꙋï Simon Влaпk ; чesta din ꙋrmъ se întꙋrnъ a kasъ kꙋ гraвъ , strъвътꙋ' prin kъte-va вꙋkъцï , ажꙋnse într'ꙋn saлon , ꙋnde se aфлa neвasta шi soakrъ sa ; шi se arꙋnkъ înnekat de sꙋфлa e într'ꙋn жeц .

— Mi se întъmплъ̆ ȣn чȣdat лȣ-
krȣ, zise eл, фъkъndȣ'шĭ вînt kȣ
вasmaoa.

— Че щi s'a 'ntъmплat? între-
вarъ de o datъ amъndoъ фemeiлe
спъĭmîntate de тȣрвȣrarea лȣĭ.

— Intълniȣ̆ апроапе d'aчi o фi-
iнцъ ȣrîчioasъ kare e лinitъ
de пашiĭ meĭ, ȣn treierъtor
kare, de nȣ воiȣ̆ пȣne orîn-
dȣiaлъ, e în stare sъ'mĭ ȣчigъ
în чinчĭ спre zeче ziлe toate по-
tîrnikeлe.

— Dar de чine ворвещĭ? între-
въ̆ Aлiцa.

— De чine? de чine drakȣ de
kъt de nesъratȣл ъла че вeni kȣ
noĭ пe drȣm? шi kare 'mĭ addȣk
akȣm a minte в'a saлȣtat ierĭ kъnd
mъnkam? Nerremit treвȣe sъ'л
kȣnoaщeцĭ dȣmneaвoatrъ? Пe
ȣrmъ o въnȣiaлъ strъвътъndȣi
de o datъ rîndȣл:

— Maĭ вîrtos dȣmneata, Aлiцъ,
îл kȣnoщĭ nerremit? îĭ zise пȣind
mъna пe ȣmъrȣл nevesteseĭ.

— Da, ворвеще фata mea, zise
mȣma, îл kȣnoщĭ?

— Mi se паre însъ kъ dȣmneata
поцĭ respȣnde лa aчeastъ între-
вare întokmaĭ ka шi mine.

— Laso, лaso, ч'o maĭ siлeщĭ?
e xotъrîtъ sъ nȣ mъrtȣriseaskъ,
zise Simon Блank.

— Фътȣл meȣ̆, zise soakra kȣ вred-
niчie, ziseшĭ чeва kare dъ drep-
tate sъ'шĭ въnȣiaskъ niщe лȣkrȣ-
rĭ прea чȣdate orĭ kare n'ar kȣ-
noaщe ka mine вirtȣtea фie meĭ.

— Oф! лasъmъ, лasъшъ, zise
цinereлe.

— Domnȣлe, ȣrmъ̆ soakra, A-
лiцa e kreskȣtъ de mine kȣ прin-
чiпeлe meлe.

— Чi nȣ mъ maĭ ommorîцĭ kȣ a-
чeste прinчепe; тъчeцĭ sъ tak,
zise Simon, nȣ щie лȣmea kъ....

— Шi че щie лȣmea?

Simon Блank se депъrtъ флȣ-
erъnd, dȣkъndȣse sъ dea порȣn-
чiлe kъtre пaznikȣл пъdȣriĭ saлe,
în вreme че soakrъsa îĭ strira
în ȣrmъ.

— Чi ворвеще, spȣne, че în-
semneazъ aчeasta? че щie лȣmea?
se вedem.

Remъind singȣrъ, Aлiцa, în-
чепȣ' a se rîndi asȣпra aчesteĭ sче-
ne чȣdate, kъta în zъdar sъ'шĭ
poatъ esплika пentrȣ че aчeл жȣ-
ne че'л въzȣse aвia într'o trъsȣrъ
se aфлa akȣm în Isona. Resȣлta-
tȣл reфлesieĭ saлe фȣ kъ върва-
tȣ sъȣ̆ era цeлos. Maĭ rîndindȣ-
se шi maĭ depart îшĭ addȣse a-
minte kъ Бenedinkt avea ȣn пър
фrȣmos, o taлie sȣвцire шi mлъ-
dioasъ, шi prin ȣrmare tot d'o
datъ шi ka de sine фireщe îĭ вe-
ni înainte rъtȣnzimea върватъsъȣ̆
че era вȣn sъ'л daĭ da вerвeлea-
kȣ, шi пъrȣл лȣĭ чeл rar че maĭ

tot d'aꙋna вîлвоꙋ̆ фълфîеа пе din дъръt вiлindꙋse în zadr a'л addꙋче înainte пе вiata xîrkъ плешꙋвъ.

VII.

Спре a npeskꙋrta повestirea, вom treче kꙋ тъчerea korresпondinцa че фꙋ în вreme de ꙋn an întreAnastase шi Бenedikt. Konpinsꙋл skrisopiлor saлe se поate kꙋ înлesнire înkinꙋi de kътre чiтitor; toate se îевîrtia asꙋпra ꙋnor лꙋkrꙋrî d'o фoarte mikъ importanцъ: o întîлnire фъръ веste în drꙋm, o oкiatъ skimваtъ maî фъръ воia шi лꙋî Бenedikt шi Aлiцeî, kъnd лa Бiserikъ kъnd лa вre o sървътoare kъmпenaskъ; toate aчeлe miî de фeriчirî, aчeлe nimikꙋrî че xarakteriza ꙋn amor лa înчeпꙋтꙋл sъꙋ̆, шi tot d'aꙋna în rъndꙋл taвлoꙋлꙋî фirꙋrа rroteskъ шi посоmorîtъ a лꙋî Cimon Блank.

VIII.

O вarkъ se koвopa kꙋ repeзiꙋne în ǯosꙋл rîꙋлꙋî. In aчea вarkъ era doъ фemeî Aлiцa шi Jenny варъsa, шi aпoî doî шkoлari în вakanцъ din kare ꙋnꙋл era фrateлe Jenniî. Ctrъinꙋл вrъnd sъ фie глꙋmeц, шi sъ пetreakъ kꙋ фrika amвeлor фemeî, se пꙋse пe o marцine a въrчeî, шi înчeпꙋ' a o лeгъna kꙋ atъta пꙋtere in kът aпa intrъ kꙋ repeзiꙋne. Atꙋnчî toцî kъцî eraꙋ̆ în пъꙋntrꙋ шi ъnsꙋшî strъinꙋл, sпeriaцî, пъвълiръ în чea лaлtъ marцine, фъkꙋръ a se kꙋmпъni вarka kare, плinъ de aпъ înчeпꙋ' a se aффꙋnda. Atꙋnчî înчeпꙋръ niцe цipete rrozaвe. Шkoлarꙋл че фꙋ пriчina aчesteî neorindꙋieлi se arꙋnkъ în aпъ ꙋnde aвia se вълъвъia înпrotiва валꙋriлor. Jenny se înkлeцъ de фratesъꙋ̆ че aвia resꙋффлa oвosit лꙋпtъndꙋse înпrotiва kꙋrsꙋлꙋi. În aчeaшi вreme kъцî ва цъrani че întъmплarea îî addꙋsese marꙋtꙋrî aî aчesteî drame înчeпꙋръ a striga aǯꙋtor, шi înчeпꙋ a se adꙋna лꙋme пe maлꙋл rîꙋлꙋî. Insъ лꙋntri nꙋ se вedea, шi nimenî nꙋ шtia sъ înнoate. Simon Блank че вina prin пreцꙋr, aлeргъ лa sгomot, шi kъnd aфлъ пriчina, îшî îmпinse eroismꙋл пînъ a se arꙋnka în aпъ kiar пînъ лa цenꙋkî. Шkoлarꙋл aǯꙋnsese лa marцine шi kъzꙋ лeшinat. Ma într'o distanцъ îndestꙋл de mare, aпa era indestꙋл de miшkatъ, шi se вedea doъ kaпete kare kъnd se arъta în фaцa aпeî, kъnd se kꙋфꙋnda ka intr'ꙋn

mormînt. Toцї kъцї eraў mar-
tȣrї aчesteї sчene гrozaвe
înkremeniserъ шi aвia resȣффлa
skoцъnd kъte odatъ niцe цinete
пrekȣrmate. De o datъ ȣn ђȣne
se arȣnkъ în aпъ, ma în momen-
tȣл kъnd era sъ пȣie mъna пe a-
чeї doї aktorї aї aчesteї гrozaвe
drame, eї se фъkȣrъ neвъzȣцї,
шi eл nȣ maї вeзȣ de kъt фirȣ-
reлe лor пaлide шi вerdȣлъnd în
aпъ. Un цinet цeneraл шi sпon-
taneў пorni de пe maл, kъчї in-
tratȣл din noў пerea шi eл kȣ
eї, шi toцї kredeaў kъ чeї doї
înnekaцї s'ar фi înkлeшat de eл
kȣ aчea пȣtere шi enerцie soпrȣ-
manъ a ȣnȣї omў чe se înneakъ.
Ma de odatъ îл вeзȣrъ a reeшi
шi a se aпїroпia de maл цiind пe
флъkъeandrȣ de пъr. Jenny se
aпȣkase kȣ пȣtere de trȣпȣл фra-
tesъў. îї skoaserъ шiї пȣserъ
пe цerm; фrateлe da ъnkъ semne
de вiaцъ, пentrȣ Jenny însъ aвia
de kъnd în kъnd i se simцia чeвa
пȣлsȣл.

Attenцia цeneraлъ akȣm se a-
цinta asȣпra пъrцiї a drameї
чe se înпainia în miђлokȣл ri-
ȣлȣї. Aлiцa rъmъsese în вarkъ
kare, ȣшȣratъ de чea maї mare
пarte a гreȣtъцiї se kȣфȣndъ kȣ
înчetȣл. De aчi вeзȣse шi ea
sчena чe o deskriserъm. Kъnd
Jenny шi фratesъў фȣrъ addȣшiї
лa marцine, interesȣл шi въгarea
de seamъ nȣ se maї aцintarъ de
kъt asȣпra Aлiцeї, шi aшa вarka
se шi kȣфȣndъ de tot, шi вiata
фemeȣцъ, maї moartъ de mainainte
de гroazъ, înkise okiї шi se
лъsъ în kȣrsȣл aпeї. In aчeлaшi
moment se simцi aпȣkatъ шi
ardikatъ asȣпra aпeї, i se пъrȣ
kъ o traцe moartea шi пerdȣ sim-
цiriлe, kare nȣ лe redoвîndi de
kъt asȣпra maлȣлȣї, ȣnde вeзъnd
пe Benedikt пaлid шi чшȣrȣind
de aпъ, înцeлese kъ лȣї îї e
datoare вiaцa.

IX.

Intr'o dimineaцъ kъnd Bene-
dikt sta sъ easъ, гasda sa îї dette
skrisoarea ȣrmъtoare:

«Domnȣлe

«Dȣпъ Dȣmnezeў dȣmitaлe îцї
sȣnt datoare вiaцa; пentrȣ o ase-
menea лȣђвъ nȣ se пot aфлa kȣ-
вinte de mȣлцȣmire, шi ka sъ'цї
daў o doвadъ desпre kredinцa чe
am în цenerositatea dȣmitaлe, вiў
astъzi sъ'цi чer o aлtъ лȣђвъ de
ȣn фeл kȣ totȣл nȣoў. Boiў a-
флa intr'ъnsa o îndatorire, desпre
kare nȣ вoiesk a фi datoare лa
niчї o фiinцъ aлta de kъt dȣmi-
taлe, шi kȣ kare n'aш фi kȣtezat a

mъ însъrчina kъtre dȣmneata, daka nȣ 'ці aш фi фost datoare o îndatorire фoarte mare. Щiȣ фoarte вine kъ skrisoarea mea o sъ ці se пarъ фoarte чȣdatъ шi щiȣ iarъ în чe фeл de пosiціe se aфлъ o фemee în чinstea ȣnȣĭ върват kъrȣia îĭ чere пrotekціe. Însъ фiind kъ este ънkъ вremea nȣ почiȣ a mъ îmпrotiвi treвȣinцeĭ de a'ці înkredinца ȣn sekret, kȣ kare sȣnt sirȣrъ kъ nȣ veĭ фaчe aвȣs înпrotiвa ȣneĭ фemeĭ чe îшĭ пȣne лa пiчoareлe dȣmitaлe фeriчirea шi пoate шi вiaца. Eȣ sȣnt лegatъ kȣ ȣn om пe kare toate mъ siлesk шi mъ îndatoreazъ a'л resпekta. Omȣл aчesta domnȣлe, 'mĭ e rȣшine d'a mъ вedea în neвoie a'ці sпȣne, este kinȣit de o вoaлъ a dȣxȣлȣĭ de ȣn фeл de monomanie, de o idee фiksъ чe îл stъпîneщe шi îл гoneщe пretȣtindenĭ. Боaлa aчeasta este o гrozaвъ цeлosie. 'Mĭ e destȣл de a'ці фaчe kȣnoskȣt rъȣл aчesta, фъrъ a вorвi maĭ deпarte, шi nȣ e treaвa фemeeĭ saлe a te фaчe sъ intri în niщe amмърȣnte ȣnde veĭ aфлa фoarte adesea шi лakrъma шi risȣл ammestekate împreȣnъ. Mъ veĭ întreвa akȣm ka чe лȣkrȣ пoate фi aчi kare se attinцe de domnia ta. De miлъ, domnȣлe, aцȣtъ пȣцin пe o nenoroчitъ фemee, шi n'o siлi a'ці arъta înainte sȣффлetȣл kȣ totȣл гoл. Daka nȣ eщĭ oпrit п'aчi de niskaĭва пriчinĭ serioase, daka nȣ eщĭ, dekъt, dȣпъ kȣm zik, nȣmaĭ ȣn artist чe se zъвoveщe п'aчi oпrit de фrȣmȣseцea seлвatikъ a лokȣлȣĭ, цъrtфeщe aчeastъ плъчere лa фeriчirea ȣneĭ фemeĭ kare îці maĭ este odatъ datoare вiaца. Aĭвĭ miлъ, шi deпъrteazъte din aчeste лokȣrĭ; kъчĭ maĭ kȣ deoseвire deлa sчena гrozaвъ de maĭ deȣnъzĭ înkoaчĭ, de kъnd m'aĭ mîntȣit din вaлȣrĭ, de atȣnчĭ лinsa, deпъrtarea dȣmitaлe este фoarte treвȣinчoasъ odixneĭ върватȣлȣĭ meȣ. Mъ oпresk aчi kъчĭ este kȣ n'пȣtinцъ a maĭ adъoga niчĭ o лinie пe лъnгъ aчestea kъte чitiшĭ, шi skriind aчeastъ skrisoare mi se пare kъ îmĭ daȣ sȣффлetȣл. Nȣ щiȣ ънkъ daka пoцĭ skoate шi înцeлeцe вre ȣn лȣkrȣ mare лa aчeste вorвe rъtъчite шi фъrъ шir, kare în amestek eшȣ din kreeriĭ meĭ. Îmĭ e destȣл nȣmaĭ a înцeлeцe aчeasta: kъ se aфлa лa пiчoareлe dȣmitaлe o фemee soлitoare kare îшĭ înkredinцeazъ фeriчirea шi odixna în чinstea aчeлȣia kъrȣia îi e datoare вiaца.

A L I Ç A.

X.

Dȣпъ че чiтí skrisoarea ачеasta, Бenedikt îшï фъkȣ пrегътiriле de депart. Meditъ́ ȣп minȣt a фаче ȣп respȣns, ma neпȣtinцa de a пȣtea фаче ka съ'л dea пе askȣns, îл фъkȣ a se лъsa. Kънd sosi noaptea, eшí шi înaintъ́ пе ȣлiцъ. Era o noapte de ачелеа влъndeле че ръsȣффлъm kъte odatъ kъtre sфîrшitȣл toamneï, ka o resȣффлare dȣпъ ȣrmъ a верiï. Aerȣл era dȣлче шi пrофȣmat, ȣп orizont transпarent мъrцinea kъmпia пе kare лȣna o aлвia kȣ a sa лȣminъ. Бenedikt aшteпta o trъsȣrъ че trевȣia съ'л ia пе drȣm. De вre o kъte ва minȣte i se пȣsese okiï шi kontъmпла o лȣminъ mikъ че tremȣла пintre пerdeлеле de mȣseлinъ a ȣneï ферестre deskise în katȣл de жos, a ȣneï kъшчoare пȣ пrea de пarte de drȣm; i se пърea kъ aȣde kъte o datъ плъnsȣrï, пе ȣrmъ niшe цinete ръtъчite. Înaintъ́ printr'o aлее, шi aжȣngънd аппroaпe de фereastrъ, askȣлtъ́ шi пȣ maï aȣzí niчï ȣп sгomot; atȣnчï ardikъ́ ȣшȣre ȣп kолц aл пerdeлеï, шi пȣ пȣtȣ deoseвi че ва mare, maï ъntъiȣ kъчï kamara era лȣminatъ nȣmaï de o kandeлъ. Kȣ toate ачестеа okiï съï se arȣnkarъ asȣпra ȣneï kortȣлéц шi въzȣ' ȣп пътȣлец de eвen пе kare sta întinsъ o фemee. Era пaлidъ шi aлвъ ka aлaвastrȣ, вeata Jenny kare maï trъi doъ ziлe dȣпъ skoaterea ï din anъ. Jos лa пiчioareле пatȣлȣï sta o aлtъ фemée жȣnъ înцenȣkeatъ, шi чitia ръгъчiȣniле morцiлor, O înфiorare strъвътȣ' trȣпȣл лȣï Бenedikt, вrȣ a se deпъrta, ma лa o mikъ miшkare че фъkȣ фemeea înцenȣkeatъ întoarse kапȣл, шi eл rekȣnoskȣ пе Aлiцa.

Aлiцa îл rekȣnoskȣ шi ea, kъчï skoase ȣп ȣшȣre цiпът de фrikъ.

Atȣnчï Бenedikt intrъ́ înnъȣntrȣ

—Nȣ te teme, doamna mea, îï zise, kъ eȣ пorneskȣ. Fie вine kȣвîntat чеrȣл че mъ фъkȣ a te întълni ka съ'цï sпȣiȣ maï ъntъiȣ kъt sȣnt de norочit kъ am пȣtȣt фаче чева пentrȣ dȣmneata.

—Te dȣчï! zise Aлiцa. Ox! kъt eшï de вȣn! aшteпtam ȣna ka ачеasta deлa dȣmneata. Kъчï îndatorirea d'ъntъiȣ te a лeгat kъtre mine, шi dȣmitaлe sȣnt datoare kъ пȣ sȣnt шi eȣ astъzï întinsъ пе ачест пat лъngъ nenorочita mea Jenny, sȣrorȣ mea din koпiлъrie. O вezï, domnȣлe, moartъ, moartъ aшa de жȣnъ; n'aвea ъnkъ niчï doъ-zечï шi чinчï de anï; mȣrí nenorочita koпiлъ kȣ ачеastъ kȣ-

пѫнъ de mireaşъ — че о везĭ пе пъргѫл съѣ чел негрѣ. — О dragъ Jenny! dragъ Jenny! repeta ea askѫnzъndѫшĭ kапѫл în amъndoъ mъiniлe.

Inaint ca ачестѫĭ kadaвег ал феteĭ, orĭ че ворбъ че ar фi авѫt релаціе kѫ simtimentele saле secrete пентрѫ Ллiца, s'ar фi пърѫt o krimъ лѫĭ Бenedikt.

— Adio, doamna mea, îĭ zise ел фiĭ феričitъ. Апоĭ лѫъndѣ o ramѫrъ de meгiшог че erа într'ѫn вas kѫ апъ вine-kѫвîntatъ, stroпĭ kъte вa пikъtѫrĭ пе Jenny

Шi atѫnчĭ Ллiца tъie kъte вa флоrĭ de ла korona че împodoвiа kапѫл жѫнеĭ логоdniче:

— Jenny îцĭ ласъ ачеастъ sѫвenire, îĭ zise ea, maĭ nainte d'aintra în чea dѫпъ ѫrmъ a sa локѫinцъ, ka între înkinѫiriлe че цi se вor înфъцiша kъte odatъ în вiseлe dѫmitaле, съ'цĭ вie asemenea шi înkinѫirea фetiшoareĭ kѫ пъргѫл негрѣ.

— Шi a dѫmitaле, zise Бenedikt, шi a dѫmitaле ka ѫn вis ал черѫлѫĭ.

— Аша zise Ллiца, ka ѫn вis, ka kiпѫл ѫneĭ феmeĭ че e moartъ пентрѫ dѫmneata ka шi пентрѫ sѫrorѫsa din koniлъrie, adikъ пентрѫ toatъ лѫmea.

— N'o se te maĭ revъz într'o zi Ллiцо?

— Ne вom revedea, zise ea, aколо ѫnde orĭ че kѫцetare se despoaie de orĭ че nekѫrъцenie, de orĭ че e пъmîntesk, aколо ѫnde mъ вoiѣ rentълni kѫ ѫвita mea Jenny.

Шi вrъnd ел съ maĭ ворвeaskъ ъnkъ, ea îшĭ пѫse deцetѫл ла вѫze шi înцепѫke лъпгъ пat. Atѫnчĭ Бenedikt eшi adresъndѫĭ ѫn dѫпъ ѫrmъ adio.

Kѫ toate acestea eĭ era ѫrsiцĭ a se revedea пrea kѫrъnd пre пъmînt.

XI.

De ла фѫnesta împreцiѫrare întъmплатъ пе maлѫл rîѫлѫĭ, вълѫieлеле лѫĭ Simon Блаnk лѫaserъ o пѫоъ пѫtere. Петrekѫ' kъte вa ziле într'o mare пerплеşitate, пînъ kъnd пѫtѫ съ афле ѫn miжлok фoarte, dѫпъ kinzѫirea лѫĭ, спре a пѫне toatъ komѫnikaцia între nevastъsa шi între Бenedikt, a kъreia порnire ел пѫ o kѫноштea. Adoa zi ъnsѫшĭ dѫпъ înгропarea Jenneĭ, se апpronie de Ллiца фrekъndѫшĭ mъiniле k'ѫn aer вeseл:

— Дръгѫлiца mea, îĭ zise, пѫindѫĭ mъna пе sѫвt вървie, am o вeste вѫnъ a'цĭ sпѫne.

Пъ ȣrmъ възъnd kъ Алiца iл прiвꙗ kъȣtъnd a rivi ka че лȣkrȣ a съi' спȣie, ii' zise iaръ:

— Іцї фъrъdȣisem лa înчепȣтȣл kъсъtoriei' noastre съ te dȣk лa Паris, mȣлte прiчinї m'a фъkȣt tot d'aȣna a înцъrziꙗ aчeastъ kълъtorie. Akȣm toate сȣnt гата пentrȣ deпарtȣл nostrȣ; kiar шi mъine de вei' вrea. Aidem фii' веселъ пȣцin, nȣ te mai' rindi лa верiшоара, trевȣe съ фie чinева reцiонавiл, тoцi о съ фачем kaлea aчeasta, шi omȣл moare nȣmai' одatъ.

Дȣпъ aчeastъ kȣвintare, se retrase konвins kъ дȣmneaлȣi' în kъсъtoria sa este чeл mai' îndemъnatik diплomat aл Францei' шi Навареi пentrȣ kъ щie kȣm съ înчeaпъ шi kȣm съ ia лȣkrȣriле.

Benedikt, порnind din Isona фȣсесе лa Anastase; шi дȣпъ че петrekȣ' лa aчеста kъte ва ziлe, porniръ amъndoi лa Париs, пentrȣ kъ iarna înчепȣse a se simцi.

Simon Блаnk era de о лȣпъ în kaпitaлъ шi пе-аȣzind nimik вorвіndȣse de Benedik, înчепȣ' a se rindi спre a se întȣrna în Isona. Dekȣseara пiпъ съ nȣ порneaskъ se преъmвлa kȣ nевasta sa prin foyer aл Оперей', Kъцi ва жȣni' sta de ворвъ aчi, între ei' se aфла шi Benedikt.

— Чȣdatъ întълnire ii' zise Апаstase; ꙗ te ȣitъ лa aчea femee.

Benedikt iшi' întoarse kȣ пenгriжire лornieta în direkцia arъtatъ шi reкȣnoskȣ' пе Алiца.

In aчeлaшi' moment шi Simon Блаnk rekȣnoskȣ' пе Benedikt.

Aчeastъ miшkare, aчeastъ фaптъ a лȣi Benedikt фȣ întokmai' ka фоkȣл че'л aппропie чineва de пȣлвеrea de пȣшkъ. Ura instiktiвъ че авea asȣпra лȣi, въпȣieлiле че aвia înчепȣserъ a se risipi toate ka ȣn фȣлцer se ȣrkaръ în kreerii лȣi Simon Блаnk; se reпezi kȣ tȣrвare asȣпra връжmaшȣлȣi съȣ гата съ'л isвeaskъ, kъnd Апаstase ii' цinȣ' вraцȣл. Дȣпъ ȣn skimв de kъte ва ворве фoarte аппринse, iшi' skimваръ karteлeлe шi iшi' dettъръ randeвȣ пentrȣ аdoa zi de dimineaцъ.

Iшi' dȣse невasta akasъ фъръ съ'i zikъ niчi о ворвъ. Noaптea фȣ гrozавъ пentrȣ amъndoi. Алiца se arȣnkъ mȣrind шi sфъrimatъ în пат. Simon палid шi kȣ dinцii' strъпшi' о петrekȣ' skriind. Фъkъndȣse ziоъ, iшi' kъȣtъ пistoaлeлe, лe пȣse пе masъ, шi eшi' съ'шi' kaȣte doi martȣri. Aвia eшise, шi eatъ ȣn mik tiлвȣri se опri лa пoarta лȣi, din eл se dette жos Benedikt, шi вeni фoarte палid în aппartamentȣл soцiлor. In-

trъ maĭ întъiŭ în saлonaшȣл ȣnde въrвatȣл петреkȣse noaптea; nȣ въzȣ' nimik aчi de kът пistoaлeлe чe лe лъsase Simon. Impinse o ȣшчioarъ, шi se aфлъ în kamera de kȣлkat. Aлiцa addormise лa zioъ în aчeл somn obositor чe seamъnъ ȣneĭ въntȣieлĭ, шi în вremea kъrȣia simte чine va чeлe чe se пetrek înпreџiȣrȣл sъȣ. Sȣnetȣл ȣшeĭ o deщeптъ шi sпe-riiatъ se skȣлъ în sȣs.

— Am венit, doamna mea, zise Бenedekt sпre a întъmпina o гro-zaвъ nenoroчire. Nȣ гъsiŭ пe domnȣл în saлon; a eшit, poate, ȣnde este? treвȣe sъĭ ворвesk.

Aлiцa kȣ kaпȣл ameцit, nȣ пrea înцeлeцea чe se пetreчe în-пreџiȣrȣл sъȣ, шi фъkȣ' ȣn semn din kaп kъ nȣ щie ȣnde e въr-вatȣ sъȣ.

— De a eшit, nȣ poate sъ în-tъrzie d'a вeni, zisse Бenedikt: atȣnчĭ, doamna mea, sпȣneĭ... ma e kȣ neпȣtinцъ, mъ sokotesk, ka dȣmneata sъĭ daĭ aчeastъ esплi-kaцie. Ворвeлe meлe repetate de dȣmneata îĭ вor фaчe kȣ totȣл aлtъ întinъrire, шi лe вa лȣa kȣ totȣл sȣвt aлt înцeлes. Пentrȣ Dȣmnezeȣ doamna mea nȣ лъsa sъ te stъpineaskъ o фrikъ чe îцĭ tȣrвȣrъ mintea. Пosiцia dȣmi-taлe este kȣ adeвърat гrozaвъ, o щiȣ; însъ akȣm aĭ mare treвȣ-inцъ de neпъsare шi aпatie ka sъ n'o înгreȣezĭ. Eatъ пroпosiцia чe venim a фaчe въrвatȣлȣĭ dȣ-mitaлe; ma пentrȣ aчeasta ar tre-вȣi maĭ întъiŭ sъ'л въz ȣn moment siгȣr; шi de вa вeni kȣ martȣriĭ sъĭ toate sȣnt пerdȣte.

Iĭ воiŭ фaчe toate жȣrъminteлe чe вa чere, kъ чinstea лȣĭ e în-treagъ шi nentinsъ, шi sъ nȣ maĭ вie лa лokȣл întълnirĭĭ чi sъ porneaskъ îndatъ лa Isona. Dȣm-neaлȣĭ poate пrea лesne s'o фakъ aчeasta, пentrȣ kъ n'are mȣлte kȣnoщinцe шi лeгътȣrĭ în Пaris. Пre лъпгa aчestea îĭ воiŭ жȣra kъ eȣ din пarte'mĭ nȣ воiŭ ворвi niчĭ odatъ de пriчina aчeasta. Iar kът пentrȣ mine, de воiŭ dosi шi nȣ mъ воiŭ aфлa лa лokȣл în-tълnirĭĭ în asemenea пriчinъ, aш фi ȣn om пerdȣt în чinstea шi stima лȣmiĭ. Шi kȣ toate aчe-stea, doamna mea, de ar пȣtea, în-sȣшĭ aчeasta a фi de oare kare ȣ-шȣrinцъ пentrȣ dȣmneata, шi a-чeasta o aш фaчe: aш dosi, шi m'aш фaчe neвъzȣt. Шi ȣna ka aчea-sta фъrъ sъ фakъ niчĭ ȣn вine sitȣaцieĭ dȣmitaлe, вa da ȣĭ drept domnȣлȣĭ a ziчe kъ aчeлa чe 'ĭa rъпit чinstea, пe лъпгъ чeлe aлaлte, este шi ȣn kodaчiŭ фrikos. Бine вezĭ kъ din пartea mea îmi

este kȣ пeпȣtinцъ a dosi, шi ıаr daka o datъ вom вeni пînъ пe вom aфлa фaцъ în фaцъ, atȣnчĭ s'a sфîrшit, tpeвȣe sъ moaрь ȣnȣл din noĭ, шi пoate шi amъndoĭ.

— Sȣnt oпt чeasȣri, adъorъ Бe-nedikt, пetrekъndȣшĭ mъna kȣ dȣrepe пe фrȣnteaĭ assȣdatъ, шi вървatȣл dȣmitaлe nȣ maĭ вine! Negreшit sъ вa фi dȣs sъ 'шĭ kaȣte martȣrĭ, шi вa treче п'aчi kȣ dъnшiĭ, kъчĭ 'ıam вьzȣt пi-stoaлeлe din koлo пe masъ.

— Пistoaлe! zisse Aлiцa addȣkъn-dȣ'шĭ d'o datъ aminte de sitȣaцia sa.

In aчeлaшĭ moment ea rekȣno-skȣ' în saлon пaшiĭ вървatȣлȣĭ sъȣ. Iĭ вeni o фrikъ, шi o фrikъ grozaвъ чe îĭ ammestekъ шi îĭ tȣrвȣrъ toate ideiлe. I se пърȣ' kъ шi вede пe aчeцĭ doĭ oameniĭ ȣчigъndȣse între sine.

— Fȣцĭ, фȣцĭ, strigъ ea arȣn-kъndȣse лa цenȣkiĭ лȣĭ Бenedikt; вine вървatȣ meȣ.

— Чe фaчĭ, doamna mea? skoa-лъte kъ sъntem пerdȣцĭ.

Atȣnчĭ se шi arъtъ în ȣшъ фi-gȣra пaлidъ шi deskomпȣsъ a лȣĭ Simon Блank. La вederea riвa-лȣлȣĭ sъȣ în kasa sa, ȣn sȣnet rаȣk eшĭ din пentȣл sъȣ шi 'шĭ înkordъ пistoaлeлe.

In momentȣл aчesta kaпȣл A-лiцeĭ nȣ se maĭ пȣtȣ цinea шi se rъtъчi kȣ totȣл. Aлergъ лa fe-nȣл rȣgъtoare фъръ a пȣtea aфлa aлt цiпъt de kъt: graцie! graцie!

— Mĭ aȣ фost dar niцe вinoцĭ aчi! respȣnse Simon Блank.

Toate aчestea se întъmплaрь în maĭ пȣцinъ вreme de kъt ar tre-вȣi sъ лe spȣe чineвa; шi пînъ sъ se întoarkъ Бenedikt sъ фakъ o miшkare, se шi sлoвozĭ ȣn пi-stoл чe îл strъnцea Simon kȣ o пȣtere konвȣлsiвъ, шi gлonцȣл isвi пe riвaлȣл sъȣ.

— 'Лaĭ ȣчis tikълosȣлe! strigъ Aлiцa rъпezindȣse asȣпra trȣпȣ-лȣĭ чe zъчea sъnцerъnd пe пar-ket. 'Лaĭ ȣчis! o nenoroчire! вaĭ de mine! a mȣrit! пerdȣĭ tot чe am ıȣвit! Бenedikt шi Jenny! ȣna în aпъ шi aлtȣл kȣ ȣчiderea.

Atȣnчĭ, în agonia sa Бenedikt aпȣkъ kaпȣл Aлiцeĭ în mъiniлeĭ sъnцerъnde, шi strъngъndȣ'л лa пentȣл sъȣ, o sърȣtъ пe фrȣnte, în вreme чe вorвeлe ȣrmъtoare îĭ eшia ȣna kъte ȣna.

— Вie moartea akȣm, kъчĭ tȣ mъ ıȣвeцĭ.

— Daka e aшa, zise Simon Блank, kȣ dreptate e sъ nȣ фiцĭ despъr-цiцĭ mȣлtъ вreme.

Шi deskъrkъ шi чeлaлaлt пi-stoл asȣпra Aлiцeĭ.

Se фъkȣ' ȣn mare zgomot пe skaрь, шi în momentȣл kъnd Si-

mon Бʌank se întѕrna în saʌon, цiind în мънъ nistoaʌeʌe че фѕmera ънkъ, къцї ва kѕrioшї пе kare isбѕknirea ïї trъsese aiчї, шиї arъtarъ kanetеʌe în ѕшъ. Remaserъ пѕцin ѕïmiцї шi se onrirъ въzъndѕ'ʌ.

— N'авецї teamъ, ʌe zise eʌ, къ нѕ 'мї a венit пофta съ 'мї пïrʌesk kreeriї. Пïnъ съ нѕ пornesk, rъtindѕмъ de drѕm, am врѕt съ 'мї deшъrt niştoaʌeʌe ka съ ʌe îмпʌѕ d'aʌ doiʌea, шi ʌe sʌoвozïнѕ пe фereastrъ. Asta e tot. Kѕ adeвърat къ нѕ m'am sokotit къ воїѕ фаче kѕ ачeasta atъta ʌarмъ.

Аѕzind ачestea, se traserъ toцї.

— Am вreme înaintea mea, zise Simon Бʌank, martѕriї meї вin aвіа пeste ѕn чeas.

Atѕnчї шиї adѕnъ toцї вaniї че aвea în sekretar шi ʌѕъ drѕmѕʌ kъtre Хавra, ѕnde se înвъrkъ într'ѕn вas че merцea ʌa insoʌeʌe мърiї Sѕdѕʌѕї.

XII

Къцї ва ʞѕнї пrъnzia înпreѕнъ au Café Paris, întreeї era шi векиѕʌ nostrѕ kѕnoskѕt, Anastase. Lînгъ eʌ era шi ѕн ʞѕne, a къrѕї deoseвitъ serвazeaʌъ шi мъrime, da съ înцeʌeгъ къ e skѕʌat dѕпъ вre o воаʌъ ʌѕнгъ. Кънd aʞѕnserъ ʌa desert, domniшoriї înчепѕръ a ворві de amoreseʌe ʌor. Kare de kare повestia kъte o istorie maї mѕʌt шi maї пѕцin чеѕdatъ, kънd ѕn enгʌez, a nѕme sir Tomas Wiston, dekʌarъ къ eʌ se aфʌa într'o позiцie kѕtotѕʌ deoseвitъ, цiind sѕвt protekцia sa o фemeе че нѕ ї e niчї de kѕm amoresъ. Atѕнчї îʌ siʌirъ toцї съ se desʌѕшaskъ.

— E ѕн romanц kѕrat, zise sir Tomas. Un вървat amъцit че s'a dѕs ʌa drakѕ dѕпъ че 'шї a omмorît neваsta шi riваʌѕʌ пe kari 'ia sѕпrапrins într'o kriminaʌъ konвersaцie.

Jѕneʌe паʌid фъkѕ' o miшkare, шi Anastase îʌ reцinѕ'.

— Unde s'a întъмпʌat sчena aчeasta? întreвъ eʌ.

— La osпеʌaʌѕʌ Enгʌiterеї, resпѕnse sir Tomas. Eram în osпеʌ în dimineaцa ачesteї întъмпʌъri. Че priveʌiцe гrozavъ era. Niцe prieteni aї фаʌъkъѕʌѕї veнirъ шi 'ʌ dѕserъ ʌa eʌ a kasъ. Пe viata фemee, neaвънd чine s'o ia am нѕs ш'aѕ dѕso a kasъ ʌa mine.

— Шi фemeea? întreвъ oare чine.

— A priimit niцe вaнї, ѕrmъ enгʌezѕʌ deʌa o фemee вътrънъ, kare krez къї e мѕмъ. Femeea

ачеasta dъndȣї ачеї банї, її zise, kъ dȣпъ skandaлȣл întъmплat лa împreцiȣrarea kъriї siorȣrъ rъnita era причіna, sъ нȣ se maї sokoteaskъ kъ o ва maї ведеa вr'o datъ.

Пе ȣrmъ, ea îmї tot spȣnea kъ merцe sъ roaцe пе Dȣmnezeȣ ka s'o фakъ sъї intre în inimъ покъinца шча: шча: ka sъ въ skaп de ворба mȣлтъ,

— Mȣлt a treвȣit a te kosta фemeea ачеasta? întreвъ oвosit жȣneлe паліd.

— Zече miї de франчї аппroape, respȣnse englezȣл kȣ флегъ, банї pierdȣцї; пentrȣ kъ zъȣ n'am încetat da o privi ka п'o sȣror; шi kъnd ва mȣri o вoї плъnцe ka ȣn tatъ; пentrȣ kъ n'o дȣче mȣлt; пе toatъ zioa moare kъte пȣцin.

— Dȣmneata eшї ȣn om de чінste domnȣлe, zise жȣneлe паліd, strъngъndȣї mъna.

Dȣпъ ачеasta koborî rъп de trепteлe оспелъriї, шi алергъ kъtre оспелȣл лȣї sir Tomas.

— Че drakȣ ва фi авъnd? zise englezȣл. Nȣ kȣmва are sплeen?

Jȣneлe merse întins пînъ ajȣnse лa оспелȣл Wiston. Akoлo ȣrkъ repede skara, deskise ȣшa dȣпъ aлta kъte ва ȣшї, шi Бenedikt шi Aлiцa kъzȣrъ ȣnȣл în враццеле aлtȣia.

Se ȣїtarъ ȣnȣл лa aлtȣл kъt ва фъrъ a'шї ворві, mȣлцї de фeriчіre, фeriчiцї kъ aȣ sȣфferit ȣnȣл пentrȣ aлtȣл. Kȣm trekȣ mішkarea d'ъntъiȣ,

— Am лa insoлa Бȣрвоп, zise Бenedikt o minȣnatъ лоkȣinцъ pierdȣтъ în miжлokȣл tȣфeлor de фeniчї шi de kitri. Vreї tȣ sъ пъrъseшї Eȣропa шi sъ вії a trъi akoлo kȣ mine?

Шi фiind kъ Aлiцa întъrzia d'a respȣnde, eл o întreвъ iаръ; atȣnчї ea respȣnse askȣnzъndȣшi kapȣл în mъniлe лȣї Бenedikt:

— Nȣ sȣntem amъndoї ȣniцї prin ачелашї воtez de sъnцe?

— Вine, zise Бenedikt.

Пînъ a eшi din оспел, лъsъ o skrisoare adresatъ kъtre sir Tomas, în kare era mȣлцȣmirї, шi ȣn вілet de вankъ de zече miї de франчї.

St-Evremont.

FISIOLOCIA CASATORIEI.

Vama.

Krezї oare, doamna mea, kъ am авea de rъnd a преskrie 'întokmaї ka лa граніце шi вariere, a візіta persoanele kare trek граніца аппartamenteлor dȣmitaлe in-

трънd saȣ eшind пe фȣriш sпre a вedea adikъ sъ nȣ kȣmвa sъ'цi addȣkъ вre ȣn фeл de maraфъ saȣ skȣлe de kontrъвandъ? ka лa ȣn asфeл de rînd aвeш; dreптȣл însъ пъ se teme de вreme rea; шi dȣm-neata фiind kъ eшtí o kokoanъ ka aчeлea, adikъ kȣm se kade, поцĭ фi sigȣrъ kъ nȣ veĭ aвea niчĭ o пaгȣвъ, niчĭ o isпitъ, niчĭ ȣn поchinor, niчĭ o piazъ rea kȣ skrierea noastrъ.

Domnȣлe шi фръцioare kare eшĭ върват, sъ щiĭ o datъ пentrȣ tot daȣna шi kȣrat kъ вama kon-жȣгаль este ȣn kaпitол kare чere фoarte mȣлtъ îndemъnare, фoarte mȣлtъ iskȣsinцъ, фoarte mȣлte kȣnoщinцe a Prioгi, adikъ maĭ nainte de a te kъsъtori. Ka sъ поatъ ȣn върват sъ фie ȣn вameш вȣn шi kȣm se kadea, treвȣe sъ фi фъkȣt ȣn stȣdiȣ пroфȣnd aл кърцiĭ лȣĭ Laвater, sъ se фi пъ-trȣns de пrinчiпeлe aчesteĭ кърц; sъ'шi aлвъ okiȣл шi înцeлeцerea deпrinse a жȣdika, a пrinчeпe шi a пътrȣnde kȣ o ȣȣцeалъ фoarte aцеръ чeлe maĭ miчĭ шi maĭ ȣ-шoare semne фisiчe prin kare o-mȣлȣĭ se dъ пe фaцъ kȣцetarea.

Fisionomia лȣĭ Laвater a къпътat o adeвъratъ щiinцъ, шi în sфîr-шit лȣъ шi ea лok între kȣnoщin-цeлe omeneщĭ. La înчeпȣt kartea asta se пърȣ oamenilor o глȣmъ; maĭ пъ ȣrmъ veni doktorȣлȣĭ Гaлл, kȣ фrȣmoasaĭ teorie a kîr-чeĭ, a komплekta sistema eлвeтȣ-лȣĭ, шi a da ȣn фeл de sdreвenie фineлor шi лȣminoaseлor лȣĭ oв-servaцiĭ. Oamenii kȣ dȣx, diплo-maцiĭ, фemeiлe, toцĭ къцĭ mi'цí sȣnt rariĭ шi кълdȣroшiĭ ȣrmъtori шi disчiплi aĭ aчestor doĭ въr-вaцĭ чeлeвri, adesea aвȣrъ okkasia d'a въгa de seamъ шi a aфлa шi aлte semne înвederate dȣпe kare kȣnoщe чineva kȣцetarea omȣлȣĭ. Deпrinderiлe trȣпȣлȣĭ, фeлȣл skri-soareĭ, sȣnetȣл глasȣлȣĭ, maniere-лe de kъte orĭ n'aȣ maĭ deцentat sъraчeлe пe фemeea чe ȣȣвeщe, пe diплomatȣл чe înшaлъ, пe admini-stratorȣл saȣ пe sȣвeranȣл diвaчiȣ чe фъrъ siлiцi nȣmaĭ k'o arȣnkъ-tȣrъ de okiȣ a deskȣrka шi a лъ-mȣri amorȣл trъdarea saȣ meri-tȣл чe era nekȣnoskȣte. Omȣл aл кърȣia sȣфлet лȣkreazъ kȣ tъrie este ka ȣn вiet вerme лȣчi-tor, ka aчeл лikȣriчiȣ, кърȣi, фъrъ цireĭ, îĭ skaпъ лȣmina пrin toцĭ porii sъĭ. Se miшkъ вiet intr'o sфeръ strълȣчidъ în kare orĭ чe siлinцъ фaчe o miшkare saȣ ȣndoлaцie лȣmineĭ шi'шi de-seamnъ miшkъriлe пrin niщe лȣnцĭ ȣrme de фok.

Aчest a sȣ.t, dȣmnȣл mȣȣ eлe-

mentеле kȣnoщinцелor че trebȣe negreшit sъ mi цi ле dobîndeщĭ, пentrȣ kъ въmeшia konжȣгалъ stъ într'o черчetare ръпede шi пъtrȣnzъtoare a stърiĭ moraле шi фisiче a tȣtȣлor фiinцелor че mi'цĭ intrъ prin kasa шi es, kъnd s'aў ȣitat saў вor sъ se ȣite ла kokoana dȣmitaле. Uĭte, шi sъ щiĭ kъ въrвatȣл în въmeшia sa, trebȣe sъ фie întokmaĭ ka пъiaжъnȣл, kare în чentrȣ пъnzeĭ saле, maĭ neвъzȣte, se sгȣdȣe de чea maĭ ȣшoarъ, attinцere a вre ȣneĭ mȣщĭ neвȣnatiче, saў zъпъчite, шi, de deпarte, îшĭ askȣлtъ, жȣdikъ, вede saў пrada, saў вrъжmaшȣл.

Пrin ȣrmare, te веĭ kъпȣi kȣ miжлoaчеле de a черчeta пe xoлteĭȣл че'цĭ вate ла пoartъ în aчeste doъ sitȣaцiĭ фoarte însemnъtoare: adikъ вагъĭ de seamъ вine kъnd intrъ шi kъnd ese.

Пentrȣ kъ în momentȣл întrъriĭ че de maĭ лȣkrȣrĭ îцĭ sпȣne, фъръ niчĭ kiar a'шĭ desstrъnцe dinцiĭ!

Saў kъ kȣ o mъnъ ȣшoarъ, de kъte ва ori înфirъndȣшĭ шi пetrekъndȣшĭ deцeteле пrin пъr îшĭ ardikъ saў îшĭ netezeщe чȣфȣ saў moцȣ xarakterictik;

Saў kъ tiritirie пintre dinцĭ вr'ȣn kъnteчeл itaлienesk saў фranцoz ck, вeseл saў simtimentaл, saў trist, kȣ глas de tenor; de kontraлto, de soпrano saў de вariton;

Saў kъ kaȣtъ sъ se înkredinцeze daka kъпъtъiȣл kreвateĭ saле semnifikatiвe tot maĭ stъ kȣ гraцie;

Saў kъ'шĭ netezeщe шi îшĭ плъчinteazъ maniшka întindikeatъ saў remȣitъ, пeste o kъmaшъ de zioa saў de noaпtea;

Saў kъ kaȣtъ a щi пrintr' ȣn цest întreвъtor saў пe фȣriш, daka пerȣkaĭ влondъ saў вrȣnъ, kъrлionцatъ saў лinsъ, se aфлъ tot ла лokȣл eĭ фiresk;

Saў kъ'шĭ черчeteazъ ȣnгiiле sъ вazъ deĭ sȣnt kȣrate saў вine tъiate.

Saў kъ kȣ o mъnъ aлвъ orĭ înгълatъ, вine saў ръў îmmъnȣшatъ, îшĭ resȣчeщe saў îшĭ пotriвeщe mȣstaцa orĭ фaвoriteле; saў kъ шi ле treчe шi retreчe пintre dinцiĭ ȣnȣĭ пentene de вara;

Saў kъ пrin niщe miшkърĭ dȣлчĭ шi dese adikъ пrin niщe фъцîitȣrĭ din kaп kaȣtъ sъ'шĭ пȣe вървia drept în miжлokȣл kreвateĭ;

Saў kъ kȣ mîĭniле în вȣzȣnare 'шi ле въпъпъeщe deлa ȣn piчior, ла aлtȣл;

Saў kъ se maĭmȣцeщe kъnd într'o пarte kъnd într'aлta kъ-ъndȣшĭ чisma kъnd îшĭ arȣnkъ

пiчiorȣл кȣ талîm, ka kam 'шiaр ziче : « хеi! шi пiчiorȣшu фрȣmos 'mĭ a dat dȣmnezeŭ! »

Saŭ kъ sosind în trъsȣrъ saŭ пe џos kaȣtъ sъ'шĭ kȣrъцe stroпitȣra de tinъ, saŭ sъ'шĭ skȣtȣre praфȣл dȣпъ kълцъminte;

Saŭ kъ stъ otoвa nemiшkat, împлemnit întokmaĭ ka ȣn олandez saŭ ka ȣn neamц kȣ чиȣвȣkȣл în гȣrъ;

Saŭ, kȣ okiĭ stîлniцĭ лa пoartъ, mi'цĭ seamъnъ întokmaĭ kȣ ȣn sȣфлet че ese din пȣrgatoriȣ aцentъnd пe sф. Петре kȣ kieiлe;

Saŭ kъ пar'kъĭ-e фrikъ sъ пȣe mъna пe kordonȣл клопоцелȣлȣĭ, saŭ kъ de пȣne mъna пe dъnsȣл, se zъпъчеще шi пȣ щie kȣm sъ'л trагъ, orĭ îл траце пrea tare, orĭ пrea фamiлiер, orĭ ka ȣn om че e sigȣr de treaвa sa ka шi kъnd ar вeni a kasъ лa eл;

Saŭ kъ dȣпъ че 'лa tras kȣm s'a întъmплat, maĭ траце ъnkъ nerъвdъtor kъ nȣ aȣde пe nimenĭ sъĭ вie a deskide;

Saŭ kъ îшĭ dъ resȣффлъriĭ ȣn прoфȣm deлikat, mestekъnd o пastiлie de kakonde;

Saŭ kъ ia kȣ ȣn aer tindikeat o пrizъ de taвak, aĭ kъrȣia гrъȣnцĭ îĭ skȣtȣrъ kȣ гriџъ sъ nȣĭ remъe пe лaвitȣra пъnzetȣreĭ;

Saŭ kъ intrъnd se tot ȣitъ kъnd în dreapta kъnd în stъnga, kъnd în sȣs kъnd în џos пar k'ar вrea sъ'цĭ пreцȣiaskъ лampa skъriĭ, taпetȣл dȣпъ dъnsa шi orĭ че skȣлъ, пarkъ 'цĭ ar фi пerȣstor de moвiлe saŭ înkirietor de kase;

Saŭ în sфîrшit kъ aчest хoлteiŭ e џȣne saŭ mator, îĭ e фrig orĭ kaлd mi'цĭ вine îчet saŭ trist saŭ вeseл шчл;

Dȣпe toate aчestea шi aлte miĭ въгърĭ de seamъ simцĭ шi пriчепĭ ka че фeл de om îцĭ este пerȣstorȣл че'цĭ treче гraniцa; înkъt aчeste пȣцine шi ȣшoare trъsȣrĭ de пeneл kȣ kare пe înчerkarъm a înkondeia aчeastъ фigȣrъ, îцĭ вor arъta intr'ъnsa ȣn adevъrat kaлiidoskoп moraл kȣ miлioane шi фeл de фeл de înkiпȣirĭ. Апoĭ, вine въzȣшĭ dȣmneata kъ noĭ пe am пъzit, шi лa aчest пrag deskoпeritor n'am addȣs шi пe kokoana, am лasat sъ treakъ nȣmaĭ domniшorȣл фъrъ sъĭ lasъ dȣmneaлȣĭ înainte; kъчĭ atȣnчĭ nȣ te maĭ skъпaĭ de въгъriлe noastre de seamъ, че ar фi devenit nenȣmъraвiлe шi ȣшoare ka гrъȣnцii nisiпȣлȣĭ mъriĭ.

Kȣ adevъrat, sъ вaцĭ de seamъ, kъ înaintea aчesteĭ пorцĭ omȣл se krede singȣr; шi în aчeл пȣцin че aшteaptъ, mi'цĭ începe ȣn monoлog mȣt, ȣn soлiлok nesпȣs шi negrъit, în kare toate пînъ шi

пасꙋл сѣꙋ її desвѣлеще нѣdeжdiле, doriнцеле, intenцiiле, sekretеле, калitѣцiле, defektеле, вirтꙋцiле шчл.

Багѣ de seamѣ ла skiмвarea de odatѣ че se фаче пе фаца шi пre manierеле хоꙋлтеꙋлꙋї îndatѣ kꙋm îцї intrѣ d'афarѣ în kasѣ. Maxiniстꙋл Опереї, temпeratꙋra, norii saꙋ soarеле нꙋ skiмвѣ maї ꙋte фаца ꙋнꙋї teatrꙋ, a atmosferii saꙋ a soareлꙋї.

Din toate miriadеле de idеiї че ачеst хоꙋлтеꙋш 'шi ле a dat пе фацѣ kꙋ atѣta невinoвѣцie, îнчепѣnd dеле skarѣ пînѣ în antekaмerѣ, нꙋ maї rѣmѣне niчї o kѣꙋтѣтꙋrѣ ла kare n'ar пꙋtea чiнева sѣ ia a minte. Кꙋвiiнцеле soцiaле аꙋ ꙋн фел de smorфꙋrї шi skѣлѣmвѣтꙋrї kare înвѣлesk toate kꙋ ꙋн вѣл фoarte des; ma ꙋн вѣrваt dівачїꙋ, тrевꙋе нꙋmaї k'o aрꙋnkѣтꙋrѣ de okїꙋ sѣ rіческѣ skопꙋл віzітеї, шi sѣ чітеаskѣ în sꙋффлетꙋл челꙋї sosit întokmaї ka într'o karte.

In kiпꙋл kꙋ kare dѣ okї kꙋ kokoana dꙋmitaле, kꙋ kare îї ворвеще, kꙋ kare o пrівеще, kꙋ kare o салꙋтѣ, kꙋ kare îшї ia zioa вꙋнѣ.... Sꙋnt, kredemѣ волꙋme întreцї de oвserвaцiї kare de kare maї minꙋцioase.

Тimвrꙋл гласꙋлꙋї, цinerea trꙋпꙋлꙋї, фелꙋл resꙋффлѣrii, zimвеtꙋл, тѣчerea însѣшї, tristeцa, превеніnцеле пе seama dꙋmitале, кiпꙋл kꙋ kare resare шi e гata a'цї respꙋnde a'цї slꙋжi ла o îtreвare, ла o черere, toate ачestea sꙋnt niще semne, шi toate trевꙋе a фi stꙋdiate нꙋmaї kꙋ o kѣtare шi фѣrѣ siлiнцѣ. Ещi dator шi trевꙋе sѣ askꙋnzї шi чea maї desплѣkꙋтѣ deskoпerire sꙋвt neпѣsarea, фaміліaritatea шi лімвaцꙋл îпвiлшꙋгаt ал ꙋнꙋї om de saлoн. Ne пꙋtѣnd a нꙋmѣra nенꙋmѣratеле amѣrꙋnte але ачesteї пѣчiнї, лѣsѣm пе seama dꙋкꙋлꙋї, iskꙋsiнцеї, шi пѣtrꙋnderii чititorꙋлꙋї kare trевꙋе sѣ прiчеапѣ toatѣ întinderea ачesteї щiiнце kare inчепе dела aнaлiсꙋл кѣꙋтѣтꙋrілor шi se sфîrшаще ла deskoпerirea saꙋ прічеперea miшkѣrілor пе kare невoica шi neînлesnirea лoкꙋлꙋї ле addꙋче neапѣrat, шi maї kꙋ deoseвire ле пꙋне în deцетꙋл чел mare ал пiчiorꙋлꙋї kare askꙋns sꙋвt atлazꙋл пантофꙋлꙋї saꙋ sꙋвt saftianꙋл чismeї фak ла minꙋнї пе sꙋвt masѣ.

Ma eшirea!... Пentrꙋ kѣ trевꙋе a превedea întѣмплarea kѣnd n'eї фi пꙋтꙋt a'цї фаче віне eksaмeнꙋл rіrꙋros ла intrare înaintea прагꙋлꙋї порцii, кѣчї eшirea aтꙋнчї este ꙋnde este, шi kꙋ atѣt maї mꙋлt kѣ ачestꙋ stꙋdiꙋ нꙋꙋ

ал холтонȣлȣї требȣе а se фаче кȣ ачелеашї елементе але челȣї д'ънтъїȣ, însъ însens инверs.

Кȣ toate ачестеа ше афле ла ешире о sitȣаціе кȣ totȣл партикȣларъ; momentȣл în kare връжмашȣл а сърit песte toate пединчеле ши stабілеле în kare пȣtea съ фie бъгat de seamъ, este kънd soseщe ши kънd mi 'ці ese în ȣліцъ! Ачі ȣн om кȣ дȣх гічеще toatъ bizita, пȣмаї ȣітъндȣse ла ȣн om sȣбt поарта кȣрцеї. Semнеле ачі нȣ sȣnt аша dese ши фрikinite ка ла intrare; însъ че de маї лȣminъ ши desлȣшire într'ънселе! Ачі е desnodъmintȣл, ши ачі omȣл îшї trădă îndatъ грабitatea прin espresia чеа маї simплъ а фериčірії, а дȣрерії саȣ а бȣкȣрieї.

Atȣнчї поцї съ фачї бъгъріле de seamъ ши deskoперіріле фoarte лесне: îл везї къ'шї арȣнкъ о къȣtъtȣръ асȣпра kaseї саȣ ла фереștреле аппартаmentȣлȣї; о порнеще ши абіа merџе пар' къ нȣ щіе înkotro s'o іа; алtȣл іаръ кȣm ese denъ поартъ îнчепе а'шї фreka мъїніле ши о tȣлеще іȣte. Ар фі neste пȣtinцеле omeнещї kънd am врea съ нȣмъръm deoseбітеле kінȣрї прin kare оamenії îшї даȣ пе фацъ simціmintеле лор: ачі toate sȣnt takt ши simtiment.

Daka te аппȣчї ши 'mї апплечї ачeste прinчіпе de oбservaцiї ла чеї strъinі, фіreще къ maї bîrtos поцї съ mi ці ле аппличі ла kokoana дȣmitале, ши съ о sȣппȣїла ачелеашї формалітъцї.

Un om înstrat требȣе съ'шї фі фъкȣt ȣн stȣdiȣ adъnk desпре kіпȣл саȣ фігȣра неbestеї sале. Stȣdiȣл ачеsta е лесне, ши маї фъръ воie îї вine пе toate momentеле. Пentrȣ ел ачеастъ фрȣmoasъ фisionomie а фemeeї нȣ требȣе съ маї аїбъ mistere. Ел щіе în че kіп simцімінтеле еі ши se вѣd пе фаца еї, ши іар sȣбt kare еspresie se askȣnd ла фокȣл кȣȣtътȣреї.

Чea маї mikъ miшkare а бȣзелор, чеа маї nesimцitъ kontrakціe а пъріlор, деградаціїле маї непрічепȣte але окіȣлȣї, skimбarea гласȣлȣї, ши ачеї норї саȣ ȣnde негръite че trek ши akkonere kіпȣл, саȣ ачеле флакърі че'л аprind, toate sȣnt о лімбъ пentрȣ дȣмnеata.

Femeea asta е ачі: тоцї se ȣітъ ла еа, ши nimenї нȣ поате съ'ї înцелеагъ гіndȣл; пentрȣ дȣmnеata ъnsъ, daka irida окіȣлȣї îї е маї мȣлt саȣ маї пȣцin колоратъ, întinsъ саȣ restrъnsъ; daka плеопа і s'a клintit, цеапа і s'a miшkat; daka о înkreцетȣръ репеde întokmaї ка ȣndȣлiце tre-

кътoare asупra мърiĭ, se arътъ шi trekу' asупra фрунцiĭ; daka 'ia kam tremулat вaza шi 'ia kam intrat înъунtrу, saŭ s'a înkовoiat пуцin saŭ s'a însуффлецit чева.... пentrу dумneata, фemeea treвуе sъ ziчem kъ a ворвit.

Daka, în ачеле momente грелe în kare фemeea se префаче înaintea въpвatулуĭ, dумneata s'a întъмплat sъ aĭвĭ sуффлetуa sфinцeĭ spre a o гічі, atунчĭ віne вezĭ kъ пrінчіпеле въмеĭ devin пentrу dумneaeĭ o жукъріe de копіл; te вede k'aĭ прічепуto, шi ea înчепе a гаумі saŭ a se mînia копілъреще.

Kънd віne saŭ kънd ese d'a kasъ, kънd se krede sінгуръ, фemeea are nerozia koцофенеĭ a sъri шi a къцъni sінгуръ. Sъĭ вацĭ de seamъ kънd e sінгуръ kъ ну poate sъ'шĭ цie sekretул шi шi 'л спуне sінгуръ eiшĭ:. Аша kънd intri în kasъ, ш'o вezĭ resъrind, saŭ skimвънdу'шi фаца, saŭ уімindуse, sъ щiĭ kъ ворвia, se rîndia чева sінгуръ în прічіna локулуĭ уnde порцĭ dумneata къчула шi i se пъrea kъ aĭ сунрапрinso фъръ веste. Ну фiĭ nerod atунчĭ шi чiteще kурat în sуффлetул dумneaeĭ întokmaĭ ka într'o karte deskisъ.

S'o вezĭ însъ kънd алеаргъ ла локул întълнirii! kare omŭ ну s'a mirat de miĭ de orĭ de пасул уmor, sпrinten шi kokeť ал унеĭ фemeĭ че sвoаръ ла ун randeву? Se strekoаръ прintre мулцime întokmaĭ ka ун шерпе прin iаръъ. Modeле, stoфеле, kare алтъ datъ o фъчеаŭ sъ ръмъie ку okiĭ ла дънseле, акум sунt невъzуte, nічĭ se maĭ уітъ ла еле, treчe, treчe înainte цintъ întokmaĭ ka къцелуша че алеаргъ ку пасул în жos дупъ урмеле щъпінуаŭĭ sъŭ, surdъ ла toate komплimentеле, oaрвъ ла toate kъутътуріле, nesimцitoare ла toate: O! kът maĭ simte mitъtika прецул унуĭ minут! merсул, toалеtаĭ, kіпуі, чіne maĭ щie kъte indiskreciĭ îĭ maĭ фak. Че фrумos таблоŭ пentrу drъkулеціĭ фъръ treaвъ чевъпъпъеsk пе улiце! шi че пацінъ sinistrъ пentrу ун въpвat, maĭ e фisionomia aчесtеĭ фemeĭ, kънd se întoаrпъ din ачеа къшчіоаръ sekretъ în kare tot d'auna лokуеще sуффлецелул eĭ!...

Feriчireaĭ petrekутъ îĭ stъ însemnatъ претутindenĭ пе trупуĭ піпъ шi пе nedeskrisa amestekътуръ шi пепeрфекціe a kопчуreĭ, a kъria грацioasъ întokmire шi уndoioaseле kosiце ну пuтуръ, sунt пentъпашул плеsnit ал хоатеулуĭ sъ ia ачеа лучire, ачеа întorsуръ елеgantъ шi aшъzatъ че щie sъ ле dea мъna чea sігуръ a kameristeĭ.

Semneле aчесtea din урмъ, ну

se пrea кꙋвenꙗꙋ aчi; ele sꙋnt лꙋate din meditaцia simtomелor челор дꙋпъ ꙋrmъ, іasъ кꙋвeніndꙋse ачелеї sitꙋaцiї în kare o фemee se inчеarkъ a se пreфаче шi a askꙋnde toate, te вor înлesni a гічi prin анaлоцie îmвiлшꙋгatꙋл seчеrim de oвserвaцiї че îцї sꙋnt пъstrate a фаче кънд kokoana dꙋmitaлe віne de ꙋnde ва a kasъ. Adikъ ворвіnd despre вama шi despre кontrъвanda конꙗꙋгaлъ, фꙋгъm siлiцї a ne aввate шi п'aчi; ka sъ щiї, лa orї че întъmплare (Doamne пъzeще) кꙋm sъ te ꙋiцi шi че sъ prівeцї лa dꙋmneaeї kънd віne kъte o datъ ostenitъ de лa пreꙋвлare, de лa пinekꙋцъsa, de лa верішoara, deлa... вaie шi deлa пarakлis de mꙋлte orї.

UN TABLOU.

Inaintea пiaцeї tîrгꙋлꙋї, din ꙗosꙋл Кaпitoлꙋлꙋї, o mꙋлцime mare era radꙋnatъ. Fie-вare se віліa a îmпinџе пe вечinії sъї spre a treчe înainte; фie-kare se лꙋпta a aꙗꙋnџe лa ꙋn лok înпreцiꙋгꙋл къгꙋia валꙋгiле поподꙋлꙋї eraꙋ îndesate în кът пꙋ лъsaꙋ нічї o лinie de spaцiꙋ гoл.

— Corpo di dio! strira ꙋn om naлt desпikънd inrisꙋлaлa, întokmaї ka o koraвie tare че sparџe kꙋ пꙋпa валꙋгiле sгoвotoase în dreapta saꙋ în stъпгa, Corpo di dio! че пeвoie mare! Ma în пꙋmeле пrea sфіnteї Feчioare, че ne кълкaцї asфeл! Nꙋ вeдeцї къ вraцꙋл drept 'mї e гъnit шi mototoлit în кът пꙋ почiꙋ sъ m'aꙗꙋt нічї ka ꙋn копiл în skꙋtiче? шi kꙋ toate astea въ îndesaцї în mine ka шi кънд aш фi вr'ꙋn zid вekiꙋ!

— A! Чeko deл Bekio! dꙋmneata eшї? treвꙋe sъ'цї фачem лok; eшї віet пrea deлikat, пrea mikшor, шi te пerzї în mꙋлцime, віno mї'цї sъ te aпъr eꙋ, zise ꙋn nitik, пълтішor de вr'o пatrꙋ пiчioare, întorkъndꙋse кътре ꙋriaш.

— Zъꙋ, zise гiлiгanтꙋл de фъꙋpar înkreцindꙋшї фaцa шi prівind поподлaцa че ridea de вinеvoinцa гindokꙋлꙋї, aвem treвꙋinцъ de protekцie тoцї къцї sꙋntem marї saꙋ мічї. N'aвeцї de че rîde, momiцe фъгъ kreierї. Nꙋ въ prічeпeцї нічї de кꙋm воїлa пaraвoле?

— Шi kꙋ toate aчestea tokmaї o пaraвoлъ aвem sъ вedem, zise kꙋ o ꙋшoarъ skълъmвътꙋгъ ironikъ ꙋn om че sta în mꙋлцime чeва înaintea фъгꙋгаꙋлꙋї.

— Бꙋпъ zioa domпꙋлꙋї Бaroпeлi, respꙋnse Чeko deл Bekio; dꙋmneata 'mї eшї ꙋn om de treaвъ, іꙋвeшї поподꙋл; і se іmплe кꙋї-ва

inima kъnd te вede; ma спre че пrівesk toate ачestea, рогȣte?

— Шіȣ ші еȣ? Notarȣл Папі а пȣs înaintea tîrгȣлȣĭ ȣn taвлоȣ mare; oamenіĭ вънъпъesk, п'ачі zik kъ ачeasta are d'афаче kȣ Roma ші îшĭ фърîmъ kапȣл п'ачest soare arzъtor, съ deвіne enіrma.

— O! xo! zise фъȣrarȣл împinгъnd пъпrasnik глоata ші лъсъnd пe orator kȣ mȣлt în ȣrma sa, daka e вoрва kъ Kола de Rienzi s'ammestikъ ла чева ачі, aȣ! sфърîm ші stane de пeatrъ, d'o фі treвȣinца, ші trek.

— Че віne ar пȣtea съ ne фakъ o пînzъ mîпгъritъ? zise Вароneллі kȣ ȣn ton asпrȣ întorkъndȣse kъtre вeчіnіїȣsъĭ; ma nimenі пȣ'л askȣлta, ші krezȣtȣл de demaгог îшĭ mȣшka вȣzeлe de inвidie ші de nekaz.

In mіџлокȣл înџȣгъmіnteлог, плъпцерілог înъвȣшіte але oamenілог пe kari îĭ împinцea kȣ asпrime, ші a цinetелог askȣцite але femeілог d'a ле kъrora rokĭ ші kончіȣгĭ пrea пȣцin îĭ пъsa, вînoвȣл фъȣrar îшĭ deskise ȣn drȣm пînъ ла ȣn sпаціȣ че era oпrit de ланцȣгĭ în mіџлокȣл kъrȣia era esпȣs taвлоȣл чел mare.

— Kȣm a венit ел ачі? zічea ȣпȣл; eȣ am венit maĭ ъntіȣ în піацъ, ші taвлоȣл era maĭ din naіnte ачі.

— Noĭ 'лam гъsit ачі dizĭ de diminеацъ, zise o пеrȣцъtoriцъ de фrȣkte; nimenĭ пȣ era, soro, лîпгa dъnsȣл.

— Ma че te фаче съ krezĭ kъ Rienzi s'a ammestekat ачі?

— Ші ла чine алtȣл am пȣtea съ ne гîndim? resпȣnserъ maĭ mȣлt de doъ zeчĭ de гласȣгĭ de o datъ.

— Aшa e, чine алtȣл ar пȣtea съ se okkȣпe de noi ka ел? zise фъȣrarȣл; ш'аш îndrъsni съ mъ џȣр kъ вoinikȣл 'шĭ a petrekȣt toatъ віаца a zȣгръві ачeasta. Пe sъпцеле Santȣлȣĭ Petrȣ! шіцi kъ e пrea віne zȣгръвіt? e de minȣne? dar че înфъцішazъ?

— Вezĭ, ачі e misterȣл, zise o пеrȣцъtoriцъ de пеще kȣ ȣn aer de refлесіe пrofȣndъ. Aш mȣri kȣ вȣkȣrie kъnd aш пȣtea съ гічesk enіrma ачeasta.

— Nеrreшit treвȣe съ фie чева asȣпrа ліверtъцii ші asȣпrа takseлог, zise mъчеллагȣл Lȣіці. Ax! kъnd ar askȣлta пe Rienzi, n'ar фі nічĭ ȣn sъrak kare съ пȣ poatъ a'шĭ пȣпe o вȣkatъ de karne în oалъ.

— Ші пъіne, mъre frate, kъt съ'л înkапъ пъntечеле, adъora ȣn пъіnar ȣskъців ші галвеn.

— A! ша! karne ші пъіne toatъ лȣmea mi'цĭ are akȣm; dar ȣndо

ції e вінуа че веаў біецій oamenĭ? Чine maĭ are inimъ съ'шї лукreze біata вie, zișe oxтънd ун віer векіў.

— A! браво! браво! съ трънаskъ Пandолфо di Гуido! лok! фачеції лok луї ȷкунîn Пandолфо! ел e kлirik, nrieten ал mareлуї notar; везї ел o șъ ne esnлiче че însemneazъ таблоуа. лok! лok!

Ку ун nas тъrziў шї modest, Пandолфо di Гуido, om înвъцat шї блънd, че нумaĭ путеа mішkare a momentулуї путеа съ'л sкоаць din къшчioaraĭ stуdioasъ, веnĭ пînъ ла лангурі. Se уітъ мулт ла таблоў, але кърміа бrілаnte kулорї уmede ъnkъ, ку тоатъ krуditatea лор, îнченуsърь a арътa aурора arteĭ пе kare ценераціа урмътоаре o възу' îmninsъ într'o treantъ maĭ наltъ de kъtre Перуцin. Попорула se îndesa în npeцурула înвъцatулуї ку гура kъskatъ, ку okiĭ ацintaцї kъnd пе пънzъ, kъnd ле Пandолфо.

— Ну прічепеції, zise ел în sфîршit, ideea kiarъ шї піпъітъ a ачестеї zугръвелї? Bedeції ачеастъ întinsъ mare віȷкъліoasъ? bedeції ачeste валурї kолкъitoare?

— Maĭ tare, ворвеще maĭ tare! strigъ мулціmea нервъдъtoare.

— Тъчеції, ziserъ ачеіа че se афлаў maĭ anпroane de Пandолфо; н'аузіції воĭ къ домнул ворвеще destул de не'нцелеs.

Ку toate ачestea къціĭ ва din чеĭ maĭ iskусіціĭ рdikarъ пе o таблъ a търгулуї o bankъ de лemn пе kare ругаръ пе Пandолфо ka съ фakъ віne a se суі. Ку пуціnъ рушine шї sфialъ (къчї ну era nedenrins a ворві în публіk) паліdул четъцеап ле фъkу' în sфîршit воеа; ла чеа d'ънтъіў къутътуръ че арункъ асупра глоатеї чеĭ мулте, nemішkate шї абіа кутезънd d'a resуфла, kare se întindea înaintеĭ, îнчепу' a'л însуфла o nrофундъ simnatie пентру kaуsa eĭ, шї îĭ dette o îndrъsneaлъ maĭ пeste фire. Okiĭ i se însуфлеціръ, гласул i se reînфлъ, kanул че обічінуit îл ціnea плеkat kъtre neut, i se îndreптъ în sус ку ун aer de komandъ.

« Bedeції аічі, zise ел, o mare пуternikъ шї віȷкъліoasъ; пе валуріле eĭ bedeції чінчĭ васелле; патру сунt шї nerdуte, арворіĭ лор сунt sфърîmaціĭ, таlazуріле бат трунуріле лор sdробite; nimik ну поате съ ле мънтуiaskъ. Пе фie-kare din ачeste васелле se афлъ kъte ун kadaвer de o фemee. Ну bedeції ку че îndemънаre пікtorул a щіут da' пе кіпул лор, пе мъdулареле лор віnete, semнеле xidoase але морції? din сусул фie-kъria nave este kъte o ворвъ че aплікъ metaфora ла ун

adeвъr. Коло вedeцї nѫmeле Kartaцena; чеље лалtе treї sѫnt Troiea, Ierѫsaлimѫл шi Бaвiлona. О inskrinцie komѫnъ se вede ла toate. « Noї am вenit ла derъпъnare прin nedreпtate.» Intorчeцiвъ akѫm okiї kъtre miџлokѫл mъrii; akoлo вedeцї пe a чinчiлеa naвъ, вълъпъnindѫse kѫ ваљѫriле, arвѫreлеї sфъrîmat, kъrmaї лѫatъ, веллелеї sфîшiiate, dar maї цinъndѫse ъnkъ, kѫ toate kъ e пrea апnroanе de a naѫфraцiѫ asemenea kѫ ал челорлалte. Пe tiлakѫл съѫ e o фemee în doлiѫ în цenѫkї. Бъгaцї de seamъ ла dѫrerea esпrimatъ пe kinѫл eї, kѫm a шiѫt de вine artistѫл съї arate пroфѫndaї întristare, шi desnъdeџde! ea întinde врацеле a kiema aџѫtorѫл nostrѫ ш'ал чеrѫлѫї! Akѫm въгaцї de seamъ ла inskrinцie... Aчeasta e Roma. Aшa, e цara воastrъ че se îndreпteazъ kъtre воï într'aчeastъ emвлemъ.»

Mѫлцimea se miшkъ; o sѫrdъ mѫrmѫrъ se пълцъ kѫ înчetѫл шi rѫnse în sфîrшit tъчerea imnosantъ че domnia пînъ aчi.

« Akѫm, ѫrmъ Пandoлфo, întorчeцiвъ okiї ла dreanta taвлоѫлѫї, вецї вedea kaѫzеле temnesteї, веџi вedea пentrѫ че шi a чinчiлеa naвъ e în пrimeџdie, шi пentrѫ че чеље лалtе aѫ пerit. Бъгaцї de seamъ ла aчeste патрѫ deoseвite фелѫrї de doвitoaче kare din грozавеле лоr гѫрї sѫфлъ вîntѫriле че ardikъ ваљѫriле. Чеље d'ъntъiѫ sѫnt лeї, ѫrшї, лѫпї, inskrinцia въ sпѫne kъ aшia sѫnt domnii чеї krѫnцї aї пъmîntѫлѫї че пѫ kѫnosk фrъѫл a niчї ѫnia леџї. Чеље d'a doїлеa sѫnt kъїnї, шi порчї; aшia sѫnt konsiлierii чеї ръї, лingѫшitorii, парasiцiї. Aчi вedeцї niшe вaлaѫrї шi вѫлпї; aшia sѫnt џѫdikъtorii шi notarii пъrtinitorї, шi aчeia че вînd dreпtatea. In sфîrшit вedeцї în ieпѫrii, kanreле, momiцеле че kontriвѫesk asemenea sпre a фorma вiџъліа, emвлemа хоцiлоr, тълхariлоr, ѫчiгaшiлоr, пrea-kѫrвariлоr, desпѫintoriлоr вѫлгariї. Maї въ miraцї ъnkъ înaintea aчesteї zѫгръвеліѫ, o Romani! saѫ maї вine пriчепѫt'aцї înцелеsѫл aчesteї eнirme?»

In deпarte în фѫndѫл пaлateлоr лоr masiве Saвeлліi шi Orsinii aѫziaѫ resѫnetѫл akkлamaцiiлоr skoase sпre resпѫns ла întreвarea лѫї Пadoлфo.

« Sѫnteцї darъ фъръ nъdeџde? ѫrmъ kлirikѫл dѫпъ че înчetъ ѫetѫл; шi чеље d'ъntъiѫ sonѫrї але глаsѫлѫї, съѫ întreѫпserъ inвieriле шi kѫвintеле че фie-

kare se ръtra a adresa вечinilor съї, сънteцї фаръ nъdeжde? Aчеаstъ zгrръвеаlъ че въ înфъцішazъ певоіле ші kinurile воastre, nu въ promite ea nічї o nъdeжde? Privici, d'asupra aчesteї мърї фуrioase, чеrurile deskise, ші пе Dumnezeu коворîndusе în мъrimea sa, ka ші kъnd ar вrea съ жudiче фъntuurile. Din razele че okolesk duхul Dumnezeesk, es doъ sавії фъкъtoare; d'asupra aчestor sавії stau пlinї de minie, ші de o mînie aшteptătoare чеї doї sфinцї patronї, чеї doї puternічї kustodї aї четъцiї воastre! Попол ал Romeї, adio! Паравола e съвîrшitъ (*).»

Bulwer Cola di Rienzi.

O FATЪ TINЪRЪ ПЕ ПАТUL MORЦII

Ka rовуl че kъntъ amar în rовіе
Ku lanцul de враце în aer duios,
Ka rîul че цeme de rea віжеlie,
Пе patul durerii eu kъnt tînguios!

Un krin se usukъ ші'n lъturї s'aввate
Kъnd zioa e reче ші чеrul порos,
Kъnd вrumа îl udъ, kînd віntul îl вate,
Kînd kriвъцul suфlъ prin въї віskolos;

Aша фъръ veste пе zilele меле
O soartъ amarъ amar a вътut,
Ші asфel ka krinul de віskole rele
Пе patul durerii d'odat'am kъzut!

Aвia'n primъvarъ ku zilele меле
Плъпъndъ ka roa, aвia am ажuns,
Atuncea kъnd kъntъ prin флорї філомеле;
Ш'un dor фъръ veste adînk m'a pъtruns!

(*) D. Sismondi attrivueшe luї Rienzi esplikaцia aчestuї taвlou, ma віografуl kontimporan al trivunuluї nu vorвeшe nічї de kum de aчeastъ kuvîntare, ші îmї închipuesk kъ pentru kuviinцa istorikъ, Sismondi a ammestekat doъ okkasiї differente.

Амаръ е moartea kънd омɤʌ е жɤne!
Kънd zioa е бʌънdъ, kънd traɤʌ е ʌin!
Kънd пasърea kънtъ! kънd фʌoriʌe sɤɤne
Къ віаца е dɤʌче ші n'are sɤsпin!

Sъ moarъ бътrънɤʌ ʌipsit de пɤtere
Че пʌънџе trekɤtɤʌ, de anï гърбobit,
Sъ moarъ ші robɤʌ konrins de dɤrere,
Sъ moarъ ші omɤʌ de пʌънs обosit;

Iar eɤ ka o фʌoare че naџе kънd пʌоъ,
Пе фrɤntea kɤпɤпіï авеam сърбъtorï,
Ші drarostea mie kɤ бɤze de roъ,
Kɤ inimъ dɤʌче îmï da sъrɤtъrï!

Абіа'n пrimъваръ kɤ zіʌеʌе меʌе
Пʌъпъndъ ka roa, абіа am ажɤns,
Atɤпчеа kънd kъntъ пrin фʌorï фіʌomeʌe;
Ш'ɤп dor фъrъ веste adînk m'a пътrɤns!

Ka фrɤnza че kade пе toamnъ kънd ninџе
Бътɤтъ de вiпtɤrï аічï пе пъmînt,
Nъdежdea'mï ʌipseџe ші віаца'm se stinџе
Ші anii mieï tinerï anɤɤn în mormînt;

T. Боʌintineanɤ.

Къцï kɤnosk фrɤmɤseџіʌе поeziчï, ачеа ʌегънатъ ші ʌinъ kadanџere ачеʌ reпaos regɤʌat аʌ semistixɤʌɤï, ачеʌе е-sпresiï ші asemъпърï rъпitoare че întineresk inima; къцï, пе ʌъпгъ ачestea dɤпъ drentate, maï чер ші o ʌimбъ деʌа поet, пot жɤdika версɤrіʌе Dʌɤï Боʌintineanɤʌ ачestɤï жɤne nekɤnoskɤt înkъ ka фʌoriчеʌʌа îmпresɤratъ în міжʌokɤʌ ɤneï ʌese, a'ï saʌɤta taʌentɤʌ, ші a ацenta деʌа dънsɤʌ o-пere вredniче de ɤn веak maï feriче.

ПОRTRETUL.

D'ar treвȣi sъ kredem reвisteлe enглeze, хоцiĭ, Бritanieĭ чeĭ marĭ ar фi mъdȣлare aлe ȣneĭ orгanisaцiĭ пȣterniче шi misterioase a kъria цeaпъпъ mreaӂъ ar akkoпeri soцietatea întreagъ; se zicea kъ eĭ 'шĭ ar фi aвъnd miлiцia лor чiвiлъ шi miлitarъ, kaпii лor, imпieгaцiĭ лor, soлdaцiĭ лor, шi фondȣл komȣn aл aчestĭ straniĭ assoцiaцiĭ ar фi depȣs prin akцionarĭ че primesk пe toцi aniĭ niше вogate diвidente (kъшигȣrĭ). Nȣmeлe че 'шi a фъkȣt ȣnȣл din чeĭ d'ъntъĭ romanцierĭ aĭ Enглitereĭ înчeпȣ' printr'o skriere în kare se daȣ niше kȣrioase amъrȣnte asȣпra oвiчeiȣriлor шi лimвaцiȣлȣĭ aчesteĭ korпoraцiĭ. Aчeшĭ oamenĭ че siлȣesk toate лeцiлe diвine шi ȣmane, kare sȣnt în resвoĭ kȣ konшtiinцa, фamiлia шi soцietatea, пȣtear'ar oare a se sȣпȣne kȣ toatъ askȣлtarea ȣneĭ пȣterĭ tarĭ шi aвsoлȣte? Este пeste пȣtinцъ, шi aчeste deskrierĭ nȣ sȣnt de kъt niше koвîrшirĭ aлe ȣnor romanцierĭ че îшĭ înkiпȣirъ o regȣлъ цeneraлъ dȣпъ niше esчeпцiĭ фoarte rare че se въd în kъte вa anekdote. Хоцiĭ kȣ adeвъrat se assoцiazъ kъte odatъ între sine, ma din noroчire sȣnt фoarte departe de a фorma o korпoraцie aшa de komпaktъ шi aшa de вine orгanisatъ, dȣпъ kȣm лe плak romanцieriлor s'o фakъ; kȣ toate aчestea imaцinaцia îшĭ kreazъ kȣ плъчere niше înkiпȣirĭ, шi întъmплarea addȣче kъte odatъ ka sъ semene adeвъrate шi aievea dȣпъ kȣm este istoria ȣrmъtoare.

La 1840 Edȣard Brugnières ӂȣne negȣцъtor marsiлies se aфлa intr'o searъ лa kaфeȣл Tortoni kȣ фiȣл ȣnȣia din korresпondenцiĭ sъĭ. Amъndoĭ aчeшĭ ӂȣnĭ пrъnziserъ împreȣnъ шi petrekȣserъ serata лa oпerъ. La o masъ aпroaпe de aчea ȣnde se aфлaȣ eĭ sta ȣn om ka de вre o doъ-zeчĭ шi чinчĭ de anĭ, îmвrъkat вine шi kȣ o фiгȣrъ norochitъ. Domnȣл asta лȣase o гieцatъ шi чita kȣ лȣare aminte гazeta Triвȣnaлeлor. Marseлiesȣл, фъrъ a въга de seamъ вeчinȣлĭ sъȣ, îшĭ пȣse koteлe пe masa de marmȣrъ, шi kъzȣ' фoarte adъnk пe гъndȣrĭ.

— Че aĭ, Brugnières, îĭ zise toвarошȣл sъȣ; astъzĭ шamпania tatълȣĭ meȣ въz kъ niчĭ de kȣm nȣ te a veseлit; лa oпerъ eraĭ kȣ totȣл пe гîndȣrĭ, шi akȣm iarъ te въz aфȣndat în niше гîndȣrĭ че nȣ seamъпъ a фi veseлe.... Bъz eȣ че e.... 'mĭ eшĭ însȣrat de kȣrъnd шi вaлdereлe oпereĭ, гъt-

леӂѫтȣл sonoр ал kantatriчелор, нȣ пȣтȣръ a te фаче a'ці ȣita невasta

— Ai drentate resпȣnse Brugnières, неґрешit ла невastъ мъ гîndesk, însъ зъȣ нічі кȣ џелоsie нічі кȣ draroste.

— Че фел! нȣ ѫвещі пе madam Brugnières?

— Nȣ воїȣ sъ zik ачеasta; чі щіі къ песте къте ва zілле sȣnt sъ мъ întorn ла Marsілia, ші кȣ кът se апропіе minȣtȣл de a мъ афла a kasъ, кȣ atъta îmi креще фrika.

— Xa! xa! xa! rîse парisіанȣл, akȣma възȣїȣ къ 'mi sпȣseші adeвърȣл, неґрешit къ върваціlор треввȣе sъ ле фie фrikъ кънd merr a kasъ ла невeste. Еȣ мъ mir ші кȣm te a лъsat невasta sъ віі ла Парis.

— N'авea че фаче, resпȣnse Brugnières, треѣіле челе гравнічe мъ sілірѫ sъ порnesk îndatъ; de аш фi пȣтȣt a maї зъвові ънкъ доъ zeчі ші патрȣ de чеasȣрі, atȣнчі венea ші ea кȣ mine.

Ші віетȣл omȣ învепȣ' a se întinde кȣ mȣлцȣmire asȣпra amорȣлȣі че însȣфлase ел soцioareї sale. Че ѕъї фачі, asta e slъвічȣnea върваціlор dела царъ a se krede adoraці de невestiле лор. Кънd îi aȣde чінева, пар'къ sȣnt idoлії de înkinare фemeiлор лор, kare se пръпъdesk dȣпъ dъnшії; eї sȣnt овѫeteле ȣnȣі кȣлt џелоs, ші draroстea nemъsȣratъ de kare sȣnt îmпresȣраці, феareле ші легъminteле къsъtoriei ле фаче ші maї аппъsътoare пentrȣ eї. D. Brugnières авea віеt ші ел ridikoлȣл ачеstа saȣ ачеastъ неnорочіre.

— Nȣ поці sъ'ці înkiпȣeші, ȣrmъ ел, пînъ ȣnde se întinde draroстea џелоasъ a невestei меле; 'mi a фъkȣt sokoteaлa кȣm îmi воїȣ întreвȣінца времea, a превъzȣt ші a реґȣлat okkȣпаціа тȣтȣлор чеasȣрілор меле, ші....

— Ші чea d'ънтъїȣ гріѫъ a dȣmitaле фȣ, іл кȣrmъ парisіанȣл, de a skȣtȣра ачеst ѫȣг вrednik de rîs; кȣm se веdе треава te аї гръвіt a'ці skoate din капеte ші a te вȣкȣра de slовоzenie, ші akȣm аппропіindȣse времea de a te веdea лънгъ кȣrata ші невіноваta dȣmitaле ѫȣмъtate, te аппȣkъ мȣstrarea кȣцetȣлȣї.

— A! ша, n'ar фі nimik кънd ar фі нȣmaї atъt, чі eatъ че mi s'a întъmплаt: ла порnirea mea, невasta 'mi a dat портretȣл sъȣ, ші 'mi 'ла пȣs în портофоліȣ ka ȣn ваier kare треȣїa sъ 'mi adȣkъ aminte neînчetat datoriiле ші aї пъstra inima.

— Ші ваierȣл пе semne къ remase фъръ пȣtere.... Dar нȣ

e nimik, ačeasta se întъmплъ kam des.

— Maĭ rъŭ de kъt atъta, фrъцioare; am перdѕt портretѕл! 'mĭ aŭ фѕrat портофолiѕл.

— Nѕ maĭ спѕne!

— Аша; asearъ eram aux Français... ши лъngъ mine era ѕn domn бътrъn, плin de полiтець, ши sѕnt sigѕr kъ diaволѕл asta treбѕe sъ фi фъkѕt почiнѕлѕл. Drači, nѕ алт če ва sѕnt xoцiĭ boцri den'aiči!

— Însъ eŭ sѕnt sigѕr kъ maĭ пе ѕrmъ bietѕл meseriaш se ва фi kъit kъt de алтъ aea de grijа ши ostenеaлa če aвѕ, ши пе ѕrmъ sъ se алеrgъ kѕ портretѕл ѕneĭ фemeĭ фrѕmoase! Бътrъnѕлѕĭ dѕmitaлe nѕ 'ia mers бine ierĭ kѕ meseria sa

— Bezĭ kъ maĭ era în портофолiŭ ши treĭ бiлete de bankъ.

— Kѕm аша!

— Treĭ бiлete de kъte o mie франčĭ фie kare; ъnsъ nѕ e nimik пentrѕ banĭ, kъ аш maĭ da бѕkѕros ъnkъ treĭ miĭ de франčĭ kъnd 'mĭ аш гъsi портоfолiѕл saŭ čeл пѕцin портretѕл.

— Шase miĭ de франčĭ ka sъ kanete čineвa портretѕлневeсteĭ saлe, ш'anoĭ ши вr'o miniatѕrъ če ва фi ши rъŭ лѕkratъ, mъ пrinz.

— Foarte rъŭ.

— Če nѕ seamъnъ?

— Nѕ tokmaĭ аша.

— Zъŭ e skѕmп.

— Če sъ фak, фrate? zise D. Brugières, sѕnt пеrdѕt de mъ воiŭ întѕrna ла Marsiлia фъrъ aфѕriтѕл asta de портret. Nевasta mea nѕ ва krede niči de kѕm kъ mi 'лaŭ фѕrat. Iшi ва înkiпѕi kъ eŭ 'mi am лъsat în Пaris o amorezъ, kъria 'iam жъртфit портretѕл, ka ши kъnd noĭ бъrбaцiĭ kъnd пе dъпъrtъm d'a kasъ n'ar фi maĭ лesne ши maĭ abantaцios a treče de фъkъi лъngъ amorezeлe če am вrea sъ пе фačem.

— Borбъ e!

— Ши kѕ toate ačestea, невasta mea e în stare sъ пѕie în пičioare asѕпrъmĭ пе toate rѕdeлe eĭ, пе taтъsъŭ, пе mѕmъsa, пе sѕrori пе фraцi, пе mѕmъ mea ъnsѕшĭ, maĭ бîrtos kъnd ва aѕzi de amoreazъ ши de портret, nѕmaĭ e îndoiaлъ kъ ва фi ѕna kѕ nѕrorѕsa.

— Zъŭ te плъng, пrietene; de če n'aĭ mers sъ фačĭ arъtare ла полiцie.

— Če treaбъ пѕteam фače? вine вezĭ kъ xoцѕл meŭ, фireшe nimik n'a пѕtѕt sъ aiбъ de maĭ graбnik de kъt a desфiinца портоfолiѕл kѕ портret kѕ tot, ka sъ desфiinцeze ačeea če se nѕmeшe trѕпѕл пълeцiѕirii; eл nѕ 'ши a oпrit de

kът нꙋмаĭ вънішоріĭ.

— Nегремit kъ аша а фъkꙋt de ва фi înцелепt, kꙋ toate ачестеа, еĭ kънd аш фi în лоkꙋ'цĭ, tot m'аш dꙋче ла kапꙋл поліціеĭ sekrete, 'каш повesti întъмпларea, 'каш спꙋне сꙋма банілор че воĭ съ daĭ drепt kолаk пентрꙋ портret, ші asфел че щіĭ, поate se ва гъsi.

Пъреrea ачeasta se пъръ' бꙋнъ лꙋĭ Brugnières; амъndoĭ прieteniĭ еширъ din kaфеꙋ, se despърціръ; D. Brugnières апꙋkъ пе бꙋлеваrd пînъ ла ꙋліца Richelieu ꙋnde лоkꙋя. Абіа лъsase пе прieteнꙋл, kънd simці ꙋн брац strekꙋръndꙋse пе сꙋбт ал съꙋ, se întoarse repede ші въzꙋ' ꙋн жꙋне kare фꙋма kꙋ негліценцъ о ціgаrъ, ші kare нꙋĭ маĭ dette пас а'л întreба ші ĭĭ zise:

— Nꙋ te teme nimik домнꙋле... kꙋ воiea ka dꙋмitaле, нꙋмаĭ о ворбъ.... am съ'цĭ фаk о слꙋжбъ... вреĭ о ціgаrъ?

— Insъ...

— Че поate kъ нꙋ фꙋмезĭ?

— Kꙋ чіne am чinste а ворбі?

— Kꙋ ꙋн приetеn... поftim о ціgаrъ.

— Insъ домнꙋле... zise Brugnières kam mішkat ші ꙋĭmit de нꙋмерошіĭ прeꙋмблъtorĭ че вермꙋя лukъ пе Бꙋлеваrd.

Nekꙋnoskꙋtꙋл skoase în лiniщe din бꙋzꙋнаr ꙋн tok de morokin ші пꙋse înапоĭ ціgаrа че о refꙋsase D. Brugnières; пе ꙋrмъ ĭĭ zise:

— Че? іцĭ фꙋраrъ домнꙋле?

— Da домнꙋле, ꙋн портофоліꙋ....

— Un портофоліꙋ kꙋ treĭ біlete de банkъ ші ші kꙋ ꙋн портret?

— Аша.

— Ka съ dовîndeщĭ înапоĭ ачest портret dꙋмneata аĭ da бꙋkꙋros о mie de skꙋzĭ, ші аĭ хотъrît а te adresa мъine ла поліціе?.... щіĭ asemenea kъ портretꙋл asta че kомпромite пе посеsorꙋл съꙋ aktꙋал, поate прea лesne а se desфiinца.... Daka е аша; домнꙋле, аллеце'цĭ din доъ лꙋkрꙋrĭ ꙋнꙋл: saĭ съ te adresezĭ мъine ла поліціе, ші atꙋнчĭ съ te спелĭ пе мъinĭ de портret, kъ нꙋ se маĭ гъseщe; saĭ съ нꙋ te маĭ плънщĭ nikъirĭ ші съ порnещĭ мъine; ші atꙋнчĭ портretꙋл іцĭ ва reîntra în мъinĭ însꙋшĭ ла порціле Marsiліеĭ, kꙋrat аша нꙋ почіĭ съ'цĭ о спꙋіĭ прin чine... destꙋл kъ персoана, kare kꙋ о мънъ іцĭ ва da портretꙋл ші kꙋ алta ва лꙋа ачеĭ о mie de skꙋzĭ, ва фi фъръ îndoіалъ ꙋн чершъtор че ва sta ла marцinea drꙋмꙋлꙋĭ... Akꙋm аллеце'цĭ, домнꙋле.

Jꙋнеле ачesta merцеа алътꙋrea kꙋ D. Brugnières, kare фъkꙋ' о

miшkare ; ıar eʌ îшĭ desфъkȣ' вra-
цȣʌ, se renezi într'o sъritȣrъ пe
пosé шi se фъkȣ' neвъzȣt.

Ar фi kȣ neпȣtinцъ a deskrie
ȣĭmirea negȣцъtorȣʌȣĭ пroвinцaʌ;
se ȣĭta îmmъrmȣrit ʌa oamenii че
veniaȣ шi se dȣчeaȣ преъшвʌъn-
dȣse, i se пarea kъ toцĭ sȣnt kom-
пʌiчĭ aĭ џȣneʌȣĭ sфȣntat че фȣцi
de ʌъngъ eʌ. Femeea askȣnsъ, în-
вʌitъ în шaʌȣʌ sъȣ, вȣrgesȣʌ în-
tъrziat kare se întȣrna de ʌa
чinъ, dandiȣʌ ʌenevos, toцĭ i se
пъreaȣ komпʌiчĭ че s'aȣ пȣs пe ka-
пȣʌ ʌȣĭ sъ'ʌ ȣrmeze sъ'ʌ пъndea-
skъ пînъ a kasъ, sъĭ sпioneze miш-
kъriʌe че va фaче adoa zi, шi a чea
sʌoвozenie de aʌʌeцere че i se пro-
пȣsese, nȣ шia пînъ ʌa kare пȣnt
s'ar kȣvení s'o întreвȣinцeze. Kȣ
toate aчestea treвȣia a se xotъrî.
Un îndemn sekret îʌ фъkȣ sъ ıa
пartitȣʌ de a nȣ se adresa ʌa пo-
ʌiцie. Aшa adoa zi D. Brugni-
ères îшĭ фъkȣ' viziteʌe de adio,
шi merse ʌa пoшцie a'шĭ пrinde
ȣn ʌok în trъsȣra че пorнia ъn-
sȣшi în aчea searъ. La чinчĭ чea-
sȣrĭ шi џȣmъtate se înxъma kaiĭ
шi era gata a пorni, îngriџindȣse
a ʌȣa kȣ sine treĭ viʌete de вankъ,
шi вʌestemъndȣ'шĭ soarta че 'ı dat
o neвastъ temъtoare kare se пrea
treчea kȣ dragostea че îʌ фъkȣ
sъ пiarzъ шase miĭ de фranчĭ. Ia'
trъsȣra пoшцieĭ se шi aшъzase o
damъ, шi se ȣrka шi eʌ dȣпъ
dъnsa, шi în momentȣʌ kъnd era
sъ пorneaskъ kaiĭ, ȣn џȣne, ъn-
sȣшĭ aчeʌa че'ʌ akkostase de kȣ
seara пe вȣʌevard, se renezí kъ-
tre portiцa trъsȣreĭ шi zise:

— Xeĭ! vezĭ aшa! вine aĭ фъkȣt?

Dama sȣпъratъ de aчeastъ aпo-
stroфъ îшĭ trase vъʌȣʌ пe kiп шi
strigъ:

— Oвraznikȣʌ!

— Ox! doamna mea, zise D.
Brugnières, dar kъtre mine se
adresъ.

— Че, îʌ kȣnoшцĭ? îʌ întreвъ
kъʌъtoarea.

— Da... nȣ... îngъnъ D.
Brugnières.

Trъsȣra пorní. Фъrъ a se maĭ
gîndí ʌa tovarъшa sa, пroвinцa-
ʌȣʌ se remȣi într'ȣn ȣngiȣ шi în-
чepȣ a se gîndi ʌa aвentȣra sa.
Era îndestȣʌ de вogat шi nȣ'ʌ strim-
tora întrȣ nimik пerderea a шase
miĭ de фranчĭ, maĭ vîrtos kъ nȣ
era nimik пe ʌъngъ viџъʌia цeʌo-
asъ че i se гъtia de n'ar фi re-
skȣmпъrat пortretȣʌ: Beni noaп-
tea шi o пetrekȣ' dormind. A-
doazi, ivindȣse zioa, arȣnkъ în
sфîrшit o kъȣtъtȣrъ asȣпra veчi-
neĭ saʌe че era asemenea de tъ-
kȣtъ ka шi eʌ. Era o фemee a-
вia ka de doъ zeчĭ шi treĭ de anĭ,

ші фрꙋmoasъ ka zioa: o фirꙋrъ фreskъ de ші kam палidъ, пърꙋл неґрꙋ, ніще dinцï ka мъргърitaрꙋл, ніще okï пътrꙋnzътори, але kъrora kъꙋтътꙋрï ацintate ші kam despreцꙋitoare фъkꙋrъ пе D. Brugnières a se рꙋші. Врꙋ съ'шï dreaгъ грешала; ші se сілі a фі înrriжitoр, a se аръta kътre dънsa kꙋ слꙋжве ші înлesnirï kare іmпꙋціna' osteneала drꙋmꙋлꙋї: ea ънsъ приіmi сілінцеле лꙋї kꙋ o ръчеалъ, ma înчetꙋл kꙋ înчetꙋл гіаца d'ънтъїꙋ se topi ші înчепꙋ' aї ревeni sꙋrrîsꙋл пе вꙋze.

Кънd e чіneва sinгꙋр deвine treвꙋinчios.

Ачest adeвър îndꙋлчі maї întъїꙋ trꙋфia aффensatъ a жꙋneї dame. Дꙋпъ че se skimвaръ челе d'ънтъїꙋ політеце, ажꙋnseръ ші пînъ ла destъinꙋirі, лꙋkrꙋ деля kare нꙋ se пot aвate doъ персoane осînditе a фі kꙋ totꙋл sinгꙋре treї zile în ачеаші kꙋtie.

— Doamna merце ла Marsiлia?

— Аша domnꙋле.

— E o фrꙋmoasъ чetate.

— Da, аша спꙋn.

— A! doana nꙋ kꙋnoaще Marsiлia? kъt de norочit m'аш sokoti kъnd аш пꙋtea aї фі фолositor saꙋ treвꙋinчios.... Eꙋ sꙋnt marseлies; mꙋлtъ вreme se ва зъвоvi, doamna în чetatea noastrъ?

— Щіꙋ ші eꙋ domnꙋле! nꙋ щіꙋ, nъdъжdꙋesk, sъ вedem.

In skꙋrt kълътoarea îшï спꙋse nꙋmeле; nꙋ era nічï фatъ, nічï mъritatъ, nічï въdꙋвъ; era o aktriцъ; era mademoaseлла de Saint-Alban прima kantatriцъ че merцea a deвꙋta ла Marsiлia, ꙋnde nъdъжdꙋia a isвꙋti, ші a înkiea kꙋ фолos ꙋn kontrakt че o ва цinea treï anï пе пrꙋnteле фeriчite aле Mediteraneeї.

— Nerreшit veï isвꙋti, mademoaseллъ, strirъ D. Brugnières, este kꙋ nепꙋtinцъ ka niще okï aшa de фrꙋmoшï, ꙋn kip aшa de espresiv ші aшa de фrꙋmos sъ nꙋ sꙋпꙋe пe ачeia че maï ънtъїꙋ îï ва înkъta фermekꙋл гласꙋлꙋї dꙋmitaле.

Галантꙋл marseлies пe depaрte ші îndemъnatik фъkꙋ sъ simцъ товаръша sa de drꙋm kъ eл era фoarte фeriчit kъ фаче kълътorie kꙋ dънsa.

— Inkredete în mine, zise eл aktriцeï, eꙋ respꙋnz de toate.

Kꙋ toate ачestea D. Brugnières era ꙋn prieten фолositor nꙋ însъ ші desinteresat; amorꙋл невestei saле de ші îї mꙋлцꙋmia deшъртъчꙋnea îл овосia ънsъ; врea kꙋ adeвърat a'шï авea паче în kasъ, nꙋ însъ kꙋ ачeasta sъ înkizъ ші okiï ші sъ se лепede de norочелеле че

шар пika în drȣm. Aчі, вȣnioarъ, toate semъnа kъ'л фоворіrizъ; проfesia фrȣmoasei kълъtoare, treвȣinца че ar фi пȣtȣt aвea ea de ел, лȣnгa stare între пatrȣ okĭ în kare ea era siлitъ a remъnea, toate îл îukoraцıaȣ, ші îшĭ îuчепȣ' kȣrtea.

Dȣпъ пrінчіпȣл че пȣseşe kȣ doъ ziлле maĭ nainte ла kaфeȣл Tortoni, se dette kъ e neînsȣrat, aвea, zічea ел aktriцeĭ, ȣn венit de treĭ zeчĭ de miĭ de фranчĭ, ші ачеле гȣstȣrĭ artistiче че aȣ însine aчea пȣtere ka în skȣrtъ вreme sъ'шĭ поatъ чінева mъnka ші венitȣл ші фondȣriле; era zічea ел sлoвod ka aerȣл, kȣ ȣn xarakter veseл, щia вioara, aвea o kasъ de kamпanie ші пе toate ле пȣnea ла пічоареле demoaseллеĭ de Saint-Alban. Dȣmneaeĭ se şȣпаrъ ла înчепȣt de ачесте пропosiцiĭ, пе ȣrmъ înчепȣ' a ле лȣа în rîs, пе ȣrmъ în глȣmъ, zічea kъ treвȣe a se kȣnoaще maĭ віne ka sъ поatъ a se ıȣві; апоĭ ıarъ, поate kъ inima eĭ nȣ вa фi sлoвodъ; ші maĭ bîrtos kъ ea nȣ kъȣta вoгъцie чі ȣn amor kȣrat, чinstit, statornik, пе kare sъ'л поatъ чінева mъrtȣrisi înaintea tȣtȣлор. In zioa de astъzĭ kantatriцеле nȣ se maĭ înkȣrkъ kȣ amorezĭ; oвічеюл ачела a trekȣt; елле se mъritъ akȣm; ші toatъ zestrea лор ле e гъtлeџeȣл mirakȣлos. Kȣ toate kъ D. Brugnières nȣ se aщenta sъ вazъ atъta kȣвiinцъ, dar tot nȣ se deskoraцiъ; îшĭ îndoí rȣгъmintеле, џeȣrъmintеле; kaпȣл i se апrinse îшĭ ȣĭtase de пortretȣл невesteĭ че era sъ'л гъseaskъ ла порціле Marsiлieĭ; rîndȣл лȣĭ tot îĭ era s'aпnȣче sъ kъщiцe чeвa maĭ пreцios de kъt пortretȣл maĭ nainte пînъ nȣ вa sosi; însъ невoiea era kъ aвea a фаче kȣ o фemee îndemъnatikъ, kȣ o koketъrie фireaskъ ші фinъ, че aвea meщeшȣгȣл de a xrъní amorȣл фъrъ sъ'л deşkoraцe. Marea kȣвiinцъ a фъrъdȣinцелор sлаȣ îĭ strikase treaвa; џȣna kълъtoare înцелесe поate фoarte віne kъ ла o întълnire în diлiцenцъ a фъгъdȣi чінева toate este o kȣrsъ гroсолanъ a ȣnȣĭ om че nȣ'шĭ вa цine nічĭ ȣn kȣвînt. Поate ıarъ kъ D. Brugnières, kȣ toate kъ era џȣne ші віne фъkȣt ka orĭ чine алтȣл, n'aвea însъ nimik ka sъ поatъ amъцi пе demoaseла de Saint-Alban. Femeiле, ші ъnȣшĭ челе maĭ лesne, aȣ ші елле піще skîrвe че nічĭ interesȣл nȣ ле поate înвіnцe. Intr'aчеstea se апrопiarъ de чetate, ъnkъ kъte вa лeгe ші drȣmȣл se sфîrшıa. D. Brugnières îшĭ îndoi stъrȣiriле, nȣ maĭ чerea akȣm de kъt înkaĭ

фаворȣл de a фi пріimit în kasa demoaseлеї de Saint-Alban, ші kът пentrȣ ачеа kъсъtorie de kare вор-віse дȣmneaeі, Дȣmnezeȣле! ачеasta спънzȣра deлa дȣmneaeї ka съ'io пъstreze ka o грацie... Абіа віе-тȣл om întrевȣінцъ ші ачеst дȣпъ ȣрмъ kіп de amъціre, ші тръсȣра de поще se опрí ла поар-ta четъцiї. Femeea, фолosindȣse din ачеst moment, skoase din вȣ-zȣnar ȣn пакet.

— Еакъ'цї портретȣл невestеї, domnȣле, zise еа, kȣ воіеа дȣмі-тале, ачеї o mie de skȣzї. Вор-віnd аsфел аввънтȣріera, ardika însȣs ȣn пакеt kȣ înгріжire strъns, ші'л аввinta kȣ мъna гata a'л а-рȣnka în дрȣm, daka D. Brugnières s'ар фi îmпротівіt a пъці ванії. O sȣdoare rече se ръвърсъ пе фruntеа marseлiesȣлȣї, kȣ toate ачеstea înчепȣ' a se kъta în пор-тофоліȣ ші skoase treї вілеte de bankъ пе kare iї ші dette femeeї, че ші kiemъ пе kondȣktor (по-staш), iї zise съї deskizъ ȣша, арȣnkъ пакеtȣл пе цепȣкії Дȣлȣї Brugnières, ші ȣпоаръ ka o чиtъ, se фъкȣ' невъzȣtъ în челе d'ън-тъiȣ bastide че i se înфъцішаръ.

— Mademoaseлa de Saint-Alban! îшї zічеа D. Brugnières, o пrimъ kantatriцъ! o artistъ!

Deskise пакеtȣл, ші афлъ пор-тофоліȣл în kare era портретȣл не-вestеї întokmaї дȣпъ kȣm era în zioa kъnd i'л фȣраserъ.

D. Brugnières нȣ maї авеа a-kȣm de kът съ dea d'опarte amo-рȣл съȣ kare iї kъzȣse tronk ла inimъ, ші нъ kam maї takъ despre дȣхȣл ші граціа manierелор това-ръшеї sале, ш'апої пȣтеа în вȣнъ воіе съ'шї повestеаskъ аввентȣра sa ла toatъ лȣmea. Пе лъпгъ а-честеа kȣ чеа maї mare înkredin-царе adъora къ хоцiї din Паris авеаȣ o înцелецере între sine ші формаȣ o assoціaціе пȣternikъ че akkoперiа toatъ Франца kȣ ніще аценцї misterioшї, ші авеа în dispo-sіціа лор ȣn нȣмър немърцinit de Armide, de Sirene tot d'ȣна гata a съвîрші ші îndeлаіні пріn amъ-ціre o фȣраre фъkȣтъ пріn сілȣ-іre; îшї înkinȣіа къ, ka съї фȣre чінева шase miї франчї, s'ар фi пȣs în пічіоаre neste чінчї sȣte de іnшї. Дȣпъ шase лȣnї în ȣрмъ deлa întȣрnarea sa deлa Марsiлiа, ніще тревї îл kiema, a merце ла Тȣлоn ȣnde trekъnd пріn arseнал, iї еші înainte ȣn osîndit ла мȣnkъ kare iї zise:

— Kънд domнȣл ar віne-voi a'шї addȣче aminte къ akȣm шase шап-te лȣnї еȣ am авȣt чinstea aї în-фъцiша o цігаръ пе вȣлевardȣл Ita-лienілор, negreшit 'mї ар da а'kȣm

кънд'ї ва лоадії ка съ'мї кѫмпър тутѫн.

— Дѫmneata 'mї аї dat o џігаръ?

— Везї віне... щiї кънd eшiam amъndoї дела Tortoni ... нѫ'џї addѫчї a minte Дѫмнѫле Brugnières?... Џ'iї ѫn нортофолiѫ, ѫn нортret, treї вілеte de ванкъ....

— O! Doamne! нѫ кѫмва ещї дѫneata ... kare.

— Еѫ însѫmї, Domnѫле.

— Ш'акѫm ещї аічї?

— Біne везї... O tikълоасъ snarџере.... Noаntea... Інтр'ѫn лок лоkѫit.... Хоџїї de пъгѫваші se гъсіръ, ші drentatea n'авѫrѫt съ'mї askѫлte kѫвintеле.

— Dar ванда дѫmitaле? zise Brugnières, dar коmnaнiчiї дѫmitaле? dar аџенџї misterioшї?

— Еѫ kѫ вандъ, Domnѫле! еѫ kѫ коmnaнiчї! еѫ tot d'аѫna 'mї am къѫtat treава sinгѫr.

— Dar mademoaseлла de Saint-Alban, nrima kantatriџъ?

— Ха! ха! ха! rise osînditѫл ла mѫnkъ, че maї kantatriџъ! o fatъ kъria noї îї zічeam Brѫnetta; era frѫmѫшікъ kѫ adeвърat.

— Чine? mademoaseлла de Saint-Albant!

— A авѫt шi ea o nenoрочіre ла ѫn џіолier дела Palais-Royal, шi akѫm se афлъ înkisъ ла Madelonnettes.

— Че фел! шi n'аї авѫt нічї ѫn коmnaнiче în ѫрmeле mеле?—Dar ачел чершъtor desnre kare 'mї аї ворвit?... Чел нѫџіn ачеа femee era ѫrmatъ de аџенџїї дѫmitaле гata аї da аџѫtor?

— Zъѫ нічї de kѫm. Askѫлtъ kѫm a kѫrs nрічina: дѫmneata te нреъмвлаї aux Français kѫ хаїna de tot deskisъ; 'џї am џерs нортофоліѫл, че e maї лesne. Kѫm mъ възѫiѫ în mънъ kѫ treї miї франчї, îmї kѫmnъраiѫ treї къmъшi, o хъінъ нѫоъ... Adoa zi mъ dѫseiѫ ла Oneръ, te възѫiѫ аколо, шi îџї веніiѫ înainte ла Tortoni: Аічi te аѫziiѫ нлъngънd нортretѫл, шi dorind a'л redoвîndi kiar de tear kosta аллџї treї miї de франчї. Kънd 'џї am eшit înainte не вѫлеvard, 'џї авеam нортretѫл în вѫzѫnar.

— Ші nentrѫ че нѫ mi'л аї dat?

— Пentrѫ къ ѫn om къръѫа 'ia fѫrat чіneва treї miї de франчї de kѫseara, adoa zi нѫ nrea are o asemenea sѫmъ аѫѫnръшi, шi nentrѫ къ дѫnъ нъrerea mea нѫ era miџлок a nriimi o mie de skѫdї de kът kѫ доъ sѫte de лере denarte de Париs фъкънd a џi se чере într'ѫn kin неаџеntat. Біata Brѫnetta 'шi a îmnлinit роаѫл tremѫрънd. Daka kънd 'џi a черѫt ванiї; нѫ maї 'џї аї fi ardikat nіџел гласѫл, ea s'ar fi nер-

dȣt de фrikъ, kъчĭ віata фatъ maĭ авȣsese istoriĭ шi era rъȣ însemnatъ; ънsъ atȣnчĭ шi portretȣл dȣmitaлe s'ar фi пerdȣt; пentrȣ kъ ea л'arфi sфъrîmat de пъreцiĭ trъsȣreĭ... O ч'am maĭ rîs d'atȣnчĭ! de dekлaraцiiлe dȣmitaлe, de drarostiлe чe te гъsiserъ, de фъгъdȣinцiлe de însȣrъtoare, de venitȣл dȣmitaлe de treĭ zeчĭ mii de фranчĭ,... Maĭ kъnцĭ kȣ вioara Domnȣлe?... Пentrȣ Dȣmnezeȣ Domnȣлe dъ'mĭ чinчĭ soлdiĭ sъ'mĭ kȣmпъr tȣtȣn.

D. Brugnières dette чeва de keлtȣiaлъ aчestȣĭ tikълos, шi îndeшъrtъчȣnea sa фȣ siлit a krede kъ ȣn џȣne îndemъnatik шi o вikлeanъ фrȣmoasъ фȣseserъ destȣĭ a'л фȣra шi a'л faчe a se înkredinцa desпre o organisaцie фъkъtoare de reлe, aлe kъriĭ keлtȣeлĭ лe фъkȣse imaцinaцia лȣĭ.

Kъnd ar фi шtiȣt чineва asфeл kъt aчeasta toate meшeшȣгiriлe sekrete, atȣnчĭ toate фȣrtiшагȣriлe шi чeлe maĭ straniĭ лe ar фi aфлat пe toate tot aшa de simплe, шi пrea пȣцin komплikate: хoцiĭ фȣrъ, dar nȣ se organiseazъ.

MARIE AYCARD.

BIOGRAFIA
CAVALERULUI RODOLFO.

D. G. R.... nȣmit Rodoлфo e пъskȣt лa Troyes în Champagne лa 15 Aпriлie 1814, dintr'o фamiлie din чeлe maĭ вȣne aлe deпartamentȣлȣĭ del'Aube. In vîrstъ de 13 anĭ arъta o înkлinare хotъrîtъ kъtre фisikъ шi хimie шi лe stȣdiè kȣ mare isвîndъ maĭ пre sȣs de tînъra sa vîrstъ; ma o rȣdъ a sa vъzînd kȣ kъtъ ardoare se da eл asȣпra фisiчeĭ шi temъndȣse ka nȣ kȣm-va sъ'ĭ вie instinktȣл a'шĭ eserчita taлentȣл asȣпra teatrȣлȣĭ, iĭ rъпí din kaвinetȣл лȣĭ de фisikъ toate miџлoaчeлe de a'шĭ пȣtea пȣne în лȣkrare kȣцetъriлe шi invenцiiлe saлe.

« Jȣneлe vъzъndȣse лiпsit de чeea чe avea maĭ skȣmп, îшĭ пъrъsí пъrinцiĭ шi intrъ în serviцiȣ în aл doiлea reцiment aл vînъtoriлor kълъreцĭ de Aфrika. Era de 17 anĭ kъnd se îmвъrkъ în vaseллȣл Aлцer sпre a merцe лa Oran kȣ reцimentȣл sъȣ. Dȣпъ mȣлte nenoroчirĭ aџȣnse лa цъrmȣriлe Aфriчeĭ ȣnde mȣлцĭ kaпĭ aĭ semenцiiлor araвe aлeate kȣ фranцeziĭ, veniръ a vizita nȣoȣл desвark. Rodoлфo vrȣ îndatъ sъ dea o înaлtъ idee desпre фranцezĭ aчeлor kaпĭ araвĭ, saлȣџindȣse kȣ kredȣлitatea лor.

« Рȣгъ пе ȣп Африкан пȣмит Ismaeл, kаре ера ȣпȣл din kапіĭ семенціілор, ші ĭĭ zise a înkъркa eл sinгȣр kȣ глоанцеле че авеа доъ пistoaле че пȣрta лa чінгътоаре; апоĭ se пȣse доĭ пашĭ deпарте de eл ші ĭĭ zise съ'л okиаskъ ші съ deskарче амъпdoъ пistoaлеле асȣпра лȣĭ. Глоанцеле амъпdoъ іл ізбіръ în пепt, se тȣртіръ ші къzȣръ џос фъръ a'ĭ фаче нічі о ȣѣпъраре.... Пе ȣрмъ Rodoлфо пȣse мъпа пе иатаганȣл че'л пȣрta Ismaeл, іл înфіпse în пъптече пінъ лa мънер ші'л trase în datъ пліп de съпџе ші în спаіма тȣтȣрор, ші апоĭ în бȣкȣріа пріbitoрілор арабĭ Rodoлфо ръмase певътъмat ші фъръ рапъ. La ачеаstъ прівеліще kaпіĭ семенціілор къzȣръ лa пічоареле лȣĭ, sokotindȣ'л ka ȣп пророт ші дъпdȣĭ înkinъчиѣніле ші чінstiріле ka ȣпȣĭ zeȣ. Ismaeл însȣшĭ че ера ȣпȣл din чеĭ d'ънтъѣ kaпĭ аĭ Арабіеĭ ĭĭ промise în късъторіе пе фіе sa, zikъпdȣĭ kъ din ачел moment ĭĭ чеdѣа тоате дрептȣріле sале ші kъ семенціа sa ші ел însȣшĭ ерaȣ гата a'л реkȣноаще de реџе. Ma фііnd kъ, пептрȣ ȣпа ka ачеаstа, ера обічеѣ a skimба реліціа, D. Rodoлфо пȣ пȣtȣ' пріimi kȣ ачеst преџ a deвепі реџе ал ȣпеĭ семенціĭ арабе.

« Ачеаstъ фаптъ se întъмплъ în лȣна лȣĭ Апріліе 1832 de фацъ kȣ офіцерії komandanці аĭ базеĭ лȣĭ Алџер ші kȣ тоці офіцерії реџіментȣлȣĭ ал 2-леа de віпъторі аĭ Афрічеĭ, kȣм ші kȣ џенералȣл Boyer, гȣвернатор ал Оранȣлȣĭ. Monitorȣл ворбеще deспре ачеаstа în маĭ мȣлте пȣмеле.

« Rodoлфо пъръsí Африка лa 1833 ші se dȣse în Парis ȣnde stȣdié леџіле; de ачі trekȣ' în фakȣлtatea de Тȣлȣsa ȣnde remase пінъ лa 1836 спре învъцътȣра фisічеĭ » (Indicatore Pisano).

Четъціле прin kare a кълъторіt D. Rodoлфо sȣпt: Montпелier, Marsiлia, Niцa, Џенова, Тȣрinȣ, Ліворно, Lȣka, Пiza, Флоренца, Падова, Венеціa, Triesti, Корфȣ, Atena, Smirna, Konstantinoпол ȣnde a добîndit diплоmъ de престіцеman ал M. Sале Sȣлtanȣлȣĭ; în анȣл trekȣt a фost în Іашĭ ші în челе dȣпе ȣрмъ a фost în kaпitaла поаstrъ.

INDEMЪNЪRILE LUI RODOLFO

CARTOMANTIE.

I.

Ісцеала ші desteritatea мъіnілор лȣĭ Rodoлфо ера ȣп лȣкрȣ рар, ші џокȣріле че съвîрша kȣ kърціле ерaȣ о мinȣпе. Intre ачеstea ші маĭ vrednik de însemnat este гічіреа rîпdȣлȣĭ. Rodoлфо spȣne лa ȣрекиа ȣпȣĭ прibitor kъ D. N... ва алеџе kȣtare karte ші превi-

гънd еўкъгціле, мъ ва опгі ла а шаптелеа" karte kaгe ва фі în-свшї kartea аллеасъ.

Lвънd кърціле în мънъ шi în-tr'o amestekътвгъ доъ, гошііле свнt d'o нarte шi негріле de алta. Аллег маї мвлte нersoane kъte o karte шi adвнъndвse челе аллese шi нвindвse într'o kвtie îшї kiamъ фie-kare нersoanъ kartea sa шi kartea ese sінгвгъ.

Аллеці o karte шi o ваці іаръшї în наket; наketвл îл ammestekъ Rodoлфo, кв okiї înkiшї saў нв-înd кърціле свнt o вatistъ, траце нrintr'ънsa kartea kare aї фost алеs'o, 'ці o aratъ — Este ачеа? Віне. Нв este? Atвнчї kiar din мъна sa кв o свффлаге нвмаї o фаче съ фie. Шi miї de aseme-nea жokвгї minвнate шi însoціte кв o віоічівне de глаs шi o вог-віге нлъkвtъ.

II.

PALINGENESIE.

Fелвгimї de насъгї, гъінї, ко-лвмві, въъвії, stikлеці шi ал-теле de deoseвіte феце se addвk фъгъ свффлаге не масъ, лi se смвлг нeнеле шi фвлцїї шi îмнгe-внъ se нвн într'вн вas.

Тоагнъ d'асвнга snirt, її dъ фok шi волвогъnd флакъга її нвне kaнakвл. Atвнчї treче нed'асв-нга мацika sa ваггъ, deskoнеге вasвл, нъсъгеліле sвоагъ, колвм-віі de ачелеашї кологї алві saў негрі гвгвe, kokoшвл вate în a-гіні шi фаче a'ї resвna вitcazвл съў глаs de нгевегіеге.

Пе вн норчелан adвнъ інелле, нвнці кв вanї dела нгівitorї. Dъ фагфвгia кв toate овжеtеле adв-нate în мъна внеї нersoane, din невъгаге de seamъ ніатвл kade жos, din ненорочіге se снарце. Rodoлфo e нгънъdit de întristare къ i s'a strikat жokвл, adвнъ ов-жеtеле кв хігвгї кв tot. Іnkaгkъ o kaгавінъ кв нвлвеге сввknitoare, anoї кв ачесте сфъгімътвгї, кв інелле, кв нвнці кв чеasогніче sdговіte, її dъ фok; detвнъ arma шi ніатвл гіnezit se ліnеще în нъ-гete, dar e ціг в ла вн лok! Квм de нв s'a reînkerat? кавтъ не жos шi маї гъсеще вн хігвў че нв s'a фost нвs în kaгавінъ. Іл аннлікъ ла ціг вitвгъ; шi e de akoлo. Dar інеллеле, нвнціле, чеasогнічіле, внde свнt? Artistвл e овosit, чеге воie ла нгівitorї съ'л îнгъdвiaskъ a чina. Тъіе вн нвнў, гъсеще нвнціле în eл; taie o фгanzeлъ, н'ачі e съ stгіче de ал doілеа чеа-sогnikвл. Taie вн мъг, інеллеле staў ггъмadъ în лok de свмвугї шi кочan. Le dвче не ла нгі-вitorі шi фie kare îшї гekвноаще овжеtвл съў неntгв kare маї d'o

җꙋmъtate de чеas îĭ палпita inima kꙋ пꙋ'л ва maĭ reaфла :

Artistꙋл, aratъ прівitorілor шi se плъңе kъ a фъkꙋt marĭ kелтꙋеліĭ пе drꙋm, шi în Бꙋkꙋreшtĭ kꙋ шъderea, kꙋ împodoвirea saллеĭ шчл: Чere de ла чеĭ de фаңъ съ віne-воеaskъ a'л împrꙋmꙋta. Insъ îĭ treвꙋe mꙋлңĭ вanĭ, îĭ treвꙋe... zeче miĭ галвenĭ; шi ъnsꙋшĭ în aчеa searъ, ъnsꙋшĭ în aчел moment. Чine съ фie aчела kare съ поarte asꙋпръĭ o sꙋmъ aшa de mare? шi ъnsꙋшĭ de ar фi вre ꙋпꙋл, kredeңĭ kъ ar фi împrꙋmꙋtat пе ꙋn віet artist? In sфîrшit ел чеarkъ шi чere o полiңъ kъtre D. Rodшiлd ла St-Петrевꙋrг. Полiңа era гata шi авеa treвꙋiпңъ пꙋmai de a фi înформатъ. Kꙋ хъrtia într'o mъпъ шi kꙋ kълімъriле într'aлta ъmвлъ пе ла прівitorĭ шi фie-kare îл trimite ла вечiпꙋл съꙋ. In sфîrшit приimeшe D. G. C. Rodoлфо îĭ dikteazъ шi D. C... skrie: «Aвista веĭ плъti în »ordinia Dꙋĭ Rodoлфо sꙋma de » zeче miĭ галвenĭ шi'ĭ веĭ treче » in sokoteaлa noastrъ. Преңꙋл » лor 'л am приimit în natꙋръ de ла dꙋmпеaлꙋĭ....» D. C. stъ ла ворвеле челе din ꙋrmъ шi пꙋ ва съ skrie kъ a приimit. Artistꙋл, вечiпiĭ îл îndeamnъ; în sфъrшit se îndꙋплеkъ dar пꙋ воieшe съ sꙋвtskrie. Полiңа фъръ iskълiтꙋръ шiңĭ kъ e ka o хъrtie алвъ. Rodoлфо чere, se roaгъ съ'ĭ фakъ віnеле пе de плin. Віnеле, віne; dar sꙋnt zeче miĭ de галвenĭ ла miҗлok. In sꙋs, în җos, îл фаче съ sꙋвtskrie, înkredinңъndꙋл de фаңъ kꙋ atъңea martꙋrĭ kъ e пꙋmai ꙋn җok. In sфîrшit se iskълeшe полiңа. Insъ kꙋ kъt are maĭ mꙋлңĭ ңiranңĭ, kꙋ atîta are шi kredet maĭ mꙋлt, шi вaniĭ se пꙋmъръ maĭ sirꙋr. Kъңĭ вankierĭ, kъңĭ вoгаңĭ se афлъ în прівitoriĭ toңĭ sꙋnt rꙋгаңĭ de a'шĭ пꙋne ңirꙋл. Ачешia era леsne ла îndemnat, ma kъnd вeni treaва ла iskълitꙋръ, sta пе rîndꙋrĭ. In sфîrшit ꙋпꙋл deлa алtꙋл se înkoraңiаръ шi съвîrшiръ полiңа dꙋпъ toate формеле.

Domniлor, zise Rodoлфо, ka съ веdeңĭ kъ aчеasta a фost пꙋmaĭ ꙋn җok, eatъ de фаңъ kꙋ dꙋmneaвoastrъ полiңа se arde шi se фаче чепꙋшъ.

Kꙋ adeвъrat se arse полiңа шi în флakъре o пꙋse пе o фарфꙋrie. De aчi strъпгъnd чепꙋша, dette o kꙋtie în mъпа ꙋпꙋĭ прівitor, deпꙋse чепꙋша într'ъnsa, îл rꙋгъ съ o akkonere шi съ sꙋфле asꙋпра ka съ meaргъ полiңа ла destinaңia eĭ ла St-Петrевꙋrг. Aшa se фъkꙋ, шi Rodoлфо zise прівitorілor :

Domnilor, пînъ sъ'шi фakъ kambiaлa eфektȣл sъȣ, noi sъ ne ȣrmъm жokȣriле, шi înчепȣ' алte фелȣrimi de жokȣri, în kare as-sorбiцi пrivitorii, ȣitaserъ de хъrtiea чea arsъ, kъnd d'odatъ se aȣzirъ sгomote шi вiчiȣri aфarъ. Пrivitorii îngriжaцi într'o вreme de interrenїȣ, фie-kъrȣia îi вenї фелȣrimi de gîndȣri; toцi se skȣ-лarъ шi eraȣ гata пe фȣгъ. Ro-dолфo въzȣ' лarma шi frika чe îi stъпînї aȣditoriȣл.

Nȣ въ temeцi, Domnilor, zise, kȣrierȣл meȣ вine deла St-Петre-вȣrг. Шi eatъ kȣ adeвъrat ȣn kȣrier în toatъ ȣniforma kȣ ȣn пaik mare în mъnъ kъ intrъ în saлъ шi întreaбъ de D. Rodолфo. Aчesta пriimeцe пaikȣл, îл de-sфaчe; într'ъnsȣл гъseцe aлtȣл, în aчeлa aлtȣл, шi aлtȣл... пînъ ла вre o doъ-zeчi, шi пînъ kъnd în sфîrшit aфлъ o skrisoare adre-satъ kъtre o damъ. O dъ ла a-dresa ei. Aчeasta o deskide шi în пъȣntrȣ aфлъ вersȣri шi o skri-soare adresatъ kъtre D. G. C. kare skrisese полiцa. Aчesta desфaчe skrisoarea шi înъȣntrȣ a-флъ kaпвiaлa kare kȣ чeva mai nainte se arsese; o rekȣnoaцe dim-пreȣnъ kȣ iskълitȣra sa, kare este rȣгat sъ'шi o ia înaпoi шi ast фeл хîrtia e dȣsъ din mъnъ în mъnъ пe ла цiraпцi ka sъ'шi ia фie-kare iskълitȣra шi sъ skaпe de o гriжъ чe'i фъkȣse sъ'i treakъ kъte-вa sȣdori.

—Un asemenea жok a фъkȣt în aлtъ searъ. Dette ȣnȣi пrivitor o хъrtie aлбъ шi'л rȣгъ sъ skrie чe va вoi пe dъnsa шi sъ arate шi aлto-ra. Пe ȣrmъ o strъnse шi o arse. Пe sчenъ era mȣлцimi de лȣmini de чearъ. Addȣse mai mȣлte sфeш-niчe пe masъ. Rȣгъ' пe ȣnȣл din пrivitori sъ aлeaгъ пe kare va вoi шi îл dette d'oпarte. Arti-stȣл skoase dintr'ъnsȣл лȣmъnarea o tъie în trei, шi iarъшi rȣгъ пe ȣnȣл din пrivitori ka sъ aлeaгъ sъ хotъraskъ kare dintr'aчeste trei вȣkъцi вoieцe ka sъ фie sпartъ. Se aлese ȣna шi пȣsъ sȣвt чiokaп se sdroбi înaintea tȣtȣror шi se aфлъ într'ъnsa хъrtia чea arsъ kare înфъцiшъndȣse чeлȣi чe o skrisese шi чeлor чe въzȣserъ чeлe skrise, фie-kare rekȣnoskȣ' aчe-лeaшi фrase шi aчeeaшi skrisoare.

— Aлtъ datъ Rodoлфo se ko-вoarъ în пarter; kȣ maniera sa de saлon se roarъ de dame sъi împrȣmȣte вatisteлe; adȣnъ вre o dȣzinъ, se sȣie kȣ dъnseлe пe sчenъ, шi лe împaketeazъ. Пoate kъ вoieцe sъ фakъ din eлe вre o ȣmбreлъ, saȣ sъ лe strъmȣte în вre ȣn лok aл saлei? Nȣ цim. Le

дъ арапȣлȣї съ ле пȣе пе масъ. Ачеста нȣ преа înцелеце біне фран-цозеще; din грешалъ ле пȣне пе масъ într'ȣн вас че ера прегътit пентрȣ алте жокȣрї. Кънd багъ de seamъ artistȣл чеса че фъкȣсе слȣжitорȣл сѣȣ чеа негрȣ, ера преа тȣrziȣ. Басȣл ера плін de негреалъ ші batisteле, фȣлареле лȣасеръ toate фаца арапȣлȣї! Кȣм съ іасъ din înkȣркътȣръ ші ла кънътіїȣ біетȣл Rodolфо? Хотъ-раще съ ле спеле, ънсъ înzadar къ маї ръȣ se мȣроesk. Її віне în гънd съ факъ о tinktȣръ de skро-беалъ алbastrъ кȣ kare înфлоresk рȣфеле. Likȣidȣл se съвîршаще ші se ші toarnъ într'o karaфъ de kristal. Басmaleле мȣроite se фак în paket ші se şпънzȣръ drent d'asȣпра karaфеї ka съ assoarбъ tinktȣра înфлоritoare. Insъ, kare e mirarea прівіtорілор kънd вѣd пе artişt къ апȣкъ ȣн колцішор din гȣтȣл karaфеї, траце în сȣс, ші înчеп a вені афаръ batisteле ȣна дȣне алта înnodate, amestik албе, рошії, nestriце, ліно, фȣларе, înфлоrite astфел кȣм фȣсесеръ маї nainte. Dar în paketȣл ȣnde se лerasеръ ачeste обжете че ва фі? Se desлеагъ ші înлъȣntрȣ гъсеще о перȣкъ, mare, mare, албъ kare о пȣне în капȣл арапȣлȣї ші'ї фаче кончіȣл кȣвіinчоs пentrȣ stънгъчіа ші neîndemnarea лȣї.

III

Multiplicatia Florilor.

Rodolфо лȣа ȣн вас de флорї, саȣ ȣн кошȣлец, саȣ о пълъріе de ла орї kare din прівіtорї; лȣа пе ȣрмъ seminце de флорї, semъna în кошȣлец саȣ în пълъріе, ші de akolo resъріаȣ atъta флорї în бȣ-kete în kът se îmпърціа ла тоцї прівіtорії. Пресъръnd ънсъ într'o searъ asȣпра ȣнеї гласtre мічї пліне кȣ пъмînt ші върсънd a-сȣпра о лікоаре, її dette фок ші akkoпері біlвоarea, пе ȣрмъ întrеба пе прівіtорї че поftesk съ resаръ din лъȣntрȣ! ȣнȣл черȣ' фрацї пе ла sфîршitȣл лȣї Noembrie!—Ші artistȣл skoase фрацї din вас, ші капрічіоsȣл прівіtор пріimí фра-цїї kari чіркȣла din мънъ în мънъ între вечінії сѣї; ші тоцї мірosіръ ші гȣstaръ фрацї. Ал-тȣл черȣ' ananas, ші фрȣктȣл A-merічеї її фȣ rata ka о манъ че-реаskъ a'ї îndestȣла капрічіȣл ші гȣстȣл; алтȣл черȣ' алт фел de фрȣкт, алтȣл о флоаре, алтȣл алта ші черерїле тȣтȣрор фȣръ îndestȣлate.

IV

Rodolфо se ковоаръ între прі-вітоrї; începe a adȣна фȣларȣрї,

batiste, шалꙋрї, палатine; ле dȣче пъ ȣчепъ; ле strъпџе într'ȣп паket шi addȣче о колоанъ ȣвꙋџiре ka пiчiорꙋл înaintea sa. Deskizъndȣо skoate о ȣmвреалъ шi о aratъ прiвitорiлор, о пȣпе iar în пъȣntrȣ шi paketȣл într'o kȣtie. Ішї поартъ варга фъкътoare de minȣпї дела колоанъ пînъ ла kȣtie шi în апої, deskide колоана, deskide шi kȣtia шi афлъ materia saȣ stoфa ȣmбрелїї în kȣtie шi skeletȣл ȣmбрелеї îmбръkat kȣ шалꙋл че se афла în paket kȣsȣt шi întъrit de oaseлe валенеї din aкърора marџine, întinzъndȣse ȣmбрела, atърпа фȣлгареле, шi batisteлe împrȣmȣtate de ла прiвitорї. Ast фел kȣ ȣmбрела destinsъ d'asȣпра kaпȣлȣї, ka ȣп om че se апъръ de плоaie saȣ de soare, ȣmблъ artistȣл п'între прiвitорї шi фie kare îшї рекȣпоаште обџetȣл съȣ. Пе ȣрmъ ресȣindȣse пе ȣчепъ strъпџе ȣmбрела чea împestriцатъ шi о депȣпе în колоанъ. Іnkide kȣtia чea kȣ adeвъратa stoфъ a ȣmбрелеї шi iаръшї îшї репоартъ варга înkъntътоare, iаръшї deskide колона. Umбрела e akȣm ka maї nainte îmбръkatъ în хаїна sa чea adeвъратъ пътатъ ла ȣп лok шi deskȣsȣтъ лат ал колц, ka kъчiȣла ȣпȣї поашц kȣ kieф. Ma patiштеле, фȣлгаръле, палатінеле, шалȣл în пȣmър de вре о доъ-зечї, ȣnde sȣnt? къчї пiчї în kȣtie пiчї în колопъ пȣ se maї афлъ. Unde пофtesk D D. прiвitорї съ фie? шi akоло вор фi; în kare лok, în kare колц, în kare akt ал sалеї saȣ ал четъцеї воiesk съ se strъmȣte? съ'шї skrie фie kare пе о хъртiȣцъ dorinцa sa шi съ se трагъ ла sорцi. Se împart хъртiȣце шi kreioane. Ȣпȣл skrie în тȣрлȣл Колцiї, алтȣл în клопоtȣл чел mare ал Mitropoлieї, ал treiлea în това mȣsiчеї, ал patrȣлea în лоџа чea въдȣвъ a прiнцȣлȣї шчл. Se strъпг вiлeteле; este kiemat ȣпȣл din прiвitорї, ȣп копiл певiповat, пȣпе mъпа, траџе ла soarte шi esе: în това mȣsiчеї. În kare товъ akȣm! în чea mare saȣ în чea mikъ? Tot прiвitорiȣл strigъ ȣпanim: în чea mikъ! Addȣk това; se sпарџе de фацъ kȣ тоцi шi se skoate dintr'ънsа обџeteлe пердȣте din kare фie-kare împrȣmȣtътор îшї рекȣпоаште пе ал съȣ шi'шї'л iа.

În алтъ seаръ чер прiвitорiї съ se фakъ tot ачеst џok, пентрȣ къ este о въпȣiалъ къ Rodoлфо ар фi фost înцeлes kȣ товошарȣл. Se adȣп basmaлeлe se фak ȣп paket mare kare se депȣпе пе masъ înaintea прiвitорiлор фъръ a'л перde din vedere. Iаръшї se фаче întrе-

пarea ȣnde съ se strъmȣte обџе-
теле îmпаketate? iarъші se îm-
пart біlетеле. Прібіtorii sȣnt тоці
ворбіці, konџеȣраці a deskonчerta
пе artist. Unȣл skrie în џъцȣл
kȣtъріia, алtȣл în џеnцȣл ал ал-
tȣia, ал-treiлеа în џеnцȣл kȣtъріі
dame; ал паtрȣлеа în џеnцȣл ал-
tеї dame шчл. Se trar sorцiї ka
ші în serata trekȣtъ ші ese: în
џеnцȣл doamneї S.... Белла
damъ рȣшіnе, нȣ ва съ dea џъ-
цȣл; о роагъ пріbitorії; dama
stъrȣеще ші maї mȣлt; рошалаї
se adaorъ; ші фрȣмȣсецеаї devine
maї ръпitoare. In sфirшіt învinsъ
de atъtea ръгъчіȣні чеde џеnцȣл.
Artistȣл чere voie деlа пропrie-
tarȣл мобілеї de а'л sпарце. Se
taie перна ші еластіkȣл îmпінsе ръ-
пеde обџеtеле черȣte афаръ ka ȣн
triȣmф ал minȣнатȣлȣї marші în
ȣімirea пріbitорілор. Insъ паke-
tȣл în kare se леgaserъ басма-
леле sta tot пе masъ neatins, ase-
menea de волȣмȣноs, asemenea de
îmфлаt; че ва фі în ел? къчі бас-
малеле фъkъndȣші kълъtoria din
џеn în џеn se афларъ în sфirшіt.
Se desnoadъ пакetȣл ші se гъseще
плin de бȣkete ші de koroane de
флорі kare se îmпart дamелор ші
плоъ asȣпра пріbiторілор.

MAGNITISMU MINERAL.

Чere ȣн tалер de ла пріbitorі
îл бate de doъ treї orї arȣnkъn-
dȣ'л пе masъ, kade ъntia datъ
лаб, adoa oаръ îшї skimбъ фаца
ші a treia oаръ s'a префъkȣt de
арамъ.

Ia asemenea ȣн tалер, îл пȣне
într'o kȣпъ de kristал, îнфъці-
шазъ ȣнȣia din пріbitорі съ'шї
алеагъ o karte пе kare съ o ціie а-
skȣнsъ; se dȣче апої din aintea
mesei ȣnde e kȣпа kȣ tалерȣл.
Intreабъ moneda: цііі съ respȣnzї?
— Moneda фаче o съріtȣръ ші
kade лат în kȣпъ sȣнънd: DA.—
Kartea че ţa алес Domnȣл este
негръ?— Moneda taче.— Este
рoшіе?— Moneda sare ші sȣnъ:
DA.— Este фігȣръ? Moneda taче.—
Este okї? Moneda: DA.— Kȣпъ?—
moneda taче.— Este karò?— Mo-
neda: DA?— Kъці okї sȣnt?— Mo-
neda saлtъ ші bate: tinr, tinr....
пinъ de opt orї. Прібіtорȣл аратъ
kartea алеасъ ші este opt de karò.
— Intreабъ апої moneda: іці
плаче mȣsika? Moneda respȣnde:
DA — че веї съ kъnte? kadrілаї?—
moneda taче.— Валц?— Moneda:
DA. Mȣsika kъntъ валц, ші mone-
da danцъ сълtънd ші ціind taktȣл

—Іці dъ ѕn tok de inелаŭ în мъnъ, îці dъ ші inелаѕа; îці zічe пѕne inелѕа în tok saŭ kѕtie; îа пѕі, înkizі kѕtia. Іці zічe deskide kѕtia. O deskizі, ші нѕ e nimik înъѕtrѕ. O înkizі іаръ, o deskizі, ші аfаі inелаѕа înъѕntrѕ.

— Іці înfоцішаzъ o тъвіцъ; îці dъ în мъnъ ші o kъtъціme de галвені; îці zічe съ'і нѕмерi пе тъвіцъ. Іі нѕмерi, kare ѕѕnъnd se аѕde de тоці; es ѕпre esemпаѕ 24. Dintр'ачeшіа îці zічe съ'і daі kъці вeі воі, ѕпre esemпаѕ 10. îі daі. Te întreabъ kъці 'ціаŭ ремas, îі респѕнzі патрѕ-ѕпрezeче; îці zічe съі ціі віne stръnші în мъnъ. Ел іа пе чeі zeче, îі пѕne întр'о хъртie, вezі гiemѕл хъртiei, îл isвeще de masъ saŭ de алt че ва таре, аѕd прiвіторiі тоці къ ѕѕnъ a metал isвit. Atѕnчі хъртie о рѕпe saŭ o arde în вedерea тѕтѕлор, хъртia kade жos saŭ se arde ші галвeнiі аŭ періt. Unde ѕѕnt?— Sѕnt în мъna dѕmilале; o deskizі, нѕмерi галвeнiі, ші îі гъсeщі іар 24.

VI
ANECDOTE.

Rodолfo sosiud în Вѕкѕреші, врѕ întр'о zi a'ші фаче toaлeta ka съ'ші dea вiziтeлe saле. Kiemъ въргieрѕл. Meшерѕл, ѕпрintin, sfъtos s'апѕкъ съ'л razъ. Іл rase de o парte, îл întorrse de чеса-лалtъ; îл rentorse ka съ'і dea пер-daf; ма.... періі îі kreskѕserъ ла лok! Meшерѕл ѕimit krezѕ' поate къ нѕ'л a ras віne. Іѕte фrikini ші въtѕ' ѕпѕma ші'і înkлъвѕкъ din нѕоŭ фаворiteле; іѕte пetrekѕ' de doъ treі orі врічѕл пе kѕrea ші se апѕкъ de лѕkrѕ de adoiлеа. Іл întoarse пе чеsaлaлtъ парte.... періі іар kreskѕserъ! віetѕл въргieр п'о маі пъціse ачeasta нічі o datъ; врічiѕл съŭ нѕ'л aмъціse нічі o datъ. Ел шiеа віne къ аре ѕn врічiѕ de мешер în мъnъ іар нѕ o kѕѕтѕръ. Se апѕкъ din нѕоŭ de лѕкрѕл dъnd din kaп. Din нѕоŭ îл întoarse, ші періі ka dра-чiі sta ценѕш ші паре къ'ші въ-tea жok de мешеш ѕрѕл ші de dі-въчia ѕnѕі мешерfka dъnsѕл....

— Domnѕле!!! че minѕne e asta? strігъ въргieрѕл маі înneвѕnit de мірare ші impingъnd kaпѕл фъкъ-торѕлѕі de minѕnі, іар ел тръ-гъndѕse în anoі kѕ мъiniле kъskate ші kѕ врічѕл întр'ѕna арѕnkat пeste kaп.

— Doucement Monsieur!

— Че dѕшман Domnѕле! eŭ нѕ ѕѕnt dѕшман. Dар че ам пъ-ціt astъzі, оŭ ѕпѕне ші морцілор.

Rodолfo desпъdъjdѕit de atъ-tea kinѕрі ші nekъjit, лѕъ проsо-

ѫѹлъ dinпreџѹrѹл гътѹлѹї, seшterse ѫn dreanta ші în stънга, ші kѹ тоці перії че анпrinseserъ kапѹл шещерѹлѹї în kът съ'л skoaцъ din minці, se skѹлъ în sѹs ras гatа; плътí бърбієрѹлѹї ші îí dette drѹmѹл a мерџе ші a повesti o minѹne, dѹпъ sokotinцa лѹї, din челе maї nenomenite.

———•••———

Intr'o zi se преъмбла пе џos прin kапitaлъ.

In колцѹл ѹнеї ѹліце гъsí o femee kѹ оъ. Se dѹse лîngъ dънsa ші o întrebъ kѹm вinde оълe? Se învoirъ ші лѹъ kъteва din kare spъrгънd ѹнѹл, гъsí înъѹntrѹл ѹn галбен ші'л пѹse în вѹzѹнар. Maї sпarse ѹнѹл ші гъsí алt галбен. Галбенѹл împъrtesk пѹ e.... ka галбенѹл оѹлѹї. Біata femee rеmase kѹ okiї sгiiцї ші kѹ гѹra kъskatъ. Iнчепѹ' a se kъí de оълe kare вindѹse. Insъ вinzarea era fъkѹtъ; пѹ пѹtea a se maї întoarче. Ama'i a fost партea. Tребѹia нѹmaї a fi kѹ бъгаre de seamъ de aчi înainte, kъчї are niџe гъini че оъ галбені. De o kam datъ se aпѹkъ ші ea ші înчепѹ' съ'шї sпаргъ оълe че'ї maї ръмъserъ ѹнѹл kъte ѹнѹл пînъ ла чел din ѹрмъ. Біata femee ръmase înloit nemîrіcatъ ші неатрѹ галбеніі din оълe че вîndѹse, ші пentrѹ оълe în kare нѹ гъsise nimik. Insъ Rodoлfo fъkъndѹ'шї џokѹл ші мѹлцѹmindѹse a лъsa пе femee нѹmaї în mirare, se întoarse ші'i плъti оълe toate.

———•••———

Intr'o дѹminikъ de diminеацъ se преъмбла asemenea пе ѹліцъ. In колцѹл ѹнеї resпъntii вede într'o въkъnie ikre. Еѹropeiї kънd въd kaвгiar нѹ пrea trek лesne kѹ веderea. Intrъ în лъѹntrѹ. De колo пînъ diнколо întreбъ de прец; îї пърѹ' eftin saѹ skѹmп; нѹse съ'í taie ші съ'ї дрътѹіaskъ o вѹkatъ. Insъ kѹцitѹл în џos, kѹцitѹл în sѹs, kѹцitѹл înkoa, kѹцitѹл în колo, kѹцitѹл nikъirї! Kaѹtъ în toate пърцілe feчiorіï, нѹ пot da neste kѹцit. Eatъ ші stъпîнѹл пръвъліеї вenіа гътit, înвѹлпat deлa вiserikъ. Antîriѹ de kѹtnie; цiѹвeaоа, пostaв kѹ лѹstrѹ ші въпгѹitъ în sпate; шапkа kam într'o парte лъsa съ i se вazъ fesѹл în kѹte ші stat ла toask toatъ съпtъмîna; ла вrîѹ kѹ ѹn takлit въrгat saѹ kѹ флорï; п'am fost de фацъ ka съ шtim sпѹне kѹrat desпre aчeasta. Intra stъпînѹл, ka în пръвъліa лѹї, kѹ деџiteле челе marї în вrîѹ ші авънtънd мъна dreaптъ îї алвіa

воранцікȣл мъпічеĭ în amestik kȣ ваsmaoa че ціпеа în мъпъ.

— Че е, бъіецĭ? че ъмблацĭ аша? ведецĭ че чере дȣмпеалȣĭ. Nȣ лъsaцĭ мȣцерiȣл sъ ацепте.

— Kȣцітеле, жȣпіпе, пȣ щim че s'aȣ фъkȣt.

— Kȣm se поate! чіпе a венit ачі?

— Щim шi поĭ жȣпіпе! къ kȣцітеле лiпsesk.

— Qu'est ce que vous cherchez Messieurs? les couteaux? kȣцit? Ачі kȣцit. Шi арътъпd ла врîȣл жȣпіпȣлȣі înвȣлпat, ръmaserъ тоцĭ în mirare diпpreȣпъ kȣ stъпîпȣл въzъпd takлitȣл armat de коло пînъ dinkoлo de вре o treĭ kȣціte лate шi kȣ мъпeriле de лemn, пȣ маĭ вȣпе ла гъtеала de sървътoare a віеtȣлȣĭ пегȣцъtор.

Viind дела Konstantinoпол în васȣл kȣ вапор se афла шi ȣп тȣрk însemnat. Ва фi fost вр'ȣп пашъ saȣ вр'ȣп веiȣ. Аче sta авеа în deцit ȣп iпелаȣ фoarte skȣmп. Dȣпъ маĭ мȣлte фaмiлiaritъцĭ, Rodoлфо лъȣdъ iпелȣл шi dette sъ înцелеагъ къ ар воí sъ'л вазъ de апроапе. Бȣкȣрos zise тȣрkȣл, шi'л skoase din deцit kȣ ачеа вînъ воiпцъ шi гравitate osmaплie. Rodoлфо îĭ мȣлцȣmí шi, привiпd kȣ kȣriositate ла цiȣваer, întorkъпо dȣл пе de o парте шi de алта; пȣiпdȣ'л ла лȣmiпъ în drептȣл okȣлȣĭ, din пепорочire îĭ skъпъ iпелȣл шi къзȣ' în mare. Sare тȣрkȣл în sȣs într'ȣп spasmȣ че'л репезí пîпъ ла marцiпеа васȣлȣĭ; i se звîрлеsk мȣstъціле шi варва; îшĭ фръпце Rodoлфо мъîпiле; se întoarче тȣрkȣл шi ka printr'o mișkare kопвȣлsivъ шi instenktivъ i se опреще мъпа ла врîȣ. Reформа пȣ поartъ arme. Un kȣцet oare kare oвosí пе Osmaплîȣ шi'л фъkȣ' sъ se реашазъ: Nimik! чеа фost sъ вie ла kапȣл меȣ a венit ла iпелаȣ, zise тȣрkȣл шi se лiпiшí. Dȣпъ kъte ва чеаsȣрĭ Паша saȣ Бейȣл черȣ' sъ мъпъпче, шi, лȣъпd фraпzeлa шi рȣпъпdȣo se поmeпí kȣ iпелȣл лȣчiпd în mijлokȣл desпikъtȣреĭ пъîпеĭ. Mirarea тȣрkȣлȣĭ шi a пasaцeрiлор, рîsȣл шi kопversaцia kъt цiпȣ' маĭ în ȣрmъ ле лъsъm пе seama чititorȣлȣĭ sъ 'шi ле înkiпȣiaskъ.

LA RODOLFO

« Esprit mystérieux, mortel, ange ou démon,
« Qui que tu soit Byron........

LA MARTINE

De ынde вії, Rodoлфo? ші каре ĕ ал тъў нхme?
Че артъ е ачеаsta прin каре не ыїмещї?
În каре stanџе sакре, ҭn каре пынt din лыme?
Кылеs'аї кыноштinџе маї sыs de omeнещї?

În каре templыл intрi d'a dрептыл în mistере?
Ал кърыї zеў ещї преot атът de фаворit,
Кът ҭнвеstit în tine, 'џї а dat а sa пытере
D'а 'нфiinџа ачелеа че Fавыл' а minџit?

Destinыл te аsкылтъ, Амopы'џї stъ 'nainte,
Attракџia în мънъ'џї креаzъ ла minyнї;
Îџї ҭмпрымытъ Еліў ші електры ші minte,
Ші Joie е пропіче л'а tале рыгъчиннї.

Ты 'фокыл фырї din черыrї, к'antікыл 'ayдаче
Sпре реînsыффлеџіре, феріче Прометеў!
Ш'în лок de ресвынаре, Олimпыл е în паче;
Asyпръ'џї ны se sкоалъ мъnia вр'ынyї zеў.

Ал еї te фъкý Флора ш'în tînъраї ардоаре
Пытinџї !балsamiџеne! din бызеї 'џї а 'нsыффлаt;
Мърiџї кы Теppa Черыл, ші аџера'џї лікоаре
Вердыра', флорічелла прекочї лĕ а desвoлtat.

Тȣ прimъвара 'n toamnъ к'о sinгȣръ sȣффларе
О sкimбĭ, шi пе sȣрîde кȣ мȣлтiфлорȣл dар;
Пomona кiemĭ în юрнъ к'о dȣлче sърȣtаре,
Шi фрȣктеле плъпънde лȣĭ Маȣ̆ în Stръбрȣmар.

О! d'аĭ кiema asemenĭ ш'în кърȣnteцĭ ӂȣнеце
Ка Medië amоратъ, dар плiнъ de вiртȣцĭ!
De аĭ префаче asфел ȣрîtȣ 'n фрȣмȣseце!
De аĭ рефачӗ asemenĭ пе miшъліцĭ în Брȣцĭ!...

Minȣnea'цĭ am simцit'о, къ фокȣл din ӂȣnie
În вîрsta'mĭ ammорцitъ înчеп'а skintiлла;
Шi Мȣsа mea фȣгаче îmĭ рîde, ва sъ'mĭ вiie,
Кънтънd a ta пȣтере, ӂȣнеще a вisa.

Кȣ варга'цĭ креatоаре, кȣ straniа'цĭ пȣтере
Reӂȣnĭ tȣ, поate, Omȣл;— ma, din кodачȣ̆, Roman,
Din търdътор, феріче, ш'Орбia, Преведере
Sъ фачĭ, — е пар'к'аĭ фаче ȣn анцел din Satan.

În timпiĭ пъгъnimeĭ, asemenea minȣne
S'о фi фъкȣt вр'о dadъ; ma 'n timпiĭ крещinещĭ,
Eterнȣл Преа-пȣтернiк, аȣz'о рȣгъчиȣне,
Шi рisinеaskъ плаnȣрĭ шi вanе ш'omenещĭ...

'Мĭ аĭ zis în глȣm'о dadъ къ поаntea în лȣminъ,
În алб, adiкъ, негрȣ пȣtea-веĭ sъ префачĭ!
Sъ везĭ пе tron Щiinцa шi sплеndidъ шi лinъ
Шi пополе цemъnde феріче sъ ле фачĭ!

Rodoлфo! ачеа ворбъ a фost o піazъ бунъ:
Konгresуa Romъnimeй Roman s'a arъtat.
Щiinцa e aлeasъ, шi 'n луme boios sунъ
Къ e пe drуm Progresуa, Romъnуa e бърбat.

Dar че Dibinitate e sплendida Щiinцъ,
Birtуtea кънd 'i e soaцъ, шi 'n пasуй глorios
Drentatea шi Блъndeцea e marea-кубiinцъ,
Шi oamenii iй пуne лa лoкуa кубios!

Atунчea Fiлosofуa se ziче къ domneщe;
Atунчй фiлosoф este modeлуa-îmпърat;
Кубîntуa, Adeвърул шi Пачеа 'mпъръцещe;
Попорул e фeriче, шi Prinцуa лъуdat.

I. E.

BELLA FANARIOTA

Biaцa Sofieй, kiematъ Беллa фanariotъ, a kъria фrumуseцe a фost пroвerбiaлъ în Eуroпa, ar фi уn eпisod însemnътor aл istoriei eпoxei saлe. Ea a фost вîndуtъ de doъ orй, ъntъiй de mуmъ-sa шi aпoй de бърбatу-sъу. Aчeste îmпreцiурърй sinгуre sуnt destулe a da уn вiу interes întъmплърiлor че aу aвуt aчeastъ фiinцъ minуnatъ. Insъ кънd ar фi въzуt чinева ka mine лукsуa sърбъtoriлor, strълучirea podoaбeлor, гrandiosуa палateлor, întinderea пуterii eй, шi adeвърat пуtere пentrу къ aвea în stъпînire doъzeчй de четъцй, o sутъ de sate лoкуite de o sутъ de miй sуфлete reспъndite asупra унуй пъmînt de патrу-zeчй лeгe în бoгata шi roditoarea Ukraniе; кънd ar фi въzуt toate aчestea шi s'ar фi dуs kу mintea лa soartea naщeriй eй, ar фi remas уймit de фeлуa aчesta de înълцърй че лe фaче Amorуa, aчest вrъжitor фъrъ пrotiвnik, kъrуia iй плaче a пoвъцуi пe aлeшiй sъй din пosiцiiлe чeлe maй întуnekate пînъ în rangуriлe чeлe maй înaлte. Ne adduчem aminte

de Katerina I. че din skлавъ лiвoniaнъ deвení împъръteasъ a tȣtȣлор Rȣsiiлор, шi de atъцa лaцi.

Doamna P... era nъskȣtъ în Konstantinoпoл. Se щie kъ чea maĭ mare parte a фamiлiiлор marĭ грече че лokȣesk în aчeastъ kaпitaлъ aȣ чerkat toate asprimiлe soarteĭ че ле addȣk kȣ sine prefaчeriлe. Nȣ e de mirare a вedea чineвa în Fanar mъdȣлare din aчeste вekĭ neamȣrĭ de prinцĭ trekъnd de o datъ din aвȣцia чea maĭ mare în чea maĭ mare sъrъчie, siлite ъnkъ kъte-odatъ de a îmбrъцiшa вr'o meserie шi adesea kiar ȣn meщeшȣг.

Intr'o ȣлiчioarъ nȣ departe de палатȣл Sвeцieĭ trъia ȣn meщer sъrak, de шi вiцъ din neamȣл imperiaл ал Komneniлор. Aвea kъцiвa koniĭ între kare шi o фiie, akъriia фrȣmȣseцe kreskъtoare пȣnea în mirare toatъ вeчinъtatea шi aцiцa inвidia жȣneлор saлe toвaръшe.

D. de B.... amбasadorȣл лîngъ Inaлta Поartъ, kȣ kaцi-вa ani înnaintea reвoлȣцieĭ, se преъmблa într'o zi kълare пe ȣлiцiлe strimte deлa Пера, skortat de ianiчerii палатȣлȣĭ Franцeĭ. Intr'o чeatъ de koniĭ че se жȣka лîngъ mormîntȣл konteлȣĭ de Bonneval, zъrí o фetiшoarъ ka de treĭ-sprezeчe пaĭ-spre-zeчe anĭ. Isвit de regȣлaritatea trъsȣriлор eĭ, de фokȣл kъȣtъtȣriлор шi de eлeganцa taлieĭ, se opreщe шi'ĭ фaчe semnȣ sъ se apprопie. Un amбasador вa sъ zikъ o пȣtere лa Пера. Fetiшoara se sȣпȣse. Markizȣл deskълikъ, o întreвъ kȣm o kiamъ шi kare'ĭ sȣnt пъринцiĭ.

— Nȣmeлe meȣ e Soфia, respȣnse koniлiцa. Noĭ sȣntem гречĭ de oriцine, шi de o naщere iллȣstrъ, dȣпъ kȣm îmĭ spȣne mȣmъ-mea; ma nenoroчiriлe ȣna dȣпъ aлta ne aȣ addȣs în stare a îmвroцiшa o meserie ka sъ trъim; tatъ-meȣ e жimвaлr.

Amбasadorȣл remase ȣimit de aчeastъ фrȣmȣseцe ръпitoare; dȣлчeaцa гласȣлȣĭ eĭ îĭ attinse inima; dȣхȣл eĭ naiв шi prekoчe îл пȣse în mirare. Dȣпъ kъteвa aлte întreвъrĭ лъsъ пe Soфia шi o înkъrkъ a ziчe mȣme-seĭ kъ eл o aщeaптъ adoa zi лa палатȣл Franцeĭ.

Adoa zi вiata mȣmъ se înфъцiшazъ Dлȣĭ. de B.... Intreвatъ пe лarг asȣпra пosiцieĭ saлe, mъrtȣrisí, плinъ de лakrъme kъ tikълoшia лор e фoarte mare; kъ чeea че skot kȣ mȣnka nȣ ле este de ajȣns a indestȣлa пe datorniчiĭ nemiлostiвĭ. Markizȣл îĭ propȣne atȣnчĭ kъ воieщe a лȣa пe фie-sa sȣвt a sa îngrijire, a o dȣчe în Franцa, aĭ assigȣra вiitorȣл

ші сфіршаще дъндуї о mie чінчї-суте леї спре а'шї întъmпіna trевуінцеле. La înчепут ну преа вреа віata mумъ; ma, вацiї пе de о парте kare фъчеа съ ле înчeteze kinуріле, soarta străлучitъ пе de алta че ведеа kъ se гътеще фie-seї і se înфъцішаръ în minte ші дупъ kъte-ва kinуірї, лакръme ші сфъръmърї de inimъ, se хotърi kътre ачeastъ mare жертфъ. Дупъ че se înвoi ші se întърí înskрісуа прін kare пърсія пе фie-sa, пріimí спре десnъгувіре ачea mikъ плаtъ пе лънгъ tresaурул че da din mъініле eї. Чрудат ші monstruos tîrr пентру чеї din пърціле noastre! ънсъ ну аша de mirare întр'о царъ унде sunt обічнуіці а ведеа фemeiле вънзъndусе ka о marфъ.

Imпутерnічіt ку дрептуріле пъrinteщі D. de B.... împлiní ку skumпъtate ші datoriiле. Indreptъ edukaцia Sofieї, kare se înцелеще kъ era неîngріжътъ îї înлesní în toate trевуінцеле, îї dette фелурimї de înвъцъtорї, ші арta ажуторънд natura, kънд ea фу rekiemat de kуrtea sa, Sofia, de maї-спре-zeче anї, девеnise ун modeл de фрumuseцe ші de перфекціе.

Гata de a порні, ka съ'шї anпере елевa de періколе уnеї kълъtорії пе mare, хotърі a se întурna în Франца прін Полоніа ші Цermania. Trekънд din Tурчіa Eуропеї sosi în сфіршіt ла Kaminiesk Подолskі, чеа д'ънtъю четъцуе а хоtареlор русещі.

Konteле Ioan Dewitt era губерnatор ачі. Пріimí пе новілуа kълътор ку превенінціле челе maї îngріжitoare ші îл ругъ а se maї zъвові ла Kaminiesk спре a se odixni din остенеліле друmулуї. Insъ ну era nуmaї kувіінцеле kътре рангул Markizулуї че фъчеа пе ценерал atът de осniталіер ші îngріжitор: ел ну путусе ведеа пе Sofia фъръ a se stъпîni de фрumuseцiле eї. Афлънд de ла дънsа поsiцia eї, kъ ну e ніvї служнікъ ніvї amoreaзъ, чі ун фел de пропріetate mіnukъtoare kумпъратъ пе о mie чінчі-суте леї, ну se maї stъпîni de a'шї фаче deklaraцia amорулуї прінтр'о фъгъдуінцъ de maritaціу. Konteле, om фрumos, абіа de treї-zечі de anї era лоkotenent-ценерал ші întр'о фавоаре destул de mare лîngъ Katerina II, суверana sa. Превъzъtoarea гreakъ ну лъсъ съ'ї фугъ ші ачeastъ а doa фавоаре а soartеї ші фъръ a se îndoi пріimí mъna че і se întindea de sine.

Ку toate aчestea se înцелеще kъ ambasadorуа n'ар фі пріimit ніvї o datъ a se desпърцí de ун bine че

îл sokotia de atъta преu. Џенераlъл гъвernator ащентъ dar пînъ kъnd есчелîнца sa съ iasъ ла преъмбларе sinгър kълare афаръ din четъцъе. Atъnчi 'порънчind съ ardiче подъл se дъse în бiserikъ kъ Софia шi ън преot ле бine-kъвinтъ kъsъtoria. Пе kъnd se seвîrша цermonia în sъnetъл клопотелор de ла toate бiserичiле шi'a tънърiлор întъririлор, ambasadоръл венî înaintea шанцърiлор, шi черънd съ'i пъе подъл ka съ treakъ, iî фъkъръ kъnoskъt принтр'ън trimis de чеea чe se întъmплase în четъцъе, шi ka съ нъ semene minчinoasъ повestirea, iî arъtaръ kontraktъл kъsъtoriei съвîrшit дъпъ toate формеле, întokmai дъпъ kъm se ърmeazъ în toate desnodъmîntъriле komediiлор. Спре a se апъра de гromotъл шi îmпътъriле foarte straшniче чe ar фi meritat пентръ trъdarea sa, ценераlъл порънчî съ roaцe пе oamenii ambasadorълъi a'шi strъnцe багацъл шi a porni din четъцъе спре a ажънцe пе stъпînъл лор extra-muros; ле mai dette ъnkъ шi toate darъriле чe femeea sa приimise de ла Markizъл din преънъ шi kъ чеi o mie чinчi sъte леi ai kъmпъръtoarei. Софia алаtъръ пе лînгъ aчestea o skrisoare în kare se skъsa kъt пътea mai бine пентръ kъ'шi a dat mъna фъръ a чере шi înвoirea челъi de ал doiлеa ал съъ пъrinte. D. de B.... se пekъжî, блestemъ, era плin de mъnie шi de търбare, kъчi aвea шi kъвinte; ъnsъ înkredinцat kъ амбеле kъrцi нъ преa da semne de a se înkъiera спре a da în апоi пе Елеna ла Menелаъ »

Гromotъл îл fak nerozii,
шi se плъnцe чел smintit,
Iar înцелепtъл o пate
шi'o щерце ka ън чinstit.

Iшi zise întrъ sine arъnkъnd o дъпе ърmъ kъtъtъръ asъпра бastioaпiлор четъцъei шi порnî.

Дъпъ лъna de miere чe цinъ' kъцi-ва anî, шi în времеa kъria добîndî ън фiiъ, konteле de Witt kълъtorî пе ла toate kъrцiле Eъропеi din преънъ kъ белла sa гreakъ. Претътindinî era ън adeвърat triumф. Rara фrъmъseцe a Софiei пе лînгъ kare se ънеъ грацiiле moелoase шi пikante a ле Orientълъi, претътindinî, în kълъtoriiле sале фъkъръ ън шir de înkъntъminte. In aчea епохъ принцъл de Ligne de ла kare am aчeste amъръnte, întъrite mai în ърmъ kiar de ea ъnsъшi, o kъnoskъ' ла kъrtea Францei. O mai афлъ în ърmъ ла împresъrarea Ismaiлъ-

de ла Kaminiek ши парафрасънd лsї, обжеt ал înkinърілор прінцулsї Потемkin. Se щie kт че entsсiasmў ворбеще ел de dънsa în memoriалеле saлe. Reцiї, бърбацiї de Stat, înцeлenцiї, kъпitaniї чеї marї, ла пічіоареле ачестеї femeї adoraбiле, пе înфъцiша, zічеа ел, ideea лsї Sokrate, лsї Алчiбiade ши Перikле, веniнd ла пічіоареле Asпasiei спре a'шї kтръцi rsstsл ши fineaцa kтвintелор лор. Поate чінева съ'л kreazъ kънd îї zічеа:

La nature prudante et sage,
Force le temps à résp cter
Le charme de ce beau visage
Qu'elle n'aurais pu répeter.

Se веniн maї ktrънd ла adoa епохъ a віецеї еї че sлтжаще de minsne спре a komплekta пе чеа d'ънтъю, Konteле П.... ла îнчепstsл tsrбsrъrілор Полоnieї, îшї фъkтse sн mare партit прin înфлsinцa ranrsлsї ши аверiї saле чеї марї. Depъrtat вremeлniчеще de ла kтrte, se întтrna dintr'o kълъtorie прin Italia, kънd întълнi пе Konteле ши пе Kontesa de Witt ла Xamбsrг. Se înamоrъ певsnеще dsпъ Sofia, ши фъръ a intra în amъrsnteле sнsї romanц kare, de ши sksrt, фs плiн ъпsъ de intъmплърї, trek лa d sn dъmîat, пе kare ел îл тъiè într'sn kin kt totsл nsoў.

Nimik ns este maї лesne în Полоnia ka desпърцirea; aбsssл aчеsta ал лeцiї, a ажsns aша de depaрte, în kъt am ksnoskst пе sн D. Borцeл че авеа nsmaї патрs femeї вiї kare'ї прtа nsmeле ши de kare se desпърцise. Konteле П.... профitъ dar din аванtaцiл aчеsta; ши лsънd de maї nainte toate мъsтрiле treбsinчioase, intrъ într'o dimineaцъ ла Konteле de Witt:

— Ns поч sъ maї trъiesk фъръ певasta dsmitaле, îї zise ел; am înkredinцarea kъ ши еў ns îї sтnt neплъkst; пsteam sъ'цї o fsr: ma îmї плаче maї віне sъ фiў dator dsmitaле feriчіrea mea ши sъ'цї пъstrez desпре aчеasta o reksnoщinцъ вiчinikъ. Eatъ doъ хъrtiї: sna este sн akt de desпърцenie, ши are treбsinцъ ns maї de iskълitsra dsmitaле, пentrs kъ a kontesei este; чеastъ лaлtъ este o поліцъ de doъ miлioane fiorinї, sъ'ї пriimeщї kiar în astъ dimineaцъ de ла bankiersл meў. Фъ віне sъ sfîршim aчеastъ прiчinъ прieteneще, saў ши ааt феа de'цї плаче maї віне, nsmaї s'o sfîршim o datъ.

Бърбатsл фъръ îndoiaлъ îшї addsse aminte de подsл ardikat

фъръ skimвare челе doъ вersуrї але markizулуї se resirnъ a лъsa sъ'ї skane din mънъ фъръ sromot komoara че'ї o rъniaў.

Белла Sofie вънdутъ maї întъїў шi anoї reвънdутъ de unde era kontesъ de Witt, deвenї kontesъ de П..., шi reуnї ne лîngъ фermekуl фrумuseцеї шi o aвere че nу maї aвеa notriвъ în Eуrona.

Kънd ла 1791 чеa maї mare narte din magnaцїї Полonieї se inвoirъ a'шї жertфi o narte din nriвелiцiiле лor snre odixna naтrieї, Katerina ka sъ dea maї мулtъ imnortanцa aчesteї komфeделeraцїї, вru ka П.... sъ se nумeaskъ kanуl eї; шi ka sъ'л фakъ a se xotъri ла aчеasta, фъkу' însушї a îї луqi korona ne din aintea okiлor. Intr'o zi kънd dунъ o solemnitate ea îшї skotia diadema, o nуse ne kanуl луї П.... шi'ї zise surrizънd:

— Че вine'цї ar шъdea kу ea.

Fie-чine щie kare фуръ urmъriле aчesteї konфеderaцїї шi kуm se цinуrъ kуvintele жуrate.

Dунъ че desnъrу' вisуl aчеsta, П.... îndatъ se nуse a înфrумuseца nrin nroвеле amorуluї sъў esistinцa уneї фemeї ne kare idoлatra. Arteле, taлenteле лумuї din deoseвite цъrї але нъmîntуluї venirъ a adъoga ла фeriчirea de kare era okoлit. Ka sъ îndestuлeze dorinцiле челе maї miчї, a лe eї фantasiї, eл înфiinцa toate фeriчiriле kъte imaцinaцia noate sъ inвente. Intr'o zi ea dori o nărуrъ de mъrgъritar; konteле чerчetъ un an nînъ se aфле уna вredniкъ de dънsa. Trimise în toate kanitaлеле Eуroneї шi Asieї desemnуl уnуї mъrgъritar шi фъkу' kуnoskут цuвaerцiiлor kъ nлъteще kъte o mie de луisї fie-kare вoв че va фi asemenea în mъrime ka modeлуl; în Orient se nуturъ aduna o sутъ de mъrgъritare asemenea шi în ziua sфinteї Sofieї urmъtoare eл okoлї фrумosуl rît ал фemeiї saле kу o koлanъ че kosta o sутъ de miї de луisї.

Inkъ ne ла 1811 aчеastъ vestitъ Sofie era o kreatуrъ rъnitoare de фrумuseцe; trъsуriле'ї regулate, okiї nлinї de фokуl amorуluї, mлъdierea, graцia taлieї фormaў уn tot че ar фi sлуцit de modeл statуariлor Греchieї ka sъ'шї kreaze diвinitъцiле. Ea vedea viaцa фoarte de sуs în kът semъna kъ n'are nimik d'amestik kу mулцimea kare o înkonцiуra. Nу kъ doarъ era vanъ чi era фrумoasъ, шi ea o щiea; aчest kуgеt че i se addуchea ne tot minутуl фъkуse din ea уn idoл шi de ne aлtarуl de unde o nуseserъ ea înлъtia тъmîia kу o

kъȣtъtȣrъ шi лaȣda kȣ ȣn sȣrris, Imпърътeasъ kȣ фрȣmȣseцa, seмъна kъ ziчe: Лȣmea este amea.

Ar треБȣi волȣme спре a da o idee despre віаца че se пetreчea în aчea лokȣinцъ înkъntatъ a Тȣлkrinȣлȣi. Sofia adȣna пe лîngъ sine toate феляріле de плъчері: палатȣл eї era Темплȣл оспіталітъцii; неvremit temплȣ, kъчї, ɉȣdіче фie-чine.

Sosind лa Тȣлkrin, strъinȣл kare чerea ȣn adъпost în палат, era пrimit ka ȣn реце, ел, фaмiлiа sa шi тоцї oamenii съї, kai, саȣцї, ekiпaцe eraȣ în dispoсiцia лȣї чinчї-спре-зече зiлe, фъръ съ aiБъ вр'о datorie, de пȣ воia, niчi a se arъta înaintea konteseї. La a maї-спре-зечеlea zi треБȣia în sfîrшit a i se înфъцiшa чел пȣцiп ka съ'шї ia koпцeдiȣ, шi aчestea se фъчeaȣ пȣ sȣБt tinda эраБȣлȣї пȣstieї, niчї în koлiБа Лanonȣлȣї, чi într'ȣn палат înkъntat a kъrȣia zînъ era Sofia. O datъ, îmї adȣk aminte kъ'mї zise ea: Bin пrietinї лa Тȣлkrin шi'mї фak kъte treї anї asemenea визite.

Toate semъnaȣ niцe minȣnї în aчest лъkaш фъръ asemъпare. Zъriȣ într'o zi în marцinea meseї ȣn ɉȣne strъin kъrȣia maї nimini пȣ'i Бъга de seamъ. Intreвaiȣ пe Doamna П.... пentrȣ че пȣ e ел апрoape de dъnsa!

— Треvȣe съ stea akoлo îmї rеspȣnse ea. Ел este фiiȣл ȣпȣї om че a kъrmȣit aveрiлe БърБaцȣлȣї meȣ.

Nȣmaї ziseiȣ пiшik шi dȣпъ ȣn minȣt D. Biпiцki, arътъndȣmi'л îmї zise:

— Jȣneлe asta este съ'шї înчeaпъ kълъtoriiлe, шi tatъл съȣ îї dъ kъte o sȣtъ чinчї-zeчї miї франчї пe an ka съ'шї съвîrшaskъ edȣkaцia.

— Daka e aшa, ziseiȣ eȣ konteseї kъnd пrimeшцї niцe asemenea съraчї ла masa domnieї тале апoї oamenilor че'ї sokoteшцї вredniчї de domnia ta треБȣе съ лe daї съ bea лȣр.

Лȣarъm într'o zi a пe înпreъmвлa лa ȣn sat пȣmit Ковaлoвka че era kъtева верste deпarte de Тȣлkrin. Akoлo într'ȣn maȣsoлiȣ asemenea kȣ a лȣї Jeans-Jacques Rousesau de лa Ermenonville, se odixneшцe чenȣшa лȣї, Joward aчeлȣї фiлantroп пraktik kare strеБъtȣ' Eȣroпa kȣ aчeл kȣцet фъkъtor de Бine спре a îmБȣпътъцi starea temпнeцелор шi soarta arestaцiлor.

Satȣл aчesta фȣsese mȣлtъ вreme лokȣit de пrinцȣл de Peligпac шi de фaмiлia sa în вremea emigraцieї saлe. Konteлe П.... îї vіndese пe seamъ domenȣл aчesta, лa kъrȣia вenit trечea пeste doъ miї oлandeзi.

Kȣ че interes am askȣлtat по-вestirea че îmї фъkȣ' аввateлe Shalenton (фostȣл гȣвernor ал koniiлor дȣчелȣї шi atȣnчї ал фiiлȣї челȣї mare ал Kontesei) asȣпra вieцiї arrikoлe шi пasto-ралe a aчestei фamiлiї. Eatъ че îmї повestí ънsȣшї în stanцa (kamera) kontesei Dianei de Polignae :

Кънd гroaza шi oпinia siлiгъ фamiлiiлe kredinчioase a фȣцi din Franцa, шi anarшia sъnцera, toцї Polignaci emiгraгъ шi, krezъnd kъ пeste пȣцin вa înчeta esiлȣл лor de вȣnъ вoie, stгъвътȣгъ цъriлe stгъine kȣ пomпa kȣвenitъ лa гanгȣл лor шi înлesnitъ de пъdeжdiлe лor. Konteлe Feлiчe П.... kълъtoria шi eл пe atȣnчї шi se aфлa de doъ ziлe лa Beneцia, kъnd sosise aчi aчeastъ фamiлie чe se întȣrna din Roma. Sенatoriї se întreчaȣ a o intъmпina шi a'ї пропȣne пaлatȣriлe лor; ea пreфerind maї вine пȣцinъ neodixnъ de kъt neвoia de a aлeцe, zise sъ o dȣkъ лa osпeлeria skȣdȣлȣї Franцeї че era пe marцiniлe kanaлȣлȣї челȣї mare, лînгъ Riaлto, ȣnde konteлe Feлiчe se aфлa шi eл în гasdъ. Пaлatinȣл полonez remase în mirare kъnd въzȣ' пe лokandier intrъnd kȣ kъчiȣлa în mъnъ ka sъ'л roaцe sъ вine-voiaskъ sъ se mȣte de akoлo, kъчї o фamiлie deoseвitъ doreшe чeлe maї вȣne kamere din лokandъ.

— Insъ resпȣnse konteлe, mi se пare kъ nȣ sȣnt dator a'mї strika odixna пentrȣ nimiнї.

— Dar че sъ фak, domnȣлe? ъnsȣшї deцeлe, în kaпȣл tȣtȣлor marniфiчiлor reпȣвлiчeї 'mї a da aчeastъ noгȣnkъ шi mi'ї adȣчe aчi. Deгraв, deгraв, фъ вine шi te mȣtъ: Domnȣл dȣчeлe de Polignac aшeaptъ жos, mъnkъnd пrъnzȣл че гъtisem пentrȣ dȣmneata; dar nȣ e nimik kъ akȣm îцї гъtesk aлtȣл.

Kȣ toate aчestea konteлe aвea kȣ sine nȣmaї ȣn kamarier шi neпȣtъnd въnȣi niчї гanгȣл niчї aвerea лȣї чea mare, лokandierȣл stъrȣind kȣ nismъ, konteлe treвȣi a se îndȣплeka шi лъsъnd aппartamentȣл че okkȣлa, se mȣлaцȣmí kȣ doъ kъmъrȣцe în katȣл de sȣs. Kъnd, dȣпъ kъцi вa anї, o komвikare de împreцiȣrъrї nenorochite siлí iллȣstra фamiлe a лȣї Polignac de a вení sъ reklame în Ukrania osпitaлitatea de лa ънsȣшї konteлe П.... пe kare îл desлokȣise în Itaлia, aчesta aвȣ' deлikateцa de a nȣ'ї вorвi desпre aчeastъ împreцiȣrare че 'лar фi ȣmiлit. Kъt este de dorit aвerea kъnd чineвa este вorat, ka konteлe П.... пentrȣ чeї neнorochiцї!

Kontesa П.... se okkȣлa siл-

гȣрѣ kȣ administraцia вȣнȣрiлор saле че kȣ adeвърat șemъna ȣn гerat, Diminеaцa, kȣ totȣл în-treвĭ, îшĭ kърмȣia întinseле de-miniȣрĭ; seara, kȣtotȣл în пăъ-черĭ, ле феaȣria sȣвt ачеа мȣлцime de форме че ле наще гȣstȣл kънd are înлesniriле ȣнеĭ авеrĭ фъръ asemъnаре.

'Mĭ addȣk aminte, între алteле de o sъrвъtoare че dette doamneĭ Narишkin, че era овǯetȣл kȣцe-tъriлор tinere a ле îmпъratȣлȣĭ Алesandrȣ. Цinȣ' treĭ ziле ачеastъ sъrвъtoare: Teatrȣ în deosевite лimвĭ, валеte, konчerte, вinъ-toare, iллȣminaцiĭ, фokȣrĭ artiфi-чiaле, nimik nȣ фȣ ȣitat. Kontesa фъkȣ' чinstiле веллеĭ Marieĭ Anto-nieĭ kȣ o гraцie че nȣ se поate spȣne.

Konteле П.... spre a nemȣri пе фemeea че o iȣвise atът, вrȣ ka o гръdinъ sъ aĭвъ nȣmeле Soфieĭ, ши întrekȣ' atът în mare-kȣnoшinцъ kът ши în гȣst toate kъte antiki-tatea ши timпiĭ moderniĭ aȣ пȣtȣt sъ ne arate de mai însemnate.

Tremвeski, поetȣл чел maĭ че-леврȣ ал Полonieĭ, reaфлъ' ла вîrstъ de maĭ-zечĭ de anĭ tot фo-kȣл ши цeniȣл ǯȣneцeĭ spre a kom-пȣne asȣпra ачesteĭ гръdinĭ o по-emъ че trече drent ȣn kan-d'onerъ.

Ka sъ'шĭ sъвîrшaskъ kȣцetȣл, konteле П.... аллеse лîнгъ moшia sa de ла Xȣman ȣn spaцiȣ întins ȣnde natȣra sълвatikъ пȣtȣ' a se лъsa înфrȣmȣseцърiлор arteĭ. Doъ miĭ de sъteni лȣkrarъ a лор kлakъ în вreme de zече anĭ ла ачеastъ гръdinъ, ши se kieлtȣĭ doъ-zечĭ miлioane гȣвле. In sфîrшit în steпeле Iedisanȣлȣĭ, лîнгъ ȣn лok че e kȣnoskȣt nȣmaĭ прin esiлȣл лȣĭ Oвidie, eл înфiinцъ' ачеа че imaцinaцia лȣĭ Taso пȣsese în гръ-diniле Armideĭ.

In вremea лokȣinцеĭ меле ла Tȣлkrin, вizitaȣ adesea ачеastъ фrȣmoasъ sълъшлȣire: stam фъръ înчetare în estas înaintea ачesteĭ kreaцiĭ ȣniче.

Un oвeлisk dintr'o singȣrъ stanъ de гranit de maĭzечĭ de пiчioare de пaлtъ, ши пе kare sȣnt înskrise ворвеле ȣrмътoare: Ἔρως τε Σοφία (amorȣл ши Soфia), aratъ пen-trȣ чine ши прin чine фȣ kreat лokȣл ачesta. Dintr'ȣn întins вa-sin se repede o arȣnkъtȣrъ de apъ че este mai пaлtъ din toatъ Eȣ-ropa. Ачi rîȣл Kamiȣka se de-rîпъ dintr'o înълцime гrozaвъ, пeste stъnчĭ se sparцe ши se reп-пaлцъ într'o чeaцъ фoarte deasъ; ачi прin niшe nosomorîte пeшerĭ фormate din stънчi ȣriaшe че sea-мъпъ sпъnzȣrate în aer, sъ zъ-reшe o kaskadъ sȣвt miĭ de пȣn-tȣri de вedere фeлȣrite. Urkънd

ȣn drȣm tъiat în пeatrъ, te aфлi пe o stъnkъ rîпoasъ de ȣnde okiȣл domneщe, пînъ nȣ se maĭ вede, aпeлe azȣrate aлe ȣnȣĭ лak, чe reklamъ saлtȣл пoetik de лa Leȣkadia. O клinъ netedъ dȣчe лa intrarea ȣneĭ пeщerĭ пroфȣnde sпriџinite de o sinгȣrъ stanъ de гranit, de ȣnde skanъ o фontъnъ îndestȣлatъ. De aчi treчĭ într'ȣn anфiteatrȣ okoлit de o îndoitъ пortikъ de плeoпĭ de Itaлia.

Maĭ deпarte лakȣл reпare, ȣn вas ȣшor ia пe kълъtor kътre o вoлтъ întȣnekoasъ ȣnde desпare вre o doъ-zeчĭ de minȣte strekȣrъndȣse пe sȣвt гръmъziлe de stъnчĭ atîrnate. În miџлokȣл лakȣлȣĭ se înaлцъ o insoлъ, ȣnde sȣвt arвoriĭ masiвĭ konsakraцĭ doлiȣлȣĭ se odixneщe чenȣшa лȣĭ Tremвeski, okoлitъ de kreaцiĭ immortaлisate de џeniȣ. Asȣпra клineĭ deaлȣлȣĭ resare isвorȣл фontъneĭ Soфioвna, întemeiatъ шi aпъratъ de шaпte stane de гrъnit aшъzate ka пiramide шi sпriџinite de ъnsȣшĭ гrestatea лor, фantъ вrednikъ de Romanĭ. Aпa, skъпъnd din aчeastъ пeщerъ mirakȣлoasъ, merџe пrintr'ȣn kanaл sȣtteran a resъri kъцi вa пaшĭ mai nainte, într'ȣn вasin de marmȣrъ. Sosind în вîrфȣл ȣnȣĭ mȣnte, atȣnчĭ вede чine вa întrearъ toatъ фrȣmȣseцea aчestȣĭ лok чe sъ desфъшȣrъ ka o maџikъ пanorama? Пe лъnгъ aчeastъ skiцъ nesъвîrшitъ de o гръdinъ фъrъ asemъnare, sъ maĭ adaoџe чineвa toate înkъntъmintele чe arta пoate sъĭ îmпrȣmȣte, o пroфȣsie de temплȣrĭ de koлoane de tot фeлȣл de stiлȣrĭ, statȣe de marmȣrъ шi de вronz, miĭ de пȣntȣrĭ de вedere фeлȣrite чe toate sȣnt niщe taвлoȣrĭ desъвîrшite, aпa reпrodȣkъndȣse лa фiekare пas sȣвt o фormъ nȣoъ, шi atȣnчĭ вa mъrtȣrisi kъ era kȣ neпȣtinцъ de a nȣ ammira пe aчeea пentrȣ kare amorȣл kreease atъtea minȣnĭ (1)

Dȣпъ moartea konteлȣĭ П.... konteлe Soфia moщeni toatъ aвerea чea mare a soцȣлȣĭ sъȣ, ka soцie шi mȣmъ eпitroaпъ a фiiлor sъĭ.

---

(1) În ȣrma чeлeĭ din ȣrmъ revoлȣцiĭ a Пoлonieĭ, Soфioвna s'a konфiskat шi s'a ȣnit kȣ dominiȣriлe koroaneĭ. I s'a ardikat шi însȣшĭ nȣmeлe чe era datoare Amorȣлȣĭ, шi astъzĭ se nȣmeщe Цariцine-sad, (гръdina Цarineĭ) însъ este чeva kare e maĭ пȣternik de kъt armeлe, kȣtrȣпiriлe шi xotъrîriлe пȣteriлor пъmъnteшĭ; este пȣterea шi domnirea memorieĭ шi a пoesieĭ. Frȣmoaseлe versȣrĭ aлe лȣĭ Tremвeski вor remъnea întrȣ џinerea de minte oameniлor, шi în sekoлiĭ вiitorĭ вor sпȣne tot d'aȣna nȣmeлe, sinгȣrȣл nȣme Soфioвna.

Atȣnчĭ пentrȣ ca înчeпȣ' o noȣъ esistinцъ шi maĭ estraordinarъ пoate de kъt чea пînъ akȣm. Sȣвeranъ, în oarekare kiп a ȣnei попȣлaцiĭ nȣmeroase resпъndite asȣпra ȣnȣĭ mare шi întins пъmînt, цiȣ' sъ întreвȣinцeze darȣrиле kȣ kare o înzestrease natȣra sпre îmвȣnъtъцirea dominiȣrилor saле. Пrintr'o îndemъnatikъ шi finцeлeantъ administraцie îndȣлчí soartea вasaлiлor sъĭ, întemeié шkoaле sпre a'ĭ лȣmina шi aпoĭ a ле da sлoвozenie, пerфekцionъ agrikȣлtȣra, întemeié фaвriчe шi meшteшȣгȣrĭ, înkoraцiъ indȣstria шi komerчiȣл, deskizъnd drȣmȣrĭ de komȣnikaцie kȣ Odesa шi Danцik.

Soфia, aчeastъ minȣne a minȣniлor фȣsese фъkȣtъ de въrвatȣл sъȣ sпre aĭ immortaлisa amorȣл; însъ aчesteĭ noвiле amвiцiĭ nȣ'ĭ фȣ destȣл nȣmaĭ atъt. I se пъrȣ' kъ пoate sъ фakъ шi чe-вa фoлositor. Inвъцatъ ka dorinцeлeĭ sъ фie пorȣnчĭ, xotъrî sъ kreeze o чetate kare sъ se nȣmeaskъ Soфiопoлis шi sъ deskoпere neamȣriлor фiitoare kъtъ пȣtere are фrȣmȣseцea.

Insoцiнȣ пe kontesa în kълъtoria чe фъkȣ' în Krimeпa ka sъ ia în stъпînire niцe moшiĭ xotъrîte пentrȣ ardikarea aчesteĭ чetъц, шi kare i se dideserъ пrintr'o вinoвoinцъ îmпъrъteaskъ.

In вîrфȣл meridionaл aл Krimeeĭ se înaлцъ ȣn îndoit пromontoriȣ. Aлtȣл kare este пreste Lasпi se nȣmia' o dinioarъ Пartenion, ȣnde фȣ temплȣ deserвit de Iфiцenia. Intre aчeste doъ пromontoriĭ este o вaлe deлiчioasъ ȣnde domneшe o пrimъвarъ nekȣrmatъ. Гречiĭ, sпre a înkȣвiinцa фrȣmȣseцea aчestȣĭ лok, 'л aȣ nȣmit Kaлosлimen. Aчi Soфia вrȣ a întemeea чetatea Soфioпoлis. Ne sȣirъm пe Lasпi, ȣnde Soфia пorȣnчí sъ se înaлцe ȣn пaвiлion de ȣnde sъ пoatъ insпekta лȣkrъriле, aлe karora плanȣrĭ se înkiпȣiserъ de D. Mauduit, arxitekt franцez. Din лokȣл aчesta Katerina II remase ȣîmitъ de mirare лa вederea taвлoȣлȣĭ чe i se înфъцiшa înainte, kъnd Eȣsinȣл, ardikъndȣse пînъ лa orizont, îĭ askȣndea din вedere Konstantinoпoлȣл. Soфia asemenea îшĭ aцintъ mȣлt okiĭ asȣпra aчestȣĭ пont чeĭ askȣndea dinaintea okiлor лokȣл naшeriĭ saле, пetrekъd reпede prin minte aчeл шir de întъmплъrĭ чe фormaserъ фrȣmoasa eĭ вiaцъ, пerгemit kъ treвȣe sъ'i фi вenit în гъnd rekȣnoшinцa kъtre чeл чe a tras'o d'akoлo, kъчĭ фrȣmoшiĭ eĭ okĭ mȣлtъ вreme remaserъ aцiн-

taцĭ kътre чer, шi вързтŭ ла kръma лзчind în seninзл лor.

Фъръ îndoiaлъ kъ abbenimenteлe din anзл 1811 oпrirъ aчeste npoѫeete ънkъ deлa înчenзтзл лor. Tîmпзл, чe deranъпъ чeлe фъkзte, stinџe mai ръпede чeлe abia înkinзite.

Kontesa de П... aчeastъ stea mirakзлoasъ чe se arътъ o zi, Soфia, беллa Fanariotъ a mзrit лa Берлin лa 2 Iзnie 1823.

Contele A. de Lagarde.

Domnзле Redaktor.

Am вързт Поesia intitзлатъ: la rodolfo. Am чititʼo, шi iar am maĭ чititʼo; ʼmĭ a плъkзt пe зnde am înџeлes, dar пe зnde nз am npiчeпзt, am zis: пъkat kъ nз înџeлeг! Aзторзл aчesteĭ noesiĭ noate съʼшĭ aĭbъ kзвinteлe saлe; шi eз însъ am пe aлe meлe, kънd am xoтъrît съ te întreб; воĭŭ съ zik adikъ kъ am зn kзвînт шi бзn, adikъ фiind kъ nз înџeлeг шi воĭŭ съ înвъџ.

Te роr dar sпзneʼmĭ чe ва съ zikъ ворбeлe din верszл 3, stanџe sakre?— чe ва съ înџeлeagъ noetзл kз ворбa din верszл 7 învestit?—Destinзл din верszл 9 mʼam гîndit kъ noate съ фie вре зn zeŭ, dзпъ kзm ziчeцĭ dзmneaвoastrъ.— Attrakцia шi kreazъ din верszл 10 nʼam npiчeпзt.—Eлiŭ шi eлektrз, din верszл 11 mĭ sʼaŭ пъrзt ворбe din лimбa чe am aзzit, iar întreбънd kъ se kiamъ Sanskrit.— Joie din верszл 12 вine въz kъ e iar вре зn zeŭ, dar пропiчe mъ înkзrkъ de tot.— Пътранзл aл natrзлea nзʼл am npiчeпзt de лeak, шi вina aчi въz kъ e a mea— daka om sta strъmб шi om ворбi drent— вina este a mea, kъ nʼam înвъцat Mitoлoџia; în лokзл ворбeлor însъ din верszл 13 aл aчestзĭ пътran antikзл aзdaчe se пзtea пзne aлteлe.—Kз ворбeлe tînъra ardoare din верszл 17 чe înџeлeџe noetзл?— Ворбa вaлsamiџene din верszл 18 чe ва съ zikъ?—Terra din верszл 19, de чe nз se ziчe Пъmînt?—Пrekoчĭ din верszл 20 e ворбъ фranцozeaskъ? itaлieneaskъ...?— Ворбa mзтiфлor din верssзл 22 ʼmĭ a плъkзt пentrз kъ am фost шi de фaцъ лa o asemenea reпresentaцie, dar ворбa Srтъбrзmar, din верszл 24, de шi îmĭ sзпъ рзmъnеaskъ, însъ nз щiŭ чe ва съ înџeлeagъ.—Medie, din верszл 27 maĭ kъʼmĭ вine a krede kъ treбзe съ фie вrʼзn nзme de om saŭ de zeŭ, пentrз kʼo въz skrisъ kз sлoвъ mare.—

ла

«De aĭ пrefaчe asfeл пe mішъ-лiцĭ în Бrъцĭ» am înчепѕt a mъ kam skъrпiпa în kaп, лѕъndѕ'mĭ шi eŭ partea în kъt пentrѕ чеea чe se attinцe de пrikoпseaлъ. Kъnd domnia ta mъ veĭ faчe sъ înцелег întreagъ пoesia aчeasta, mi se пare kъ aĭ faчe o miпѕпe maĭ mare de kъt aчeea чe чerĭ delа Rodoлfo.

In versѕл 33 vorba stranie iar n'am înцелes'o, пentrѕ kъ eŭ, bine vezĭ dѕmneata, sѕnt de aчea kari kam mѕлtimoare пѕ înцелег. — Reжѕпĭ din vers. 34, de шi îmĭ sѕпъ rѕmъпeцe, dar пѕmaĭ în vre o kъte-va лokѕrĭ am vъzѕt'o skrisъ, fъrъ sъ mъ dѕmiresk bine. — Kodaчiŭ, din aчeлaшĭ vers, spѕпe'mĭ kѕrat, te rog, чe însemneazъ? — Aпцeл din versѕл 36 kam vъz kъ va sъ zikъ ъпцer, dar de чe пѕ i se ziчe ъпцer? — Ma, din versѕл 38 îл vъz kam des firѕrъnd deлa o vreme în koaчĭ шi mi se пare kъ e greчesk kare e de o пѕtere kѕ însъ saŭ dar, orĭ da, aл nostrѕ. Eternѕл, din versѕл 39 vъz kъ se redѕчe лa Dѕmnezeŭ, dar пѕ цiŭ чe însemneazъ. — Vane din versѕл 40 iar'mĭ a tѕrvѕrat kaпѕл. Sплendidъ din vers 43 шi 49 iar n'am пriчeпѕto. — Divinitate, din versѕл 49 iar n'am înцелeso. — глorios din versѕл 50, iar.... — Modeлѕл-îmпъrat, din versѕл 54 iar... шi iar, шi iar.

Sъ te maĭ rog, e de prisos, пentrѕ kъ domnia ta цiŭ kъ eцĭ voios a dѕmiri шi a îndestѕлa пe чeл чe are чinste шчiл: N. M. 1843 Ianѕarie 7 Бѕkѕreцĭ.

RESPUNS.

I.

Domnѕл meŭ,

Пriimind skpisoarea D. Taлe, плiпъ de глѕme шi de o kѕrъцeпie fireaskъ din 7 Iaпr, eatъ kъ am шi пѕвлikato. Imĭ чerĭ sъ te îndestѕлez лa atъtea nedѕmeririĭ, лa kare krez maĭ mѕлt kъ te пrefaчĭ, kъчĭ stiлѕл шi mъпarea пeпeĭ D. Taлe пѕ seamъпъ de vъrvat kare пѕ'шĭ a fъkѕt o kreцere; чerĭ zik sъ te îndestѕлez, шi чerĭ ѕп лѕkrѕ greŭ, пentrѕ kъ de пѕ veĭ avea шi D. Ta гѕstѕriлe orĭ kaпriчeлe meлe, kѕm vorŭ пѕtea eŭ sъ fak miпѕпea aчeasta?

Insъ sъ mъ înчerk; veĭ цiĭ ъпsъ kъ eŭ sѕnt kam лѕпг лa vorвъ, orĭ din firea mea, orĭ kъ niцe asemenea sѕжeцe чer o desлeгare

maĭ kꙋ de amъrꙋntꙋл în вremiлe noastre. Aшa e natꙋra anaлisꙋлꙋĭ; însъ вreme aвem, anꙋл e mare шi вom пꙋtea xotъrî kъte o koлoanъ doъ лa фie-kare фoaie; îmĭ фak o krꙋчe, шi înчeп.

Kъnd oamenіĭ se înџeлeг între sine пrin лimбъ saꙋ пrin гraꙋ, atꙋnчĭ шi eĭ шi dꙋmneata ziчem kъ eĭ вorвesk. Вorвit'aꙋ шi skris'aꙋ шi Omer, шi Плaton шi Плꙋtarx,... шi Пroфeџiĭ, шi Aпostoлiĭ... шi Rousseau, шi Montesquieu, шi Racine.... Вorвesk шi skriꙋ шi Eнглeziĭ шi Џermaniĭ, шi Franџeziĭ... înвъџaџiĭ; вorвesk шi skriꙋ, шi arnъꙋџiĭ шi вꙋлгariĭ, шi aлџiĭ asemenea лor. Вorвesk ъnsъ шi seлвatiчiĭ, шi netoџiĭ шi џiгaniĭ. Kъnd aꙋzim ꙋn Џerman вorвind dꙋпъ kꙋm a skris Goethe шi Schiller, ziчem kъ вorвeшe лimвa џermanъ, kъnd îл aꙋzim ъnsъ kъ вorвeшe ka Bienezꙋл, ka Sasꙋл..., atꙋnчi, dꙋпъ o înвoire de oвшe, se ziчe kъ nꙋ вorвeшe o лimвъ чi ꙋn diaлekt џerman. Л i m в ъ dar se ziчe o întreџime saꙋ o koлeкџie de вorвe шi фrase de a'шĭ esпrima ideiiлe dꙋпъ o înвoire шi пriimire a înвъџaџiлor a maĭ mꙋлtor пoпoлe чe вorвesk deoseвite diaлekte omoџene шi фormeazъ o naџie. Шi d i a л e k t se nꙋmeшe o koлeкџie de вorвe шi de фrase sпre a'шĭ esпrima ideiлe dꙋпъ înџeлesꙋл шi пriimirea nꙋmaĭ în гλoata a ꙋnor пoпoлe saꙋ пroвinџiĭ.

Akꙋm kъnd o лimвъ, asфeл înвoitъ шi пriimitъ, are гrъmatika, diksionareлe шi aꙋtoriĭ sъĭ, atꙋnчĭ se ziчe kꙋ adeвъrat Л i m в ъ; iar kъnd ea este ꙋn лimвaчiꙋ чe nꙋ are niчĭ aꙋtorĭ, niчĭ diksionare, niчĭ ъnsꙋшi гrъmatikъ, niчĭ ъnsꙋшĭ лitere, atꙋnчĭ se ziчe Г л o s ъ. Arnъꙋџiĭ шi aлte noroade ka dъnшiĭ nꙋ вorвesk o лimвъ niчĭ kiar ꙋn diaлekt чi o гλosъ.— Noĭ domnꙋлe, пînъ în sekoлꙋл trekꙋt, sпꙋne drept, лimвъ вorвiam orĭ skriam saꙋ гλosъ? Шi akꙋm пꙋtem ziчe фъrъ sфiaлъ înaintea Eꙋroпeĭ kъ вorвim шi skrim o лimвъ? Mi se пare kъ tot чe am kꙋteza a ziчe este, kъ фie-kare, în пarte вorвim шi skrim kꙋ s л o в e strъine (чe rꙋшine!) diaлektꙋл nostrꙋ; noĭ пe чeл d'aчi, шi Moлdoвeniĭ пe чeл d'akoлo, шчл.

Sъ ziчem ъnsъ kъ am înчeпꙋt sъ skrim o лimвъ, dar sъ rъmъie вorвa între noĭ. Пoџĭ ziчe, domnꙋлe, kъ aчeastъ лimвъ este kꙋлtiвatъ шi a aџꙋns în пꙋntꙋл чeл maĭ пerфekt în kъt фie-kare sъ пretinzъ a skrie ka dꙋmneaлꙋĭ, пentrꙋ kъ dꙋmneaлꙋĭ s'a лꙋat dꙋпъ лimвa Akademieĭ, dꙋпъ лimвa

ꙋнꙋĭ Tasso, ꙋнꙋĭ Foscolo, ꙋнꙋĭ Фенелон шчл? Нꙋ krez, domnꙋле, sъ zічĭ, чел пꙋцін domnia ta, о ворбъ аша de mare.

Daka dar лімба noastrъ нꙋ е kꙋлtіватъ ънkъ, daka maĭ тоцĭ ne skrim віет diaлektꙋл nostrꙋ kꙋm a dat Дꙋmnezeꙋ; спꙋне'mĭ mъ рог, че аꙋ фъkꙋt oamenii ka din maĭ mꙋлte diaлekte sъ adꙋne шi sъ formeze о лімбъ kꙋлtiватъ? Saꙋ kꙋm ꙋн diaлekt în парte a пꙋтꙋт sъ se împꙋie ла maĭ mꙋлte пополе a skrie пе ачеста шi a'л прiimi drent лімбъ? Вezĭ пе поецiĭ Гречĭ kꙋm аллег din kъte патрꙋ diaлekte але Гречіеĭ ворбеле че лі se kꙋвін шi formeazъ о лімбъ a лор, kare se фаче лімбъ цeнeраль a Поесіĭ гречещĭ antiче; вezĭ, Oratorii, Istoriчiĭ, шi Фiлоsofiĭ Атенеĭ kꙋm прiн цeнiꙋл шi ideiле лор, adikъ прiн kaлitatea челор skrise îшĭ împꙋн diaлektꙋл atik drent лімбъ цінераль a Гречіеĭ; вezĭ пе skriitorii Францezĭ kꙋm skriaꙋ akꙋm kъцi-ва sekoлĭ шi kꙋm skriꙋ astъzĭ. Че аꙋ фъkꙋt eĭ? Аꙋ kꙋлеs че а фost maĭ вꙋн din toate пърцiле Францеĭ din maĭ mꙋлte жarгoane, аꙋ skꙋrtat, аꙋ îndꙋлчit, s'аꙋ împрꙋmꙋtat dела Latina шi Гречеaska, аꙋ лепъdat че este aspрꙋ шi върбар, аꙋ пꙋs фiе-че елемент ла лоkꙋл сѣꙋ, s'аꙋ kꙋръцit de orĭ че miroase a глоасъ; шi апоĭ, imitъnd ꙋнiĭ пе алцiĭ kaрiĭ kꙋ цeнiꙋл шi kꙋ skriseле лор аꙋ reeшit a sta de modeле, аꙋ adoптat întreцimea вꙋнꙋлꙋĭ шi аꙋ format о лімбъ пе kare trebꙋe sъ о învеце în шkoaлъ Провінціалꙋл, Гaskонꙋл, шi înꙋшĭ Парisiaнꙋл, kъчĭ алт-фел н'о щiе нiчĭ s'о ворбеаskъ нiчĭ s'о skrie kꙋm se kade.

Akꙋma noĭ ka sъ ne formъm о лімбъ, нꙋ trebꙋe sъ аллецem че este maĭ вꙋн шi maĭ kлasik din diaлekteле noastre? Нꙋ trebꙋe, нꙋ a ne împрꙋmꙋta, чi a ne лꙋа în апоĭ moшenirea ръпitъ saꙋ ꙋitatъ, пentrꙋ kare не афлъm în съръчie? Нꙋ trebꙋe sъ лъпъdъm tot че е ꙋрiчios, варвар, шi пꙋte a глосъ, шi a гroасъ doвitoчie шi nesokotinцъ?— Sъ zічem akꙋm kъ am învеnꙋt sъ аллецem, kъ am învеnꙋt sъ skrim о лімбъ шi нꙋ ꙋн diaлekt, о лімбъ че ar пꙋtea treче шi în цara Romъneaskъ шi în Moлdaвia шi orĭ ꙋnde se афлъ Romъnĭ шi аꙋ învеnꙋt a kꙋnoaще ачest adeвър saꙋ ачеаstъ trebꙋinцъ; ачеаstъ лімбъ atꙋнчĭ, sъ stea ачi de ꙋnde am învеnꙋt? Че'ĭ maĭ trebꙋe eĭ spre a se ziче kꙋлtiватъ? Шi че trebꙋe?— Kърцĭ, aꙋtori. Dar aщia, віне вezĭ dꙋmneata, kъ fiрeще нꙋ вор maĭ skrie нiчĭ глоs a

romънеаskъ, нiчї diaлектȣл orї маї вine ӂarгonȣл mȣntenesk orї moлdoвenesk. Вор skrie алт-фел, meditat, kiвzȣit, ӂȣdikat, kaлkȣлat прin аналіціе, kȣm din skriere вор фаче о artъ, în a kъria mistere este kȣ непȣtinцъ, sъ între аша d'a drentȣл профанiї пînъ нȣ se вор kъпȣi kȣ kȣноштinцеле treвȣinчoase; dȣпъ kȣm спre esemплȣ фak францеziї, nemцiї... kъnd вор sъ înцелеагъ шi sъ skrie вine лiмва лор.

Еȣ akȣm skriȣ asфел, dȣпъ о sistemъ oare-kare, dȣпъ niще обсерваціі шi deskoпeriri, dȣпъ niще rȣstȣri saȣ kaпriчe... алтȣл skrie алт фел. De воiȣ авеа kȣвînt, de воiȣ авеа ȣrmъtori, вор skrie шi еi аша, шi вор маї перфекціона; de ȣnde нȣ, паче вȣнъ, н'ам лȣат nimik nimȣлȣi. Ънsъ нȣ e destȣл sъ skrie мȣлці dȣпъ kȣm skrie ȣнȣл ka sъ se леціȣiaskъ о лiмбъ; treвȣe sъ вie Цeniȣл, Талентȣл sъ формeze моделе, kaпeте-d'oперъ, sъ înkъnte, sъ sȣбjȣџе пе чititori, sъ strъmȣte ammiraцia din sekoл în sekoл, шi sekoлiї sъ respekte, шi atȣnчї ачел Цeniȣ, ачел Талент поate ziчe: «Ачеasta въ e лiмва Romънілор.» Smeritȣл meȣ неценiȣ шi неталент нȣ поate sъ îmпȣie лeцї шi прin ȣrmare niчї нȣ krez sъ te îndestȣлеze ла întreвъriле че îmї фачї; sȣnt ънsъ niще нȣmiri, niще лȣkrȣri че intrъ în dominiȣл лiteratȣreї ценерале a tȣtȣror націiлор, че treвȣe sъ ле înвеце sъ ле щie чine-ва. Dintr'ачestea sȣnt ȣнеле че intrъ шi în întreвъriле D. Тале. Кънd îцї воiȣ respȣnde ла еле, atȣнчї daȣ лекціе, шi daka веї sъ înвецї, treвȣe sъ askȣлцї. Кът пentrȣ алтеле sȣnt, dȣпъ kȣm am zis, niще пъreri, niще rȣstȣri, niще kaпriчe але меле, пentrȣ kъ tot omȣл are пе але sале, шi еȣ нȣ почiȣ sъ фak о esчепціе ла regȣла ценераlъ a лȣмеї.

Akȣm, domнȣле пе ачeste прinчiпe, воiȣ înчепе a'цї respȣnde.

II

I. Stanцъ. Щiї domnia ta че ва sъ zikъ stare. Хеї вine! деla stare se фаче stanцъ, прекȣm деla фire фiinцъ, вoire воinцъ, kredere kredinцъ, шi деla adȣnare adȣnanцъ, аллiare аллianцъ шчл. Dȣпъ kȣm stъ чine-ва аша este шi stanцa. De stъ kъnd чiteще niще versȣri, спre esemплȣ пе ачestea але лȣї Rodoлфo, фie-kare пъtran, dȣпъ kȣm ziчї dȣmneata, se ziчe о stanцъ de пatrȣ versȣri. Пot sъ фie stanцe шi

de treĭ шi de чinчĭ, шi de шase пînъ ла zeчe вersѹrĭ, ъnsъ nѹ maĭ mѹлt de zeчe niчĭ пѹцin de treĭ. Stanцa e în чеделаnte пoesiĭ пrekѹm e strofa în ode, шi kѹплetѹл în kanцone saѹ kъnteчe. Stanцa de ва fi ѹnitъ kѹ aлte stanцe, atѹnчĭ se пoate nѹmi stanцъ, ѩr de ва fi sinгѹratikъ, atѹnчĭ dѹпъ fеaѹл skrieriĭ se ziчe: eпiгramъ, eпitaf, madriгaл шчл: Stanцe reгѹлate se zik ачелеа че aѹ toate вersѹriлe de aчeoaшĭ mъsѹrъ шi еле între sine koпrind aчелашĭ nѹmър de вersѹrĭ; stanцe nereгѹлate se zik ачелеа че nѹ se aseamъnъ între sine niчĭ ла nѹmъrѹл вersѹriлor niчĭ ла mъsѹra лor.— Am zis kъ dѹпъ kѹm stъ чine-ва asemenea e шi stanцa; ѩr daka intri într'o kasъ, într'ѹn пaлat, шi treчĭ din desпъrцire în desпъrцire, din kamerъ în kamerъ; te maĭ пreъmвлi, te maĭ ѹiцi în sѹs în жos, шi maĭ вîrtos kъnd s'ar întъmпла sъ fie kasa orĭ пaлatѹл a dѹmitaлe, fireшe kъ te veĭ aпѹka sъ mi'цi шezĭ, sъ maĭ staĭ, sъ te maĭ odixneшĭ, sъ te kѹлчĭ, într'o kamerъ, sъ mъnъnчĭ într'aлta, sъ skriĭ într'aлta, sъ traцĭ цѹвѹkѹл шi sъ веĭ kafeaoa într'aлta, sъ пriimeшĭ пrietenii într'aлta, шi kokoana dѹmitaлe tot asemenea; atѹnчĭ kameriлe aчestea, desпъrцiriлe aчestea se zik ѩr stanцe, п'o лimвъ лimвъ, ѩr dѹпъ глosa romъneaskъ, шi dѹпъ лimвa tѹrчeaskъ se zikѹ, (de пarte de ast лok) odъĭ.

— S a k r ѹ, e o вorвъ че se kѹвine ла лѹkrъriлe Dѹmnezeeшĭ, reлiцioase, kѹвioase, sfinte, ла шiinцe, ла arte, ла mъestriĭ, ла лokѹriлe ѹnde se kѹлtiвъ шi se înвъцъ aчestea, шчл. S a k r ѹ este ѹn feл de sfînt, însъ че-ва maĭ пѹцin de kъt sfînt. Dѹпъ skrisoarea D. Taлe am въzѹt kъ kam шiĭ гreчeшe. Aшa, ἅγιος пe romъneшe se ziчe s f î n t, saѹ шi maĭ romъneшe s ъ n t. (Sъnta Maria Sъn Пetrѹ); ἱερὸς s'a zis ѩr s ъ n t; dar atѹnчĭ лimвa e глoasъ. Kъnd ziчem ъnsъ kъ ἅγιος este sъnt, saѹ sânt, шi ἱερὸς sakrѹ (sacru), atѹnчĭ вine глosa шi se faчe лimвъ; пe лъnгъ aчestea, вorвa sakrѹ ne maĭ treвѹeшe, dѹпъ kѹm шiĭ, ла вorвeле: s a k r i f i k a r e s a k r i f i ч i ѹ, шi maĭ вîrtos л a s a k r i л e ц ѹ че veĭ fi шiind пoate kъ s'a adoпtat în kondika kriminaлъ. Înkiпѹeшe'цĭ akѹm, domnѹле, че ar fi fost de вiata пoesie kъnd пoetѹл în вersѹл 3 ar fi zis în лok de s t a n ц e s a k r e, o d ъ ĭ s f i n t e! че maĭ вers! o вorвъ tѹrчeaskъ шi aлta sлaвonъ! Bietѹл romъn saѹ

maĭ вîrtos вĭctꙋл поet s'ar фi a-
aфлat între nikoвanъ шi чiokan
Eȣ ъnsъ am aвꙋt ꙋn kaпriчiȣ чꙋ-
datȣ kъ niчĭ o datъ nꙋ'mĭ am пꙋs
deцetꙋл akoлo, шi te sфъtꙋesk шi
пe domneata sъ te фereшĭ de a цi'л
пꙋne, kъчĭ, шi de цi'л веĭ traцe
sdraвъn, însъ neгreшit n'o sъ щiĭ
kꙋm sъ'л вацĭ maĭ kꙋrъnd în
гꙋrъ; ꙗr maĭ вîrtos kaпꙋл sъ
цi'л фereшĭ maĭ ръȣ de kъt de
фok, шi щiĭ чe înцeлeг kꙋ aчeasta?
Eȣ nꙋ mъ întinz maĭ deпarte de
лiteratꙋrъ. Kъnd веĭ вrea sъ
skriĭ, шi îцĭ вa фi kaпꙋл moвi-
лat kꙋ asemenea вorвe de tot фe-
лꙋл, adikъ întokmaĭ ka kiвotꙋл
лꙋĭ Noe, kredemъ kъ se фaчe în
eл konфꙋsia tꙋrnꙋлꙋĭ лꙋĭ Бaвeл;
шi вiata лimвъ aџꙋnцe, dꙋпъ kꙋm
aџꙋnsese глosa, o arлekinadъ
фoarte вrednikъ de milъ.

2 Inвestit. Вestъ пe лimвa kꙋrat romъneaskъ вa sъ zikъ aчeea чe ziчem akꙋm пe лeшeцe xaĭnъ. Deлa вestъ se фaчe въstъmint saȣ вeшmînt; deлa вestъ sъ фaчe înвestire, reвestire, strъвestire, kъnd вrem adikъ, în пarentes sъ вorвim o лimвъ, ꙗr kъnd вrem sъ вorвim o глosъ, atꙋnчĭ ziчem пentrꙋ înвestire înвrъkare; пentrꙋ reвestire ꙗr înвrъkare, шi пentrꙋ strъвestire derizare!!! dꙋпъ kꙋm zik domnilorii чe'mĭ aȣ înвъцat kъte-вa фranцozeшĭ, шi mi'цĭ merг лa вал mъskat, ꙗr dꙋпъ kꙋm zik dꙋmneлor maské; dar веĭ ziчe akꙋm: daka înвestire, вa sъ zikъ înвrъkare, пentrꙋ чe nꙋ'цĭ плaчe чea de a doiлea? Eȣ nꙋ zik aшa, domnꙋлe; eȣ zik kъ вraka daȣ maĭ вine вrake (braca brache) în лimвa itaлiaнъ вa sъ zikъ пъdraцĭ, saȣ ismene saȣ kълцꙋnĭ, de ꙋnde aȣ лꙋat шi гreчiĭ вorвa βρακὶ saȣ βρακιά. Aшa, se înвrakъ, вa sъ zikъ ἐμβρακόνεται adikъ îшĭ пꙋne пъdraцiĭ saȣ ismeneлe saȣ se ismeneшe; se desвrakъ, вa sъ zikъ ξεβρακόνεται saȣ îшĭ desлeaгъ... пriчeпi dꙋmneata. Бietꙋл Romъn, kъnd a aвꙋt o пereke de ицarĭ saȣ kълцꙋnĭ ka sъ'шĭ akkoпere пꙋлneлe шi de aчi maĭ sꙋs (kъчĭ, kъmaшъ treвꙋe чeл пꙋцin sъ фi aвꙋt maĭ nainte) a zis kъ s'a îmвrъkat, пentrꙋ kъ, чe e drent, aшa a шi фъkꙋt; kꙋ aчeasta însъ a înцeлes kъ daka s'a înвrъkat adikъ daka 'шĭ a пꙋs kълцꙋnĭĭ e шi înвestit. Kъnd ꙗrъ s'a înвestit чetъцeanꙋл, saȣ kъnd s'a reвestit kꙋ вre o dregъtorie saȣ kꙋ вeшmîntꙋл dregъtoriei, a zis шi пentrꙋ ꙋna пentrꙋ алta kъ s'a îmвrъkat, însъ e îmвrъkъtꙋrъ între îmвrъkъtꙋrъ, пrekꙋm e шi kъ-

zïче: къчюла луї Водъ, къчюла попії, къчюла вешлеџії, къчюла неамцулуї... къчюлеле ачестеа ънсъ аў нумеле лор, пе kаре кънd ле нумеще чінева, гъndesk къ ел n'ar trebui съ se nekъжa-skъ. Asфел е омул simплу ші фъръ kunoщiinцe, ку ун кънітъ-лаш de къte-ва ворве їшї arатъ ideile мърџinite ші кънd dobîn-deщe ші алtele ле arатъ prin a-налоџiа челор че щie, кънd фъ-кънd asемънърї saў параволе по-ровite, кънd гreшind ка bietul pot-ковар че s'а dus ла мош попа ші'л a rugat съ вie съ'ї potkovea-skъ пе фiica съў, къ е болнав. Sъ maї повестеще къ s'а dus ел ші ла medik, saў [ла d o k t o r, saў ла d o ф t o r, saў ла d o x t o r дупъ гласа ворвitoare ші'л a ru-гat съ віе съ taie de zgrimoarъ, ну не пасъ kuї.

Akum, domnule, еў дупъ пъ-черea saў дупъ kaпrічеле меле (kum еї вrea съ zeчї) кънd îmї пуїў кълцuniї saў ismenеле, zik къ mъ î m в r a k; кънd îmї пун хаї-неле saў вешминtеле, zik къ mъ î n в e s t ў; кънd ун ekлisiastik saў ун dreгъtor їш mantia arxie-niskoneaskъ saў а dreгъtoriеї saле, zik къ se r̦e в e s t e; кънd чine-ва їш алtе вешminte kъt съ ну'л maї kunoщї ші merџе ла вал mъskat zik къ se s t r ъ в e s t e; asemenea zik къ se strъвeste ші кънd чіne-ва se revеste ку вешminteле унеї dreгъtoriї, de kare ел ну era nічї de kum вrednik; asemenea s'a strъвestit ші asinул кънd s'a re-вestit ку пелеа леўлуї.

De веї авеа ші dumneata fot ru-stuгiле орї kaпrічеле меле веї zїче tot asemenea; їар de ну, î n в r ъ-k a t e, domnule, ші ънsuшї кънd їцї пuї къчюла îп kaп, ші des-вrakъte, ші ънsuшї кънd 'цї о skoцї; ънsъ kredemъ къ ну'цї ва шъdea віne; їцї spun maї din-ainte, ка съ ну фie ворвъ mъine poimъine.

Гласеле аў феluriмї de asфел de ворве пепусе ла локул лор. Romъnul simплу, фъръ съ щie nічї пърцiле trupuluї съў, nічї ънsuшї inima unde îї stъ, кънd îл doare віntrа saў вurta, zїче къ'л doare ла inimъ, ші de'л ar krede medikul, ar фi вaї de ел.—Asemenea despre воле, чеа maї ku-noskutъ Romъnuluї îi este фriгу-riле; daka a възut къ воала а апу-kat пе чine-ва ку фriг, 'ла tre-kut în kuadrъ; ші ну 'ла dat îп sudoare ші'n uпuгiiцъ ка съ'ї maї dea пас вre o zi доъ съ se maї skoale ші съ maї umвле; daka a възut къ воала цine unа, а zis къ e лaпгъ, ші воaлеї 'ї zis л ъ п г о a r e

(langore, lengueur) de 7, de 9, de 12... de 40 de ziле. Че съ фачем dar noĭ akѕm? съ zічem вintreĭ saŭ вѕrteĭ, inimъ? шi льнгoarea съ н'о maĭ întreвѕinцъm drent langore? шi kънd лaнгъ лiteratѕra шi kormerчиѕл съ нѕ zічem kъ лaнгъ? Нѕ, domnѕле, лaсъ фачem шi съ zічem kѕm e віne: în челе вiserічещї, съ dъm лѕĭ Dѕmnezeŭ че este aл лѕĭ Dѕmnezeŭ; în челе лѕmeщї, съ dъm Кesarѕлѕĭ, (не гречie) шi чesarѕлѕĭ, (не ромънie) че este a Чesarѕлѕĭ, шi în челе лiterare съ dъm лiмвеĭ че este aл лiмвеĭ. Нѕ zik віne? Еŭ віet віne zik, ma чine te askѕлтъ? în времiле de akѕm s'aŭ ворвit oamenii съ dea Mamoneĭ че este aл лѕĭ Dѕmnezeŭ; kънd zik съ dъm Чesarѕлѕĭ алле Чesarѕлѕĭ, îmĭ фak връжmaшĭ; nentrѕ лiмвъ iar, zik oamenii kъ, віne, съ se kѕлtiве, dar съ se skrie tot kѕm s'a skris, adikъ съ se полеcaskъ ѕn фer, dar съ нѕ пѕie nimenĭ мъна не ел съ'л kѕreцe de рѕшinъ; съ'л лase tot kѕm a фost, saŭ daka чел пѕцin 'л щers рѕшina, съ stea aчi шi съ нѕ meargъ maĭ nainte, din пiлъ în пiлъ, пînъ kънd a пrinвenit aĭ da лѕstrѕ.

3 Destinѕл. Віne teaĭ soкotit, domnѕле, kъ este ѕn zeŭ. Ачesta în timnii пъгънътъцiĭ era регѕлatorѕл tѕtѕлор фiinцелор шi лѕkrѕriлор, era stънînѕл шi zeѕл soarteĭ алле kърѕia xotъrîrĭ eraŭ nestrъmѕtate, шi kърѕia i se sѕnѕneaŭ toцĭ zeiĭ. In timnii noщri, Dѕmnezeѕл вѕнътъцiĭ, aл miлеĭ, aл drentъцiĭ шi aл лѕminiлор, Dѕmnezeѕл Прогресѕлѕĭ este Stънînѕл soarteĭ kare не termenii kreщineщĭ o нѕmim Провеdinцъ. Ел, Кѕвînтѕл шi Dѕхѕл лѕmineazъ шi мънтѕеще oamenii шi doвitoaчеле, adikъ не чеĭ înвъцaцi îĭ фaче съ kѕnoaskъ adeвърѕл шi съ takъ înaintea лѕĭ, шi не чеĭ îndoвitoчiцĭ îĭ kѕmъ лa лѕminъ; шi щiĭ, domnѕле, прin че îшĭ съвîrшaще ел міnѕніле aчestea? Krede-мъ kъ прin лiмвъ. Un diaлekt шi kѕ atъt maĭ пѕцin o гласъ нѕ e în stare съ arate лѕmina mîntѕitoare în tot adeвърѕл шi стрълѕчirea eĭ. De веĭ врea съ întreвĭ saŭ съ kaѕцĭ че фел aŭ skris Пророчiĭ, Апostoлiĭ шi Пъrinцiĭ Бiserічеĭ, atѕnчĭ мъ веĭ krede шi maĭ мѕлt.— De kънd aвem ѕn asфел de Dѕmnezeŭ, destinѕл a remas o ворвъ ka шi soartea, шi нѕmaĭ фigѕreazъ ka нѕme пroпriŭ de kът în Mitoлoцie шi în аллегоriiле noetiче; a remas o ворвъ de rъdъчinъ, de ѕnde traцem ворвеле destinare

destinaцie, пredestinare; че sȣnt maĭ de ачееашi пȣtere kȣ ворбеле ȣрsire, ȣрsitъ, преȣрsire... maĭ de ачi віne шi ворба datinъ... (?)

4 Attrakцia. Ачi нȣ este nічĭ гȣst nічĭ kапрічіȣ, domnȣле; ачi чела че are ȣrekĭ de aȣzit sъ aȣzъ. Attrakцia este ȣn termen че se întъмпinъ adesea în skrierĭ шi maĭ вirtos în шtiinцеле фisiче. Attrakцia este o пȣtere че se афлъ în toate трȣпȣріле; фъръ dъnsa лȣmea ar фi o рȣinъ, o рisinъ; шi spre dȣmirire maĭ пiпъitъ, îцĭ addȣk ȣn esemплȣ. Kъnd te aĭ kokoцa, domnȣле, în вірфȣл Kолцiĭ — orĭ kȣm e akȣm, orĭ kȣm era maĭ nainte, нȣ ne пasъ — шi'цĭ ar вeni фantasia, doamne пъzeшtе! sъ sвoрĭ de aколо; sъ нȣ te черчĭ, kъчĭ te înkredinцez kъ нȣ sвoрĭ; kazĭ жos, шi kazĭ, ȣite, de se dȣче nomina. Шiĭ че te фаче sъ kazĭ? Пȣterea че are пъmînтȣл de a attraцe toate лȣkrȣріле че sȣnt în konрinsȣл sъȣ, saȣ kȣ alte ворбе, în raza domnirii sale kъtre чentrȣ sъȣ. De mъ веĭ întreва: tot într'ȣn фел de ръпеde este ачeastъ kъdere saȣ пȣtere de attraцere? Eȣ шi toatъ лȣmea îцĭ ва respȣnde kъ rapiditatea ачeasta se deosebeшtе dȣпъ kъt Kолцa ва фi maĭ naлtъ шi trȣпȣл че kade maĭ греȣ saȣ maȣ волȣmіnos. Пропорцia ачeasta пе kare noĭ o esprimъm zikъd; kȣ kъt... kȣ atъt... чеĭ înвъцaцĭ în шtiinцеле фisiче o esprimъ în kinȣл ȣrmъtor, пе kare de нȣ'л веĭ înцелеце, грешала нȣ e nічĭ a mea nічĭ a dȣmitaле, грешала e saȣ a черчетъріі шi a deskopeririĭ лor, saȣ, kȣ ertъчiȣne, a întъmплъріlor dȣmitaле, kъчĭ вor фi фost поate въжъліі пе kъnd dȣmneata eraĭ mik. Ачеші înцелепцĭ se esprimъ asфел: «Toate trȣпȣріле se ръпеd kъtre пъmind kȣ o пȣцеаlъ de o пропорцie înвersъ kъtre пъtratȣл distanцелор trȣпȣлȣĭ.»

Însъ attrakцia saȣ пȣterea attraktiвъ че se афлъ între пъmînt шi trȣпȣріле din konрinsȣл лȣĭ saȣ între ȣn trȣп maĭ mare шi алтȣл maĭ mik, despъrцite ȣnȣл de алтȣл, o asemenea attrakцie se афлъ шi între пъrtічелеле din kare este kompȣs ȣn trȣп ka prin aшezъtȣra шi kombinarea лor sъ stea trȣпȣл întreг шi kompakt фъръ a'ĭ фȣцi шi a se risipi пъrtічелеле лȣĭ ȣna de alta, dȣпъ kȣm se întъmплъ kъnd trȣпȣл ачела пȣtrezeшtе. Чеа d'întъiȣ, adikъ чеа de пе вірфȣл Kолцiĭ, se нȣmeшtе attrakцie ȣniверsалъ, шi чеа de a doilea, adikъ чеea че фаче ka eȣ sъ фiȣ eȣ, dȣmneata sъ фiĭ

дѕmneata, лeit nosekлit, ші eл akoлo съ фie eл, орї чine ва фi, aнimaл, плaнtъ, minерaл, апъ, aer saѹ raz; ачea attrakцie, zik, че нѕ лaсъ пъrtічeллеле trѕпѕri-лor a se dessoцia ші a фѕцї ѕna de алта; ачеа se нѕmeще a t t r a k ц i e m o л л e k ѕ л a r ъ. Апѕкъte, спre eseмплѕ, de ѕн лemn ші нѕ'л лъsa în паче ka съ фie asфeл kѕm л'a лъsat Dѕmnezeѹ спre a фi лemнѹ; taie'л, ѕsѕkъ'л, фrеakъ'л kѕ ѕн зerъstrъѹ saѹ kѕ o пiлъ; веї ведеа къ лemнѕл se мачінъ ші se фаче ѕн фeл de мълaiѕ. Че'аї фъkѕt дѕmneata kѕ ачеастъ фaптъ? 'аї desфъkѕt attrakцia моллекѕ-лaрь, сфърътѫnd ші sdrовind лemнѕл în пъrtічeлле kът s'a пѕ-tѕt маї мічї. Ачеste пъrtічeлле маї nainte sta лiпite ѕna de aлta пrintr'o пѕtere oare-kare, пrin-tr'ѕн фeл de kлeiѹ, ka съ зічем аша. Кѫnd te aї апѕka iar съ адѕнї ачеste пъrtічeлле ші съ ле ѕлeцї лa ѕн лok a ле фаче o гръ-мъзѕie kомпaktъ, din kъte мецe-шѕгѕрi щiї, нѕ krez съ аї алt міџ-лok de kът съ фачї ѕн фeл de апъ kѕ ѕн kлeiѹ oare-kare ші съ вацї ачest лemн мъчinat ші аммeste-kѫndѕ'л, съ фачї ѕн фeл de мътъ-лiгъ kare, de se ва ѕska, se фаче îndestѕл de tare în kът съ поцї спарце ші лa kaпete kѕ ачел глod, de веї фi de ачеа че ъмблъ kѕ петре în вѕzѕнar, saѹ съr пе din дъrъtѕл trъsѕrіlor în koada ko-koaneї. Lemнѕл însъ tot нѕ e лemнѹ, e ѕн фeл de... takлit. Na-tѕra saѹ маї віne Dѕmnezeѹ ціne ачелле пъrtічeле de лemнѹ лiпite ѕna de aлta prin attrakцia моллe-kѕлaръ, ші дѕmneata віet ъмблі съ ле strъпцї de пе drѕмѕrї съ нѕ ле ia вънtѕл, пrintr'ѕн фeл de kлeiѹ.—Asфeл se ціne ші арціnt-ѕл-віѹ ші пѕчioasa ші aлtеле; asфeл se ціne ші арціntѕл аммestekat kѕ арамъ... ші însѕшї съпѕнѕл. Însъ лa арціntѕл-віѹ пъrtічeлеле sѕnt tot de ѕн фeл adikъ sѕnt o-моцene; iar лa арціntѕл mestekat, kѫnd se зіче къ нѕ e арціnt kѕ-рat ші фаче пrоба 14, 12, 10.... пъrtічeлeлe нѕ'ї sѕnt tot de ѕн фeл, sѕnt adikъ eteroцeне. Аша dar kѫnd пъrtічeлeлe ѕнѕї trѕп sѕnt омоцеnе, atѕнчi attrakцia моллekѕлaръ saѹ пѕterea че ле ціne se зіче Cohesie saѹ îмвіnare; ka лa арціnt-віѹ; iar daka sѕnt e-teroцene se нѕмeще a ф ф i n i t a t e x i m i k ъ, ka лa арціntѕл meste-kat. Ші cohesia ші aффinitatea ximikъ este маї tare saѹ маї славъ kѕ kъt trѕпѕрiле sѕnt маї tarї saѹ маї zemoase. Кѫnd ці se ва întъмпла, връd съ înфiцї dinцiѹ în чева ші съ te пом енещі къ re-мъї щiрвѹ de вrеѕнѕл doi, a-tѕнчї съ щiї къ cohesia saѹ aффі

nitatea ximikъ-a fost фoarte.— Nȣ mъ kritika, domnȣле, ши de ворба aффinitate. Dȣmneata щiй че ва sъ zikъ фinȣ, naшȣ ши kȣmътrȣ; ва sъ zikъ ȣn фeл de пърinцie saȣ de anпroпiere între фamiлiй че nȣ sȣnt de ачелаший sъnџe. Пrin ȣrmare, kъnd пȣй anъ într'ȣn вas ши пeste dъnsa maй adaoцй ши aлt чева орй zemos, орй tare, daka вeзй kъ se ammestekъ, atȣnчй zичй kъ, kȣ toate kъ aчeste лȣkrȣrй nȣ sȣnt de aчеeaший natȣrъ, ънsъ se aффinъ saȣ se inkȣmътrъ întrе sine, adikъ пot aвea aффinitate, întokmaй ka ши întrе dȣmneata ши фinȣл dȣmitaле че nȣ sȣnteцй de ачелаший neamȣ ши kȣ toate aчestea îй zичй: фine în sȣs, фine 'in жos... щiй dȣmneata. Kъnd ънsъ вeй пȣne пeste anъ oлiȣ, saȣ [алт лȣkrȣ ȣnsȣros орй гras, ши tot ammestечй, ammestичй ши oлiȣл ese d'asȣпra; atȣнчй zичй kъ nȣ e nичй ȣn фeл de kȣmetrie saȣ aффinitate întrе anъ ши oлiȣ. Iar daka пeste anъ ши oлiȣ вeй maй adъora ши чenȣшъ, ka sъ фачй anа лeшie, atȣнчй, din aчeste treй sȣвstanцe, din anъ, din чenȣшъ ши din oлiȣ saȣ гръsime, te пomeneщй kъ ese ȣn sъпȣn, kare sъпȣn stъ întrer ши kompakt пrin aффinitatea ximikъ.

Anпroпosito de attrakцie treвȣe sъ ворвim ши de renȣлsie, kare este o пȣtere kȣ totȣл înпrotiва attrakцieй. Kъnd attraцй ȣn лȣkrȣ лa dȣmneata ши aчелa nȣ se mișkъ, ши dȣmneata tot traцй, atȣнчй пȣterea renȣлsiвъ цi se înпrotiвeщe ши kȣ kъt aчea пȣtere ва фi maй mare, kȣ atъta лȣkrȣл stъ гreȣ ши nȣ ва sъ щie de traџerea dȣmitaле; iar kъnd пȣterea attraktiвъ înвinџe пe чea renȣлsiвъ, atȣнчй лȣkrȣл attrase sȣпȣs, dȣчiл, adikъ îл dȣчй ȣnde вeй. Kъnd aй мъчinat лemnȣл, dȣпъ kȣm am zis, n'aй фъkȣt aлta de kъt te aй лȣntat înпrotiва attrakцieй ши aй ажȣtat renȣлsieй. Kъnd ȣn metaл se пȣne în фok, kȣ kъt se гȣщeщe фokȣл kȣ atъta se înвinџe пȣterea attraktiвъ a metaлȣлȣй ши se ажȣtъ чea renȣлsiвъ, пînъ se toпeщe. Ънsъ am zis kъ toate trȣпȣriлe, фie marй фie micй, aȣ attrakцia лor saȣ o пȣtere kare лe цine ши лe adȣnъ kъtre чentrȣл лor. Fie-kare trȣп stъ întrȣ sine пrin пȣterea attraktiвъ kare într'aчееaший вreme se пoate nȣmi ши renȣлsiвъ kъtre пȣterea attraktiвъ a aлtȣй trȣп, de a nȣ se лini aчeste doъ trȣпȣrй ȣnȣл de aлtȣл. E o лȣntъ вeчinikъ în natȣrъ întrе toate trȣпȣriлe ши întrе toate пърtичелeлe din kare se kompȣn eлe, ши aчeastъ

лȣntъ de doъ пȣterĭ, kare e ȣna шi ачеaшĭ, ціne ekiлiбrȣл saȣ kȣmпъna лȣmeĭ. Kъnd te aĭ aпȣka spre esemплȣ лa лȣntъ dreaптъ kȣ чine-ва, фie-kare din dȣmneaвoastrъ are пȣterea sa. Daka в'ацĭ îmпinџe ȣnȣл пe aлtȣл tot de o пotrівъ, stацĭ пe лok; пre kȣm шi daka в'ацĭ traџe ȣnȣл пe aлtȣл orĭ de пъr ori de mъĭnĭ tot de o пotrівъ, iar stацĭ пe лok, kaп în kaп, întokmaĭ ka doĭ вerвечi. Atȣnчi aȣzіцĭ пe ȣn aл treiлea kъ strігъ: de! съ въ възъ! Inчепецĭ a maĭ traџe orĭ a maĭ îmпinџe пînъ kъnd тъria ȣnȣia întreчe пe a челȣĭ лaлt шi цi'л trъnteшe жos, nȣ noчъĭ съ'цĭ spȣĭ kȣrat în че фeл de пosiціe. Пȣterea dȣmitaлe atȣnчĭ, în kъt пentrȣ domnia ta este attraktiвъ daka traџĭ, iar în kъt пentrȣ пrotiвnikȣл dȣmitaлe este repȣлsiвъ, шi viче-вersa. O пъrtiчikъ a ȣnȣi trȣп îшĭ are пȣterea attraktiвъ, kare kъtre attrakціa trȣпȣлȣĭ întreг че e maĭ mare, пentrȣ kъ o înвinџe шi o întrȣпъ kȣ sine, se zічe repȣлsiвъ. Asфeл soareлe attraџe пъrціле din kare se komпȣne, attraџe шi плaneцiĭ че sȣnt maĭ miчi de kъt dъnsȣл. Insъ фiind kъ ачешіa îшĭ aȣ шi eĭ пȣterea лor attraktiвъ kare kъtre soare e ȣn фeл de repȣлsie, ȣe ціne kȣmпъna шi staȣ лa nostȣл, лor dȣпъ лeцea greȣtъціi лor, фъrъ a se întȣrna kȣ soareлe; aчeasta se пȣmeшe г r a в i t a ц i e saȣ a t t r a k ц i e n e в t o n i a n ъ, пentrȣ kъ Neвton a deskoпerito. Aчi e ворвъ лȣнгъ, domnȣлe, шi de ва da Dȣmnezeȣ съ se aшeze în koллeџiĭ чe-ва katedre de фisikъ, de ximie, de mexanikъ шi de astronomie, веĭ maĭ aȣzi шi akoлo, într'o лimвъ tot romъneaskъ, пe kare de aш фi întreвȣinцato, nȣ maĭ фi înцeлes niчĭ de kȣm.— Attrakціa шi repȣлsia se ia шi în aлt фeл de semniфikaціe saȣ însemnare. Spre esemплȣ: daka kъte îцĭ spȣĭ eȣ îцĭ вor плъчea, atȣnчĭ se zічe, ka гъnd n'am, kъ ворвеле mele aȣ attrakціe; iar daka nȣ, sȣnt repȣлsia întreagъ пersoniфikatъ. In însemnarea aчeasta attrakціa korrespȣnde kȣ л i п i ч i ȣ л шi repȣлsia kȣ s k i r в a.

Съ ворвim akȣm шi ka niшe гръmatiчĭ. Ворва a t t r a k ц i e вine deлa вервȣл t r a ц e r e шi din пartikȣлa ad. Kъnd dȣчe чine-ва ȣn doвitok лa aпъ, nȣ zічem kъ îл a п ъ, чi îл ad-aпъ; kъnd ȣneшe чine-ва maĭ mȣлte лȣkrȣri saȣ nȣmere într'o sȣmъ orĭ într'ȣnȣл, nȣ zічem kъ лe ȣ n ъ чi лe ad-ȣnъ. Asemenea шi kъnd

ар цine în мънъ о фȣнie de kare este легатъ о лȣntre шi ar merџe пе маа, atȣнчї шi eў, шi дȣmneata, шi ел am ziче къ ел траџе лȣntrea дȣпъ sine; іар kънd ar sta пе маа шi ar traџe de фȣнie, лȣntrea фiреще къ ar вeni kътре дънсȣл; atȣнчї даръ ел нȣ traџе лȣntrea дȣпъ sine чi о attраџе ла sine. Akȣm прекȣm дела авере se фаче авȣt, лънгъ kare adъогънd ȣн ie, se фаче авȣцie, asemenea дела attраџере se фаче attрас saў attraktў шi attrakцie. Asemenea іар kънd eщї кълааре пе ȣн калаў — гаоабъ saў вidiвiў, нȣ пе пасъ — шi îл цiї în фръў, atȣнчї zічї къ îл înфрънї; іар daka дȣmneata eщї жос шi орї addȣчї калаȣл ла фръў saў фрълȣл ла калаў, шi цiindȣ'л în мънъ, îл kiemї колеа ka съ i'л пȣї în вot, atȣнчї съ нȣ maї zічї къ îл înфрънї, пентрȣ къ шade ръў, domнȣле, кънчі нȣ eщї кълааре пе ел. De вeї zічe atȣнчї къ îл înфрънї, o паці întokmai ka taтъл Дънчȣкȣлȣї kънd, krezънd къ е кълааре a învенȣт a фiaфii din мъїнї шi din пiчоаре шi a спарт чȣрȣл кȣ оъле; atȣнчї съ zічї къ аффрънї калаȣл пентрȣ къ аша шi фачї; че фаче омȣл ачееа тревȣе съ шi zікъ, dakă е om detreавъ, іар daka нȣ," фаче ȣна шi zічe алта, adікъ аффрънъ калаȣл шi zічe къ'л înфрънъ. Везї, domнȣле, пiще asemenea ворве мъ kiнȣesk eў съ ле пȣїў ла локȣл лор шi съ ле skрiў дȣпъ фirea лор, шi oamenii îmї zik къ нȣ skрiў ромънеще, шi кȣ ромънeaska дȣmнеалор înцелеr ачеа гаосъ saў ammestekътȣръ de ворве слаboне, фанаріоте, тȣrkoaїче, ȣнгȣроаїче шi ънsȣшї цiганче, пе лънгъ трȣпȣл чеа mare, повiа шi фрȣmos ал Romaneї. Мъskъритoriї ачещia se zik къ skрiў ромънеще, фie-ле de віne шi ромънeaska шi рȣstȣріле дȣmnealор.

Akȣm krez къ веї фi прічепȣт domнȣле, шi кȣвintsл пентрȣ че skрiў asemenea ворве кȣ îndoite konsone, adікъ: ad-дȣчere, ап-пȣнере, at-traџere, at-tinџere, аф-фрънаре... Un domn, o diniоаръ, дȣкъndȣse ȣн жȣне ла дȣmнеалȣї шi arътънdȣi o skriere, дȣmнеалȣї л'а întreвat (пе жȣне) пентрȣ че skrie пе înnerrire кȣ doї n? Жȣнеле, кȣ inima кȣратъ, 'ia спȣs dreптȣл adeвър, zікъндȣ'ї: пентрȣ къ віne дела în, шi nerrire. Domнȣл, нȣ щiў че toane îi венise къ s'a сȣпърat шi'i a zis кȣрат ачeste ворве: « Съ dea Дȣmnezeў, daka e аша, фътȣл meў, съ te въз skriind кȣ

doъ-zeчĭ de n!» Бietꙋл ӂꙋne kare maĭ mꙋлt 'шĭ ar фi addꙋs aminte de moarte de kъt de ꙋna ka aчeasta, шi nꙋ se aщepta niчĭ de kꙋm лa o asemenea ꙋrare, din tot sꙋффлetꙋл шi din toatъ inima neprokonsitъ шi nedꙋsъ лa Бiserikъ, ĭĭ фъkꙋ' шi eл aлtъ ꙋrare ka sъ цie ekiлiБrꙋл între nꙋterea attraktiвъ шi repꙋлsiвъ: « Sъ dea Dꙋmnezeŭ, domnꙋлe, daka e aшa, sъ te въz шi eŭ skriind фъръ niчĭ ꙋnꙋл!» Staцĭ, domniлor, nꙋ вedeцi kъ ꙋrъriлe dꙋmneaвoastrъ, a ꙋnꙋia din neщiinцъ saŭ îndъrъtniчire, шi a aлtꙋia din ironie, kъ aчeste ꙋrъrĭ kad ka niщe Блesteme pe Бiata лimБъ? Aчĭ nꙋ e вorБa ꙋnꙋл sъ mearгъ, dꙋpъ zisa de oБiщe, zis шi aлtꙋл чea; ꙋnꙋл sъ ꙋreze îmmꙋлцirea peste mъsꙋrъ a konsoaneлor шi aлtꙋл împꙋцinarea peste mъsꙋrъ. Sъ merцem pe drꙋmꙋл чeл drept, sъ skrim kꙋm чere kꙋвîntꙋл шi sъ arъtъm лimБa asфeл kꙋm e ea, sъ nꙋ spꙋnem лa minчiꙋni шi sъ skamotъm лiteriлe. LimБa are în sine шi î n, шi a в, шi a d, шi o в, шi s ꙋ в, шi ea чere sъ skrim; an-nꙋkare, ad-ꙋnare, ad-dꙋчere, oв-orire, om-morire, ꙋn-чidere, sꙋф-флare, sꙋp-pꙋnere. Nꙋ вreцĭ sъ skriцĭ aшa? parъвa iar a dꙋmneaвoastrъ este, pentrꙋ kъ лimБa aшa чere, шĭ kъцĭ o вor чerчeta шi o вor înвъцa dꙋpъ proprietъцiлe eĭ, tot asemenea o вor skrie, шi tot o вor skrie, pînъ kъnd se вor îmmꙋлцi чeĭ drept kredinчoшĭ шi вa amꙋцi гꙋra пъгъniлor nemirꙋiцĭ шi ne dꙋшĭ лa Бiserikъ.

5 Eлiŭ шi eлektrꙋ. Чeĭ вekĭ saŭ maĭ Бine antiчiĭ pînъ sъ nꙋ kꙋnoaskъ pe Dꙋmnezeꙋл чeл adeвъrat, saŭ tot ꙋitat în sꙋs în ӂos шi n'aŭ въzꙋt aлtъ фiinцъ maĭ лꙋminoasъ шi maĭ фъkъtoare de Бine de kъt soareлe, шi aŭ zis kъ e nꙋmꙋĭ Бꙋn de Dꙋmnezeŭ: s'aŭ înkinat лa dъnsꙋл, лa steллe шi лa фok. Reлiцia aчeasta este фoarte antikъ. Spꙋn kъ înчepꙋtꙋл eĭ a фost лa Xaлdeĭ; de aчi s'a întins maĭ în tot Rъsъritꙋл; a вenit лa Пeршĭ шi eĭ aŭ nꙋmit soareлe, Mitra. In Mitoлoцia Гreчiлor чe îndꙋmnezeia вirtꙋцiлe, patimiлe шi oameniĭ, nꙋ pꙋtea sъ nꙋ фirꙋreze шi soareлe drept ꙋn zeŭ. Eĭ îл nꙋmiaŭ, Eлiŭ saŭ Aпoлo orĭ Feвꙋ. In kꙋлtꙋл saŭ sлꙋӂБa чe se da aчesteĭ zeitъцĭ se împъrtъшiaŭ nꙋmaĭ чeĭ iniцiaцĭ de misterꙋriлe лꙋĭ. Aчeste mistere saŭ taĭne eraŭ nekꙋnoskꙋte глoateĭ, dꙋpъ kꙋm шi în zioa de astъzĭ kꙋnoщinцeлe ꙋneĭ щiinцe sꙋnt nekꙋnoskꙋte чeлor чe aŭ aвꙋt шĭ ꙋn фeл de въӂъnii în kopiлъrai

лор, въжъпії прічіпѹite saў din întъmплърі політiче, saў din ne-înвoirea ші înkъierarea între пъріпцї, saў din въжъпia чea maї marъ a съръчіеї kare ласъ пѹпціле пъріпцілор гоале, orі din moartea kare вine ші ardikъ пе пъріпцї лъсъnd kopii orфanї, orї din револѹціiле че se întъmплъ adesea în kreierії пъріпцілор kare пentрѹ kopiї sѹnt maї реле de kъt moartea. Niще asemenea oamenї нѹ kѹnosk misterеле щiinцелор ші înвъцъtѹреї. Преоцiї че слѹжиaў soareлѹї okkѹпъndѹse a kѹnoaще пе zeѹл лор, întokmaї ka kreщinії чеї вѹні karі se neвoesk întрѹ kѹnoщinца de Dѹmnezeў din kare se naще фaнтеле челе вѹne, преоцiї ачеа, zik, веdeaў kъ ла івіrea soareлѹї întѹnerekѹл se рісіпеще ші tot orizontѹл se лѹmineazъ; kъ ла апpropierea лѹі пе d'asѹпра kanetелор noastre, natѹра, de ѹnde era ka moartъ în вremea ierniї, renaiazъ, пъmîntѹл, desпit de kъldѹра лѹї, îші deskide sînѹл, înвeste kъmпііле kѹ verdeaцъ, înkѹnѹнъ arвѹрії kѹ флорї ka întр'o пѹнtъ ѹniversaлъ ші îї фаче a'шї da фрѹkтеле în timпѹл лор; веdeaў, zik, kъ ачest soare attrъгъnd aвѹрії din пъmînt, îї înлesnia a se префъчi спре плоaie ші din a лор ivire, ka sъ zik aша, прin înфъціша soareлѹї saў a лѹї Eлiў, se пъщea фѹлџерѹл ші tѹnetѹл atъt de tреvitor întрѹ вieцѹirea oamenілор, animaлелор ші плантелор; ачestea ші алtеле ka ачestea formaў misteреле kѹltѹлѹї пе kare ле înвълиaў sѹвt фелѹрімї de аллегорії. Din лѹkрѹріле kѹnoskѹte пе atѹнчі amвра saў kihлiвarѹл, a авѹt tot d'aѹna o însѹшire kъnd se freakъ ka sъ attragъ ла sine алте лѹkрѹрі прekѹm спре esemплѹ, ѹn fir de пър ші алt чe-ва. Aша aў възѹt kъ în amвръ este ѹн фел de imфъцішъ maї mѹлtъ че seamъnъ kѹ a лѹі Eлiў ше прin ѹрmare Гречиї aў пѹmito e л e k t р ѹ ἤλεκτρον. Kъnd ачeste mistere aў деvenit щiinцъ ші kѹлtivъndѹse de вървацї karіі пе лъngъ kѹnoщinцеле челор antiчї aў фъkѹt ші eї алtе deskoperiрї; ачеастъ пѹtere че se zіче фѹлцер s'a пѹmit деla e л e k t р ѹ, e л e k t р і ч і t a t e, desпре a ле kъріa însѹшiрї saў voiў maї vorвi алtъ datъ kъnd mъ veї întрева, saў te veї desлѹші ші maї віne de veї înвъца Fisika. Aша dar, domnѹле, aї aвѹt dreptate kъ E л i ў ші e л e k t р ѹ цi saў пърѹt din лimвa sanskrit.

6, J o i e. Fоarte віne aї въzѹt, domnѹле, kъ Joie este ѹn zeў ші пentрѹ ачeasta треvѹie sъ'цї zічеm

кꙋ тоцїй браво! нꙋмаї пentrꙋ kъ аї рїчit. N'ар фi ръꙋ ънsъ съ'цї ворбеsk ші че-ва deспре дънsꙋл. Joie, în timпiĭ пъгънътъцiĭ, ла strъбꙋniĭ ноштri Romanĭ, era зеꙋл чел maĭ mare, чел maĭ пꙋternik kare кꙋ о арꙋнкътꙋръ нꙋmaĭ de окꙋ, кꙋ ꙋн semn din kaп, кꙋ о posomorîre a sпрънчеnіĭ ар фi kлаеtenat din temeлie tot пъmîntꙋл. Ел în kazꙋл nominatiв se нꙋmia Jupiter (Jꙋпiter) іар în kazꙋл аблаtiв фъчеа о тꙋмбъ ші se зічеа Jove (Jове). v, are ꙋн обiчеꙋ de se îmmoaie фъкъndꙋse i, ші прin ꙋрmare noĭ Romъniĭ авънd maĭ toate нꙋмеле de dekлinaцia ачеаsta în аблаtiв îĭ зічеm Joie. Aкꙋm de нꙋ веĭ ші nічĭ грътatikъ, лімбацiꙋл kazꙋрiлор deспре kare'цĭ ворбеsk цi se ва пъреа maĭ strъin ші de кът лімба sanskrit.

Romanii în zioa d'ънтъiꙋ a съптъmîniĭ сърбаꙋ пе zeea Diana saꙋ Lꙋna ші noĭ зічеm Lꙋnĭ adikъ zioa лꙋніĭ; în a doa zi пе зеꙋл resбоiꙋлꙋĭ Martius saꙋ Martie ші noĭ зічеm Marцĭ; a treia zi пе вestitorꙋл zeiлор Mercurius saꙋ Merkꙋrie ші noĭ зічеm Merkꙋrĭ; a патра zi пе къпitanꙋл zіледор; Jupiter, Jove, ші noĭ зічеm Жоĭ, a чінчеа zi пе zeea делiцелор Venus kare ла аблаtiв фаче Venere ші noĭ зічеm Віnerĭ. Daka нꙋ te îndestꙋлеzĭ кꙋ нꙋмеле Venꙋs saꙋ Venere, îцĭ spꙋiꙋ къ пе гречie se зіче Афrodita, ші daka'цĭ adꙋчĭ aminte de кънteкꙋл: «Афrodita кꙋ іsпita» kam прічепĭ дꙋмnеata че фел de zee era. Кът пentrꙋ a шasea zi strъбꙋniĭ ноштri de пъгънĭ serбаꙋ пе Satꙋrn, zеꙋл timпꙋлꙋĭ ші noĭ 'am dato прin evreeцe Sabbat, сꙋмбътъ; în a шаптеа zi tot пъгъniĭ ачеia serбаꙋ пе zeea късъtoriеĭ ші a цеnoziеĭ Juno saꙋ Junone; noĭ дꙋпъ tot кꙋвîнтꙋл am konsakrato Domнꙋлꙋĭ Міntꙋitorꙋлꙋĭ ші am pomenit a se нꙋmi Dominikъ пentrꙋ къ n'a intrat прin фаврika лorофецiлор, къчĭ ар фi нꙋmito Dominiceaskъ прекꙋm фak дꙋмnеалор din doktorikъ, doktoriчeaskъ, din политikъ, политiчeaskъ ші алtе asemenea пе kare neîцелегîндꙋле romъniĭ чеĭ adeвъраці църаnĭ нꙋmesk пе niцe asemenea фаврikanцĭ de церrꙋрĭ, лꙋnatiчĭ, desmetiчĭ, venetiчĭ, фъръ a ле treче прin rънd съ ле zikъ лꙋnatiчeщĭ, desmetiчeщĭ, venetiчeщĭ.

Съ венim іар ла Joie. Jupiter în лімба лatineaskъ е о ворбъ kompꙋsъ че îsemneazъ: tatъл че аждꙋтъ. Ел era zеꙋл, în времеа пъгънътъціĭ ші прin лokꙋріле пъгъне, ал черꙋлꙋĭ ші ал пъmîntꙋлꙋĭ; stъ-

піп ла Фзлцерзлзї пе kare ïл цinea ïn мънъ, era adorat sзвt нзmiріле: Олimпian, Kaпitoлin, Dodonian, Nemean; ïл namяў Ideanзл, Елiчianзл, Trizmфatorзл, Neînвinsзл, Osпitaлiarзл, Гardianзл, Imпeratorзл, Пredatorзл. Iï ziчeaў къte o datъ Епiфanзл, Плзвiзл saў Плоъtorзл, Marцiзл, Diesпiterзл (tatъл zeiлor). шчл. Поецiї îл пзmяў ярь Nichefor (înвinгъtor), Steniў (tare), Omniпotent (a tot пзternik), шчл. Ka domn aл noriлor плоаieї шi Фзлцерзлзї era sъrвat mai kз seamъ de цъranї în sъптъмîniле deлa ǯзмъtatea лзї Aпriлie пiпъ лa sфirшitзл лзї Maiў; шi вezi de aчeea romъnaшiї noшri aў aпзkat deлa moшї deлa strъmoшї de цin ǯoiле dзпъ Пaшi. Joie aвea шi aлte пзmiri пе kare de веї вrea sъ ле aфлi пrekзm шi istoria лзї kзm s'a пъskзt, kзm a kreskзt, къte пatinade a фъkзt, kзm iї era черзл kare întreчea kзрцiле Domniлor Фanariоцї, maї чiteшe шi Mitoлoцia.

7 **Пroпiче.** Domnзле шi drагзл mieў, пroпiче e o вorвъ kз mзлt maї romъneaskъ de kът Фranцozeaska propice. Kзвîntзл цi'л вoiў sпзне maї пе зrmъ, akзm iцї arъt kъ seamъпъ, dar нз пrea seamъпъ, kз вorвeле фaвoraвiл, пriinчios, пъrtinitor, aǯзtъtor. Franцezii aў вorвa favorable шi kз toate aчestea aў dat пзмe de цioл шi prin лimвa romanъ de aў лзat шi вorвa propice, пentrз kъ ле treвзia шi пentrз kъ eї щiў maї вine de кът noї чеea че ле treвзe. Aчeastъ вorвъ вine deлa prope, kare kз partikзлa ad (ka лa adaпъ) deвine aпroпe saў aпroaпe. Deлa proпe se фaче proпiче, шi aчeл om îцї e proпiче kare вine aпroaпe de dзmneata kънd eшї în neвoie шi îцї întinde mъna spre ajзtor. Franцezii, domnзле, лзї proпe saў aпroaпe aл nostrз iї zik près saў auprès, ш'aпoї лa neвoe лзarъ вorвa din лaosa romanъ propice. Akзm, skзmпзл meў priчeпзt, kзi шade maї вine, шi чine are drept maї mзлt sъ zikъ propice? Franцezii saў noї? îmї веї respзnde kъ noї. Шi eў îцї вoiў ziчe: вezi d'aчeea 'mї eшї drar фiind kъ te priчeпi.

8 Kът пentrз stanцa a пatra, ziчї kъ n'aї priчeпзto фiind kъ n'aї înвъцat mitoлoцia. Un om че n'are kзnoшiinцe de reлiцia пъгъnъшiї maї kъ n'ar пзtea sъ шie kъ de aчeea нз priчепе aчeastъ stanцъ фiind kъ are treвзinцъ de kзnoшiinцeле mitoлoцiче. De

m'aŭ шi întrebat: « dar ворведе antikȣл лȣdaче, ферiче Прометеȣ, фърȣ фокȣл din черȣрŭ, Олimпȣл, че дъпъпъръŭ, че параskoveniŭ maŭ ssnt? » Eȣ 'цŭ аш фi respȣns:

Tot în релiцia пъгъпътъцiŭ se kredea къ о фiiнцъ oare-kare пȣmitъ Прометеȣ s'a апȣkat съ ла хȣmъ saȣ лȣt, съ'л аmmestiче кȣ апъ шi съ mi'цŭ фakъ пе чел d'întъiȣ om аша de перфеkt шi de фрȣmos în кът Minerва, zeеа înцелепчiȣneŭ, а remas înkъntatъ de arta, saȣ пе înцелеsȣл de овешiе, de diвъчia лȣŭ (пentrȣ къ era diвачiȣ Прометеȣ). Însъ omȣл era, știe, mort ka пъmîntȣл, trевȣia съ'ŭ dea вiaцъ. Minerва, adikъ înцелепчiȣnea 'л а dȣs drept în черȣрi, de ȣnde amъцind пе Joie, а фȣrat de akolo фokȣл diвin kare вiazъ шi iлȣminъ trȣпȣrile черешŭ. Шiŭ че а вrȣt ел съ фakъ кȣ ачеasta? А вrȣt съ фakъ din хȣma лȣŭ кȣ adевърат ȣn om, înсȣфлъndȣ'ŭ skinteia diвinъ, întokmaŭ ka шi kînd ar вeni чi-нe-ва între ромъпŭ шi ar ziче: aide съ фачem din глоаteле ачestea pline oamenŭ, съ ле împъртъшim skinteea adевъръл-ŭ шi съ'ŭ пȣnem пе kалеа вieцiŭ, adikъ а deskideriŭ okiлor kътre лȣminъ. Лȣŭ Joie, пȣ щiȣ de че, къ пȣ 'ia вenit вine de ачеastъ фaптъ а лȣŭ Прометеȣ, поate къ ȣnde era Joie шi пȣ era Dȣmnezeȣл kreщinilor kare este tatъл лȣminilor шi ал adевърȣлȣŭ. De ȣnde îŭ ва фi венit ачеаstъ inвidie пȣ щiȣ, къ е преа mȣлt d'atȣnчŭ; destȣл însъ къ s'a mъniat шi а ръпit în апоŭ фokȣл kare пȣmaŭ цeniȣл щiе съ'л фȣре din черȣрŭ. Прометеȣ ka съ пȣ'ŭ ръmъie вieтȣл om tot хȣmъ, înсȣфлат de Minerва, smȣлse o разъ deла soare шi кȣ дънsa dette dospirea лȣtȣлȣŭ пeînsȣфлeцit шi îл deшteptъ kътre вiaцъ. Joie atȣnчŭ порȣнчŭ, în пekaz, лȣŭ meшterȣл Вȣлkan съ mi'ŭ фakъ о фemee minȣnatъ de фрȣmoasъ, цiiŭ de порȣnчеалъ, пȣmitъ Пandora. Zeiŭ îŭ detterъ o kȣtie în kare фъkȣrъ пistiл, kлaie peste гръmadъ toate darȣrile saȣ релеле шi mi'цŭ о trimiserъ ла Прометеȣ. Ел însъ пȣ era d'ачеia че se înшалъ лeсne, пentrȣ къ'л kiema Прометеȣ, adikъ веdea saȣ se îngriза maŭ din ainte, шi пentrȣ къ аша е mintea saȣ цeniȣл; iar фrate-съȣ Epimeteȣ, kare era de ачеia че пe ȣrmъ îшi iaȣ seama дȣпъ че о пat, s'a апȣkat шi'a deskis kȣtia, de ȣnde, пiaъ съ ваце de seamъ, sъвȣrarъ toate релеле întokmaŭ ka пасърiле înшiate din kълdarea лȣŭ Rodoлфo. Indatъ Epi-

meteŭ пȣse kaпakȣʌ doar de ва maĭ remъnea чева. Шi kȣ adeвърat a maĭ remas пȣmaĭ вiata Sпeranцъ saŭ Nъdeжde, пe фȣnd. Бȣнъ mъпгîere, domnȣʌe, вietȣʌ om kȣ nъdeжdea maĭ trъieще шi eʌ. Trъirъm ierĭ kȣm trъirъm, mъĭne doar a фi maĭ вine, шi iar mъĭne шi iar mъĭne... пiнъ kъnd vine a сфîntъ de moarte, чe de mȣʌte orĭ e пrea treвȣinчoasъ. Aшa Joie възъndȣse înвios de Пrometeŭ s'a mîniat шi maĭ mȣʌt, шi mi цi'ʌ a ʌerat în kъtȣше de фier пe mȣnteʌe Kaȣkas, пȣind ȣn вȣʌtȣr sъ'ĭ roazъ neîнчetat фikaцiĭ. Frȣmoasъ emвʌemъ, domnȣʌe, a цeniȣʌȣĭ kreator kъnd e strivit sȣвt mъna îmпiʌъtoare a пȣtereĭ шi îʌ roade neîнчetat kȣцetarea ideaʌȣʌȣĭ sъŭ. Nȣ treвȣe însъ a ne desпъdъждȣi kъчĭ maĭ în ȣrmъ veni Erkȣʌe kȣ toroĭпaʌȣʌ sъŭ; dette în kaп вȣʌtȣrȣʌȣĭ ȣna шi вȣнъ шi deʌiверъ' пe Пrometeŭ. Noĭ Kreщiniĭ n'aвem asemenea aʌegoriĭ; aвem o kredinцъ sфîntъ kare neînkredinцeazъ kъ Kȣvîntȣʌ чe a mîntȣit ʌȣmea, va veni a doa oarъ addȣs пe пaʌmeʌe Xerȣвimiʌor kȣ okĭ mȣʌцĭ, karĭ sȣnt dȣxȣriʌe щiinцeʌor mȣʌt въzъtoare шi sdroвind пe Bȣʌtȣrȣʌ Antixrist, va resвȣna пe Fiȣʌ Omȣʌȣĭ шi va пȣne oiʌe d'a dreapta шi kaпreʌe d'a stînga.

9. Antikȣʌ aȣdaчe. În ʌekȣʌ aчestor ворве se пȣteaŭ пȣne ast-фeʌ kȣm aĭ vide шi dȣmneata: вътrъnȣʌ saŭ вekiȣʌ îndrъsneц, semeц, oвrasnik, dîrж. Ma sъ ʌъsъm kъ niчĭ вътrъn niчĭ вekiŭ nȣ va sъ zikъ antik, пentrȣ kъ antik korrъsпȣnde kȣ ворва гречeaskъ ἀρχαῖος, вътrъn este ворва romanъ veteranus skimonositъ, шi вekiŭ korresпȣnde kȣ ворвеʌe гречещĭ γέρων saŭ maĭ nenotrivit παλαιός; sъ ʌъsъm kъ пoetȣʌ n'aвȣt sъ înцeʌeaгъ niчĭ вътrъn, niчĭ вekiŭ пe Пrometeŭ чi antik; sъ ʌъsъm kъ antik vine deʌa ante de ȣnde romъnȣʌ ka deʌa fama, фaimъ, ka deʌa pane, пaĭne saŭ пъĭne, ka deʌa cane, kaĭne saŭ kъĭne, a фъkȣt ainte шi kȣ пreпoziцia în, înainte; sъ ʌъsъm kъ antik, e пrea romъnesk шi va sъ zikъ чeʌ din timпiĭ din ainte, чeʌ din vremiʌe de demȣʌt; sъ ʌъsъm kъ aȣdȣчe sȣnъ maĭ вine de kът sʌaвonikȣʌ oвraznik шi îndrъsneц saŭ dîrж, de kът tȣrчeskȣʌ semeц; sъ ʌъsъm kъ aȣdaчe e tot de ȣn neam kȣ tȣrпȣʌ întrer aʌ ʌimвiĭ noastre, kъria nȣ'ĭ ar шъdea вine sъ'ĭ пȣnem ȣn oвraz strъin; însъ чe ar фi фъkȣt пoetȣʌ kȣ versȣriʌe? ȣnde'ĭ sȣnt siʌaвeʌe шi rima kare îĭ treвȣe? шi

kъnd îĭ ʌinsesk, ȣnde поate sъ аʌерџе maĭ d'adrentȣʌ ші deskis фъръ a semъна kъ чере deʌа strъ-іnoĭ рȣшінеа de пomanъ, de kъt ъnsȣшĭ ʌа ворвеʌе че sȣnt de o natȣръ kȣ ʌімба ʌȣĭ. Пentрȣ Dȣmnezeȣ, domnȣʌe, daka aĭ вре o ȣreke kare a simџit вре o datъ armonia mȣsічеĭ, a поesіеĭ, ші ъnsȣшĭ a пrosеĭ, aĭ фі îndrъsnit sъ'џĭ профaпezĭ версȣʌ ші sъ înпrozeџĭ фечіоареʌе Мȣse kȣ ʌімба дȣʌапȣʌȣĭ deʌа Чішмеџіȣ, ші din Броџеnі?

Пentрȣ Олimпȣ, че sъ'џĭ maĭ спȣȣ kъ e ȣn mȣnte în Гречіа пе kare în timпiĭ antikitъџiĭ kredeaȣ kъ se ковоаръ zeiĭ шi'ʌ авеаȣ de sakрȣ întokmaĭ ka Евреi mȣnteʌе Ліванȣʌȣĭ? че sъ'џĭ maĭ спȣȣ kъ maĭ пе ȣрmъ поеџiĭ zічеаȣ ші черȣʌȣĭ Олimпȣ în kare era ʌокȣінџа saȣ stanџеʌе zeiʌор? Krez akȣma, дȣпъ ачеste дȣmіріріĭ, kъ de веĭ maĭ чiti de a doiʌea пъtranȣʌ aʌ patrȣʌea îʌ веĭ înџеʌеџе maĭ віnе.

10 Тîнъра ардоаре. Kȣ ачеste доъ ворве, mъ întreвi, че înџеʌеџе поetȣʌ? Інџеʌеџе ачеа че франџезіĭ еsпrimъ kȣ: tendre ardeur. Імĭ веĭ зіче ъnsъ kъ în ʌок de ardoare пȣtea sъ se пȣіе къʌдȣръ, ші în ʌок de înъръ пȣtea sъ se пȣіе фраџедъ. Еȣ zik kъ пȣ se пȣtea; іар дȣmпеata de веĭ stъrȣі kъ se пȣtea, фъ'џĭ рȣstȣʌ. Пentрȣ поate ші пȣ se поate, sȣnt піџе ʌеџĭ, піџе kȣвіinџе че ʌе поate чіne-ва къʌka фъръ sъ'ʌ înхаџе пічĭ поʌіџіа, пічĭ армъшіа; însъ п'аре пȣme вȣn între oameniĭ de meseria ʌȣĭ. Вреĭ sъ skrii? Пȣне ворвеʌе ʌа ʌокȣʌ ʌор. Къʌдȣра este aʌt град, ші ardoarea aʌtȣʌ ші арсȣра aʌtȣʌ. Къʌдȣра se maĭ întreвȣінџеазъ ʌа чеĭ пріпші de фріrȣрі, ʌа ʌъпроаре ші aʌte воаʌе; ші kоresпȣnde kȣ ворва франџоzеаskъ chaleur. Ardoarea se întreвȣінџеазъ іаръ ʌа simtimenteʌе amoroase, ʌа драгоste ші korresпȣnde kȣ франџоzеаska ardeur. Sъ фі zis поetȣʌ фраџеда къʌдȣръ, ар фі semъnat o ʌімвъ întokmaĭ kȣ a франџезȣʌȣĭ kъnd ар фі zis la fragille chaleur! Kъnd чіne-ва se rindeџе ȣпа ші te фаче пе дȣmпеata sъ înџеʌеџĭ aʌta, îџĭ віпе sъ'і zічĭ, ȣnde o isвеџĭ ші ȣnde o doare. Fraџed ка-пȣ ва sъ zikъ tendre; фраџed se zіче ȣn ʌȣkрȣ deʌіkat kare se фрънџе, se спарџе se рȣпе ʌеsne: іар tînър se zіче пentрȣ o фііnџъ пъпъndъ deʌіkatъ че simte de orĭ че întokmaĭ ka trȣпȣʌ ȣпȣĭ пrȣnk, ka іnima ȣпеі mȣme, ka amorȣʌ a doĭ a

manџї. Поetȣл n'a вrȣt s'arate kъ Флora zaчe de лъnгoare ka sъ aĭвъ kълdȣrъ, шi nічĭ kъ ardoarea Флoreĭ a фost фraџedъ sъ se snaргъ ka o stiklъ, sъ se mȣшчe ka o пarъ пerгamotъ. A вrȣt sъ arate kъ s'a aфлat în aчea фerвinџeлъ amoroasъ, kare nȣ se пoate esпrima în toate лimвiлe din лȣme de kît kȣ вorвeлe anaлoџe лa tînъra ardoare.

11 Baлsamiџene. Este o вorвъ kreatъ într'adins пentrȣ arta лȣĭ Rodoлфo шi пentrȣ aлte împreџiȣrъrĭ anaлoџe; вa sъ zikъ пъskъtoare de вaлsam пrekȣm zічem idroџen, oksiџen шi aлteлe. Aчi пoetȣл лa ideea sa a kreat o вorвъ чe iĭ treвȣia. Kъnd îцĭ вa вeni шi dȣmitaлe aчeeaшĭ idee, saȣ o вeĭ întreвȣinцa шi dȣmneata, saȣ вeĭ krea aлta maĭ вȣnъ. Поetȣл a вrȣt sъ arate kъ Флora în ardoarea eĭ, dъnd o sъrȣtare artistȣлȣĭ 'ĭ a dat niцe пȣtinцĭ фъkъtoare de minȣnĭ пrin вaлsamȣл sъȣ.

12 Terra. Пъmîntȣл koпrinde în sȣпraфaцa saȣ пeллea ori koaжa sa seminцeлe a tot фeлȣл de плante. Însъ kъnd ar фi tot iarnъ шi n'ar вeni kълdȣra din чer saȣ лȣmina soareлȣĭ ka sъ dosпeaskъ пъmîntȣл, am aшteпta mȣлt kȣ вȣzeлe îmфлate шi n'am maĭ вedea nічĭ гrъne, nічĭ фrȣkte, nічĭ ъnsȣшi ȣn koлцiшor de earвъ. Inфлȣinцa saȣ reлaцia чe este între soare шi пъmînt, пoeцiлor лe плaчe adesea sъ o asemene ka ȣn фeл de simпatie; de amor de mariтaцiȣ saȣ mъritiш. Sъ лъsъm kъ пъmînt вa zъ zikъ пaвiment saȣ temeлia пe kare kълkъm шi ъmвлъm шi nȣ пe dъ ideea de terra kare este aчest глoв ammestekat de фeлȣrimĭ de xȣme, лȣtȣrĭ шi пetre; sъ лъsъm kъ terra este вorвъ пrea romъneaskъ пentrȣ kъ de aчi se фaчe цarъ, цarinъ, цъrînъ шi tъrъm; ъnsъ de'цĭ плaчe saȣ de s'a oвічinȣit ka între noĭ terreĭ sъ se zikъ пъmînt, eartъ în kaĭ чeлor чe вrъnd sъ пersoniфiчe пъmъntȣл îĭ dъ nȣmeлe de Terra ka ȣn nȣme пroпriȣ întokmaĭ пrekȣm te kiamъ пe dȣmneata N. M. Апoĭ de'цĭ ar вeni шi dȣmitaлe ideea sъ фaчĭ ȣn фeл de nȣntъ între чer шi пъmînt, nȣ шtiȣ чe фeл de kъsъtorie ar eшi kъnd n'aĭ лъsa terra de џenȣ saȣ de neam фeminin шi aĭ întreвȣinцa вorвa пъmînt kare este de neam maskȣлin saȣ, kare este шi maĭ rъȣ, ermoфrodit orĭ neȣtrȣ. Чeл пȣцin, пentrȣ вineлe dȣmitaлe, eȣ te sфъtȣesk kъnd te вeĭ însȣra sъ nȣ'цĭ ieĭ o kokoanъ de neam въrвъtesk saȣ maskȣлin.

Sъ фачĭ, фръцioare, kȣm фаче toatъ лȣmea, шi лasъ ka шi ал-легоriiле шi параболеле съ se фakъ dȣпъ rîndȣiaлa фiriĭ; нȣ siлi, (daka aĭ пȣtea съ siлȣeшĭ пе skrii-torĭ,) съ фakъ în skrieriле лор niше пȣнцi awa de desnatȣrate.

13 Прекоче. Мъ întrебĭ daka ворба ачеаста este францо-zeaskъ saȣ̆ italieneaskъ...? Iцĭ respȣnz domnȣле, къ е преа ро-мъneaskъ. Dȣmneatъ щiĭ че ва съ zikъ koaчеre; лъngъ ачеа-stъ ворбъ de веĭ maĭ пȣне препо-ziцia пре, se фаче прекоаче-re, adikъ a koaче maĭ nainte de вreme. Awa dar mi se паre къ maĭ kȣ dreptȣл поate фаче ромъ-нȣл, kъnd ва вrea съ arate ворба грeчeaskъ πρόωρον, деla пре-koaчеre, прекоче, (precôce) de kът францезȣл деla cuire, pre-coce. Ворба dar прекоче, ромъnȣл о ia деla францез saȣ̆ францезȣл în nekazȣл лimбiĭ лор чеĭ kîrnite a лȣato деla romanъ шi'шi a îmмȣлцit diksionarȣл? Eatъ akȣm ideea поetȣлȣi: artistȣл авea într'ȣn вas цъrînъ saȣ̆ пъ-mînt шi пresera seminцe. Dȣm-neata шi eȣ̆ kъnd не am пȣне a semъna seminцe prin глastre am ащepta doъ шi treĭ лȣнĭ пînъ съ aвem флоriле. Rodoлфо въrsa о лikoare ацеръ, iĭ da фok, akko-періа ваsȣл, шi în ачелашĭ mo-ment seminцеле se desвoлtaȣ̆, kre-щeaȣ̆ (de ва фi фost awa) шi флоriчеллеле (iar нȣ флоriчiчiле) eraȣ̆ шi фъkȣte вȣkete фъръ съ a-щepte ka noĭ doъ шi treĭ лȣнĭ; adikъ лikoarea ачеа ръпеde шi ацеръ ле desвoлta, прokoчĭ (îna-inte de timпȣл лор).

Aĭ ȣitat ъasъ съ мъ maĭ în-treвi o ворбъ tot din ачелашi верs че a фъkȣt atъta sgomot în kani-taлъ, adikъ de че zik флоri-челлъ шi нȣ флоriчikъ.

Domnȣле, noĭ aвem шi sȣвstan-tiвĭ шi ажectiвĭ diminȣtiвĭ saȣ̆ mikшoritorĭ. Деla mik фачеm преа фrȣmos шi преа kȣ kȣвînt mitȣteлаȣ̆, прekȣm фачеm шi деla порȣмб, порȣмбеллаȣ̆ шча. Mitȣteлаȣ̆ че este ma-skȣлin, de веĭ вrea съ'л фачĭ фe-minin, dȣпъ regȣла цeneraлъ шi dreaptъ шi ромъnъ n'aĭ de kът съ skimбĭ пе (ȣ) în (ъ) шi съ фачĭ mitȣteлаъ шi ла плȣraл mitȣteлле, прekȣm фачi деla вȣнȣ̆, вȣнъ, вȣне. Asemenea деla sȣвstantiвȣл фloare, dimi-nȣtiвȣл фаче флоrikъ de ȣnde лaт diminȣtiв фаче ла плȣraл флo-riчелле ka mitȣteлле. Kare e dar sinгȣлarȣл лȣi флоriчелле? флоriчikъ чел neregȣлat saȣ̆ цігъnesk? saȣ̆ флоriчеллъ

чел регȣлat ші ромънеsk. Чine ва вреа съ аібъ лімбъ іар нȣ цергȣ пе kаре съ поатъ а о сȣпȣне ла регȣла datoriей ші а армonieй, asemenea ва фаче ші kȣ алте diminȣtiве de фелȣл ачеsta; іар de нȣ, ворбеаskъ'шй ші skriе'шй цергȣл în паче. Toate лімбеле se învацъ în шkoaлъ іар нȣ în kasъ дела сȣцuй. Unde am învъцat noй ашia kari strigъm kъ skriitorii нȣ skriȣ ромънеще, ȣnde am învъцat лімба ромъnеаskъ? Kъnd 'й am черчетат însȣшiriле, абȣциiле ші лінселе ей? Хей! домнȣле, претенциошй ші înцепацй maй сȣntem noй ромъній съ ле щim toate фъръ а învъца maй nimik. Мъ ȣйt ла гречй kъ îшй îmпестриcaserъ лімба kȣ ворбе тȣрчещй ші italiene maй ръȣ de kъt noй, ші ачеле ворба стръine se înръдъчinaserъ ші se обищiserъ maй мȣлt de kъt славонеле noastre. Аȣ ворбit мȣлтъ време îmпестрiцат ші înkъ ворбеsk; însъ kъцй învацъ karte skriȣ o лімбъ korrektъ гречеаskъ kȣръцitъ de стръinismй; ші kъцй нȣ învацъ ащiȣ чел пȣцin ші чinstesk лімба челор че se ostenesk пентрȣ ей ші пентрȣ фiiй лор

Noй ънсъ нȣ ne споровim чі ne îndrъчim, фачем o kriмъ челор че нȣ skriȣ аша de прokonsit ka noй. Ne цinem ka орбȣл de гard de тоцй striinismiй че s'аȣ înръдъчinat în лімба noastrъ, ші нȣ ne aratъ de kъt timпiй варбаріей ші добitочiей în kаре ne am афлat. De kъte орй пронȣнцъм нiще asemenea ворбе strъine de лімба noastrъ, нȣ арътъм лȣмей de kъt ka ші kъnd am фi înферацй, ші бъtrъna робie a нещiinцей не а пȣs печеtia ka съ фim în вечй aй ей. Пфȣй, че рȣшine! домнȣле, че nesimцire! Bezй kъ îмй вей зiче: ворбеле прекоче, про-пiче, аȣдаче ші алте asemenea нȣ ле am аȣзit ничй o'datъ în гȣра мамi Neagri ші бабi Гергinей, цiганчей, kаре'мй аȣ фost чей d'întъiȣ daskълй de лімбъ, ші kȣ лімба че am învъцat дела еле, kȣ ачееа am ші remas ші воiȣ съ remъiȣ. Atȣnчй iцй воiȣ respȣnde kъ aй mare kȣвînt, ші m'aй remas.

14. Мȣлтiфлор. Зiчй kъ'цй a плъkȣt ворба asta, пентрȣ kъ aй фost de фацъ ла reпresentaцie ші aй вьзȣt kiar лȣkrȣ. Еȣ n'am пȣtȣt афла алта maй kапабiлъ a espriма kiar ideea дȣмiтале. Asemenea 'цй ар плъчеа ші toate ворбеле щiinцелор, kъnd aй фi фost de фацъ ла reпresentaцia saȣ învъцътȣра лор.

15. Stръбрȣмар. Reпresentaцiile лȣй Rodoлфо se щie kъ

s'aȣ dat în лȣna лȣĭ Dekembrie. Ea îшĭ semъna seminцeлe în bas шi te întreba че пофteшĭ съ ръsarъ? Ananasȣл шi фраціĭ аȣ фъkȣt o mare miшkare între привitorĭ. Se шie kъ фрȣkteлe плъпъnde din ȣrmъ ni ле dъ пъmîntȣл пе ла sфîршitȣл лȣĭ Maiȣ. Noĭ prin лikoarea artistȣлȣĭ ле авȣrъm пе ла sфîршitȣл лȣĭ Noembrie. Lȣna лȣĭ Oktombrie se nȣmeшe de romъnĭ Брȣmъreлȣ; a лȣĭ Noembrie Брȣmar, шi poetȣл врънd съ arate пе Dekembrie, kъreia цъraniĭ îĭ zik Undrea, 'ĭa zis Strъбȣmar, adikъ din kолo de Брȣmar.

A proposito de лȣnĭ. Чел d'ъntъiȣ întokmitor ал kaлendarȣлȣĭ roman a fost strъbȣnȣл nostrȣ Romȣлȣ. Ел începea anȣл deлa Martie, kъreia 'ĭa dat nȣmeлe tatълȣĭ съȣ Marц, zeȣл resboiȣлȣĭ. A doa лȣnъ a nȣmit'o Aprilie deлa verбȣл aperire kare însemneazъ împrotivъ de чeea че însemneazъ koperire adikъ deskidere. Aшa deлa aperire, че va съ zikъ deskidere, dette nȣmeлe лȣĭ Aprilie, pentrȣ kъ în aчeastъ лȣnъ se deskide toatъ natȣra; a treia лȣnъ a nȣmit'o Maiȣ pentrȣ kъ o konsakrase senatoriлor (major) saȣ deлa Maia mȣma лȣĭ Merkȣrie; пе чea de a patrȣлea, konsakrъndo Iȣnoneĭ, a nȣmit'o Iȣnie, пе чea de a чinчea a nȣmito quintilis, че însemneazъ a чinчiлea шi maĭ пе ȣrmъ i s'a dat nȣmeлe, sȣb konsoлatȣл лȣĭ Antonie, întrȣ memoria лȣĭ Iȣлie-Чesar, de Iȣлie; чea de a шaseлea a nȣmit'o Sextilis, kare maĭ пе ȣrmъ a лȣat nȣmeлe de Aȣгȣst în чinstea Impъratȣлȣĭ Aȣгȣst; Septembrie aratъ de sine kъ e лȣna a шapteлea; Oktombrie saȣ Optombrie kъ e чea de a opta; Noembrie, kъ e чea de a noa; Dekembrie пе гreчie saȣ deчembrie orĭ zeчembrie пе romъnie, kъ e чea de a zeчea; лȣĭ Ianȣarie 'ĭa dat nȣmeлe deлa zeȣл anȣлȣĭ Ian, шi лȣĭ Febrȣarie deлa Februa niшe жersфe че se sъvîrшaȣ în лȣna aчeaska. Kȣ okkasia aчeasta съ vorbim шi de nȣmiriлe лȣniлor че ле daȣ Romъniĭ din tradiцie, шi kare krez kъ nȣ s'a skris nikъirĭ.

Lȣĭ Ianȣaria цъraniĭ îĭ zik Kъrindar; лȣĭ Febrȣarie, Feȣrar; лȣĭ Martie Marц saȣ Mъrцiшor; лȣĭ Aprilie Prier; лȣĭ Maiȣ iar Maiȣ; лȣĭ Iȣnie Чireшar; лȣĭ Iȣлie Kȣptor; лȣĭ Aȣгȣst iar Aȣгȣst; лȣĭ Septembrie Ръпчȣne; лȣĭ Oktombrie Брȣmъreлȣ; лȣĭ Noembrie Брȣmar; лȣĭ Deчembrie Undrea, saȣ Kъпrior.

16. Medee. Пentrɤ kъ aĭ въzɤt'o skrisъ kɤ ʌiterъ mare 'ці a вenit a krede kъ treвɤe sъ fie вr'ɤn nɤme de om saɤ de zeɤ. Nɤme kɤ adeвърat este, ma nɤ e niчĭ de ɤna, niчĭ de ʌʌta. E ɤn nɤme aʌ ɤneĭ femeĭ aʌ antikitъцii din timпiĭ faвɤʌoшĭ aĭ Гreчieĭ. Aчeasta a fost Fiea ʌɤĭ Aetes reцeʌe Koʌxideĭ ue se ziчea kъ e nenoatъ вɤnъ a Soareʌɤĭ. Era o înkъntъtoare чeʌeвrъ пe timпiĭ aчeя. Iason ɤnɤʌ din чeĭ maĭ faĭmoшĭ viteжĭ aĭ timпiʌor eroiчĭ, fiɤʌ reцeʌɤĭ Eson deʌa Ioʌxos din Tesaʌia шi Aʌчimeda, fiind ɤnɤʌ dintre kaвaʌerii Argonaɤцĭ чe aɤ fъkɤt esпediцia sпre ʌɤarea Tɤnsɤreĭ de aɤr, mergъnd în Koʌxida s'a înamorat kɤ Medeea шi prin miжʌoчirea eĭ aɤ reeшit komпanionii sъi a înвinцe toate пerikoʌiʌe sпre a se faчe stъпinĭ пe aчea tɤnsɤrъ de aɤr чe era пъzitъ de atъцia taɤrĭ чe skoteaɤ fok пe okĭ шi пe nas, шi de ɤn grozaв вaʌaɤr. Argonaɤцiĭ stъпinĭ пe aчeastъ пeʌʌe saɤ tɤnsɤrъ s'aɤ întɤrnat kɤ isвъndъ шi Medeea пъrъsind пe tatъʌ sъɤ a fɤцit kɤ Iason. Aчeasta se ziчe kъ aвea marĭ пɤterĭ înkъntъtoare kare se întindeaɤ шi пînъ ʌa a reintinerĭ saɤ reжɤni пe вътrъnĭ; ɤnsъ era foarte krɤпʌitъ шi desnatɤratъ, kъчĭ пъnъ în sfîrшit пъrъsitъ de soцɤʌ eĭ Iason, ea în mareʌe'ĭ шi kɤmпʌitъ'ĭ nekaz 'шĭ a ɤччis koпii чe'ĭ fъkɤse kɤ dъnsɤʌ шi, пɤindɤse într'ɤn kar aerian tras de вaʌaɤrĭ aripaцĭ, prin aer s'a dɤs ʌa Atena шi de akoʌo ʌa Koʌxida în пatria sa.

17. Stranie. Aчeastъ vorвъ вine din ʌatina extra kare вa sъ zikъ afarъ de ɤnde dɤпъ anaʌoцia ʌɤĭ ex, kare ʌa noĭ se faчe (s) (прekɤm ʌa exponere, sпɤnere шчʌ.) se faчe strъ. Deʌa stra, se faчe itaʌieneшe straniero, прekɤm ʌa romъneшe deʌa strъ, strъin, kare вa sъ zikъ om saɤ ʌɤkrɤ de afarъ din konrinsɤʌ saɤ natria noastrъ. Kъnd ziчem strъin пɤtem a ziчe шi straniɤ (ъ se faчe a, ka tot d'aɤna kъnd ʌa aчent saɤ se faчe ʌɤnг, прekɤm fъkɤt шi fakɤ). Asemenea itaʌianɤʌ ziчe straniero шi stranio; asemenea franцezɤʌ ziчe étranger шi étrange. Straniɤ dar вa sъ zikъ de din afarъ, neoвiчinɤit, nekɤnoskɤt okiʌor noшtri, dɤпъ ʌʌte тъrъmɤrĭ, шi korresпɤnde foarte вine kɤ vorвa greчeaskъ ἐξοτικόν. Aшa dar strania пɤtere вa sъ zikъ o пɤtere nekɤnoskɤtъ noъ, strъinъ, maцikъ, înkъntъtoare.

18. Reжɤnĭ. жɤne, toatъ ʌɤmea шie чe вa sъ zikъ шi toatъ

лꙋmea ромъneaskъ prin aşemъ-наре, întreвꙋinцeazъ ръꙋ̆, поate din мънгіеrea мꙋmeлor, ворва t i n ъ r în лok de ж ꙋ n e. Деле жꙋne фъкъndꙋse жꙋnire, режꙋnire ва съ zikъ a фаче din вътрън saꙋ̆ векіꙋ̆ жꙋne. Maĭ simплꙋ лꙋkrꙋ de kът aчesta nꙋ поate фi алтꙋл kънd am врea съ не rîndim шi съ не черчетъm лimва.

19. **K o d a ч i ꙋ̆** saꙋ̆ **k o d a ч e.** Aчeastъ ворвъ nꙋ krez съ фie ромън kare съ nꙋ kꙋnoaskъ kъ вine дела ворва **k o a d ъ.** Kodaчiꙋ̆ saꙋ̆ kodaчe orĭ kodard, se kiamъ omꙋл kare ла o лꙋптъ, ла o întreprindere, ла o фаптъ eroikъ ръмъne tot în koadъ, se kam aseamъnъ kꙋ ворвеле, **ф r i k o s, m i ш e л, t i k ъ л o s** шi se potriвeще ka doъ pikътꙋрĭ de апъ kꙋ ворва францозeaskъ lâche.

20. **A n ц e л.** Ворва греческъ *Ἄγγελος* s'a префъкꙋt prin аналоџie in **ъ n ц e r** skimвънd пе (a) în (ъ) шi апоĭ din прічina nasaлꙋлꙋĭ (n) în (î) шi пе *λ* în *ρ*. Съ лъсъm kъ ла nꙋмеле de oamenĭ zічem Aнгел шi прin ꙋрмаре анцел; съ лъсъm kъ ворва ъnцer e de treĭ orĭ skimвatъ шi лitera (a) maĭ nꙋ треꙋe съ se skimве în (ъ) пentrꙋ kъ пъstreazъ aчeantꙋл пе ea; ъnsъ чел d'ънтъiꙋ̆ kare a zis шi a skris în лimва ромънeaskъ пе ъnцer, анцел a фost прea Sфinцia sa Пъріntеле Mitroпoлітꙋл Moлdaвieĭ Beniamin шi kънd ꙋn asemenea въrвat a îndreptat o ворвъ dꙋпъ tot dreptꙋл kꙋвînt, пentrꙋ ꙋnii ka noĭ nꙋ поate съ фie de kът o регꙋлъ џенералъ.

21. **M a.** Am zis шi алтъ датъ kъ вrънd съ формъm o лimвъ, n'aвem алт drꙋm maĭ drept de kът a алеџе din toate diaлektеле ромъne чe este maĭ вꙋn шi maĭ kлаsik. **M a**, nꙋ e ворвъ грeчеaskъ, domnꙋле, греčiĭ aꙋ̆ *ἀλλὰ*, *ὅμως* шi пе *μὰ* 'л aꙋ̆ лꙋat din преꙋпъ kꙋ мꙋлцime алte de ворве шi фrase дела italienĭ de kънd eraꙋ̆ sꙋвt stъпînirea Венецieĭ. Imĭ веĭ zіче ъnsъ daka 'л aꙋ̆ лꙋat греčiĭ дела italienĭ, съ'л лꙋъm шi noĭ? E вre ꙋn kꙋвînt mare saꙋ̆ вre o neвoie съ не лꙋъm dꙋпъ italienĭ, saꙋ̆ съ не фачеm лimва kꙋ totꙋл italianъ?— Este ꙋn kꙋвînt, nꙋ ъnsъ aшa de mare, kꙋ toate kъ este maĭ mare de kът aчела de a не лꙋа dꙋпъ славонĭ kꙋ kare лimва noastrъ nꙋ are алтъ релаціe, nічĭ în materie шi kꙋ atът maĭ пꙋцin în формъ, de kът a o împestriцa. Kꙋвîntꙋл чел maĭ mare este kъ m a, nꙋ e ворвъ a nꙋme italianъ; ea se цine de трꙋпꙋл чел mare ал глoseĭ romane din kare s'a фъkꙋt шi italiana шi ромъna шi фran-

цеzа ші însȣшĭ латіна... Ма есте întребȣінцат între Бънъцені întокмаĭ ка între ноĭ слабонȣл да. Бънъценіĭ нȣ сȣнт ші еĭ ромъні? н'аȣ ші еĭ дрептȣл а'шĭ депȣне капіталȣл чел бȣн ші стръмошеск în тресаȣрȣл џенерал ал лімбеĭ че бrem съ формъм? Че къшіці дȣмнеата дела да?— Поці съ мъ întребĭ ънсъ: ші че воĭ къшіга дела романȣл саȣ бъноцеанȣл ма?— Ицĭ воĭ ръспȣнде: къшіці чеа че есте а дȣмітале ші те скапĭ де о натъ стръінъ; къшіці кънд веĭ învъца італіенеще съ нȣ маĭ каȣцĭ ла дікціонар; къшіці кънд веĭ învъца францоzеще съ щіĭ пентрȣ че съ скріе (mais) кȣ (ai) ші нȣ кȣ (e). Ачестеа сȣнт кȣвінтеле меле, домнȣле. Веĭ маĭ zіче ънсъ: че не маĭ требȣе ма кънд авем пе ънсъ? — Уна е де доъ сіллабе ші алта де ȣна, ші е о маре înлеснire ла întъмпларĭ пентрȣ армонia лімбіĭ. Не требȣе ка (in) ші întрȣ, ка дін ші дела (аблатів), ка (ла) ші (а) ші ка ла мȣлте алте асеменеа кȣ каре лімба ноастръ се фаче амȣлт маĭ пȣтерніkъ ші де кът італіана ші де кът францеzа.

22. Етернȣл. Ачеастъ ворбъ пе славоніе ва съ zікъ вечĭнік, ка амор, драросте; ка тімп, време, ка реешіре, ісправъ ші алтеа семенеа. Дела рестаторнічіреа Реrȣламентȣлȣĭ органік în коачĭ тоатъ лȣмеа zіче în лок де жъліре, реклама ре саȣ реклама ціе; în лок де анафора, раппорт; în лок де бȣкȣрдісмъ ресолȣціе саȣ апостілльъ, дȣпъ натȣра ресолȣціеĭ; în лок де калемціĭ, шеф саȣ кап де масъ ші алте асеменеа каре ераȣ îндестȣл де консакрате кȣ ȣзȣл саȣ маĭ біне кȣ абȣzȣл. Міе де че съ нȣ'мĭ фіе ертат съ zік în лок де вечĭнік, етерн, în лок де славъ, глоріе ші алте асеменеа кънд îмĭ ам кȣвінтеле меле ка тоцĭ оаменіĭ, карі 'ші аȣ лȣат къчȣла ла DD. калемціĭ ші 'шĭ трімiс съ се пременбле пе кълнїтіле етернітъцiі, ȣнде се гръбеск а сбȣра ші аȣторіĭ фъръ лімбъ.

23. Ване. Ворба ачеаста кореспȣнде кȣ славонеаска zадарніче ші кȣ ромънеаскъ деше арте; ънсъ дешърт ва съ zікъ кȣрат пȣстіĭ, гол саȣ пе гречіе *κέφιος* ші пентрȣ *μάταιος* че се іа în морал н'авем ворбъ дака нȣ вом алерга ла славонеаска zадарнік каре требȣе съ се ціе де мъпъ кȣ тȣрчеціле калемціĭ, мȣхȣрдар, чіоходар, Бȣлȣкбаша, беілікчіĭ, локма, качірма, бітірмеа, екпаю,... че не а дат ȣн вечĭнік адіо; аша дар, лінсіндȣне

ворба, вom лuao de akoлo de ѕnde am moщenit шi пъine шi karnea шi съnџeлe noстrѕ, nrin ѕrmare trebѕe съ zічem бanѷ orǐ kъrѕǐ om aл kъrѕia kan iǐ e плin kѕ nimik, шi aǐ aвѕt drentate, domnѕлe, kъ aчeastъ ворбъ 'џǐ a tѕrбѕrat kanѕл.

24. Snлendidъ. Seamъnъ kѕ ворба стrълѕчitoare, însъ are oare kare differinџъ; o stea e стrълѕчitoare; фaџa Mъntѕitorѕлѕǐ ъnsъ kъnd s'a metamorфosat în mѕnteлe Taвorѕлѕǐ, a фost snлendidъ. Aлta e kъnd вizǐ ѕn че стrълѕчind шi aлta kъnd îл вezǐ într'o admosфerъ kѕ totѕл de лѕminъ шi îџǐ ѕimeщe okiǐ. Пentrѕ че съ ъmблъm kîrnindѕne шi îmбrъkъndѕne kъnd ne înвestim, шi съ n'aiбъ фieшǐ-kare idee nѕmeлe saѷ ворба eǐ?

25. Diвinitate. Franџeziǐ zik Dieu шi anoǐ divinité, noǐ de че съ nѕ zічem zeѷ, zeitate, diвinitate, Dѕmnezeire, Dѕmnezeime, kare ne фak лimба atъt de inaвѕџitъ шi esnresiвъ. Nѕ'џǐ фaчe niчǐ ѕn rъѷ, domnѕлe, diвinitatea; nѕ te sneria de ea ka kѕџetѕл чeлѕǐ пъkъtos; съ ne anroniem de dъnsa шi съ o kѕnoaщem.

26. Глorios. Daka 'џǐ am snѕs чева съ zikъ глorie, щiǐ че ва съ zikъ шi глorios, adikъ чeea че zічem ne sлaвonie sлъвit kъnd ar trebѕi съ se zikъ în kaǐ sлъвos adikъ kѕ sлaвъ saѷ nлin de sлaвъ deлa sine iar nѕ sлъвit de aлџiǐ. Bezǐ, domnѕлe, kъ dѕnъ че ne kîrnim deлa aлџiǐ snre rѕшinea noastrъ, anoǐ ne шi kîrnim nочit.

27. Modeлѕл-împъrat. Modeл ва съ zikъ чeea че ne grečeщe se zіче tin saѷ ikoanъ шi ne sлaвoneщe isвod. O шkoaлъ a Iѕdeeǐ zічea kъ Dѕmnezeѷ 'шi a фъkѕt ideaлѕл Sъѷ de om maǐ nainte de a krea ne Adam kare kѕm s'a nѕs în Raiѕл пъmîntesk a dekъzѕt шi dekъderea лѕǐ din фiǐ în nenoџǐ шi стrъnenoџǐ a mers kreskъnd nînъ kъnd Omѕл n'a maǐ semъnat kѕ ideaлѕл aчeлa nerфektѕл че шi'л înkinѕise Dѕmnezeirea (бarъ de seamъ, domnѕлe, kъ aчi nѕ zik diвinitate kъчǐ înџeлeг o фiinџъ nrea înaлtъ în aktiвitatea eǐ.) Aшa леџiлe лѕǐ Moisi kare aѷ фost чeл d'ъntъiѷ шi џirantik nas aл чiвiлizaџieǐ kreщine; siлinџeлe nroorочiлor; aчeastъ шkoaлъ desnre kare ворбiѷ, statornічitъ în Aлesandria, n'aвea aлt skon de kъt a readdѕче ne Om лa starea лѕǐ nri-

mitisъ спре а семънӑкѫ idealѫл лѫї Iехова. Ачещї бѫрбацї din sekол în sekол нѫ фъчеаѫ de кът а se rîndi пентрѫ органizареа ѫнѫї гѫвернѫ în kаре съ пеаръ drentѫл челѫї маї пѫternik, съ domneaskъ drentatea, съ se бѫкѫре чеї че плънг, съ se îmпаче ші съ se înфръцеаskъ interesѫріле оаменілор, ші пѫіndѫse елементеле соціетъцїї ла локѫл лор, съ se înфіinцeze феричіреа пентрѫ kаре есте kreat Омѫл ші спре kаре і s'a dat дела Дѫмнезеѫ тоаtе факѫлтъціле че ел ле а рът întreбѫinцat. Доі Adamї kredeаѫ sektatorії ачестеї шkоале къ аѫ esistat: ѫнѫл че нѫ s'a desпъргit нічї о датъ din kѫцetаrеа Дѫмнезеіріі, ші алтѫл чеа фъkѫt din лѫт întokmaї дѫпъ ачел ideал перфеkt. Kредеаѫ ъ къ къ ѫнѫл dintre Еврeї че se krешеаѫ ші se формаѫ кѫ ачесте ideї ші doktrinъ, înzestrat кѫ о пѫтере маре de дѫх ші de kѫвînt ва вені ші ва пѫне în лѫкраре тоате къте леціле лѫї Моісі ші шkоалеле проорочілор ле препараserъ, ші формънд ѫн гѫвернѫ пропріѫ спре фачереа Омѫлѫї, se ва фаче îmпърат маре, ва da ѫн модел de гѫвернаре ла тоате попоареле пъмîntѫлѫї ші ачеста ва фі Месіа.

In ачеастъ шkоалъ iniцiat ші Платo ла Алеsandria, препарат de дѫхѫл ші de doktrina лѫї Sokrat s'a întѫrnat în Гречіа ші а skris філософіа ші репѫблiка'sa. Префъкънд ideiле ачестеа пе релiціа пъгъпътъцїї спре а пѫтеа фі пріimite de kontimпоранії съї, а skimбат пѫмеле лѫї Iехова în Joie ші întreбѫinцънд асемънареа гѫстѫлѫї Гречіеї кътре arte, а зіs: къ прекѫм ѫн статѫар маї наinte de а'ші înчепе статѫа îшї аре ideалѫл формат ші перфеkt în imaцinaцia sa, kаре апоі сѫнт далта kreatoаре înчепе а se іві ші а se înфiinцa în marmora че se млъdie мъінілор лѫї; асеменеа ші Joie ші а фъkѫt маї ънтъї ideалѫл Омѫлѫї пе kаре kреънdѫ'л л'а възѫт în ѫрмъ деценерат ші kорѫпт. Аша репѫблiка лѫї аціnta съ readdѫkъ пе Ом ла перфеkціа лѫї пріimitiвъ. О асеменеа філософіе ші doktrinъ, întinsъ între Гречї în време de треї sekолї ші жѫмътате, а kontriбѫit фоарте мѫлт ші 'на препарат спре пріimіреа Хрістіanismѫлѫї ла івіреа лѫї. Ачеастъ doktrinъ а фъkѫт пе Sфінтѫл Basilie ka съ пѫмеаskъ пе Kапѫл еі: Дѫмнезееskѫл саѫ diвінѫл Платo; кѫ ачеастъ doktrinъ Платo а зіs къ атѫнчї вор фі феріч.te попоареле кънd îmпъръцїї фіlософеsk саѫ кънd фіlософії îm-

пъгъцesk. Unde este ачел dȣx
anaлitik, a аллеце ші a пȣне еле-
mentеле soцietъцеї ла локȣл лор;
a kȣноаще абȣzȣріле че віn dела
oameнї saȣ din dȣхȣл леџілор; a
deoseвi kъnd ръȣл віne d'aфarъ
saȣ din noї ънші ne, ka sъ пȣie
baseле ȣneї фeрічірї, ші sъ se фakъ
ачел modeл îmпъrat desпre kare
mъ întреві? Пе ачел dȣx anaлi-
tik saȣ фолоsoфik kredinцa noa-
stрь іл нȣmeще Dȣхȣл Adeвърȣ-
лȣї, kareле se пȣрta пreste ane
ші a stat de фацъ ла kreaцia лȣ-
meї алергъndȣo din xaos ші пȣ-
ind фіe kare елement ла локȣл лȣї,
ast-фел în kъt машіna чereaskъ a
merс ші ва merџe în etern în ar-
monia de kare se вȣkȣръ анџелії.
Ачеаа este dȣпъ zisa лȣї Плato
modeлȣл meȣ îmпъrat a къргȣia i-
koanъ sпre înkinare n'am алta ачі
жоs de kът tronȣл natrieї меле
ші пrinцȣл къргȣia în doktrina ші
релiџia mea natriotikъ am strirat
ші воїȣ strira a'л înkonцiȣra kȣ
kredinцъ romъnii ші a'ї înлesni
пȣnerea în лȣkrare a kȣцetъri-
лор saле.

111.

Sъ лъsъm akȣm, domnȣле,
глȣmеле kare maї mȣлt aȣ фost
ȣn жok ші o înлesnire a лімвеї,
ші kare m'am sokotit kъ ne de o
narte îmї вор ajȣta ла desrъdъ-
чіnarea ȣnor ideї ръȣ înцелеnite,
ші ne de алta вор deщenta kȣri-
ositatea чititoriлор nedenrinшї kȣ
stiлȣл чел грав ал katedreї. Sъ
ne sфътȣim akȣm чeea че s'ar kȣ-
veni, dъndȣne ȣniї алtora mъna,
a фаче sпre a kȣръцi, îmфrȣmȣ-
seцa ші îmпȣterniчi лімва. De-
sпre ачeasta s'a ворвit îndestȣл
în Пaraлeлismȣл че am пȣвлikat
în anȣл 1841 ші sпre addȣчerea
aminte înфъцішъz iarъші asemъ-
narea stъriї Гречiлор ші a лімвії
лор maї nainte de o жȣmъtate de
sekол. Гречiї sȣпȣшї kъnd Ве-
neцieniлор kъnd Тȣрчiлор, лin-
siцї de înвъцъtȣra în џenerал a
лімвеї mошiлор лор, ажȣnseserъ
a'шї împestriцa лімва kȣ ворве
itaлiene ші tȣрчeщї maї mȣлt de
kъt a noastrъ. Ворвеле *ἀγάς*, *τζε-
λεμπὴς*, *μπακτζὲς*, *παζάρι*, *τζισμὲς*,
ναζάρι, *ἰκράμι*, *τζελεμπιλίκι*, *καμ-
πȣ̃λι*, *μπακσίσι*, *μπεϊλίκι*, *τȣφέκι*,
μπαρȣ̃τι, *μπινίσι*, *καλπάκι*.... *σκȣ̃φα*,
κάλτζα, *καράφα*, *μπȣτίλλια*, *σȣ̃πα*,
μα, *μπαςιμέντο*, *κάτζα*, *τιμόνι*,
κȣμέρκι, *σκάλλα*, *σκλάβος*.... ші ал-
теле mȣлцime ajȣnserъ atъt de
nonȣлare ші se înръdъчinaserъ maї
mȣлt de kът ла noї ворвеле: sлa-
въ, вeak, вreme, nrieten,
ші алte ase menea sлавонeщї че

maĭ пꙋцine de kът îmnestriцъtꙋriлe глоseĭ гречещĭ kare nꙋ aratъ de kът timпiĭ dekъderiĭ шi робieĭ нaцieĭ че о ворбѩ; пе лъпгъ aчестea ведем мꙋлцime de ворбe întребꙋinцate ръꙋ шi dekъzꙋte din adевърata лор însemnare, прekꙋm, δȣλος, în лok de ὑπηρέτης; σκλάβος în лok de δȣλος; ἐκκλησία în лok de ναὸς, шi aлte asemenea маĭ мꙋлte de kът лa noĭ tînър în лok de жꙋne, inimъ în лok de kord, sꙋфлet în лok de inimъ saꙋ animъ; маĭ ведem ъnkъ skimбарea цепꙋрiлор πανηγύρι în лok de πανήγυρις, παιδὶ în лok de παις, τραπαίζι în лok de τράπαιζα .... ka шi лa noĭ: skriitorie în лok de skriitoriꙋ, евангелie în лok de евангелiꙋ, seminarie în лok de seminariꙋ.... маĭ ведем ъnkъ skimбарea kaꙋрiлор прekꙋm ἄρχοντας în лok de ἄρχων, αἱ καλαῖς în лok de αἱ καλαὶ; θεὸς θέλογτος în лok de θεȣ̃ θέλοντος ka шi лa noĭ бꙋнътate în лok de бꙋнътà, рꙋгъчꙋne în лok de рꙋгацie шi aлteлe asemenea. Aшa e, domnꙋлe, kъnd e пъръsitъ întр'ꙋn попол грътatika лimбei че aꙋ kꙋлtiвat'o o dinioаръ стръбꙋnii sъi: ворбe шi фрасe стрьine шi барбаре se ammestikъ шi арлekinъ трꙋпꙋл чел фрꙋмos aл лimбeĭ чеĭ повiлe шi divine; remъшiцa елементелор фрꙋмoase шi омоцене îшi skimбъ лokꙋл шi формеазъ ꙋn xaos, пînъ kъnd vine Dꙋxꙋл Adевърꙋлꙋĭ че se пꙋrta neste ane лa kreaцia лꙋmeĭ шi пꙋne елементеле лa лokꙋл лор, atът пре kът sꙋnt пꙋtinчioase de a se пꙋne.

Прin ꙋрmare, че aꙋ фakꙋt Гречiĭ de'шi aꙋ addꙋs лimба лор ворбitoare маĭ asemenea kꙋ лimба лꙋĭ Demostene шi Плaton? înтребат-aꙋ eĭ пе Баша Iane шi пе Xaцi Xristea daka priimesk ворба ἀςινομία în лok de πολίτζια, пе δȣλος, în лok de σκλάβος, пе ὑπηρέτης în лok de δȣλος, пе ὑπασπιςής în лok de ἀδιοτάντης? saꙋ aꙋ dat eĭ пополꙋлꙋĭ ворбeлe челe kꙋviinчioase шi омоцене kꙋ întreцimea лimбeĭ че ворбеще? Коборitꙋ s'aꙋ eĭ пînъ лa пoпол шi întinatꙋ-s'aꙋ kꙋ ел împreꙋnъ ka sъ remъie în eternꙋ погорîцĭ шi întinaцĭ пъstрънd în eternꙋ semneлe барбарieĭ шi робieĭ, saꙋ нꙋmaĭ ka sъ'ĭ întinzъ мъna шi sъ'л реаллце пînъ лa sine? Nꙋ требꙋe, domnꙋлe, a ne sꙋnпъра de ворбeлe челлe стрътoшъщĭ шi de челлe пꙋse лa лokꙋл лор kъnd нꙋ лe înцeлeцem; e маĭ bine sъ întребъm шi sъ лe învъцъm o datъ; e маĭ bine sъ ne дъm мъna шi în învoire kꙋ тоцiĭ sъ лепъдъm tot че не derradъ шi не sпꙋркъ лimба,

kȣrъцindȣo de orĭ чe ворве strъine шi пarasite. E rȣшine, domnȣлe, съ stъrȣim шi съ пe фачem лȣпtaшĭ спre aпъpарea a orĭ чe лȣkrȣ чe ne aratъ timпiĭ варварieĭ шi ȣrmeлe strъinilor чe aȣ trekȣt пeste пatria noastrъ. Intindeцi'mĭ mъna maĭ вine шi веniцĭ de'mĭ arъtaцĭ гreшaлeлe kъnd mъ аввat din drȣmȣл чeл drept, iar nȣ'mĭ фачeцĭ o krimъ kъnd mъ невoiesk съ'л kaȣt. Ziчeцi maĭ вine: «пentrȣ чe daka вreĭ съ skriĭ o лimвъ шi nȣ o глосъ saȣ ȣn diaлekt, пentrȣ чe maĭ întrевȣinцezĭ шi ачeлe пȣцine ворве strъine чe se maĭ вълd пe iчĭ шi koлo, kъnd лatina, kare este фъntъna de ȣnde поate a se adъпa шi a se kȣrъцi aчeastъ лimвъ, este atъt de înaвȣцitъ шi лimпede?» iar nȣ'mĭ îmпȣtaцĭ kъnd kȣ невoĭ, kȣ sȣdorĭ, верierĭ шi kieлtȣieлĭ mъ лȣntȣ съ въ kȣrъц sпȣrkъчȣnелe шi ȣrdoriле, kȣ kare în okiĭ Eȣronei лȣminate, фigȣraцĭ între noroadeлe варваre, шi aчeastъ лimвъ, atъt de фrȣmoasъ шi atъt de skiлъвitъ în miжлokȣл saлoaneлor шi sȣnt пana skriitoriлor, o nȣmesk жargon. Intindeцi'mĭ mъna шi e treaвъ nȣmaĭ de kъte-ва лȣnĭ, съ skoatem kieлълъind toцĭ strъinismiĭ пarasiцĭ чe s'aȣ лinit ka пeцiĭ пe o фaцъ kлasikъ шi ka easka пe ȣn фrȣmos arвore deлa kare пoate o datъ съ ia фok шi съ ajȣngъ ченȣшъ; ka niцe пarasiцĭ, zik, de aчeastъ лimвъ чe sinгȣrъ, dȣпъ 17 sekoлĭ, ne aratъ повiлa шi цeneroasa noastrъ oriцine. Addȣчeцi-въ aminte лa întokmirea Reгȣлamentȣлȣĭ kъt de лesne шi kъt de kȣrъnd s'aȣ întrodȣs mȣлцime de termenĭ omoцenĭ kȣ лimвa noastrъ; kȣm s'aȣ фъkȣt kaлemцiĭ шefĭ saȣ kaпĭ de masъ; вȣюrdismeлe, resoлȣцiĭ; жълȣirea, rekлamaцie; aцia, поліцie, фъrъ съ se фakъ шi araoa, maestrȣ de поліцie; kȣm s'aȣ фъkȣt neферiĭ, soлdaцĭ рȣсȣлaцĭ; вimвашiĭ, koлoneлĭ, вашчeoxodar, tȣфekчi-ваша шi aлцiĭ, ajȣtanцĭ aĭ пrinцȣлȣĭ; kȣm s'aȣ фъkȣt xeretismosȣrile, гratȣлaцiĭ, zeaфetȣriлe валȣrĭ; dȣвaлmaлeлe, iлȣminaцiĭ, шi aлte asemenea într'o вreme kъnd n'aвeam шkoaлe, nȣ se înвъцa гrъmatika лimвeĭ ka în zioa de astъzĭ. Am фi, domnȣлe, niцe kodaчĭ вrednichĭ de a пȣrta koada soĭtariiлor de пe atȣnчĭ kъnd n'am фi în stare saȣ пe am îndъrъtnichi de a пreфaче s л a в a în г л o r i e, в r e m e a în t i m п, d î r ж ȣ л în л ȣ d a ч e.... kъnd aвъnd п r o п e, a n t e, s ȣ п r a.... ne am sфii съ ziчem п r o п r i ч e, a n t i k, s ȣ п r e m... kъnd aȣzind

пe Бъпъцeнї zikъnd: ma шi aлteлe; пe Oлtenї zikъnd: de, пe, пin; пe Moлdoвenї zikъnd: strъin, шeрпe, шenfe, ъmвe; пe цъranї în цeneraл zikъnd: konчiў, пȣtreцў шi prin ȣrmare пȣtrire; noї sъ ne îndrъчim a ziчe da, dъ, пъ, пin, strein, шaрпe, шanfe, koaфiȣrъ, хrъnire.... Akȣm e timпȣл de a'шї лȣa лimвa drentȣriлe saлле kъnd шi naцia 'шї a reлȣat пe aлле saлле шi are în kanȣл sъў ȣn Domnў леціȣit. Akȣm e timпȣл sъ вorвim шi sъ skrim o лimвъ kȣ adeвъrat romъneaskъ, шi kъnd e вorвa de îndrentare a лȣkrȣriлor, sъ nȣ maї вorвim лimвa aвȣzȣriлor; akȣm e timпȣл sъ вedem înkaї din шkoaлe шi din kanчeлariiлe domneцї o лimвъ kȣrat romъneaskъ шi kȣ eлementeлe saлле лa лokȣл лor. Deлa ȣn Domnў лȣminat чe s'a kreskȣt kȣ лanteлe Mȣseлor, de naцie Romъn, kare în koniлъria sa a aвȣt tot d'aȣna înainte Пȣntea лȣї Traian, Tȣrnȣл Seвerinȣлȣї, Antiчiлe Romanaцiлor, adikъ чeлor naцї saў пъskȣцї лa Roma, aцeantъ naцia шi o лimвa kȣ adeвъrat romъnъ шi kȣviinчoasъ neneї ȣnȣї фiiў aл Mȣseлor. Am maї zis'o шi aлtъ datъ шi iarъшї o maї zik: kъnd вom вedea prin kanчeлariї шi prin triвȣnaлe o лimвъ înвъцatъ, stȣdiatъ, kȣratъ, este semnў kъ romъniї aў înчenȣt a se gъndi шi a'шї лȣa seama лa вorвъ шi лa skris. E semnў вȣn atȣnчї, шi daka ne плak semneлe вȣne, aїdem sъ ne dъm mъna шi sъ renezim aфarъ din лimвъ toate kъte daў o прoвъ de semne aлле neîпвъцъtȣreї, вarвarieї, strъinismȣлȣї вътъmъtor, toate kъte sȣnt semne reлe, koвe de nekȣцetare, koвe de înanoiere, koвe de moarte. Treвȣe naцia a'шї redoвîndi toate aлле saлле, шi лimвъ шi лitere шi kostȣme шi maї вîrtos kъnd toate aлле saлле sȣnt шi фrȣmoase, шi noвiлe, шi kлasiчe, шi лȣminate, шi sплendide; шi kъnd tot чe e strъin, e шi sлȣt, шi вarвar, шi întȣnekat, daka nȣ e лa лokȣл лȣї akoлo ȣnde îї stъ вine ka sъ фie.

Aчi mi se maї deskide o mikъ materie de вorвъ ka sъ noчiў a'mї arъta drentatea. Чe se attinцe de Пrinц, în toate împreцiȣrъriлe 'mї am arъtat sȣnпȣnerea шi kredinцa din toatъ inima шi kъnd doresk sъ фakъ eл чeлле чe aцeantъ naцia întreagъ, nȣ doresk de kъt, mъrirea лȣї, лaȣda лȣї, вine-kȣвîntarea лȣї, вiaцa лȣї în inimiлe ȣrmaшiлor.

Чe se attinцe чe strъinismї, eў чinstesk пe strъinї шi toate aлле

лор ла локꙋл лор, прекꙋм doresk ka ши еĭ съ не чinsteaskъ пе noĭ ши toate алле noastre ла локꙋл no-strꙋ. Kънd doresk ka ворвеле тꙋрчещĭ, ꙋнгꙋрещĭ, славе, гречещĭ пꙋсъ съ ле лепъdъm din лimba noastrъ, кꙋ ачеasta нꙋ desпрецꙋiesk нацiiле ачestea пentrꙋ къ нꙋ не a dat елле în сiлъ ачесте ворбе чi нерozia noastrъ ле a лꙋat momiцindꙋсе. Kънd zik къ ачесте ворбе sꙋnt варваре, елле sꙋnt фoarte новiле în лimba respektivъ пentrꙋ къ sꙋnt правiлnice ла локꙋл лор. Limba славъ este фoarte mare ши фрꙋmoasъ ши новiлъ ши слъвitъ пentrꙋ къ kiar нꙋmele de славонъ saꙋ славъ îĭ aratъ слъвirea eĭ; съ фie însъ ла локꙋл eĭ, de parte de ast лок, къ atꙋnчĭ e dreaptъ; ши a noastrъ ла локꙋл eĭ; аша amestik, a noastrъ кꙋ ачеea, ачеа кꙋ a noastrъ, талмеш балмеш, нꙋ'mĭ плаче mie în kaлitate de грътmatik. Kънd o лiмбъ ia ворбе saꙋ фrase алле алтеĭ лiмбĭ етероцене, ворвеле ачеллеа ши фrasеле ачеллеа, de кънd лꙋmea s'aꙋ нꙋmit варварismi пentrꙋ къ e ꙋн фел de пелецꙋire în регꙋлеле saꙋ лециле лiмвелор. Atът sꙋnt варварismĭ ворвеле славе, тꙋрчещĭ ши алтеле în лimba noastrъ, пе кът ар фi ши ворвеле noastre în лiмвеле ачestea. Nꙋ e вine нiчĭ o datъ кънd лꙋкрꙋрiле нꙋ sꙋnt ла локꙋрiле лор, e konфꙋsie, e xaos, ши ꙋnde e xaos нꙋ e Dꙋmnezeꙋ. Kънd Dꙋmnezeirea s'a arъtat în xaos, îndatъ a despъrцit întꙋnerекꙋл de лꙋminъ, ши s'a фъkꙋt лꙋmea.

Mъ rekomend, domnꙋле, ла ꙋвirea dꙋmitале, de înвъцътꙋrъ, îцĭ mꙋлцꙋmesk de întrевъriле че îmĭ фачĭ ши спре respлатъ îцĭ ꙋrez:

1° O kasъ кꙋ stanцe ши кꙋ kamere фъръ odъi;

2° Kънd te înвesti съ нꙋ фiĭ нꙋmaĭ înвrъkat;

3° Kънd фачĭ versꙋrĭ, съ'цĭ dea Dꙋmnezeꙋ o лiмбъ prin kare съ'цĭ esprimĭ toate норочiтеле кꙋгетърĭ;

4° Kънd te veĭ înчerka съ întrĭ în temплꙋл Mꙋселор съ фiĭ înвestit* кꙋ вешmintеле de пꙋnтъ кънчĭ гол нꙋ krez съ фiĭ priimit;

5° Kънd te veĭ însꙋra съ'цĭ dовîndeщĭ o kokoanъ kare съ нꙋ фie нiчĭ de neam вървъtesk нiчĭ пentrꙋ ka mariташꙋл între чер ши пъmînt;

6° Kънd veĭ авеа ardoare кътre Dꙋmnezeꙋ, soцie ши koпiлашĭ съ нꙋ'цĭ vie кълdꙋra фrizꙋriлор, saꙋ Doamne пъzеще! a vre ꙋneĭ boaле mintале;

7° Tinereцеa inimiĭ кътre soцie, koпiлашĭ ши priеtenĭ съ нꙋ'цĭ фie фrъцezime;

8° Kand веĭ авеа съ ворбещĭ kȣ oamenіĭ съ'ĭ гъseщĭ mirȣiцĭ шi дȣшĭ ла biserikъ în kът съ нȣ фiĭ siлit a фаче atъta ворбъ ka mine kare era destȣл съ se înцелеагъ нȣmaĭ în паĭспре-zече stanце de versȣrĭ;

9° Kънd îцĭ веĭ da koniлашiĭ ла karte шi вор întъmпina щiinцеле, съ нȣ ле вазъ strълȣчitoare ka вȣлгȣл saȣ ka глоata, чi спленdide în toatъ лȣmina лор ka aпostoлiĭ пе Mintȣitorȣл;

10° La orĭ че întreпrindere лъȣdatъ, пе kȣm n'aĭ kȣnoskȣt ворба, asemenea съ нȣ kȣnoщĭ нiчĭ фаnta de kodaчiȣ;

11° In orĭ че лȣkrare ideiле съ'цĭ фie лъmȣrite шi ворбеле съ korrъsпȣnzъ kȣ ideiле;

12 Шi în sфîrшit îцĭ ȣrez dȣmitaле шi църiĭ întreцĭ фeriчirea превъzȣtъ de пrooroчĭ; visatъ de Платon шi addȣsъ пrin Евангелie челлор kiemaцĭ шi пȣцinĭ аллешĭ.

I. E.

Domnȣле Redaktor!

Fiind kъ воiȣ съ афлȣ шi съ mъ konвinг, eȣ iar înчеп kȣ întreвъriле меле, kare îцĭ спȣiȣ maĭ din ainte kъ нȣ sȣnt aшa mȣлte. Adikъ toate întreвȣriле меле sȣnt нȣmaĭ ȣna.

De шi 'mĭ aĭ arъtat чева, în artikoлȣл despre attrakцie, kȣвînȣл konsoaneлор îndoite; de шi în пrosпektȣл (1) despre регȣлеле de a se desвate аллe soцietъцiĭ літерарe, am înчепȣt oare-kȣm a mъ konвinцe despre neaпъrata лор треbȣinцъ; însъ îmĭ maĭ treвȣe, ka съ zik aшa, o arъtare într'adins kȣ deцetȣл, ȣn artikoл într'adins че se traktezе нȣmaĭ despre aчeastъ materie.

Fiind înkredinцat kъ веĭ віне-воi a'mĭ îmплini aчeastъ dorinцъ, îцĭ мȣлцȣmesk, domnȣл шieȣ, despre челле doъ спре-zече ȣрърĭ че'mĭ фачĭ ла sфîrшitȣл respȣnsȣлȣĭ dȣmitaле шi, de mъ ва aȣzi Dȣmnezeȣ, ле ȣrez шi eȣ din parte'mĭ naцieĭ întreцĭ, kiemънd dȣхȣл Ienakiлор Vъkъreщĭ, ал Iorгоviчiлор шi ал Петriлор Maiorĭ, kъ съ віне-воiaskъ din лokaшеле фeriчireĭ a se kовorî în minцiле шi inimiле kontimпoraniлор ноштрi шi a'ĭ фаче съ вазъ kът de віне шi înainte aȣ înчепȣt aчeцĭ вървацĭ шi kът noi sȣntem în aпoĭ.

Ал Dȣmitaле шчл. Tot N. M.

RESPUNS.

Domnȣл meȣ!

Arta skrieriĭ aȣ învъцat'o oamenіĭ спре a se înцелеце kȣ se-

---

(1) Se ва пȣвлika în ȣнȣл din нȣmeriле ȣrmъtoare.

menії лор кънd нѹ sѹnt de фацъ. Ea ла înченѹt era înперфектъ saѹ maї віne ѹн фел de mistere кѹnoskѹte нѹmaї între чеї iniціaці în sanktѹariѹл кѹлtiвърії dѹхѹлѹї omenesk.

Кънd s'aѹ înѹentat лiтереле, Kadmѹ a addѹs Гречiлор din Feнiчia нѹmaї шanтe-спре-zeче, mi se паре. Тревѹinца лiмвеї греческі а арътat къ нѹ sѹnt destѹле спре a înkinѹi перфектъ aчeastъ лiмвъ în toate înпрецѹръriле; aша, se maї inѹentaръ шi алтеле шi апої алтеле пînъ se фъкѹръ doъ-zeчi шi патрѹ. Апої тревѹinца maї фермъ diфtonцiї, апої просоdia, апої пѹnktѹaцia пînъ кънd arta skrierii ajѹnse în stare a'шї înплini adeвърata ea soлie, фъкънd пе oamenї a se înцeлеце în челле maї depъrtate kлime шi în чеї maї depъrtaці sekoлї.

La semnele просоdieї saѹ adeвърateї кънtърї a ворвелор, пре-кѹm шi ла лоцika konsekѹinцъ a komпѹнерії лор, невоіea фъкѹ' пе oamenї, ka съ înфъцiшъze adeвърata пронѹнціе a лiмвеї, съ îndoiaskъ konsoneле kare н'a фost нічї kaпріческ, нічї лѹksѹ, нічї sistemъ de a îngreѹia învъцътѹра, чі кѹраt о невоіe, ѹн dѹх de înлesnire шi ѹн кѹцет metodik de a deпrinde цѹнimea кѹ жѹdikata dела челле maї simпле кътре челле maї kom-пѹse; dела фie-kare ворвъ în парте кътре фразѹрї, dела фразѹрї кътре кѹвinte шi dела кѹвinte кътре кѹвînтърї saѹ параціі.

Спре esemплѹ, кънd лѹї *νοῦ* aѹ врѹt съ'ї adaoцe ѹн *ἐν*, кѹвinтѹл 'i a оближат a skrie *ἐννοῦ*. Чел че înчепе a învъцa din aчeasta se deпrinde кѹ dedѹкціа шi кѹ жѹdikata. — Кънd пѹсъ ѹнеї ворве ka *ῥωςὸς* aѹ врѹt съ'ї adaoцe пар-tikoлa привitiвъ *α*, kare a фost невоіea съ'ї фakъ a skrie *ἄῤῥωςος*? Бaцї dѹmneata de seamъ, domнѹле, къ este фiind къ se ardikъ aпъсarea dела sфîrшitѹл ворвеї шi se strъmѹtъ песте *α* ka съ'л фakъ лѹнг? Фъръ aчеї doї *ῤῥ* ворва s'ар фi пронѹнціat *ἀρωςὸς* saѹ *ά-ρῶςος*. Indoirъ dar konsonъ шi фъкѹръ шi пе kontimпoranї шi întreara вiitorime пînъ în чеї maї depъrtaцї sekoлї, врънd невръnd, чitind пе amъndoї *ῤῥ* съ апесе ѹnde тревѹe, съ dea вîrtѹte ворвеї шi съ se konserве adeвъратa eї пронѹнціe. Прin ѹрmare aчeasta нѹ фѹ o îngreѹере лiмвеї, чі o adeвъратъ шi лоцikъ înлesnire по-trівitъ кѹ aчеї timпї aї kлasiчi-тъцiї, кънd oamenii съ гъndiaѹ în toatъ вiaцa лор asѹпра aчелор опере че în tot d'aѹna вор attraцe ammiraцia oamenilор шi ле вор фi de modeл ла skriвѹiriле лор.

Sъ венim akȣm лa лimба noaстrъ. Este ворба, domnȣлe, ka sъ o kȣлtiвъm шi sъ o skrim astфeл dȣпъ kȣm este ea, dъnd лimбeĭ че este aл лimбeĭ? Este ворба sъ ȣшȣrъm înвъцъtȣra întreagъ шi пrofȣndъ a aчesteĭ лimбĭ atъt пentrȣ naцionaлĭ kъt шi пentrȣ strъinĭ? Aȣzit'aĭ, domnia-ta, вre ȣn om sъ zikъ: воĭȣ sъ înвъц ȣn лȣkrȣ шi sъ'mĭ пerz timпȣл шi zeче шi чinчĭ-sпre-zeче anĭ ka sъ ажȣnг în sфîrшit a nȣ'л înвъцa niчĭ o datъ? Nȣ, пerreшit.

Daka dar e ворба sъ ne înвъцъm лimба, sokotesk kъ treбȣe a o înвъцa ast-фeл dȣпъ kȣm este ea în гȣriлe oamenuлor kȣ orгaneлe ворбireĭ întreцĭ шi sъnъtoase. Бъгat'aĭ, dȣmneata, de seamъ kъ sȣnt ȣniĭ romъnĭ, din гȣra kъrora îцĭ плaче sъ aȣzĭ лimба maĭ бine de kъt din гȣra aлtora? kare e kȣвîntȣл? Niчĭ ȣnȣл aлtȣл de kъt kъ чeĭ d'ъntъĭ aвъnd orгaneлe ворбireĭ sъnъtoase, фak a se aȣzi лimба în toatъ natȣra eĭ, фъrъ a sъri пeste niчĭ ȣn sȣnet, фъrъ a mъnka niчĭ o лiterъ, лȣnцind, фъrъ sъ шtie, вokaлeлe ȣnde treбȣe, шi skȣrtъndȣлe ȣnde sȣnt maĭ ъnгȣste; шi kъ чeĭ de a doiлea фonфĭ, пeлtiчĭ, гъnгaвĭ, пriпiцĭ saȣ tъrziĭ, skimбъ sonȣл konsoneлor, sȣбцiazъ saȣ înгroaшъ ȣnde nȣ treбȣe, mъnъnkъ saȣ adaoгъ, лъrцeшe saȣ ъnгȣsteazъ, шi te фaче a aȣzi o лimбъ че niчĭ ȣn гrъmъtik nȣ krez sъ o ia drent tiп шi materie dȣпъ kare sъ'шĭ фakъ reгȣлeлe чeлe adeвъrate aлe лimбeĭ.

Aĭ maĭ бъгat ꙗгъшĭ de seamъ лa koпiĭ saȣ шi лa oamenĭ marĭ kъnd înчeп a înвъцa karte шi a skrie, kъ ȣnde se întъmплъ siлaбeлe de kъte doъ шi treĭ konsone фoarte des лa înчeпȣt mъnъnkъ saȣ ȣitъ kъte ȣna doъ? пrekȣm sпre ezemплȣ вrъnd sъ skrie пeпt, stroпire, resплatъ, skriȣ: пet, stoпire, resпatъ. Akȣm kъnd înвъцъtorȣл лe adaoгъ лa ворба чea d'ъntъĭ ȣn п, лa чea de a doa ȣn r, лa чea de a treꙗ ȣn л, sokotesk kъ n'are aлt kȣвînt de kъt ka sъ îdenлineaskъ adeвъrata пronȣнцie a aчestor treĭ ворбe.

Limба noastrъ, domnȣлe, astфeл kȣm este ea лъsatъ din tatъ în фiĭ deлa strъбȣniĭ noшri шi ast-фeл kȣm n'am фъkȣt'o aiчĭ eȣ niчĭ dȣmneata, are ворбe шi aпъsate лa ȣлtima saȣ sфîrшit пrekȣm: kъntъ́, ворбí, фъkȣ'.... шi лa пenȣлtima пrekȣm, вedére, пъчére, kredínцъ, фiínцъ.... шi лa antenenȣлtima пrekȣm: mérцere, фáчere, tráцere. Kȣm se вa arъta adeвъ-

rata пронȣнціе a ȣнор asemenea вȣрбе, saȣ kȣm 'шĭ ar îmплîni arta skrierii skопȣл sъȣ daka n'am приimi ніще semne kare sъ arate шi strъinілор шi viitorimeĭ чеĭ maĭ depъrtate ворбеле ast-фел дȣпъ kȣm se пронȣнцъ de partea чеа sъпътoasъ a націеĭ? Прin ȣrmare sȣntem siліцĭ saȣ a ne reîntȣrna ла приimirea аччентелор kare фъръ kȣвînt ле am лепъdat пînъ kънd нȣ ne am kiбzȣit despre алте miжлоаче maĭ лоціче, saȣ sъ'ĭ îndoim konsoneле akoло ȣnde trebȣinца чере ka вokaлa sъ фie лȣнгъ saȣ аппъsatъ.

Ънsъ аччентеле нічĭ într'o лiмбъ нȣ aratъ лȣнціmea вokaлелор шi prosodia ворбелор, adikъ daka sȣnt maĭ înkise saȣ maĭ deskise вokaлеле. Прin ȣrmare дȣпъ tot kȣвîntȣл trebȣe a îndoi konsoaneле kъчĭ ачеasta нȣmaĭ aratъ in челле maĭ dese întъmплърĭ kъ вokaлеле sȣnt лȣнцĭ kънd sȣnt ȣrmate de doъ saȣ treĭ konsone: Spre esemплȣ, ла ворбеле п r i n d e r e, s п a r ц e r e шча вokaлеле (i) dела чеа d'ънtъiȣ шi (a) dела чеа de a doa sȣnt лȣнцĭ pentrȣ kъ ȣna este ȣrmatъ de nd шi чеа-лалtъ de rц, adikъ de doъ konsoane. Tot дȣпъ ачеst kȣвînt ворбеле ф a ч e r e t r a ц e r e.... spre a se чiti kȣm trebȣe, se kȣвine a se skrie saȣ ф á ч e r e, t r á ц e r e, saȣ фаччере, траццере; ънsъ аччентеле am zis kъ нȣ aratъ лȣнціmea вokaлелор шi prin ȣrmare невоіea пе siлеще a фаче ачеea че aȣ фъkȣt тоцĭ oamenii kънd s'aȣ гъndit, adikъ a îndoi konsoneле kare нȣ este нічĭ înkъrkare a лімбеĭ, нічĭ лȣksȣ, нічĭ imitare фъръ kȣвînt, чi o невоie неапъratъ spre a înлesni шi пъstra пронȣнціa лімбеĭ.

Franцezii n'aȣ o лімбъ ka a noastrъ; ворбеле лор sȣnt аппъsate toate ла ȣлtima saȣ ла o demi-пеnȣлtimъ. La дъnшiĭ îndoirea konsoneлор (kънd нȣ o чере kompoziцia ворбеĭ) este adевъrat ȣn лȣksȣ, kъrȣia нȣ i se poate da нічĭ o регȣлъ ценераль de kъt o îndeлȣнгъ deprindere фъръ нічĭ o лȣminъ алта de kъt a etimoлоцieĭ че în tot d'aȣна e oarбъ фъръ kȣноштінца лімбелор de ȣnde se trar ніще asemenea ворбе.

Sъ венim akȣm ла гръmatikъ. Kȣm ai нȣmi дȣmneata, domнȣле, гръmatika ȣneĭ лімбĭ kare нȣ e în stare a'цĭ da ніще регȣле ценерале шi te siлеще a învъца toate ворбеле пе din afarъ în toate modifikaціiле лор? Negreшit веĭ zіче kъ, saȣ gramatika e nekompлektъ, saȣ kъ лімба este neregȣлatъ. Sъ пȣnem kъ ȣn kopiлаȣ saȣ ȣn strъin

ar înвъца гръmatika лimбeĭ noastre; ar întiлni sпre esemплȣ ворбеле daskълȣ, џенералȣ, ideaлȣ, повiлȣ, шi aлte asemenea kare skimбъndȣле ла плȣрал ar фаче daskълĭ, џенералĭ, ideaлĭ, повiлĭ; ar întъmпina asemenea шi aлte ворбе kȣ лitera (л) ла ȣлtima прekȣm: kaлȣ, mieлȣ, копiлȣ, голȣ, валe, kaлe, kare ла плȣрал îmmoaie пe (л) фъkъnd kaĭ, mieĭ, копiĭ, гоĭ, въĭ, kъĭ. Atȣnчĭ шi копiлȣл шi strъinȣл te вор întreба: kъnd sъ îmmoiȣ пe (л) шi kъnd sъ nȣ'л îmmoiȣ? фъ бine, dragъ daskъле, шi dъ'mĭ o регȣлъ. Atȣnчĭ te aĭ ȣita în sȣs, te aĭ ȣita în џos, aĭ resпȣnde че te aĭ прiчепе, aĭ înчепе a черчета kъnd o ворбъ kъnd aлta, 'џĭ aĭ бate kaпȣл, adikъ aĭ фаче toate kъte aȣ фъkȣt toџĭ kъџĭ s'aȣ невoit a înлesni înвъџъtȣriле addȣkъnd лȣkrȣriле ла niшe регȣле џенерале шi aĭ aфла: kъ kъte se îmmoaie ла плȣрал ачелеa ла sinгȣлar din natȣra лor, din înчепȣтȣл лor dела moшĭ dела strъmoшĭ s'aȣ skris шi s'aȣ пронȣнџiat de oamenii kȣ органеле ворбiреĭ sъпъtoase kȣ doĭ (л), прin ȣrmare веĭ skrie kȣ doĭ (л) шi веĭ resпȣnde челор че te вор întреба ka sъ skrie kȣ doĭ (л) ла sinгȣлar пe toate kъte se îmmoaie ла плȣрал шi din протiвъ kъte se skriȣ kȣ doĭ (л) ла sinгȣлar sъ ле îmmoaie негрешit strъinȣл ла плȣрал, daka ва sъ ворбeaskъ бine ромънеште; прin ȣrmare ва skrie: kaлȣ, kaĭ; mieлȣ, mieĭ, порȣmбeлȣ, порȣmбeĭ, копiлȣ, копiĭ; гoлȣ, гoĭ; валe, въĭ; kaлe, kъĭ; пeлe, пeĭ, шчл; iar челe че nȣ se îmmoaie ла плȣрал se вор skrie kȣ ȣn (л) прekȣm шi челe че se skriȣ kȣ ȣn (л) nȣ se îmmoaie ла плȣрал, kȣm: џенералȣ, џенералĭ; daskълȣ, daskълĭ шчл.

Tot dȣпъ ачest kȣвind sȣnt aлte ворбe kare ла sinгȣлar sȣnt îmmȣiate шi ла плȣрал, венind ла adeвърata лor oriџine, iaȣ în гȣра oamenilor негîнгавĭ шi nesaлtiџĭ ла лimбъ doĭ (л) прekȣm: stea, steлe; zi, ziлe; rondȣreа, rondȣреле; ea, eлe; чea, челe; шчл. Вреĭ sъ aĭ ast-фeл de гръmatikъ, domnȣле? Бine, шi eȣ mъ бȣkȣr; de ȣnde nȣ џie-se лȣmea de че s'a aпȣkat, adikъ копiлȣл orбȣ de ȣn daskaл шi maĭ orбȣ шi de лoгoфътȣл de doъ orĭ maĭ orбȣ шчл, kъ бine вezi dȣmneata kъ ast-фeл лȣkrȣriле вор merџe kreskъnd kȣ прогресie daka nȣ џeometrikъ în kaĭ aritmetikъ шi вom aвea o лimбъ de порȣnчeaлъ гъnгавъ, desnodatъ, лъбърџatъ, adikъ nȣmaĭ вȣnъ пe

seama noastrъ. Atѣnчĭ ъnsъ чел пѕцin treбѕe sъ fim drenцĭ шi sъ ziчem kъ лimбa бiet лa înчеnѕtѕл eĭ a fost шi ea maĭ noбiлъ, maĭ strъnsъ, maĭ rotѕndъ, шi noĭ ъшia înлesnitoriĭ am addѕs'o în starea aчeasta. Kѕ toate aчestea întrе toate trenteлe de oamenĭ, întrе бoierĭ, întrе oratoriĭ oбщеaшiĭ Adѕnъrĭ, întrе neгѕцъtorĭ, întrе meшerĭ, întrе sъteni шi ъnsѕшĭ întrе profesorĭ tot se aflъ бъrбaцĭ kare kъnd вorбesk, ле a dat Dѕmnezeѕ darѕл sъ nronѕnцe лimбa sъnъtoasъ, sъ înnoade siлaбeлe kѕ вîrtѕte шi, fъrъ sъ шtim de чe, noъ aчestora înлesnitoriлor sъ ne nлakъ a'ĭ aѕzi. Шiĭ de чe ne nлak, domnѕлe? Fъ бine шi бarъ de seamъ шi te вeĭ înkrediнцa kъ îndoiesk konsoaneлe akoлo ѕnde sѕnt eллe îndoite, adikъ annasъ лa trъsѕriлe вorбeлor întokmaĭ dѕnъ kѕm natѕra annasъ лa trъsѕriлe aчeлor kinѕrĭ kлasiчe шi ne dъ niшe fisionomiĭ atъt de nronѕnцate шi modeлe artistiлor. Limбa nenronѕnцatъ бine e întokmaĭ ka aчeллe kinѕrĭ чe în лok de nas aѕ kъte ѕn бiet ner akoлo aбia înkinѕit, în лok de okĭ, niшe skлinitѕrĭ informe, în лok de snrînчene, niшe kin de fѕлцĭ nar'k'ar fi nѕшĭ kѕ fѕsѕл, o бiet de frѕnte, niшe aбia бѕze, чe sъ'цĭ maĭ zik maĭ mѕлt; ѕĭtъte лa ѕn kaлmѕk шi nrîвeшe шi лa ѕn roman. Aшa e шi лimбa, domnѕлe, nerostitъ kѕ toate лiтereлe eĭ ka шi kinѕriлe ѕnde natѕra nѕ'шĭ a annъsat deцetѕл лa trъsѕra formeлor, ka шi fraseлe mѕsikaлe reчitate în гaлon, neste note, neste taktѕri, ka ѕn чimбaл deskord, ka o arnъ шirбъ, ka ѕn faѕer snart.

Dѕnъ aчestea kъnd лimбa se вa înвъцa deлa sine dѕnъ natѕra eĭ, dъnd лimбeĭ чe este aл лimбeĭ, шi se вa sѕnѕne лa niшe reгѕлe aшa de цeneraлe шi aшa de înлesnitoare, noate sъ se maĭ întъmnлe вre ѕn бiet kreшin sъ maĭ înвeцe шi вre o aлtъ лimбъ, nrekѕm, лatina, itaлiana, franцeza.... atѕnчĭ romъnѕл d'akasъ шie kъ vallon treбѕa sъ se skrie kѕ doĭ (l) kъчĭ вaллe, aл nostrѕ se skrie tot aшa; asemenea шi, hirondelle, selle, elle, celle шчл. se skriѕ kѕ doĭ (l) nentrѕ kъ шi лa romъneшe, rondѕreллe, шeллe, eллe, чeллe, se skriѕ asemenea шi a înвъцat шi kѕвîntѕл nentrѕ чe.— Tot asemenea cavallo, kare întrе Piemontezĭ se ziчe callo, pelle, agnello, stella, quello шчл. se skriѕ kѕ doĭ (l) nentrѕ kъ шi în romъneшe kaллѕ, neллe, mieллѕ, steллe, чeллѕ se skriѕ iar

asemenea пентрꙋ kꙋвîntꙋл îm-mꙋiереĭ.

Апоĭ din asemenea регꙋле ве-nind ла лiмва францоzeaskъ пꙋtem da ромънꙋлꙋĭ регꙋлеле ꙋрмъ-toare чe'л поate înлesni маĭ мꙋлt de kът ънsꙋшĭ пе францеz.

1. (al) ромънеsk ꙋрmat de o konsonъ se фаче în францоzeщe (au), прекꙋm палмъ, paume; албъ, aube, калd, chaud; кълцꙋгъ, chaussure; sълtare, sauter; алtꙋ saꙋ înалtꙋ, haut; салчie, saule шчл.

II. (el) ромънеsk ꙋрmat de o konsonъ saꙋ маĭ віне de лл l se фаче în францоzeщe (eau), прекꙋm: пеле, peau; inелꙋ, anneau; gnellu молдовенеще, agneau, тꙋртꙋрелꙋ, tourtereau; капелъ chapeau; kastелꙋ, chateâu; mantелъ, manteau; васелꙋ, vaisseau, шчл.

Asemenea регꙋле se пot da маĭ мꙋлte; ънsъ нефiindꙋле локꙋл аꙗi, ꙋnde se ворвеще despre îndoirea konsonелор, ле вом лъsa пентрꙋ алдъ datъ.

E віne, domnꙋле, kънd are чine-ва o лimвъ ka noĭ ромънiĭ, addꙋsъ аꙗi din sînꙋл Italieĭ шi kare, лъsъndꙋo ast-фел дꙋпъ kꙋm este ea în adeвърata eĭ natꙋръ фъръ a o noчi, не поate sлꙋжi drепt kiee спре îнвъцarea a ori-кърiĭ лiмвĭ de фамiлia латinъ, aĭ кърia националĭ reспектiвĭ sꙋnt аша de орвĭ фъръ латina. La noĭ нꙋ e nimik înkъrkat, e o datorie че a-вem a îmплini кътре drепtꙋриле лiмвеĭ шi кътре жꙋнimea че aщeaптъ дела noĭ înлesnirile че îĭ sꙋntem datorĭ. E шi пъkat sъ înkidem okiĭ аша de пismъtarецĭ înaintea adeвърꙋлꙋĭ; e шi рꙋшine înaintea вiitorimeĭ, kare не ва жꙋdika, sъ не arъtъm atъt de indiферenцĭ ла înлesnirele eĭ пентрꙋ kare не a шi trimis Dꙋmnezeꙋ пе лꙋme maĭ naĭnte.

Мъ întreвĭ, domnꙋле, îцĭ reспꙋnz ла че щiꙋ, ла че am афлat шi воiꙋ фi gata tot d'aꙋna a'цĭ îmплini орĭ че черере asemenea, пе kът ва фi în пꙋtinцеле меле.

I. E.

DANTE

Dante s'a нъskꙋt ла Флоренца ла 1265 dintр'o фамiлie новiлъ шi însemnatъ a Алiгиерiлор kare se афла în partitꙋл Гꙋелфiлор (1). La вîrstъ de ноъ anĭ възꙋ пе Беатриче фiiea лꙋĭ Фолko de Портinari че era koпiлъ ka шi дънsꙋл шi пе kare mînгîindꙋo o нꙋмеще Бiче; de atꙋnчĭ simцĭ ꙋn simtiment kare фꙋ îndemnꙋл чел прин-

(1) Вeзĭ nota în No ꙋrmъtor

чіпел ал поесіілор saлле. La вірстъ de опt-спре-zече anї o revъzъ' пentrъ a doa oarъ ші simtimentъл din копілъріе deвenі ъп amор din челле maї kлasiче алле Italieї kare'ї înspъффъ toate поеsiiле saъ kanцoneле saлле челле d'ъntъїъ. Amoрул съъ чел mare її înspъффлъ o фrikъ kъ поate o ва пeрde întр'o zi. Temeрea aчeasta її înвeninъ toatъ ферічіреа ші пъ maї еші din съффлетъл лъї нічї zioa нічї noaптea. Se волпъві de aчeastъ фrikъ ші în авърърiле saлле пъ вedea de kъt плънцерї ші doлiърї. Въzъ' ъп віs kare її презise kъ adeвърат moartea de kare se temea ші kare se ші întъмплъ maї în ърmъ, kъчї Beatriче mъri kъnd ел era în върstъ de doъzeчі ші чiпчї de anї. Dъпъ moartea eї i se întreръпse toate kanцoneле; верstъріле поetълъї пъmaї фъръ de kъt лamente ші съspiнъrї. Remase în toatъ віаца krediочios aчeстъї amор kare 15 anї її фавсrisase toate desвoлtъріле съффлетълъї, ші kare її înspъффлase toate simtimenteле челле новіле. Ka съ arate doлiъл în kare era kъфъndatъ Флоreнца пentrъ moartea amanteї saлле, фаче ъп sonet adresъndъse kъtre пелерінii че se dъчeaъ ла Roma. Maї ла ърmъ фъkъ' ъп алт sonet intitълat E s t a s ъ л.« Dъпъ sonetъл aчesta, ziче ъnsъшї Dante, авъїъ o minъnatъ вedenie în kare въzъїъ niще лъkръrї че mъ фъkъrъ a лъa xotъrîrea de a пъmaї ворві nimik despre aчeastъ de treї orї ферічітъ пінъ în momentъл kъnd воїъ пътea съ ворвesk kъ maї mълtъ dirnitate..... Nъdъжdъesk a ворві de dъnsa astфeл kъm пъ s'a ворвіt despre нічї o фemee.» Ші kъ adeвърат 'шї a цinst kъвîntъл. Поema sa intitълatъ Divina comedia че a nemъrit sekoлъл съъ, kontimпоранii съї, пъse d'aлътъreа kъ пъmeле лъї ші пе Beatriче în kare персоніфікъ teoлoцia ші ъnsъшї înцeлепчиnea dівіnъ че її deskide порціле Iadълъї ші алле Paradisълъї ші її desвълеще atъtea mistere. Нічї ъп amор n'a înspъфлat niще kъцetъrї atъt de înaлte, нічї ъп amор n'a kъръцit atъta съффлетъл ші a kondъs kъtre віртъte ka aчeastъ patimъ atъt de новілъ ші kъratъ че a щіът съ inspъфле Beatriче пъrinteлъї поesii moderne ші kreatorълъї iadълъї ші paradisълъї krещin; ші нічї o фemee n'a фost respлътitъ ші kъntatъ ka aчeastъ ферічітъ Beatriче. Фrъmoasъ, anцeлikъ фъntъrъ este фemeea în kare se персоніфікъ віртъtea ka съ întъreaskъ пепъtinцeлe въrвatълъї înspъффлъndъї фan-

ta чea вѹнъ ші sъ'л konsoлe în amъръчюneлe вieцeĭ ka o вѹnъ вestire a napadisѹлѹĭ, ka o aѹpopъ aчeĭлaлteĭ вieцĭ!

Kѹ toate aчestea kѹвiinцeлe фaміліeĭ, îndemnѹл пъріnцілор de a лъsa ѹn moнитор, îл фъkѹрь a se înѕѹра лa 1291, ѹn an (2) dѹпъ moartea Беатрічеĭ ші лѹъ пе Цemma de Donati dintр'o фaміліе Гѹелфъ, kаре'ĭ dette шase koпiĭ ші ал kърia karakter піsмъtaріц ші юte îĭ înвeninъ toatъ віацъ dѹmestikъ.

Dante aвѹ' o рoлъ însemnътоаre în împrejurările kъpop patpia sa ші însѹші Iтaлia фѹ pradъ; лѹъ armeлe ші se лѹптъ pentpѹ patpia sa în вatalia dела Campaldino împrotiвa Aretinілор лa 1289, ші în kampania din 1290 împrotiвa Пisanілор. Пe ѹрmъ intръ în maцistratѹръ, în epoxa фѹnestъ pentpѹ patpia sa, a pesвoюлѹĭ чівіл între Алвĭ ші Nerri. Фѹ apoĭ пîріt kъ ар фі фaвоrisat пe чеĭ Алвĭ în timpѹл kънd era memвpѹ ал konsiліѹлѹĭ sѹprem; ші kънd Kароn tata лѹĭ Філіпп VI фѹ kiemat în Флoренца spre a împъчюі amвeлe partite, Dante фѹ kondamnat în 1302 лa o плaтъ de вanĭ dъръпъnътоаре ші лa esiліѹ; îndatъ maĭ лa ѹрmъ printр'o aлdoiлea sentinцъ a ѹnѹĭ triвѹnaл revoлѹціonar, eл ші soцiĭ лѹĭ фъръ osîndiцĭ, фъръ a se înфъціша лa жѹdikatъ (prin kontѹmaчe) de a фі ършĭ de вiĭ. De atѹnчĭ Dante se въzѹ' în nevoie a чere asiл лa prinцiĭ Цiвeліnĭ aĭ Iтaліеĭ kari priimiaѹ вѹkѹros în aлліанца лор пe Гѹелфіĭ persekѹтацĭ ші proskрішĭ. Аша îmвръцішъ ѹn partit че era împrotivitор maĭ nainte лa opiniiлe лѹĭ ші kътре kare esiлiѹл ші sѹфферинцeлe îл împinserъ a чере ajѹтор. Ast-feл фѹ-rар mѹрі лa Равena în 14 Septemвrie 1321 în вірстъ de 56 anĭ aлътъ domnѹл aчesteĭ четъцĭ Guido Novello de Polenta че îл priimise maĭ mѹлt ka ѹn prieten de kът ka ѹn protektор, ші kare spre a'ĭ da провъ de a sa înkredere л'a фost ші trimis kѹ o amвasadъ лa Венеціа. Dѹпъ обічеюріле aчeлѹĭ sekoл, spre чinste kътре taлeнtѹл ші цeniѹл aцestѹĭ въpвat, Guido, лa ъntъia priimire, îл фъkѹ' sъ intre în палатѹл съѹ în вешminte de poet.

Limвa попорѹлѹĭ roman atът în Iталіа kът ші în toate църіле ѹnde Roma îшĭ întinsese domnia ші koлoniiле saлле, prekѹm în Франца, Пortогaлia Spania, ші Daчia, era ѹn церг (geargon) nereгѹлat maĭ mѹлt ші maĭ пѹцin de eлement лatin. Toцĭ skriitoriĭ din sкoлiі din aintea лѹĭ Dante skriaѹ

(2) Вeзĭ nota din No viitor.

лimба латinъ maї mȣлt saȣ maї пȣцin kȣratъ. Trȣбadȣrii nȣmaї kъnta eroiї шi amorȣл în цerrȣл попȣлar resпektiв. La kȣrtea regeлor Siчiлieї înчепȣ' ачеа глоsъ a Itaлieї a se sȣпъne лa oare kare regȣлe шi deвeni ȣn diaлekt maї пresȣs de toate diaлektiлe Itaлieї kare se nȣmi Lingua Cortegiana шi kare se adoптъ în цeneraл în toatъ Toskana шi se фъkȣ' попȣларъ. Maї nainte de sфirшitȣл sekoлȣлȣї aл treї-sпrezeчeлea maї mȣлцї poeцї шi пrosatori înчепȣръ a skrie în ачest diaлekt kȣrtesan че annȣnцia aȣrora a ȣneї лimбї aл kъria kreator фȣ Dante. In zadar s'ar înчerka чineва a statornічi kȣtare saȣ kȣtare фeл de esпrimare; ворбeлe шi фraseлe ȣneї лimбї se skimбъ dȣпъ îmпreцiȣrъri atъt din aфаръ kъt шi din пъȣntrȣ din sekoл în sekoл, шi ъnsȣшi din an în an. Nimik nȣ statorniчeazъ o лimбъ ka фanteлe цeniaлї, ka kaпeteлe d'oперъ лiterare de kare se поate фълi o naцie. Dante пrin k o m e d i a s a d i в i n ъ пȣse чeлe d'ънtъiȣ фȣndamente, шi ardikъ ȣn ediфiчiȣ koлosaл sпre ammirarea sekoлiлor în kare фie че фras, фie че ворбъ se sфinцiръ шi se фъkȣръ ka o лeцe de skriere a ȣrmaшiлor poeцї шi пrosatorї. Eл, пъrinteлe poesieї moderne, фȣ tatъ atъt de norочit aл ачesteї лimбї Itaлiene kare nȣ e niчї skrisъ niчї ворбitъ de kъt nȣmaї de чeї че o înвaцъ. Itaлianȣл neînвъцat e maї strъin лimбei ачeцia de kъt strъinȣл че o kȣлtiвъ.

Komedia diвinъ e îmпърцitъ în treї marї desпърцirї întitȣлate: IADUL, PURGATORIUL шi PARADISUL din kare фie-kare e sȣбîmпърцit în kъte treї-zeчї шi treї kъntȣri. Пe лîngъ поъ-zeчї шi поъ kъntȣrї din kari se komпȣne toatъ poema, se maї adaogъ ȣnȣл лa înчепȣt ka o introdȣkцie a oпeriї; пrin ȣrmare toatъ poema sa e kȣmпȣsъ din o sȣtъ kъntȣrї, sпre a kъrora îmпъinire пъшеще tot kȣ nȣmъrȣл treї; adikъ poema întreagъ e îmпърцitъ în treї, фie-kare desпърцire koпrinde treї-zeчї шi treї de kъntȣri шi фie-kare kъnt e komпȣs din stanцe de treї versȣrї че se nȣmesk r i m a t e r ц a kare se лeagъ ast-фeл între sine în kъt tot kъntȣл фormeazъ ȣn лanц. Versȣл din mijлok aл фie-kъrȣia terцet rimeazъ kȣ versȣл d'ънtъiȣ шi чeл d'aл treiлea aл terцetȣлȣї ȣrmъtor. Inventatorȣл ачestȣї metrȣ фȣ ънsȣшї Dante deлa dъnsȣл фȣ konsakrat aпoї maї вirtos пentrȣ поesiiлe фiлosoфiче, satire, eпistoлe

ші алегорії. Este ънсъ чеа maї kувiinчos ші ла поеміле епіче kъnd вор фі rimate, пентру kъ, skъпънd de monotonia rimeлор îmпerekiate kуm ші de întrepуперea oktaвелор, stanцелор saў strofeлор, пъstreazъ уn karakter kу adeвърat de narацie saў повestire неперекурmatъ. Lîngъ ачestea este уn mare ажутор ціnerii de minte, пентру kъ фie kare terцet че не am алеце, prin doъ версурі adduче aminte terцетул пречеdent ші printr'унул пе чел урmътор. Fie-kare верс ал луї Dante este, ka toate версуріле eroiче italiene, de kъte ун-спре-зече силаве, kare se îmпарт saў se sokotesk a фi îmпърціte în чinчї Iamвe (3) din kare чел d'ал чinчiлеа e urmat de o silaвъ skуrtъ.

La нумеле луї Dante se дештеаптъ сувенirea întreагъ a sekолулуї съў. Ел e ka o лініе de хотар мъreaцъ între поesia antikъ ші поesia modernъ, пе kare ку a sa mънъ ле înnoadъ printr'ун iнел вriлant ші nепeritор. Віаца луї se афлъ ънсуші dела дънсул. Чitind skrierea луї întituлатъ Traktat ал елокуінцеї вулгаре афлъm ку kъte stуdiї профunde, ку kъte înцелепте ші

(3) Bezї nota din нумърул урmътор.

konштiinцioase лукрърї îшї формъ ачeastъ лімвъ atъt de enerцikъ, ачeastъ лімвъ de вронz kare, topitъ în флакъра ценіулуї, ia adeвърata формъ a kуцetърії ші resфрънце atъt de kredinчios суфлетул поетулуї.

Гуелфії ші Ціведінії ерaў doъ întinse партіte în kare era îmпърціtъ toatъ Italia ші фу прada aтъціa sekoлї a neînвоіріlор лор челлор sъnцeroase. Нъskут dintr'o фаміліе Гуелфъ, remase kredinчios опініiлор ачestуї партіt пiнъ kъnd, дупъ kум am arъtat, алте поъ îmпerekieri desвінаръ Флоренца; atunчї în mіжлокул ачелор sфішіерї нумаї întreвъzу' лiніштеа ші пачеа de kъt în уніrea a tot kопрinsулуї Italieї суvт o sinгуръ путere kare o ar skъпа de miї de tirъnуцї че o îmпiла ші kare, пъгувitорї între sine addуcheaў deпradarea цeнералъ. Toate нъdeжділе saле поліtiче îї ераў aцitate асупра Імпъратулуї Enrik kare i se desфiinцаръ îndatъ дупъ moartea ачestуї monarх. Съ аузіm ші ънсуші пе Dante în timпул esiлулуї ші фугърієї saлe: «Ах! съ фi dat Думнезеў, resплъtitorул Uniвersулуї, ka kувiнтул че singур поate a'mї arъta dreптatea, ачest kувінт съ ну maї фi esistat ші съ ну maї фi суффеrit пе nedrептate пеdeaпsа esiлiулуї

шi miseriei! къчї, дsпъ плъчерea четъцeniлoр мъреџeї шi челебreї фiiнчe a Romeї, a четъцeniлoр Флorenџeї, фsiў reimпins din dsлчеле eї sin, in kare m'am пъskst шi am kreskst niнъ in чea maї фrsmoasъ вirstъ a вieџii, шi in kare, ierтъndso шi in пaчe ks ea doresk din toatъ inima a mъ dsче snre a'mї odixni ssффлetsл oвosit шi a'mї съвirшi ziлeлe че 'mї aў maї remas. Fsrar шi maї чeршind maї in toate konrinsriле snde aчeastъ лimвъ e resпъndитъ, am ъмвлat, arъtъnds'mї, фъгъ вoia mea, rana че'mi a фъkst soarta, rana че фoarte adesea пe nedreптate se imпstъ челsї rъnit. Fost-am ks adeвъrat o павъ фъгъ веле, фъгъ kъrmъ, imпinsъ kъtrъ nortsri, kъtre гoлфsrї, kъtre џъrmsrї differente de aчest вint че ssффлъ шi desseakъ dsreroasa съrъчie. M'am arъtat in okii snsї mare nsмър de oamenї че, noate neнtrs sn oare-kare rensme m'aў фost вisat ssвt o aлtъ фormъ. Kъnd mъ въzsrъ ъnsъ, nersoana smiлitъ шi oneriле'mi шi maї msлt, atъt челе фъksтe kъt шi челе de a se фaче, шi skъzste maї жos de preџsл лor.... De snde srmъ ka, arъtъndsmъ maї лa toџї Italienii, фъkъndsmъ maї mik de kъt o чerca adeвъrsл, ns nsmaї inaintea aчeлopa лa kare ажsnsese rensmeлe meў, чi ъnkъ шi лa aчeia че лsaў parte шi se interesaў лa soarta mea.....»

Dante in вiaџa sa noлitikъ шi лiterarъ iшї sita interessriле saлe пe лinгъ interessriле nsвлiче, iшї sita шi фamiлie шi konii in nekontenita sa вiaџъ a estassлsї sъў noetik шi komtennлaџia шi deskrierea вedenieї saлe. Ka шi noesiiле saлe че фsrъ, dsпъ kst am zis, o toartъ intre noesia antikъ шi modernъ, asemenea шi фiinџa лsї фs o лinie de xotar intre doъ фiinџї deoseвite: Omsл noлitik шi Omsл noetik; Dante a фost omsл kare de вiў s'a koвori in лokзinџeлe ssффлeteлor. Oamenii de фeлsл лsї nar'kъ n'ar aвea фamiлie in лsmea aчeasta.

Dante фs, dsпъ zisa лsї Ugo Foscolo, istoriksл kontimnoran, nrofetsл timпsлsї sъў шi niktorsл neamsлsї omenesk.

Tsrвsrъriле чiвiле ns лъsarъ ne Гsido, dsпъ kst ar фi dorit, sъ ardiче sn mormint noetsлsї. Ks msлt maї tъrziў Bernard Bемвo лsъ assnrъ'шi aчeastъ insъrчinare. Se чiteшe ne aчest mormint sn enitaф kare se ziче kъ'шi 'лar фi фъkst ъnssшї Dante. Чitъim aчi nsmaї вerssл srmъtor kare ar фi фost destsл:

Hic claudor Dantes, patriis extorris ab oris.

Aiчea zaчe Dante, esпatriat din цaръї.

Dѕпъ moartea лѕї Dante, toatъ Italia пare kъ ar-фi пѕrtat doліѕл; se înmѕлцiръ konпiiле поemiї saлле; din toate пърціле intreпrinserъ a o înaвѕці kѕ komentariї. La 1350 Arxieniskoпѕл шi Domnѕл Miлankѕлѕї Ioan Biskonti însъrчinъ шase înцелепцiї: doї teoлoцї, doї фiлosoфї, doї antikarї флorentinї, de a лѕmina прin лѕkrъriле лор toate neдѕmiririле чe se arъta întѕnekate oamenилор în **komedia dівінъ.** Doъ katedre se înteмeiarъ ѕna în Флorenца шi aлta în Полоnia, sпre a esпліka пе Dante жѕnimeї stѕdioase. Doї бърбаці фoarte чeлебri, Boccace шi Benvenuto d'Imola фъrъ însъrчinaцї kѕ aчeastъ лekцie шi niчї o dinioarъ maї niчї ѕn бърбat nѕ добînдi în цeneraцia чe ѕrmъ dѕпъ dъnsѕл o aѕtoritate atъt de tare шi o înфъцiшаць atъt de rъпede.

Urmaшiї лѕї пъstrarъ kѕ sфinцenie шi însѕшї titлѕл de **divina comedia** чe dette ел eпoпeї saлле, titлѕл kare totd'aѕna a dat okkasie de atъtea întrebъri пѕцin konkinзѕite, daka Dante, aчest kreator ал ѕneї лѕmї neвъzѕte шi ал iambeї шi пoesieї itaлiene a цiѕt reгѕлiде пoesieї? Aчest цeniѕ oriцinaл în toate 'шї a dat шi însѕшї titлѕл пoemiї saлле kѕ aчeaшї oriцinaлitate. Kѕm s'ar фi пѕtѕt nѕmi maї bine o пoemъ în kare sѕnt satirisate вiцiѕл шi пъkateле, în kare sѕnt deskrise oвiчеiѕriле sekoлѕлѕї шi în kare patimiле чeлле arzъtoare aлле пoetѕлѕї nѕ пot aфлa aлtъ пedeaпsъ sпre resвѕnare пentrѕ връжmaшiї sъї de kъt iadѕл шi aлtъ resпaлътire пentrѕ вirtѕte шi пentrѕ фiinцеле чe ле a adorat sѕфлetѕл sъѕ de kъt пaradisѕлѕї? Nѕ e kѕ adeвърat o komedie, deskrierea tѕtѕror вiцiiлор neamѕлѕї omenesk? шi пѕnerea лор пe o sчene atъt de nemърцinitъ a eternътъцiї, înфъцiшarea пoetѕлѕї фaцъ în фaцъ kѕ dѕmnezeirea, nѕ e destѕл kъ aчesteї komedii sъ'ї dea atrivѕtѕл de dівінъ? Treвѕia sъ фie ѕn цeniѕ ka ал лѕї Dante ka sъ dea ѕneї asemenea пoeme titлѕл de DIVINA COMEDIE.

GIBELINI şi GUELFI.

Kъnd împъratѕл Enrik IV se înълцъ пe tronѕл Цermanieї, Пaпiї eraѕ ъnkъ niцe simплi лokoteneнцї saѕ вikarї aї лѕї Xristos, nѕ aвeaѕ ъnkъ niчї o пѕtere лѕmeaskъ шi пoлitikъ; tъria, пѕ-

ierea лор era moralъ ші spiritȣ-алъ. Maĭ tърziȣ̆ înчепȣръ a ȣni пе лъngъ пȣterea spiritȣалъ ші o пȣtere лȣmeaskъ, ші simцirъ kъ пȣtea съ фie kiemaцĭ a жȣka o rолъ maĭ important de kът чеea че împлinisеръ пînъ ачі. Skaȣнȣл sфънtȣлȣĭ Петрȣ adesea фȣ okkȣпat de възваці фoarte îndemъnatiчĭ kari препаrаръ drȣmȣл ачеsta, ші kънd monaxȣл Hildebrand se sȣi пе tronȣл pontifikал, афлъ toate înлеsnirilе. Aчest om estraordinariȣ̆ înчепȣ' însȣшĭ de ла investitȣra sa a нȣ вoi s'o maĭ priimeaskъ, ka пînъ ачі predeчesoriĭ съĭ, de ла împъratȣл Цermanieĭ, ші reeші a фаче o întokmire ka de ачі înainte toцĭ sȣveraniĭ съ priimeaskъ de ла ел, reпresentantȣл лȣĭ Dȣmnezeȣ̆, ȣnцerea, korona ші пȣterea. Пretenціілe Папiĭ ші міжлoaчеле kȣ kare se слȣжі spre a ле spriжіnі, фȣръ пiцe елemente алле diskordieĭ ше алле resвoiȣлȣĭ чівіл în Italia ші Цermania.

Impъratȣл Enrik IV, възъndȣse пърсsit de toцĭ prinцiĭ цermanieĭ, a se лȣnta kȣ ȣn kompeцitor saȣ̆ rivaл ал împъrъцieĭ, аллes de sȣпȣшiĭ съĭ rевелĭ ші întъrit de Папъ, ȣpеatitorȣл aчestor desвinъri ші neorîndȣieлĭ, înчепȣ' a înцелеце kъ нȣ maĭ trевȣe a se înkrede niчĭ a maĭ пъдъжdȣi în kaseле челле mari алле Цermanieĭ, kare toate ацепta dоборîndȣл, съse ȣрче în лokȣл лȣĭ пе tronȣл împъrъцieĭ Чesarilor. In mijлokȣл nenoroчirilor салле aвȣ toate okkaziile de a înчerka kredinца лȣĭ Frederik de Hohenstauffen nобiл нȣ de mȣлтъ vreme, kare se înkinase kȣ totȣл kaȣseĭ лȣĭ; ші atът pentrȣ prieteшȣг kът ші pentrȣ rekȣnoшtinцъ, врȣ съ'ĭ respлъteaskъ ші îĭ dette пе ȣnikasa фie în kъsъtorie, dinpreȣnъ kȣ dȣkatȣл Soaвieĭ drept zestre. Fiȣл лȣĭ Frederik se ціnі пе лъngъ Impъratȣл Enrik V prekȣm se ціnise ші tatъл съȣ̆ пе лъngъ Enrik IV, despre kare фȣ asemenea respлъtit. Fratesъȣ̆ Konrad priimí investitȣra dȣkatȣлȣĭ Frankonieĭ. Dȣпъ moartea лȣĭ Enrik V se sȣi пе tron Lotarie de Saksonia, ші dȣпъ moartea ачестȣia, prinвení ла împъrъціе Konrad dȣka de Frankonia, ші se înkorȣnъ ла Aix-la-Chapelle, de kъtre лegatȣл Папiĭ. Ka съ ажȣngъ ла imperiȣ̆ kasa de Soaвia, aвȣ ase лȣпta kȣ toцĭ domnii чеĭ tarĭ aĭ Цermanieĭ kariĭ нȣ пȣteaȣ̆ съ vazъ вȣkȣroшĭ ръпedea лȣĭ înълцare. Din нȣmърȣл ачестora фȣръ ші Welfiĭ saȣ̆ Guelfiĭ, dȣчiĭ de Вavaria, kari фъkȣръ ȣn resвoiȣ̆ înвершȣ-

nat kaseĭ de Hohenstauffen. Kasa aчeasta авea kasteлȣлъ, de Wablinga saȣ Gueibelinga. In вremea лȣпteлoр шi resвoaieлoр чe авȣръ aчeste doъ партite, soлdaцiĭ лoр лȣаръ drent diвizъ шi semn de radȣnare, нȣмeлe kапiлoр лoр. Аша партizaнiĭ îмпърацілoр din фamiлia Soaвieĭ, saȣ din фamiлia Hohenstauffen se нȣmiръ Цiвeлiнiĭ deлa kasteлȣл de Gueibelinga, шi партisaнiĭ дȣчiлoр de Баварia чe eраȣ протiвнiчĭ aĭ Цiвeлiнiлoр, se нȣmiръ Гȣeлфĭ. Maĭ пe ȣрмъ цiвeлiнiĭ însemna' партizaнĭ aĭ îмпъратȣлȣĭ, шi гȣeлфĭ партizaнĭ aĭ партitȣлȣĭ îмпротiвitoр.

Дȣпъ treчeрe de вreme цiвeлiнiĭ saȣ kasa Soaвieĭ desпърȣръ de mȣлt din лista монаршiлoр, шi гȣeлфiĭ din протiвъ se цiнȣръ în kът шi пîнъ în zioa de astъzĭ tронȣл Енглiteriĭ se okkȣпъ de ȣрмашiĭ лoр.

Гȣeлфiĭ пe atȣнчĭ нȣ se мȣлцȣmiръ нȣмaĭ a se лȣпta înпротiвa Hohenstauffen saȣ цiвeлiнiлoр нȣмaĭ în Цermania, чi шi aфаръ se siлѣ a лe фaчe вrъжmашĭ. Папiĭ протiвнiчĭ totd'aȣna партitȣлȣĭ îмпeрiaл, se ȣнiръ kȣ гȣeлфiĭ шi aфларъ în eĭ нiцe пȣterнiчe ажȣtoare. Нȣмeлe амвeлoр kase рiвaлe treкȣ' dintr'o царъ în алta, шi toatъ Itaлia se desпърцi în doъ партite în гȣeлфĭ шi цiвeлiнĭ, ȣnde нȣмeлe îшĭ skimвъ oare kȣm însemnarea d'ънtъiȣ. Папа ȣnit дȣпъ kȣm ziserъm kȣ гȣeлфiĭ цermaнieĭ шi фiind шi eл ȣн гȣeлф, în Itaлia прin ȣрмare гȣeлф înчeпȣ' a însemna партisan aл папiĭ saȣ aл лiвertъцiĭ Itaлieĭ, шi цiвeлin însemna партizan aл îмпъратȣлȣĭ.

In momentȣл kънd Frederik I, kiemat прin deoseвite interese, se хотърî a kȣtrȣпî Itaлia, ea era înпъцatъ п'atȣнчĭ intr'ȣн грad de пȣtere чe era în stare a însȣфла o temeрe îмпъраціл̆oр цermaнieĭ de a o пerde пentrȣ totd'aȣna, de нȣ se вoр гръвi a лȣа мъsȣрiлe kȣвiinчoase. Профitънd de tȣрвȣръріле чe se întinseserъ în Цermaнia шi de сълвiчiȣнea sȣвeраніlop eĭ, Itaлia skȣtȣrase жȣгȣл чe o îмпiлa. Spiritȣл indeпendinцeĭ sȣфлase deлa miazъ noапte пînъ лa amiazъ-zi a aчestȣĭ въtrъn пъmînt aл лiвertъцiĭ. Четъцiлe пȣterнiчe se înълцaserъ kȣ ръпeziȣнe, шi нȣмeлe de reпȣвлikъ resȣна din toate пърцiлe. Din neнoрoчire aввiцiȣa aчesta aл четъцiлoр Itaлieĭ, în лok de o фaчe mare шi пȣternikъ, se întoarse însȣшĭ îмпротiвa лiвertъцiĭ eĭ. Четъцiлe чeлe maĭ пȣterнiчe, прekȣm Miлanȣл, Пaвia, Флoренцa

înчепѹръ a aвea пretenцiї de a'шї împѹne леџiле лоr вечiniлоr maї slaбї. Пretenцiiле aчestea фѹръ remпinse; în aчeste лѹпте intestine, чеї maї slaбї, rata a kъdea, алергarъ ла aџѹtorѹл împъratѹлѹї spre a'ї skъпa de џѹгѹл вечiniлоr лоr. O пarte mare din Italianї пrївia пе Frederik ka singѹрѹл лоr deлiberator, шi kънd sosi aчesta în Italia, se шi dette semпалѹл desбinъriлоr шi împerekeriлоr în цara aчeasta. Доъ пartite se formarъ. Папа era în kѹпѹл aчеллора че вреаѹ indeпendinцa патriei шi triѹmфѹл лiбertъцiї, adikъ ал гѹелфiлоr, шi цiбелinii пartizanї aї пѹteriї imпeriale eraѹ aчia пе kare nedreapta tiranie a ѹnor четъцї konnaцionale її si vise a лѹa armele împrotiбa фraцiлоr лоr, шi a kiema пе strъinї ka sъ'ї resбѹne шi sъ'ї mъntѹe. Atът Папа kът шi împъratѹл, în toate tѹрбѹрърiле шi desбinъriле aчestea, фie-kare nѹ se гъndea de kът kѹm sъ le întrebѹinцeze spre фolosѹл sъѹ, шi prin ele sъ aџѹngъ ла kѹцetѹл лоr de a domina. Папа striga лiбertate шi întinsese stindardѹл eї; împъratѹл striga mъntѹire шi protekцie; noї înъsъ din zioa de astъzї nѹ trebѹe sъ kredem toate ачеа; minчinї kѹrate eraѹ toate пънъ ла ѹna; ч'a fost înъsъ s'aѹ dѹs, noї вorбim de reposaцї пe kariї Dѹmnezeѹ sъ'ї erte шi пe чеї вiї sъ'ї лѹminezе.

Asti, Tortona, Milanѹл toate четъцї гѹелфe arъtarъ лѹї Frederik o împrotiбire, ла kare eл nѹ se aшtepta; înъsъ talentele лѹї miлitare trekѹrъ peste niшte staбiле че i se împrotiбia шi Italia peste пѹцin фѹ ameninцatъ de a intra iaръшї sѹбt џѹг.

Frederik derъпъnъnd kѹ desъбirшire Milanѹл, se insпъimintarъ toцї Italienii шi simцirъ kъ le trebѹia o ѹnire шi o tъrie împrotiбa ѹnѹї вrъџmaш aшa de пѹternik. Se formъ o лigъ sѹбt nѹmele de лigъ-лombardъ kare era ѹrzitъ шi întokmitъ de гѹелфi împrotiбa kѹцetelоr amбiцioase алe împъratѹлѹї. Toцї din Berona, Biчenцa, Padova, Trebiza, Milan, Kremona, Бergama, Breшia, Ferara шчл, eraѹ ѹniцї în aчeastъ лigъ. Frederik din parteшї era sприџinit de пavezanї шi de markizѹл de Montferrat, шi aвea o armatъ foarte пѹternikъ addѹsъ din Џermania. La 19 Maiѹ 1176 Frederik фѹ înфrъnt de kъtre konfederaцї între Larѹano шi Tezin. Biktoria фѹ din челe maї desъбirшite пentrѹ гѹелфi че nѹ шtiѹrъ a se фolosi kѹm se kade de dъnsa. Frederik înkieé паче dѹпъ

ачeasta ші se dѕse съ moаръ ла Ierѕsалim. Depъrtarea лѕї ші moartea лъsаръ kъte-ва momente de odixnъ Itaлieї, ші îmnerekiereлe semъnаръ kъ s'аѕ stins nentrѕ kъtъ ва вreme. Insъ sѕвt domnirea лѕї Enrik VI ла 1190 іаръші îнчепѕ' desвinarea între Гѕелфї ші Џiвелinї în Itaлia meridionaлъ, în kare пînъ ачі нѕ intrase ачest лаѕat de вражбъ ші de ѕръ. Maritaџiѕл Konstanџeї, моџenitoareі Siчiлieї, kѕ Enrik VI фъkѕ' a treче în kasa de Soaвia моџenirea nrinџiлор Normandi. Enrik, nrin karakterѕл съѕ feroче, нѕstiї Itaлia meridionaлъ; sѕrda Гѕелфiї din пърџiле лоkѕлѕї înчеrkаръ a skѕtѕra жѕгѕл, къчї пъръsiџї de Пaпа, remaserъ жъртфе алле вiклenii ші алле фоiџeї. La moarte, Enrik VI лъsъ ѕn koniлаѕ neвîrsnik; Konstanџa че мѕrї ші еа dѕпъ въrвatѕ-съѕ, лъsъ ачest koniлаѕ Пaniї, kъrѕia îї rekomandъ reџatѕл Siчiлieї în вremea neвîrsniчieї фiiѕлѕї съѕ. Inoчentie III deвeni enitron ал лѕї Frederik II. In вremea neвîrsniчieї aчeстѕї жѕne nrinџ, че аvea drentѕri netъгъdѕite asѕnra imnerѕлѕї Џermanieї, ѕnkiѕл съѕ de Soaвia, se sѕiѕe ne tron ла 1196 kare, nriн intriџiле лѕї Oton de Бaвaria фѕ ѕчis ші ачest Oton se sѕi ne tronѕл Џermanieї. Bîrsta чеа фраџedъ a лѕї Friderik, de 12 anї, îл нѕnea ла adъnost ші фъчеа a нѕ se rîndi nimінї ла dъnsѕл. Oton IV era dѕпъ kѕm ziserъm din kasa Бaвarieї, ші nrin ѕrmare ѕn Гѕелфѕ. Бѕkѕria фѕ mare în четъџiле Itaлieї kъnd афларъ sѕirea лѕї ne tron. Пaпа se îmnъrtъші ші ел ла îнченѕt de мѕлџѕmirea џeneraлъ a четъџiлор гѕелфe. Insъ intereseле îmnъratѕлѕї deoseвite totd'aѕna de алле Пaniлор, нѕ întъrziаръ de a reînoi desвinъriле ші îmnerikieriле. Пaпа, snre a se îmnrotiвi ла nѕterea kѕtrѕnitoare a лѕї Oton, афлъ ѕn nretekstѕ foarte леџiѕit de a аnъра kѕ kълdѕръ ne влъstarѕл famiлieї de Soaвia ал kъrѕia ел era enitron. Iл înфъџішъ Itaлieї ka ne mîntѕitorѕл eї. Пaвia, Kremona, Berona îmвръџішаръ nartitѕл лѕї. Miлanѕл џinѕ' kѕ Oton, ne kare din афаръ îл snrijinia Rikard de Enглitera. Se възѕ' dar în ачеастъ okkasie, kъ ѕn Пaпъ гѕелф nroteџiа ѕn îmnъrat џiвeлin înnrotiва ѕнѕї îmnъrat гѕелф; de ѕnde se веde înвederat kъ ачeste нѕme în Itaлia нѕ maї însemna famiлiї, чі Гѕелф nartizan ал Пaniї ші Џiвeлin nartizan ал îmnъratѕлѕї. Oton фѕ вins ші Frederik II nroklamat

împъrat. Impъrъцirea acestȣї жȣne фȣ вriллantъ: addȣпъ in sine toatъ partea пoetikъ шi kaваљereaskъ a вeakȣлȣї de miжлok; eл kȣtezъ a se лȣпta împrotiва Папiї atъt în kъt нȣ kȣtezase niчї ȣнȣл din predicesoriї sъї. Папа îл eskomȣnie' aфȣrisindȣл шi întъrîtъ asȣпra лȣї oarвeлe patimi aлe partizaniлor sъї: «Bedeцi, zicea Папа, aчeл montrȣ гrozaв чe ese din mare, kȣ kaпȣл de лeȣ фȣrios, kȣ piчioareлe de ȣrs, kȣ чeлe aлte mъdȣлare de лeoпard пestriц, шi kare kȣ dinцii шi kȣ гiarълe saлe de фer, ameninцъ de a dȣmika toate? Aчesta este îmпъratȣл Frederik II.» Impъratȣл iar din partea лȣї zicea: «Гriгorie нȣmai e пъstorȣл tȣrmei: e лȣпȣл пȣstiitor; e вaлaȣrȣл kȣ чizma în dȣxoare, amъцitorȣл ȣniversaлȣї, prinцȣл întȣnerekȣлȣї; e ȣн aлt Baлaam, e ъnsȣшї Antixrist.» Aчeste чerte шi ȣre între împъratȣл шi Папа фъrъ priчina de a întinde din нȣoȣ împerekierile шi ȣrile între чetъцiлe гȣeлфe шi гiвeлine. Totd'aȣna Папа шi îmпъratȣл фъrъ adeвъratȣл шi ȣnikȣл motiв aл лȣпteлor sъпeratiче kare treї sekoлї sфîшiarъ шi пȣstiirъ Italia. Patimї iȣцї, riваlitъцї de пȣtere шi de aвerї фъkȣrъ a лȣa armeлe чetъцї împrotiва чetъцiлor шi фamiлiї împrotiва фamiлiiлor. In лok de a se împrotiвi printr'o ȣnire ȣnanimъ лa kȣцeteлe amвiцioase aлe împъraцiлor шi aлe пaпiлor, Italienii преферirъ a se sȣпȣne лor sпre a'шї reвȣna ȣniї împrotiва aлtora. Вражва saȣ гeí împъratȣлȣї Гermaniei шi Папi maї mȣлt de kъt чeлe maї нȣmeroase armate. Kъnd din întъmплare în вre o чetate лiniшitъ, sȣпraвiцiа вre o îmпreцȣrare de neinвoire, îndatъ чetъцenii se împъrцiaȣ în doъ пartite: ȣniї aлerгa лa Папа, aлцii лa Impъratȣл шi ast-фeл deвeniа чineва saȣ гȣeлф saȣ гiвeлin, kъte o datъ шi ъnsȣшї împrotiва dorinцeлor saлe. In Флorenцa sпre esemплȣ, чetatea фȣsese într'o stare фoarte de лiniшe пînъ în eпoxa întъmплъriї dramatiче a лȣї Бȣondeлmonti. Пentrȣ aчeastъ istorie вom adȣчe пe Machiavelli. «Intre чeлe maї пȣterniче фamiлiї aлe Флorenцiї era Бȣondeлmonti kȣm шi Uвerti; dȣпъ dъпшiї вeniaȣ Amideї, шi Donati. In фamiлia Donaцiлor se aфлa o въdȣвъ вoгatъ, kare aвea o фiikъ фoarte фrȣmoasъ. Femeea aчeasta îшї пȣse în гъnd a mъrita пe фie-sa kȣ sior Бȣondeлmonti, жȣne kaваљer шi kaп aл фamiлiei saлe Orї din пerriжire, ori din mȣлtъ

ӭігѕганцъ, къ еа нѕ'шї komѕnikase nimълѕї гъndѕл sъѕ nічї însѕшї ӭѕнелѕї кавелеr, kare maї не ѕrmъ ве ші лоrodi кѕ о Фатъ din Фаmiлia Amideiлоr. Въdѕва Donati resimцї о нrоФѕndъ mixnire, ma нѕ'шї нerdѕ' koraцнѕл, ші sokotї къ ва нѕtеа îndrenta ачеastъ neînцелецеrе maї nainte de a se челебrа нѕnta. Intr'o zi kъnd Бѕondeлmonti trечеа не ѕлiца ѕnde era kasa eї ачеаsta se коборî din нreѕнъ кѕ Фie-sa, ші în momenтѕл kъnd кавалеrѕл era în drenтѕл нorцiї, ea îї еші înainte. Мъ вѕкѕr îї zise de înѕѕrъtoarea dѕmitaле, кѕ toate къ еѕ îцї нъstram не Фie-mea kare eato de Фацъ. Zikъnd ачеstea îmnînse нortiца din dosѕл kъria era askѕnsъ Фетішоаrа. Въzъnd о Фrѕmѕseце аша de mare, Бѕondeлmonti че щiа къ ші ачеasta нѕ era întrѕ nimik maї ӭоs de kъt лоrodnika sa, atъt întrѕ нoвiлitate kъt ші în авеrї, se нъtrѕnse de ѕn amor аша de ѕte nentrѕ dъnsa, în kъt ne maї sokotindѕse ла кѕвîntѕл че îшї didese, nічї ла desнreцѕл че ar Фi arъtat de 'ші 'л ва traце înanoї, nічї ла nenoroчiriле че нѕteaѕ sъ'ї вiie d'aчi, zise: нentrѕ къ 'mї aї нъstrat ѕn ast-Феа de нreцios tresaѕr, аш Фi ѕn mare inrrat de 'л аш remniнце kъnd ънкъ нѕ e timнѕл trekѕt. Ші Фъrъ a нerde nічї ѕn minѕt se ші кѕнѕнъ кѕ ачеаstъ Фетішоаrъ. Kъnd se аѕzi ачеаstъ noвеллъ în kasa Amideiлоr ші a Uвertiлоr че еraѕ аллiaцiї лоr, ѕn nekaz de moarte ле întъrîtъ iniміле. Se adѕнarъ, ші хотъrîrъ къ ѕn asemenea desнreц addѕkъnd o nечinste ші rѕшine Фаmiлiеї лоr, ачеasta нѕ se нoate resвѕna nічї sнъла de kъt кѕ moartea лѕї Бѕondeлmonti; se kinzѕirъ, ші înѕъrчinarъ кѕ ѕчiderea не Moska-Lamвerti, не Stiatta-Uвerti, Lamвertѕчio-Amidei, ші Oderiro-FiФanti. Ачещia se adѕнarъ în zioa de Пацї Фоаrte de dimineaцъ înkaşa Amideiлоr че este între нѕntea чеа веke di St-SteФano, ші în momentѕл kъnd Бѕondeлmonti trечеа нѕntea не ѕn kaл алв, ащiа îї eшirъ înainte în каnѕл нѕнцiї, нъвълirъ asѕнra лѕї ші îл ѕчiserъ sѕвt o statѕъ a лѕї Марц. Uчiderea ачеasta desвinъ toatъ четатеа în îmнerekierї: ѕniї înвrъцiшarъ нartitѕл Бѕondeлmontiлоr алцiї не ал Uвertiлоr; ші Фiind къ ачеste doъ Фаmiлiї еraѕ d'onotrivъ in нѕtere, se лѕнtarъ maї мѕлцї anї Фъrъ a нѕteа вr'ѕна нrinвеni a roni не чеалалтъ, ші Флоreнца stette în ачеаstъ stare de вrаӭбъ ші лѕнtъ ѕчiгашъ нînъ în eнoxa лѕї Frederik II. Ачest reце de Ne-

апол se rîndi къ 'іар фі спре фолоs а'ші кreще пзterea înпrotiва Папії, фъкъndsші зп партіт în Toskaна. Прin зrmаре фаворizъ пе Uвerti ші пе партіsанії лор, карії, спріжініці de о пзтеre mai mаре, нз întъrziaръ а гоні пе Бзondeлmorti, ші asфел четатеа noaстръ, kare пînъ ачі фзsese незtръ ла партітеле Italiei ші îmnaчe, se въzз' ші еа акзm împъrціtъ în гзелфі ші ціведі.»

Дзпъ stinцerea kasiї de Soaвia; Italia remase maї mзлt stъпînъ; кътe-ва четъці алле Italiei ажзнserъ indeneндente. Insъ фaмiліїле челле marї кърор аческе репзвліче ле înkrediнца гзвернзл împerikiсate între sine, înчепзръ а'ші префаче палателе într'зп фел de четъцзї întъrite. Resвоаіеле персонале se deцenerаръ în resвоаіе adeвъrate; împiлъторзл ші împiлатзл, ватжокоritзл ші ватжокоritзл, оффensъторзл ші оффensatзл îші adзнаї прietenії ші înчепеаї лзптеле пе зліце; вінгъторзл sзпнзindзші ънsзші четатеа sa de націере і se фъчеа stъпîн ші о гзверна ka зн desпot, пînъ кънd веніà алтзл ші se веdea siліt а'ші лъsа лоkзл ла зн рівал maї пзternik. Кътe о datъ împerekerea saї партітзл împiлat алerга пе askзns ші черea ажзторзл вре зпзї аввінтзрier, рзгъndз'л а вені съ'л мънтзie, saї алerга ла протекціа реџілор Franцеї ші Neaползлзі. Гзелфії ші Цівелінії soкotiaї вînzъріле, komплотзріле, înвенінътзріле (otrъвіріле), фзrзчіderiле ka ніще мъsзрі фoarte тревзіnчoase ші ka ніще окзпації овічнзіte алле вieцiї soціале. Ачеастъ stаре а лзkрзрілор ціпз' mзлtъ вреme; Italia фз прadъ вражвелор че ле dosпia totd'азна amвiціa кзрцiї dела Roma, ші а împъrъцiei. Nзmеле de гзелфі ші de ціведіні îші пеrdзръ adeвъrata ші primitiва лор semnifiкаціе, ші нз maї ераї пентрз оаmeнії че ле întreвзінца, de кът ka ніще simволзрї кз kare se deпrinde чine-ва, ші нз ле maї казtъ нічї însemnarea нічї înцелesзл.

PROFETIA

LUI

DANTE

CANTUL I.

Maĭ eatъ-mъ o datъ în лȣmea minчinoasъ a mȣritoriлor. De mȣлt o пъръsisem în кът o ши ȣitasem. Din nȣoȣ simц greȣtatea лȣtosȣлȣĭ meȣ trȣп, перzънd аша de ѫte ведenia 'mĭ diвinъ. O кът îmĭ addormise dȣreriле пъmîntene! ши mъ a asвȣrъ pînъ ла чereщiле лoкȣinцe, dȣпъ че mъ фъкȣ a stръвate aвisȣл profȣnd ши retъчit ȣnde aȣziѫ цinetеле ши влestemеле sȣффлeteлor кondamnate ла кinȣrĭ eterne. Mъ aввîntaѫ ast-фел din коло de лoкȣл dȣreriлor maĭ пȣцin крȣde, de ȣnde Omȣл ese кȣръцit prin фок spre a пȣtea a se dȣче ши a se ammesteкa în хорȣл anџелiлор, în хорȣл anџелiлор ȣnde велла mea Веаtriче îmĭ înкъntъ vederea ши mъ кondȣse ла пiчioareле Eterneĭ Treimĭ, a ачеллȣĭ Dȣmnezeȣ, Primȣл ши Uлtimȣл, misterios, ȣпȣл ши компȣs din Treĭ, nemърцinit ши mare, sȣффлet ȣniversaл. Віневоí Еллȣ a primi ȣn oaspe, mȣritor ши пȣ'л

desфiinцъ кꙋ a sa глоріe, кꙋ toate къ din steллъ în steллъ пrinвeniꙋ̆ пînъ ла tronꙋл съꙋ̆ Atot-Пꙋternik.

O Беаtriче! tꙋ алле кърia грацioase форme eарва ші marmꙋra гieцioasъ ле акконeriserъ atът înde-лꙋнг! o tꙋ, анџел кꙋrat ал primꙋлꙋ̆ meꙋ̆ amor! кът фꙋ de mare ші кът фꙋ de kredinчios amorꙋл aчesta! Nimik asꙋnra пъmîntꙋлꙋ̆ nꙋ пꙋtꙋ̆ a'mĭ maĭ attin-џe inima dела stръnasꙋл съꙋ̆ înкoa! De nꙋ tĕ аш фi въzꙋt în черꙋrĭ, sꙋффлetꙋл meꙋ̆, asemenea ко-лꙋmвeĭ denъrtate de кiвot, фъръ înчetare s'ar фi retъчit кътtъndꙋte, ші nꙋ 'шĭ ar фi аллinat ari-nеле пînъ кънd nꙋ te ar фi reaфлat. Negrешit, Paradisꙋл meꙋ̆ ar фi фost nenerфekt фъръ tine.

Din a zeчелea a mea варъ tꙋ фꙋшĭ a mea вiaцъ, a кꙋцetъrii mеле фiinцъ. Te amaꙋ̆ maĭ nainte de a кꙋnoaщe amorꙋл; ші astъ-zĭ ънкъ tꙋ îmĭ înкънцĭ окiĭ aчeщia desпꙋterniчiцĭ de вîrstъ, de persekꙋ-цie, de eseлiꙋ̆, de лакrъme чe връsarъ nꙋmaĭ nentrꙋ tine! ші пе каре niчĭ o dꙋrere алta nꙋ пꙋtꙋ̆ вre o datъ съ ле фaкъ a кꙋrџe. Sꙋффлetꙋл meꙋ̆ nꙋ e de aчeллea чe s'ar îmnлa de вre o îmnerekere tira-nikъ saꙋ̆ de sгomotꙋл вꙋлгꙋлꙋ̆. Кꙋ toate къ dꙋnъ o лꙋngъ ші вanъ лꙋntъ nꙋ почꙋ̆ a revedea Флorenцa de кът nꙋmaĭ кънd imaцinaцia 'mĭ strъ-вътънd norii чe se noartъ neste Aneninĭ îшĭ фi-гꙋrъ aчeastъ чetate mъndrъ o dinioarъ de mine; кꙋ toate къ nꙋ почꙋ̆ a mъ maĭ retꙋrna în пъmîn-tꙋл meꙋ̆ natал, фъръ съ mъ aщente акoлo moar-

tea; ънsъ tot nу путуръ ънкъ a stinџe spiritул în-
флъкърat шi trуфаш ал унуї векѵ esiлat. Ma, de
шi soareле e лimpede шi nепъtat ънкъ, tребуе ън-
sъ a se retraџe ла аппропierea nопцiї. Învekitу-
m'am prin лупцеле'mї ziлле, prin лукрърї, prin
meditaцiї, шi фацъ în фацъ înфрунtat'am dъръ-
пънarea în toate формеле eї. Лумea m'a лъsat
курat ast-фел dупъ кум m'a афлаt. De n'am
doбîndit ънкъ лауделе eї, щie-se къ nу ле am
къуtat prin унелtiрї kodarde. Deфaїme, батџо-
кoreaskъ Омул, къ Timпул resбунъ; шi într'o zi,
фъръ s'o фi dorit вр'o datъ amбiцia mea, нумеле
meў ва фi un monument adъogat пе лънгъ алле
челлор amanцї deшърцї aї renumiriї ал кърор spirit
ънгуst nуne sъ ле înфле вела suффлarea nestator-
nikъ a oamenilor, шi kari aў drept onore de a фi
кlasiфikaцї ку konkeranцiї шi чeiлаллцї връџмашї aї
вirtуteї în anaллеле sънџеръnde алле sekoлiлор.

Boit'am sъ фак пе Флоренца лiберъ шi mare.
Флоренцъ! o Флоренцъ! tу aї фost pentру mi-
ne întokmaї ка ачел Ierуsaлim asупра кърум
плънџеа Фiюл челуї Прea-Înaлt..... O! шi кум
m'aї reîmpins!.... Пре кум пaserea îшї readупъ
пуiї, asemenea воit'am sъ te акkoпер suбt o ari-
пъ paternъ; ла a mea kiemare, tу îmї аузimї
гласул; ma, întokmaї ка гуџерул фероче ръпezi-
tу-цi-aї шi 'цї aї înфint вeninул în inima кърia tу
îї eraї atъt de dragъ, atъt de skумпъ. Desпу-
штуtу-m'aї de бунуriле меле шi 'mї aї kondamnat

tрупул ла флакъре. Вай! кът е de amar блestemул patрieй пentрu ачелла че 'шй ар фi dat вiaцa пentрu dънsa, пentрu ачелла че н'ар фi meritat a фi прoskris кiар de dънsa, пentрu ачелла че o adoаръ шi însушй în мънia ей.

Beni-ва поate timпул în каре ea ва înveta de a май фi nedreaптъ; поate sъ вie timпул кънd ea ва фi мънdръ de чепуша че astъzй ар фi dorit a o rîsini вîntулуй; поate sъ вie timпул în каре ea sъ фie цeлoasъ de mormîntул omулуй кърuй în вiaцъ нuй лъsъ нiчй ун акkoпеremînt. Atунчй ънsъ surda îл ва dori, къчй цъrîna'mй ва ремънea акоlo unde вoiŭ шi муri: цара unde resuфлаiŭ пentрu ънtъea datъ шi каре în фuроriле sалле мъ sфорцъ a resуфла aерул în пъmînt стръin, пеrde-ва шi nu ва май реакkопеri osъmintеле мелле, нiчй însушй кънd îi ва tрече капрiчiул шi xotърîрea îшй ва ревока. Nu, refusatу'мй a алле меле..... patернул meŭ акkопеremînt? нiчй o dinioаръ dар, шi ea nu ва авea пе алле sалле... mormîntул meŭ.

Îndелунг турбареай армatъ цinуt'a depъrtat пе omул че'шй ар фi върsat sъnцеле ка sъ o mîntue, a кърuй inimъ бътea de amor пentрu dънsa, каре ку ун suффлеt sуппус черкърiй se луптъ, întrепрinse лукрърi шi кълъtорiй oбositoаре, îшй îmплiнi în sфîршit toate datoriiле унуй adeвърat четъцean, шi dreпt resплатъ възу пе Гуелфй фъкънd sъ tреакъ прoskrinцia луй dreпt леце прin вiклeana

лор inфлуinцъ.   Nу sунt фъкуte пentру уїtаре лукрурiле ачestea : maї курънd ва фi уїtatъ Benеціа. Крудъ фoaрte фу а mea плагъ, олtраціул фoaрte профунd шi dуререa фoaрte прелунціtъ! Nу maї e ieртаре în inima mea; nedрептatea пatрieї meлле пу se ва щерџе прin tърziaї къinцъ.... Ку toate ачestea.... ку toate ачestea, simц ънкъ oare-каре tinере miшкърї пentру dънsa; шi пentру a-mорул тъў, Беatрiчea mea, п'аш путеа а'mї рes-буna asупра копрinsулуї каре фу patрia ta: еллў е konsакрat пуmaї ку addучерea чепушеї talле че sinгуръ ар путеа съ аппере ачeastъ vetate omуччi-dъ întoкmaї ка піще sфinte remъшiце.... Аша, гурna ta sinгуръ ар фi destул съ mъпtуe zeче miї de връжmaшї. În adeвър, къte o datъ i-nima'mї sinгуратiкъ e sфiшiatъ de суввеnirї în-флъкърate шi de куцetърї de mînie întoкmaї ка a луї Marie în паллуdеле Minturпелор saў пreste руinеле Картаціnеї. Къte o datъ sпекtаколул уллtеmелор sпaїme алле tiкълоsулуї връжmaш вi-ne a mi se înфъціша în visурї, шi фаче a radia пе a mea фрунte sперанца triумфулуї.... Însъ, пу'mї maї viie miшкъриле ачestea! dукъ-se, къчї sунt уллtemeле пепутinце алле inimiлор че аў îndeлунг-суффеrit dурерї maї mулt de кът мурitoaре, шi каре, пеînчetъпd de a фi мурitoaре, п'аў алt re-paos de кът пе patул рesвупърiї.... рesвупърiї че doaрme ка съ viseze mъчеллў, шi se deщeaпtъ konsуmatъ de setea пesъціoasъ шi adesea amъціtъ

de oare-kare skimb aл fortyneĭ.... resвynъriĭ че кıатъ prin dorinцeлe saлле zioa în kare sъne reaлцъm, шi sъ bedem кълкацĭ sуbt nічioare ne aчeıa че ne îmпiлa, кънd Moartea шi Ate bor treче neste уmiлitеле шi trункıatеле лor кaпete..... Mare Dymnezeў! denъrteazъ deлa mine куцetъriле aчestea..... în mъїнеле Таллe denyĭ toate oлtraцеле меллe, шi варга'цĭ omninotentъ казъ neste aчeıa че m'aў isbit.... Fiĭ mie, dупъ кум aĭ fost în nerikoлeлe шi dуreriле мeллe, în miжлокул чetъцiлor turвate de îmnerikieri, în кътпул вaтaлieĭ, în kinуriле шi amъръчуniле че înzadar am вravat nentru Fлorenцa, fiĭ skуtул шi anъrarea mea..... лa Tine anneллaў desnre toate..... лa Tine ne kare Te възуĭ ne tronул mъririĭ în aчea глorioasъ bedenie че віnе-voiшĭ, аллергъndуmъ, mie singур a'mĭ o arъta, шi ne kare nічĭ уn murітor n'a fost възут'o фъръ a nerde viaцa. Baĭ! кът îmĭ e de îmnilatъ fruntea de imnresia dуreroasъ a пъmîntулуĭ шi de лукруриле пъmîntene! de nаtimeлe mistуitoare, de simtimenteлe уneĭ naturĭ monotone шi вулгуре, de miшkarea inimeĭ, adeвъratъ kinуire mintaлъ, de лунцimea ziлeĭ, de fantasmeлe nonцiĭ, de sуввenirea уnуĭ demi-sekoл snуrkat de înжунгierĭ шi însушĭ de mikул нутър de anĭ че not ъnкъ sъ maĭ aцente nerиĭ meĭ чeĭ aлвĭ! къчĭ sуnt asemenea de dуreroшĭ шi greĭ de suffеrit, nentru къ îndeлунг am fost asупra stънчеĭ пуstiĭ a

disпераціеї, ші пу почвў а'mї maї аціnta окії асвпра велеї trекъtoаре че фвце de гроzавул ачеsta скопел; пв'mї воїў maї înълца гласвл .... ка чіne sъ фіе ачелла че ар воі sъ'mї аsкулtе пълпцеріле? Еў пвmaї фак парte nічї din пополвл nічї din sекоцвл ачеsta, ші ъпsъ кълtвріле mелле челебра-вор вп sвжеt че ва mîntві de вітаре епоха ачеаsta: nічї о пацine din апалеле фвроріlор noastре чівіле пв ар attраце окюл вііtорimiї, dака верsвріле mелле, întoкmaї ка вп профвm пресерваtор, п'ар консерва атъtea фапtе кріmiпале ші dirne de чеї че ле аў коmmis. Ачеаsta е soарta sпірітврілор de ордіпвл meў de а фі персекvtaцї în віацъ, de а лі se роаdе inima, de а'шї консвma zілеле în некврmate desбinърї ші de а mврі sinгврї. Ma în sекоцїї че віп mвлціmea se реадвпъ пе mорmintеле лор, пелерinї ле віп din клime depъртаte пе вnde а strъбъtвt пвmеле ачеллвя че пв е maї mвлt de кът вп пвme, ші дъпдвї înкinъчюпе аsвпра пеtреї чеї речї, se двк аї респъndi în depaрte репвmеле de каре ел пв se maї бвкуръ; чел пуцin ал meў m'а kostat mвлt: а mврі пв е nimik; а mъ пълі ъпsъ ast-фел.... а'mї реціnе sвффлеtвл deпарte de înалтеле реції алле infinitвлвї.... а trъi în піще къї ъпгвste кв оаmeнї плinї de mікшоріme, а mъ фаче sпекtакол окілор бвлгарї, кондаmnat ла о віацъ ръtъчitъ, кънд ші лвпії îшї афлъ о візвпіе; înцъркаt dела toatъ фаmілiа mea, dела ка-

sa mea, deʌa toate къte fак soцietatea dȣʌче ші аʌʌinъ dȣpepea.... a mъ вedea în sinгȣpъtatea pe-цiʌop fъpъ a авеа пȣtepea че ʌe пȣne о коpопъ пе fpȣnte.... a dopi кȣiбȣʌ ші аpiпеʌе коʌȣmбȣ-ʌȣï (*) че îші ia sвopȣʌ кътpe ʌoкȣpiʌe de ȣnde Апеninȣʌ вede în поаʌеʌе saʌʌe Арпȣʌ; аʌʌе ко-ʌȣmбȣʌȣï каpe поate se dȣче a se adoпosti în кpȣ-da mea патpie, în четatea ȣnde îmï sȣnt копii ші ачеа femee fataʌъ, mȣma ʌop, pечеа konsoapte че'mï addȣse depъptapea dpent zestpe.... eatъ soapta fъpъ sпеpanцъ deʌa каpe пpiimiȣ о ʌек-цie foapte amapъ; ʌiвеp ъпsъ чеʌ пȣцin, n'am a assȣda de niцe îmпȣtъpï desonopante: n'am кȣ-nosкȣt nічï о mікшopime; fъкȣt'аȣ din mine ȣn esiʌat..... пȣ ъпsъ, ші ȣn sкʌав.....

Sfîrşitul cantului I.

(*) Коʌȣmбȣ seʌbatik.

PROFETIA

LUI

DANTE

CANTUL II.

Чел d'o dinioаръ спiрit релiџios ал ziллелор, atунчĭ кънd ворбеле ераў пiщe лукрурĭ respektate, шi кънd куџetареа, ревърсънdу'шĭ лумina пpeste viitор, фъчеа oamenii a'шĭ вedea пе фiiĭ фiiлор шi eшiџĭ din абiсул timпiлор фiitорĭ..... xaos de евenimente în каре sунt demiкreate формеле че аў а трече прin фiinџa муritoаре; спiрitул че марiĭ профеџĭ аĭ луĭ Isраел авеаў асупра лор, спiрitул ачеста s'a ревърsat пpeste mine. Dака, asemenea Каsandreĭ, ну почў съ фiў аузit în miџлокул ветулуĭ îmпеpiкерiлор, saў daка чеĭ че мъ ауd ну воiesк съ аскулте гласул ачеsta че ese din пустie, фie грешала а лор, шi simtimentеле'мĭ ънсушĭ фie'мĭ a mea респлатъ, singуръ че am куnoскут.

Ну аĭ върsat съnџеле тъў? тревуi-ва'џĭ ънкъ а'л маĭ върsa, о Iталie? Ах! ревелаџia viitорулуĭ че'л întревъz printr'o лучiре sепоакралъ, мъ

фаче а'mĭ ȣĭta restriщеле în restriщеле'цĭ nере-
nарабіле; nȣmaĭ о natrie nоate авеа omȣл, шi tȣ
ъnкъ ещĭ а mеа..... osъminteле mеллеˏфi-вор în
sînȣл tъȣ̆ шi цeniȣл meȣ̆ în ал tъȣ̆ лimбацiȣ̆, ка-
ре о dinioаръ se resnîndí кȣ imnерȣл Romeĭ în
întinsȣл Оччident; ma eȣ̆ воiȣ̆ а креа оалтъ лim-
бъ asemenea de noбiлъ шi ъnкъ шi maĭ dȣлче,
în каре глоria ероȣлȣĭ шi sȣsnineлe amantȣлȣĭ
афла-вор, în orĭ-че esnrimare, sȣnete аша de че-
рещĭ în кът фie-че ворбъ, dirnъ de кліma ta, în-
фiinцa-ва візȣл чел maĭ амбiцios ал noetȣлȣĭ шi
ва фаче din tine nрiвiгietoarea кънtȣрiлор Еȣроnеĭ.
Limбеле челле лалtе, компарате nе лîngъ а ta, toa-
te вор semъnа кȣ чiрiпiрea nasърiлор maĭ nȣцin
armonioase шi nоnоаръле toate se вор mъrtȣrisi
de варбаре askȣлtъndȣ-te. Eatъ че веĭ фî datoa-
ре ачеллȣia nе каре îл îmniлашĭ de олtраце, бар-
dȣлȣĭ tъȣ̆ toskan, Цiбелinȣлȣĭ esiлat.

Ваĭ! ваĭ! вълȣл biitorȣлȣĭ е sфîшiat, nemiш-
кацĭ ка валȣрiле очеаnȣлȣĭ, кънd ammȣцesк bîn-
tȣрiле, zече sеколĭ se îmфлъ de о datъ кȣ niще
nosomorîte ȣndȣлацiĭ шi волборъ nе dinaintea окi-
лор meĭ în sînȣл eternitъцiĭ; temnestеле dormȣ̆
ъnкъ, noriĭ аȣ̆ фъкȣt о naȣzъ, кȣtremȣрȣл nъ-
mîntȣлȣĭ stъ în sînȣл че'л а концеnȣt, хаоsȣл sъn-
цeratiк ащеаnтъ креацiа, ma toate sȣnt nrenarate
snre rȣina ta..... n'аре de кът а se adresa ворбеле
ачеstea кътре елементе: «totȣл фie în întȣneriк!»
шi tȣ веĭ deвeni ȣn mormînt. Аша, tȣ о фрȣmо-

sȣле копрins, tȣ веĭ simци tъішȣл палошȣлȣĭ; tȣ че înфъцішъzĭ Omȣлȣĭ реîntреціt în dрептȣріле saлле параdisȣл ші desфътъріле лȣĭ. Ваĭ! tребȣі-ва ка фііĭ лȣĭ Adam sъ'л пеарzъ de доъ орĭ?

О Itaлie! tȣ алле къріа фрȣktiфере къмпȣрĭ прін sінгȣре пȣmaĭ раzеле soарелȣĭ ъпкъ ар maĭ фі гренареле лȣmeĭ; tȣ ал къріа чер е semъпat de stелле maĭ stрълȣчitoаре ші ребеstit de ȣп аzȣр maĭ înкіs, вара 'шĭ а konstрȣit палатȣл în amaбіла ta локȣінцъ; tȣ фȣшĭ леагънȣл imперіȣлȣĭ ȣпіберsȣлȣĭ, ші podoабеле четъціĭ eterne фъръ de-sпȣіеріле рецілор restȣрпацĭ de четъцепĭ ліберĭ. Патріе а ероілор, sanktȣаріȣ de sфінцĭ, ȣnde глоріа пъмînteanъ ші глоріа череаskъ statорпічітȣ-'шĭ-аȣ ȣпа dȣпъ алta а лор domnіре, tȣ пе каре imaцinaцia te înkіпȣеще atъt de stрълȣчitoаре ші te афлъ апоĭ maĭ пре sȣs de кȣлоріле фоарte tре-zite алле înkіпȣірілор saлле, кънd окюл înkъntat te kontъmплъ кȣ amор dȣпъ вîрфȣл Алпілор sбîр-лit de пinsътȣрĭ, de stъпче ші de посоморіta фрȣпzътȣръ а брadȣлȣĭ, amantȣл пȣstiiлор а къ-рȣю ȣріашъ короnъ о sбȣчіпъ віцеліїле; аша, ла bедерea'цĭ къȣtътȣріле'mĭ attentiбe seamъпъ а kie-ma фавоареa de a bedea maĭ de апроапе къmпііле-'цĭ daȣрite de soаре, къmпііле'цĭ atъt de skȣmпе, atъt de dȣлчĭ de а ле bedea ші а ле юбі лібере! Кȣ toate ачestea пълі-te-веĭ dȣпъ капрічіȣл tȣtȣ-лор tіраnілор. Трекȣt-аȣ Гotȣл,..... Цермanȣл, Франкȣл ші Хȣпȣл sȣnt de а maĭ treче..... Пе

колina imперіалъ ценіул руinелор, mъndру ъnкъ пentру depръдъріле antічілор варварі, 'шї ащеаntъ алtеле пуоъ; statорnічise-ва пе Палаtin întокmaї ка пе ун tроn, iар Roma кутрупitъ ва фi întinsъ sъnцеръndъ în поалеле луї; вапоареа moхорîtъ а sакріфічііlор умаnе ші а înжунгеріï четъцеnілор spуркъ аерул atъt de курat ші atъt de албаstру odinioаръ, ші tinцe de пурпуръ уndеле гълбуе алле Тівруlуї înкърkat de kadавере: преотул nепутinчios ші верцinea пуmaї пуцin плъпъndъ ші пу maї пуцin sакръ че s'a înкinat Domnулуї, луat-аў фуга în цinетеле лор ші'шї аў învetat minisтерул: пусу'шї-аў пацііле mъпа пе а лор прадъ..... Іверіanул, Цермanул, Lomвардул лînгъ каре віn a se уni ші лупул ші вултурул че sуnt maї умaнї de кът дъншiї: лупул ші вулturул se saтуръ de карnea kadaвеrелор, se adaпъ din sъnцеле челлор че пу sуnt maї мулt, ші se retраг; ma oamenії варварї inвentъ кinуірї ші, stъпîniцї de фoamea nesъцioasъ a луї Urолin, каутъ фъръ înчetаре алtе пуоъ жъртфе. De поъ орї лупа se ва înълца пeste aчeste sъnцеratіче sчeне; армата лiнsitъ de ал съў кап лъsату-'шї-а чепушеле ла алле талле порцї. D'ар фi tръit, прinцул ачелла, sуnпус ребел, че орадуnase sуbt stinдардул съў, поate-se къ аї фi фost skутitъ, ma soартеа луї tîрî ші пе a ta дуnе sine.

O Romъ, че despуіашї Franцa saў каре фушї a eї despуiere de ла Бrenну пîпъ ла Бурвоп, nічї

odinioarъ nȣ se ва аппропia de mȣрii tъй вре ȣn stindard stрѣin фърь ка Тiбрȣл sъ nȣ devie ȣn рiȣ de doлiȣ. Кънd stрѣinȣл ва treче Алпiй шi По, stрiвiцi'л, o stъnчй; шi вой валȣрйресбȣnъtoaрe înгiцiцi'л nentрȣ tot d'aȣna. Пentрȣ че валанцеле dorm елле sȣрde ка sъ kazъ neste капȣл пелерinȣлȣй sinгȣрatik? Пentрȣ че Eridanȣл sare neste прȣntȣрiле saлле nȣmaй ка sъ înȣnde seчерiшȣл arъtoрȣлȣй? oрdeле aчestea варбарe n'ар фi oарь o maй noбiль nрadъ? nȣstiкл аккоперí armata лȣй Kambise sȣбt очеаnȣл sъȣ de nisin шi валȣрiле mърii Eritree ресволборарь neste Faraon шi soлdaцiй лȣй..... Мȣnцiлор шi рiȣрй, кънй oаре nȣ ле imitaцй шi вой? Iaр вой, Romaniлор, че nȣ кȣtezaцй a mȣрi, фiй aй конкеранцiлор че restȣрnaрь пе вiнгъtoрiй лȣй Serse, ȣnde maй sȣnt iллȣstрiй aчеia moрцй ал къроp moрmînt n'a кȣnoskȣt вре o dinioaрь ȣitarea? Sȣnt oaре Алпiй niще stabiле maй пепȣterniче de кът Термопiлеле? kotitȣtiле лор кiamъ oаре maй прiinчioase okiй кȣtрȣnitoрiлор? каре din вой saȣ din eй deskide порцiле мȣнцiлор ла фie-каре nȣoъ armatъ шi o лasъ a'й sърi în паче nasaцiȣл? Natȣрa ъnsъшй опреще каррȣл вiнгъtoрȣлȣй шi фаче локȣл neбiрȣit, daka ар nȣtea sъ фie локȣл; ma локȣл nȣ se лȣnтъ sinгȣр; ел ажȣtъ nȣmaй ресбoinikȣлȣй diгnȣ de a фi nъskȣt întр'o кliмъ ȣnde mȣmeле nask eрoй: шi nȣ'й nasъ nimik de aчеia ал кърорa sȣффлet e фърь eneрцie; nentрȣ eй e o четъцȣе netрeбnikъ.....

вizуnia tîrîtoareĭ че'шĭ a пъstrat вoлdул e maĭ siгурь de кът муriĭ de adamant кънd inimiле че ле înкid în копrinsул лоr tremурь de spaĭmъ. Sуnteцĭ dar воĭ фъръ курацiŭ? Nу, пъmîntул Аусоnieĭ ънкъ maĭ are inime, враце шi oцiri a se лупta înпrotiвa îmпiлърiĭ: ваne înчеркърĭ ънsъ, кънd disкordia seamънъ restriцiле шi desпуterea, пînъ кънd вine strъinул sъ ле сечере фрукtеле! О велла mea patrie, atъt îndeлунг îmпiлatъ, mormînt ал spеранцелоr însушĭ фiiлоr tъĭ, o singурь isвire îцĭ treвуе sъ фачĭ шi фeаrъле tаллe вор фi sфъръmate!..... ma, врацул resвунъtor remъne ardiкat; neînкrederea шi disкordia se пун între tine шi între aĭ tъĭ, шi adaoгъ пуteriлоr връжmaшулуĭ че te attaкъ. Че'цĭ лiпseшце darъ spre a te лiвera шi a'цĭ arъta фрумусеця în adeвърata eĭ луminъ? ..... a фаче Алпiĭ o stавiлъ neînвinsъ; шi aчeasta o пуtem фаче, noĭ фiiĭ tъĭ prin..... уnirea noastrъ.

SFÎRŞITUL CANTULUI II.

PROFETIA

LUI

DANTE.

CANTUL III.

Гѕрпа mînieĭ черещіĭ нѕ se deшартъ de кът sпре a se реîmплеа шi a stръбѕка ꙗръ. În miџлокѕл sгomotѕл ненорочірілор че se реноiesк фъръ înчетаре, боалеле kontaџioase, прінџіĭ, strъinіĭ шi палошѕл, нѕ почѕ̆ însemna toate кътe se înфъџішazъ înaintea ведере'mĭ профетiче: пъmîntѕл, очеанѕл н'ар фi îndestѕле ка sъ înкапъ картea аналелор ачestора..... шi ънsъ toate se вор îmплiнi; аша, toate sѕnt skолпite de o mъnъ nemѕритоаре în локѕл ѕnde sорiĭ шi stелеле челле maĭ depъртate îшĭ делѕminъ разеле. Таблоѕл sънџератiк ал аффронтелор noastre se desфъшѕръ ка ѕn stindard ла поарта черѕлѕĭ; шi exо a џemeтелор noastre întrерѕпе imнѕл Serафimiлор. O Italie! sънџеле ѕнеĭ naџіĭ martire нѕ se ва înълџа în zъdar пînъ ла tронѕл ачеллѕia че реѕnî пе лîнгъ atotпѕterнiчia sa шi o miserikordie шi maĭ mare; ка o арпъ

кърѩ вîntѹл фаче а'ĭ вібра коаpdеле, merцe-ва глаsѹл тъѹ sъ attinгъ inima челлѹĭ Пrеа-Îпалt.

Într'ачеstea, пе mine ѹnѹл din фii тъĭ чеĭ maĭ rеsпектѹошĭ, шi креатѹръ de лѹt кѹръцitъ прin пеmѹrire, коndamnatъ ъnsъ a simцi шi a sѹфferi, în zadar tрѹфашiĭ пот a mъ батжокорi, tiranii a mъ ameninца, пепѹtinчiошiĭ mлъdiindѹse a se плека dѹрeĭ sѹффлърĭ a віжелiеĭ; къчĭ еѹ, о патria mea, че te ѩбiѹ tot d'аѹna шi te ѩбesк ъnкъ, еѹ цiе înкin лiра'mĭ плъпгътоаre шi tristѹл dar каre чеrѹл mi'л аккоrdъ de a чiti în biitor; daка фокѹл meѹ поеtiк пѹ maĭ rеsпъnde asѹпръ'цĭ ачееашĭ лѹчiре ка о diniоаръ, веĭ віпевоi a mъ ierta. Воiѹ а'цĭ преziче ѹрsita..... шi a mѹri. Nѹ гîndi къ аш фi врѹt sъ о превъz шi sъ mъ maĭ вѹкѹр de віацъ; ѹn sпirit певъzѹt mъ форцъ de a ведеа, de a ворві шi drепt rеsплатъ îmĭ аккоrdъ de a пѹmaĭ tръi dѹпъ a mea профеtie: къчĭ inima'mĭ se ва deskide шi se ва sфъrîma îndatъ; ma, пînъ a îчепе ачеаstъ повеstire de doлiѹ, de че пѹ почiѹ чел пѹцin a întrеведеа о zi maĭ влъndъ în miжлокѹл întѹпеrікѹлѹĭ че te îmпреsоаръ! Noaпtea ачеаsta фаталъ tot maĭ е лѹminatъ de къte-ва stеллe шi de maĭ mѹлte meteорѹрĭ; пре mormîntѹл тъѹ se плеакъ фрѹmѹsецеа sколпitъ че moartea пѹ поаte sъ о dъrапеnе; din чепѹша ta niще sѹффлеte sѹвлime se înалцъ sпre a'цĭ креще оnоріле шi a ѹimi лѹmea; пъmîntѹл тъѹ ва фi tot d'аѹna roditor în oameni înцелепцĭ,

атавілї, mintoшї, џенерошї шi бравї, кърора tў ле ещї леаръпўл natўрал întoктаї dўпъ кўт клі-та ta este ал zілелор фрўтоase de варъ. Rекў-nosк între eї піще конкўistanџї пе џъртўріле strъ-ine[1]. Алџї навігаtорї[2] аўdaчї пасъ кътре търї deпъртаte a desконері лўтї нўоъ че ле нріітеsк нўтеле. Пе tine нўтаї нў te пот лібера: toatъ resплаta îџї e în глорia лор; нобілъ resплатъ nen-трў eї, шi нў пentrў tine.....Fi-вор eї dar înкъркаџї de репўтіре, шi ръmъnea-веї tў tot aчеea? Ах! кў тўлt таї іллўstрў de кът eї ва фі бърбатўл..... шi поate къ e шi nъsкўt..... тъntўitорўл че te ва фаче лібеpъ, шi каре îџї ва веdea пъръшї пўsъ пе капўл тъў diadema, înвекітъ пе фрўntea atътор варварї; atўнчї ўн таї феріче soape ва репої zіллеле глоріеї талле îndелўнг întўnекate de но-рії шi абўрії коррўпџї aї Авернўлўї че нў îї пot resўффла ачеia ал кърор sўффлеt e nimічit шi îmпілаt de робіе.

Ма în екліпsўл aчesta de ўн секол de неноро-чірї къte-ва гласўрї se вор аўzi din пътînt. Оаре-карі поеџї тъ вор ўрта în къіле че ле deskiz шi ле вор фаче таї intinse.

Frўтоsўл чер каре insпіръ кончертеле аллегре алле пасерілор, insпіра-ва шi лор піще кънtўрї asemenea de naтўрале, asemenea de нобіле, aseme-nea de мелоdioase: тўлџї вор кънta aторўл шi ўнії лібертаtea; пўџіні ънsъ вор лўа ачел sбор de аквілъ шi вор кўteza a контътпла фаџа soarелўї

ръпеzĭ ші лiберĭ ка реџеле аерулуĭ..... маĭ лесне вор раde пъmîntул! ..... Че de версурĭ субліme вор fi resinite în ковîршіреа лаудеĭ унор суверанĭ mitутеĭ! лimбаџнл, în вікләапа sa елоквінџъ, ва пробa кулпачеа înлesnire a џенiулуĭ, каре, întокmaĭ фрумусеџiĭ, уітъ respeктул че îшĭ este dator sie'шĭ, ші прівеще проstitуџia ка o datorie. Ачела че intръ ка ун oaспе în палатул унуĭ tiran, se dъ de sine роб; куџetъріле ĭĭ debin niще desпуiерĭ конкуistate; ші zioa че bede феаррелe пъліnd пе ун каптiв, îл bede ші лiпsit de drentуріле салле ла titлул de om; desбърбъtarea (кastraџia) суффлеtулуĭ ĭĭ attristръ toate ideiле: astфел бардул преа апприoапе de tron, къруia i se îmпуне леџеа de a fi плъкут, лапгъ ші înчeteazъ de a maĭ fi insпirat..... Че sарчінъ serвiлъ a ну se maĭ sокoti чine-ва de кът a плаче, a полеi версурĭ sпре a înкъnta tръndъвia регала a унуĭ stъпîn, a tot репeta лаудa луĭ, a афла, a'шĭ луа, a sфорџа, saŭ a inbenta ун суjеt dупъ плъчереа ачестуia! Прins în курsъ, ші, коndamnat ла mунка лiнгушірiĭ, tremуръ фъръ înчetare de a ну грешi; de фрікъ ка ну кум-ва niще нобiле куџетърĭ, asemenea ребелiлор череџĭ, съ se деклаare tръdъtoare imaџinaџieĭ луĭ, de фрікъ ка ну кум-ва adeвърул съ гъпгъе în версуріле луĭ, кънтъ, întокmaĭ dупъ кум ворбia oratорул atenian, ку петрішул în гуръ.

Ma, în mулџimea поеџiлор афла-se-вор къџĭ-ва

ње нѫ вор кѫnta în zadar, ші ачелла че ва фі în капѫл лор[3] merџе-ва de o notrівъ кѫ mine; amorѫл ва фі кінѫіреа лѫі, ma dѫrerіле îї вор nemѫрі лакрътеле; Italіa îл ва прокламa de прінц ал поеціілор amoroшї ші кънtътѫрілеї maї побіле, консакрate лібертъцїї îл вор декора кѫ ѫn лаѫре asemenea de фрѫmos.

Дѫпъ ѫn секол maї търzіѫ, doї бърбацї ші maї марї de кът ел se вор înълца пе прѫntѫрiле лѫї По; лѫmea, че а фost sѫрріs челѫї d'ъntъю, ва batжокорі пе ачещіа пînъ se вор фаче чепѫшъ ші вор реnosa кѫ mine.

Чел d'ъntъю ва фаче епокъ кѫ ліра sa, ші ва îmплеа пъmîntѫл de побеstіреа isбîndелор кавалерієї; imaџinaцia îї ва фі ка кѫркѫбеѫл, sѫффлеtѫл арzъtор ка фокѫл soарелѫї ші кѫџetареаї немѫрitoаре sбѫра-ва пеобоsitъ în mареле sъѫ аввînt.

Плъчереа, ка ѫn флѫtѫре прins de mъна ѫнѫї копіллѫ, sкѫtѫра-ва'шї арінеле daѫрite пе грацiоаsеле лѫї берsѫрї, ші însѫшї арtа, ші еа ва semъна în еле кѫ natѫра прin transпарinца bisѫлѫї лѫї stрълѫчitор.

Чел d'ал doiлеа, кѫ ѫn карактер maї tînър ші maї mелапколік, îшї ва плека sѫффлеtѫл asѫпра Іерѫsалimѫлѫї; asemenea ші ел ва челебра армеле ші sъпџеле крещinілор върsat în ачелле локѫрї ѫnde Хрistos респъndí пе ал sъѫ пentрѫ Omѫ; арпа лѫї sѫблimъ ашеzа-se-ва ла tѫлпina saлчеілор Іорда-

пȣлȣї a репеta o кънtape a Sionȣлȣї, шi a zіче assȣdъtoapeлe лȣпte шi tpiȣmфȣл ачеллор ероі вра-ві шi пietoшї карі, кȣ tot Iadȣл dirat spre aї ав-вate din кȣпetелe лор челлe marї, фъкȣръ a флȣ-tȣра stindarдeлe Крȣчеї пe mȣnteлe ȣnde ъntъea Крȣче фȣ рошitъ de sъnџeлe ачедлȣїа карe mȣрі pentpȣ mъntȣirea лȣmiї: ачesta ва фi sȣжetȣл лȣї. Пердерea віеџеї, a фавоареї, a лівертъџiї шi ъnsȣшї a глоріеї, карe ії ва фi kontestatъ în кът-ва de o кȣрte inoкрitъ че ар фi врȣt sъ факъ a i se ȣita шi nȣmeлe, шi arestarea лȣї a o nȣmi dreпt o фачере de віne шi o protekџie înпpotiва рȣшinei шi a певȣniеї..... ачeasta ва фi respлata ачеллȣїа карe фȣ trimis spre a фi поetȣл лȣї Xristos.....Флорен-џа мъ kondamnъ nȣmaї ла moapte шi ла esiлiȣ; Ферара ії destinъ o kaptiвitate maї апевоіe de sȣффеpit, maї nedreaптъ; къчї eȣ, eȣ în-каї am вічвit împерекіеріле че воіam a лe stinџе: a omȣ-лȣї ачеstȣїа ъnsъ, atъt de tînър, че прівіа пъ-mîntȣл шi черȣл кȣ окії ȣnȣї amant, шi карe пріі-mía se кобоpî spre a immortaлiza, прin adȣлaџiiлe череsкȣлȣї sъȣ лimваџiȣ, пe чeл maї tiкълоs din прinџiї пъsкȣџi asȣпра tronȣлȣї, карe ва фi dar кріma лȣї spre a merita o asemenea kinȣire? Amo-рȣл poate..... шi amorȣл фъръ speranџъ пȣ e oare pentpȣ чeл че îл simte o kinȣire îndestȣл de крȣ-dъ фъръ sъ'л maї înгроапe de віȣ? Кȣ toate аче-stea astфeл ва фi xotъpîrea soapteї; eл шi emȣлȣл sъȣ, поetȣл каваллеріеї îшї вор konsȣma în mise-

рie ꙋлtimiĭ anĭ aĭ вieцiĭ, шi, mꙋрind de dꙋрeрe; лъsa-вор лꙋmeĭ, че авꙗ ле ва аккорda o лакръ-mъ, înaвꙋцita moщeniрe a tрesaꙋрилор sꙋффлetꙋ-лꙋĭ ꙋnꙋĭ adeвърat поet: Пatрia ле ва фi datoaрe o îndoitъ короanъ, фъръ asemъnaрe în se-колĭ. Пъmîntꙋл лꙋĭ Елдеꙋ nꙋ поate sъ ne aрa-te în олimпiadeле saлле doъ nꙋme aшa de фрꙋ-moase, de шi nꙋmeле ꙋnꙋia din фiĭ sъĭ este în рangꙋл чeл d'ъntъĭ..... Фi-ва oaрe sꙋвt soaрe tot d'aꙋna aчesta soaрtea ꙋnoр asemenea въpвaцĭ? аче-eaшĭ рesплatъ фi-ва пentрꙋ tot d'aꙋna пpeцꙋл sꙋ-влimeлор лор кꙋцetърĭ, пътрꙋnzъtoрꙋлꙋĭ лор spi-рit, inimeĭ лор însꙋффлeцite de ꙋn sъnџe елeк-tрiк шi tрꙋпꙋлꙋĭ лор че шi ел a devenit ꙋn sꙋф-флet прin вiea лор imпрesie despрe чeле înфiinца-te шi despрe обiectele че ле inventъ imaџinaцia лор? Кenedea шi крꙋda sꙋффлaрe a вꙗлiеĭ spꙋлвeрa-ва пentрꙋ tot d'aꙋna stрълꙋчitoaрeле пene алле aчestoр пasърĭ de paradis? Negрeшit, aшa tрeвꙋe sъ фie; фoрmaцĭ dintр'o natꙋръ пpea фраџedъ, eĭ nꙋ sꙋsцinъ de кът sпpe a se рentꙋрna ла adeвъ-рata лор локꙋinцъ, шi, рeкꙋnoskъnd îndatъ къ aeрꙋл вꙋmos ал пъmîntꙋлꙋĭ nꙋ ле поate пpii aрiпeлор лор, mор saꙋ se лasъ a se nimiчi, къчi sꙋффлetꙋл sꙋккade ла грeꙋtatea ꙋneĭ лꙋnцĭ коррꙋп-цiĭ. Пatimiле шi despeрanцia, asemenea вꙋлtꙋрi-лор, iĭ ꙋрmeazъ de апpoape, aщeаптъ momentꙋл a'ĭ кꙋtрꙋпi шi a'ĭ sdрꙋmiка. Кънd însфîршit aрi-пeле лор nꙋ se maĭ цin шi eĭ кad, atꙋnчĭ înчeпe

tрiȣmфȣл пасерiлор ръпitoaре шi вietеле жъртфе сȣnt лesne de a se înвinџе ла чea d'ънtъiȣ isвiре.

Sȣnt ȣnii, кȣ toate aчestea, че aȣ ремas ла adъпost desпре орї-че isвiре, înвъцацї a sȣфферi toate, неклintiцї în a лор îmпротiвiре шi вiнгъtорї aї sineлȣї, вiкtорie ънкъ шi maї овositoaре шi maї desператъ. De aш фi фost din нȣmърȣл aчestора, aчeastъ ȣрsitъ asпръ шi лiнъ ънsъ, m'ар фi фъкȣt maї mъndрȣ de кът глорia чea maї stрълȣчitoaре; вîрфȣл Алпiлор коронат de ninsoaре e maї аппроапе de чер de кът kreasta tрȣфашъ a волканȣлȣї a кърȣia sплendoaре вine din întȣнекosȣл aвis; mȣнtеле din aї кърȣia ръpȣнкї arzъtорї sкапъ o флакъръ momentanee, stрълȣче întр'o noaпte de sпаїmъ, ma пeste кȣрînd фокȣл i se retраџе în iadȣл de ȣnde s'a авînтат, în iadȣл че нȣ înveteazъ da'ї roade ръpȣнкiї.

Sfîrşitul cantului III.

PROFETIA

LUI

DANTE.

CANTUL IV.

Мȣлцĭ поецĭ sȣnt че нȣ'шĭ аȣ sкрis нічĭ о dinioa-
ръ inspiraцiiле, шi ачещia поate sȣnt чеĭ maĭ бȣ-
нĭ: еĭ simцiръ, юбiръ шi mȣрiръ; нȣ прiimiръ
ъnsъ нічĭ о datъ а'шĭ îmпъртъшi кȣцetърiле къ-
tre sȣффлетеле вȣлгаре. Кȣ Dȣmnezeȣ în inimi-
ле лор, îшĭ лȣаръ sбoрȣл кътre stелле фъръ sъ
фi кȣлеs лаȣре пре пъmînt. Maĭ пȣцiнĭ ферічĭ
ачеѩ че sȣnt degradaцĭ прin resбoюл patimiлор
шi непȣtinцелор че ле пъteazъ глoрia. ... binrъto-
рĭ iллȣstri, плinĭ ъnsъ de rane.

Sȣnt шi алцĭ поецĭ че нȣ аȣ ачеst нȣme. În adeвър
че е алt poesia de кът а креа прintр'ȣн esчесȣ de sim-
цiбiлitate în бine saȣ în ръȣ? Каре е кȣцetȣл poetȣ-
лȣĭ de кът а sкъпа прintр'о вiaцъ нȣоъ de ȣрsi-
ta sa шi а фi ȣн алt Prometeȣ спре а комȣника
oamenilор фокȣл черȣлȣĭ? Baĭ! преа търziȣ ел афлъ
dȣrerea drent sinгȣръ resплатъ, шi niще бȣлtȣрĭ

rod inima ачеллѕїа каре, педепsit кѫчї în zадар 'шї а ревърsат dарѕріле sѕблime, е легат de sinrѕратiка sa stѫпкѫ пе marџinea mѫреї. Foарте біне, поï вот щі а sѕффері.

Поецї sѕnt dар, орї-каре ва фі форма че'шї о аллег креацііле лор, тоцї ачеїа ал кѫрор џеніѕ е о пѕтере пеînвinsѫ че ремпіпџе фѫрѫ înчетаре веш-mîntѕл sѫѕ de арџіл saѕ îл префаче întр'о фііnцѫ spiritѕалѫ: statѕa de marmѕрѫ поате sѫ копрinzѫ atѫtea поеsiї пе фрѕnteaї insѕффлецітѫ кѫт нічї ѕна din фігѕріле îнкіпѕite în паџініле лѕї Omeр.

О побілѫ трѫsѕрѫ de пепеллѕ поате înzestра кѕ віацѫ saѕ îndѕmnezei о пѫnzѫ printр'о фрѕмѕсеџе atѫt maïпресѕs din toate алле пѫmîntѕлѕї, în кѫт чеї че îшї плеакѫ џепѕкії înaintea ачестор înкіпѕірї diвine, пѕ attinг întрѕ nimiк леџеа лѕї Dѕmnezeѕ, кѫчї чеrѕл seamѫпѫ ѫпsѕшї кѫ s'а transфігѕрат asѕпра лор. Nimiк пѕ поате фаче maï mѕлт поеsia че попѕлеазѫ пѕmaï аерії кѕ кѕџетѫріле поаstре шї кѕ фііпцеле че кѕџетѫріле поаstре ле resфрѫпг. Împѫртѫшаskѫ-se dар шї artistѕл de stîлпѫріле поаstре! кѫчї se împѫртѫшаще шї de періколѕл nostrѕ, шї, ка шї поï, se обоsеще кѫпd лѕкрѫрілеї пѕ'ї sѕnt апробатe..... Ваї! desперація шї џепіѕл фоарте adesea sѕnt însоціте.

În sеколії че пе dinainte'mї пasѫ, arta ва реноі шї ва ажѕпџе кѕ minѕпіле че леа креат din преѕпѫ кѕ Апелле шї Fidia în zілеле memorabіле алле

Гречіеї. Руїнеле вор înвъца a ренвіа формеле гречілор ші суффлетеле romane se вор реіві în-сфîршit în фаптеле romane, съвîршite de мъїнї ita-лієне. Темплурї maї наlte de кът antічіле tem-плурї înфъціша-вор universулуї mіnунї нуоъ. Пусъ asупра severулуї Panteon o'domъ, înкіпуі-реа еї [1] se ва înълца пînъ ла чер ші basу'ї, лър-ціndу'ї копрinsул, ва фоma ун edifічіу maї пре sус din toate челле кunoskуte; іар попоареле veni-вор ачі a se плека ла пъmînt. Nічї o dinioaръ ну s'a maї dat ун asemenea спектакол націілор че віn a'шї depуne пъкаtеле în ачеst întins портік ал paradisулуї. Архitектул кърuia ї se ва înкredin-ца sевîршіреа ачестеї фапtе îndresneце ва фі реку-nosкут de maestru în toate артеле: saу къ daнtа луї merце în хаосул карiereї a репродуче пе ле-ціuitорул евреу [2] каре trase пе Israeл din Eцiпt ші опрі валуріле суппуse порунчілор saлле; saу къ пенелуї ревареъ asупра damnaцiлор, înaintea tронулуї суверанулуї Jуde, колоріле іadулуї ast-фел кум ле am възут, ast-фел кум фіе-каре ле ва vedea; saу къ înaлцъ ніце templурї d'o maies-tate іар некуnosкутъ; în toate фонтъна mariлор saлле куцеtърї [3] воїу фі еу, еу, Цiвелinул каре стръбътуїу челле treї regate че формъ імперіул Eternitъцiї.

În міцлокул isвіреї армелор, sекoлул че пре-въз ну ва фі maї пуцin ші о епохъ a фрумусецелор

sȣбʌime. În nenoroчiriʌe че вор îmпiʌa naцiiʌe, цeniȣʌ natrieĭ меʌʌе se ва înъʌцa ка ȣn чedrȣ тъreц în miжʌокȣʌ пȣstiȣʌȣĭ ръnind toate привiriʌe прin a sa фrȣnzъtȣrъ, рекȣnoskȣt de denarte шi îmбъʌsъmind aerȣʌ прin тъmîieaĭ natȣraʌъ.

Sȣвeranii oпrise-вор în miжʌокȣʌ streaпъdȣʌȣĭ крȣd aʌ resбoюʌȣĭ шi вор ȣita зъпцеʌе ка съ admire пънza saȣ marmȣra: ачeю че denradъ чеʌʌе maĭ marĭ фrȣmȣseцĭ аʌʌе пъmîntȣʌȣĭ, sфorsaцĭ кътre ʌaȣdъ, вор simцi пȣterea чеʌʌор че eĭ дъraпъnъ, шi arta, amъцindȣse întrȣ a nȣ se кȣnoaщe пe sine, înъʌцa-ва monȣmente шi ембʌеme ʌa niщe tiranĭ че nȣ въd în ea de кът жȣкъria ʌор; îшĭ ва nrostitȣa фrȣmȣseцiʌе ʌa niщe orгoʌioшĭ nonteфiчĭ * че întreбȣinцeazъ пе бърбatȣʌ de цeniȣ ка пе віta komdamnatъ a пȣrta sarчineʌe шi a sʌȣжi treбȣinцеʌор noastre: Omȣʌ че îшĭ вinde вегieriʌе ʌa ачещia, îшĭ вinde asemenea шi sȣффʌetȣʌ. Artistȣʌ че ʌȣкreazъ пentrȣ naцiĭ, e sъraк, кȣ adeвърat, ma e ʌiбer; omȣʌ че se aфʌъ în коʌiвiiʌе monarшiʌор e nȣmaĭ ȣn simбriaш în ʌiбree aȣritъ, stъnd ʌa пoarta ʌор кȣ aerȣʌ ȣmiʌit aʌ ȣnȣĭ skʌaв.

O mare Dȣmnezeȣ, че гȣвernĭ шi însȣффʌi цeniȣʌ, кȣm se noate ка mȣritorii a кърора пȣtere seamъnъ în aпnarinцъ maĭ mȣʌt кȣ пȣterea ta din чerȣrĭ, съ фie кiar eĭ atъt de пȣцinĭ semenĭ цie în diверseʌe'цĭ attriбȣtȣrĭ, съ каʌче în пiчioare ка-

netele че se ꙋmілъ înaintea лор, шї апої съ пе înкрdingeze къ dreптꙋріле лор sꙋnt алле таллe?

Пentrꙋ че fiiї репꙋmiріїї, че кred къ пріimesк din чер insпіраціїле лор; пentrꙋ че ачеѧ пе каре попоареле її пꙋmesк maї des треꙋe a'шї petрече zіллеле în miserie шi dꙋрерї saꙋ̆ a прinвeni ла авꙋціїї прin къiле рꙋшinеї, besteціції de o nечinste шi maї amаръ de кът sꙋвt греꙋtatea катенелор лор аꙋрite! dака ꙋрsita її petраце din miкшоріmea че în zadар її isпiteще în zіллеле пeкazꙋлꙋї, пentrꙋ че треꙋe ка sꙋffлетеле лор съ рабde o isпitъ шi maї asпръ, ресвоюл din пъꙋntrꙋ ал natimiлор?

Флоренцъ! кънd nedreanta'цї sentinцъ пꙋse a'mї derъma шi a'mї рade акконеремîntꙋл, еꙋ̆ te amam; ma ресвꙋпареа верsꙋрілор меллe, ressimtimentꙋл олтраџелор че fie-каре an ле înarрi, гръmъdinд влестеле меллe, ва sꙋпраtръї neste орї-че aї maї sкꙋmпꙋ̆..... neste орголіꙋл тъꙋ, neste авꙋціa ta, neste лiвертатеа ta шi ъпsꙋшї neste чел maї infернал din релеле лꙋmеї, neste imперіꙋл че tiръпꙋціїї аꙋ̆ întр'ꙋn stat; къчї imперіꙋл ачеsta пꙋ e пꙋmaї în партea реџілор; demaгогіїї ъпкъ ле seamъпъ шi пꙋ se deosiвesк de кът în dꙋрata timпꙋлꙋї, пentrꙋ къ пер maї кꙋрънd. Рꙋшine тꙋтꙋлор кърор seamъпъ ꙋра între oamenї, în лъкоmie, diskordie, шi крꙋzime! рꙋшine тꙋтꙋлор ачеллора че fатъ Moартea, fiiкa Пъкътꙋіреї каре о

пъскŏ прin sпŏркata împreŏnаре кŏ tatъ-съŏ! În împiлареа че съвîршаще..... ŏп кап ал ŏпеĭ împeрікіеrĭ е frate кŏрat ал лŏĭ Satan шi imitator ал despoцiлор.

Florenцъ! кŏ toate пeлеcцiвiріле таллe, сŏффлеtŏл meŏ sinгŏpatik asemenea робŏлŏĭ че кŏцetъ а skъпa, îndeлŏнг а sŏspinat dŏпъ ideea de a se rentŏрna ла tine: ŏп esiлat е чел maĭ nefеріче din тoцĭ кaptiвiĭ; къчĭ аре лŏmea întreagъ drent temniцъ; mŏнцiĭ, mъріле шi черкŏл orizontŏлŏĭ sŏnt ка niще stавiле че'л desпарt de sinгŏрŏл колц ал пъmîntŏлŏĭ ŏnde..... orĭ-каре 'ĭ ar fĭ soarta.... ел tot este fiŏл patrieĭ шi ва merце кŏ бŏкŏріе а mŏрi..... Florenцъ! кънd ачest sŏффлеt sinгŏpatik ва treче а se ŏni кŏ spiritŏріле de ачеeaшĭ naтŏръ кŏ ел, тŏ atŏnчĭ веĭ рекŏпоаще meritŏл meŏ, шi веĭ къta a чinsti прintр'о гŏрпъ deшartъ чепŏша че nŏ о веĭ doбîndi nічĭ о datъ.....

Baĭ! « че'цĭ am фъкŏt о пополе ал meŏ [5] ? » Totd'aŏna тĕ аĭ arъtat аспрŏ; ачі ъпсъ аĭ întreкŏt xotarъле ръŏтъцiĭ oamenілор; къчĭ еŏ am fost întrŏ toate dŏпъ кŏm поate съ fie ŏп четъцean: am fost кrеskŏt прin boinцa ta; 'цĭ am fost fiŏл închinat în паче шi în resбоŏ, шi eatъ пentrŏ че maĭ traktat ка п'ŏп връжmaш..... S'aŏ sfîrшit toate: Nŏ почŏ а maĭ сърі пeste eterna stавiлъ че пe desпарte; mŏрi-воŏ sinгŏр превъzъnd, кŏ окiŏл attristat ал ŏпŏĭ profet, zілеле

nenorочiрії tалле, шi презiкъndуле ачеллора че ну мъ askуltъ, дупъ кум a fost tot!d'auna soarta презiчерiлор. Ma în sfîршit beni-ва timnуl кънd adeвърул ва stрълучi în окii лор умезi de лакръme, шi ii ва sforца a рекуноаще пе profet în mормъntул луi.

Sfîrşitu.

NOTE

LA CANTUL III.

I. « Konkȣistanцї пе църmȣriле strъїne.»

Алеsandrȣ de Парma, Sпinosa, Пeskara, Еȣџenie de Saвoia, Montekȣko.

2. « Алцї naвiratori аȣdaчї.»

Колȣmб, Amerik Bespȣче, Seвastian Kaвot

3. « Шi ачелла че ва фi în kапȣл лор» — Пetrarka.

Faца 267, r. 8 « Doi бърваці maї mari de kъt ел.» — Ariosto шi Tasso.

Faца 269, r. 6. « Пъmîntȣл лȣї Еллеȣ.» — Гречia.

LA CANTUL IV.

I. « O domъ, inkînȣirea sa.»

Кȣпола дела San-Пetrȣ

2. « A reпrodȣче пе легиȣitorȣл евреȣ.»

Statȣa лȣї Moisї пе monȣmentȣл лȣї Isaїe II

SONETTO

DI GIOVANI BATISTA ZAPPI

Chi è costui, che in dura pietra scolto,
Siede gigante; e le più illustre e conte
Prove dell' arte avvanza, e ha vive, e pronte
Le labbia sì, che le parole ascolto?
Quest' è Mose; ben me'l diceva il folto
Onor del mento, e'l doppio raggio in fronte;
Quest' è Mose, quando scendea del monte,
E gran parte del Nume avea nel volto.
Tal era allor che le sonanti e vaste
Acque ei sospese a se d'intorno, e tale
Quando il mar chiuse, e ne fe tomba altrui.
E voi sue turbe un rio vitello alzaste?
Alzata aveste imago a questa eguale!
Ch' era men fallo l'adorar costui.

3. « Fontъna marілor sалле kтцetъrі.»

Se ziче oare тnde kъ Michel-Angelo era atъt de entтsіast de Dante, în kъt îі deseмnase toatъ Comedіa Dіvinъ; ma desemneле aчestea se пerdтrъ într'o kълъtorie пe mare.

4. « Orroлiошї portefiчї.»

Aлтsie лa птrtarea лтї Iтлie II kъtre Miхaiл-Anцeл, kare aвт asemenea a se пъnцe шi de тitarea лтї Leon X.

5. « Чe'цї am фъkтt, o попoaле aл meт?»

« E scrisse più volte, non solamente a particolari cittadini del regimento, ma ancora al popolo; e intra l'altre un' epistola assai lunga che comincia: *Popule mi, quid feci tibi?*

(*Vita di Dante, scritta da Lionardo Aretino.*)

VOCABULAR

Dә

ВОRБЕLE ЧЕ SE ПАR NUОЪ IN ПROFETIILE LUI DANTE.

A.

ACCORDARE, Akkordare. Deлa koardъ, kord, kordare, akkord, akkordare, konkordare, rekordare ш ч л. ka adъпare, adsпare.— înвoire, înstrsпare. Dare. A akkorda пъreriлe; akkorda sn ssвstantiв ks aђektiв; a akkorda sn instrsment; a akkorda гласsл ks sn instrsment saš maĭ msлte instrsmente între sine; a akkorda ksĭ-ва чееа че чере, sn drent, sn пrivilеџiĭ ш ч л.

Adamant. Пeatrъ пeînвinsъ, diamant.

ADORARE, adorare. Dела orare saš srare. De snde вine oraџie, adorare, adoraџie; чinstire, слъвire, respektare, înkinare, isвire. A adora пе Dsmпezeš; a adora aвeriлe; msma ачеasta пs isвеџе, чі adoarъ пе фinsл sъš.

ADULATIE, adsлаџie. Deлa sлare saš sлire, adsлare. Borвъ imitatiвъ a глаssлsĭ kъinелsĭ; mъrsлire, лingsшire, лъsdare tiritoare.

AMARE, amare, de snde вin воrвеle amor, amator, amaвiл, amaвiлitate ш ч л. Daka snеле din ачeste ворве ле aвem, aлteле treвse sъ ле лsъm, пentrs че rъdъчina sъ ne лinseaskъ, întreвsinџъndsne ks sлaвona л ю в i r e kare e de o фamiлie ks л i в o в? Че вom фаче ъпsъ ворвелor amator, amaвiл ш ч л? ле вom пrimi nerreшit ші лimва se ва вedea împestriџatъ din deosевite елеmente. Adikъ л ю в i r e saš i s в i r e, лiвов ш'апоĭ amator, amaвiл. Kъt se reksпoaшe de вine фamiлia ворвелor înt'o лimвъ че se esprimъ: amare, amor, ш ч л? kъt se потriвеџе a zече: te amaiš maĭ nainte de a ksпoaџе amorsл! ші kъt e de nепotriвit џersл: te isвiш maĭ nainte de a ksпoaџе amorsл! — Insъ o mare întreвare вine лa miђлok: Че вom фаче presentsлsĭ indikatiв: a m š че se konфsпdъ ks ал вerвsлsĭ a в e r e?— Aвere e sn вerв nerегsлat, че dsпъ reгsлъ ar фi treвsit sъ фakъ a в š; в, adesea лa noĭ se îmmoaie în i, ka лa ovis, oaie ш ч л. Prin srmare a в š s'a фъkst пе aлoksrea ші în sinsл Itaлiеĭ ші în koлoniiле Daчiеĭ: aiš, de snde adoi пersoaпъ, a ĭ. A m š darъ este

пresentѕа indikatiф ал лѕї amaѕе ші аїѕ ал лѕї авеrе. Кѕm s'a kѕфѕndat aчeste доъ ворве între sine?— Прin analoџia saѕ rradaџia care-kѕm a înџeлesѕлѕї saѕ a semniфikaџieї, пentrѕ kъ în înџeлesѕл natѕraл ші пrimitів kъnd are saѕ џine чine-ва ѕп лѕkrѕ, ва съ zikъ kъ îл amъ saѕ îл ювеще.

Аррarinта, аппаrinџъ. Deлa пъrere, пъrinџъ, аппъrere, аппъrinџъ, ka deлa kredere kredinџъ. Kънd аппаrе ѕп лѕkrѕ ва съ zikъ kъ se івеще se аratъ пе din aфаrъ, пare-ad, пrekѕm ші kънd dispare ва съ zikъ kъ se фаче невъzѕt, пere, пáre-dis saѕ пѕmaї пare. О вѕвъ dѕпъ аппаrinџъ seamънъ віndekatъ, ънsъ.....

Аррrовare, аппrовare. Deлa пrовъ, пrовare, аппrовare; a пrіimi; a гъsi kѕ кале, a aфла de вѕп ѕп лѕkrѕ. S'a аппrовat kѕtare пъrere, adikъ s'a черчetat, a trekѕt пrin toate пrовеле ші s'a пrіimit.

Аquila, akвілъ saѕ akѕілъ. Deлa acu. S'a zis пasеrea mъreaџъ ші mare kѕ чіокѕл akѕілin saѕ înџenъtor, akвілъ. Пasъrea aчeasta e de maї mѕлte фелѕrї пrekѕm, вѕлtѕrѕл, raica шоїmѕл, kѕrѕнѕл, ierетеле kare toate sѕnt пasъrї de пradъ, rъпitoare; пѕmеле ънsъ пrопrіѕ de akѕілъ s'a пъstrat пentrѕ пasъrea імпеrіaлъ ші пentrѕ simволѕл імпъrъџіeї. Akѕiлa romanъ.

Argilu, arџiл. Ворвъ rrечeaskъ пrіimitъ în toate лімвіле Еѕroпeї. Kлisъ, пъmînt kлeios, хѕmъ, лѕt.

Armata, armatъ. Deлa armare. Aчeastъ ворвъ s'a întreвѕinџat пѕ шіѕ kѕm, a se ziче armie, în вreme че in toate лімвеле de фamiлia лatinъ se ziче: фranџ: armée, itaл: armata, adikъ în пartiџiпіѕл trekѕt ka ші ла noї deлa вatere, вътѕтъ, da вътѕta; dare, datъ, o datъ; аѕzire, аѕzitъ, пе аѕzite sѕrzire, sѕrzitъ, da sѕrzita saѕ пе sѕrzite. Прin ѕrmare deлa armare armatъ, iar пѕ armie.

Attentivu, attentiв. Deлa tendere, tindere, întindere, пretindere, attindere ш ч л. A tinde лѕzѕл saѕ ѕrekiле, a въга de seamъ, a лѕa a minte, aaвea attenџie; ші пrin ѕrmare attentiв, kѕ лѕarea aminte, въгътor de seamъ.

Attributu, attriвѕt. Deлa triвѕire, attriвѕire, attriвѕt. Kaлitate че se attriвѕe, se kѕвіne ла чева; пrekѕm: Drept, îndeлѕnr

ръsdъtor, atotпsternik, eternŷ, sпnt attribste че se attribsesk saŷ se ksbin лsĭ Dsmnezeŷ, neпъrtinirea este sп attribst лa drentъцiĭ.

Audace, asdaчe. Deлa αὐδή (глas) de sпde audire, aszire, глasyл saŷ sпnetsл avъnd reлaцie ks aszsл. Deлa audre saŷ deлa αὐδή se faчe лatineцe audax— audace, глъssitor, ръknitor, temerariŷ, че însuffлъ temerea saŷ frika, semeц, îndrъsneц, dirж. Челлe din srmъ treĭ vorbe sпnt de eлemente strъine.

B.

Bardu, bard. Пoet лa antiчiĭ Челцĭ лa kъroра пrinцinaлл minister era de a чeлebra virtsцiлe шi isvinziлe eroiлor. Bardiĭ aцiцa пrin kъntsriлe лor ksraцisл viteжiлor.

Bellu. Белл ŷ, веллъ. Frsmos. Insъ frsmos va sъ zikъ formos adikъ ks formъ. Ma belle franцozesk, romъniĭ o întrebsinцeazъ în kъntecheлe лor, mъndra mea, вълла mea: « Бълла iчĭ, вълла пe валлe, bat'o krsчea srsitoare. » deлa вълъ bine шi nsmeлe Бълаsцъ ka frsmsшan. Vorba dar веллŷ se afлъ în eлementeлe цerrsлsĭ пoпsлar. Intre romъniĭ din Machedonia este foarte întrebsinцat, de sпde шi nsmeлe Беллiлor.

Bravare, braваre. Deлa bravo, brav, bravare; a fi voĭnik, bitsaz înпrotiva ksĭva, a arъta frsnte, a desпreцsi, a înfrsnta.

C.

Cadaveru, kadaver. Deлa kъdere; sп trsп kъzst din viaцъ, mort. Пreksm în гречеще dsлa πίπτομαι, πτῶμα, asemenea deлa kadere se faчe kadaver, vorbъ че franцeziĭ ns ar avea atъta drent sъ o aĭbъ kъt noĭ, пentrs kъ aŷ пerdst rъdъчina cadere întrebsinцind пe tomber.

Capu, kaп. S'a zis în franцozeцe chef. — de son chef, de kaпsл sъŷ. De kъnd s'a maĭ întins лimba franцozeaskъ, am înveпst a ne smorfoi шi a ne maĭmsцi шi noĭ: Шefsл deпartamentsлsĭ, Шefsл oфiцiлor, шefsл пoлiцieĭ, шef de masъ, пar'kъ ne ar пъdea rъŷ sъ ziчem kaпsл oфiцiлor, kaпsл deпartamentsлsĭ, kaпsл пoлiцieĭ. — Kaп, kaпĭ însemneazъ kъпetenie, chef; iar kaп, kaпete însemneazъ, цestъ, testa, tête.

Captivu, kaптiv. Deлa capere kare va sъ zikъ aпskare, пrindere. Пrin srmare kaптiv, va sъ zikъ пrins лa resbeлŷ saŷ în

înkisoare, arestat, роб. Ворба *capere* este ръдъчіна ворбелор înkъпере, капаче, капачitate, капавіл, капавілitate, înчепере прінчепере, прінчіпіŭ, прінц, прічепере. ш ч л.

Catene, katene. Ворбъ de ръдъчінъ de unde віне ворба кътуше; Фіаре, ланцурі, оберї.—*catena* віне дела *καθ' ἕνα*, уна кътe уна. Аша сунт тoартеле ланцулуї.

Celebrare, челебраре. Дела *celebre*, вestit, славіт, ку нуме маре, *εὔκλειος*, прін урмаре челебраре ва съ zікъ а вести, а кънта лауделе, нумеле куі-ва.

Committere, kommittere. Дела *mittere, transmittere, trimittere, kommittere, admittere, прomittere. remittere*, ш ч л. — *kommittere* ва съ zікъ а mitte саŭ а пуне împреунъ, а съвірші; дела *kommittere* віне ворба кумътру адікъ нутор împреунъ ал нумелуї.

Comparare, компараре. Дела *parare*, пъраре апъраре, компараре, репараре препараре ш ч л — Компараре ва съ zікъ а алътура, а асемъна доъ лукрурі, а черчета рапортуріле ші differinцеле, între еле. А компара традукціа ку оріціналул. А компара пе Омер ку Біргіліе. А компара марфа ку прецул че се чере, адікъ ку банії че дъм, а кумпъра.

Concertare, kончертаре. Дела *чертаре*, kончертаре, kончерт. А черта împреунъ, а skoate гласурі împреунъ, а îнвоі гласурі. А фаче kончерт. § А се черта, а се сфъдí, а се дispuта, а се desбате, а се сфътуí, а se îнвоí în oare kаре черчетаре.

Condamnare, kondamnare, саŭ kondemnare. Дела *damnare* саŭ *demnare*, îndemnare, kondemnare. А da хотъріре împреунъ, а хотърі жудікъторії, а osîndі; а kondamna ун kрімінал ла мункъ, ла moarte; а kondamna съ пълтеаскъ о сумъ.

Concepere, kончепере. Дела *capere*. А чепе, а прінде, а înчепе împреунъ, а зъмісла. Аша не путем skъпа де тоатъ ріоа стръінъ ші вені ла ворбеле ноастре пърінтецьї.

Codardu, kodard. Дела koadъ. Чела че ръмъне în koadъ, kodaшѢ, фрікоs, мішел, lâche.

Conducere, kondучере. Дела *дучере*. А дуче împреунъ, а дуче де мънъ, а фі кълъузъ, а повъцуі, а îndreпta.

Conquistare, konkуіstare, *konkуіstant*, conquérant. Кутропіре; а луа ку арме, а супуне, а субжуга о царъ.

Consôrte, konsoarte. Чел че аре ачесашї soarte, soцie, бърбат ши фемее în късъtorie.

Construire. Клъdire, zidire. Вор-ба strвire este ръdъчina ворбе-лор instrвire, istrвkцie, instrв-ktiв, konstrвire, konstrвkцie. Daka ворбеле instrвkцie ши konstrвkцie s'аў приimit, кв а-челашї квin intrъ în dominiвл лimбеї ши instrвire ши kon-strвire.

Consumare, konsвmare. Dела sвmъ. A фаче o sвmъ, o гръ-madъ, a пвне вna песте алta, a înълца, a sъвirші, a вení пînъ ла вna, a mistвí. Dвmnezeў konsвmъ kreaцia лвmeї în шase zілле, § A se konsвma atъta пъїne saў karne; вn om kon-sвmat în цiiнцъ.

Contagiosu, kontaцios. Dела tin-gere saў лаngere, attinцere, kontinцere. A tinцe saў a se at-tinцe împreвнъ, a se лiпi, a se moлeвsi. Пrin вrmare konta-цios, лipiчos, moлeвsitor.

Contemplare, kontъmплare. De-ла temпл saў tъmпл. A фi фацъ în фацъ кв tъmпла, a прiвi aцintat, кв вimire, вn лв-крв кв okii saў кв mintea.

Contestare, kontestare. A нв приimi, a нв rekвnoaшe dreп-tвл кві-ва, a se împrotiвi, a se disпвta.

Culôre, квлoare. Въпsea, фацъ. Квrkввeвл аре шапте квлорї.

D.

Culpace, квлпаче. Dела colpa saў квлпъ, de внde moлdoвeneшe к в л п а ш, saў maї клаsik квл-паче: греших, вiноват.

Dauritu, davrit, saў davrat. De-ла deavrare saў deavrire, dav-rare, davrire, davrit; кв toтвл de авр. Deoseвirea între аврit ши davrit este къ аврit ва съ zікъ полеit кв авр ши dav-rit ka ши кънd ар фi кв totвл de авр. O ikoanъ аврitъ; ра-zеле davrite алле soareлвї.

Declarare, saў **dechiarare**, de-клараре saў dekiarare. Dела clarus saў kiar, лimпеde, кв-rat, лвminat. A deклара saў a dekiara ва съ zікъ a фаче kiar, a da în веdere, a фаче квnoskвt.

Decorare, dekorare. Imпodo-вire, înфрвmвseцare. De аічі вin ворбеле dekor, dekoraцie, dekoratвръ.

Deluminare, deлвminare. Aп-приndere, dare de лвminъ. Dif-фeriнцa între лвminare ши de-лвminare este къ лвminare ва съ zікъ a лвmina вn лвкрв în-tвnekos, Soareле лвminеазъ пъ-mîntвл; iar deлвminare ва съ zікъ a лвmina вn лвкрв че ші

ea ъnsшi dъ лsminъ: Soareлe îmi deлsminъ razeлe. Soareлe ne deлsmineazъ, лsna шi плaneцii; a deлsmina saš a annrinde o kandeлъ.

Demicreatu, demikreat. Deлa kreare saš kroire. Kreat, kroit, srzit ne ǯsmъtate; ssвtkreat, întrekreat, între fiinцъ шi nimika.

Demisecolu, demisekoлš. Jsmъtate de sekoл, saš de вeak.

Depradare, denradare. Deлa nradъ, nrъdare denrъdare; ǯъfsire.

Demagogu, demaгor. Borвъ грeчeaskъ чe însemneazъ kondskъtor aл noпoлsлsi, шi kare aksm are înцeлesл de kan aл snei înnerekieri noпsлare; вa sъ zikъ aчeлa чe se nreфaчe a snriǯini interessriлe noпoлsлsi ka sъ'i kъшtiцe draгostea шi trъгъndъ'л în nartea sa, sъ'л stъnineaskъ ne srmъ.— Se maš ziчe desnre aчeлa kare цine ks noпoлsл шi are sn kan foarte esaлцat.

Desonorantu, desonorant. Desцinstitor, лskrs чe addsчe neцinste, rsшine.

Devenire, deвenire. Deлa вenire, aввenire, reвenire, ssввenire, цsвenire, nreвenire, sвenire, înвenire, înвenцie, konвenire saš ksвenire, konвenцie, nrinвenire, deвenire. Borвa deвenire nînъ aksm se înnлinea ks вorвa foarte materiaлъ a se faчe. Kъnd romъnii вor deвeni oameni înцeлeгъtori ns вa sъ zikъ kъ se вor faчe чi вor nъшi deлa întsnerik лa лsminъ. Faчerea este o лskrare a mъiniлor шi вenirea este o miшkare, o nъшire, o înaintare deлa rъš snre вine saš deлa вine snre rъš. Rafaeл, Mixaiл-Anцeл nrin stъrsire aš deвenit niшte mari artiшti saš maestri, iar ns s'aš fъkst; Romanii nrin meлiчsne шi nъrъsirea kostsmeлor antiчe aš deвenit romъni, iar ns s'aš fъkst.

Dignu saš demnu, dirns saš demnš. gn. лatineшti, dsnъ idioma romъnъ se skimвъ în mn, nreksm. signum, semnš; cognatus, ksmnat; nrin srmare deлa dignus, demnš, demnitate, ar вeni шi maš anaл г шi maš dsлчe ne idioma noastrъ, чe ns are niчi de ksm вorвe ks лiteriлe gn.— Dirnš saš demnš вa sъ zikъ, вrednik, kъnd are dsnъ sine de reцims sn цenetiв, вa sъ zikъ чeл чe meritъ sn лskrs: demnš de лaudъ, de stimъ, de înkredere, de skîrвъ, de nedeansъ. Kъnd

e absoAst, însemneazъ чinstit, харnik, aktiв: om вrednik saў demnў; maĭ însemneazъ ъnkъ, kъnd e absoAst, шi noвiA, seвer, greў: are niщe nsrtъrĭ demne saў вredniче; stъ demnў saў вrednik.

Discordie, diskordie. DeAa koardъ. Desвnire, вraжбъ, neînвoiaAъ, înnrotiвъ de вorвa concordie.

Desbinare, desвinare. DeAa в i n a r e, îmвinare, komвinare, desвinare, шi, dsnъ цerrsA nonsAar, skimвъnd ne в în r, ka Aa вine, rine, d e s r i n a r e.

Disperatie, disnerацie. DeAa snerare, nъdъжdsire; desnъdeжde.

Divin, diвin. DeAa, (δῖος) deus, deu, kare ne srmъ s'a zis Dsmnezeў, maĭ tot sna ks kokonszeў шi ks Monsieur le Dieu. Diвin dsnъ цerrsA nonsAar korresnsnde ks вorвa dsmnezeesk saў kokonzeesk, Dsmnezeesk este ka шi kъnd s'ar ziче în greчeщe κύρ-θεῖος.

Doliu, doAiў. DeAa dolere, saў dsrere. Dor, întristare mare, жaAe, veшminte de жaAe: noartъ doAiў, noartъ nerre.

Doma, DeAa δῶμα, akkoneriш. Fantъ de arхitektsrъ în formъ de o ksnъ ks gsra în жos, шi kare akkonerе o zidire. Боltъ, ksnoAъ.

Durata, dsratъ. DeAa durare, asnrire, împietrire, întъrire, dъinire, trъiniчie. — SnaцisA de вreme kъt este tare saў dъinещe sn Askrs: dsrata Asmeĭ; вiaцa omsAsĭ e de o skstъ dsratъ.

Duru, dsr. Rъdъчina вerвsAsĭ dsrare de snde вine îndsrare: ns te îndsra, adikъ ns te asnri, ns te întъri: Dsr, ва sъ zikъ tare, asnrs. § Msma dsrъ, termin de Anatom: memвrana tare шi deasъ чe înвъAeщe kreerií.

E.

Edificiu, edifiчiў. DeAa feчere. Zidire, se întreвsinцeazъ vorвind desnre temnAsrĭ, naAate шi aAte zidirĭ marĭ: frsmos, mare edifiчiў. § Firsrat se întreвsinцeazъ Aa fanteAe чe se fak nrin konnsrssA шi stъrsirea a maĭ msAtor rъвnъtorĭ: edifiчisA kreщinъtъцeĭ, edifiчisA soцiaA.

Eloquinta, eAokвinцъ. Arta, taAentsA de a вorвi, de a miшka inimiAe, de a konвinцe.

Emulu, emsA. ЧeA чe se întreчe ks aAtsA, komksrent, riваA Aa o fantъ Aъsdatъ. De aчi вine вorвa emsAaцie.

Escesu, esчes. Deлa cedere, de ȣnde вine пȣrчedere, пreчedere, пroчedere, пroчes, пroчedȣrъ, ши пrin ȣrmare esчedere, esчes. Пȣrчedere saȣ treчere aфarъ din xotar, koвîrшire. Srîrчenia este ȣn esчes a ekonomieĭ. § Desфrъȣ, koвîrшirĭ în пatimĭ: esчesȣrile ӂȣneцiĭ grъвesk вътrъneцiле.

Esiliu, esiлiȣ. Deпъrtare din цarъ, desцъrare, esпatriare sȣrгiȣnie. § Figȣrat: пъmîntȣл пentrȣ om este ȣn лok de esiлiȣ вiaцa e ȣn timп de esiлiȣ.

Esprimare, esпrimare saȣ esпrimere. In пrimitiвa semnificaцie însemneazъ a stoarчe mȣsтȣл, zeama saȣ esenцia ȣnȣĭ лȣkrȣ. — Trekъnd din materiaл în ideaл вa sъ zikъ a skoate a-фarъ esenцia ȣneĭ ideĭ, ȣneĭ kȣцetъrĭ, ȣnȣĭ simtiment; вa sъ zikъ a'шĭ sпȣne kȣцetarea, a'шĭ înфъцiшa ideea: îшĭ esпrimъ simtimenteлe пrin semne; îшĭ esпrimъ dȣrerea пrin лakrъme; okiĭ sъĭ esпrimъ rekȣnoшinцa.

Eternu, eternȣ. Фъrъ înчeпȣt ши фъrъ sфîrшit, вeчinik.

Evenimentu, eвenimentȣ. Deлa вenire; лȣkrȣ чe вine din aфarъ фъrъ вeste, лȣkrȣ чe вine пeste noĭ, întъmплare.

F.

Feroce, фeroчe. Deлa fera saȣ фiarъ; krȣd, asпrȣ, sълвatik, krȣnt. § Mîndrȣ, trȣфaш.

Fortuna, фortȣnъ saȣ фortea. Deлa фerire пȣrtare, fors, forte (пȣrtare), norok, întъmплare.

Fructiferu, фrȣktiфer. Deлa фerire (de ȣnde sȣффerire пreффerire ш ч л.) ши deлa fructu. Insemneazъ пȣrtъtor de roade, roditor.

Fructu, фrȣktȣ. Roadъ, пoamъ.

G.

Gelosu, цeлos. Temъtor, пismaш. inвidios.

Glorie, глorie. Nȣme mare, фaimъ, reпȣtaцie, sлaвъ.

Grenaru, grenar saȣ grъnariȣ. Lok, maгazie de grъne, ӂitniцъ.

Gurna, гȣrnъ. Bas kare лa чeĭ вekĭ era de maĭ mȣлte treвȣinцe, пrekȣm sпre a deпȣne чenȣша чeлor morцĭ. In zioa de astъzĭ se întreвȣinцeazъ sпre a deпȣne întrъnsa sorцiĭ пrin kare se вaлoteazъ saȣ se traцe лa norok.

I.

Illustru, iлл̆ȣstrȣ. Deлa lustru, lustrare inlustru saȣ illustru, kȣ лȣstrȣ-în, strълȣчit.

Infernalu, infernaл. Deлa infernus în (ӂos, iad.) Lȣkrȣ чe se

kȣвine іadȣлȣї. Sȣроріле інфер-наде, фȣріле; шерпеле інфер-нал, kȣцetare інфернал.

ІMMORTALISARE, immortaлisare. Деда môrte, mortaл, mortaлі-sare ші kȣ neratiвȣл іn, im-mortaлisare; a фаче чева не-mȣritor în memoria oamenілor, a nemȣri. Поецїї аȣ immor-taлisat пе ероѝ.

ІMPREȘIE, impresie. Деда im-primere, întinъrire. Lȣkrarea întinъrireї ȣnȣї лȣkrȣ че лasъ asȣпра aлtȣia. Impresia пече-tieї saȣ вȣлдеї asȣпра череї; im-presia пічіорȣлȣї asȣпра nisinȣ-лȣї. § Fir: Ворвеле ачestea аȣ фъkȣt o mare impresie în ini-міле oamenілor.

INFLUINȚA, інфлȣinцъ. Деда flu-ere, influere; kȣрцере, ревър-сare, înpîȣrire. Lȣkrarea ȣnȣї лȣkrȣ че are пȣtere saȣ інфлȣе asȣпра aлtȣї лȣkrȣ. Інфлȣinцa kлimeї asȣпра temperamentȣлȣї ші обічеюрілор; інфлȣinцa рeлі-цieї asȣпра лeцілор; інфлȣinцa ашезъminteлор челлор пȣоъ a înчепȣt a se simцi. § Insemneazъ ъnkъ kredit, пȣtere. Ministrȣл ачesta ara mȣлтъ інфлȣinцъ лa kȣrte; omȣл ачesta are mȣлтъ інфлȣinцъ asȣпра опініілор.

INSPIRARE, inspirare. Деда *σπῶ ἀέρα*, (a împinџe aerȣл) de ȣnde ворва spirit. Inspirare, însȣф-фларe, a însȣфла dȣх. Профе-цiї пророчюаȣ inspiraцї de dȣ-хȣл Domпȣлȣї; patriotismȣл 'л a inspirat kъtre ачeastъ фантъ; фантеле челле marї алле ероілор іnspirъ пе поецї.

L.

LANGHIRE, лanгire. delа *λαγγένω*, a фі обosit, trъndaв, лeneш, a tîrîї, a trъi лînга rînга. Де ачі віne ворва лaпгоре saȣ лъп-гоаре. Imвлъ лъпгъind; лite-ratȣra ші kommerчіȣл лangъ saȣ лъпгъе.

LAURE, лaȣre saȣ лaȣр. Арвȣре tot d'aȣna вerde, dafin. Anti-чії авеаȣ лaȣрȣл konsakrat лa Аполлон; se da koroane de лa-ȣре поецілор ші вінгъtорілор. § Fir. A kȣлеџe лaȣр, a репȣрtа віkтinџe, a înвinџe; a'шї пълї, a'шї вeштеџї лaȣрії, a'шї пъta глоріа. A фі înkъrkat de лaȣрї, a dовîndi глоріe mare; a se o-dіхni пе лaȣрії съї, a se вȣkȣра de o odiхnъ meritatъ prin іs-вънdeле saлле.

LIBERU, лівер. Чел че are пȣterea de a фаче dȣпъ воіea sa, a se-вîрші o фантъ saȣ пȣ; sлoвod. De ачі віne лівertate.

LIGARE, лігare. A лега saȣ a ȣni în konфederaціе maї mȣлte по-поле, State s'аȣ принцї. S'аȣ

ųinȣte de koʌoane saȣ̆ arkade; tinda din aintea порųeĭ saȣ̆ ȣшeĭ ȣneĭ edifiчiȣ̆ mare.

PRIMU, приmȣ̆. Deʌa πρὶν. Aчeastъ ворвъ se afʌъ în ʌimва noastrъ în fraseʌe ȣrmъtoare: Приmъ-варъ, вър primar, (вър ъntъiȣ̆) kaʌʌe primarъ (kaʌʌe чe fak soųii maĭ ъntъiȣ̆ dȣпъ kȣnȣnie). Приmȣ̆, va sъ zikъ, dȣпъ ųerrȣʌ komȣn, ъntъiȣ̆, ъnsъ ъntъiȣ̆ віne deʌa ante de ȣnde ainte шi în ainte. Чeʌ d'ъntъiȣ̆ шi чeʌ dȣпe ȣrmъ, sȣnt niųe ворве foarte materiaʌe: aчestea ar korrespȣnde kȣ ворвeʌe гreчeшĭ: ὁ ἐμπροσθινὸς шi ὁ ὀπισινὸς, kȣ fraseʌe franųozeшĭ celui qui est en avant, celui qui est en arrière. Kȣm ar arъta ʌimва гreчeaskъ attrівȣteʌe ʌȣĭ Dȣmnezeȣ̆ kъnd 'ĭ ar ziчe ὁ ἐμπροσθινὸς καὶ ὁ ὀπισινὸς adikъ чeʌ d'ъntъiȣ̆ шi чeʌ dȣпe ȣrmъ, iar nȣ ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος, приmȣʌ шi ȣʌtimȣʌ?

PRINVENIRE, приnвenire. A вeni прin, a aжȣnųe прin гreȣtъųĭ ʌa ȣn sfîrшit чe'шĭ пропȣne чineва: dȣпъ mȣʌte osteneʌĭ a приnвenit ʌa dorinųa sa; din treaptъ în treaptъ a приnвenit ʌa kȣtare гanг.

PROFETU, профet. Deʌa προφήτης, Aчeʌʌa чe preziчe saȣ̆ превede viitorȣʌ; проorok.

PROFUMU, профȣm. Miros aromatik, пʌъkȣt, mireasmъ.

PROFUNDU, профȣnd. Чeʌ kȣ fȣndȣʌ deпъrtat, adъnk.

PROSCRIERE, проskriere. A skrie, a însemna maĭ din ainte kȣ ȣn rind oare-kare. A skrie prin-tr'ȣn afiш nȣmeʌe saȣ̆ віna чeʌȣĭ osъndit. A osъndi ʌa moarte fъrъ formъ жȣdikъtoreaskъ. Siʌʌa проskrise patrȣ miĭ чetъųenĭ romanĭ. Triȣmвiriĭ проskriserъ пe toųĭ вrъжmaшiĭ ʌor. § A osъndi пe чineва a eшi din ųarъ, a'ʌ skoate din soųietate: Omȣʌ aчesta era foarte вътъmъtor шi 'ʌ aȣ̆ проskris din soųietate. § A skoate ȣn ʌȣkrȣ din nȣmъrȣʌ aʌtora: ворвeʌe strъine treвȣe a se проskrie din ʌimва noastrъ.

PROSCRISU, partiчiпiȣ̆. Se ziчe maĭ kȣ deoseвire пentrȣ aчeia чe sȣnt osîndiųi a nȣ se maĭ întȣrna în patria ʌor.

PROSTITUARE, проstitȣare. A пъrъsi în voiea шi în prada orĭ kъrȣĭ va вeni, a пъrъsi în ватжokora oameniʌor. Se ziчe desпre o пersoanъ kare prin пȣtere saȣ̆ prin amъųire îndatoreazъ saȣ̆ îndȣпʌekъ o femee saȣ̆ o fatъ a se пъrъsi în desfrъnare.

Бърбатꙋл ачеста 'шї а простітꙋат сінгꙋр фемеа; о мꙋмъ че їшї простітъ фііеа. — Кꙋ пронꙋмеле персонал se întrebꙋінцеазъ ънкъ în ачелашї înцелес: Femeea ачеаста s'а простітꙋат din чеа маї фрацедъ а sa вірстъ. Fir: Un om se простітꙋъ înaintea фавоареї; ꙋн аꙋтор їшї простітъ пана шї талентꙋл, însemneazъ къ ꙋн om se невінстеще прін фанте рꙋшіноасе îмплінінд воінцеле челлор пꙋтерніч; къ ꙋн аꙋтор їшї вінде кꙋцетꙋл skriind неадевърꙋл, саꙋ întinзънд nemoralitatea. Ачеастъ ворбъ віне дела pro шї stare саꙋ шї дела prostu,

R.

Radiare, radiare. Дела radius, raḑá, разъ. А da разъ, а лꙋмina, а стрълꙋчі.

Realţare, реалцаре. Дела altu, înaltu, înълцаре, esалцаре, реалцаре. Insemneазъ а se скꙋла de жос de ꙋnde era къзꙋт саꙋ înценꙋкіат, а se пꙋне în starea kare era маї nainte, adікъ фіінд ꙋн лꙋкрꙋ алцат саꙋ în ніvioаре, шї къзънд, daka iar se ardікъ, se зіче къ se реалцъ.

Regalu, регал. Дела rex, rege, regalu, лꙋкрꙋ че se кꙋвіне реџелꙋї, îмпърътеsk саꙋ дꙋпъ џерꙋл de обще кръіеsk; însъ ворба краіꙋ нꙋ щim кꙋm s'а întrodꙋs în лімба kraiлор de кꙋртеа-веке шї челлор asemenea лор, кънд în toatъ sfînta skrіптꙋръ нꙋ se афлъ. Nікъірї нꙋ se помenеще къ Saꙋл, David, Solomon шї алцїї аꙋ фost kraї, чі маї віне s'а преферіт, de шї нꙋ аꙋ фost, а лі se зіче îмпъраці шї тоці вътрънії ноштрі аꙋ фꙋціт de ачеастъ ворбъ kraiꙋ атът de стрънъ шї атът de ꙋрічоасъ.

Regie, саꙋ regiune, реџіе саꙋ реџіꙋне. Копрінs маре, царъ кꙋрмꙋітъ. Toate реџііле пъмінтꙋлꙋї; реџііле Търіеї, алле черꙋлꙋї.

Renume, ренꙋме. Nꙋме маре, репꙋтаціе, опініа че аре пꙋблікꙋл деспре о персоанъ. Кънд і se дꙋче кꙋіва нꙋмеле, вестеа de віне саꙋ de ръꙋ.

Reîntregitu, reîntreџіт. Restaторнічіт în дрептꙋріле саале. Ачеастъ ворбъ ромънії аꙋ маї мꙋлт дрепт de кът франџезії съ о аїбъ пентрꙋ къ аꙋ шї ръдъчіна: întreг.

Reînturnare, reîntꙋрнаре. А віні în апої în локꙋл de ꙋnde а порніт чінева; а se întoарче. Insъ ворба întoarчере е вꙋнъ кънд se întoаче чінева în лок: пре-

kɤm, era kɤ spatele ші s'a întors kɤ фaцa. Merцea пe drɤm ші s'a întors sъ kate în aпoĭ. Era în strъinъtate ші s'a reпtɤrnat în пatrie.

Reproducere, reпrodɤчere. Дела ducere, producere, reproducere. A пrodɤчe din nɤoĭ. Mɤлцĭ koпaчĭ tъiaцĭ din rъdъчinъ se reпrodɤk. Arboriĭ пrodɤk фrɤktele ші şeminцele reпrodɤk фeлɤл.

Revelatie, reвeлaцie. Дела velu saɤ вълъ, înвeлire, reвeлire saɤ înвeлare, reвeлare, reвeлaцie, deskoпerire, aпokaлiпsɤ.

Revestitu, reвestit saɤ reвestat. Дела veste saɤ vestà, vestêmintu, вештмînt. Impodoвit, îmвrъkat, dekorat.

Revocare, reвokare. Дела vox, voce, de ɤnde ворва вочire. A kiema în aпoĭ, a skoate din слɤжвъ; a desфiinцa ɤп лɤkrɤ, a tъrъdɤi. Reцele a reвokat пe amвasador, s'a reвokat o порɤnkъ. Un testament reвokat.

S.

Sanctuariu, sanktɤariɤ. Дела sanctus, лok sфinцit, лltar. Aшa se kiema лa Evreĭ лokɤл чeл mai sфînt aл temплɤлɤĭ, ɤnde era sikriɤл лeцiĭ, ші kare se kiema ші Sфînta-Sфintелor.

Sclavu, sklaв. Чeл чe este sɤвt пɤterea aвsoлɤtъ a ɤnɤĭ stъпîn, roв.

Scopelu, saɤ scopulu skoпeл. Stъnkъ saɤ stanъ mare de пeatrъ în mare. Перikoлos skoпeл; a плɤti într'o mare плinъ de skoпeлe; a se фeri, a da de skoпeлe. Se ziчe фigɤrat despre лɤkrɤriлe пerikoлoase віrtɤteĭ, reпɤtaцieĭ, averiлor шчл: лɤmea e плinъ de skoпeлe adikъ de пrimeжdiĭ.

Scolpitu, skoлпit. Дела sculpere, scolpire saɤ scobire; Tъiat în лemnɤ în пeatrъ saɤ în metaл, skoвit.

Secolu, sekoл. Дела secare (tъiere, despikare). Despъrцire, spaцiɤ de timп kompɤs din o sɤtъ de anĭ. Veak.

Sepulcralu, seпɤлkraл. Дела sepulcru (groaпъ, mormînt). Чe se kɤвine, чe are raпport kɤ mormîntɤл, mormîntaл.

Sforцare, sфorцare. Дела fôrte saɤ фoarte, фorцare, esфorцare, sфorцare: a пɤne фorцa saɤ пɤterea asɤпra kɤiva, a siлi, пe sлaвonie.

Spectaculu, sпektakɤл. Дела spectare (a пriвi, a въga de seamъ) de ɤnde ші ворвeлe inspectare, inspector, respectare etc. Sпektakɤл, ori-чe лɤkrɤ saɤ adɤпaпцъ лa ɤп лok de лɤkrɤrĭ чe trаџe вългarea de seamъ. Пriвeлiшe.

Speranţâ, sпeranцъ. Deлa speraгe (a пъdъжdѕi). Aщentaгea ѕnѕĭ лѕkгѕ doгit шi kaгe se kгede kъ вa sosi. Nъdeжde.

Splendôre, sплendoaгe. Maгe stгълѕчiгe de лѕminъ.

Stindardu, stindaгdѕ, Deлa tindere, întindeгe, estindere, stindard. Lѕkгѕ че se întinde aфaгъ sпгe semnѕ, o пънzъ че фълфîe. Steaг, шi maĭ kѕ deosевiгe de kълълъгime.

Strâbucare, stгъвѕkaгe. Deлa вѕkъ шi stгъ. A eшí din вѕkъ aфaгъ, a se въгsa пeste гѕгa, вѕzeлe saѕ maгџiniлe ѕnѕĭ вas. Se ziче desпгe гiѕгĭ, aпe шчл: aпeлe aѕ вenit atъt de maгĭ în kъt aѕ stгъвѕkat пeste maлѕгĭ. Kѕпa atъt s'a îmплѕt în kъt e stгъвѕkatъ. Nѕ maĭ tѕгпa, kъ stгъвѕkъ, adikъ dъ пe dinaфaгъ de вѕkъ.

Strâpasu stгъпas, saѕ tгaпas. Deлa пas шi strâ. Пasѕл че'л фaче чineвa dinkoлo de вiaцъ, moaгte.

Sublimu, sѕвлim. Inaлt, maĭ пгesѕs de aлteлe. Se întгевѕinцeazъ desпгe лѕkгѕгiлe moгaлe шi inteллektѕaлe. Omѕл aчesta aгe ѕn џeniѕ sѕвлim, ѕn sѕффлet sѕвлim, o вiгtѕte sѕвлimъ, kaгe nѕ se пot ziче înaлte neфiind mateгiaлe. Asemenea: stiл sѕвлim, щiinџe sѕвлime, kѕnoщinџe sѕвлime шчл. —

T.

Tempestâ, temпestъ. Deлa tempus saѕ timпѕ. Timп гъѕ, вiжълie însoцitъ kѕ плoaie, ггindinъ, фѕлџeгe шi tѕnete. Se ziче maĭ kѕ oseвiгe desпгe вiжълiiлe de пe maгe.

Tingere, tînџeгe. De aчi вine вoгва întinџeгe. (A întinџe пana saѕ kondeiѕл în чeгneaлъ). Tingeгe, a îmmѕia în чeвa zemos, a вълsi. De aчi вine шi вoгвeлe tinctuгâ, tinctoг, kѕ kaгe пѕtem skъпa de вoгвeлe вoia шi вoiaнџiѕ.

Transfigurare, tгansфiгѕгaгe. Deлa figurâ, figuгaгe, trasfiguгaгe. A skimвa лa фaцъ, a metamoгфosa.

Transparintâ, tгansпaгinцъ. Deлa pârere, pârinţâ шi tгans saѕ strâ. Kaлitate de a se пъгea de a se вedea лѕkгѕгiлe tгans, adikъ dinkoлo de ѕn oвжet. Tгansпaгinцa stikлeĭ, a aeгѕлѕĭ шчл.

Tresauru, tгesaѕг saѕ teзaѕг. Deлa *θέσις* (пѕneгe) шi auгu. Гъmъdiгe de aѕг, aгџint шi aлte лѕkгѕгĭ пгeцioase пѕse sпгe пъstгaгe. Komoaгъ.

U.

Ultimu, ѕлtim. Чeл dѕпe ѕгmъ. Bezĭ вoгва pгimu.

UMANU, ȣman. Deлa omu. Че se kȣвine omȣлȣĭ, omenesk. § Simцitor лa miлъ, фъkъtor de вine: îmпъrat, вinфъtor ȣman. § La плȣraл se întreвȣinцeazъ ka sȣвstantiв în лok de oamenĭ în stiлȣл поetik: sъ însȣффлe пe ȣmanĭ.

V.

VALANGÂ, вaлaнгъ. Гръmadъ de ninsoare че se пръвълеще din mȣнцĭ шi se mъреще kȣ kъt вine maĭ лa вaлe rostoгoлindȣse.

VANU, вan. Nefoлositor, sekȣ, deшъrt, zadarnik.

VAPÔRE, вaпoare. Aвȣr.

VELÂ, велъ. Пînzъ tare. Пînzъ de koraвie.

VERGINE, верцine saȣ вергȣръ. Fiie saȣ фatъ kȣratъ, фeчioaръ.

VIBRARE, вiвrare. Borвъ imitatiвъ. Se ziче desпre o koardъ isвitъ че tremȣръ saȣ вîrnîie, шi de aer kъnd se kлatъпъ de ȣn sȣnet mare.

VULGU, вȣлгȣ. Mȣлцime de norod, глoatъ; пrostime.

BIBLIOGRAFIE.

De kȣrъnd eшí de sȣвt tipar din teaskȣriлe Dлȣĭ Baлвaȣm ȣn вoлȣm de поesiĭ aлe Dлȣĭ K. Rosetti, întitȣлate: Чeasȣriлe de mȣлцȣmire. Aчeastъ karte kȣ kare se maĭ înzestrъ лiteratȣra noastrъ, konпrinde drama deлa Lord Byron Manfred, tradȣsъ ъnsȣшĭ din енглezeщe în versȣrĭ aлве, шi aлte вre o kъte вa zeчimĭ de поeme oriцinaлe. In чitirea aчesteĭ kъrцĭ, Redaktorȣл rîse kȣ mȣлцȣmire пe a лokȣrea, se întinerí în aлte пърцĭ, se simцí îmпȣs kȣ плъчere пe ȣnde шi ȣnde de вoлdȣл satireĭ, шi îmплȣ' de лakrъme пaцineлe aчesteĭ фrȣmoase ediцiĭ, че konпrind kȣвîntȣл пȣs лa îmmormîntarea фrateлȣĭ aȣtorȣлȣĭ. Daka niщe asemenea miшkъri sȣnt шi eлe пarte din soлia Поesieĭ, atȣnчĭ D. Rosetti este ȣn adeвърat поet, пentrȣ kъ înkъt пentrȣ Redaktorȣл aчesteĭ фoĭ, 'шĭ a îmплinit kȣ desъвîrшire skoпȣл че'шĭ a пропȣs în поemeлe saлe пȣвлikate. Iл фeлiчitъm de фrȣmosȣл шi пȣternikȣл sъȣ înчeпȣt, шi фъръ a вrea kъtȣшĭ de пȣцin a'ĭ attinцe sinфȣвirea, saȣ amвiцia, adresъndȣne nȣmaĭ лa aчea цeneroasъ tendinцъ kъtre пerфekцie, îĭ ziчem kȣ toatъ kȣrъцenia inimiĭ, kъ daka îшĭ вa înгriжi maĭ mȣлt ȣnȣл din miжлoaчeлe esenцiaлe kare шi însȣшĭ aȣtorȣл îл kȣnoaщe, шi вa ȣrma drȣmȣл че a înчeпȣt, în skȣrtъ вreme вa ajȣnцe foarte deпarte;

DIANA

Intr'o фrumoasъ diminеaцъ de варъ a anuluĭ 1656, o kompanie de soldaцĭ, че фъръ îndoialъ era în marшu kъtre Paris, se arestase suв zidurile dela Fontaine-le-Henry, фrumos edifiчiu kare se înalцъ aproape de Caen. Dupъ kum se întъmplъ maĭ totd'auna în asemenea împrejurъrĭ, militariĭ aчeшtia, a kъrora disчiplinъ nu semъna intru nimik ku strъшniчia oшtirilor din zilele noastre, seвîrшiaŭ miĭ de neorînduielĭ la kare ofiцeriĭ niчĭ nu se rîndiaŭ a le îndrepta. Aчeшtĭ desфrъnaцĭ пъпъdirъ pe koliba unuĭ sъtean шi înчepurъ a o depreda ku atъta kruzime în kъt abia s'ar erta шi în цъrile stъpînite ku arme. Pe kъnd eĭ desфundaŭ butoaiele bietuluĭ om, iĭ uчideaŭ dobitoaчele шi pe el îl вufniaŭ kъnd unul kъnd altul ka sъ'l fakъ a nu maĭ striga, un mъtular se arъtъ în чeealaltъ marginе a drumuluĭ. La вederea soldaцilor, el se abбъtu' din kale, kъчĭ înцelese kъ marфa че avea ku sine n'ar фi niчĭ de kum în siguranцъ între aчeшtĭ rîlчeвitorĭ. Eĭ însъ îl въzuserъ. Patru din eĭ alergarъ îndatъ kъtre dînsul, puserъ mъna pe el шi îl addusesеrъ ku вoie фъръ вoie înaintea kastelanuluĭ. De шi evreŭ, dupъ kum era lesne sъ'l kunoaskъ чineвa dupъ kostumul шi barba luĭ, însъ nu'ĭ пъsa atъt de marфa че avea ku sine, kъt îl вedea чine-вa kъ îшĭ arunkъ kъutъturile pline de groazъ kъtre o фetiшoarъ d'o rarъ фrumuseцe, че se цinea de braцul luĭ, шĭ kare se îndesa kъtrъ el plinъ de spaĭmъ.

Orĭ kъ вrurъ a'шĭ petreчe ku groazele aчestor doĭ kъlъtorĭ, saŭ kъ în adeвъr îшĭ puseserъ în rînd de a prъda pe neguцъtor шi batjokori pe tovarъшa luĭ, kъ soldaцiĭ poruncirъ bъtrînuluĭ a'шĭ deskide tolba че avea în spate шi a le arъta че e într'însa. Pe kъnd bietul israelit înчepuse a se supune tremurînd, шi întъrziind kъt putea maĭ mult, d'odatъ îшĭ lъsъ tolba ka sъ alerge în ajutorul fetiцeĭ че skotea niшte цipete askuцite, шi pe kare un soldat luat de вin вrea sъ o sъrute. Soldatul, фъръ a se îndupleka la rugъчiunile bietuluĭ tatъ, îшĭ urma dobitoчia шi se arъtъ шi maĭ neomenos. Eшit din minцĭ, neguцъtorul skoase din buzunar un kuцit шi sta sъ dea, kъnd eatъ un al treilea kъlъtor sosi

ънsȣшї în лokȣл sченеї. La ве-
dereа фetiшoareї че se лȣпta kȣ soлdatȣл, eл sъrí џos dȣпъ kaллȣ, шi kȣ ȣn ton deпris лa kommandъ пorȣнчí вецівȣлȣї a da drȣmȣл фeteї. Aчesta se sȣпȣse ka пrin instinktȣ, шi mъmȣлarȣл, sпri-џinind în врацеле saлле пe koпiлла maї лeшinatъ, se гrъвia a o retraџe deпarte de aчest лok пrimeџdios: kȣ atъta ѭцeaлъ se deпъrtъ în kъt niчї nȣ'шї maї лȣъ toлва în sпate шi o лъsъ în пradъ.

Kълъtorȣл че venise în aџȣtorȣл пerȣцъtorȣлȣї xotъrî sъ'i skaпe шi mika avere. Se dȣse kъtre soлdaцї шi лe пorȣnчí ka nȣ nȣmaї sъ înveteze de a maї пrъda чeva, чi ъnkъ sъ шi пȣie în aпoї toate лȣkrȣriлe че лȣaserъ.

O asemenea пorȣnkъ фȣ пriimitъ în вомвонirї de mînie шi în niцe risȣrї de nesȣпȣnere.

— De kъnd, strigъ eл, фъkъnd a i se vedea semneлe kommandeї miлitare, de kъnd aȣ înчeпȣt soлdaцiї franцezї a nȣ se maї sȣпȣne ȣnȣї oфiцer aл reцeлȣї?

— De kъnd aȣ ȣn kъпitan ka sъ лe dea пorȣnчї шi ka sъ resпȣnzъ aчeлora че se ammestikъ ȣnde nȣ лe e sлȣџва, resпȣnse ȣnȣл din oфiцerii komпaniei.

Kълъtorȣл se întoarse, saлȣtъ пe kъпitan шi îї zise kȣ пoлiteцъ:

— Aї dreпtate, domnȣлe. De te am фi vъzȣt, m'aшї фi adresat лa domnia-ta rȣгъndȣte a пȣne фrъȣ aчestor шreпrari de.....

— Soлdaцiї meї nȣ sȣnt шreпrarї, îл întreрȣпse kъпitanȣл kȣ ȣn ton maї sȣs, vъzъnd влъndeцea kȣ kare îї vorвise oфiцerȣл.

Aчesta sȣrrise, шi, фъkъnd semnȣ evreȣлȣї a se aпroпia:

— Bino'nkoa, îї пorȣnчí eл. Nȣ te teme nimik; ia'ці toлва în sпate, шi ціne пȣпга asta dreпt desпъгȣвirea пagȣвeлor че'ці фъkȣrъ soлdaцiї aчeшia.

Evreȣл se ȣїta kъnd лa oфiцer kъnd лa пȣпгъ; шi kъnd dȣпъ o skȣrtъ reцinere sta sъ întinzъ mъna kъtre vanї, фata îл oпrí kȣ o miшkare de sȣпъrare:

— Tatъл meȣ iцi mȣлцȣmeшe, domnȣл meȣ, zise ea. Пагȣвeлe че'i aȣ фъkȣt aчeшi soлdaцi sȣnt de mik пreц. Dȣmnezeȣ sъ te вinekȣvinte пentrȣ ценeroasa domniei-taлe kȣцetare, шi maї virtos пentrȣ вȣnъtatea шi koraцiȣл kȣ kare aї aлergat în aџȣtorȣл ȣnȣї вътrȣn шi aл koпiллȣлȣї sъȣ.

Oфiцerȣл mirъndȣse de atъta deлikateцъ шi de înлesnirea kȣ kare se esпrima фrȣmoasa фetiшoara, îї sȣrrîse kȣ vine-voinцъ, o saлȣtъ шi maї mȣлt пoate dȣпъ kъt o чerea ȣmiлitȣл eї kostȣm шi

ĭĭ zise a se dѕче ла Caen kъt maĭ înгrав se ва пѕtea. Апоĭ întorkъndѕse kъtre kъпitan kare пriвiâ, sпoroвindѕse ла sчena че se пetreчea sѕвt okiĭ луĭ, ĭĭ zise:

— Akѕm, domnѕле, sѕnt ла порѕнчiле dѕmitале. Eѕ mъ пѕmesk markizѕл Фiлiппѕ de Senancourt; ka шi domnia ta, am чinste de a slѕжi Mъririĭ Sале Пrea kreшine în kалitate de kъпitan. Доĭ din domniĭ oфiцiriĭ domniiтале, вor вine-воi, krez, a'mĭ фaчe чinste de a'mĭ slѕжi de sekondanцĭ.

— Aшa фie, respѕnse kъпitanѕл saлѕtъnd пe пrotiвnikѕл sъѕ: пe mine mъ kiamъ konteле Steфan de Maurevers.

Trase sпada шi порѕнчi ла doĭ din oфiцeriĭ sъĭ a slѕжi de martѕrĭ пrotiвnikѕлѕĭ sъѕ.

Aлцĭ doĭ martѕrĭ reгѕлarъ kѕ aчeшia kondiцiiле лѕпteĭ шi mъsѕrarъ sпadeле.

La вederea aчestor пreпaratiвe de dѕeл, фetiшoara, în лok de a se deпъrta dѕпъ kѕm ĭĭ rekommandase mîntѕitorѕл eĭ, aпѕkъ пe tatъл sъѕ de вraц шi îл oпri.

— Nѕ вezĭ kъ stъ sъ se вatъ! strigъ ea; шi пentrѕ noĭ, taĭkъ, пentrѕ mine îшĭ esпѕне вiaцa.

Ea вrѕ a алерга ла oфiцer, ma soлdaцiĭ ĭĭ stetterъ îmпrotiвъ; nimik nѕ înterвenise dѕeл kare de sine niчĭ nѕ цinѕ' mѕлt.

Aвia лѕпtъtoriĭ înkrѕчiшaserъ фerѕл шi skimвaserъ kъte-вa isвirĭ de sпadъ, шi kъпitanѕл kompanieĭ kъzѕ' strъпѕns kѕ o ѕшoarъ плагъ în пeptѕ.

— Вine aĭ attins, strigъ ел, вine aĭ attins! domnѕле markiz; eшĭ asemenea de îndemъпatik ka шi врав.

Domniлor, adъogъ ел întorkъndѕse kъtre oфiцerĭ, nimenĭ dĭn domnia-воastrъ sъ nѕ'шĭ maĭ adѕkъ aminte de пѕmeле aчestѕĭ demnѕ kъпitan. Гreшaлa toatъ e din пartea mea în kaѕsa aчeasta, шi n'aш врea sѕвt niчĭ ѕn пretekstѕ a фaчe чea maĭ mikъ sѕпъrare aчestѕĭ kaвaлer atъt de onoraвiл.

Intinse mъna луĭ Фiлiпп, kare da aжѕtor oфiцeriлor de a'л ardika шi a'л dѕче în koлiвa sъteanѕлѕĭ пe kare o пrъdaserъ soлdaцiĭ.

In momentѕл aчesta гriла kasteллѕлѕĭ se deskise шi ѕn om înвestat în negre se îndreптъ kъtre лѕпtъtorĭ.

— Domniлor, ле zise ел, saлѕtъndѕĭ пroфѕnd, eѕ sѕnt mare-înгriжitor (grand-prévôt) aл mъririĭ Sале în пroвinцia sa de Normandia. Dѕmneaвoastrъ ъв

вътȣръцї, împrotiва ediktелор реџелȣї kare опреsk дȣеллеле sȣвt педеапсъ kapitaлъ. Kȣ întristare mъ въз облігat a'mї împлiпі straшпічіле datoriї алле însърчіпъriї meлле. Біne-воіцї a'mї da spadeле шi a'mї spȣne пȣмеле dȣmпеавоаstrъ.

— Konteле Kарол de Maurevers, respȣпse înвіпsȣл.

— Markizȣл Філіппȣ de Sénancourt adъогъ чел алалt.

— Domпȣле konte de Monrevers, dȣmпeata eшї prisonier ал реџелȣї, пȣмаї пе kȣвîntȣл de чinste îndatъ че te веї întrema te веї dȣче ла Paris шi веї ащепta akолo поrȣнчіле meлле.

Kъпitanȣл se înkлinъ.

— Kъt пentrȣ domnia ta, domпȣле markiz, веї віне-воі a mъ însoцї ла kastеллȣл de Fontainele-Henry. Mъine diminеацъ вom порni împreȣnъ ла Paris ȣnde am порȣнkъ de a kondȣче пe toцї дȣеллістії prinшї în presoцia mea, asȣpra фaпtеї. Реџеле вoieще a da ȣn sфîrшit ȣпtелор sîngȣratiче, din kare se варsъ atъta sъпџе пeфолоsitor, шi kare вatжokoresk леџіле реліџіеї шi алле moraлеї. Kȣ mîхnire в'о spȣiȣ, domnilor, kъ пȣ krez, nічї într'ȣп kiп a въ maї remъпеа nічї o speranцъ de mъпtȣire. Aшa de жȣпї въ sфътȣiesk a înveцa serios da въ împъka kȣ Dȣmпezеȣ, шi a въ препара de momentȣл грozaв че пȣ ва întързia a въ înфъцiшa înaintea drepтъцiї лȣї.

Fetiшoara askȣлta ворвеле ачеstea kȣ гроазъ. Палidъ, tremȣръпd шi pierdȣтъ авia se sȣцiпea.

Kъпd mareле-превot înчеtъ de a ворві, ea kъзȣ' ла џепȣkiї лȣї.

— Domпȣл meȣ, strігъ ea, domпȣл mieȣ! Nimini пȣ ва пedepsi, шi maї віrtos kȣ moarte, пе ȣп повіл шi џeneros kaвaлer пentrȣ kъ a лȣat asȣпръ'шї апърarea ȣпеї пепȣтінчоase фemeї шi ȣпȣї вътрън. Реџеле пȣ поate съ воіаskъ піще asemenea nedrepтъцї. Гraцie пentrȣ domпȣл markizȣл, граціе!

Превоtȣл пȣ лȣъ osteneaлъ пічї ъпsȣшї de a respȣnde; se îndrepтъ kъtre kastеллȣ шi фъkȣ' semпȣ лȣї Філіппȣ de a ȣrma dȣпъ дъпsȣл.

Fetiшoara iї ȣrmъ вързънd лakrъmї шi пеîчеtънd din рȣгъчiȣпіле saлле kъtre mareле-превot. Nȣ se oпрі de kъt пȣмаї kъпd въzȣ' гріла înkizъпdȣse straшnik înaintea eї.

Atȣпчї ea kъzȣ' obositъ asȣpra eї ъпsъшї, sфъrîmatъ шi maї mȣrindъ. Niще шiroae de лakrъme în sфîrшit înчепȣтъ a o ȣшȣра.

Maї ла ȣrmъ, щerгъпdȣшї okiї,

ші авънd враціȣл вътрънȣлȣї ka-
ре'шї ренkъркase толба, ші kare
rezemat într'ȣн baston прівіà пе
фіеа-sa în тъчере:

— Съ порнim ла Париs тайkъ, zise еа.

— La Париs! zise вътрънȣл, ла Париs? ънsъ d'акоЛо венim, фата меа. D'акоЛо не am kȣmпърат марфа че kaȣт съ'мї о въz în Normandia. La Париs! ші че вреї съ фачї ла Париs!

— Съ'ї добîndesk iertarea!

Негȣцъторȣл клъті din kan kȣ întristare.

— Iertarea! съ'ї добîndeшї iertarea, тȣ? вай! копіла mea, нȣmaї ka съ ajȣнцї пînъ ла пічоареле ачелЛора че пот a da ачеастъ iertare, 'цї ar тревȣї d'o mie de орї ші пȣтереа ші протекціа че нȣ о ai. Нȣmaї реџеле saȣ дȣмнȣл kardinалȣл Mazarin aȣ пȣтереа de a опрі хотърîреа de moarte. Палатȣл лор нȣ se дъskide нічї kȣm пентрȣ фііеа ȣнȣї пъmȣлар ші ȣнȣї евреȣ.

— Еȣ îл воїȣ мънтȣі, zise еа, kȣ toate обstakолеле ачестеа. Аша, îл воїȣ мънтȣі saȣ воїȣ мȣрі. Нȣ se ва zіче нічї о датъ kъ Diana 'шї а пъръsit tikълошаше пе mîntȣitорȣл съȣ.

Пе kънd негȣцъторȣл kъта п.in пȣоъ аргȣmente съ о аввatъ din rîndȣл съȣ, еа îл лъсъ de о датъ, strъбътȣ' kȣ îndръsneалъ гръmъzile de солdaцї че'шї релȣа armеле, ші adresъndȣse kътре офіцерї:

— Нȣ e аша, domnілор, kъ поate чінева съ добîndeaskъ iertare пентрȣ domnȣл markizȣл de Sénancourt?

— Нȣmaї фȣга îї ва mîntȣі kaпȣл, respȣnse ȣнȣл din ачеia ла kari se adresase еа. Domnȣл kardinалȣл a жȣrat Мърірії Saле de a нȣ da iertare ла нічї ȣн дȣелist. In noaptea trekȣтъ оптȣ domnішорї аȣ плътit kȣ капȣл лор неsȣпȣнереа ла ediktȣл regaл.

— Фȣга! ацї ворбit de фȣгъ, domнілор. Ох! дȣmneavoastrъ нȣ вецї лъsa a дȣче prisonier ла фȣрчї пе ачелла de ла kърȣї koraџіȣ в'am въzȣt adineaora a въ mira.

— Нȣ пȣtem nimik фаче spre a лȣї skъпаре. А лȣа ȣн prisonіr din mъїнеле mareлȣї-преot ar фі съ не пȣнem фъръ нічї о îndoialъ віаца în жok.

— Дȣmnezeȣле! Дȣmnezeȣле! ші нȣ e нічї ȣн mijлok de skъпаре пентрȣ ел? strigъ еа. Пъръsitȣ'a-ai, Дȣmnezeȣле? Еа se deпърта desperatъ, ші de о датъ iar se întȣrнъ în anoї ші se дȣse drent ла sлȣціле kompaniei, oamenї чеа maї mare parte фъръ kredinцъ, oamenї de nimik, desфрънаці,

kari întrevcaŭ în прътi шi în krѕzime чea maĭ rrozavъ soldъцime.

Lѕъ din eĭ doĭ la o parte.

— Sѕnteцĭ voĭ oameni kare sъ vreцĭ a kъшira o sѕtъ de lѕisĭ de aѕr? iĭ întевъ ea.

— D'o mie de orĭ maĭ bine de kъt o datъ, draga mea, respѕnserъ eĭ.

— Xeĭ bine! eŭ vъ daŭ ачeastъ sѕmъ de veцĭ voi a skъпa astъ searъ pe Markizѕla de Sénancourt kъnd va eшi din kastelѕ dinpreѕnъ kѕ prevotѕl.

— La drakѕ! asta miroase a шreanr! o sѕtъ de lѕisĭ e пѕцin pentrѕ o asemenea жѕkъrie.

— Xeĭ bine, zise ea skoцъnd din sîn ѕn kollan skѕmп, petrile astea fak de treĭ orĭ maĭ mѕlt de kъt sѕma чe v'o фъгъdѕesk. De veцĭ skъпa pe Markizѕla, vi le daŭ.

— Apoĭ шi sѕta ачea de lѕisĭ.

— Шi sѕta de lѕisĭ, repetъ ea kѕ ѕn sѕrîs desпreцѕitor.

— Un minѕt! ѕn minѕt! zise evreѕl kare arъta semnele чelle maĭ vii de desпъdeжde askѕltъnd ачeastъ konversaцie. Uѕ minѕt, rorѕ-te, Diano, nѕ te гръbi aшa..... kѕ adevъrat! kollanѕl.....

— Nѕ te îndoi a sakrifika orĭ чe pentrѕ dъnsѕl! strirъ ea. Чe va sъ zikъ цiцel aѕr, kъnd e vorba de viaцa ѕnuĭ om фъrъ de kare dѕmneata aĭ фi фost пrъdat шi eŭ perdѕtъ! Чe'цĭ ar maĭ фi rъmas din ачest aѕr pe kare veĭ sъ te tokmeшĭ, daka kъпitanѕl nѕ te ar фi apъrat împrotiva ачestor soldaцĭ.

Nerѕцъtorѕl asѕпra kъrѕia Diana semъna kъ are o aѕtoritate absolѕtъ, skoase o profѕndъ oftare, шi tъkѕ.

— Nѕ maĭ remъne de kъt a vedea de miжloaчele spre a skъпa pe markizѕl, adъorъ Diana adresъndѕse kъtre lѕцĭ.

— Elle sѕnt prea simple. In depъrtare de o жѕmъtate de lerъ de aчi se aфlъ într'o пъdѕre ѕn drѕm pe kare nerreшit kъ va apѕka mareɫe prevot, kъчĭ îшĭ skѕrteazъ kallea kѕ doъ чeasѕrĭ aproape. Noĭ vom dobori ѕn arbore шi îl vom pѕne da kѕrmeziшѕl drѕmѕlѕĭ. Trъsѕra prevotѕlѕĭ nerreшit kъ se va opri; noĭ vom striга Markizѕlѕĭ a se kobori, el va înkъlika ѕn kallŭ bѕn чe i'l va цinea rata ѕnѕl din noĭ, шi remъшiцa vi фi în mila Domnѕlѕĭ.

— Aшa! aшa! чe фeriчire!

— E nѕmaĭ bѕn kallѕl meŭ de ачeasta, zise ѕnѕl din eĭ; чe maĭ kallŭ! neobosit, mi'цĭ фѕцe, ѕite, doъ чeasѕrĭ фъrъ resѕфflare. Eŭ vi'l daŭ; vi'l daŭ, ka sъ vъ fak o bѕnъtate, maĭ pe nimik, nѕmaĭ în чin-zeчĭ de lѕisĭ.

Еврета сърі́ җът коло de mînie.

— Пе semne веĭ съ мъ гуі-ѣezi пінъ ла чел din урмъ ван? мормъі́ ел.

— Пріimesk toate kondiцiiле думнеавоastръ фъръ a мъ îмпро-tiві, zise Diana. Іmплініці-въ îndatoririле ку ачееаші ціnере de kувіїnt ші skумпътate ka ші mine.

— N'аĭ teamъ, ласъ-te пе ноĭ, фрумушіka mea damічелъ. Чіnе плътеще віne, тreвуе іаръші віne съ фіе саlуҗit.

— Веніці dar a пrепаra îm-пreунъ ку mine кураса думнеа-воastръ.

Еĭ se уіta ла дънsa ку mirare.

— Dar че феа! веĭ съ віĭ ку ноĭ ші съ te îмпъртъшъщĭ de прі-meҗdiiле esпediцieĭ? Щiĭ тпsъ къ te вор спънzура îndatъ че вор въпуі́ къ аĭ fost ammestekatъ ла чева în ачеаstъ неічіnъ? Іці пуĭ în җok віаца.

— Віаца? Че'mĭ пасъ! Іudo-ітѕ-s'a ел de a'ші espуне пе a sa пentру mine, o віatъ сърakъ, ов-skуръ ші nekуnoskутъ фатъ? съ mъ maĭ tem еу, пentру skъпarea луĭ, a mъ espуне în пerikол, еу sin-гура kaуsъ a nenoрочіrіĭ луĭ! О! ну.

— Daka e aша înkалліkъ-ші-ці пе калл ші віno ку ноĭ, къчĭ tіmпул гръвеще.

Fetiшоара, odinicаръ аша de ti-midъ ші фrikoasъ, ну se maĭ sфіі a înkъллika уп kaл фуros ші a se înkrede în doĭ щrеnгаrĭ a кърор вedereа нумаĭ, ку кътe-ва minуte maĭ nainte ar фі фъkуto a se пъліі de гроазъ. Імвръцішъ пе tatъsъу ші ĭĭ zise:

— Дуte ла Caen, tatъ. Daka вътрънул Еліe, ну ва maĭ аузі ворвіndуse de фіеа-sa adoптівъ, роаце пе Думнеzeу пentру ea.

— Еу ну te воĭу пъръsi ніvĭ de кум, пrорупse nегуцъторул. Че'mĭ e віаца фъръ tine! în zioa кънd веĭ мурі tу, воĭу мурі ші еу. Aidem.

Порпіrъ ші în ачеаші searъ, дупъ че se потолі кълdура soare-луі, ші поаntea îпчепуse a къdea, o karîtъ eші́ din kastелл, луъ́ друмул кътре Паris, ші se îadreптъ́, дупъ кум o пrezisesеръ солdaцiĭ, кътре друмул че treче prin пъдуре. Іntунечімеа era din челле maĭ пrофуnde, кънd търсура sosí în desіш.

Јуdikaцĭ de mішкъріле че фъча a вate inima Dianeĭ кънd аузі sго-motул роателор ші пашіĭ kaілор, кънd пуцin кътe пуцin se anпро-піè ачеst sгоmot, кънd maĭ віrtos візітіул skoase уп strigът de mî-nie ші de teamъ, възъndуse sфор-цat a se опрі îмпrotiва пedічеĭ пепревъzуте.

In неоръ́ндȣiала че se фъкȣ' din сȣрпrisa ȣнеĭ asemenea întъмплъ-rĭ, ȣнȣл din ачеĭ doĭ oameнĭ еші din пîndire, se repezí în drȣm, deskise порtiца тръsȣreĭ ші шоптí înчет:

— Domнȣле markiz, ȣн бȣн калаȣ te аштеаптъ doĭ пашĭ d'ачі; înkалліkъ ші фȣцĭ.

— Domнȣле, respȣnse офіцерȣл kȣ глas mare, orĭ-чіне веĭ фі, нȣ te maĭ espȣne пentrȣ mine în ніце perikоле нефолositoare. Іцĭ мȣлцȣмesk пentrȣ rîвна че 'цĭ am însȣффлat; еȣ ъnsъ нȣ почіȣ a мъ фолоsi de еа. Пrea-сфінціа-sа ma-rele-прeвot, н'а врȣt a întreвȣin-ца спrе a мъ оprі de a фȣці, алцĭ пъzitorĭ de kъt kȣвîntȣл meȣ de џentіlom: еȣ мъ афлȣ prisonier пе ачest kȣвîнt. Intre ачestea ъn-съ kȣ toatъ нефолosінца вітежіĭ dȣmitале ръвне, krede kъ inima mea, іцĭ ва пъstra, în kъt ва вate, o профȣндъ rekȣнoштінцъ.

Амъndoĭ oamenіĭ лȣaserъ фȣга dела челле d'ъntъіȣ ворбе але Markizȣлȣĭ. Sinгȣrъ Diana ле аȣzi ші ле priimí, kъчĭ гроаза лȣĭ Еліе era аша de mare în kъt se афла maĭ фъrъ kȣноштінцъ.

Domнȣл de Sénancourt ажȣтъ ъnsȣшĭ mareлȣĭ-прeвot ші oame-нілор лȣĭ a depъrta арбȣреле че se împrotiвеа трȣsȣreĭ de a înainta, kare dȣпе kъte-ва minȣte iarъшĭ лȣъ́ drȣмȣл.

Diana o аȣzí kȣ dȣrere порnid, апоĭ лȣъd мъна tatълȣĭ съȣ:

— A апȣkat ла Паris! strігъ́ еа, trевȣе a мȣrі saȣ a'л skъпа.

Еліе se сȣпȣse сȣspinъd; kъte ȣн сȣспін îĭ era sinгȣра împrotі-віре че ar фі опȣs вре o datъ ла воінціле фetішоareĭ.

Дела Caen пînъ ла Паris сȣнt чінчĭ-zечĭ ші чінчі de леге; Di-ana ші tatъл съȣ фъkȣръ kаллеа în treĭ zілле. Un asemenea drȣм în zіоа de astъzĭ нȣ s'ar пъrea аша іȣте kȣ înлеснірілe че авем; сȣвt domnirea ъnsъ лȣĭ Lȣdовik XIV пела înчепȣтȣл kъріа se întъм-плаrъ евенементіле ачесteĭ isto-rіі era kȣ totȣл алt фел. Прin ȣrмаre п'atȣнчĭ ачest drȣм se фъkȣ' фoarte ръпеde în treĭ zілле.

Diana сȣффеri kȣ ръвdare жȣ-гȣл че і'л împȣнеа neastъмпъ-rȣл съȣ.

In сфîrшit a treіа-zĭ, kъtre se-аръ zъrí de departe четатеа kъ-tre kare se îndrepta еа kȣ atъta ardoare. La o kъшчоаrъ din чел-ле maĭ ȣmілite ші maĭ sinгȣра-тіче але вліцеĭ Geoffroy-l'Asnier, îшĭ аллеserъ a traџe kъnd ажȣн-serъ. O фemee вътrъnъ stъnd dinaintea kaseĭ, възъndȣĭ skoase o eskламаціe de mirare ші'ші ar-dіkъ́ браціле kъtre чер.

— Пe sфînta Marta, Пatroana mea, strigъ ea, rindꙋreлeлe пot de akꙋm înainte, фъrъ sъ mъ maĭ mir, a veni în aintea пrimъвъriĭ. Kꙋmъtrꙋ Eлie шi фrꙋmoasa лꙋĭ фetiшoarъ Diana catъĭ kъ vin iar în Пaris dꙋпъ doъ лꙋnĭ de kънd лiпsesk. Nꙋ въ aшteптam de kът пe лa înчeпꙋtꙋл iernеĭ. Kꙋ toate aчestea бine aцĭ venit sъnътошĭ лa Martina Beron! krez kъ nꙋ vi s'a întъmплat niчĭ o nenoroчire.

— Ne лiпsia maĭ mꙋлte фeлꙋrĭ de marфъ чe am vîndꙋto din чeлe d'întъĭ ziлe, resпꙋnse фata. Am venit sъ ne împлinim artikoлeлe чe ne sꙋnt de treбꙋinцъ шi neste kꙋrънd iar пornim.

— Nꙋ ne пasъ пentrꙋ чe aцĭ venit resпꙋnse лokandiera, бine aцĭ venit sъnътошĭ. De o kam datъ въ daĭ mika лokꙋinцъ kꙋ doъ kamere, a лe kъria фerestre katъ în grъdinъ шi kare фiiчeĭ dꙋmitaлe Diana плaчe atъta de mꙋлt, kꙋmetre Eлie. Maĭ пe ꙋrmъ въ пregъtesk чina. Шi aчeastъ чinъ, adъogъ ea, фъkънd kꙋ okiꙋл, aчeastъ чinъ, пꙋteцi s'o minkaцi фъrъ temere, kъчi nꙋ are niчĭ o бꙋkъцikъ de sлъninъ, шi karnea va фi kꙋmпъratъ deлa пrietenꙋл dꙋmneavoastrъ лa de жꙋnin Samꙋiл kare taie бoiĭ dꙋпъ kinꙋл israeлit.

Dꙋпъ ꙋn чeas, în adeвър, жꙋninеasa Martina sꙋise în kamera kълъtoriлor чina чe лe пromisese. Eлie se пꙋse a mъnka, фъrъ a бъga de seamъ kъ kꙋ toatъ пrogrаma sa, лokandiera фъkꙋse saлцa ragꙋstꙋлꙋĭ kꙋ grъsime de rîmътor, шi karnea nꙋ фꙋsese sъnцeratъ dꙋпъ kꙋm пreskriꙋ înвъцътꙋriлe israeлite. Kът пentrꙋ Diana aбia пꙋse пe бꙋzъ o îmбꙋkътꙋrъ doъ.

Kънd жꙋnîneasa Martina îĭ лъsъ singꙋrĭ, фetiшoara veni шi se пꙋse пe цenꙋkiĭ tatълꙋĭ sъꙋ; înчeпꙋ' a mъngîia kꙋ блъndeцe kꙋ mъiniлe saлe mitꙋteлe шi aлбe лꙋnga шi kъrꙋnta лꙋĭ бarбъ, oбrajiĭ шi фrꙋntea лꙋĭ плeшꙋвъ.

— Dꙋmnezeꙋ ne va бinekꙋvînta пentrꙋ kъ ne am împлinit datoriiлe чe ne împꙋnea rekꙋnoшtinцa, zise ea чitind în okiĭ tataлꙋĭ sъꙋ grijeлe шi neastъmпъrꙋл.

— Askꙋлte-te mareлe Iexoвa, resпꙋnse eл kꙋ ꙋn sꙋspin oбiчinꙋit лa intristъriлe лꙋĭ; o doresk din inimъ, dar nꙋ o krez. Ne am angiatꙋrat intr'ꙋn пroжet лa a kъrꙋia sфîrшit пoate sъ ne фie пrimejdios.

— Sфîrшitꙋл ne va фi noroчit, intrerꙋпse ea, фъrъ însъ a se шi împъrtъшi însъшi de înkredinцarea чe vrea sъ insꙋфлe пъrintelꙋĭ.

— Noĭ sȣntem sъraчĭ шi nekȣnoskȣцĭ; eȣ̆ sȣnt dintr'o sektъ despreцȣitъ de toцĭ aчĭ; ȣnde вreĭ sъ ne dȣkъ aчeste siлinцe spre a skъпa ȣn domn mare a kъrȣia soarte depъndъ deлa reцe?

— Daвid, sъrak шi neцȣtinчos пъstor, restornъ пe Гoлiat шi înчinцe diadema лȣĭ Saȣл.

Eлie sȣspinъ́, nȣ maĭ respȣnse nimik шi se skȣлъ́.

— Taĭkъ, пînъ sъ nȣ te retraцĭ în kamera dȣmitaлe, aш вrea sъ'цĭ фak o rȣгъчiȣne.

— Kare? вorвeшe?

— Ar treвȣi sъ te asiгȣrezĭ mъîne dimineaцъ de ȣn katîr kȣ шa de фemee, aш dori ka înstrȣпъtȣra sъ'i фie kȣratъ шi фъrъ mȣлte лȣkrȣrĭ skȣmпe. Aш aвea treвȣinцъ de o asemenea montȣrъ spre a mъ dȣчe лa Louvre.

— Boiȣ̆ înkiria doĭ katîrĭ.

— Unȣл sinгȣr. Taĭkъ, kъчi вoiȣ̆ sinгȣrъ a чerka mîntȣirea markizȣлȣĭ фъrъ a te espȣne лa osteneлeлe шi гriжeлe aчesteĭ întreпrinderĭ.

— Intreпrinderea aчeasta 'mĭ e teamъ sъ nȣ te espȣe în пrimejdie, фata mea, шi d'aчeea вoiȣ̆ a te însoцi, Пrotekцia ȣnȣĭ evreȣ̆ въtrъn nȣ poate a'цĭ фoлosi întrȣ nimik, чeл пȣцin ъnsъ mъ вoiȣ̆ împъrtъшi de a ta soarte.

— Aĭ чea maĭ noвiлъ inimъ, strigъ́ Diana, kȣ okiĭ плinĭ de лakrъme шi arȣnkъndȣse în вraцeлe tatълȣĭ sъȣ̆ sъrȣtъndȣ'л.

— Tȣ eшĭ koпiлaȣл meȣ̆, te iȣвesk, чatъ tot, respȣnse въtrъnȣл.

II.

Kȣ toate osteneлeлe ȣneĭ лȣnгĭ kълъtoriĭ, Diana remase în пrada ȣneĭ mишkъrĭ шi nesomniĭ плine de фriгȣrĭ. Kȣm se iвi de zio, se skȣлъ́, rȣгъ́ пe Dȣmnezeȣ̆ kȣ фerвinцeaлъ шi îшĭ фъkȣ' toaлeta.

Kъnd dimineaцa Diana se koвorî, жȣпîneasa Martina nȣ пȣtȣ a se reцine de a skoate ȣn цipъt de mirare, kъчi niчĭ o datъ nȣ o въzȣse aшa de фrȣmoasъ. Ea se îmпodoвise în вeшminteлe de sъrвъtoarea, kare, kȣ toate kъ eraȣ̆ simплe шi kȣ totȣл вȣrгeze, ea ъnsъ цiȣse a лe întokmi kȣ atъta гȣst în kъt adъoгa шi maĭ mȣлt лa фrȣmȣseцea naivъ a toateĭ пersoaneĭ saлe.

Dȣпъ kъte-вa minȣte amъndoĭ katîriĭ sosirъ. Lokandiera skoase o ȣшoъ eskлamaцie.

— Пe sфînta Martina, Пatroana mea, krede-mъ kъ sȣnteцĭ în ekiпaцiȣ̆ de пrinц!

— Am sъ dȣk niшe skȣлe лa ȣn вogat вȣrгer din ȣлiцa Saint-

Déniя, se грѣбí a ziче Eлie, ши m'am sokotit kъ spre a фi npiimit dупъ kъвiinцъ trebуe asemenea a ne înфъцiша dупъ kъвiinцъ.

— Шi aĭ drentate, kуmetre; въz ш'aчi îndemъnarea ши istețimea dуmitaлe kу kare цiĭ sъ'цi фaчĭ trebiлe, zise лokandiera: norok буn!

Бъtrъnуa ajутъ fieseĭ a înkълaлika ne уn katîr, se asбîpaí ши eл ne aлtул kу o înлesnire че n'ap фi ançentato чin-ва deлa уn om de шaĭ-zeчĭ de ani, ши dette semnaлуa de nornire.

In zioa de astъ-zĭ, negrешit, n'ap фi trebуinцъ de niцe katîrĭ ka sъ treakъ чine-ва deлa Saint-Antoine лa Louvre; ma în enoxa aчeea mулte улiцe nу eraу ъnkъ nardosite; nу nуtea чine-ва, фъpъ a se înnoroi, a se dуче ne aчeлe drуmуpĭ tinoase. Kу toate aчestea, de ши kълaare, tot nу nуtу' жуnin Eлie sъ skane neîntinat, kъчí уn kълaiшor че îmбуiestra nrin pîу în nisma kълaрeцуlуĭ sъу neîndemъnatik, îл stronise de sуs nînъ жos. Diana isбуti nrin îndemъnatiчeлe saлe manebre a'шĭ nъzi neattinsъ kуpъцenia xaĭneлor. Sosind dinaintea norцeĭ deлa Louvre, kу уn aer xotъrît, ea sъrí жos ши бrу sъ intre.

Чeлe doъ sentineлe o onrisъ.

— Xei! nу intrъ чine-ва aшa, zise уnуa din eĭ kare kу tot kinуl sъу rebarбatib, se siлí a'шĭ îmблînzí глasуl бrуtaл borбind kу o фetiшoarъ aшa de фrуmoasъ: Aiчí nу intrъ niminĭ, беллa mea koniллъ.

Eлie, kare se annroniase, въzънd kъ onreщe лa noartъ ne фie-sa, se maĭ denъrtъ nуцin kъnd бъгъ de seamъ лa бineвoinцa soлdaцiлor.

— Trebуe sъ borбesk reцeлуĭ, zise kу îndъrъsneaлъ Diana.

— Nу noate чine-ва borбi reцeлуĭ în kinул aчesta; daka n'aĭ бre уn domnу mare kare sъ te nrotekte ши sъ te întrodуkъ, toate siлinцeлe iцĭ бor фi neфoлositoare.

Un serцent se annroniè ши adresъndуse kъtre sentineлъ:

— De kъnd merцe treaбa ka sъ borбeaskъ чine-ва kъnd e în фonkцiуne? întreбъ eл, dуmneata beĭ treче nentrу ont ziлe лa arest. Kъt nentrу dуmneata, фруmушiko, фъ'ndъpъt! saу îmĭ nуiу toбoшariĭ a te roní kу toieцe.

Eлie se anroniè, ши, saлуtънd ne serцent:

— Domnуле oфiцer, îĭ zise, eatъ уn dуkat че'цi a kъzуt din буzуnar, mъ гръбesk a цi'л da.

— Nу kare kуmбa sъ'mĭ фi kъzуt doĭ? întreбъ serцentуl îmблъnzit nînъ în sуфлet ши бъгънd dуkatуl în буzуnar.

— Treĭ, de веĭ врea: нꙋmaĭ съ лaшĭ пе aчeastъ фetiшoarъ a intra în палat.

Serџentꙋл пꙋse мъна пе мꙋsтaцъ шi se rîndi къte-вa minꙋte.

— Este o прiчinъ de вiaцъ шi de moarte; se atinџe de a skъпa вiaцa ꙋнꙋĭ miлitar ka domnia ta, se гръвí Diana a adъoga.

— Шi miлitarꙋл aчesta se нꙋmeшe?

— Markizꙋл de Sénancourt.

— La drakꙋ! нꙋ e de aшteptat; мъine dimineaцъ îĭ taie kaпꙋл негreшit.

— Dꙋmnezeꙋлe! Dꙋmnezeꙋлe! strigъ Diana îngълвeniнd.

— A sosit aлaлtъieri în Пaris azi 'л aꙋжꙋdikat, мъine îĭ taie kaпꙋл. Reџeлe, saꙋ maĭ вine Kardinaлꙋл aшa voieшe.

— Вine вezi къ trевꙋe негреmit a ворвí нꙋmaĭ de кът reџeлꙋĭ.

— Lꙋkrꙋ нꙋ e aшa лesn. Мъ dꙋk însъ съ zik o ворвъ kъпitaнꙋлꙋĭ; eл are o inimъ вꙋнъ, шi aпoĭ a kꙋnoskꙋt пе markizꙋл; amъndoĭ aꙋ saꙋжit în aчeлaшi korп.

Diana вътꙋ' în adeвър пе serџentꙋл ворвind kꙋ kъпitanꙋл. Aчesta se adresъ пе rînd лa maĭ мꙋлцĭ oфiцerĭ aĭ пaлatꙋлꙋĭ; ꙋn semnꙋ din kaп tъrъdꙋitor însoцí resпꙋnsꙋл tꙋtꙋлor чeлor întreвaцĭ.

— Niчĭ o нъdeжde! zise serџentꙋл, revenind aпroaпe de Diana.

Diana, пerdꙋtъ, нꙋ maĭ пꙋtꙋ' a'шĭ maĭ reцine лakrъmeлe.

În momentꙋл aчesta toвeлe înчeпꙋръ a вate, soлdaцiĭ лꙋaръ armeлe шi o жꙋnъ damъ sꙋindꙋse într'o лitieръ шi înkonџꙋratъ нꙋmaĭ de вre o чinчĭ пersoane de sꙋitъ, eшí din Louvre.

Diana aлergъ a se arꙋnka лa пiчioareлe eĭ.

— Nꙋ шtiꙋ чine eшĭ, doamna mea! strigъ ea; eшĭ însъ пꙋternikъ, aĭ пriimire лъngъ reџe шi veĭ avea miлъ de desпъdeжdea mea!

Zikъnd aчeste ворве se цinea гръпiшĭ de лitieръ ka съ o oпreaskъ. Dama фъkꙋ' semnꙋ пꙋrtъtoriлor сь stea.

— Че veĭ kꙋ mine, фetiшoarъ? zise ea пrivind în фaцъ пе Diana шi фъkъndꙋ'шĭ întreвarea kꙋ ꙋn глas sever.

— Сь доvîndeшĭ deлa reџe гraцia markizꙋлꙋĭ de Sénancourt, resпꙋnse kꙋ îndrъzneaлъ Diana aĭ къria okĭ нꙋ se ostenia niчĭ de kꙋm sꙋвt пriвirea imпosantъ a aчeлiia че o întreвa.

— Ч'a фъkꙋt markizꙋл aчesta?

— S'a вътꙋt лa dꙋeлꙋ.

— La asemenea întъmплare, нꙋ e niчĭ o нъdeжde. Reџeлe нꙋ va съ ierte пе niчĭ ꙋn dꙋeлist.

— Insъ ka sъ mъ annere, doamna mea, s'a бъtst! ka sъ'mĭ mînțsiaskъ чinstea, ka sъ mъ skane din чeлле maĭ infame batжokъre akълkat norsnчiлe reџeлsĭ. Un om чe noartъ snadъ n'ar fi sn mişeл kъnd n'ar annъra o femee fъrъ protektor?

— Ns noчъ faчe nimik nentrs amantsл dsmitaлe, resnsnse dama чe semъna ks toate aчestéa kъ simte oare-kare interes nentrs Diana.

— Amantsл meŭ! zise Diana skълъndsse ks demnitate; amantsл meŭ! domnsл markizsл ns m'a бъzst de kъt o datъ în бiaџa sa; în zioa kъnd s'a бъtst nentrs annъrarea mea.

Dama, чe ns înчeta de a nriбi ne Diana, kъzsse într'o nrofsndъ бisare. Eшí dintr'ъnsa tresъrind, kъnd fetiшoara, kъzъnd iar în џensnke, îшĭ sni mъinile şi o rsгa ks sn глas amestekat de ssriџe:

— Mъntsește'л! doamna mea, mъntseşte'л.

Dama fъks' semnŭ Dianeĭ sъ se reaлџe şi sъ бie maĭ annroane de ea. Anoĭ naekъndsse ъnsъşĭ ne marџinea лitiereĭ:

— Asksлtъ-mъ бine, îĭ zise, şi rъsndeşte-te kъ toate întreбъriлe meлe sснt serioase.

Te asksлt ka ksm aш asksлta ne Dsmnezeŭ ъnssşĭ.

— Ka sъ mъntseşĭ ne Markizsл, întreбъ dama, îşĭ simşĭ kstraџiъл de a te ssnnsne nasiбamente лa toate norsнчiлe чe aĭ nriimi deлa mine? Noate kъ te voĭ esnsne лa înчerkъrĭ greлe, лa nerikoлe grozave; noate kъ voĭ чere ъnssşĭ şi бiaџa dsmitaлe. De voĭ doбîndi graџia domnsлsĭ de Sénancourt, sъ şiĭ kъ eşĭ a mea, şi ssnt stъnînъ şi ne trsnsл şi ne ssfлetsл dsmitaлe; aчesta este sn nakt nestrъmstat чe faчem.

— Jsr a mъ ssnnsne orбeşte şi a nriimi ks бskstrie toate nerikoлeлe лa kare voĭ treбsi a mъ esnsne nentrs fъkъtoarea mea de бine.

— Foarte бine. Din momentsл aчesta treбse sъ înчeşĭ a mi te ssnnsne. Snsne'mĭ: De kъnd eşĭ în Naris?

— De asearъ.

— Te ksnoaşte чine-va n'aчi?

— Чinчĭ saŭ şase oamenĭ nsmaĭ.

— Strъina nosomorî snrînчeana şi ns se arъtъ msлџsmitъ.

— Чine ssnt aчeşĭ oamenĭ?

— Tъtъ-meŭ maĭ ъntъiŭ.

— Чine e tatъ-tъŭ?

— Un nersџъtor mъmsлar, чe a sosit asearъ ks mine.

— Şi чeĭлaлџĭ, чine ssnt?

— Lokandiera noastrъ de ne sлiџa Geoffroi-l'Asnier kare џine

лоkanda Soareлȣї-de-aȣr, ӂȣпї-
пeasa Martina. Maї este ъnkъ
бърбatȣ-съȣ, шi пегȣцъtoriї deлa
kare se апровizioнъ tatъ-meȣ:
ӂȣпъп Петre Raparlier фабрikan-
tȣл de чiераni; шi ӂȣпїп Niko-
лae Coselin kȣцitaшȣл.....

— Прea бiпe; п'am trebȣiпцъ
съ ле щiȣ пȣмеле, рroрȣпse dama
a kъria фрȣnte съ reїnsenineъ. Ak-
konere'цї фaцa kȣ вълȣл aчesta,
rentoarnъ-te лa лokandъ, шi ni-
menї съ пȣ'цї maї вazъ kinȣл пїnъ
kъnd пȣ вeї sosi akoлo, ȣnde їn-
kizъndȣte їn kamera dȣmitaлe
вeї ащепta порȣпчiле че'цї воiȣ
trimite. Персоana че воiȣ їnsър-
чina kȣ aчeastъ soлie, drent semnȣ
їцї вa речере вълȣл meȣ. Iл вeї
ȣрma фъръ пiчi o їmпротivire dȣпъ
че їцї вeї лȣa adio deлa tatъл
dȣmitaлe.

Niцe лakrъme їnчепȣръ a лȣчi
їn okiї Dianeї.

— Че! te їndoieщi? їntreбъ
dama. Inkъ e timпȣ de a рȣпе
пaktȣл nostrȣ, daka te kъeщi.

— Nȣ, respȣnse Diana kȣ ȣп
глas statornik; пȣ, trebȣe a sa-
krifika toate спре a'л mъntȣi.

— Adio dar; eȣ mъ rentorn
їn палat; iaцї drȣmȣл kъtre Soa-
реле-de-aȣr.

Diana сърȣtъ mъna фъkъtoareї
ȣaлле de бiпe, їшї askȣпse фaцa
ȣпт вълȣл че i'л didese шi se dȣse
лa tatъл съȣ че era їn neastъm-
пър de aчeastъ лȣпгъ konферiпцъ.

Se гръбi a ажȣta Dianeї a їn-
kълlika пe katїрȣл че пїnъ akȣm
їл цiпȣse de фрѣȣ. Kъnd era пe
drȣm, воi a adresa niцe їntreбърї
asȣпра челлор petrekȣte бietеї
koпiлле че semъna їn прada ȣпеї
вiї aцitaцiї. Diana її їmпȣse tъ-
чere printr'ȣп semnȣ din mъпъ
шi гръбi treапъdȣл katїрȣлȣї.

Kȣm zъri лokanda Soareлȣї-de-
aȣr, сърi ȣшor depe katїр, шi
zise tatълȣї съȣ kare, пentrȣ eko-
nomie, воia съ dȣkъ singȣр katїрiї
лa їnkirietor:

— Insърчineazъ, taїkъ, пe вре
ȣп фeчior kȣ гриӂa aчeasta.

— Eлie sȣspinъ, пentrȣ kъ,
dȣпъ пърерea лȣi, era o kieltȣiaлъ
пefoлositoare a плъti kъцi-va di-
narї ȣпȣї фeчior, пentrȣ o слȣжбъ
че ar фi пȣtȣt'o їmплini singȣр.
Kȣ toate aчestea se sȣпȣse лa по-
рȣnka фiiсеї шi вeni dȣпъ dъnsa
їn mikȣл лor aпартament.

Aчi, Diana їл strъnse kȣ фer-
вinцeaлъ їn браце, шi їnчeпȣ a
плъnце шi a sȣгiцa.

— Taїkъ, zise ea, taїkъ, este
trebȣiпцъ poate a пe despърцi.

Eлie se smȣлse kȣ пȣцeaлъ din
брацеле Dianeї.

— A пe despърцi! strigъ eл,

niчĭ odatъ, niчĭ odatъ! a ne despъrцi.... eŭ sъ лas пe фie-mea, пe koпiлaȣa meŭ, вiaцa mea, фeriчirea mea! ma чe m'aш фaчe kъnd aш фi kondamnat a trъi o sъптъmînъ, o zi, ȣn чeas фъrъ tine?

— Treвȣe a ne despъrцi, reпetъ kȣ dȣrere Diana.

— Niчĭ odatъ! Eȣ îцĭ riчesk kȣцetarea. Ma чe'mĭ пasъ de пerikoлe daka eȣ лe вraв пentrȣ tine? Ax! Dȣmnezeȣлe, вiaцa nȣ'mĭ e пreцioasъ de kъt nȣmaĭ sпre a'цi doвedi drarostea шi tinereцa mea.

— Taĭkъ, вȣnȣл meŭ taĭkъ! vaĭ! nȣ maĭ sȣnt stъпînъ пe ȣrsita mea.

Шi пoвesti вътrъпȣлȣĭ, пe kredinцъ de жȣrъmъnt, singȣratikȣл пakt чe kontraktase kȣ dama nekȣnoskȣtъ.

— Atъt maĭ вine, zise eл, sȣntem doĭ a îmплizi пaktȣл aчesta. In лok de ȣn roв stъпîna ta va aвea doĭ. Xeĭ! xeĭ! ea nȣ шtie чeea чe пoate фaчe вътrъпȣл Eлie: Шerпeлe n'are maĭ mȣлtъ istečiȣne, niчĭ kъineлe maĭ mȣлtъ kred nцъ de kъt eл, e în stare sъ dea лekцii de вikлenie шi ъnsȣшi вȣлпeĭ. Tȣ n'aĭ de kъt a'ĭ sпȣne aчestea, фata mea, шi ea nȣ ne va maĭ despъrцi.

— Taĭkъ!

— In zioa în kare te voiŭ лъsa, eŭ mor, veziĭ-tȣ. Skaпъ вiaцa aчestȣĭ markiz, лasъ-mъ ъпsъ шi пe mine sъ trъiesk.

— Tatъл meŭ!

— Aл tъŭ tatъ! nȣ'цĭ maĭ sȣnt tatъ, nȣ voiŭ sъ'цĭ maĭ фiŭ! tȣ! kreziĭ kъ'mĭ eшĭ фiikъ? Eŭ tatъл ȣneĭ ingrate! пъzeaskъ-mъ Iexova! tȣ eшĭ o orфeлinъ, чe te am kȣmпъrat de лa o вoemianъ kare te фȣrase deлa пъrinцiĭ tъĭ saŭ te лȣase de пe trepteлe вiserичeĭ St-Landry dintre konii лeпъdaцĭ! ъnkъ o vъz kȣ o grъmadъ de konii sdrenцoшĭ tъrъnd ȣn въieцeл de mъnъ шi цiindȣ-te în вraцe. Tȣ цinaĭ de dȣrerĭ, воaлa шi miseria te фъkȣserъ gaлвenъ, пiпernичitъ шi maĭ moartъ.

— Koпiлiцa 'цi e пrea воnaвъ, o întreвaiȣ eŭ, пȣindȣĭ în mъnъ miлa чe чerea deлa mine.

— Воnaвъ? resпȣnse ea sȣrîzъnd, zi maĭ вine în ironie, kъчĭ nȣ krez sъ maĭ trъiaskъ doъ ziлe.

— Шi чe! iĭ ziseiŭ eŭ, starea фiicei nȣ'цi înspȣфлъ niчĭ ȣn фeл de teamъ?

— Koпiлaȣл asta nȣ e aл meŭ, mъ пrekȣrmъ ea, 'л am gъsit пe trepteлe ȣneĭ вiserичĭ.

— Zi maĭ вine kъ'л aĭ фȣrat.

Ea iarъшĭ sȣrrise.

— De nȣ 'л am gъsit пe trepteлe

тneĭ вiseriчiĭ, îʌ вор гъsi ѳʌцiĭ нȣmaĭ de kъt, пentrȣ kъ mъ dȣk sъ'ʌ ʌas akoʌo, шi orĭ kъĭniĭ îʌ вор mъnka, orĭ îʌ ва ʌȣa чine-ва de miʌъ.

Sȣпъrat шi miшkat пinъ în-sȣффʌet, îĭ ziseȣ:

— Dъ'mĭ mie kopiʌʌȣʌ ачesta; mъ воȣ însъrчina a îngriжi de dъnsȣʌ, шi mъ воȣ siʌi a'ʌ read-dȣчe în вiaцъ. Daka Dȣmnezeȣ îʌ ва ʌъsa sъ trъiaskъ, o воȣ ʌȣa de sȣффʌet шi ва фi фata mea.

— Eȣ воȣ s'o вънz iar нȣ s'o daȣ; ȣite kъ se апропie Паштеʌe: sъ ziчe kъ евreiʌor нȣ ʌe пare ръȣ kъnd daȣ de вre ȣn kopiʌʌȣ kreшin ka sъ'ĭ веa sъnцeʌe шi sъ'ĭ mъnъnчe karnea.

Arȣnkaȣ o monedъ de argint ачesteĭ фemeĭ sпȣrkate; te ʌȣaȣ în вraцe, шi din momentȣʌ ачeʌʌa фȣmĭ mъntȣitъ de tragȣʌ чeʌ ръȣ deʌa ачeastъ воemianъ,înчепȣȣ a îngriжi de tine kȣ kъʌdȣrъ, te ȣвiȣ шi deвeniшĭ kopiʌʌa mea.

Nȣ'цĭ am sпȣs niчĭ o datъ se-kretȣʌ ачesta, kъчĭ mi se пъrea kъ de'ʌ aĭ чi aфʌat, aĭ фi фost maĭ пȣцin kopiʌʌȣʌ meȣ. Akȣm însъ kъnd tȣ reînnoiцi пe tatъʌ tъȣ, akȣm kъnd вreĭ sъ mъ пъrъseшti, aфʌъ în sфîrшit deskoпerirea se-kretȣʌȣĭ; ka sъ пoцĭ a'цĭ înnoka remȣшkarea kȣцetȣʌȣĭ, îцĭ веĭ ziчe: пoчiȣ sъ'ʌ пъrъsesk фъrъ пъkat, kъчĭ нȣ'mĭ e tatъ.

Ea îшĭ пetrekȣ' вraцeʌe dȣпъ gîtȣʌ вътrъпȣʌȣĭ чe пʌъпцea шi strъngъndȣ'ʌ ʌa sine, îĭ zise:

— Akȣm шi maĭ mȣʌt te ȣвesk. Însъ n'aш фi фost o фiikъ пeвred-nikъ de drarostea шi de kȣвioa-seʌe dȣmitaʌe înвъцъtȣrĭ de m'aш фi îndoit ȣn minȣt a'mĭ жertфi фe-riчirea ʌa вiaцa ачeʌʌȣia kare s'a пȣs în пrimeжdie sпre a mъ aп-ъra? Askȣʌtъ-mъ: Mъ жȣr пe нȣmeʌe Domnȣʌȣĭ чe mъ askȣʌtъ de a чere deʌa stъпînъ-mea a te însoцi ʌa înчerkъriʌe шi пeriko-ʌeʌe чe'mĭ a xotъrît. O воȣ rȣга de a'mĭ akkorda гraцia ачeasta шi нȣ o воȣ ʌъsa de kъt dȣпъ чe воȣ întreвȣinцa toate гȣгъmin-teʌe, tot фeʌȣʌ de soʌiчitaцiĭ.

Eʌ îmвrъцiшъ kȣ tinereцe пe фie-sa, îшĭ шerse ʌakrъmeʌe шi îĭ zise:

— Aшa, kopiʌʌa mea, вezĭ a-kȣma te iert шi te iȣвesk шi maĭ mȣʌt.

Eĭ ворвiaȣ înkъ kъnd ȣшa se deskise kȣ reпezȣne. O фemee în-вeʌatъ întrъ. Diana o reknosk ȣ фъrъ sъ'шi arate kinȣʌ; пortȣʌ шi гʌasȣʌ eĭ фȣrъ indestȣʌ a în-шtiinцa пe фetiцъ kъ пrotektoarea sa era înainteĭ.

— 'Mĭ am цinȣt kȣvîntȣʌ, eшtĭ

ши tȣ rata a ціne пе ал тъȣ? о întreбъ ea.

— Ацient поrȣнчеле stъпîneї меле, zise Diana îngenȣкind.

— Nȣ мъ desпърці de копіла mea, adъогъ Елie înnekat ши înценȣke. Eȣ sȣnt ȣн роб înцелегътор ши kredinчios.

Nekȣnoskȣta фъкȣ' semn бътрънȣлȣї съ se reаліце. Iл прiвí къte-ва minȣte în тъчere, ши în sфîrшit îї zise:

— Fie! te iaȣ ши пе tine în slȣжба mea. Tȣ iȣбеші копіла aчeasta, ши esпeriinца 'ці a албit перiї; tȣ поці a m'ажȣta ла гîndȣріле меле.

Beniці дȣпъ mine amъndoї.

Кътe-ва sekȣnde фъръ îndestȣл лȣї Елie sпre a'шї înkide кȣ гріжъ валisa ши a лȣa o пȣнгъ плінъ de аȣр.

— Lasъ'ці аȣрȣл aчesta în kȣфър, îi zise dama, daka eшї kredinчios ши înцелегътor, de веї remî în misiȣnea кȣ kаre te înkark, îці воїȣ da îndestȣле авері însпre a îndestȣла лъкomia ши ънsȣшї a ȣнȣї евreȣ.

Елie se sȣпȣsе, ȣrmъ sȣsпinънd дȣпъ misteriosȣл персонаціȣ ши se rezemъ de брацȣл Dianeї.

Dama eшí din лokandъ ши ажȣnse în ȣліца St-Antoine, кȣ къці-ва пашї înaintea лȣї Елie ши a Dianeї. Sosind din dosȣл піацеї regале, ле фъкȣ' semn a se ȣрka într'o тръsȣгъ че ацenta într'ȣн колц înтȣnekos. Ei лȣаръ лok лîngъ dънsa ши тръsȣра порні în галоп фъръ ka визitiȣл съ ia нічї o порȣнкъ дела aчeea пе kаre Diana era în isпitъ de a o krede дrent o zînъ ши Елie drent ȣн demon.

III.

Dȣпъ ȣн drȣм de вrè o опt minȣte, karîta se опrі din dosȣл ȣнȣї zid mare, înaintea ȣнеї порціце че пърȣ' къ se deskide de sine ънsъшї îndatъ кȣм înчетъ sгomotȣл roateлор. Feчiorȣл веní ши ardikъ портіца тръsȣреї; къчі în eпoxa aчeea нȣмаї o simплъ kortinъ înkidea тръsȣріле.

Dama se kобоrî, фъкȣ' semn Dianeї ши tatълȣї eї ka съ o ȣрmeze, ши стръбътȣ' ȣн koridor лȣнг kаre se лȣміна нȣмаї de фелінарȣл че цінеа фечiorȣл. Intrаръ în sфîrшit într'ȣн апартаment sinгȣratik але кърȣia ферестре ле trase ънsъшї nekȣnoskȣta, кȣ мȣлтъ гріжъ, дȣпъ че se înkredinцъ къ нȣ e nimінї din dosȣл ȣшелор. Assigȣръndȣse astfeл къ se афлъ фъръ martȣrї, веní апрoape de Diana ши de

Елie, ле порȣнчí a шedea шi піronindȣшi asȣпра лор, кътева minȣte, ніще okĭ пътрȣnзътorĭ шi kam asпrі:

— Мъ kȣnoaщецĭ воĭ! zise ea?

— Нȣ, doamna mea, respȣnse îndатъ Diana плінъ de kȣrъцenie. Елie îшĭ ardikъ капȣл, шi аrȣнкъ asȣпра întreвътoareĭ o къtътȣrъ rъпede ka o sъцeатъ; пе ȣрмъ, лъsъndȣ'шĭ плеоапеле în џos, îшĭ лъsъ шi kапȣл în пosiцia плеkatъ дȣпъ kȣm era oвічinȣit, шi respȣnse:

— N'am чinste de a kȣnoaщe пе doamna.

— Шi чine sokoteщĭ tȣ sъ фіĭ eĭ?

Ел o прівi kam aцintat, kam kȣ sфiалъ.

— Ворвеще фъръ kotitȣrĭ, 'mĭe ȣrîtъ префачерea шi вikлenia, zise ea kȣ aspríme.

— Sokotesk kъ doamna este пȣternikъ шi de ȣn ranг înалт.

— Dar апoĭ, нȣмеле meȣ, starea mea, цara, rîndȣrіле мелле пȣ гічещĭ tȣ nimik din елле.

— Nimik.

— Foarte віne, шĭ te oпresk delа ori-че фел de înkінȣirĭ saȣ черчетърĭ în прічina ачеasta. Воiesk ka nimik sъ нȣ щiĭ despre mine de кът нȣmаĭ прin mine, шi атȣнчĭ кънd eĭ воiȣ џȣdika de кȣвiinцъ a'цĭ spȣne къте чева. Ia seama віne: капȣл ачesteĭ фete, пе kare o ȣвещĭ атъta, îmĭ ва respȣnde despre sȣпȣпerea шi krediнцa ta.

Елie ла нȣмеле фіеseĭ tresъrí шi tremȣrъ.

— Акȣm amъndoъ, Diano, адъorъ dama; ia ачeastъ капелъ въръъteaskъ, învълеще-te în ачeaстъ manta de kaвaлер, шi віno дȣпъ mine. Uite ачi ȣn asemenea стръвешmînt шi пентрȣ tatъ-tъȣ.

Se akkonerí шi ea în ніще вешminte maĭ asemenea, лȣъ ȣn paket de хъртii че se афла пе masъ, skoase пе евреȣ шi пе фie-sa în ачелашĭ koridor прin kare treкȣserъ maĭ nainte, вътȣ' înчet ла ȣшъ kare se шi deskise фъръ sromot; чева maĭ nainte se maĭ deskise ънкъ o ȣшъ. Diana авea îшĭ рeцinȣ' ȣn цінъt..... Markiзȣл Fiлinnȣ de Sénancourt era ачi înцenȣkіat înaintea ȣneĭ krȣчі, рȣгъндȣse kȣ фервinцeалъ, шi препаръndȣse de moarte.

Dama dette хъртiiле че цінea în мъна Dianeĭ, шi o îmпinse кътre къпitan.

Ачesta ardikъ капȣл, шi, възънd ніще oamenĭ în mantaле мілitare:

— Ацĭ венit a'mĭ spȣne къ toate sȣnt гата пентрȣ osînda mea?

Nu voiŭ vedea pe kontele de Maurevers? Adineaorea la Bastilie mъ despъrцirъ foarte iute de dъnsul.

Nu'ĭ respunse nimini ши ea începu' a surride.

— Ax! înцeleг, zise ea, ne vom intълni asupra plakului (lokul osîndiĭ).

Pe urmъ, adъogъ ku un гlas statornik.

— Aidem, domnilor.

Dama îĭ arъtъ хъrtiile че le цinea Diana.

— A'mĭ чiti osъnda? o Dumnezeule! am maĭ auzit'o de treĭ orĭ. Maĭ bine aш vrea pe duxovnik, pe kare îl tot чer de kînd am sosit în aчeastъ temniцъ.

Dama îĭ arъtъ din nouŭ хъrtiile, le luъ, le despeчetluĭ ши le чitĭ ku гlas mare.

— Чe fel! strigъ Filipp, o porunkъ de amъnare nemъrцinitъ la esekuцia mea! O fъгъduinцъ de iertare plinъ ши întreaгъ pe un an de zile, daka persoana kъria iĭ sunt dator чea d'întъiŭ din aчeste favorĭ, îшĭ va împlini ku kredinцъ îndatoririle чe a jurat? kuĭ sunt dator, Dumnezeule! viaцa astъ-zĭ шi neste kuiъnd pegreшit ши libertatea?

Dama, printr'o miшkare repede, ridikъ kapella чe askundea kinul Dianeĭ шi fъku' sъ'i kazъ manta în kare ere înfъшuratъ.

— Aчeastъ feтiцъ, strigъ el privindu'o ku mirare; însъ n'o kunosk niчĭ de kum; n'am vъzut'o niчĭ o datъ.

Niцe fiorĭ konvulsive miшkarъ toate mъdularele Dianeĭ шi okiĭ i se împlurъ de lakrъme.

— Nu reku noшtĭ pe femeea чe aĭ protektat'o, sunt kъte-va zile, înpotriva batjokoreĭ aчelleĭ soldъцimi? zise ea; pe aчeea pentru kare eшi înkis aчi шi kondamnat la moarte?

— In mijlokul neorînduielеĭ în kare te am întrevъzut, abia era ku putinцъ sъ'цĭ vъz kinul; akum nu'l voiŭ maĭ uita niчĭ o datъ; va remъnea înskris în inima mea ka al uneĭ protektoare kъria sunt dator viaцa. Insъ kum s'a întъmplat ka biata kopilъ pe kare am aflat'o, akum treĭ zile, fъrъ apъrare la Fontaine-le-Henry, astъ-zĭ sъ aibъ putere a dobîndi dela Reцe o iertare чe a refusat'o шi însuшĭ fratelui sъŭ?

— Asta e sekretul Dianeĭ, respunse dama prefъkъndu'шĭ гlasul шi askunzъndu'шĭ kinul ku grijъ sub mъrцinile larцeĭ salle pъlъriĭ vъrvъteшĭ. Domnule markiz, sъrutъ mъna protektoareĭ dumitale шi ia'цĭ adio dela dъnsa.

Peste ѵn an, saѵ ші маї търziѵ, са ва вені а'ці съвірші skъпарea ші а'ці da лівertatea.

Ел пѵse ѵn ценѵnke ла пъmînt, лѵъ mъna Dianeї ші о dѵse kѵ respekt ла вѵze.

— Nѵ щіѵ чіне ещі, doamna mea. Mirakѵлоsѵл kredit despre kare îmї daї пробе în фавоarea mea mъ фаче а krede kъ ѵmiлі-ţѵл domnii таллe kostѵm е kѵrat ѵn strъвъшmînt, ъпsъ ori-kare іцї ва фі rапгѵл, inima ші віаца mea sѵnt алле dѵmitaле.

— Domnѵле markiz, întrerѵпse Diana kѵ ѵn глас maї ъпtъїѣ tremѵrъtor kare пѵцin kъte пѵцin îші лѵа ѵn ton фermѵ, пѵ'ці фаче іллѵsiї asѵпра mea, despre kare te веї kъі intr'o zi. Еѵ sѵnt о віатъ koпiлъ din по гол, фata ѵnѵї mъmѵлar — ѵnѵї еврeѵ. Domnia ta maї пrotektat înпrotiва batжokѵreї, ші Dѵmnezeѵ а віnевoit printr'o minѵпe пеtълmъчitъ ші пentrѵ mine ka sъ почіѵ sъ te mîntѵiѵ. Еѵ ar treвѵі а îngenѵkia ші а чере iertare despre kinѵriле че sѵфферї ші primeждia în kare te аї espѵs пentrѵ о віatъ koпiлъ despre kare п'аї авѵt ніч ѵn interes. Adio domnѵл meѵ.

Diana еші плъпгънd.

Dama о лѵъ de mъnъ ші о dѵse în kamera ѵnde фѵseserъ maї nainte.

— Nѵ плъпце, фata mea, ії zise еа, пѵ плъпце. Тѵ іѵвещї пе markizѵл, пѵ maї kъѵta а te лѵпta în пrotiва acestѵї amor. Аї sъ черчї mari primeждії ші, de веї triѵmфа înпrotiва іspiteлor че te ащеаптъ, фata mъmѵлarѵлѵї еврeѵ ва deвení о damъ аша de înaлтъ ші пѵternikъ în kът Фiлiппѵ пѵ ва kѵteza а'ї чере mъna ші тѵ ва treвѵі sъ te kовorї ka sъ'ї о daї. Аівї darъ търie ші пъdъждѵеще. — Ѵпiїn Еліе, ласъ-пе sinгѵre. Intrъ în înkъпеrea вечінъ ѵnde веї афла sъ чіпzї. Dѵпъ че іцї веї съвіrmi mъnkarea te îndatorez sъ te arѵпчї într'ѵn пat de odixпъ ші sъ dormї ѵn somпѵ вѵn; къчї аї sъ фачї о лѵпгъ ші овositoare kълlъtorie kътre kare treвѵе а te пrегъti kѵ ѵn somп.

Бътrъпѵл se sѵпѵse ші амве фemeiле remaserъ sinгѵre.

— Akѵm, Diano, zise dama, sъ пе пѵпem пе лѵкrѵ.

Înчепѵ' а despлeti фrѵmosѵл пър че'л пѵrta Diana, ka фeтeле de kondiцia sa, înnodat în kosiце ла тъmпле, ші іл resфirъ în пiще лѵпці ші ѵшorї zѵлѵфї. Пе ѵrmъ о desвръкъ de фѵstъ, ії înkise таліа mлъdioasъ într'ѵn korset ші о înвestъ kѵ о rokie de katiфea

ka-e лъsa sъ i se вazъ ўmerii ши пeпtѕл, dѕпъ moda dameлor чeллor marї aлле aчeллѕї timп.

Dѕпъ че гъtí ast фeл пe Diaпa skoaѕe deлa rїtѕл съў stгълѕчitoarea koлaпъ de diamante ши o îmпodoвí. Asemenea її пѕse ineлeлеле saлле ѕпѕл kъte ѕпѕл kѕ o îndemnare ши вѕцeaлъ аша de mare în kъt ar фi ѕїmit ши пe чea maї îndemъnatikъ kameristъ.

Dѕпъ че seвîrшí toate:

— Akѕm, фata mea, zise ea фeteї mъmѕлarѕлѕї kare se aфлa ѕїmitъ, treвѕe sъ înвeцї a пѕrta dѕпъ kѕвiinцъ aчeste podoaпe kare te фak ши maї фrѕmosъ de kъt înainte. Eatъ kѕm treвѕe sъ reîmпinцї kѕ лiniorѕл koada rokieї, ka sъ пѕ te împedічї: kъnd te веї sѕi în karîtъ, веї ardika îndoitѕriлe фѕsteї kѕ o miшkare seakъ, în kъt sъ пѕ лaшї sъ цi se вazъ de kъt пѕmaї вîrфѕл пічiorѕшѕлѕї че 'лar гъвni o пrinцeasъ.

Akѕm sъ treчem лa aлte instrѕkцї maї seriose.

Aї sъ фачї o kълътorie лѕпгъ. Tatъл tъў ши ънkъ ѕп вътrъп sinгѕrї їцї kѕnosk sekretѕл. Feчiorii че te вor înkonџѕra, фemeiле че te вor sлѕџi, te вor sokoti drent aлtъ пersoaпъ, ши пѕ treвѕe a'ї desamъцi. Te веї пreфаче kъ пѕ eшї вiпe, ши пrin miџлokѕл aчesta te веї aпъra kъt вa фi пrin пѕtinцъ de a ворвi. Sъ пѕ te mirї de nimik, armeazъte kѕ isteчiѕne ши aї o înkredere aвsoлѕtъ în вътrъпѕл despre kare 'цї am ворвit. Treвѕe a i te sѕппѕпe orвeшe, orї deї веї înцeлeцe saў пѕ пorѕпчiле, пe kare пѕ ле веї înцeлeцe nічї o datъ. Tѕ eшї kѕ пrічeпere ши kѕ kѕraцiѕ: aчeste doъ kaлitъцї їцї вor фi îndestѕл a eшi kѕ пorочire din înчeркъriле în kare te esпѕiѕ. Maї aї ънkъ ши ѕп taлisman maї пѕternik че mъ înkredinцeazъ desпre isвъnda пroџeteлor че їцї înkredinцez.

— Kare este doamna mea?

— Amorѕл tъў пentrѕ Fiлiпѕ.

Diana îшї întoarse kaпѕл roшindѕse.

Akѕm, aџѕtъ'mi ши tѕ, a'mї фаче toaлeta. Eў воiѕ лѕa kostѕmѕл tъў; ши poate kъ воiѕ aвea treвѕinцъ de a'л пѕrta.

In datъ începѕ' лѕkrѕ, îшї înпoдъ пъrѕл în kosiцe, îшї akkoпeri пeптѕл kѕ ѕп вaѕoлet de пъrzъ, ши îшї пѕse фѕsta de лînъ de o фaцъ înkisъ. Kъnd îшї пѕse пe kaп вълѕл de staminъ, se ѕїtъ intr'o оглindъ mare de Beпeцia ши пѕ пѕtѕ' a'ши stъпiní ѕп sѕrrîs de mѕлцѕmire.

— Kostumꙋ aчesta îmĭ stъ de minꙋne bine, zise ea, în adeвър mi se пare kъ am kъцĭ-вa ani maĭ пꙋцinĭ. Insъ nꙋ ne пasъ ꙋrmъ. N'am niчĭ Фreskeцa niчĭ strълꙋчirea astor шaĭsпre-zeчe anĭ aĭ tъĭ. Mъine, Фemeiлe meллe, sokotindꙋte kъ sꙋnt eĭ, îцĭ вor ziчe kъ stъпina лor n'a Фost niчĭ o datъ maĭ Фrꙋmoasъ, kꙋ toate kъ aвia m'aĭ вьzꙋt. Intъmплarea aџꙋtъ rîndꙋriлor meллe; kъчĭ aвia ieri aчestea intrarъ în slꙋџвa mea. Kъte пatrꙋ sꙋnt Фranцeze.

Dama maĭ adъogъ пe лъngъ instrꙋkцiiлe чe didese Dianeĭ шi алte rekomandaцiĭ; îĭ dette o mꙋлцime de regꙋлe asꙋпra etiketeĭ, шi îi reпeta Фъръ înчetare:

— Nꙋ Фaчe nimik Фъръ пoвaцa вътrъnꙋлꙋĭ чe te вa înnsoцi. Iĭ eшĭ datoare o sꙋпꙋnere oarвъ шi пasiвъ. Isвînda întreпrinderiĭ noastre, вiaцa ta шi a tatълꙋĭ tъꙋ sꙋnt în mîiniлe лꙋĭ.

Ziua sosí între aчestea.

Kꙋtre шase чeasꙋri de diminea цъ, вътea лa ꙋшъ. Dama se dꙋse sъ deskizъ шi лъsъ sъ intre ꙋn вътrъn пaлt шi kꙋ o Фisionomie seвeръ. Aчesta saлꙋtъ kꙋ adъnчime пe Diana шi înцenꙋkiè sъ'ĭ sъrꙋte mъna. Un xoxot de rîs aл dameĭ misterioase îi întreꙋпse îukiпъчꙋniлe; eл se întoarse kꙋ вioiчꙋne шi aвia atꙋnчĭ îuĭ rekꙋnoskꙋ' kъ era amъцit.

— Бine m'aĭ înшeлat, doamna mea, îĭ zise eл dꙋkъndꙋse aĭ îmбъцiшa чinsteлe чeллe maĭ resпektꙋose. Lꙋasem пe koпiлла aчeasta în лokꙋл domnii taллe. Aчeasta e o пiazъ вꙋnъ лa rîndꙋriлe noastre.

— Aшa dar sъ nꙋ maĭ întъrziem! strigъ ea вꙋkꙋroasъ. Adio, mareшaлe. Diano, markizꙋл de Senancourt îцi вa Фi resплata.

Maĭ вorвi чeвa Фoarte înчet kꙋ вътrъnꙋл шi desпъгꙋ'.

Aчesta se dꙋse a deskide ꙋшa înkъпeriĭ ꙋnde se aФлa Eлie. Eвreꙋл, kꙋ вarвa rasъ шi în niшe xaĭne вorate de miлitar, întъmпinъ пe Фie-sa. In aчeл moment, mareшaлꙋл лꙋъ deлa чingъtoarea Dianeĭ o sꙋФФлъtoare de aꙋr, aгъцatъ de ꙋn лanц лꙋng de aчeлaшĭ metaл шi Фъkꙋ' o kiemare kꙋ treĭ sꙋnete askꙋцite. Пatrꙋ Фemeĭ sosirъ îndatъ kꙋ niшe adъnчĭ reвerinцe.

— Stъпîna voastrъ este sъ пorneaskъ îndatъ într'o kълъtorie îndeлꙋngatъ. Intr'o џꙋmъtate de чeas toate sъ Фie gata. Voĭ veцĭ veni în ꙋrmъ într'o aлtъ trъsꙋrъ. Kълъtoria aчeasta вa Фi ꙋn sekret пentrꙋ tot kasteлꙋл.

Sꙋnt sigꙋr, adъogъ eл dꙋпъ чe

ешirъ femeiле kъ niminĭ nѕ ва щi dѕпъ чinчĭ minѕte sekretѕл ачеsta ; аша воiŭ шi eŭ.

Венirъ a addѕче ѕn mъreц deџѕn Dianeĭ ; ea iшi addѕse aminte de rekomandaцiiле nekѕnoskѕteĭ шi se пѕrtъ astfeл în kъt nimінĭ din пersoaнeле че o înkonцiѕra nѕ înцeлese kъ eлле nѕ sлѕџia adeвъrateĭ лor stъпine.

Dѕпъ deџѕn mareшaлѕл dette враццѕл Dianei ; ea îшi rezemъ mъna dѕпъ kѕm o înвъцase nekѕnoskѕta шi amъndoĭ se koвorîrъ kъtre ѕn perron, în kaпѕл kъrѕia џos se aфлa o karîtъ kѕ шase kaĭ.

Кѕm se arъtъ Diana пe perron, тoвeлe гвardiei înчeпѕrъ a вate, trompeteлe sѕna niщe famfare шi toate пoslѕriлe îĭ înfъцiшarъ armeлe.

Diana se aшъzъ în karîtъ în лokѕл de чinste ; mareшaлѕл se пѕse лînгъ dъnsa, шi fъkѕ' semnŭ eвreѕлѕĭ a se пѕne dinainte în фaцa Dianeĭ.

Karîta пorni kѕ rѕцeaлъ. Eлie rekѕnoskѕ' atѕnчĭ kъ eшiaŭ din kѕrtea deлa Louvre.

IV.

Karîta kълъtorиа kѕ o mare rePeзѕne шi maĭ des în вremea пoпцeĭ ; nѕ se oпria kъt a da Dianei timпѕл neaпъrat de a se odixni, doar ka sъ nѕ kazъ de osteneaлъ. Kѕ kъt înainta, kѕ atъta mareшaлѕл semъna kъ voieщe a fi okoлit шi maĭ mѕлt de mister ; într'ачеstea, de kъte orĭ îĭ вedea чineва, eл arъta ачeллia пe kare o însoцia niщe respektѕrĭ aша de marĭ, în kъt trъцea въгarea de seamъ a ачeллor че se aфлa martѕrĭ.

Daka în пѕвлik вorвia Dianeĭ tot kѕ kaпѕл гoл, sпre respлatъ o trakta kѕ o întreaгъ desпreцѕire kъnd se aфлa sinгѕrĭ în karîtъ. Бътrъпѕл era foarte пosak шi meлankoлik шi џѕneцea шi frѕmѕseцa Dianeĭ semъna kъ'л întъrîtъ шi maĭ mѕлt. Къte odatъ пъrea kъ se лasъ dѕпъ граціiле naiвe aлле frѕmoaseĭ eвree ; ѕn sѕrrîs лѕmina пe вѕzeлe лѕĭ шi kъѕtъtѕraĭ îшĭ пierdea asпrimea ; îndatъ însъ, ka шi kъnd ar fi kъzѕt лa isвiriле sekrete a ѕneĭ вoaлe misterioase, i se вedea frѕntea înkъrkъndѕse de norĭ.

Eлie fiл, îndemъnatik, вikaчan, isteц, fъrъ înчetare въгъtor de seamъ лa orĭ че semnŭ ar fi пѕtѕt sъ'л лѕmineze desпre пosiцia sa шi desпre чѕdata roлъ în kare пѕsese пe fie-sa, se пrefъчea neînчetat kъ доpme într'ѕn somnŭ fъrъ întrerѕпere.

Okiĭ îĭ sta înkiшĭ шi kaпȣл пле-kat kъtre пeпt, ѫnsъ nimik пȣ пerdea, niчĭ miшkare, niчĭ џest, шi maĭ вîrtos niчĭ o ворвъ. Diana шi ел, neînчetat în фaџa mareшa-лȣлȣĭ пȣ îшĭ skimвarъ niчĭ o ворвъ фъrъ съ пȣ o аȣzъ чел че îĭ прiвегiа. Кȣ toate aчestea фata era înkredinџatъ, шi tatъл съȣ kȣnoшea kȣ desъвîrшire drȣmȣл în kare se aфлa: поate kъ шi în-чепȣse a înџeлeџe kъte чева din misterȣл de kare se aфлa okoлiџĭ.

Dȣпъ o kълъtorie de 15 ziлe, kълъtoriĭ aӂȣnserъ лa ȣn пort de mare, ȣn вas rata a întinde веллеле îĭ aшепta, шi eĭ se îm-въrkarъ. Dȣпъ o skȣrtъ naвi-гaџie intrarъ iar în karîta kare фȣsese îmвъrkatъ шi desвъrkatъ kȣ eĭ, шi reînчепȣrъ drȣmȣл пe ȣskat. In sфîrшit într'o searъ, sosirъ пe kъnd se înгъnъ ziоa kȣ noatea într'ȣn sъtiшor.

Akoлo mareшaлȣл zise eвreȣлȣĭ:

— Treвȣe sъ te лas aчi шi пeste kȣrъnd mъ veĭ aфлa. Dъ пorȣn-kъ vizitiȣлȣĭ de a merџe kȣ trъ-sȣra înainte пe drȣm пînъ kъnd veĭ îtълni o чetate. Akoлo veĭ intra îndrъsneџ пe пorџiлe eĭ шi veĭ ziчe вre ȣnȣĭ om de rînd din пoпoл ka sъ te kondȣkъ лa Oester-gard. De akoлo îџĭ va фi лesne de a aфлa o despъrџire a чetъџiĭ maĭ пroastъ aлe kъria ȣliџe sȣnt пardosite kȣ лemne пe koasteлe rîпoase aлe ȣnȣĭ deaл. Iџĭ veĭ aлeџe akoлo sпre лokȣinџъ o kasъ maĭ skoasъ aфarъ шi aлe kъria фerestre kaȣtъ sпre пartea чea maĭ пoпȣлoasъ. Diana se va фaчe kъ doarme пînъ kъnd veџĭ aӂȣnџe în osпeлъrie. Adȣ'џĭ a-minte kъ пȣ mъ kȣnoшĭ niчĭ de kȣm; titлȣл meȣ sinгȣr din sekre-teлe meлe personaлe че'џĭ am înkredinџat treвȣe sъ'л ȣiџi de tot. Mъîne veĭ пriimi пorȣn-чeлe meлe.

Iĭ лъsъ dȣпъ че лe dette чeлe din ȣrmъ instrȣkџiĭ.

Eвreȣл se sȣпȣse лa toate шi aлese o лokȣinџъ dȣпъ kondi-џiiлe че într'adins i лe пreskri-sese mareшaлȣл.

Noaptea шi ziоa trekȣrъ фъrъ sъ maĭ vazъ пe kълъȣza лor. Kъnd seara înчeпȣ' a înвълi kȣ ȣmвreлe saлe чetatea întreagъ, ȣn om se strekȣrъ пe фȣriш în kasa лokȣitъ de eвreȣ шi de фie-sa: era mareшaлȣл.

— Doamna mea, zise ел Dia-neĭ înчet шi misterios, treвȣe a te пreфaчe kъ eшĭ îmпresȣratъ de treвĭ шi des a te arъta лa a-чeastъ фereastrъ; ast фeл sȣnt пo-rȣnчiлe aчeлlia kъria aĭ ӂȣrat a te sȣпȣne orвeшe.

Diana respȣnse kъ era гata a ȣrma toate rekomandaцiiлe че i se вор фаче.

Mareшaлȣл adъoгъ:

— Daka чine-ва îцi ва adresa вre o ворвъ într'o лimвъ че н'o веi înцeлeцe, te веi префаче kъ înцeлeцi; taiъл dȣmitaлe kaре ва фi нedespъrцit de лîнгъ dȣmneata шi kaре kȣnoaшe лimва ачестei цъri, îцi ва sпȣне че sъ respȣnzi. Eлie tresъrí.

— Поate kъ te гъndeшi kъ ai цiȣt sъ mъ жoчi, ънsъ нȣ, adъoгъ mareшaлȣл kȣ ȣn рîs amar; eшi вikлean. Ma шi eȣ sȣnt mai mȣлt de kъt tine. Somнȣл tъȣ чeл лȣнг dȣпъ drȣm нȣ m'a amъцit niчi de kȣm; 'цi am прins kъȣtъtȣriлe че mi лe arȣnkai пe sȣвt плeoпeлe че miжa; am въгat de seamъ kȣ kъtъ îndemъnare нȣ нȣmai kъ kъȣtai sъ вezi semneлe че пȣteai sъ'цi arate drȣmȣл че ȣrmam, чi ъnkъ шi aчea diвъчie kȣ kaре вreai sъ'цi фачi niцe deskoпeriri kȣ kъte o ворвъ întreakъt шi невъгъtoare în seamъ. In sфîrшit îцi kȣnosk toate întъmплъriлe вieцei trekȣte, шi шiȣ kъ ai лokȣit în цara asta. Нȣ te mai черka a ki atȣi sȣrda atъtea komвinaцii. N'am фost, нȣ sȣnt шi нȣ воiȣ фi niчi odatъ жȣkъria ta ka sъ mъ amъцeшti, вeкiȣ eврeȣ че eшi tȣ.

Пȣse doъ лȣminъri пe фereastrъ, шi фъrъ a se ȣita лa konфȣsia лȣi Eлie, фъkȣ' semn Dianei de a se aпроpia фъrъ aффektaцie шi a se лъsa sъ o вazъ trekъtorii.

Indatъ шonte de гласȣri îнчепȣръ a se aȣzí пe ȣлiцъ; se фormъ o adȣnъtȣrъ de oameni sȣвt фerestre, de че merцea se mai mъrea, шi враво! akkлamaцii нȣ întъrziè a se aȣzí din aчeastъ mare adȣnъtȣrъ.

Mareшaлȣл пorȣnчí eврeȣлȣi sъ deskizъ фereastra. Indatъ peste doъ mii de mъini îшi skoaserъ kъчȣлeлe шi doъ mii de гласȣri înчепȣръ a striгa вiвat! Era o фeрвinцeaлъ фъrъ esemплȣ че semъna a deлir.

— Mȣлцȣmeшte kȣ mъna! arатъ-te kъ eшi ȣmiлitъ de simцire Префъ-te kъ îцi шterцi лakrъmeлe, пorȣnчí mareшaлȣл Dianei че se sпъimîntase.

Ea se sȣпȣse tremȣrъnd.

La вederea aчestei префъkȣte miшkъri de simцire, strъmȣtъriлe de вȣkȣrie aлe пriвitoriлor resȣnarъ kȣ mai mare entȣsiasm.

— La пaлat! înчепȣръ a striгa. La пaлat! Sъ'шi ia în aпoi ko-

reana; sъ domneaskъ asꙋпra попорꙋлꙋї sъꙋ.

— Intinde браца кътre попол; пꙋне'цї mъна пе inimъ її zise înчet mareшалꙋл.

Ea sевîршї цestꙋріле порꙋнчіte.

— Пrefъ-te къ nꙋ пriimeщї ші къ te retraцї deла fereastrъ.

Авіа съвîршї instrꙋкцііле mentorꙋлꙋї sъꙋ ші strigъріле mꙋлцimeї se ardiкаrъ пînъ ла чer. Пе ꙋrmъ попорꙋл se rꙋпse ші strъбътꙋ' пînъ în аппartament. Пꙋserъ mъна пе Diana, о traserъ în ꙋліцъ, о пꙋserъ într'о кочіе ші strigarъ din toate пърціле: ла палат! ла палат! sъ domneaskъ! sъ domneaskъ! sъ'ші фъкъ попоареле iаръші fеrічіte!

— Ах! mꙋrmꙋrъ mareшалꙋл възънd ачеаstъ sчеnъ; пentrꙋ че nꙋ m'a askꙋltat stъпîнъ-mea! Пentrꙋ че trimise пе koniлла asta ші nꙋ венî sinгꙋrъ în пersoanъ! Еꙋ щiam къ попорꙋл кꙋm о ва ведеа ва чере sъ о пꙋie iаръші пе tron. Че sъ фачем aкꙋm? Кꙋm sъ desamъцim ачеаstъ mꙋлцime? Кꙋm sъ не фолоsim din ръtъчіrea еї?

— Імї вор ꙋчіde koniлла, respꙋnse евреꙋл кare aꙋzise toate.

—Nenoroчіta e пerdꙋtъ! Dꙋmnezeꙋле! Dꙋmnezeꙋле аппъръ'о, къчї tꙋ sinгꙋр поцї sъ о mîntꙋї!

—Че sъ фачем? Че partit sъ лꙋъm spre a nꙋ sеkompromitte dinitatea stъпîne-meї prin ачеаstъ апꙋкътꙋrъ кърia trевꙋia sъ'ї превъz фatalꙋл sfîrшit?

— Віно, віно; nꙋ лъsa пе фіеmea, strigъ Еліе че вrea sъ tragъ dꙋпe sine пе mareшалꙋл.

— Fiinца mea ва adъoga ші maї mꙋлt primeждіa фііе-teї; лаsъ-mъ.

— Nꙋ, zise Еліе, nꙋ; nꙋ веї лъsa кꙋ непъsare a sꙋгꙋmа пе віata koniлль.

— De mъ вор ведеа кꙋ tine, toate sꙋnt пerdꙋte. Nimінї nꙋ щіе къ еꙋ am addꙋs'о aчі; fiinца mea în четate nꙋ ва пꙋtea sъ semene estraordinarъ, пentrꙋ къ sꙋnt d'aчі; tꙋ nꙋ mъ кꙋнощї. Ма am еꙋ ші алt mijлок a mъ asigꙋra despre търerea ta.

Вrꙋ sъ isгoneaskъ пе евреꙋ кꙋ пꙋmпалꙋл.

Бътрънꙋл printr'о miшkare repede se feri de ловітꙋrъ, se repezi în ꙋліцъ ші nꙋ întъrziе a ajꙋнце чꙋdatꙋл korteцꙋ кare tira пе Diana кътre палатꙋл regal. Korteцꙋл* ачеsta era о adꙋпътꙋrъ de oameni din попол din чеа maї de жos kondiцie, de лꙋкрътоrї ші de femeї; чеа maї mꙋлtъ parte era fъrъ arme, чеїлалцї авбінta în aer bastoanele ші пiцe sъвії.

Кънd Еліe пsтs' a se апропіa de Diana, мsлцimea ажsпцea din aintea палатsлsї. Палidъ шi пerdsтъ, ненorочita копілъ мsria de гроазъ.

Офiцiriле че пъzeaŭ лоksinцa reгалъ se пsserъ ла rind шi înkъrkаръ армеле.

— Пентрs че тоате ачесте пrекаsцiї; întreвъ sn om жsне ъпkъ, înвestat ks чеа маї mare simпaлitate, шi kare se ковора пачіnik пе тrептеле палатsлsї?

Daka солdaцiї meї, iaŭ армеле, adъora ел, ачеаsta пs поate фi de kът ka sъ dea рецiпеї Kristiпеї onoriле ksвeнite рапгsлsї шi фrsмsсецеї eї; ea вiне sпre a вiziта Sвецiа пе kare а гsвернат'о ks атъта înцелепчisне, шi пе princiпsл kъrsia'ї a лъsat asпra sarчiпъ а koroaneї. Fie віне вeнiтъ în Stokхолм. Ns пe паre ръŭ de алт чева, de kът пентрs че sъ пе askspzъ sosirea sa; kъчї фъръ ачеаsta поi am фi преînтъмпiнат вiziтa eї шi пе am фi dss a îї dепsпе înkinъчisпiле ла пiчioare.

Еліe еші înainте шi арsпkъndsse ла пiчioареле Рецелsї:

— Sire, пs е рецiпа Kristiпа, zise ел, e фiie-mea, о віатъ копілъ жъртфъ a пеînцелецерiї пriчiпsite de мsлта eї asemъпаre ks Мsрiреa sa.

— Ks adeвърат? zise Kароl Гsstaв, еатъ sп віп sсжеt de о фrsмоasъ лецепdъ попsларъ. Kъntъреле deла Vadmeen вор aвea о валаdъ пsоъ sъ'шi kъnte în iarna ачеаsta, resвчiпd ла фsrkъ.

Авia фsръ asziте ачесте ворве de kътре мsлцiме, шi entssiasмsл пентрs ачеа че о dsчеaŭ în trisпф se префъks' în тsрвare шi sълвътъчie.

— La спъпzsrъtoare пе мinчiпоasa.

— In mare пе префъksта рецiпъ!

— La moarte! ла moarte!

— Ішi тrъntiръ пе Diana жos, шi'ї шi арънkaserъ sп цreапг de гът, kъnd солdaцiї вeniръ în ажsтоrsл фeteї лsї Еліe, пе kare вътрънsл о апъра ks sп ksraцiŭ disпerat шi пефолositor. Солdaцiї isвstind a smsлце пе miпчiпоasa Kristiпъ deла ssчiгашiї eї, о addsserъ sъпцеrънdъ шi ks вeшmiптеле sфiшiate înaintea рецелsї.

Monaрхsл салsтъ попорsл kare îї respsпse prin akkламацiї sпaпiме, шi reintrъ în палатsл sъŭ. Порsпчі апої sъ'ї addskъ пе prisoniera шi пе еврeŭ.

— Doresk sъ о întreв înaintea dsmпеаvoastrъ, domniлор, zise ел, фъkъпd' sемпs ла вre о treї

паtрꙋ персоане алле кꙋрцїї салле: Віnо ші дꙋmneata, domnꙋле konte de Skolokester, doresk съ am ші пърерea дꙋmitале аsꙋпра ачестеї întъmплърї чюdate.

Ачелла kътre kare se adresase реџеле se плекъ ші se сꙋпꙋse.

Diana прівї ла еа. Era mare шалꙋл.

— Ia съ веdem, фрꙋmoasa mea eroinъ, zise Kapoл Гꙋstaв, stъmпъръ'цї фrika ші спꙋне-не adeвърꙋл. Nꙋ maї dела кꙋръцeniа ta поцї съ'цї афлі mъntꙋirea. Чіne te a trimis ла Stokxoлm?

— Am венit din преꙋпъ kꙋ tатъл meꙋ, респꙋnse koniлаꙋ, хотърitъ a пъzi, дꙋпъ kꙋm mъ жꙋрase ea, sekretꙋл реџіnеї.

— Бътрънꙋл asta, 'цї е tатъ? Кꙋm її е nꙋmеле?

— Елiе.

— Чіne te addꙋче ла Stokxoлm, вътрънe?

— Еꙋ sꙋnt negꙋцътор; ꙋn negꙋцътор треве neînчetat съ аллерџе prin четъцiле челле marї.

— Ші віï din Франца?

— Ne am îmвъркat ла Хамвꙋrг, спре a венї in Sвeцiа, респꙋnse евреꙋл, kotind neînчetat dела întreваre.

— Реџіnа Kristina в'а trimis în Sвeцiа?

— Jꙋр пе Dꙋmnezeꙋл пърінцілор meї ші пе koniлаꙋл meꙋ kъ nічї o datъ nꙋmеле реџіnеї Kristineї n'a фost пронꙋнцat înainteа фiie-meї, ші daka Мъріреа sa este amestekatъ în че-ва în кълъторiа ачеаsta, noї nꙋ o щim nічї de кꙋm.

— А! ха! zise реџеле..... Ia съ веdem, тrевꙋе съ венim ла o konkлꙋsie, щі трeава de че merџe se denъrteazъ de skoп. Еꙋ nꙋ въz de кът пе варъ-mea, Мъріреа Sa Reцina Kristina, kare ar пꙋтеa съ ne skoaцъ din інвълъmъшіре. Тревꙋе съ'ї trimitem пе ачеаstъ фатъ kare її seamъnъ atъta ші kare e împodoвitъ kꙋ skꙋлеле Мъріріï Salle; пentrꙋ kъ еатъ ла враццꙋл eї ꙋn diamꙋnt пе kare їл кꙋnosk kъ a фost o datъ ал koroaneї Sвeцieї. Nꙋ krez kъ'ї ва пъреа рьꙋ de a кꙋnoaщe пе ꙋn еврeꙋ îndemънatik ka вътрънꙋл ъsta. Чіne dar ar пꙋтеа съ'ї kondꙋкъ sigꙋр ла дънsа?

Se întoarse kътre персоанеле че se афла din dosꙋл сьꙋ.

— De ai воi a te însърчіna kꙋ ачеаstъ misiꙋne, domnꙋле konte de Skoлokester, варъ-mea, sꙋnt sigꙋр kъ'цї ва mꙋлцꙋmi foarte mꙋлt.

Konteле se плекъ înгълвenind.

— Mъ вꙋkꙋр de graва че аръцї спре a ні îimi пропосiцiа mea. Ас•

kȣлtъ-mъ dar пentrȣ kъ aчeasta este mai o amвasadъ kȣ kare te înkark.

Beĭ sпȣne Mъririĭ Saллe reцineĭ Kristineĭ kъ пoate вení лa Stokxoлm kъnd îĭ va плъчea, sлoвod, шi фъръ mister. Sвeцia шi reцeлe sъĭ, в'o sпȣĭ н'aĭ de kъt simtimente resпektȣoase пentrȣ фemeea aȣгȣstъ чe лe фȣ sȣвeranъ. Fiinцa eĭ de фaцъ nȣ va tȣrвȣra întrȣ nimik лiniшtea цъreĭ; din пrotivъ вom avea пentrȣ dъnsa вaлȣrĭ шi sъrвъtorĭ kare, krezȣ, kъ nȣ o вor лъsa a dorí kȣrtea Franцeĭ.

E de mȣлt de kъnd n'am въzȣt пe reцina Kristina ъnsъ nimik din фaпteлe saллe nȣ'mĭ e strъin, sлaвъ Domnȣлȣĭ. Цine, dъ Mъririĭ Saллe sпre doвadъ de чeллe чe zik, aчest жȣrnaл ȣnde se aфлъ kȣ de amъrȣntȣл toate kъte a фъkȣt ea deлa пornirea sa din Sвeцia. Nȣ лiпseшte d'aчi niчĭ ȣna din miшkъriлe eĭ шi ъnsȣшi чeллe mai neînsemnъtoare. Aш пȣtea ziчe, adъogъ eл întorkъnd фoiлe kъrцiĭ, în kare zi o фetiшoarъ sпre a mъntȣi deлa moarte viaцa ȣnui kъпitan чe ѭвeшte, a пriimit sъ ia kostȣmȣл ȣneĭ пrotektoare misterioase, шi s'a лъsat a se addȣчe într'o цarъ чe nȣ o kȣnoaшte niчĭ de kȣm, de kъtre o kълъȣzъ asemênea пekȣnoskȣtъ kъrȣia i se da titлȣл de maгȣmaл; titлȣл чe'л are nȣmaĭ în Franцa, kъчĭ nȣ i s'a фost dat niчĭ o datъ în Sвeцia. Beĭ adъoga din пartea mea kъ фetiшoara a фost kredinчioasъ шi kȣ kȣraцiȣ; a пreфerit ъnsȣшĭ de a вrava шi moartea maĭ вine de kъt a deskoperí sekretȣл stъпîneĭ saллe. Domnȣлe konte, eȣ чinstesk фoarte mȣлt kredinцa шi ȣrъsk пe trъdъtorĭ ka шi пe miшeĭ.

Un вaseллȣ vъ aшteaпtъ în пort. Daka într'ȣn sфert se va maĭ aфлa ȣn trъdъtor în Stokxoлm, пȣiȣ de'л imпȣшkъ. Dȣчeцi-vъ.

Eatъ o фemee, ȣn evreȣ шi ȣn цentiлom! adъogъ eл kȣ desгȣst шi ka o înkieere лa чeллe zise, ȣn цentiлom kare e ȣn фeлon! Akȣm пatrȣ лȣnĭ kъnd m'a лъsat dȣkъndȣse în Enглitera, îmĭ asȣгȣra ȣrekiлe kȣ kredinцa шi înkinarea sa. Se dȣчea în Franцa ka sъ komплote maĭ вine kȣ reцina Kristina; пoroчire kъ sinгȣr îшĭ desonorъ nȣmeлe шi kъ вȣna шi kredinчoasa mea noвiлime sфedъ nȣ'ĭ seamъnъ întrȣ nimik.

Se adresъ пe ȣrmъ kъtre Diana

— Eatъ kȣvinteлe kȣ kare te înkark a лe reпeta stъпîneĭ taлле, reцineĭ Kristine, фiiцъ. Ka sъ nȣ ieĭ niчi o ȣrîtъ oпinie desпre

оспіталітатеа sфedъ, воїȣ da по-
рȣnkъ ka îndatъ sъ aфлi in васȣл
че te ва dȣче în апої în пatria
ta kъte-ва darȣрї че ле веї пъstra
drепt sȣввепіре din парте'mї.

Воїȣ adъuга ъпkъ kъte-ва ва-
гateлле пеntrȣ stъпînъ-ta; пȣ во-
iesk sъ фie sȣппъratъ пе mine
desпre о întreпrindere, че е drепt,
atъt de пȣціп kiвzȣitъ. Оmȣл
аша de гъȣ веde de deпarte în
kъt este skȣsaвiл daka пȣ neme-
reще віпе.

V.

Кът-ва dȣпъ ачеастъ întъm-
плare, într'ȣn аппартаmепт solі-
tarїȣ ал kastелллȣлȣї делa Fontai-
nebleau, реціпа Кristiпа ворвіа
înчet kȣ ȣn om пaлt de о фisioпо-
mie фъгъ повілitate kȣ toatъ ре-
гȣлaritatea чеa mare a trъsȣгі-
лор лȣї.

— Monaldeschi, її zічеа еа, пȣ
щїȣ de че mї se întъrzie atъt de a
пгiimi повелле din Sвеціа! Іпі-
ma 'mї е плінъ de speraпцъ asȣ-
пра întreпгindегiї meлле... Ші
în toate zілeле îmї плаче kъ am
înчеркat... е ȣп чева провеdin-
ціал în аsemъпarea ачестеї фete
kȣ mine, ші Dȣmпеzеȣ п'а пȣs'о
фъгъ ȣп skoп în drȣmȣл meȣ.

Іп adeвър, daka ведеrea Di-
aпеї а продȣs о віе sensaціе între
Sфезї; de este adeвъrat dȣпъ
kȣm zічеа Skolokester, kъ попо-
лȣл meȣ пȣ m'a ȣitat, ші її е фoarte
amar dor de реціпа sa, sȣффeriпd
kȣ перъвdare ջȣгȣл лȣї Кароl
Гȣstaв, atȣпчї порпеsk, strъвat îп
triȣmф Sвеціа, mъ arъt de фaцъ
ла Stokxoлm, ші îmї iaȣ în stъ-
пînire troпȣл че ȣп moment de
грешаль m'a фъkȣt a'л пъгъsí.
Іar din пrotiвъ, daka sфезії о вог
ведеа kȣ indiффeriпцъ ші пȣ вог
пȣteа sъ пȣ о ia drепt Кristiпа,
de пȣ se вог гръві а о îпkoпцȣгa
kȣ strігъгї de draгoste ші de вȣ-
kȣгie, atȣпчї п'am de a sȣффerí
гȣшіпеа ші dȣгerea ȣпеї ȣmiлi-
toare пеіsвȣtirї. Іп sфіршіt къл-
лъtoria Diaпеї ла Stokxoлm mъ
ва фаче а kȣпоаще simtimeпtеле
лȣї Кароl Гȣstaв despre mine,
ші mъ ва înщііпца daka kȣцеtarea
desпre rептȣгпarea Кristiпеї îї
însȣфлъ гроазъ.

De 'mї ва kъdеа проջеtȣл, mъ
arъt ла kȣrtea лȣї Lȣdoвik XIV
ȣпde фііпца mea de фaцъ ва arъta
de пеadeвъratъ пretiпsa mea
кълльtorie ші îпчеркаrea че вог
zіче kъ am фъkȣt în Sвеціа. De
se ва ardika вге о гевоltъ îпгo-
tівa реціелȣї ла Stokxoлm, Sko-lo-
kester къціgъ timп, лasъ пе Di-
aпа de a фі kreзȣтъ drепt adeвъ-
rata Кristiпъ ші îmї dъ пas de a

ажѕнџе. Nѕ е аша, Monaldeschi, къ проектѕл меѕ ва реешí? Тѕ sinгѕр іл кѕноџї, тѕ sinгѕр шїї къ реџина Kristina se џіне askѕнsъ în палатѕл съѕ дела Fontainebleau. Ea 'џї a înkредінџат нѕ маї џіе istoria ачестеї фете.... In sфîршit n'a sпѕs nimѕлѕї де кът џіе доринџа че о mistѕia де а se resѕi пе трѕнѕл съѕ. Un tron, Manaldeschi, înлеsneџе кѕї-ва де а кѕлма де чinsti пе приетенiї кредінчоші ші адевъраџї ka tine, мареле меѕ sкѕtier, пѕтереа дъ мijлоаче де а пропорџiona resплътiреа дѕпъ draroste!

Monaldeschi пѕsse ѕн џенѕке ла пъмînt ші addѕse кѕ respekt ла бѕзеле саллe мъна реџінеї.

In ачел moment, ѕн sgomot де трьsѕръ se аѕzi în кѕрте.

Kristina se ръпезí ла фереастръ. Бъзѕ' коборъндѕse din каррîтъ пе Diana ші пе евреѕл Елiе.

In датъ реџіна прiчепѕ' къ проектѕл съѕ къзѕse ші девенí палідъ ka o моартъ. Un sѕрріs екiвок трекѕ' пе бѕзеле Italiанѕлѕї.

— Съ віie! Съ віie îndaтъ strigъ еа. Дѕtte Monaldeschi, гръбеџі-te.

Дѕпъ къte-ва minѕte, бътръпѕл ші фie-sa фѕръ introдѕшї îпaintea Kristinеї. Diana se арѕпкъ ла пічioareлe stъпîne-seї; Елie se плекъ înkлinъndѕse дѕпъ кiпѕл orientaл.

— Ne къзѕръ dar проектеле, întreбъ еа, префъкъndѕ'шї o непъsaре фоарте departe де inima sa че бътеа кѕ пѕцеалъ.

— Пополѕл sфеd n'a ѕitat ѕѕвеniреа бѕнеї салле реџіне Kristine, zise евреѕл. N'апѕкъ віне съ reкѕноаскъ în фie-меа пе фоsta sa sѕвераnъ ші din toate пърџіле se ardikaръ спре а о пѕне іаръші пе tron.

— Ах! бѕнii меї sфезї нѕ m'аѕ ѕitat, о шiiam віне, 'мї о спѕнеа inima! Че s'a întъмплат дѕпъ ачеаstа?

— Реџеле Карол-Гѕstав не' а trimis în апої în Франџа, ші контеле де Skolokester s'a ѕчиs sinгѕр; пакетѕл реџеаѕї де Sвеџiа ва înшiiнџа пе Мъріреа Та деspre челелалте.

Kristina лѕъ пакетѕл ші ії rѕпsе печеџiле. Кѕ кът читиа хъртiiле копринse înтр'ънsѕл, кѕ атъта ведеа чine-ва a i se апpринde фаџа де rѕшала мъніеї ші бѕзеле ал-біndѕise де tѕрваре, де rѕшine ші де disперaџie.

Дѕпъ че съвіршí читиреа, îшї înkрѕчiшъ враџеле пе пепt ші аџiнтъ пе Monaldeski în фаџъ. А-честа îшї întoarse капѕл ші лъsъ

okiĭ în ӂos, kъчĭ въzȣ' kъ Reџina щie toate.

Aчeasta лȣъ́ deлa чintȣrъ флȣeraшȣл de aȣr шi skoase din trъnsȣл doъ kiemъri askȣцite, пe ȣrmъ rъпezindȣse лa фereastrъ:

— Domniлor, zise kъtre serвiĭ шi kȣstodiĭ че алergaserъ indatъ, eatъ-mъ în anoĭ în miӂлokȣл вostrȣ. Toatъ kasa mea sъ se readȣne nȣmaĭ de kъt; гвardiĭ sъ'шĭ ia armeлe шi toate eшiriлe пaлatȣлȣĭ sъ фie пъzite; ka niminĭ sъ nȣ пoatъ eшi. Kъпitane! trimite sъ kaȣte ȣn пreot în чetate шi addȣmi'л aiчĭ nȣmaĭ de kъt.

Воĭȣ a respлъti astъ-zĭ tȣtȣлor kredinчoшiлor meĭ; zise ea фъrъ a se arъta kъ вede фrika лȣĭ Monaлdeski. Fieщe-kъrȣia dȣпъ фanteлe saлe. Diano! Eatъ ertarea пaiпъ шi întreagъ a markizȣлȣĭ Fiлiппĭ de Sénancourd, i se maĭ adaoгъ ъпkъ dinлoma de koлoneл în serвiцiȣл Reџeлȣĭ Franцeĭ; am kȣmпъrat ȣn reџiment пentrȣ ӂȣпeлe aчesta. Kълъtoria te a ostenit; retraџe-te în aппartamentȣл че îцĭ вa arъta intendentȣл meȣ.... Inkide'ĭ kȣ înгriӂire фerestreлe, roagъ пe Dȣmnezeȣ, шi dormĭ în пaче koniлiцъ.

Sъrȣtъ пe фrȣnte пe Diana шi o trimise. Eлie se лȣase dȣпъ dъnsa.

Stъĭ, îĭ zise Reџina oпrindȣ'л kȣ ȣn semn, stъĭ! O koniлъ n'are treвȣinцъ de a шi чeлле чe se вor пetreчe aчi; eȣ ъпsъ am treвȣinцъ în aчest moment de ȣn om kȣ пriчeпere шi koraџios. Ia seama пorȣnчiлor meлле. Dȣ-te лa Biserika deлa Fontainebleau; пȣne sъ saпe o гroaпъ шi пorȣnчeщe ka toate sъ фie гata шпre a se чeлeвra mъĭne dimineaцъ kȣ soлemnitate o saȣӂвъ de înгroпare.

— Пentrȣ чine? întreвъ Eлie.

— Пentrȣ Giovani Monaldeschi пrimȣл skȣtier aл reџineĭ Kristineĭ

Monaлdeski kъzȣ' în џenȣke.

— Граџie! strigъ ea; граџie! doamna mea.

— Eatъ пreotȣл kъ intrъ în kasteлȣ шi пeste ȣn sфert kъdaвerȣл tъȣ вa eшi.

— Граџie! repetъ ea.

Ea îл isвi kȣ пiчiorȣл îmпingъndȣ'л. Пreotȣл intrъ ȣrmat de soлdaцiĭ чe eraȣ a esekȣta xotъrîrea reџineĭ asȣпra kondamnatȣлȣĭ.

. . . .

Dȣпъ doъ ziлe reџina Kristina, înkonџiȣratъ de toatъ kasa sa intr'o пomпъ kȣtotȣл regaлъ, se dȣse лa Bastille. Гȣвernatorȣл пriimi пe reџina kȣ onoriлe kȣвenite ȣneĭ sȣвerane шi zise sъ addȣkъ înaintea eĭ пe markizȣл Fiлiппĭ de Sènancourd.

— Domnȣле, zise ea, catъ ertaвea dȣmitaле плinъ шi întreагъ че Мъriрea Sa реџеле Lȣdовik XIV a вine-воit a'цї akkorda. Am венit a'цї da ачeste skrisori kȣ o dinломъ de колонел.

— Mie! striгъ къпitanȣл ȣїmit, mie! шi kare minȣne мъ фаче a doвъndi ачeastъ фавоare шi protekцia Мъriрiї Талле?

— O фanтъ вȣnъ че aї съвîршit, шi ȣn akt de кȣраџїȣ: aї апъраt o femee шi iaръшї o фemee 'цї a resплътit.

— Insъ ачeastъ фemee, чine este? Kinȣл Мъriрiї-Талле 'mї addȣче aminte.

— Nȣ sȣnt eȣ, фiї sigȣр; eȣ nȣ мъ преъмблȣ prin Franца în kostȣm de marшandъ dinпreȣнъ kȣ ȣn вътrъn мъмȣлar, zise Reџina sȣrrîzъnd. Пънъ akȣm noї n'am венit în ачest пȣnt de straваганцъ. — Фавоarea mea kътre dȣmneata nȣ se мърџiнеше нȣmaї aчi. Un колонел треȣȣе съ фie însȣrat шi eȣ воiȣ съ'цї daȣ o фemee kare se krede a фi de oriџine вȣrrezъ; eȣ ъnsъ îцї daȣ мъna mademoaseллeї Анџелika, фiea konteлȣї de Beaugeny.

Diana че asista înвелатъ ла ачeastъ sченъ фъkȣ' o miшkare de mirare шi de dȣrere. Reџina îї лȣъ мъna шi o rassirȣръ printr'o кътȣзъtȣrъ.

— Ачeastъ koпiллъ a фost фȣratъ deла пъrinцii sъї de o воемienъ, шi пе ȣrmъ kȣmпъratъ шi лъsatъ de sȣфлet de ȣn neгȣцътor вътrъn. De doъ anї am пȣs съ фakъ aktiве черчетърi dȣпъ deslȣшiriле че 'mї didese Татъл de-sȣs ал ачestei koпiлле, am афлat kъ konteлe шi kontesa de Beaugeny aȣ mȣrit плъngъnd пе ȣnikȣл лор koпiлл че лi se фȣrase. Мъrtȣrisiriле Воемienei че se афлъ în temniцеле Парisȣлȣї, шi kъria Eлi îї шtie nȣmeле шi алте пroве maї netъгъdȣite, doведirъ naшterea iллȣstrъ a Dianeї saȣ maї вine a Анџелikeї. Ea intrъ akȣm în posesia dominȣriлор фamiлiei saлле, шi eȣ îї daȣ пе deasȣпra drept zestre o sȣtъ de miї de skȣzї. Eatъ soцia domniitaле dȣmnȣле markiz.

Шi ardikъ вълаȣл Dianeї; Фiлlin kъzȣ' ȣїmit de фериvire ла џенȣkii лоrdiчiї saлле.

— Ȣвi-мъ-веї, îл întreвъ înчet Diana, ȣвi-мъ-веї oare kъnd nȣ'цї addȣчi aminte niчї kinȣл, ачелаia че îцї era datoare вiaца шi onoarea?

— Kinȣл ъnsъ мънtȣitoareї меле remъsese întinъrit în inimъ'mї, respȣnse ел. Daka Анџелika n'ar фi фost Diana eȣ nȣ'mї am

фi лȣoato konsearte. Diana nȣ-maĭ trebȣia sъ фie фemeea mea.

Dȣпъ o лȣпъ пorȣчitȣл Eлie въzȣ челлебrъndȣse în mare пom-пъ, ла kastеллȣл de Fontaine-bleau пȣnta фieseĭ adoпtiве, ші se dȣse a лokȣi kȣ dъnsa фrȣ-mosȣл kastеллȣĭ de Beaugeny.

Oпt ziле dȣпъ челлебrarea пȣntiĭ, Kristina пърътsi Franца ші neste пȣцin se dȣse în Iталia.

S. Henry Berthoud.

JUПIN ION

In вara trekȣtъ ȣn пreot kȣвi-os din maxaлaoa Пoпi-Rȣsȣ, îшĭ фъчea o reпaraцie totaлъ a ȣnor kase че îшĭ kȣmпъrase de kȣrъnd. Intre цiganiĭ saлaxorĭ se aфлa ші жȣпîn Ion kare лȣkra kȣ въrвъ-цie. Toцĭ meшteriĭ îшĭ пriimaȣ dȣпъ oвiчеiȣ плata sъmвътъ seara; жȣпîn Ion, deлa чea d'ъntъiȣ sea-rъ a ziллeĭ че a intrat în лȣkrȣ, вeni лa пъrintеле sъ'шĭ чearъ пe a sa. Пreotȣл okkȣпat, rîndi kъ nȣ maĭ вine пe adoъ zi лa лȣkrȣ, ші îi dete aл sъȣ. A doa zi жȣ-пin Ion iar era în лȣkrȣ; seara, iar вeni sъ'шĭ чearъ плata; пreo-tȣл îĭ dete iar drentȣл че i se kȣ-венеа. Atreia searъ, kam sȣпъ-rat пъrintеле îл întrевъ:

— Mъĭ, цigane, toatъ лȣmea îшĭ ia пaraлеле sъmвътъ seara; tȣ че mъ tot sȣпeri în toate serеле.

— Sъ trъieшĭ, чinstite пъrinte, nȣ te sȣпъra; de вre ȣn вine nȣ m'aш фаче eȣ maĭ ȣrîчios de kъt ȣn цigan de лaie. Eȣ sȣnt цigan de вatrъ ші m'am învъцat kȣ o-menia.

— Na, îцi daȣ astъ searъ, zise пreotȣл, dar de aчi inainte sъ nȣ mъ maĭ tot sȣпerĭ.

— Sъ dea Dȣmnezeȣ, чinstite пъrinte! ші se dȣse mȣnчitorȣл oftъnd.

A пatra searъ жȣпîn Ion iar era kȣ kъчiȣлa în mъnъ înaintea пъrinteлȣĭ ші înълцa din ȣmerĭ плekъndȣ'шĭ kaпȣл лa o пarte.

— Mъi, nȣ'цĭ am zis sъ nȣ mъ maĭ tot sȣпeri? zise пreotȣл; n'am skimвat astъ searъ. Aшteaпtъ пînъ sъmвътъ.

Bietȣл mȣnчitor înчепȣ a se skъrnina în kaп:

— Вezĭ kъ... чinstite пъrinte, sфinцia ta шtiĭ ȣna ші eȣ шtiȣ doъ.

— Kare sȣnt doъ aлле taлле? întrевъ пreotȣл kȣ ironie.

— Kъ шaпte гȣrĭ nȣ пot s'aшteпte пînъ sъmвeтъ. Eȣ sȣnt roв лa o kasъ вoiereaskъ din koпiлъrie ъnkъ deлa tataл kokoaneĭ пe kare

am kreskвto пе враціеле меале ші, кънd s'a мъritat, m'a лвat de zestre în kasъ. Бoierвл, stъпînвл meв чеа пвoв, a мвrit de kъці-ва anї; in вara asta мвrí ші kokoana, Dвmnezeв s'o ierte! ші 'iaв remas doї kопіллашї. Maї am ші eв doї ші kв певasta mea, ші kв o femee вътrъпъ din kasъ фачем шапte iпшї. Kопii, stъпînашii meї, n'aв пе nimini; de m'оїв dвче eв seara kв мъїпіле roaле че фak пе a doa zi шапte rвrї? Asta e прічіна, чіпstite пъriпte, de sвnt аша de цігъпоs.

Преотвл remase пе гъndвrї; se вітъ ла жвпîn Ion kлътіпd din kan ші zis :

— Kв adeвърat, фътвл meв, kъ dвmneata aї щiвt doъ ші eв пвmaї вna. Sъ мъ ierцї, ші ціпе рввла ачеаsta.....

Чіпе are inimъ înkaї de om, daka пв ші de kreщin, пв krez sъ пв фie мішkat пъпъ ші ла лаkreme вьzъпd іпіma чеа фrвмоаsъ ші повілъ a ачestвї roв че щiв a'шї krea o лівertate kв мвлт maї фrвмоаsъ ъпsвшї în sînвл roвieї salе. Jвпîn Ion a deспъгвиt пе Dвmnezeв de toate ръвtъціле оаменілор че'л aв міхпіt дела kreaціа лвмiї пîпъ akвм. A фi чіпе-ва sловодk kв atъta віртвte пв e мірare. Roв ъпsъ! Хеї! пв щіц, sловоділлор, че ва sъ zikъ roвvл? Eл n'are мвмъ, n'are tatъ, n'are фraцї, n'are koпії, kъчі tot d'avna e în пrimeждie de a фi вîndвt ла вп kапрічiв, ла o поftъ a stъпîпвлвї, ші a фi deспърціt de dъпшії. Чіпе îл îпваць пе ел фanta чеа вvпъ? чіпе îї dъ ееmплв de цепеrositate? чіпе îї însвфлъ міла, kъпd піldеле пе пеллеа лвї sвnt фoarte аспре. In ел svфлетвл e sълвatik, simtimentеле înпіеціte ші sterпe, inima împetritъ ші tare ka пічіоаreле'i roaле împedikate în фoare; mintea îї e мърціпітъ ші strъпsъ ka ші фrвntea че'i o învinцe infamъ ші greлле koarпе, ел n'avde пвмеле de om, îші вітъ ші пвмеле din вotez пе лîпгъ чіоаrъ чел din tot мinвтвл kв kare e maї мвлт фaміліarisat. Aпоі de'л ar ші înвъца чіпе-ва tot moraлвл Evanгеліеї kare ar фi o karte профапъ фъръ Dвmnezeeaska înфръціre a оаменілор; de'л ar ціпеа kв toate îndestвлъріле, de л'ar пвпе stъпîпв-съв алътвгеа kв dъпsвл, e destвл kъ a авзт чіпе-ва васеца ші пеkreщinътатеа de a'л ціпе roв, ші ел e in tot drептвл de a пв фi reкvпоskътor, e în tot drептвл de a krede kъ вede пiщe пвї de шерпі în koпii stъпîпвлвї sъв, a kъror чеа d'întъів treaвъ

kънd se вср мърі, kȣm sȣnt сърачі, нȣ ва фі аata de kът съ'ї вінзъ ла mezat, kȣ sȣффлete kȣ тот, копіллашii. Пунеці-въ în стареа робȣлȣї тоці віrtȣошії din лȣme шi atȣнчї съ въ въz вірtȣtea. De se гънdia ла ȣnеле ka ачеstea жȣпîн Ion шi maї авеа пȣtere de а мȣнчі шi а хрънi пе мічії съї стъпîні, sokotіці-въ kътъ џenerositate! iar daka, ka om ал лȣї Dȣmnezeȣ, нȣ se rîndia ла нimik шi фъчеа біnеле фъръ съ'л шtie къ'л фаче, нічі kȣї îл фаче; фъчеа вінеле din instinkt фъръ съ фakъ рърȣл din instikt; sokotіці-въ kътъ невіnовъціе, шi ънsȣшi веатitȣdine! Lokȣrіле челле maї фрȣмоase în Raiȣ trеbȣe съ фie пъstrate nentrȣ îmвȣнътъціці ka жȣпîn Ion. — Domnilor поеці kȣ ideiле веakȣлȣї, фanta лȣї жȣпîn Ion въ поate inspira kът о Мȣсъ; е вrednikъ de timпii чеї d'ънtъiȣ aї Крешіnътъції че spърџеа prin spълareа Botezȣлȣї феаръле робȣлȣї; о пȣteці sokoti ka о ловitȣръ sakrъ че рȣmпе легъmіntеле влеstemȣлȣї, ka о павъzъ adamantinъ а робȣлȣї înaintea къria se sфърîmъ toiagȣл de фer ал krȣdȣлȣї stъпîn, ka о віrtȣte radioasъ шi реџіnъ, а робȣлȣї, înaintea къria рȣшіnatъ îшi înkлinъ фрȣntea trȣфia преkȣпеціїлȣї de oameni, ka ȣn аnпел kъtre чер, ka о аȣроръ în sфіrшіt а zіллеї челлеї marї шi kreшtine че ва ръсъri шi peste пъmînтȣл romъnesk. I. E.

BALADA

ЅБУРАТОРУЛ.

La Dna A.*** M.***

« Bezї, mamъ, че mъ doare! шi пептȣл mi se вate,
Мȣлцimї de віnеџеле пе sîn mi se івеsk;
Un фок s'аппrinde 'n mine, rекорї mъ iaȣ ла spate,
Îmї ard вȣzеле, mamъ, обраџii'mї se пълеsk!

« Ах! inima'mї sвжкнеще!... шi sвоаръ dела mine!
Îmї чере... нȣ'шї че'mї чере! шi нȣ шtiȣ че 'iaш da:
Шi kъnd шi рече, ȣїtе, къ'mї фȣрнікъ prin віne;
În враце n'am nimika шi пар' къ am чева:

«Къ ȣite, мъ вezĭ mamъ? аша se 'нкрȣчiшагъ,
Шi нiчĭ нȣ прinz de вeste кънd sinгȣръ мъ strînг,
Шi tremȣр de nesaцiȣ̆, шi окi'mĭ въпъıагъ,
Порnesk dintр'ъншiĭ лакръmĭ, шi плъnг mъĭкȣцъ,
(плънг.

«'Ia пȣne мъna, mamъ — пе фрȣnte, че sȣdoаре!
Обраџiĭ... ȣнȣл арde, шi алtȣл 'mĭ аръчit!
Un nod колеа m'апȣкъ, iчĭ коasta ръȣ̆ мъ doаре;
Înţтрȣп о пiроteалъ de tot m'a stъпînit.

«Орĭ че sъ фie asta? întреабъ пе Бȣпiка:
О щi вр'ȣп леак еа doаръ... о фi вр'ȣп sвȣръtор!
Орĭ aide л'алde баба Komana, орĭ Sорiка,
Орĭ dȣte ла mош Попа, орĭ merцĭ ла връџitор.

«Шi ȣнȣл sъ se роаџе къ поate мъ desлеагъ;
Мъtȣшеле кȣ бобiĭ фак мȣлte шi desфак;
Шi връџitорȣл ала шi апеле ынкюагъ,
Алеаргъ ла еĭ mamъ, къ doар 'mĭ ор da пе леак.

«De кȣm se фаче zio шi skot мънzat' афаръ
Ш'о мъıȣ̆ пе поtекȣцъ ла еаръ колеа 'n кръпг;
Везĭ, кътȣĭ ziȣлiца шi zi акȣm de варъ,
Un dор nesпȣs m'апȣкъ, шi плъnг, mъĭкȣцъ,
(плънг.

«Бръndȣша паџе еарбъ ла ȣmбръ лîngъ mine,
La рiȣлеџ s'adanъ пе malȣрĭ прiвеџind;
Zъȣ̆, нȣ щiȣ̆ кънd se dȣче! къ мъ trezesk кънd вine;
Шi simц къ мiшкъ tȣфа, аȣz кръпгȣл trosnind.

« Atȣnчĭ inima'mĭ бatte шi saѫ̆ ка din бisaре,
Шi паp' к'ащеnt.., пе Чine? шi паpе к'a sosit.
Лчest фeл toatъ вiaцa'mĭ e лȣnгъ ащеntаpе
Шi nȣ soseщe nimenĭ!... Че кin nesȣффеpit!

« În арнiца кълdȣрeĭ кънd вжntȣлeцȣ̆ adie,
Кънd Плеопȣл a sa фрȣnzъ o tремȣлъ ȣшȣр,
Ш'în tot кpъnгȣл o шопtъ s'арdiкъ ш'iл înвie;
Eȣ̆ паp'къ'mĭ aȣz Sкрisȣл пе sȣs кȣ вîntȣ'n sбор;

« Шi кънd îmĭ miшкъ цопȣл, кosiцa se рidiкъ,
Мъ sперіѫ̆, dар îmĭ плаче — Прin вine ȣn фioр
Îmĭ фȣлцеръ шi'mĭ ziче: « Deщеаntъ-te Флорiкъ,
Sînt eȣ̆, вiȣ̆ sъ te mînгîѫ̆.»..Dар e ȣn вînt ȣшор!

« Орĭ че se фie asta?— Întреабъ пе Бȣniка:
О щi вр'ȣn леак ea doаръ... o фi вр'ȣn Sбȣрътор,
Орĭ, aĭde л'аллda баба Komana орĭ Sорiка,
Орĭ dȣte ла mош попа, орĭ merцĭ ла Връжitор.»

Аша плъnцеа Флорiка шi бiet îшĭ sпȣnea dорȣл,
Пе прisпъ лînгъ mъsa, ш'обida o 'nneка;
Jȣniчea 'n бътътȣръ mȣцеа къta обoрȣл,
Шi mъsa sta пе rîndȣрĭ шi фata sȣsпina.

Eра in mȣргȣл seрiĭ шi soareле sфinцise;
А пȣцȣрiлор кȣmпenĭ цiпънd паp' къ кiema
А satȣлȣĭ чiреadъ че греȣ̆, mereȣ̆ sosise,
Шi вiтеле mȣцinde ла sгiaб ꙟntins пъша.

Dar алtелě adъпate trъцea ꙟп вътъtурь,
În цemete de мумъ вiцeiй лор stрiгa;
Biвра ал serii aer de taурi грea мурмурь;
Sглoвiй sъrind вiцeiй ла уцер алерга.

S'astъmпърь ast sromot, ш'a лапteлуй фъntъnъ
Îпчепе sъ s'аузъ ка шоптъ în sусур,
Кънd уцерул se лasъ сувt фeчiоreaska мъnъ,
Ші прунка вiцелушъ tot tremурь 'мпрежур.

Îпчеп a лучi steлле rînd уna къte уna,
Ші фокурй în tot satул îпчеп a se вedea;
Търzie astъ searъ ръsarě акум ші Lуna,
Ші кове къtě o datъ, tot кade къtě o stea.

Dar кътпул ші арцеaoa къmпеanул osteneще
Ші dуп'o чinъ skуrtъ ші Somnул a sosit.
Тъчере претуtindeнй акума stъпîneще,
Ші лъtрътoriй нумай s'aуd nекуntenit.

E noaпte налтъ, налтъ; din miжлокул Търieй
Вешmîntул sъў чел negру de steлле semъnat
Destins копrinde лумea, че'n враџеле somnieй
Biseazъ къtě a iевea deщeaпtъ n'a вisat.

Тъчере este totул ші nemiшкаре плinъ:
Înкъntек saў deskъntек пе луme s'a лъsat:
Nічй фрунza ну se miшкъ, nічй вintул ну sуsпinъ
Ші апеле dорм dуse, ші моriле aў stat.

. . . .

«Dар че лȣminъ ѭte ка фȣлцер tрeкъtoaрe
Din miazъ-noапte sкапъ кȣ ȣрme de sкinteĭ?
Bр'o stea maĭ кade ѭръ? вр'ȣn Îmпърat maĭ moaрe?
Oрĭ e — sъ nȣ maĭ фie! — вр'o пакoste de Smeĭ?

«Tot Smeȣ̆ a фost, Sȣрato. Възȣші̆ îmпeлiцatȣ!
Къ цintъ л'алde Флoaрea în кліпъ stръбъtȣ̆!
Ші dрent пe кош, Leĭкȣцъ! чe n'aĭ гъndi sпȣркatȣ!
Înкinъ-te, Sȣрato!— Възȣtȣ'л-aĭ ші tȣ?

«Балаȣр de лȣminъ кȣ кoada 'nфлъкърatъ,
Ші petрe nestimate лȣчea пe eл ка фoк.
Sпȣn, soрo к'ар фi џȣne кȣ dраroste кȣратъ;
Dар лipsa d'а лȣĭ dраrostĭ! deпарte de ast лок.

«Пъndeще, батъ'л Крȣчea! ші'n somn колea mi'ці̆ вine
Ка бrad ȣn флъкъюndрȣ ші tрas ка пріn inел,
Бълан̆ кȣ пърȣл d'аȣр; dар sлабeлe лȣĭ вine
N'аȣ̆ nічĭ ȣn пік de sъnце, ш'ȣn nas — ка вaĭ de eл.

«O! бюta фetiшoаръ! 'mĭ e miлъ de Флoріка
Кȣm o фi кinȣind'o!— вezĭ d'aea a sлъбit
Ші s'а пълit копілла! — чe вinĕ a zis Бȣніка
Sъ фȣгъ фata maрe de фoкȣл de юбit.

«Къ 'nчeпe de viseazъ, ші visȣ 'n лipitȣръ
Înчeпĕ a se пreфаче, ші лipitȣра 'n Smeȣ̆,
Ші чeĭ maĭ фачĭ пe ȣрmъ? къ nічĭ desкъntъtȣръ
Nічĭ рȣці̆ nȣ te maĭ sкапъ.— Fereaskъ Dȣmnezeȣ̆!

I. E.

No 22.

20

Decembrie

1843.

I.

Doĭ Joĭ se întърîtъ, шi фулцерул жos плумбъ:
..... Е фулцер че restoarnъ Бriarii, Чentimanĭ?
Saŭ Ura detунъndъ în Олimп se преумблъ
Кънd фокул i se фуръ съ 'nsуффле пе уmanĭ?

Е meritat ast фулцер? — Аллеӂе конщiinца,
Шi рече d'orĭ че пatimĭ soвranул Вiitor
Ва жудiка, ва spуne, шi ел ва da sentinцa;
Ел жуделе de фапте шi drept resвупътор.

Lȣчí, вотбъ́ ast фȣлцер, ка фȣлцерȣл че лȣче
Мъnat de мъna soarteĭ пе ръȣ̆ шi пreste вȣn,
Шi stema църiĭ kade din капȣл че о dȣче
Înгreoіat de гъndȣрĭ, de лȣпte че репȣn.

E віȣ̆ ! tръieще Domnȣл шi tronȣл въdȣвеще!
Ma, кȣm s'a пȣs пе dъnsȣл, asemenĭ s'a dat жos.
E въdȣв tronȣл църiĭ, ш'алt прокȣ̆ se репкълzеще
Шi пецitорĭ аллеаргъ пе dеалȣл кȣвios.

Sȣnt рецĭ еĭ? шi îшĭ катъ аȣгȣsta лор konsoarte ?
Nȣ, nȣ, sȣnt amanцĭ tinерĭ че вор a deвení
Konsорцĭ d'o sȣверанъ че 'nвечĭ nȣ аре moarte
Konsорцĭ de Fiiea Romeĭ че'n Dачia венì.

II.

O nȣntъ mаре mаре акȣma se препаръ,
De патрȣ-zечĭ de zілле 'шĭ аллеце колъчерĭ
Пе datina чеа веке върват', актiва царъ,
Ш'înstрȣnъ, оцелеаzъ пършiĭ кȣрsiерĭ.

Тоцĭ каваллерiĭ църiĭ în чете se adȣnъ,
Ш'аллег, ла лȣптъ dреаптъ пе demniĭ kamпionĭ;
Jȣdецеле 'шĭ daȣ̆ solіĭ ч'алерг în воiea вȣнъ;
Коmmерчiȣл, Meseria trimite грeĭ patronĭ.

Ші тоці în капіталъ кѹ карte латinеаскъ [1]
Sъ креазъ, sъ se щіе віn тарĭ неръбdътогĭ,
Ші фак пѹтере маре, пѹтере stръбѹнеаскъ
Пе Фъt-Фрѹmos s'аллеагъ din miĭ de пецітогĭ.

Sѹnt поъ zечĭ щ'о sѹtъ trimiшiĭ în solie;
Din eĭ ѹніĭ se ласъ ші алціĭ se коdesк:
Iар ѹнѹл чел маĭ matѹр [2] тръпасъ ла Търіе
Пе аріне de анцелĭ че кънтъ ш'іл търesк.

Ачesta e бан mare, în кап кѹ nestimatъ
De кредінчios ші ацер ал църіĭ бѹн васал;
Еллŭ рѹгътор de віne, кѹ inimъ кѹратъ,
Se dѹче drеnt în черѹрĭ л'ал soartеĭ trібѹнал.

Sъ спѹie пъsѹл църеĭ череsкѹлѹĭ Пъринte,
Sъ'л роаце sъ însѹффле пе орĭ ч' аллегътор,
Ші калd sъ лѹminezе ші inimъ ші minte
Spre віnеле чел mare ал църіĭ biitор.

III.

S'аппропіе momentѹл, ші пецітоpiĭ звоаръ;
Speранца ле dъ аріnĕ, înвітъ ші промit
Se dѹк, ші віn, ші rîndѹрĭ îĭ палцъ ші'ĭ dобоаръ,
Saŭ греĭ ка піще цінерĭ odoareле trimit.

Ажунуʌ нунteĭ віne, ші este че е мъĭne!
Ажунъ 'n neastъмпър amantуʌ înфокat.
Че drагоste курatъ! ші че trъdърĭ поĭмъĭne!
Че превегіерĭ ʌa ноапte! ші паʌпіt некурmat!

Se варсъ ziорĭ de ziоъ, ші soареʌе resаре;
Ш'îнчепĕ а вate вîntуʌ, Оʌteanуʌ, аппуsin...
Ч'addуче еʌ ку sine? вр'о віжъʌie mаре?
Saŭ е ка tot d'ayna прогnostiк de senin?

E deщentat tot омуʌ, ші ʌуmea е 'n пічіоаре,
Ші sуie, sуie deaʌуʌ че sфînt miракуʌos.
E греŭ însуs, Воĭniче! акуma е sуdoаре!
Dar ші maĭ греŭ ressoartea кънd дъ ʌa ваʌʌе жos.

S'ayde sуnet mаре! — Е гʌasуʌ de арamъ.
Din туpnуʌ katedraʌeĭ semnaʌуʌ este dat
Ка анцеʌуʌ че 'n вяцъ пе trапasaцĭ рекіамъ,
Ш'a tempʌурĭ tурнурĭ resпуnd neînчetat.

П'a вîntуʌуĭ ящĭ аріnĕ уn mаре уet sвоаръ;
L'аʌtаreʌe deskise stъ'нценуkiat чеʌ dreпt;
Kredinцa ʌуĭ фервinte din чер miʌa кobоаръ,
Ші ʌакръмĕ варsъ окіуʌ, sуsпin esе din пепt.

IV.

Mitрополia sfîntъ e 'нкisъ шi 'нкieꙗtъ,
Ш'în хор toцĭ волiĭ църiĭ sȣnt toцĭ înцeнȣкꙗцĭ
Кȣ inima înfрънtъ, кȣ фрȣntea înклinatъ
Se алвъ d'a лор natimĕ în кȣцet ваntesaцĭ;

Пontefiчеле mаре, de sȣффлete пъринte
În mъnъ цine Kартea че'n dȣх s'a арътаt
Disчiплȣлȣĭ чел tînър, профetȣлȣĭ фервinte
De шanтe орĭ tъритъ de Mieлȣл înҗȣнriat[3].

De Херȣвimĭ вeriatъ, de Серафimĭ mъритъ,
În mаре кȣstodie че'n лȣme a addȣs
Sперанцa ле dȣрере, лȣmina întреitъ
Шi вера Liвертаte че вꙗzъ 'n чeрȣрĭ sȣs.

Чea Kарtе e de фацъ, пе dъnsa Кonшiiнца
Tремъnd întinde mъna шi пȣне җȣрътînt,
Sȣффлat, învins кървȣне че арde шi stрoninцa
Шi negрitȣра, natъ remnince кътре вînt.

Aша e Кonшiiнца че фȣце de sisteme
Шi toatъ în принчiпе шi'n Domnȣл a кътаt:
E sплendidъ лȣminъ кънd вîntȣл tаре цemе
Ш'ал natimiлор вiфор s'o stinгъ s'a sкȣлat.

Se фаче журъmîntул; nemуritor îл skrie
Шi анџелї de луminъ шi Пîра-Лучiфер;
E skris шi 'n кареа Морцiї шi 'n Deлta чеea вie;
E віацъ ла попоаре saў фулџер mortiфер.

Анџелiка луminъ пе фаца nastoралъ
Resфрънtъ restрълуче; пъstорул însуффлat,
Dъ окїї пе a sa турmъ din уша 'mпeрiалъ,
'Шї ацintъ 'nчер кътareа, шi ziче: «aў журat!»

J у р a t!, întonъ Анџелї; ж у р a t! Demonї restуnъ;
J у р a t! resбуmб'арама în aer ревiбрat;
Resaлtъ фiїea-Букур [4]; орашеле resуnъ,
Шi цара 'n înкinare askултъ: aў ж у р a t!

V.

Soлia църиї 'ntреагъ e'nкisъ'n adуnanцъ,
Шi kamпionї sпре луntъ ашеant' a se nуmi:
Ерaлdул Провеdinцеї resуnъ 'n sфînta stanцъ:
« Romъniлор абisул se kask'a ne 'nгiцi.

« D'a dreanta e Biaца, Прогresул, ку Drentatea,
« D'a stъnга este Moartea, ку орбул Interes.
« Un пas nedrent restoarnъ în фearре Либertatea
« Ka кулmea d'уnde skапъ Kredinцa în Eres.

« Sȣnat'-aŭ пentrȣ царъ momenteле sȣпреme;
« Azĭ este кȣџetarea, шi mъĭne e tърziŭ;
« E zioa ащentърiĭ, e zioa d'a ne teme:
« Romъnȣл че azĭ лaпгъ e mort mъĭne saŭ viŭ.»

1.

Se фaче semnŭ, шi 'ndatъ s'ardiкъ вариера,
Шi intrъ în aрenъ чinчĭ кавалерĭ армацĭ[5];
Мънȣшеле s'aрȣнкъ, s'аппasъ viziera;
Resȣdъ пецitoriĭ шi sкinteie 'нфокацĭ.

Съцецĭ adънк înфinte шi лънчĭ пътрȣnzътoare
Sȣnt sorцiĭ че s'арȣнкъ în вasȣл лȣĭ Destin;
Глобȣцеле Fortȣneĭ din mъna нȣmitoare
Sȣnt плȣmбȣрĭ рънezite ка tръsnet din senin.

Пълit se вede ȣнȣл, шi алтȣл resнегреще
La a кȣлоаре кове че алtȣю a рîs;
Reskinteie sпeранца ла sфeра че албеще
Че алtȣю фатaлъ isбънда a пресkрis.

Din чinчĭ лȣпtaшĭ doĭ emȣлĭ ла нȣme ла пȣтере
Remъn în крȣнтъ лȣптъ кȣпȣн' a disпȣta:
Dівisa л' e Кавалȣл[6] кȣ ацера ведере
Че поартъ libertatea пе вîлва коама sa.

Ѣ фалnік ші векїȣ̆ ȣnȣл [7] — Mintos кȣ sъnџе речe [8]
Ал doiлea se вede, ші 'ntъmпinъ аллin.
Sȣррîde, 'nкide окії Fортȣna, кокеt tречe
Ші лаsъ вътрîneџeĭ вікtорia de.... плin.

2.

Ѣлаȣ̆ алtъ чеat' акȣmă o sфidъ ла лȣntаре [9],
La чінчĭ este tерівіл алвіtȣл вeteран;
Doвoаръ treĭ d'o datъ. — Кȣ doĭ e sȣdъ mаре [10] !
Înвinџе din eĭ ȣnȣл; ръmъne ȣn оџean,

Ал поȣлea ші жȣne, Бърваt [11] плin de вîrtȣte
Ка прinџ паре [12] 'n аренъ фероче ші фокоs.
Se лȣntъ вітеazȣл векюл, пȣteрілеĭ skъzȣte
Bînos ле înкорdeazъ, ші каde глорios.

3.

Бърваtȣл în вîrtȣte репоаrtъ вірȣinџa
Snре крȣntъ 'mпȣmпътȣръ ші арme ші пȣteрĭ
Препаръ 'ndemnatiк; se вede 'n ел щiinџa,
Ші 'ntъmпinъ чінчĭ Emȣлĭ іллȣstрі каваллеріĭ [13].

Doĭ поартъ nȣme mаре, оріџіne рігалъ [14]
Ал трeiлea e mаре în simtiment, віртȣџĭ [15],
Fiорĭ пе sфidъtорȣл пеtрек ! — ш'апоĭ о фалъ
'I аџîџъ бърбъџia а аniлор трекȣџĭ.

Se лȣпtъ фацъ 'n фацъ, d'o datъ doĭ dобоаръ;
Kȣ doĭ în лȣпtъ пȣоъ s'аввîntъ înфокat;
Ameninцat se 'nфiце, se траце, se streкоаръ,
Înвinце, se ръпеde л'ал чiпчiлеа rotat.

E temerar ачеаsta, шi inimaĭ e mare;
Sȣdorĭ кънd речĭ кънd калde пе amвi iĭ strъвat,
Se'mпȣпъ, se îmвraцъ, se strъпг, se'mпiпг maĭ tare,
Шi вiпгъtор remъne tot џȣпеле Бърват.

4.

Se te вedem акȣma кȣ шase че веĭ фаче[19]
Biteazȣле din доъ лȣптърĭ înвiпгътор?
Kȣ чiпчĭ te въz преа фрȣпteш кȣ inima în паче
Kȣ еĭ ш'atreia оаръ аĭ фi triȣmфътор.

Dar чiпе ĕ Ачеллȣ Jȣne кȣ d'аквiлъ кътаre
Kȣ окiȣл аȣdаче аџiпtътор ла tron?
Te sфidъ de deпarte stentoreeaĭ кiemare
Kȣ 'пкrederea domiпъ eroiкȣл съȣ ton.

S'aratъ în arenъ, шi te retraцĭ îndatъ:
Îцĭ плаче a te 'nвiпце кȣ сллȣ пȣ te mъsorĭ;
Kȣпȣпа 'ĭ o daĭ siпгȣr dreпt siпгȣръ resплatъ
La лȣпгa-ta вeцiere, ла mȣлtеле'цĭ sȣdorĭ.

Е прокламат Ероул, ферічеле konsoarte
Ші Прінц ал Romanieĭ.— Апплаусde, урърї
S'аусd în miezул попціĭ къ Mipiле е foarte
Ші пасъ ла пусtере, л'а Патріеĭ кіемърї.

О Мусъ четъцеапъ! іа spуne'mĭ ал луĭ пуme
Ч'annуnціе кулtура[20] în traiул ромънеsк?
—«Un четъцеаn пу кънtъ de кът пумаĭ ренуме:
«Пе прінцĭ алле лор fanțe ïĭ кънtъ шиĭ пуmesк.

NOTE

1.

La пунtеле пaцiоналe, ші ла челле domneщĭ, (în timпiĭ trekуцĭ.) колъчеriĭ, че аŭ о ролъ de soлĭ, венind ла kasa miresei, sпуп орaцiĭ прin kare îшĭ aратъ soлia. Ка sъ fi krezуцĭ daŭ уп фел de хъртie drent dуkуment saŭ skrisoare de kreanцъ adъогънd aчeste ворве:

«Eatъ mi karte лatineaskъ,	kу karte înцeлегънd skri-
«Чine щie sъ віie sъ чiteaskъ.»	soare dупъ лimва komупъ.

Прin урmare în aчeste версурĭ че аŭ уп xarakter de вал-ладъ: «karte лatineaskъ» însemneazъ dуkуmentул kу kare este îmпуt rnівit dе пуtatул kare aчi fiгуръ drent kол чеrĭ.

2.

Бапул Грігоріе Бълеапул kареле, fiind упул dintre kan-didaцĭ, a renoнat kу кътe-ва zілe în aintea аллеџеriĭ.

3.

Ast-фeл аратъ Апостолȣл ши Евангелістȣл Ioan Евангеліа în Апокаліпс: întъритъ кȣ шапте печецї, че нȣмаї Міелȣл înџȣнгiat a пȣтȣт a o deskide. (Апокаліпс, кап 5 stix 1. ши капȣл întрег.)

4.

De s'a въгат de seamъ кънd сȣффлъ чінева асȣпра вре ȣнȣї кървȣне спре a'л înфлъкъра, атȣнчї daka în марea сȣффларе skапъ вре o stропітȣръ асȣпра лȣї, se фаче o mikъ патъ неагръ; сфірie îndatъ, ши îndatъ кървȣнеле е ромпȣ нȣмаї фok. Ast-фeл поетȣл kомпаръ конщiinца асȣпра кърia сȣффлъ віџълia patimілор ши орї че негрітȣръ saȣ патъ с întoарче în апої, ремъind кȣратъ.

5.

Fiica-Бȣкȣр, фiika лȣї Бȣkȣр, Бȣкȣрещії, прекȣм: фiika-Israiл saȣ фiika лȣї Israiл, Fiika Sionȣлȣї.

6.

Intre krediнцъ ши intre eres e нȣмаї o лinie de хотар, o кȣлme deлa каре нȣмаї ȣн пас дъ în пръпастie: ast-фeл Intre ekonomie ши згърчenie se афлъ o asemenea кȣлme; între entȣsiasmȣ ши фanatismȣ ш ч л. Поетȣл întреввінцеазъ ворва кȣлme ши нȣ лinie вrънd съ arate înълцimea віртȣтеї ши авісȣл віціȣлȣї.

7.

Нȣмеріле аръпещї în aчeste despърцірї însemneазъ sekцііле în kare s'aȣ despърціт kandidaцiї ла влаdaцie (везї сȣплімentȣл ла Бȣлetinȣл офічіал No 105 Anȣл 1842.)

8.

Банȣл Г. Філіпескȣл, Ворnikȣл T. Векърескȣл, Ворnikȣл A. Філіпескȣл, Ворnikȣл Г. Голескȣл, Ворnikȣл A. Skarлat Гіка.

9.

Алȣзie ла Філіпещї ал кърора нȣме este компȣс dін ворва гречeaskъ ἵππος. Ворва kaлȣ este фoarte прозаїkъ

шї апоӥ поетȣл воїеще съ арате ачї о девісъ саȣ о емвлемъ пе kare o пѫtea пѫmi шi Іпптѫл.

10.

Бапȣл Г. Fiлinпeskѫл.

11.

Bорпikѫл A. Fiлinпeskѫл.

12

Adoiлea sekцie komпѫsъ de DD. лorofeцї M. Rakoвiцъ, Щ. Бълъчеапѫл, Б. Щiрвеї, I. Въkъreskѫл, D. Хrisosкoлeѫл.

13.

DD. Щ. Бълъчеапѫл шi Б. Щiрвеї.

14.

D. Б. Щiрвеї.

15

Aлѫsie лa terminaцia în в e ї.

16.

Sekцia a treia, komпѫsъ de DD. Lorofeцiї E. Бълъчеапѫл, K. Kantakozino, mareлe Sпъtar K. Гika, K. Korneskѫл, шi K. Бълъчеапѫл.

17.

DD. K. Kantakozino шi K. Гika.

18.

D. Emanoiл Бълъчеапѫл.

19.

Sekцia a патra, komпѫsъ de DD. Lorofeцiї Г. Гръdiшеапѫл, E. Флoreskѫл, G. Bibescul, Г. Флoreskѫл, I. Fiлinпeskѫл шi Bistiерѫл A. Гika.

20.

Aлѫsie лa пѫmeлe Георгie.

VOCABULARU

De

BORБELE ЧЕ SE ПAR NUOЪ SAU STRЪINE IN AЧEASTЪ ПOEMЪ.

A.

Abisu, aвis. Adъnчime, гaѫpъ пpoфѫndъ, пpъпastie, вesnъ.

Annuntiare, annѫnцiare. Deлa nôscere de ѫnde cunôscere kѫnoaщere, aпoĭ nunцiare de ѫnde вine щi вorвa nѫntъ, annunцiare, a фaчe kѫnoskѫt, a вesti.

Arena, arena. Nisiп kѫ kare e akkoпerit ѫn лok. § Lokѫл din amфiteatre ѫnde se фъчea лѫпtele глadiatorilor, щi kare era akkoпerit kѫ nisiп. § A intra în arenъ, a intra în лѫntъ.

B.

Baptesare, вaпtesare. Aчeastъ вorвъ kreщinяskъ primindѫse de sлaвĭ a skimвat (a) în (o) щi s'a фъkѫt вotezare, kare deлa пreoцiĭ sлaвonĭ saѫ sлaвonistĭ че aѫ domnit în вiserichele noastre am лѫato щi noĭ stрikatъ.

Briariĭ, Бriariĭ. Unѫл din цiганцiĭ, фaвѫлeĭ че se reвeлaрь împrotiвa лѫĭ Joie.

C.

Campion, kamпion. deлa campu, kъmп. Dѫпъ tiпѫл цеrгѫлѫĭ de oвщe se пoate ziче щi kъmпioнѫ. Чeл че ese лa kъmп a se лѫпta пentrѫ kaѫsa sa saѫ a aлtѫia, лѫntaщ kѫ aлt лѫntaщ.

Centimanu, чentiman. Kѫ o sѫtъ de mъĭnĭ. Aщa se ziчeaѫ цiганцiĭ фaвѫлeĭ че se лѫntaѫ împrotiвa лѫĭ Joie.

Cursieru, kѫrsier. Deлa curs saѫ maĭ вine deлa currere de ѫnde sъ фaчe înkѫrare. Mare, фrѫmos kaллѫ, înkѫrъtor.

Custodie, kѫstodie. Streaѫъ, пazъ (вezĭ Eвaнreлia.)

Deltâ, deлtъ. O фormъ triѫпrhiѫлaрь *Δ*. ast-фeл se înфъцiщazъ Пrовedinцa saѫ okiѫл лѫĭ Dѫmnezeѫ. Пe лînгъ aчestea щi antiчiĭ aщa nѫmiaѫ kartea чea mare în kare Dѫmnezeirea înskria soartea щi фantelе oamenilor.

Devisâ, deвisъ. Fiгѫrъ aлeгorikъ че însemneazъ че-вa, ѫn фeл de simвoл, de semnѫ însoцit de niщe вorвe. Toцĭ kaвaлeriĭ aвeaѫ kъte o deвisъ saѫ semnѫ пe koiфѫ orĭ пe пaвъzъ. Uniĭ aвeaѫ kaпѫл Medѫseĭ, aлцiĭ ѫn фeniks, aлцiĭ ѫn лeѫ щi aлte asemenea.

Discipul, disчinȣл, saŭ disчenȣл· Deлa capere, saŭ cepere înчeпere disчeпeрe, disчeпȣл, disчiплinъ ш ч л. Чeл чe înчeпe ші ȣрmeazъ o înвъцъtȣръ o doktrinъ oаре kare, ȣчenik.

E.

Emulu, emȣл. Konkȣrent, riвaл. Чeĭ чe se întrek лa o фaптъ вȣнъ saŭ în oare kare лȣптъ.

Eraldu, eraлd. Imпierat aл ȣ-пȣĭ Stat a kърȣĭ слȣӂбъ priп-чiпaлъ este de a фaчe oare kare пȣблikaцiĭ soлemпeлe, oare kare soлiĭ, κήρυξ. Eraлziĭ лȣĭ Agamemnon. La чeĭ antiчĭ пersoana eraлziлoр era sakръ, în tokmaĭ ka astъ-zĭ a soлiлoр. § Bestitoр, пristaв.

F.

Feroce, фeрoчe. Deлa fera saŭ feаrâ. Krȣnt, сълбatik, mîn-drȣ, trȣфaш ka лeȣл.

I.

Invidie, inвidie. Deлa vedere. Lȣkrarea de a вedea în чeвa kȣ рълȣtate, inвedere ш'aпoĭ inвi-die, пrekȣm ші în слaвeneцe пre-no iцia za de o пȣtere kȣ (în) saŭ (лa) aллe noastre, komпȣлe kȣ sȣбstantiвȣл вistie, zaвistie kare nȣ e niчi de kȣm рoмъnesk ka inвidie.

L.

Languire, лaпгire saŭ langare, лaпгare. A zaчe, a търъгi. De aчi вine воргa лъпгoare. Se aȣde în цeрrȣл komȣn: лъмбa лъпгa лъпгa, лъмбa лъпгъind, лъпцeшe.

M.

Miraculosu, miрakȣлos. Deлa mi-rare, miraculu, лȣkrȣ чe addȣчe mirare, ші пriп ȣрmare mira-culosu, minȣnat, фъkъtoр de miнȣнĭ.

Mortiferu, mortiфeр. Deлa môrte ші ferire, kare вa съ zikъ dȣчere, пȣrtare, de ȣnde ші вoр-вa sȣвфerire saŭ sȣффerire, ὑποφέρειν. Mortiferu, пȣrtъ-toр addȣkътoр de moarte.

O.

Origine, oriцinе. Прinчiп saŭ înчeпȣt aл ȣnȣĭ лȣkrȣ. Oriцi-nea ȣneĭ naцiĭ, ȣneĭ фamiлiĭ, în-чeпȣtȣл de ȣnde saŭ de kъnd se traцe.

P.

Plumbare, плȣmвaрe. A пika în ӂos ka плȣмв tonit, ka пȣ-чioasa aппrinsъ. Плȣмбъ фȣл-цeрȣл iar nȣ kade: kъderea se kȣвine лa ȣn лȣkrȣ чe stъnd drept kade: era în пiчieaрe ші a kъzȣt, koпaчȣл tъiat kade.

Arѫnkъ чeва în апъ ші пaѫm-въ пînъ ла фѫnd.

Preparare, пrenarare. Dела parare, appârare, reparare, preparare, пrerъtire.

Progreşu, пrorres. înaintare snorire.

Procu, Пrokѫ. Dintre неціtorii ѫneі fete, пrokѫ se ziче чeл ales saѫ xotъrît de цinere.

Promittere, пromittere. Dела mittere, trimittere пromittere etc. a mitte saѫ a пѫne o ворбъ maі din ainte пentrѫ чe-ва. A пѫne mai din ainte kѫвîntѫл, a фъгъdѫi ѫnгѫresk.

Rege, реце. Dела regere, diregere, diregêtoru, гѫвernator, kъrmѫitor ал ѫneі naцii saѫ цъrі, kraiѫ пe слoвenie.

Repurtare, reпѫrtare. A лѫa în anoі, a dѫчe, a kъщira. A reпѫrta вiktoria, a kъщira вirѫinца.

Resbumbare, resвѫmвare. A resѫna kѫ вѫmвet.

Ressôrte, ressoarte. Пrekѫm dела triще se фaчe restriще, dела timп restimп, asemenea dела soarte ressoarte. Soarte rea, nenoroчire.

S.

Semnalu, semnaл. Dела semnu. Un фeл de semn пrin kare doі inmi saѫ maі mѫлte пersoane se înвoiesk a da de щire.

Sfidare, sфidare. Dела fede, ворбъ фoarte oвiчinѫitъ între romъnii de Maчedonia чe însemneazъ kredinцъ, foi фranцozeще ші fede italieneще saѫ romaneще, desfidare, esfidare, sfidare. A nѫ maі авea înkredere ші anoі a deklara resвoiѫ, a пrovoka, a kiema лa лѫптъ. De aчі noate віne ші ворбa sфъdire.

Speranţâ. snerанцъ. Nъdejde.

Splendidu, splendidѫ. Kѫ totѫл strълѫчitor.

Stentoreu, stentoreѫ. Aлѫі Stentor. Aчest Stentor a фost ѫnѫл din eroii вeniцi лa Troia snre a resвѫna пe Manелaѫ. Era înzestrat kѫ ѫn глas aша de tare în kъt Omer îл nѫmeще resвoinikѫл kѫ гласѫл de aramъ kare resѫna ka ал чinчі-zeчі de oameni de o datъ. Пrin ѫrmare глas stentoreѫ saѫ stentoriѫ va sъ zikъ глas ka ал лѫі stentor, глas tare.

Stanţâ, stanцъ. Dела stare; лokѫл ѫnde stъ чineва, desпърцire, înkъпere, saлъ, kamerъ.

Supremu, sѫпremѫ. Dела supra, supremu; чeл чe e d'asѫпra пreste toate, înaлt.

T.

TEMÊRARU, temerar, saȣ temerariȣ. Deʌa temere. Чеʌ че însȣффʌъ temere, фrikъ; гrozaв. Noĭ aвem шi aчi maĭ mȣʌt drent a ziчe temerarȣ, de kъt фranцezîĭ temeraire, kari în ʌok de temere zik craindre.

TERRIBILU, terriвiʌȣ. Deʌa terrere. Гrozaв, sпъĭmîntъtor.

TÎNERU, tînъr. Lȣkrȣ че nȣ e ъnkъ kont, че nȣ e asпrȣ, фraцed, deʌikat, пʌin de draroste. Borвa aчeasta пinъ akȣm s'a kȣфȣndat фirȣrat kȣ вorвa ȷ҄ȣne.

TRÂDARE, trъdare. Пrъdare, dare în mъinĭ, вînzare.

TRAPASARE, traпasare, saȣ strâpasare, strъпъsare. A пasa saȣ a treчe dinkoʌo de xotarъʌe вieцiĭ. A mȣri.

TRAPASATU, traпasat. Mort, reпosat.

TREMARE, tremare. A фi mișkat de dese sгȣdȣitȣrĭ, a tremȣra. Insъ deʌa tremare diminȣtiв s'a фъkȣt tremulare ш'aпoĭ skimвъndȣse l in r tremȣrare; ka deʌa trembler tremblotter.

V.

VERU, verâ, вer, вerъ. De aчi вine вorвa adveru saȣ adeвъr. Прin ȣrmare veru вa sъ zikъ adeвъrat.

VETERANU, вeteranȣ. Ostaш вekiȣ.

VICTORIE, вiktorie. Deʌa vingere, învingere, vingêtoru saȣ victoru, victorie. Aвantaцȣʌ че reпoartъ чine-вa în ʌȣntъ asȣпra пrotiвnikȣʌȣĭ. Бirȣinцъ. Insъ вirȣinцъ вine deʌa вir шi вiktorie deʌa vingere; пoate чineвa înвinцe o naцie фъrъ a o вirȣi. Rȣшiĭ aȣ învins пe фranцezĭ iar nȣ 'i aȣ вirȣit пentrȣ kъ nȣ'i aȣ фъkȣt triвȣtarĭ.

VIȘIERÂ, вizierъ. Deʌa vedere. Пartea de din ʌinte a koĭфȣʌȣĭ kare se ardika saȣ se ʌъsa în ȷ҄os пe фaцa ostaшȣʌȣĭ шi пrin kare eʌ пȣtea sъ вazъ saȣ sъ resȣффʌe; вȣkȣʌa, kozorokȣʌ koĭфȣʌȣĭ.

VILVÂ, вiʌвъ. Пartiцiпiȣ пreskȣrtat din вiʌвatъ; пrekȣm se фaчe vigtor saȣ victor din vingêtor. Itaʌieniĭ adesea ʌeaпъdъ пe вokaʌa шi konsona îtreфinaʌъ din пartiцiпiiʌe пasate, пrekȣm domo în ʌok de domato, шi aʌteʌe asemenea. La фrasȣʌ «вîʌвa koamъ» пoetȣʌ 'шi a dat o ʌiчenцъ în ʌok de вîʌвata saȣ вîʌвoiaцa koamъ.

LITERAЦII ROMЪNI

Un литератор ал nostrȣ a îm- пърцit пе skriitoriй Romъnй în treй, шi asemъnъndȣй kȣ чей че îй despart пърериле политиче, 'й a нȣmit:

Reгалisti
Ridikaлй, шi
Juste-milieu

Riгалistй нȣmeшe пе ачеia kari în skrieriле лор se цin de шkoa- ла чеа веке шi în лимбъ шi în ortoгrafie шi în пърериле лор, Intokmaй ka reгалistii чей полити- чй. Прекȣm adikъ ачешia sе цin de преждȣдiцiiле бътрънe, шi stъrȣiesk ka елементеле soцietъ- цiй sъ нȣ se maй пȣie ла локȣл лор, asemenea шi литераци de шkлoaлa веке претind kȣm aй гъ- sit лимба asemenea sъ o лȣkreze шi sъ o лase kȣ toate елементе- ле eй în amestik.

Rȣdikaлй нȣmeшe пе ачеia че воiesk sъ fakъ în лимбъ o пре- фачере шi kȣръцire din ръдъчинъ sъ нȣ maй лase нiчй ȣn елемент strъin шi parasit; елементеле kȣ- rate romъne, însoцindȣле kȣ ал- теле тревȣinчioase din латина, sъ ле пȣie ла локȣл лор шi sъ in- tokmeaskъ ȣn вокавȣлар kȣrat шi omoцen în toate пърцiле saлe.

Intre чей d'ъntъй шi чей d'aй doiлea se maй афлъ ȣn foarte mare нȣmъr, de фелȣrimй de пъ- rerй, kari sпрijinъ kъ ворвеле o datъ приimite шi kȣnoskȣte în лимбъ прin ȣsȣл лор de atъta вре- me sъ ръmъie приimite шi kon- sakrate, fie sлавone, fie tȣrчешй fie orй kȣm вор fi, шi че пе ва maй trевȣi de aчi înainte în arte шi шiinцe sъ лȣъm din латина. Пе ачешia литераторȣл nostrȣ îй нȣmeшe juste-milieu, adikъ de mijлok, нiчй kȣ чей d'ъntъй нiчй kȣ чей d'a doiлea, цiindȣse de ворва чеа romъneaskъ; нiчй преа преа, нiчй foarte, foarte.

Пentrȣ reгалistй пе kari, пе лимба дȣmnеалор noй îй вом нȣmi ȣn фел de kraй de товъ in kȣno- шiinцe, (алецem tова kъчй e maй înгrîнfatъ шi maй плiнъ kȣ вint;) шi пе kare, îй вом нȣmi ънкъ шi rȣшiнiцi, îй вом лъsa în пaчe, kъчй maй мȣлцi aй reпosat de вiй шi kari maй trъiesk sȣnt în преа пȣцin нȣmъr шi not a se пaшe într'o веatitȣdine нetȣrвȣratъ în влагочестiiле, влагородiiле шi гos- подъriiле дȣmnеaлор. Дȣmnеaлор н'aй нiчй oȣнtъ.

Lȣnta este între Radikaлi шi între mijлoчiй. Radikaлii aȣ o цintъ de a kȣръцi лимба de tot елементȣл eteroцenй. Kare

este џinta Miжлочiiлор? De a лȣkра лimба întokmaĭ ka ȣn arџintar че пȣне кѫте-ва пѫрџĭ de arџint шi кѫte-ва алteле de aramѫ. Че пробѫ ва еші? Еȣ нȣ щiȣ, шi дȣмнеалор ѫnкѫ krez кѫ нȣ вор щi аша кȣrat сѫ не спȣie, ka сѫ щim шi noĭ. Kare e arџintȣл шi kare e arama în лimбѫ? Чine e ромѫn кȣrat krez кѫ нȣ ва пȣtea нȣmi арамѫ елементȣл стрѫiн. Сѫ пѫшim ѫнсѫ maĭ nainte. Че diaлekt сѫ кȣлtiвѫm? пе чел mȣntean, пе чел moлdaв, пе чел transiлван, пе чел бѫnѫцean, пе чел mačedon, saȣ пе toate ла ȣn лok? ла ȣniĭ s'aȣ sфinџit ворбеле într'ȣn kip шi ла алцiĭ într'алtȣл: ла ȣniĭ spre esemплȣ s'a леџиуit шi este кȣnoskȣt a se ziче: вrѫжmaш ла алцiĭ дȣшman, шi ла алцiĭ nemik. Пe kare сѫ лѫсѫm? пентрȣ кѫ кѫte треле sȣnt обiчinȣite шi кȣnoskȣte în лokȣриле ȣnde se ворбesk. Mȣnteanȣл нȣ înџелеџе че ва сѫ zikѫ башкѫ, кѫлѫȣ, хасап; moлdoveanȣл iar нȣ înџелеџе че este, тȣрn, ride шi mѫчелар. Орѫшанiĭ кѫnd este чева спȣrkat фisiчеще ĭĭ zik спȣrkat деlа спȣрk шi кѫnd e спȣrkat în гѫndirĭ asȣpra челлор sфinte ĭĭ zik tot спȣrkat; sȣnt ѫнсѫ sate шi în Цara-romѫnѫ шi Transiлvania ȣnde челалȣĭ d'ал doĭ леа ĭĭ zik emnіȣ. Чеĭ деla mȣnte zik arбȣre, чеĭ деla вале zik копачiȣ, орѫшанiĭ zik koaфȣрѫ шi sѫteniĭ копчiȣ шi прin ȣрmare копчiȣрѫ. In векime se ziчea zobon шi akȣma воaл saȣ вѫл. Moлdoveniĭ шi Бȣkoвineniĭ: zik кȣапѫ, плагѫ шi noĭ вinѫ, ранѫ. Mačedoniĭ iar zik фiлiȣ, temeлiȣ, вѫлĭ, галinѫ, лепȣре, фarinѫ... шi чеĭ алцĭ ромѫnĭ: фiiȣ, temeiȣ, вѫĭ, гѫinѫ, iепȣре, фѫinѫ...

De вom алеџе деla toцĭ че e бȣн не апропiem de radikaлĭ, de вom respekta фie-kare ворбеле обiчinȣite în diaлektȣл sѫȣ, atȣnчĭ алtѫ nевoie! не nomenim кѫ se iaȣ ла лȣптѫ dreaptѫ toate фелȣриле de miжлочiĭ: ȣнȣл дѫ кȣ башка шi алtȣл кȣ тȣрnȣл ȣнȣл кȣ кȣлапа шi алtȣл кȣ вiна; ȣнiĭ плѫгȣеsk шi алцiĭ рѫnesk, ȣнiĭ фak хѫсѫпie шi алцiĭ mѫчелаȣ. Сѫ ziчem akȣm кѫ aчeastѫ лȣптѫ нȣ se maĭ sфiршаџе шi фie-kare îшĭ пѫstrеазѫ ворбеле saлле. Atȣnчĭ сѫ лѫсѫm пе чеĭ алцĭ ла o parte шi сѫ вenim ла noĭ чеĭ din Цara-romѫneaskѫ.

Miжлочii zik кѫ eĭ aȣ înnemerit maĭ bine kinȣл de a кȣлtiва

ліmба ші къ ачest kіп este de a пъstра ворбеле челле обічіпуіte. Еу упул де вре доъ-zечі de апі іпъ уіt ші askуnt ла дуmпеалор, ші, în лімбаціуа бісеріческ îі аує zікъпd: мъріре татълуі în лок de славъ татълуі, віне кувінтеазъ în лок de благословеще, теолог în лок de богослов, Гуръ de aур în лок de Zлататуst, Треіме în лок de Троіцъ, дрепткредінчос în лок de правослабнік, біне кредінчіос în лок de благочестів, кънтаре în лок de пеаспъ, сърбътоаре în лок de празнік шчл. Іп лімбаціуа політік іаръ:

Domnу	Іп лок de Госпоdе
Administraціе	Іп лок de Обладуір
Кърмуітор	Іп лок de Іsправнік
(Маі тірзіу ворzіче ші administrator)	
Idem	Іп лок de іпак
Dела .	— ot
Афаръ .	— везі
Rімпікул Sъраt	— Sлам-rîmпік
Окнеле марі	Іп лок de вел окпе
Міреле бап	— Вел бап

De бун пеам ш'алоі повіл — благородпік, ші алте asemenea пrекум sin, вrat, zet, каре s'аu прошкrіs ку тотул

Іп лімбаціуа фаміліар іаръ вал în лок de ziaфет

луminаціе	. —	дубалта
sуіпъ	. . —	чіоrбъ
Domnу	. —	жупъп ші boіеr
Абуz	. . —	. kataxrisis.

Афаръ de алтеле мулціme ку sуtеле каре, атъціа лоrіоtаці міжлочіі ле аu skimбat дупъ капрічіу фъръ sъ se ціе de ворба дуmпеалор ка sъ'шіпъstreze ворбеле обічіпуіte.

De вор маі тrече алці доъ-zечі de апі ші вом skimба tot аша пе вом поmепі тоці міжлочіі ла radікалismу, ші арцінтул ва ръмъпеа курат лъмуrіt de шапте оrі, ші лупташіі міжлочіі dіп zіоа de astъ-zі se вор помепі îпваіпші de sіпе.

De пе вом îпtурпа ла челле zіse, маі ведем къ Rуціпіsmул este пе sеаmа Trekутуnуі, Міжлочіsmул пе sеаmа Прesentулуі, ші Radікалismул літеrаr пе sеаmа Віitорулуі літеrаr. Іпsъ de кънd луmеа, пімулуі пу 'я веніt în гънd sъ skrіе пе sеаmа Trekутулуі, adікъ а репоsаціlor, чі аu skrіs оаmепіі sаu пепtру Прesent sаu пепtру Віitор, adікъ sаu пе sеаmа кпtімпораціlor sаu пе sеаmа урмаціlor. Міжлочіsmул dar фііпd пепtру Прesent, прesentул

se щie kъ nȣ este de kъt o kлi-nъ; kъ timnȣл nȣ stъ шi Пre-sentȣл nȣ dъineщe. Прin ȣrmare Miџлочismȣл nȣ se noate sokoti ȣn skon, o џintъ oare-kare, чi ȣn miџлok ȣn metod de a fi înцeлeшi de kontimnoranĭ, de чeĭ че se aфлъ de фaцъ kȣ noĭ, kare metod trebȣie a'л întrebȣinцa toцĭ шi înșиșĭ radikaлiĭ snre a nȣ-tea nrinbeni лa Radikaлismȣ. Пen-trȣ kъ de nȣ se ba sokoti asфeл, a-tȣnчĭ aчest miџлочismȣ ne dъ drent a'ĭ ziче kъ nȣ e niчi лȣ-minъ niчĭ întȣnerek niчi adeвър niчĭ minчȣnъ, niчĭ bine niчĭ ръȣ.

Miџлочismȣл dar atȣnчĭ se noa-te sokoti че-ba kъnd se întrebȣ-inцeazъ desnre drent metod snre a fi înцeлeшĭ ka sъ addȣчem ne чititorĭ лa ȣn skon oare-kare' Este snre esemnлȣ borba sъ kȣ-binteze чine-ba o nredikъ snre a întinde moraлȣл Evanџeлik? Tre-bȣie sъ kȣbinteze asфeл kȣm sъ'л înцeлeaгъ kreшtinii dȣnъ лokȣл ȣnde se aфлъ. Ba sъ фakъ o kȣ-bintare ostъшaskъ? Trebȣe sъ bor-beaskъ asфeл kȣm sъ'л înцeлeaгъ ostaшii. Ba sъ skrie o гazetъ? Tre-bȣe trentat sъ addȣkъ ne чititorii sъĭ deлa чeлe kȣnoskȣte kъtre чeлe nekȣnoskȣte. Ba ȣn noet sъ nлakъ sъteniлor? Skrie nentrȣ satĭ; ba sъ nлakъ oraшiлor? skrie nen-trȣ oraш; ba sъ nлakъ лiteraцi-лor? skrie ne гȣstȣл dȣmnealor; ba ъnsъ a skrie o фantъ de artъ ka sъ o лase Biitorimeĭ, a kъria лimbъ ba fi maĭ kȣлtibatъ de kъt a noastrъ, че шi ea e maĭ kȣлti-batъ de kъt a moшiлor noщri? atȣnчĭ чearkъ; de o kam datъ skrie nȣmaĭ nentrȣ sine шi nentrȣ semenii sъĭ, шi џinta лȣĭ e de a лъsa o лimbъ Biitorimiĭ. Onera sa, de ba fi ȣn kan-d'onerъ, îĭ ba konsakra termenii шi фraseлe че nribesk kъtre Radikaлismȣ; шi toate bor fi resnektate într'ъn-sa, nînъ шi miчeлe гreшaлe; (zik miчĭ, nentrȣ kъ de bor fi nrea marĭ шi mȣлte, atȣnчĭ фanta nȣ e ȣn kan-d'onerъ).

Din aчestea ȣrmeazъ a ziче: « Skriцĭ, Domniлor џȣrnaлiștĭ, nȣbлiшti, romanцierĭ, noeцi фȣ-џitivĭ, skriцĭ ka чeĭ че aȣ înbъ-цat karte; шi лъĭ asȣnrълe o nȣ-binъ însъrчinare: skriцĭ kȣm sъ bъ înцeлeaгъ kontimnoraniĭ, daka skriцĭ nentrȣ eĭ; џinta ъnsъ sъ bъ fie kъtre Radikaлismȣ, kъtre kȣлtȣra шi kȣrъцirea лimbeĭ; Nȣ ȣitaцĭ ъnsъ kъ osteneлeлe dȣmnea-boastrъ kȣ kъt sȣnt de фoлositoa-re nentrȣ Пresent, kȣ atъta sȣnt kam inrrate nentrȣ Biitor; kъчĭ лimba miџлочismȣлȣĭ че o între-

вȣinџаці̆, ънкъ нȣ е лімба фіksa-
тъ ші хотъrітъ а Віitorȣлȣі. Кът
пентрȣ чеі че traktъ despre щіin-
це ші arte, ȣnde tot este нȣоȣ ші
tot are требȣінцъ de înбъцътȣrъ,
radikaлismȣл поате intra în toatъ
înѕemnarea лȣі чеа біне înцелеасъ.
In бремiле noastre nікъirі нȣ se
поате întrȣdȣче Radikaлismȣл maі
біне ші фъръ prestate, ka în
шкоале, daka шкоалеле аȣ de
цінтъ radikaлismȣл.»

Un radikaл о datъ întreба пе
ȣn міџлочіȣ: Kare ці se паре
maі фrȣmos, Домнȣле:

«Слабъ Татълȣі ші Фіȣлȣі ші
Сфінтȣлȣі Дȣх; саȣ
Доксъ Татълȣі ші Фіiлȣі ші Агіȣ
лȣі Пневма?

Una are борбеле Слабъ, Сфінt
ші Дȣх славоне; ші алта, Док-
съ, агіȣ ші Пнема елениче.
Daka este пентрȣ impestrіцътȣrъ,
ші ȣna ші алта е пестрiцъ; ръ-
мъне akȣm съ бедем чіне къщігъ
maі мȣлt, ȣнȣл кȣ славона саȣ
алтȣл кȣ еленіka? Noі нȣmim
чеа de а доілеа џерг (џargon)
ші mачедонiі пе чеа d'ънтъiȣ.

Алтъ datъ іаръ ȣn radikaл în-
треба пе ȣn міџлочіȣ.

— Че ещі, Д-мiа та, Домнȣле?

— Romîn, respȣnse міџло-
чіȣл.

—Іці плаче съ фі авȣt ші съ аібъ
romъnȣл simtimente noбіле ші
mішkъrі џенероасе ші лъȣdate?
adъгъ чеа d'ънтъiȣ.

— Negreшit, respȣnse міџлочіȣл;
пентрȣ къ ші дȣmнеалȣі professa
ніще asemenea simtimente кȣ o
deklamaціе кȣ totȣл teatraлъ.

— Кȣm se ziче, Домнȣле ч i n-
s t e a пе Rоmъпеще? întrebъ iaръ
radikaлȣл.

— Кȣm съ se zікъ алт фел de
кът ч i n s t e?

— Ïnсъ борба чinste е славонъ:
Прiimir'аі дȣmneata съ se zікъ
къ romъnii n'аȣ авȣt ideea чin-
steі nічі о datъ, ші къ ле а dat'о
strъinii дін преȣнъ кȣ борба?

—Dar С л а б ъ кȣm se ziче romъ-
неще? — Dar м i л ъ? — Dar
d r a g o s t e? — Dar ȣ б i r e?
— Dar п о к ъ і н ц ъ? ші алте
asemenea.

— Кȣm съ se zікъ? tot аша
Че? борбеле ачестеа нȣ sȣnt ro-
mънещі?

— Нȣ negreшit; sȣnt славонещі
кȣrate.

— Înсъ s'аȣ обічінȣit în лімбъ
ші sȣnt кȣnoste de toці.

— Нȣ sȣnt ънсъ фъръ înчепȣt în-
tre romъnі; ба фі фost о datъ бre-
me, пінъ кънd нȣ se întrodȣserъ
кърціле славоне прin бiserічі,

кънd Romъпiĭ нȣ ле kȣnoщea, шi ераȣ обiчiнȣiцĭ kȣ ворбеле респек-тiве челле стръmощещĭ (пентрȣ къ чел пȣцin dȣmneata нȣ поцĭ ziче къ ромъпiĭ н'аȣ авȣт нiчĭ о datъ ideea славеĭ, a mileĭ a dra-гостеĭ шчл: шi daka аȣ авȣт ideea требȣia съ аїбъ шi ворба). Аша kȣm s'аȣ desобiчiнȣit de ворбеле лор, шi s'аȣ обiчiнȣit рьȣ kȣ челле стрьine, mi se паре къ este шi maĭ лesne шi maĭ kȣ dреп-tȣл a se desбъра шi a se iпцъpka deла челле стрьiпе шi a se deпрiп-de kȣ алле лор че sȣnt maĭ фрȣ-moase шi kаре ле фak kȣ adeвъ-рat onoаре iар нȣ чinste.

— Daka e аша zise Miжлочiȣл, нiчĭ siлa нȣ este romъпeaskъ.

— Нȣ перреuшit respȣпse radika-лȣл. Аȣ нȣ щii dȣmeata къ siлa a фost tot d'аȣпа a стрьiпiлор? Ба ъпкъ шi обръzнiчiа шi жафȣл шi алte asemenea tot стръ-ine sȣnt?

Че ва фi фъkȣt maĭ ла ȣрмъ miжлочiȣл, dевепit'a radikaл саȣ remas'a tot iн челле din aiнte нȣ щiȣ аша бine съ въ spȣиȣ. Atъta kȣnoskȣ нȣmaĭ, къ mȣлцĭ, kȣ toate aчeste kȣвiнte, нȣ вор нiчĭ de kȣm съ iнцелеагъ; лор maĭ лesne ле ar skoate чine-ва ȣп okiȣ de kът съ ле kȣръце mȣзiкȣл de пе лiмбъ. Пentrȣ ȣпii ka aчeia ъпsъ че sokotesk miжлочismȣл ka o цiнтъ iар нȣ ka ȣп miжлоk, шi вор съ хotъраskъ aчi лiвȣ kȣ toate пърцiле ei eteroцene, шi iмпȣтъ ostепелеле шi serierile челлор че assȣdъ ka съ ле dea o лiмбъ, лаs съ ле respȣпзъ ȣп Domnȣ, ал кърȣi пȣme н'am лȣat ъпkъ вoiea de a'л чita.

Intr'o zi ераȣ maĭ mȣлцĭ adȣ-пaцĭ; se diskȣta o asemenea чes-tȣiпe; mȣлцi ераȣ пentрȣ radika-лismȣ шi mȣлцĭ пentрȣ miжлочis-mȣ, domnȣл aчesta zise челле ȣр-mъtoаре:

« Este щiȣt, Domniлор, къ iн Dачiа s'аȣ фъkȣt колопiĭ romaпe че фireще къ аȣ ворбit лiмба ро-mапъ. Este ъпkъ щiȣt къ aчeste колопiĭ dȣпъ atъtea веakȣрĭ н'аȣ remas kȣrate ka арцiнтȣл. Nea-mȣрĭ deosebite аȣ ъпблат priп царъ шi s'аȣ statorпiчit шчл: Къцĭ ostaшĭ н'аȣ maĭ trekȣt priп царъ kаpi нȣ пȣtem ziче къ аȣ stat kȣ mъiпiле iн sin, къчĭ шi eĭ ераȣ oameпĭ. Чiпе maĭ щie dar kȣрat kаpi съ фie adeвъраціĭ tаціĭ шi moшĭ аĭ kontimпораниiлор. Aчeщĭ kontimпорапi iаръ, н'аȣ шi eĭ ȣп instinkt? н'аȣ шi eĭ ȣп съпце priп виnе? Че фъkȣse o diпioаръ пе фiȣл de цiран kreskȣt iн па-лat, кънd a eшit ла вiпъtoаре шi a възȣt iн пъдȣре лemпiле, съ

zikъ' kъ ȣneлe sȣnt бȣne de kъr-
бȣnі, aлteлe de Фȣse, aлteлe de aлбії
шчл ? че aлt de kъt instinktȣл ?
Akȣma съ бъгaці de seamъ kъ
toці kъці dȣпъ atъtea desбaterі maі
вoiesk съ maі sпriжine вorбeлe
пarasite, съ лe лȣaці біne scama
ші съ черчetaці kъ нȣ sȣnt ro-
mъnі adeвъraці. Прin ȣrmare
нȣ treбȣe съ'ші maі пȣie чіne-
вa mintea kȣ eі, пentrȣ kъ eі
бiet, dȣпъ kȣm лe e Фііnцa
вor съ лe Фie ші лimбa. Фȣse ші
aлбії вor Фaче tot d'aȣna, ъnsъ
statȣл ka a лȣі Fidia нȣ вa еші
nічі o datъ din mъna ȣnor ka
ачешia; de koлo пînъ koлo вor
skrie kъte чeвa, kaп d'-oпe-
ръ ъnsъ нȣ вa еші dintr'o aseme-
nea лimбъ. Fie лe de біne лimбa
ші sпriжineo kъt вor вoi. Noі
romъnії съ aвem лimбъ romъnea-
skъ. Чіne e romъn adeвъrat, ші
kiar de вa Фi Фost пînъ akȣm amъціt,
neштiind че este eлement strъin
ші че este strъmoшesk, вa treче
în пartea noastrъ съ ne dъm mъ-
na, съ лȣъm челлe strъmoшeштi
ші съ лȣkrъm înпreȣnъ.»

Въzȣrъm kъ radikaлismȣл est
ȣn skoп, ші ȣn skoп kȣ adeвъrat
romъnesk; ъnsъ пrekȣm miжлo-
чії, de se вor ціnea Фie-kare de
diaлektȣл пroвinціei saлe, пot съ
ажȣngъ лa лȣntъ, asemenea ші
între radikaлі este oare-kare пe-
înвoire, kare îі sȣвtîmпarte în treі
despъrціrі, че лe вom вedea maі
în жos.

Skoпȣл radikaлiлor în џeneraл
este kȣлtȣra лimбeі ші kȣrъціrea
eі de orі че eлement eteroџen. De
вom черчeta лimбa, вedem kъ ea
dȣпъ kȣm a sȣФФerit sпȣrkȣrі ші
sъrъчie în materie, asemenea a
sȣФФerit ші în Формъ, ші пrekȣm
ne treбȣe a kȣrъці ші a înaвȣці
materia, asemenea treбȣe a ne
гъndi ші лa Формъ; пrekȣm ne
treбȣe a лeпъda вorбe strъine, a
пȣne în лokȣл лor adeвъrate ro-
mъne ші пe лъngъ dъnseлe a maі
adъoga ші aлteлe de neaпъratъ
treбȣinцъ în arte ші штiinцe, ase-
menea se kȣвine a лeпъda mȣлte
Форme saȣ Фinaлe strъine în лokȣл
лor a пȣne aлteлe, ші a adoпta
ші aлteлe че ne лiпsa kȣ totȣл.
Sпre esemплȣ reпriimind вorбa
a m a r e, вom пriimi ші Фinaлȣл
a в i л ka съ пȣtem ziче a m a в i л,
ші aпoі a m a в i л i t a t e; aвъnd
вorбa s i m ц i r e ne treбȣe a între-
бȣinцa maі des Фinaлȣл i в ȣ ч'л
aвem ȣnde ші ȣnde ka л a r г ȣ-
л i в, k o s t e л i в, шчл. ші вom
ziче s i m ц i t i в ȣ; ne treбȣe a
adoпta Фinaлȣл în a л, ka съ пȣ-
tem ziче s i m ц ȣ a л; deлa Фaчere
aпoі пȣtem ziче Ф a ч i л, adikъ

de-фъkȣt saў лesne, ши disфiчiл saў diффiчiл oрï aneвeie de фъkȣt. Вom лenъda ıаръ toate фinaлeлe în aлnik, eлnik, iлnik, oлnik; arnik, oïnik, шчл: (sлaвon) npekȣm nomeлnik, siлnik, вoлnik, destoïnik, xarnik шчл; фinaлeлe în aш, eш, ȣш, шȣr ши aлte (ȣnгȣрeщi), kȣm kezaш, пȣшkaш, konteш; фrȣnteш, лъkъtȣш, вeteшȣr, nrieteшȣr, шчл:

Toatъ лimвa ıаръ îшi are ши провinцiaлismii съï, ши anoastrъ нȣ пȣtea съ фie skȣtitъ de aчeasta: провinцiaлismiï în materie daръ ъsta, ълла, dъ, пъ, съвiï... se фakȣ, kȣлtiвindȣse, asta saў esta, aлла saў eлла, de, ne, saвiï, ши anaлoaцeлe лoр se kȣръцъ ши devin asemenea; провinцiaлismiï iar în формъ sokri-tъў въri-tъў...devin sokrȣ-tъў, въrȣ-tъў... реrȣлaminтȣл devine реrȣлament, фȣndeminтȣл devine фȣndament...

In aчeste npiвiri se nask neînвoieлi kare despart ne radikaлi în:

Провinцiaлï radikaлï
Moderaцï radikaлi ши
Ултra-radikaлï.

Провinцiaлii pretind съ ръmъie лimвa kȣ тoцï провinцiaлismii съï, ши ворвeлe чe se вор лȣа din лatina съ se провinцiaлiseze ши eлe; prin ȣrmare materia вор съ se zikъ мътеrie; франчiï saў францezïï съ se zikъ фрънчï ши цara фрънчeaskъ; фȣndamentȣл съ se zikъ фȣndamînt; presidentȣл, presidinte, presentȣл, presinte, ka лa фервinte, dinte... нaцia съ se zikъ нъчȣne, propoziцia, пропосъчȣne, ka лa рȣгъчȣne, înkinъчȣne, вор adikъ съ сфinцeaskъ тoцï цirronismiï saў mai вine тoцï вȣлгъризmiï чe s'aў întrȣdȣs în лimвъ prin нeштiinцa ши nekȣлтȣra de atъtea вeakȣrï.

Ултra-radikaлiï iar нȣ sȣффeръ nimik de провinцiaл; norma лор este лatinitatea; вор съ întrȣdȣkъ în лimвъ ши materia ши форma лatinъ. Лȣï вine kedinцъ.. înzik вene, kredenцъ... лenъdъnd ворва ıȣвire ши лȣънd în лokȣл eï ne amare, zik amaвam în лok de amam, amaвo în лok de воiȣ-ama, prin dedȣkцie ıаръ чer съ se zikъ saў чeл пȣцin съ se skrie kasa-лa, лȣna-лa în лok de kasa, лȣna, ши aлteлe asemenea.

Intre провinцiaлï ши ȣлtra-radikaлi, вin aлцii, ȣn фeл de ekлektiчï, a kърora normъ este лȣzȣл ши rȣstȣл чeлor maï mȣлцï, kari ворвeлe чeлe провinцiaлisate,

къte se пot, ле фak maĭ kласiче; ворбеле челле пȣоъ че ле приimesk din лatina ле ла-ъ непровinцiалisate шi ле daȣ пȣmaĭ tinȣл ромъnesk. Спре esemплȣ materia n'o фak мъtърie, регȣлamentȣл пȣ'л maĭ фak регȣламînt; пе president пȣ'л фak пresidinte; ничĭ ъпȣъ пе біне îл фak бене, ничĭ пе amaвоїȣ, amaво. Ачещia se zik радикалĭ модерацĭ saȣ еклектiчĭ.

Провinцiалiĭ, a кърор нормъ e бъдърънia лiмбеĭ, пȣ krez съ'шĭ афле мȣлцĭ прозелiцĭ пentrȣ къ лȣmea чел пȣцin къte ворбе ле ia пȣоъ пȣ ле провinцiалisеазъ.

Ултра-радикалiĭ iar, de sokotesk къ este кȣ пȣtinцъ a префаче aȣzȣл a mante miлioane anпroane de ромъпĭ шi a'ĭ konвinџe a лȣa tiniĭ лatinĭ, лatinitatea пȣ stъ пȣmaĭ în ворбе шi în tinĭ, чi шi în konstrȣkцie шi în фrase, пе каре пȣ ле вор întrȣdȣче пînъ пȣ вор întrȣdȣче шi лiмба лatinъ шi o вор sȣбstitȣa în локȣл ромъпеĭ, каре пеnȣtънd a se maĭ skrie ka în веакȣл de aȣr, ва devenі saȣ ȣn џерг лatin, saȣ o лatinъ плinъ de варварisme.

Прin ȣрmare, връnd a пе кȣлtiва лiмба, тревȣе a o къръцi кът se ва пȣtea de streinismĭ шi провinцiалismĭ; шi a лъsa karakteristiчеле eĭ прin каре ва пȣtea deveni o лiмбъ кȣлtiватъ ромъпъ, iar пȣ ȣn џерг лatin; ничĭ ȣп џерг провinцiал. Орĭ че вом фаче лiмба пȣ поate skъпа de tot de a пȣ авеа semnеле istoriче че dовedesk револȣцiiле прin каре a trekȣt ka съ devie o лiмбъ кȣлtъ. Asфел ведеm пе Франџеза шi asemenea ведем шi пе Iталiана, Спanioлa шi Портȣгеza.

EDUKAЦIA MUMELOR.

Плап џепераа ал ачесteĭ skrieri.

Am arъtat грешалеле edȣkaцiiлор noastre de modъ, dar ъпкъ n'am пропȣs ничĭ o реформъ џенералъ. Edȣkaцie de пensionat, edȣkaцie de фамiлie, metod векiȣ, metod пȣоȣ, tot atъta фаче, еȣ ле приimesk toate пentrȣ a asigȣra maĭ пе ȣрmъ a лор реформъ; dar odatъ ачеastъ edȣkaцie sфîрштiтъ, aпȣk елевȣл, шi înчеп пе amea.

Jȣna femee, пърьsind kasa пърinteaskъ se фаче soцie шi mȣmъ; akȣm грiжiле eĭ пȣ'i maĭ daȣ ръпaos de odixnъ. Iat'o чiтiнd шi речiтind пе Fenelon, Jean Jacques, Madame de

Beaumont, Madame de Genlis, Madame de Remusat, ши мѕтънд претѕтінде нца методѕрї ши диреkції: о simціре таїнікъ ї нсъ її спѕне къ пентрѕ ка съ se факъ вредникъ de edѕкаціеа копілѕлѕї съѕ, требѕе съ їнчеапъ пе а sa.

Чеа ъntъїѕ гіndire че'ї тревѕе dar а'ї da este ачеа de a se їndeлетничі маї пѕцін кѕ чеа че тревѕе а'л їнвъца ши маї мѕлт кѕ чеа че тревѕе а'ї їнсѕфла. Sînt dostѕї аіці kare їл вор фаче їнвъцат dar нѕмаї еа поате съ'л факъ віртѕос: вѕнъ мѕмъ! їнчепї ъntъї edѕкаціеа сѕфлетѕлѕї, пентрѕ ka съ поцї о datъ повъцѕї їнцелецереа.

Ачеста este пѕнktѕл капітал саѕ, пентрѕ а zіче маї віне, сѕмареа edѕкаціеї мѕмелор. Іn adевър, ворва este de a skoate пе фемеї din strimtѕл лор черк în kare soцietatea ле înkide, ши de a ле întinde гîndiріле асѕпра tѕtѕлор лѕкрѕрілор kare пот съ не факъ маї вѕнї ши маї норочіцї.

Inaintea мѕмелор se deskide dar о лѕме релігioасъ, філософікъ ши моралъ. Solіca лор este de a dѕче сѕфлетѕл nostrѕ într'ънsa ka într'ѕн темплѕ sфint, ѕnde сѕфлетѕл съ se черчетеze пе sine ши съ se реkѕноаскъ îнаінтеа Dѕмнеzeѕлѕї съѕ.

Съ не опрім ѕn мінѕт асѕпра ѕнѕї сѕжет atът de însемnat.

Гîndirea омѕлѕї нѕ se мърцін ще ka a довітоачелор, нѕмаї în хотаръле ачестѕї пъмînt. Еа ласъ пе челле вързѕте пентрѕ челле невъzѕте ши desфъкъndѕse de матері, мерце de se кѕфѕndъ în прівіреа немърцініtѕлѕї. Акоlо este toatъ мъріреа ноастръ, пентрѕ къ нѕмаї акоlо гъsim пріаціпѕл фііпцеї noastre, temелііле мораlеї noastre, чеа dѕпъ ѕрмъ (пентрѕ че) ши чеа (кѕм) ал фііпцеї noastre. Аdевърѕл isвѕкнеще din лѕмеа nematerіалъ: еа este фъкліеа чеі-лалте віецї, kare арѕнкъ a sa лѕминъ песте чеастъ лалтъ.

Аша сѕфлетѕл nostrѕ se гъseще tras kътре лѕмеа чеа nekѕноsкѕтъ de kътре kіар тревѕінцеле фііпцеї noastre пъмînteщї. Dѕмnezeѕ a пѕs într'ънsa isвоареле adевърѕлѕї ши a ле віртѕції din преѕнъ кѕ о deskoперіре таїнікъ a ѕнеї віецї маї вѕне.

Черчетареа ачестор марї фenomene алкътѕіеще ачеа че Sokrat ар фі нѕміт щіінца чеа маре. Еа este kіар сѕжетѕл ачестїї кърцї.

Щіінца desпре поï ъпшіне kare

пе дȣче ла кȣнощінца de Дȣmnezeȣ.

Щiinца лецiлор морале але natȣreї kare дȣче ла кȣноштінца adeвърȣлȣї.

Omȣл treвȣe sъ аӂȣнгъ ла adeвър de вreme къ'л doreщe кȣ кълдȣръ шi'л кaȣтъ; eл este пъmîntȣл фъгъдȣit шi zъrit: eл не ва фi dat, пentrȣ къ eл este фъгъдȣit шi zъrit; шi îndrъsnesk a zіче къ чеї kari вор чiti aчeastъ karte кȣ лȣare aminte вор фi фъкȣt akȣm ȣn пas în karierъ. Este пeste пȣtinцъ кa чine-ва sъ intre într'ȣn sȣӂet atît de вогat фъръ a se îmпъртъшi din вогъцiiле лȣї. Este destȣл пȣmaї sъ se înчerче într'ънsȣл пentrȣ a se mъri, шi орї kare sȣфлet se кȣфȣndъ în eл ese maї стрълȣчit шi maї кȣrat.

Чine-ва mъ întîmпинъ пȣindȣ'mї înainte adъnчimea aчestȣї sȣӂet, слъвiчiȣnea natȣrii noastre, шi aчea лȣптъ вeчinikъ кȣ kare ea stъ împrotiва rîndiriї kare о овoseщe; шi нȣ вede къ adeвърata фiлosoфie este плинъ de лȣminъ, шi къ пȣmaї фiлosoфiї sȣnt întȣn кошї. Фiлosoфia пrin лiмва sa чea întȣnekoasъ шi пedantikъ, este щiinцъ пȣmaї a ȣпȣї mik пȣmър, în вreme че пrin кiar фondȣл ideiлor eї ea este o щiinцъ ȣнiверsалъ: aȣ doarъ нȣ este ea kare ȣneщe пe om кȣ om шi пe пeamȣл omenesk кȣ Дȣmnezeȣ? Aчeste întreвъri atît de marї, despre Nimik шi despre Вeчiniчie, kare aвsoarв rъndiриле înцeлeпцiлорї, de къte oрї лeam întiлnit îndeлetniчind пe цъran în колiва sa, шi пe soлdatȣ de streaӂъ! Eȣ пȣ кȣnosk вre o metaфisikъ maї înaлtъ de кът aчeea kare se фaчe ла taвъръ în aӂȣnȣл ȣпȣї ръsвoiȣ. Че de kontemплaцiї în tъчere despre лȣmї шi despre пemъrшinire! че de rîndirї despre фiinцeле пevъzȣte! че de ȣrгъчiȣniї фerвinцї пentrȣ aчea viaцъ череaskъ пe kare ierї o ȣita, шi kare akȣm este чeва maї mȣлt de кът o пъdeӂde! Дiкa mъine, zіче soлdatȣ, mъ ва лoвi ȣn глonц, toate aчeste steлe вор стрълȣчi sȣвt пiчoareлe меле! Дȣmnezeȣ se deskопере ла aчeї kari sînt апроапe de a mȣri; шi din sînȣл aчeсteї глoate, пe kare пiчї o înвъцътȣръ п'o îndȣлчeщe, къріа пiчї o reлiцie нȣ'ї însȣфлъ simцirea de omenire, din aчeastъ adȣпътȣръ пінгърitъ de desфrînърї, de krime шi de пeлeцiȣirї, d'o датъ se înaлцъ o rîndire de пemȣrire kare пътrȣnde toate sȣф-

флетеле ші ле ръпеще în sînта луї Дзmnezeў.

Astфел гîndirile луї Sokrat mзrind însзффлецеазъ o armie întreагъ; че zik? елле însзффлецеазъ пе орї kаре фiinцъ че поартъ зn sзффлет; челле маї слабе se kзфзndъ întр'înseле kз o мзлцзmire nемърџinitъ, ле nresimt ші аў тreбзinцъ de dънселе. Kънd ла вîrstъ de чinчї sпrez че анї, în nрimблъріле noastre sinrзratiче, вiзъm o вiaцъ ideаль de вirtзte ші de amор; kънd moartea ni se nаре atъt de фrзmoasъ în kът noї o dоrim ka пе o феріЧіре; kънd ziчereа t o t d еа з n a se фаче înцелеазъ, ші kъ, пе ачест пъmînt зnde тотзл треЧе, зnde тотзл moare, noї вoрбim de a iзбi вечinik, aчeasta este o пердере че kаде, este o нзоъ лзme kаре se deskonере; simцireа фрзmоsзтзї, simцireа nemърџinitзтзї, se пзне între чер ші între noї, ka ніще треnте че dзk аkоlo.

Kаре фетішоаръ нз'шї a фъkзт o ikoanъ dзmnezeiaskъ despре оmзл че еа ва iзбi? Nевinoвъцiа se înчinџе de kътре amор nзmaї nентрз kъ еа îл вiseazъ în чер: nрe пъmînt, еа îл sфinцеще nрin вечiнiчiе.

Kъреї жзне, чitind nрофеsia de kredinцъ a Вikарзлзї Savoyard нз'ї a венit în minte ideea de a ажзта зn kапitол ла dънsa, de a kъзта ші еа taїна фiinцеї ші doвеziле nemзрiрiї?

In mijлоkзл îmminзнъриї noaстре despре o аша фрзmоasъ skріере, noї tot simцim kъ еа нз este desъвîршitъ. Fie kаре sзффлет de жзне аре întр'însзл зna ші маї фрзmоasъ, ші маї desлзшітъ, nентрз kаре еа arde de dорінцъ de a o înфiinца! ші ачеастъ simцire enerџikъ нз este nічї dekзт o deшертъчiзне пъmînteaskъ: чi o kiemare, o deskонерире, o веdeniе a Dзmnezeіриї.

Intrъ în вiseріЧіле noastre, nрiвеще ачеастъ mзлцime înцензлатъ ла зmбра алтарзлзї: чеї маї smeriцї аў îmпъртъшіре kз лзmea невъззтъ. Oх! Kънd аї nзteа азzi рзгъчiзniле лор! ачелле întреБъри îndreпtate черзлзї; ачеа îneлiniще despре зрsiтеле noaстре вiitoаре; ачелле черерї anrinse nентрз a dобîndi kredinца ші лзmiна; аї kзnoaще toate întреБъріле, toate îndoieлеле kаре mзнчеsk пе фiлософї ші аї фi înkredinцат despре nemзriрeа tа.

Un skriitor simцitor шi adînk zіче, kъ фie kare este фiлosoф фъръ a шti, шi kiar фъръ воеa лȣĭ. Kant, în kaвinetȣл съȣ ла Kenігsвегг (Koenigsberg), îшĭ петrечea вiaцa гîndind asȣпra sȣффлetȣлȣĭ шi asȣпra datoriei; sлȣгa sa, вътrianȣл Lamпe (Lampe) aвea шi eл фъръ îndoiaлъ sȣффлetȣл mȣnчit de aчeлeaшĭ проблeme. Шeггънd într'o zi în гръdinъ xaina stъпînȣлȣĭ съȣ, гîndia kъ Kant era akȣm вîrstnik, kъ o datъ вa mȣri, поate шi kȣrînd! шi kъ че se вa фaче Domnȣл пroфesorȣл dȣпъ moartea sa, eл atъt de înвъцat шi atъt de вȣn? aȣ doaръ totȣл вa фi sфîrшit пentrȣ dъnsȣл kъnd вa фi koлo în цintirim în dosȣл tȣrnȣлȣĭ? чea че пъrinteлe ne пredikъ dȣmineka лa вiserikъ фi вa oare adeвърat? че вa фaче D. пroфesorȣл de toatъ штiinцa sa în чeaлaлtъ лȣme? шi eȣ, вedea'л воиȣ akoлo? kъnd чine-вa niчĭ odatъ n'a фъkȣt ръȣ nimȣлȣĭ, mi se пare kъ . . . . . Ш'апоĭ вenia чeasȣл sъ adȣkъ лa stъпînȣлȣĭ гȣstarea, шi вȣnȣл om гîndea лa aлt чeвa. Nȣ te minȣnezĭ kȣm mareлe фiлosoф шi smeгita sлȣгъ, îndeлetniчiцĭ kȣ aчeлeaшĭ гîndirĭ, aӂȣnцea лa aчeлeaшĭ înkieierĭ, ȣnȣл пrin пȣterea înaлtȣлȣĭ съȣ цeniȣ, iar чeлъ-лaлt пrin simплa înkredinцare a ȣnȣĭ вȣn kȣцet?

Dar îmĭ zічĭ kъ aчeste kȣцetъrĭ kare te mȣnчesk пe tine, глoata nȣ лe kȣnoaшte! — Iar eȣ, îцĭ ръsпȣnz kъ între фiinцeлe чeлe maĭ de rînd, чeлe maĭ пroaste nȣ este niчĭ ȣna, darъ, nȣ este niчĭ ȣn om kъrȣia o datъ mъkar în вieaцa лȣĭ, într'o îmпreӂȣrare гrea, aчeste întreвъrĭ meлankoлiче: чine sȣnt? de ȣnde viȣ? шi ȣnde mъ dȣk? sъ nȣ se фi înфъцoшat ka o razъ de лȣminъ. Norodȣлȣĭ îĭ лiпsesk штiinцeлe noastre, tikълoшiea îл înӂoseшte шi чiвiлizaцiea nȣ îл гriӂeшte de eл: dar фie! este ȣn daskъл пȣternik însъrчinat de natȣrъ sъ deшtепte aчeastъ simцire; шi aчest daskъл че treвȣe a ne desъвîrшi, aчest daskъл, sлaвъ лȣĭ Dȣmnezeȣ, лa niчĭ ȣn om n'a лiпsit; aчesta este Nenoroчirea!

Dȣmnezeȣ шi nimikȣл, фataлitatea шi datoriea, sînt niшte întreвъrĭ marĭ kare ne вȣчȣmъ пe toцĭ dȣпъ întinderea naцiiлor noastre шi пriчeпerea sȣффлetȣлȣĭ nostrȣ. Fiлosoфiea шi reлiцiea sȣnt de фaцъ ka sъ лe desлeшe: ka streӂi neadormite, eлe пreвestesk neamȣлȣĭ omenesk kъ dinkoлo de чeea че eл вede maĭ este чeвa.

Sînt kъte-ва ziлe, o fetiшoarъ kokeтъ ші sбурdaлnikъ, kufundatъ пentru un minut în durerea în kare o arunkase moartea лogodnikuлuї eї, îmї ziчea ; « Пentru « Dumnezeу, domnuлe, rekoman- « deazъ 'mi niskaї-ва kъrцї бune « kare sъ trakteze despre nemu- « rirea sufлetuлuї ; nu пentru kъ « doarъ m'aш îndoi de aчeasta, « dar de kънd eл a пъrъsit пъ- « mîntuл, de kънd eл numaї este « akoлea, am treбuinцъ de a mъ « xrъni ku aчeastъ rîndire ші de « a fi пътrunsъ de înцeлeцerea eї. Пe urmъ ku un adînk suspin maї zise : « Бърбaцiї sînt пrea « noroчiцї kъ se пot îndeлetniчi « ku aчeste studii mîngîitoare.» Ші ka kum 'ші ar fi фъkut o siлъ asupra eї ънsъшї пentru a'шї înцiinцa sfiaлa чe aвea. « Dumneata în- « цeлeцї, adъoгъ ea пerzънd чeва « din muлta eї гълбенeалъ, вoїу « aчeea чe dumneata numeшцї fiлo- sofie. »

Aшa dar nenoroчirea ші moartea цin sufлeteлe noastre într'o miшkare пriinчoasъ. Eлe sînt îngrijitorii чeї marї aї neamuлuї omenesk : eлe desmaterialiseazъ rîndiriлe noastre ші пrefak în dux simцiriлe noastre.

In adeвър eу nu kunosk nimik kare sъ arate maї бine tikълoшiiлe edukaцiiлor noastre de kът meлankoлika întoarчere a aчestiї tinere fete asupra eї ънsuшї. In a noastrъ neбunъ mîndrie, пъstrъm numaї пentru noї aчeastъ fiлosofie kare ne este o пodoaбъ de koлeцiї; maї бine ar fi fъrъ 'ndoiaлъ a пътrunde ku dънsa sufлeteлe femeiлor noastre : kът de duлчe ar fi; o, Sokrat! Feneлon! ka în aчeastъ karte de mîngîiere ші de draroste, karte вie, tot d'auna deskisъ sлъбiчiunii ші nenoroчirii, sъ гъsim însufлъriлe noastre чeлe maї înaлte, ku totuл плine de frъцezimea munteлor noastre ші de dragostea femeiлor noastre! Sъ ne гrъбim dar a вършa луmina în inima лor, пentru ka eлe sъ пoatъ întoarчe dintr'ънsa razeлe drъгъstoase пreste întreaгъ вiaцa noastrъ.

Чe soartъ de плънs este a femeiлor! eлe de o пotriвъ sînt пrada tutuлor amъгiriлor, пътимiriлor, ші a tutuлor agoniiлor dureriї, ka iuбitъ, ka soцie ші ka mumъ, fъrъ a aвea aлte arme de kът numaї sлъбiчiunea лor! Чine nu se ва пътrunde dar kът este de neaпъratъ treбuinцъ de a лe da o edukaцie maї întinsъ ші maї adînkъ, kare sъ лe пrerъteaskъ isвoruл unei вirtuцi maї пuterniчe de kът dureriлe kare лe a-

щеантъ ші de kът амъцiріле kare ле аменінцъ?

Іn алте времі, релiціеа ле învъца din înълціmea амвонꙋлꙋі; dar мърцініnd toatъ морала еі în покъінцъ, ea da maі mꙋлтъ desвoлtare къінціі dekът віртꙋціі. Masiлон (Massillon), Бꙋрdaлꙋ (Bourdalone), Бꙋsset (Bossuet), se siлia a înпътꙋші natimiле, în време че ар fi тревꙋit съ înвеце a ле kърmꙋі. Denarte de a snріжіni omenirea еі o sdroвia sꙋвt жꙋгꙋл ꙋnеі doktrine siлniче, пе kare еі о лꙋmina kꙋ fokꙋріле Iadꙋлꙋі. Ші прівеще kъ minꙋніле лор челле maі marі пꙋ era de a пе faче съ тръim чinstit în лꙋme, чі de a пе smꙋлце din ea: ла гласꙋл лор, Lавалiеr (Lavallière) se akonerí kꙋ sakꙋл покъінціі; Шеvreos (Chevreuse) ші Lonгвiл (Longueville) алеаргъ în пꙋstie съ'ші плînгъ грешалеле; iar рецінеле ridikъ temплꙋрі, zidesk mъnъstirі ші merг съ se ꙋmiлеаskъ sꙋвt волtеле лор.

Este adeвърат, kъ înалtеле adeвърꙋрі морале, репеtate фъръ înчеtare ла алtar de фацъ kꙋ Dꙋmnezeꙋ, n'аў fost фъръ rod пентрꙋ omenire; ші daka чine-ва ачар kꙋръці de toate eresꙋріле че ле înжosesk ші de doktrinele kꙋmпліte asꙋпра вечінічіеі mꙋnчілор, ші asꙋпра ресвꙋnърілор ꙋnеі Dꙋmnezeirі фъръ îndꙋrare, femeiле ар пꙋtea ъnkъ astъzі kꙋлеце dintr'ъnsеле o înвъцътꙋръ sъnъtoasъ ші пꙋternikъ; dar temплꙋл s'a пꙋstiit; akꙋm пꙋmaі npeoціі привегіazъ într'ъnsꙋл întinzînd ꙋrekea ла sгomotꙋл depъrtat a ꙋnеі лꙋmі kare пꙋmaі приimeще ideiле лор челле de алт веаk.

Алтъ-datъ пороdꙋл merцеа ла dъпшіі, пентрꙋ kъ еі era чеі înтъіў kare merцеа пе kъіле щiinцеі; astъzі пороdꙋл îі ащеаптъ dꙋпъ dъпшіі, пентрꙋ kъ еі аў ръmas în ꙋrmъ. Asfeл ле skапъ edꙋkaцia мораль: tristъ ръsпльtire a koвîrшірілор noastre! пелецꙋіріле Теолоціче аў adꙋs ꙋitarea релiціеі; ші ꙋitarea релiціеі пе dъ фъръ пꙋtere ла toate deшертъчіꙋпіле înцелеціріі noastre.

Akꙋm, че maі ръmîne femeiлор? Oare kare овічеіꙋрі de евлавіе ші летꙋргіеа de Dꙋmineka; нічі o direkцie мораль ші релiціoasъ, пентрꙋ kъ еў пꙋ почіў пꙋmі kꙋ ачест пꙋmе, ачеастъ înвъцътꙋръ skꙋrtъ ші îngꙋstъ înkredinцатъ цінеріі de minte a koniлъріеі, ші kare, nefiind snріжinitъ нічі de адеверірea пъріпцілор, нічі de пілda фамiлiеі, авіа ціпе

лок8л 8п8ĭ віs în віs8л вieџiĭ. К8 toate ачestea întinпъpipea pелiџioasъ se афлъ, ші din пpe8пъ к8 dparostea de м8мъ este dest8л пentp8 a penвioшa s8ффлet8л întpep. Ачeste doъ simџipĭ, nes8пп8se stpiкъчi8niĭ in фemei, sînt astъzĭ чea de пe 8pmъ пъdeжde a чiвiлizaџeĭ, ші în вpeme чe toate ed8kaџiiле noastpe kaутъ a ле sлъвi, sкoп8л nostp8 este de a ле înтъpi ші de a pennoi п8tepea лop.

Ачeastъ п8tepe este к8 tot8л mopaлъ: noĭ o вom къ8ta maĭ ънтъĭŭ în чepчetapea adînчitъ a п8tepiлop noastpe matepiaле ші sпipt8aле, dap пentp8 ачeasta ap tpeв8i sъ tpaџem лiniea чe ле deoseвeшe, ka sъ вedem kape sînt deлa пъmînt, ші kape s8nt deлa чep! împъpџipe de neaпъpatъ tpeв8inџъ kape пînъ astъzĭ пpea a фost лъsatъ în пъpъsipe, ші a къpiea neшiinџъ пe к8ф8ndъ în înt8nepek. Maĭ nainte de a tpaџe ачeastъ лinie noĭ sîntem аппъsaџĭ de deшeptеле фantasme a matepiaлism8л8ĭ: îndoipea пe пpъпъdeшe; dap odatъ desпъpџipea фъкутъ, фantasmeле пep, nep8piле se desфiinџeazъ ші adeвъp8л mînџiiлop se iveшe.

Noĭ вom apъta k8m ачeastъ desпъpџipe atъt de simплъ aж8nџe пentp8 a statopniчi фiinџa л8ĭ D8mnezeŭ ші nem8pipea s8ффлet8л8ĭ, n8 ka niшe dopme, чi ka niшe adeвъp8pĭ neatîpnate tot odatъ niчĭ de пъл8чipe, niчĭ de pîndipe, niчĭ de фopmeле ж8deкъџiĭ. Este o плъчepe de a вedea niшe adeвъp8pĭ atъt de înnaлte emind din л8mea neвъz8tъ, к8 tot8л л8mĭnoase, ші к8 tot8л netъpъd8ite, ka nek8nosk8t8л 8neĭ пpoвлeme de matematiкъ.

Ачeste adeвъp8pĭ se apatъ, este adeвъpat пpintpe simџipiле пъmînteшĭ, dap n8 вin de лa eлле.

Aколо noĭ гъsim o noъ k8noшinџъ desпpe фiinџъ, ші пpin 8pmape, noъ eлemente пentp8 ed8kaџie. Коnшiinџa se înфъџoшazъ maĭчiĭ saлле ka o фiinџъ D8mnezeaskъ: aшa inteps8л n8 este n8maĭ de a înвъџa o înџeлeџepe, чi de a desвoлta 8n s8ффлet; ші ачest s8ффлet, m8ma îл k8noaшe: ea шie 8nde sъ d8къ л8mina ші 8nde sъ îndpenteze лeџiiле. Sînt dest8ĭ aлџiĭ kape вop da kopъвieĭ пînze ші чeле лaлte mъp8nџiш8pĭ tpeв8inчoase; dap n8maĭ ea sing8pъ stъ лa вopвъ к8 пiлot8л, îл п8ne sъ шazъ лa kîpmъ; îĭ dъ o в8soлъ, ші maĭ nainte de a'л ap8nka пe oчeaн8л л8miĭ, îĭ apъtъ пe чep steaoa de kape tpeв8e a se повъџ8i.

Deлa edꙋkaцiea omꙋлꙋї, вom treчe лa kъꙋtarea adeвърꙋлꙋї. Adeвърꙋл este протiвnikꙋл neadeвърꙋлꙋї, шi neadeвърꙋл este варварiea шi krima kare deraпъпъ лꙋmea.

Adeвърꙋл нꙋ este нiчї aл ꙋнꙋї om, нiчї aл ꙋнеї kaste, нiчї aл ꙋнꙋї norod, нiчї aл ꙋнеї peлiцiї. Karakterꙋл лꙋї este фрꙋmꙋseцea, фiлosinцa шi ꙋniверsaлitatea. Пatimiлe шi iereꙋꙋpiлe noastre sînt negꙋpiлe че'л înвълꙋesk: iap лeцiлe natꙋpeї sînt лꙋmina.

Skonꙋл nostpꙋ este de a чerчeta întreвъpiлe moraлe, фiлosoфiчe, noлitiчe шi peлiцioase kare sînt de neanъpatъ treвꙋinцъ omꙋлꙋї, шi de a лe addꙋчe лa adeвър sꙋnnꙋindꙋлe ꙋneї aꙋtoritъцї nestpъmꙋtate.

Aшa noї aџꙋnцem trentat лa nartea чea maї interesantъ a aчesteї kъpцї: stꙋdiiлe moraлe a лe evanгeлieї. Noї zічem чea maї interesantъ, nentpꙋ kъ toatъ edꙋkaцiea kare nꙋ este peлiцioasъ nedesъвъpшaцe ne om, шi nꙋ isвꙋteцe de kът чeл mꙋлt nꙋmaї de a фaчe ꙋn doвitok înцeлeгътor. Este o pътъчire de a гъndi kъ omꙋл este mare nrin шtiinцъ; eл nꙋ noate фi mare, nꙋ noate фi om, dekът nrin kꙋnoшtinцa de Dꙋmnezeꙋ. Aфapъ din aчeasta, noї nꙋ vedem nimik dekът nꙋmaї a sa viaцъ mъpцinitъ шi o фiлosofie фъpъ лꙋmъ.

Пentpꙋ чe este aчest eroism цeneraл? пentpꙋ чe iꙋвirea de aꙋp, пentpꙋ чe iꙋвirea de tron, iꙋвirea de pъsвꙋnare în лokꙋл iꙋвiriї de omenire? Пentpꙋ чe atътea amвiцii kare nask atътea neлeцꙋiri? Пentpꙋ чe atътea înџꙋrieri, aлъ'ea nerekꙋnoшtinцї, atътea deфъїmъpї, atътea koditꙋpї шi atъta desфpъnare? Doъ npiчinї sînt: pътъчirea шi tikълошiea. Un sinгꙋp лeak treвꙋe: adeвъpꙋл moraл шi peлiцios.

In zadap te veї svꙋчiꙋma, te veї mꙋnчi шi 'цї veї skopmoлi kreerii; nentpꙋ a цinea лokꙋл aчeшtii nꙋterї dꙋmnezeeшtї, în zadap veї întreва toate шtiinцeлe taлe de kare eшtї atът de mîndpꙋ, шi цiфpeлe aлцeвpiї, шi лiniiлe Цeometrieї; aчeste mari întinderї a лe înцeлeцerii nimik aлt nꙋ'цї vor da dekът nꙋmaї materiea ꙋnꙋї înвъцat. Пentpꙋ a фaчe ꙋn om treвꙋe a desвoлta sꙋффлetꙋл, шi îndatъ че sꙋффлetꙋл s'apatъ, eл kaꙋtъ npe Dꙋmnezeꙋл sъꙋ: Aшa noї aџꙋnцem tot лa aчeл лꙋkpꙋ atът de nesokotit: peлiцiea. Nꙋmaї sinгꙋpъ ideea de Dꙋmnezeꙋ desъвîpшaцe ne om.

Astфeл este în skꙋpt nлanꙋл aчestor înвъцътopї. Noї îл adpesъm mꙋmeлop, nꙋ nentpꙋ ka eлe sъ înkpedinцeze npiнчiniiлe лꙋї цinerii de minte a koniiлop, чi

пentrȣ ka еле sъ ле întinъreaskъ kȣ îndestȣлаre шi adînk în sȣффлетȣл лор: soлiцa лор nȣ este învъцътȣra, чi înфлȣinцa; еле nȣ daȣ шtiinцa, чi însȣффлареа шi direkцiea. In sînȣл фamiлieĭ, Копiлȣл priimeшtе ȣn nȣmър oare karо de ideĭ kare sînt a ле веakȣлȣĭ sъȣ, a ле naцieĭ saле шi a ле rangȣлȣĭ че are. Ачeste ideĭ, sînt maĭ mȣлt saȣ maĭ пȣцin înaлte, maĭ mȣлt saȣ maĭ пȣцin drepte: sînt între еле kare rъsȣффлъ nȣmaĭ natime полitiчeшtĭ saȣ reлiцioase; iar aлteле kare sînt nȣmaĭ niшe prejȣdekъцĭ saȣ eresȣrĭ; orĭ kȣm! kȣфȣndat în ачeastъ atmosферъ, ел se înпъrtъшaшe din ea шi se фаче tot ачееа че ел веde, tot ачееа че ел aȣde, partizan ал riцeĭ sъȣ demokrat, фanatik saȣ ateȣ. Intinъririле din копiлъriea лȣĭ iл фak sъ ia patima пentrȣ o parte, пentrȣ ȣn interes, dar niчĭ odatъ пentrȣ adевър.

Nȣ simцĭ kъ akoлoa este isворȣл tȣtȣлор rъtъчiriлор noastre, шi kъ tot akoлoa poate sъ фie шi isворȣл tȣtȣлор вirtȣцiлор noastre?

Aшa dar în фamiлie treвȣe sъ dȣчem edȣkaцiea. Adевърȣл treвȣe sъ ni se arate într'ъnsa precȣm datoriea лa Sparta шi patria лa Roma. Adевърȣл, ачеst mишkътor ал naцiiлор moderne, лȣmea întreagъ iĭ este фъгъdȣitъ: шi daka din amor шi din patrie s'aȣ вързȣt eшind noroade de eroĭ, din ачеst amor maĭ întins шi maĭ înaлt, ва eшi чiвiлizaцiea neamȣлȣĭ omenesk.

D. Niгȣлaiчĭ, artist în piktȣrъ Romъn întȣrnъndȣse de a doa-oarъ din Пaris în patria sa, вenî sъ înzestreze лiteratȣra Romъnъ kȣ o skriere atъt de mare шi шi фoлositoare, skriere predestinatъ a фаче o nemъrцinitъ preфачere spre îmвȣnъtъцirea neamȣлȣĭ Omenesk. Din kъte kъrцĭ aȣ eшit pînъ akȣm în лimвa noastrъ, kȣtezъm a ziче kъ niчĭ ȣna n'a фost de atъta mare treвȣinцъ шi фoлos ka ачeasta. Ачeastъ skriere respъnditъ în цarъ шi чititъ ва adȣче rarĭ фoлoase, шi prin ȣrmare darȣл че'л фаче D. Niгȣлaiчĭ naцieĭ saлле kȣ tradȣkцia sa, este de mȣлt preц.

Ka sъ dъm o idee pe skȣrt чititoriлор, s'a arъtat în Kȣrierȣл Romъnesk koprinsȣл eĭ în patrȣ kъrцĭ. Am aлъtȣrat aчi kapȣл XII, koprinzъtor de плanȣл цeneraл ал ачеsteĭ skrierĭ. Ачeastъ karte ва eшi în вroшȣre dȣпъ kȣm s'a arъtat pe фie-kare лȣnъ. Прецȣл Брошȣреĭ ъntъĭ ва фi de opt леĭ шi чea dȣпъ ȣrmъ фъrъ плatъ; ал челор aлte kъte patrȣ леĭ: Doritoriĭ de a se prenȣmъra se вor adresa kъtre DD. Професорĭ ла жȣdeцe; iar în Бȣkȣreцĭ, ла Redakцia ачeлteĭ фoĭ.

POESII MOLDAVE

БАБА KLOANЦA

Баба e kaлȣa drakȣлȣĭ

VORBA VECHE

Шede баба пе kълkie
In tȣфарȣл чeл ȣskat ;
Ши tot katъ ne'нчetat
Kъnd лa лȣna чea бълae,
Kъnd лa фokȣл чeл din sat.

Ши tot toarчe, цirба toarчe
Din mъseлe kлъпцenind
Ши din deцete плesnind ;
Fȣsȣ'ĭ repede se'ntoarчe
Iȣte 'n aer sфirъind .

« Fȣцĭ ȣrite ! . . . баба ziчe,
Пeste kodrȣл чeл фrȣnzos,
In пȣstiю întȣnekos,
Fȣцi, s'aлерцe-akȣm aiчe
Drarȣ mîndrii Fът-Frȣmos.

« De a вeni eл dȣпъ mine
Sъ'л iȣбesk eȣ, nȣmaĭ eȣ,
Daoar Domnȣл Dȣmnezeȣ
Sъ'ĭ se'ntoarkъ tot in вine,
Kȣm se'ntoarчe фȣsȣл meȣ .

« Ear de n-a вre ka sъ вie,
Daoar dȣxȣл nekȣrat
Sъ фie'n вечĭ фърmъkat,
Ши de aл юdȣлȣĭ ȣrцie
In вечĭ sъ фie-aлȣпгat .

« In kaп okiĭ sъ'ĭ se'ntoarkъ,
Ши sъ'ĭ фie гraюл пrins;
Ear Satan k'ȣn фer aпrins
Din пent inima sъ'ĭ stoarkъ
Ши s'o ardъ 'n фok nestins .

« Fiarъ вerde sъ'л гoneaskъ,
Kit вa фi kъmп de гonit
Ши лȣminъ de zъrit ;
Ear пoantea sъ îл mȣнчeaskъ
Sъпцerош ши Xrakonit . »

Toarчe баба maĭ tȣrбatъ,
Fȣsȣ'ĭ sвoarъ пeвъzȣt ,
Kъчĭ triĭ steлe aȣ kъzȣt ,
Пe лȣпъ s'aȣ пȣs o пatъ
Ши'n sat фokȣл aȣ skъzȣt .

« Drarъ пȣюлe , бъete
Traцe'цĭ mъna din чeл юok ,
Чe se'ntoarчe лîпгъ фok
Ш'okiĭ deлa чeлe фete ;
Чeĭ aȣ okĭ marĭ фър'de noroк .

« Bin лa mine вoiniчeлe !
Kъ eȣ пoantea 'цĭ вoю kъnta
Ka пe-o флoare te oю kъta ;
De diokĭ , de soarte reлe ,
Ши de шerпĭ te-oю deskъnta !

« Ах! din zioa чеа de варъ
Кънd пin лȣnkъ ръtъчit
Кънtaĭ Doĭna de iȣвit,
Кȣa me inimъ amaръ
Sȣфлetȣmĭ s'aȣ înвrъҗit.

« Adъ'mĭ фaцa ta воioasъ
Ш'aĭ tъĭ okĭ de dismerdat,
Къ mъ җȣр în чeas kȣрat
Sъ'цĭ tork хaĭne de mъtasъ,
Хaĭne mъndre de'mпърat.

Trikoлiчнȣл sъ лъцеще
Sȣs пe лȣnъ ka ȣn nор,
Bin ka пasъrea 'ntr'ȣn sвор,
Пър'чe вiaцa'mĭ se sфършеще
Ka шi лîna din фȣior.»

Бава kлoanцa цeme, плъnцe,
Къчĭ фȣiorȣл s'aȣ sфîrшit,
Insъ mъndrȣл n'aȣ венit;
Мъnele грozaв îшĭ фрънцe
Шi strigъ sпre ръsърit.

« Saĭ din хъȣ фър' de лȣminъ,
Tȣ aл чerȣлȣĭ dȣшman!
Tȣ чe'n veakȣri skimвĭ ȣn an,
Пentr'ȣn sȣфлet чe sȣspinъ;
Dȣхȣл ръȣлȣĭ.... Satan!

« Tȣ чe stingĭ kȣ a ta ariпъ
Kandeлa de пe mormînt,
Unde zak moaшe de sфînt;
Kънd înkȣnцiȣrĭ într'o kлiпъ
De treĭ orĭ aчest пъmînt.

« Bin ka'n чeasȣл de mъnie
Kънd sвorĭ noaptea влъstъmънd
Ka sъ'mĭ фачĭ dȣп'aл meȣ гînd
Kъ de-akȣm пe вечiнiчie
Цie sȣфлetȣл îmĭ вind.»

Авia ziчe шi de-o datъ
Вaлea, mȣnte вȣвȣieskȣ,
In norĭ korвiĭ kronkъneskȣ,
Шi пe o kreaнгъ ръdikatъ
Doĭ okĭ dȣшmanĭ strълȣчesk.

« Eȣ пe mîndrȣ'цĭ 'лoĭȣ adȣчe,
Sвiar'ȣn глas чe dъ фiorĭ,
Пintre шerпĭ шi пintre флorĭ,
La чea влatъ de mi'ĭ dȣчe,
Ш'îmпreцiȣrȣĭ de treĭ orĭ!»

Бава kлoanцa se пorneще
Фъръ гriҗъ de пъkat,
Kȣ Satan înkълekat,
Чe din dinцĭ грozaв skîrшneще,
Шi tot влestemъ tȣрвat.

Aлeаргъ вава ȣшoаръ,
Kȣ sȣфлetȣл dȣпъ dor,
Ka пorȣmвȣл лa isвor,
Шi'n ȣрmъ'ĭ se desфъшoаръ
Toatъ лîna din фȣior.

Фȣцe вава desплetitъ
Ka вîrteҗȣл фioros,
Sȣs пe maлȣл лȣnekos,
Шi'n tъчerea adînчitъ
Satan ȣрлъ фȣrios.

Mii de dѕхѕрї esѕ ла лѕнъ
Пintre папѕръ sвѕрънd,
Ші ѕрmeazъ tot рizънd
Баба kлоапца че е невѕнъ
Kаре фѕџе deskъntънd.

Kodрѕ sѕnъ, kлоkoteшe
De-ѕn лѕнг хохot пър'in фѕnd,
Валеа, deaлѕл ii ръsпѕnd
Прin aлt хохot че'нгрозeшe,
Iaр пе dinsa n'o пъtрѕnd.

Ea n'aѕde ничї nѕ веde
Чi tot фѕџе ne'нчetat,
Ка ѕn dѕх insпъїmintat,
Ші nъdeжdea o ръnede,
Kътръ цъaѕл deпъrtat.

Zъче пasѕрї ъnkъ греле,
Ші mindрѕ'шї ва dismerda;
Ка пе o флоаре 'л-a kъta,
De diokï, de soарte реле,
Ші de шерпї 'л-a deskъnta.

Doї пашї ъnkъ.. Вai!.. In лѕnkъ
Kъntъ kokoшѕл trezit,
Ші Satan афѕрisit
Kѕ a sa жetфъ se арѕnkъ
In a вълцiї nesфirшit.....

Sвѕkniнd аша 'нгрознiчї валѕрї
Mѕлt in ѕрmъ kлоkoti,
In marї черkѕрї se'нвърti,
Ші de trestiї шi de малѕрї
Mѕлt kѕ вѕiet se isвi.

Insъ'н ѕрmъ лiniшitъ
Ka'nainte iaр dormia;
Ші'н тъчере оглindia
Фаца лѕniї inaлвitъ
Че din черѕрї апѕnea....

Kънd пе малѕ'ї treче noaпte
Kълътоpѕл шѕeрънd,
Пintre папѕрї, kънd шi kънd,
Eл aѕde triste шопте,
Ші'ѕn глаs жалnik sѕsпinънd:

«Вin ла mine вoїnїчеле,
Kъ eѕ noaптea 'цiоѕ kънta,
Ка пе-o флоаре te-oѕ kъta;
De diokï, de soарte реле,
Ші de шерпї te-oѕ diskънta.»

SORA шi XOЦУ

Sѕs in deaл ла mънъstire
Плъnџе sora 'ntр'o гръdinъ,
Плъnџе noaптea шi sѕsпinъ
Dѕп'a лѕmiї феричire.

«De kънd eраm eѕ kопiлъ
Sint de тоцї aї meї ѕїtatъ
Ші de пъринцї фъръ milъ
In пѕstiиѕрi лепъdatъ.

«Фъръ вiнъ din пъskare
Mъ вързѕїѕ eѕ nedeпsitъ,
Ші d'a лѕmiї desmerdare,
Mъ simциѕ in вечї лinsitъ.

« De kъnd eram ъnkъ mikъ,
Okĭ'mĭ плъnг, sѕфлetѕ'mĭ цeme,
Шi ka пomѕл чe џos пikъ
Bĭaцa'mĭ фѕџe фъrъ вreme.

« Ax! sфîrшaskъse în datъ
Astъ вяцъ de dѕrere;
Bie moartea aшentatъ
Ka o dѕлчe mînгъiere.» —

Чe sпѕĭ dragъ sѕrioarъ?
Zise xoцѕл din пъdѕre,
Kŭ aĭ tъĭ okĭ ka doъ mѕre,
Tѕ џinгашъ лъkrъmioarъ,

Tѕ sъ morĭ . . . tѕ . . o minѕne,
Шi de Domnѕл nѕ 'цĭ'ĭ-фrikъ?
Sѕrioarъ фrѕmѕшikъ,
Fъ treĭ krѕчĭ ш'o rѕгъчѕne.

De вreĭ, okiĭ sъ'цĭ лѕчeaskъ
Ka чea stea чe-akѕm înвie,
Шi ka флoarea din kъmпie
In пeпt inima sъ'цĭ kreaskъ;

« Xaĭ kѕ mine 'n kodrѕ вerde
S'aѕzĭ Doĭna чea de џaлe,
Kъnd пъsъraшѕл merџe 'n вaлe
Пe kъrarea чe se пerde.

« Sъ вezĭ шoĭmѕл de пe stъnkъ
Kѕm se 'naлцъ, se isвeшe,
Пiste korвѕл чe zъreшe
In пrъпastia adъnkъ.

« Ear чĭokoиѕл kѕm se пleakъ
Kъnd mъ вede лa пotikъ,
Kѕm smerit înцenѕnkĭ пikъ
Шi de фaлъ se disвrakъ.

« Am doĭ smeĭ de вѕnъ kaлe . . .
Doĭ! . . . niчĭ вiatѕл nѕ'ĭ întreчe,
Am товareшĭ doĭsпrezeчe
Шi лa вrъŭ пatrѕ пistoaлe.

« Am лa пeпt o krѕчѕлiцъ
Kѕ лemn sфînt, kѕ moaшe sфinte,
Шi'n пeпt inimъ фerвinte
Ka фerвintea ta rѕriцъ.

« Am o пeatrъ nestematъ
Kare noaptea strълѕчeшe,
Пrekѕm okѕ'цĭ чe nîndeшe
Ferichirea deпъrtatъ.

« Lasъ tot: tristъ kiлie,
Komanak, metaniĭ, rasъ;
Шi de вreĭ sъ фiĭ вoĭoasъ
Ka o zi de вoĭniчie,

« Bin în лѕmea фeriчitъ
Kѕ вoĭnikѕл чe te kiamъ;
Kъчĭ kѕ dinsѕл nѕ e teamъ
De-a maĭ фi kълѕгъritъ.»

. . . .
. . . .

De-aŭ mers sora nѕ e шire....
Ear d'atѕnчe пin grъdinъ,
Niчĭ nѕ плъnџe, niчĭ sѕsпinъ
Nime'n deaл лa mъnъstire.

Mîndrуліца deла mуnte.

Mîndrуліцо deла mуnte
Че ну treчĭ în mika пуnte,
Сь te strinг ла пeнтул meŭ;
Кь te-аш фаче зъŭ, пуйкуць,
Сь уреці a ta късуць,
Ші съ вігі пре Dумnezeŭ.

De-a tot toarче нu'ці e лene?
Lasъ'ці фуrka 'n буруene
Ші'mĭ saĭ вуte чea пъръŭ;
Сь kуладецеm înпreунъ,
Ту, ла фраці de prin пъшунъ,
Еŭ, ла флорĭ пe sinул тъŭ.

Ічĭ în лунka înверzitъ
Este-o carбъ înфлоritъ,
Unde soare n'aŭ пътрунs;
Хаĭ съ черчĭ de'ĭ carба moалe
Ші de'ĭ бунъ пентру боалe,
Кь mъ arde-un dor askuns.

STRUNГА

In пъdurea deла Струнгъ
Sînt de чeĭ ку пушka лунгъ;
Kare daŭ kioriш ла пунгъ;

Sînt de чeĭ че 'mпушkъ 'n лунъ
Kare noaptea 'n фрунзъ sунъ,
Fечiорĭ de леле бунъ.

Fъte 'n лaтurĭ mъĭ kreшine
Dakъ вreĭ съ merцĭ ку бine,
Съ rъmъĭ ку viaца 'n tine.

La пotika фъръ soare,
Eĭ пîndeskŭ пe mik шi mare
Сь'ĭ шi прade съ'ĭ ш'omoare...

In думбрава чea вечінъ,
Unde буфniца suspinъ,
Вezĭ чea zare de лuminъ?

Ont воĭнічĭ ку spete лate,
Ші ку mънечĭ suфлекate,
Staŭ ку пушiле 'nkarkate.

Triĭ съruт'o kruче sфîntъ,
Triĭ se лuntъ греŭ ла trîntъ,
Unул dreпце, унул kъntъ.

« Олĭолiо чiokoiŭ богate
Ічĭ de-aĭ treче din пakate,
Съ'ці arunk doĭ глонцĭ în spate.

« Олĭолĭo mîndrъ фetikъ,
De-aĭ вenĭ kaлe'n пotikъ
Съ te фak maĭ фрумушikъ.

« Кь mi'ĭ пушka хултуitъ,
Ші mi'ĭ гioara цінтuitъ,
Ші mi'ĭ inima 'nkoлцitъ.

« Олĭолĭo mъĭ Тае-вабъ,*
Къчĭ нu шuerĭ maĭ derraбъ,
Съ sъrim воĭнiчĭ ла treaбъ.

« Кь пушka 'mĭ se ruцineшe
Цinta 'n гioarъ se точеше,
Мурга sare шi ръkneшe.

« In пъdurea deла Струнгъ
Че'ці sлужeшe пушka лунгъ,
Dakъ нu daĭ niste пунгъ?

В. Alexandri

(*) Поreкль хаĭдучеаskъ

ПЪSTORUL ШI ЦINЦARUL.

Пъstorȣл лiniщit
Dormea ла ȣmбръ вara пe kъnĭ пъdъжdȣit;
Ear шерпеле din carбъ, kȣ лimбa'i пerzъtoare
Era akȣm anroane пъstorȣл sъ omoare.
Dar ȣn цinцar, de miлъ пътrȣns шi îndemnat,
Пe somnoros în фrȣnte
Aшa 'лaȣ̆ înrimnat,
Inkъt sъrind ел юte
De шerп' ел s'aȣ̆ фerit,
Insъ kȣ 'ntъĭ miшkare цinцarȣл aȣ̆ tȣ: tit.

Un sлaв пe ȣn пȣternik kъnd вra ka sъ'л trezeaskъ
La adeвър de kare ел nȣ e вȣkȣros,
Пrin вȣna фantъ пoate sъ se пrimeждȣeaskъ
Ka ȣn цinцar miлos.

MUSKA.

Dела arat ȣn плȣг
Beniа înчet sпre kasъ,
Шi ла ȣn воȣ̆ пe жȣг
O mȣskъ se-aшъzasъ
Ear eĭ sпre-пtъmпinare
O алtъ mȣskъ'n sвор
Ii фaчe întreвare:
«De ȣnde, dragъ sor?»
— Шi maĭ întreвĭ de ȣnde! —
Eĭ mȣska îĭ ръsпȣnde
K'ȣn aer sȣпarat.
— Aȣ̆ nȣ пriчeпĭ чe фaчem?
Nȣ вezĭ, kъ noĭ ne 'ntoarчem
Din kъmп, de ла arat! —

* * *

Sпre лaȣda deшartъ
Mȣлцĭ zikȣ: noĭ am лȣkrat;
Kъnd eĭ лȣkreazъ 'n фantъ
Ka mȣska ла arat.

A. Donici

(ȣrmeazъ)

ГЪNDUL.

Staȣ mъ ȣĭt ла черȣрĭ: In a лор senin
Trista mea ведере ȣĭmit ръtъчеще.
Mъ ȣĭt ши ла soare: de лȣminъ плin
Ел înkълzъnd лȣmea пȣрȣrea лȣчеще .

Dar soareле, черȣл ne sînt deпъrtate:
Ear леџеа natȣreĭ пе om aȣ oпrit
Kȣ џъrna'mпreȣнъ se поatъ strъвate
Maĭ sȣş de kъt este ел îmmȣrџinit.

Привеsk mîndrȣл вȣлtȣr kȣm se'narinceazъ,
Kȣm фiлфie 'n aer свȣrъnd прeste norĭ;
Kȣm фaлnik resnikъ a soareлȣĭ razъ,
Se ȣrkъ, se перde din okĭ mȣritorĭ.

O! Atȣnчĭ mъхnirea sȣфлetȣ-mĭ апasъ,
Atȣnчĭ îmĭ плek kапȣл ши adînk oфtez:
Omȣле! фiinцъ sлабъ, tikълoasъ,
De че dȣпъ вȣлtȣr nȣ поцĭ sъ ȣrmez ?

Dar de-odatъ гîndȣл în mine ръsare
Ka ȣn фȣлџер ȣte, че e плin de фok ,
Se'налцъ ла черȣрĭ , treче прeste soare,
Ши kȣ neastîmпъr katъ ȣn алt лok.

Toate ле kȣпrinde, toate ле mъsoаръ
Aфлъ a лор timпȣрĭ регȣле ши kȣrs,
Плin de nemȣrire maĭ deпarte sвoаръ
La поarta вечieĭ, ла чел непъtrȣns !

A. DONICI.

URARE.

31 IANUARIE 1844.

Skȣлацĭ,
Мъĭ фрацĭ
Skȣлацĭ !
Din грeȣ somn въ deщeпtaцĭ.
Ka нiще tȣрвацĭ
Алергацĭ ,
Кънtацĭ,
Jȣkацĭ ,
Шi в'adȣнацĭ
Fii шi tацĭ.
Пъхар înkinaцĭ ,
Къчĭ вір нȣ dацĭ;
Шi de нîнгърацĭ
Sînteцĭ skaпaцĭ
Ръskȣmпърацĭ.
Dечĭ въrsaцĭ,
Tȣрнацĭ
Шi înkinaцĭ
Мȣлцĭ anĭ лa deпȣtaцĭ,
Шi din iнimĭ strigaцĭ:
Xȣra
Мъria ta !

Ушор лi'ĭ віне a фаче,
Шi лȣĭ Dȣmnezeȣ îi плаче;
Къчĭ ne-aȣ trasкȣ skris пȣцin
Din rече-a ровіеĭ sin.
Skȣлацĭ,
Мъĭ фрацĭ
Skȣлацĭ!
Din грeȣ somn въ deщeпtaцĭ.
Ka нiще tȣрвацĭ ,
Алергацĭ,
Кънtацĭ,
Jȣkацĭ,
Шi в'adȣнацĭ
Fiĭ шi tацĭ.
Пъхар înkinaцĭ,
Къчĭ вір нȣ dацĭ;
Шi de нîнгърацĭ
Sînteцĭ skaпaцĭ,
Ръskȣmпърацĭ.
Dечĭ въrsaцĭ ,
Tȣрнацĭ
Шi înkinaцĭ
Мȣлцĭ anĭ лa deпȣtaцĭ,
Шi din inimĭ strigaцĭ :
Xȣra
Мъria ta!

Ea akȣm вremea не віне
Съ servъm ziле maĭ лine,
Uitъm tot че-am пътimit ,
In nekaz mȣнчiцĭ kȣmпліt.
Skȣлацĭ ,
Мъĭ фрацĭ
Skȣлацĭ !
Din грeȣ somn въ deщeпtaцĭ.
Ka нiще tȣрвацĭ
Алергацĭ,
Кънtацĭ,
Jȣkацĭ,

Ші в'адѕнаці
Фiĭ ші таці.
Пъхар înkinaці,
Къчĭ вiр нѕ даці;
Ші de пîнгъраці
Sînteцĭ skъпаці,
Ръskѕmпъраці.
Dечĭ върsaці,
Тѕрнаці
Ші înkinaці
Мѕлці ani ла деnѕтаці,
Ші din inimĭ strigaці:
Хѕра
Мъria ta!

Ворбъ мѕлтъ sъръчie;
Darear Domnѕл тоці sъ фie
Ка noĭ astъzĭ desробiцĭ;
Ш'атѕнчĭ кiar кѕ тоці ръkniцĭ
Skѕлаці,
Мъĭ фраці

Skѕлаці,
Din грeŭ somn въ dешentaці.
Ка niще тѕрнаці
Алерraці,
Кънtaці,
Jѕкаці,
Ші в'адѕнаці
Фiĭ ші таці.
Пъхар înkinaці,
Къчĭ вiр нѕ даці;
Ші de пîнгъраці
Sînteцĭ skanaці,
Ръskѕmпъраці.
Dечĭ върsaці,
Тѕрнаці
Ші înkinaці
Мѕлці ani ла деnѕтаці,
Ші din inimĭ strigaці:
Хѕра
Мъria ta!

K. N. гi.

31 IANUARIE 1844.

Те salъвеsk o zi фeriче, sфîntъ zi de лiвertate,
Тѕ a къріі dѕлче raze sѕфлетѕл ромън strъвate;
Те salъвеsk o zi de чinste nentrѕ natria ѩѕвitъ,
Тѕ че-аръці okiлор noștri omeнirea disровitъ!

Веакѕрi мѕлte de dѕrere aŭ trekst кѕ вiцелie
Sѕвt asнrime плеkънd kanѕл ачеѕĭ neam nenoroчit;
Dar ромънѕл kѕ-a sa мънъ rѕmne лanцѕл de ровie,
Ші Цiганѕл slobod astъzĭ se deшeantъ фeriчit!

Azĭ e soareлe maĭ фaлnik, azĭ e лȣmea maĭ воĭoasъ,
In пent azĭ inima'mĭ kreщe, azĭ e вiaцa mea фrȣmoasъ;
Къчĭ лa глasȣл лiвertъцiĭ въd Moлdoвa deщentatъ,
Шi лa глasȣл omeпireĭ o simцesk îndȣioшatъ!

Чinste, sлaвъ, шi мърire пentrȣ tine'n вeчi sъ фie,
O Moлdoвъ мȣлt ȣвitъ, tȣ чe daĭ sфînta drentate;
Брацȣл tъȣ kare sфъrimъ astъzĭ џȣгȣл de roвie
Însaшi цie пregъteщe viitor de лiвertate.

B. A.

---

31 IANUARIE 1844.

In sфъrшit мȣлцъmim Doamne din a inimiĭ diktare,
K'askȣлtъnd rȣгeлe noastre пre Romъni aĭ însȣфлat
Sъ'mплineaskъ a ta лeцe kȣnoskъnd kъ'nkredinцare
Kъ sînt oamenĭ шi цiganiĭ; kъ пe toцĭ tȣ ĭaĭ kreat.

Mȣлцъmim; dar rȣгъm însъ, k'o simцire шi maĭ вie,
In momentȣл kъnd se sфarmъ krȣnte варвare oвezi,
Ka мъna aчea ȣmanъ чe ne skoasъ din шerвie
Kȣ'ndȣrare totdeaȣna sъ o вine kȣвîntezi.

Шi Romъnilor чe џȣгȣл a roвieĭ sфъrъmarъ
Le ȣrъm menire вȣnъ, лiвertatea чe neaȣ dat;
Iar Moлdoвiĭ trъinichie. — Плъnȣirĭ reлe sъ пearъ;
Domnitorȣл пrin virtȣte totdeaȣna лъȣdat.

Deпȣtatȣл врав aiчe in memorie trъeaskъ;
Sъ nȣ ȣitъm пe варвaцiĭ de aвȣzȣri stъrпitorĭ.
Rȣшinirea sъ se stearгъ; ȣnirea mai mȣлt sпoreaskъ,
Шi лȣmea simпatiseze kȣ aĭ noștri desroвitorĭ.

Цiganiĭ emanчiпaцĭ. N. I.

ÎNЩIINЦARE

Kъtre DD. Абонаці

Ачеastъ фoaie prin sусцinerea ромъnілор doritorі de бine, îші съвірші prin aчеst Nумър ал патрулеа ал съу period. Intrъnd în ал чіnчілеа, redakцia dъ în kуноштinца ръбnitorілор programa челлор маї de къпetenie artikoле че se вор konрinde într'ънsул.

1-іу Fie-kare Nумър ва konрinde віаца kъte unуї аутор, în tokmaї дупъ kум s'a îmпъrtъшit чititoрілор віаца луї Dante ші konрinsул skrierілор салле. Akум înчепе дела Esiod, Omer, Пindar, Sапфо, Esхіл, Sofoкл, Eуріпid, Anakreon, Пitarora, Плaton, Aristoteлъ, Erodot, Tучidide, Senofonte etc. ші ку înkierea aчестуї period, se ва înkiea un mik kурs de літературъ antikъ Гречаskъ, konрinzъnd віаца ауторілор, skrisеле лор, пъреріле асупра aчестор skrise. Асфел în periodул урмътор вор урма ауторії латinі ші Italieнії, în урмъ Францезії ші Spaніолії, ші în sфîrшit Englezii ші Цermanі.

2-леа Se вор publika kъte-ва kъntурі din Епопееа націоналъ Mixaida, ші din Gerusalemme d liberata.

3-леа Deosebite produkції націонале ші tradukції de повелле interesante.

4-леа Ші ла sфîrшit un vokabular de toate ворбеле de natуръ romъneaskъ, nekunoskуte în лімба волгаръ, ші требуitoare în штiinце, літературъ, ші arte. Dупъ kinул kум se vede вокабуларул дела Проф. tiile луї Dante че s'ау dat în periodул IV.

Simцindуse требуinца a ne forma o лімбъ цeneралъ ші sімбол kare съ înfъцішеze toate елементеле kлаsiче ші nestrikate че ау пъstrat în паrte fie че провінціе romъnъ, s'a възut marea ші neaпърата требуinцъ kъ aчеаstъ лімбъ nу se поate înfiinца ші înfъцішa de kъt prin літеріле romane стръмошещі inventate дела înчепut пе фirea ші требуinца aчестеї лімбе. Redakцia dar a хотъrit дупъ îndemnул маї мултор бърбаці respektaбілї a publika periodул V ші челле урмътоаре prin літереле челле adeвърate ромъneщі саў латinе; spre aчеаsta însъ soкотеше de kувіinцъ a întreба ші maжoritatea DD. абонаці. Se алътуръ ку aчеst нумър ші kъte o лістъ de preнумърації, doritorii de a se subskrie вор binevoi a алътура пе лъngъ нумеле dumnealор

шї доринца sa daka пгiimeще ачеst пеriod кȣ літереле romane saȣ кȣ челле пînъ акȣm kiriлiane ші a trimite лista asфел sȣbskrisъ ла Redakцie, дȣпъ kare фъкънd апоĭ o adȣnare de nȣme Romъне ші алта de nȣme Kiriлiane o ва фаче кȣnoskȣтъ чититорилор прiн N° I. ші majoritatea ва хотърî modȣл дърii афаръ ачеstȣї пеriod. Ачеаstъ înщiinцare ва ремънеа ка ȣn дȣкȣment пе вiitor de доринца Redakцieĭ ші de înлesnirea че ва авеа dела бȣna пгiimire a Romъniлор adeвъраці кȣm ші din nenoroчire de împedikъriле че îї вор пȣtea addȣче реаоа пгiimire . . .

Прецȣл преnȣmъraцieĭ пеntrȣ 24, Nȣmere este, ka ші пînъ ачї de 24 леї.

FINE PERIODULUI IV.

TABLA

De artikoле че se konrind în Периодъл IV.

POESIE

LITERATURA.

DESПRE FEMEI

FISIOLOGIA MARITAGIULUI.

NOVELLE

ARTE